Újpesti Helytörténeti Értesítő 2002. szept. IX. évf. 3.

JOZEFKA ANTAL

Nagybányai Nagy Zoltán

Nagy Iván a Magyarország családai czímerrel és nemzedékrendi táblákkal című könyvében megemlékezik egy „Nagy-Bányai" nevű családról. Ez a család „Zemplén vármegye czímerleveles nemes családainak egyike" volt. Nagybányai Nagy Zoltán feleségének birtokában van az 1747. augusztus 31-én Mária Terézia által adományozott oklevél, melyben Magyarország királynője és Erdély fejedelme szolgálatai elismeréseképpen nemesi rangra emelte Nagy-Bányai Nagy Ferencet. Az ős és az utána következő nemzedékek nemcsak megőrizték a Szinyérváralján és Técsőn valamikor volt birtokot, hanem gyarapították is. A 19. század második felében élő Nagy-Bányai Nagy Lajos még több mint ezer holdon gazdálkodott.

Az ő ivadékai közül néhányan már elszakadtak a földtől. Közéjük tartozott Nagybányai Nagy Zoltán Pál, aki az orvosi diploma megszerzése után Fóton telepedett le, s a község és a Károlyi család orvosa lett. Itt született 1904. március 6-án a későbbi festőművész, Nagybányai Nagy Zoltán.

Nehéz élete volt. Nyolcéves korában elvesztette szüleit. A négy árvát az anyai nagyszülők vették gondjaikba. A nagymama halála után, 1918-ban Kecskemétre került, az ottani gimnáziumba járt, végül Sopronban érettségizett, az evangélikus főgimnáziumban. 1922-ben, azt követően, hogy a nagyapa kinyilvánította, nem segíti unokája további tanulását, Nagybányai Nagy Zoltán jelentkezett az akkor alakuló Nemzeti Hadsereg „egyetemi századá"-ba. Azzal hitegették a katonaságot vállalókat, hogy a rövid újonckiképzés után, mint bármikor hadrendbe állítható fiatalok, elkezdhetik egyetemi tanulmányaikat. A rövidre tervezett katonaságból végül két évig tartó hadiszolgálat lett. Két év után sikerült csak leszerelnie. Ekkor, 1924-ben lett a Képzőművészeti Főiskola hallgatója.

Rudnay Gyula osztályába került. Ez önmagában is különleges helyzetet teremtett a számára. Nagybányai Nagy Zoltán ugyanis a festő-előtanulmányokat Podolini-Volkmann Artúr képzőművészeti szabadiskolájában végezte. A mester a nagybányai művésztelepen Ferenczy Károly tanítványa volt, az olasz- és németországi tanulmányút után impresszionista képeket állított ki, az 1920-as években pedig a konstruktivista formaproblémák foglalkoztatták. Ezért járt az ő szabadiskolájába Derkovits Gyula, Dési Huber István és Kmetty János, akikkel Nagybányai Nagy Zoltán szoros kapcsolatba került. A főiskolára feljutott húszéves fiatalember Rudnaynál teljesen más élményekkel találkozott. Rudnay az „alföldi festők"-kel: Tornyai Jánossal, Pásztor Jánossal, Endre Bélával és Koszta Józseffel sajátosan magyar piktúrát akart teremteni. A Nagybábonyi utca című képe az elöl húzódó, utat szegélyező csupasz fákkal, a mögöttük látható kerítésekkel és kicsiny falusi házakkal inkább a késő romantikus korszakhoz kapcsolódott.

Nagybányai Nagy Zoltán a művészi pálya elején mérlegelhette és kipróbálhatta mindazt, amit a 19. század vége és a 20. század zaklatott első negyede felkínált a leendő festőművésznek. 1925-ben a makói művésztelepen dolgozott, az 1925–1926-os tanévben Rudnay Gyula helyettes tanársegéde lett, 1926-ban a Szegedi Nyári Művésztelepen megismerkedett Juhász Gyulával és a Szegedi Városi Könyvtár és Múzeum akkori igazgatójával, Móra Ferenccel. 1929-ben az Országos Magyar Királyi Rajztanárvizsgáló Bizottság (többek között Glatz Oszkár, Rudnay Gyula, Kisfaludi Strobl Zsigmond és Lyka Károly) „a művészeti és mértani rajz" tanárává nyilvánította. 1930-ban pedig átvette a Képzőművészeti Főiskola diplomáját.

1930-tól a budapesti Széchenyi István Gimnáziumban és polgári iskolákban

tanított. Igazában csak a nyári szabadság idején végezhetett „teljes értékű művészi munkát", amint önéletrajzában írta. Ennek ellenére folyamatosan kiállító művész lett. Képeit a Műcsarnok és a Nemzeti Szalon tárlatain mutatta be.

1934. augusztus 14-én feleségül vette Miklay Erzsébetet, s Újpesten telepedett le. Az ifjú feleség nagyapja, László Endre, a valamikori Liszthivatal vezetője megvásárolta az Illek Vince utca 14.-ben álló, műemlék jellegű, a családnak ma is otthont adó emeletes házat. Ide költözött Nagybányai Nagy Zoltán.

A történelem azonban rövid időre szabta csak a fiatal pár nyugalmát. 1937-ben katonai szolgálatra hívták be. 1940-ben részt vett a második bécsi döntés következtében a Magyarországhoz került Észak-Erdély megszállásában. 1941-ben harctéri szolgálatra vezényelték. 1944-ben hadifogságba esett, egy szibériai hadifogolytáborba került, ahonnan fizikailag és lelkileg összetörve érkezett haza 1947-ben.

1948-ban, írta önmagáról később, „a hosszú kiesés miatt mindent előröl kellett kezdeni"-e. Az angyalföldi Kilián György Utcai Általános Iskolában tanított, közben megszervezte az Újpesti Képzőművészeti Kört és annak nyári művésztelepét, olyasféle „szabadiskolá"-t, mint amilyenbe ő járt annak idején. A tanítványait mindenekelőtt rajzolni tanította, azt tartotta, ez a művészeti tevékenység alapja. Ugyanakkor vetített képes előadásokat is szervezett számukra, elvitte őket a József Attila Szabadegyetem művészettörténeti kurzusaira, elébük tárta az elmúlt évszázadok alkotásit. Azt akarta, hogy a rajzban és a festésben önmagukra találó emberek elméletileg is képzett művészekké váljanak.

Ezenközben folyamatosan festett. 1949-ben néhány alkotása látható volt a Nemzeti Szalon csoportos kiállításán, 1954-ben szerepelt egy angyalföldi tárlaton,

Nagybányai Nagy Zoltán 1954. évi kiállítás-megnyitóján. Jobbról a második a kiállító művész, mellette áll Barcsay Jenő

1955-ben a Műcsarnokban rendezett országos kiállításon. Ezek a képei a kortárs művészettörténész szerint tárgyilagos, megfontolt kompozíciók, az újpesti és az angyalföldi munkáshétköznapok jeleneteinek „átköltései". 1962-ben a Derkovits-teremben önálló kiállítást rendezett. Szíj Béla művészettörténész a falakra került alkotásokról ezeket mondta: „Mostani kiállításán témaköre kiszélesedett. Figurális kompozíciók, balatoni, dunai tájak, üzemi épületbelsők, falurészletek váltogatják egymást. Olaj, tempera gouche, pasztell, szén, aquarel technikák lehetőségei egyformán hangot kapnak. Minden képen fogalmaz, összegez, keresi az architektónikus rendet."

1964-ben, nyugdíjba vonulása után, egész idejét a festészetnek szentelte. Meglátogatta az 1956-os forradalom után Párizsba emigrált idősebbik fiát, az Éva lánya után másodiknak született Attilát. Kint tartózkodása alatt sorra járta a múzeumokat. Az itteni élmények hatására, amint későbbi képei mutatták, látása, színvilága gazdagodott. Nem sokkal ezután jobb keze megbénult. A munkát azonban nem hagyta abba. Bénult jobb kezét az ép keze fogta, s így festette-készítette újabb alkotásait.

1979-ben volt az utolsó kiállítása az Óbudai Galériában. Itt már csaknem kizárólag pasztellképeit mutatta be. „A pasztell-eljárás – mondta a tárlatot megnyitó M. Kiss Pál művészettörténész – Nagybányai Nagy Zoltánnak külön alkalmat nyújtott a gyengéd részletek, érzelmi hatások kialakítására. Többször is megfesti a műterme ablakából látható fákat és a szép távlatot sejtető háztömböket. Megörökíti a legrégebbi újpesti házakat, a piacot, a lacikonyhát, a kikötőt, s egy-egy gyárrészletet. Az erőteljes konstruktív színeket használja, gyakran váltogatja a hideg és a meleg, matt és ragyogó hatásokat."

Ezen a kiállításmegnyitón hangzott el először Zalán Tibor verse, a Tételek N. N. Z. képeihez című alkotás a festő fiának, Nagy Zoltán színművésznek az előadásában. □

ZALÁN TIBOR

Tételek N. N. Z. képeihez

I. (hazatérés)

Fölemeljük megmaradt bal kezünket
fölemeljük
megmaradt bal kezünkkel fölemeljük a világot magunkhoz
Legyen emberi megint!
Bal kezünk emeli az elnémult jobbot
jobban az ecsetet jobban jobban
Tudjuk már mely tornyokban rugdalódzik a halál
elküldjük érette hintós haragunkat
áthúzzuk száját ultramarin-kékkel ha ideér
: De ADDIG :
hunyorogva kilép házából az ember
szívéből kiszédülnek a vérmeleg dáliák
- ITTHON megint ITTHON -

II. (emlék)

Álmomban Párizsban Velencében
Rómában Nagybányán vagy Korinthoszban megint
bár nem tudom jártam-e ott már nem tudom
én voltam-e akit
nevén szólított egy asszony s nevén hívogatott a gyermek
vagy csak a szél
süt be forrón feketén újpesti szobám Európa néző ablakán
Ha emlékszem
házakra emlékszem fákra vízparti mosolyokra leomlott
falakon
a hangokat fölitták a színek - ! emlékezem ! -
engem mintáznak a hontalanná futott naplementék
én vagyok a legárvább szín létezésem vásznain
... emlékszem ...

III. (remény)

A világot valamely szörny tartja hátán s rendeli: „minden
mű befejezhetetlen – minden élet egyformán végtelen"
Az enyém is: hiába adok házat embertelen tájnak
Építek templomot kiürült egek alatt:
valaki csak beköltözi őket valaki csak belakja őket végül
Látod? Így nem reménytelen mégsem
bár olyan esendő és annyira ---- magamra esteledik megint

IIII. (áhitat)

Mert nem törvény hogy mindig beesteledjék
: adunk méz-sárgát bordóba haragult kékhez
szemünkbe a kifakult mezők ízét visszalopjuk
: adunk hersenő zöldet ezüstbe szigorodó kékhez
beköltöztetjük vívómaszkjainkba a kikelt rigókat
: adunk ölfekete lilába gyávuló kékhez
leülünk a kerti asztalhoz lassú borok árnyékába
: adunk mámorbarnát szürkébe töpörödő kékhez
!nem lehet törvény hogy mindig beesteledjék!
de kell legyen mindenkor este
hogy hajnalban megfürösztheSSük elfáradt testünk
a fényben emelkedő sóhajtó udvarokon

Nagybátyai Nagy Zoltán

Nagy Zoltán

vézmuntszó

muntszette vézve az
1947. febr. vz. kibocsá-
tott 20 forintos bank-
jegyet Horváth E.
rajza után

1367. HIMZETT FALKÁRPIT, rózsaszín selyem alapon szétszórt himzett virágok, körben alakok: állatok és madarak. Magyar, XVII. sz. 600.—

1368. SELYEMBROKÁT, sávos, apróvirágos diszitéssel. Francia, Louis XVI. 60.—

1369. SELYEMBROKÁT, szétszórt kis virágokkal. Francia, Louis XVI. 40.—

1370. EGY FÜGGÖNY, 4 darabból, sárga ripsz. 15.—

1371. FÜGGÖNY, 3 barna lambrequin. 15.—

1372. NÉGY ABLAKFÜGGÖNY, 8 szárny és 4 lambrequin. Piros brokatell. XIX. sz. 200.—

1373. HÁROM ABLAKFÜGGÖNY (6 szárny és 3 lambrequin), piros damaszt. 150.—

1374. SZALONFÜGGÖNY ÉS EGY ÁGYTERITŐ, lila moiré-damaszt, 2 szárnnyal. 70.—

1375. KOCSITAKARÓ, tigrisbőrös rajzzal. 10.—

1376. TERITŐ, szövet, piros alapon cimerrel. XIX. sz. 10.—

1377. SZŐNYEG, Szent György alakjával. Himzett csomókkal. XIX. sz. 15.—

Nagy Z.

rézm. Bpest

az 1946. júl. 24.

kibvesátok 10 ft

bankjegy rézmel-

szöje.

Gyenge fina

szakmában

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307.

1968 MÁR 10

MAGYAR NEMZET

Nagy Zoltán

VESPOLC

Külföldi bemutatkozásra készül a magyar könyvművészet

Mi teszi szeppé a könyvet? A közhiedelem úgy tartja, hogy illusztrációk, s a szakhiedelem is hajlik erre a felfogásra, hiszen a szép könyvek versenyén majdnem mindig a díszes, illusztrált képeslbumok nyerik a díjakat. De mégis, vajon nem inkább a betűket, a sorokat, a tipográfiát és a papír minőségét, szöveggel való betöltésének szépségét kell figyelemmel kísérnünk?

A magyar könyvek szépsét először és mindmáig nemetközi hírrel egy betűmetsző s nyomdász, *Misztótfalusi* Kis Miklós alapozta meg. A modern magyar könyvnyomatás művészete is inkább a betűk és a nyomás szépségén, mint az illusztrációkon alapult, a Kner Nyomda munkáján. Vajon ma kik viselik gondját Misztótfalusi és Kner Imre örökségének?

Ezt kérdeztük meg *Szántó* Tibortól, a Helikon könyvkiadó művészeti vezetőjétől, aki a magyar tipográfiaművészet hírét nemrég megjelent kétkötetes könyvével, »A betű« cíművel gyarapította.

— *Frankfurtban* nyílik hamarosan kiállítás a magyar könyvművészet válogatott termékeiből — válaszolta Szántó Tibor. — Öten veszünk részt ezen a tárlaton: *Nagy* Zoltán betűmetsző, *Hincz* Gyula grafikusművész, *Lengyel* Lajos, *Haiman* György és én, mint tipografálók. Az összegyűjtött anyagot itt, a Helikon Kiadóban nézte át a zsűri és javasolta kiállításra.

Művészi betűk

Az asztalon öt nagy dossziétorony — betűsorok, kiszedett szövegek, kész nyomtatott oldalak, rajzok, illusztrációk, tipográfiai tervek. Az első tornyot lapjaira szedve *Nagy* Zoltán munkáit vesszük szemügyre. Nagy Zoltán a betűöntöde művészeti és technikai vezetője. Betűtervei az egész világon ismertek, nemrégen a »Margaréta« nevű betűtípusa egy amerikai pályázaton nyert díjat. Az első irattartót kinyitva az a benyomásom, mintha valami távoli kultúra jeleit, rovásmetszeteket vagy ékírást látnék. Matematikai jelek ezek, egységes esztétikai rend alapján tervezve. A több oldalt betöltő jelkészlet teljesen komplettnek nevezhető, hasonló csak Angliában készült eddig. Az Akadémiai Kiadó hírnevet elért matematikai szakmunkái nem születhettek volna meg e jelek nélkül. Egy másik dossziéban már ismerősebb jelek fogadnak, az abc ecsetírással, kalligrafikusan hajladozó stílusban, különböző reklámbetűk karakterét megformálva — itt ráismerek a Magyar Nemzet címsorainak betűire is —, és klasszikus formában, de azt kissé korszerűsítve, átírva is.

— Az első eredmény, hogy magyar betűvéső ilyen eredményeket tud felmutatni — kommentálja a lapokat Szántó Tibor.

Művészi illusztrációk

Hincz Gyula grafikáit, és különösen illusztrációit már nem kell bemutatnunk, e lap hasábjain is méltattuk őket. A vastag kötegből egy sor ismerős könyv rajzai bukkannak elő — a Csokonai-kötet illusztrációi, a Theseus-kötet rajzai, Aragon verseskötetének ismert illusztrációi, s rajtuk kívül új, eddig nem látott grafikák, linóleummetszetek is, melyek különböző fejek gazdagon motivált rajzát mutatják. Majd különös arányú emberek, törpék és óriások kerülnek elő.

— Ezek még nem jelentek meg — magyarázza azokat Szántó Tibor —, most készülnek a Helikon számára, egy új Gulliver-kötet illusztrálására.

Művészi tipográfia

A tipográfiai tervek közül *Lengyel* Lajosnak, a Kossuth Nyomda igazgatójának a munkáit vesszük először kézbe.

— Van ideje egy nyomdaigazgatónak arra, hogy egy-egy könyv megtervezésének a részleteibe belemerüljön? — kérdezem. Szántó Tibor mosolyogva válaszol: — azt hiszem nem tudna élni Lengyel Lajos ezek nélkül a tervek nélkül. Ugyan ma őt elsősorban mint nyomdavezetőt, a Kossuth Nyomda felfejlesztőjét becsülik, de fiatal korában ő is nyomdászként kezdte, és szoros kapcsolatba került a korszerű szemléletű képzőművészekkel is. *A könyvtervezés az ő számára szenvedély*, s ha ritkábban is jut ideje hozzá, nézze itt mennyi minden sorakozik. A *Magyar Grafika* című folyóirat fedéltervei, ezt a lapot közösen szerkesztjük, aztán a Stendhal-sorozat, a Világtörténelem, a Lenin-válogatott művek tervei, vagy művészeti kiadványok, a tavalyi Picasso-kiállítás katalógusa, a Képes-Krónika album vagy a modern spanyol szobrász, Alberto kötete.

Haiman György is sokáig csak mellékfoglalkozásként tervezett könyveket, mert szaktudását a nyomdaipari igazgatóság vezetése vette igénybe. Az új gazdasági mechanizmussal azonban az iparigazgatóság megszűnt, s ő *örömmel választotta újra a művészi munkát* — meséli Szántó Tibor.

— Haiman György most az iparművészeti főiskolán a sokszorosított grafikát tanítja. Könyvtervei azonban eddig is szép számmal voltak, íme a Helikon-klasszikusok ismert sorozata, a Tolsztoj-sorozat fedele és a Móricz-sorozat. Vagy a művészeti kiadványok, a Magyar Kódexek, a Hincz-illusztrációkkal díszített Morus Utópia, a Szabó Lőrinc-kötet, a Huszonhatodik év, és még egy sor könyvterv.

Végül *Szántó* Tibor munkáit vesszük sorra. Míg a *Magyarországi Corvinák*, a *Biblia pauperum*, s levélpapírok, reklámgrafikák, sőt soha nem látott szépségű (de el nem fogadott), XV. századi naptárgrafikák felhasználásával készült bélyegek terveit veszi elő, lelkesen magyarázza, hogy mi mindent tervezhet a tipográfus.

— A kultúrához a csomagolás is hozzátartozik — mondja, s máris csomagolási tervek kerülnek az asztalra, sőt a Pilvax kávéház részére készült borcímke is. Szavai időnként átcsapnak a személyes munkáról a Helikon könyvkiadó gondjaira-bajaira vagy örömeire is. A Corvinák színes fotókópiáit több tucat könyvtárból kellett összegyűjteni — íme egy panasz. De a Helikonnak sikerült »megkaparintania« a Kner Nyomdát is, és ez a nyomda ma tízszer annyi könyvet nyom, mint másfél évtizeddel ezelőtt — ilyen természetűek a jó hírek.

Valóban, elég egy órát tölteni a könyvtervek, tipográfiai munkák között, s a látogató máris új szemmel nézi a sokszor látott könyveket is. Valamikor régen, mikor még műves technikával, manufakturálisan nyomták a könyveket, a bibliofil vásárló a fény felé tartotta a könyv lapjait, úgy nézte meg a vízjelet, és azt, hogy a túlsó oldalra nyomott sorok magassága egybeesik e az innenső oldalon levőkkel. Ma már elszoktunk ezektől a finomságoktól, de a szépen nyomott könyv ma is hat ránk, ha nem figyelünk oda, akkor is. Vannak könyvek, amelyek elsárgulnak, lapjai összetöredeznek, megöregednek. Szántó Tibor *Marx Tőkéjének* új, a Helikon gondozásában napvilágot látott kiadását nyomja a kezembe. Bibliofil kiadás, pehely könnyű, nagy példányszámú, olcsó. Kézbeillik, annyira, hogy csak nehezen és sokára teszem vissza az asztalra.

Fernezky Géza

Tisztelt Sz

Még egyszer a Beleznayakról...

A Beleznay család kriptája ma is megvan. Azonban ez nem homokba vájt kripta. Beleznay Miklós, vezérlő generális felesége, Podmaniczky Anna Mária építtette az 1784. esztendőben és a pilisi evangélikus templom alatt van. Itt alussza örök álmát 13 Beleznay. A kriptának valóban olyan csodálatos levegője volt, hogy az ott nyugvók balzsamozás nélkül is megőrizték arcvonásaikat és nem porladtak el. A háború alatt és után olyan rongálások történtek a kriptában, hogy végül is befalazták.

Ebben az évben lesz 150. éve, hogy Beleznay Sámuelt fia agyonlőtte. Az apa itt nyugszik a kriptában, de a fiú nem. Pest mellett, valahol a Soroksári út végén, a hóhér 1819. Szent István hava 21. napján, 7 és fél órakor »pallosa által fejét egy csapásra leütötte«. A kivégzésnél Radeczky generális lovasai tartották fenn a rendet. Óriási néptömeg volt jelen. A siralomházban egy hadnagy, két strázsamester és negyven katona vigyázott rá. Ezeknek a katonáknak a kivégzést váró, fiatal Beleznay 400 aranyat rendelt ajándékozni óriási vagyonából.

Érdemes megemlékezni a család egyik nőtagjáról. Beleznay Miklós felesége, *Podmaniczky* Anna Mária, a magyar literatúra egyik legbőkezűbb mecénása volt. Pilisi kastélyában gyakran tartottak irodalmi esteket. Itt látta vendégül többször is Kármán Józsefet, aki itt írta a »Fanny hagyományait«. Ő volt az, aki az »Uránia« című lapot, melyet a nők számára alapított, teljes egészében maga adta ki és fizette összes költségeit.

A Beleznay család régebbi kastélya még áll. A főváros tulajdona, és leánynevelő otthon célját szolgálja. Az 1771-ben épült új kastély, ahol a tragédia lejátszódott, már nincs meg. 1885-ben lebontották, mert rossz állapotban volt.

Cs. M.

Közös képviselő – a köz ellen

E lap hasábjain terjedelmes cikk jelent meg 1965 augusztusában H. Lajos I. Várfok u. 15. és 16—18. sz. alatti társasház-gondnok, közös képviselő viselt dolgairól. Akkor azt hittük: pontot tehetünk kellemetlenségeink története után. Mégsem így lett.

Megkérdeztük választott és fizetett képviselőnket: *mire költi a pénzt?* Egyes tételeket kérdeztünk, ő pedig faggatózásnak vehette, holmi akadékoskodásnak. Mindenesetre nem válaszolt akkor sem, később sem. Amióta házunk (I. Várfok u. 16—18.) leváltotta, azóta haragszik az egész házra — egyetemlegesen!

Nem számol el több tízezer forintunkkal, nem adja át házunk egyetlen iratát, okmányát, *számláját* stb. — nyolc hónappal a leváltása után sem! Viszont továbbra is azt követeli, hogy az ő számlájára fizessük a fűtési díjakat, ne a sajátunkra, *mint eddig mindig!* S hogy nem azt tettük, hát végrehajtást kért ellenünk, Bírósághoz fordultunk, s néhány napos munkakiesést jelentő tárgyalások során megnyertük a pert. Szigorú felszólításokat kapunk, ha valamit fizetni kell. Most éppen »tartozunk« 15 ezer forint fűtéssel, ismét kaptunk felszólítást, ezúttal egyik ügyvédje útján.

Jártunk már rendőrségen, ügyészségen, bíróságon, népi ellenőrzésnél, tanácsnál; megnyertünk több pert ellene. Még sincs hét, hogy ne találna ki valamit a zaklatásunkra, s közben *egyetlen fillérünkről sem ad számot!*

Kérdjük: mit tegyünk? Meddig lehet lábbal taposni a szocialista együttélés legelemibb szabályait is? Meddig kényszeríthet valaki kénye-kedve szerint becsületes, fizetésükből élő embereket arra, hogy világos jogaikat esetenként szerezzék meg, mert ebben a házban — H. Lajos miatt — az igazság nem beszél önmagáért, hanem hetenként, naponként hatósági úton kell láttamoztatni.

Az I. Várfok u. 16—18. sok lakója

Öregek háza – vidéken

Nagy szükség volna minél több öregek házára, de, hogy ezek kivétel nélkül mind Budapesten épüljenek fel, ezt sem az öregek, sem a népgazdaság érdekében nem tartom célszerűnek. Az öregkor egészségét a vidék tiszta, szenyeződésmentes levegője, a nagyobb elfoglaltság lehetősége, az olcsóbb gyümölcs, a kisebb zaj és baleseti veszély sokkal jobban tudja konzerválni, mint a városokban az öregekre váró, sokszor túlságosan szennyezett levegő, és a sokszor kényszerű tétlenség.

Az 55—65 év között nyugdíjba kerülő dolgozók ma már nem is tekinthetők öregeknek, nem is tekinthetők a régi értelemben vett eltartásra szorulóknak, túlnyomó többségük még tudna mind a saját, mind a népgazdaság érdekében napi 4—5 órás munkával hasznot hajtó foglalkozást folytatni.

A falvak túlnyomó többségében télen túl sok a munkára váró ember, tavasztól őszig pedig túl kevés. Számos mezőgazdasági nagyüzem csak azért nem tud jó gazdasági eredményt elérni, mert még gépekkel fel tudja szántani a földeket, be is tudja vetni, de amikor jön a betakarítás, hogy a városok lakossága, vagy a konzervgyárak részére leszedjék a zöldborsót, a zöldbabot, a paradicsomot, a gyümölcsöt, vagy a dohányleveleket, akkor nagyon kevés a munkaerő, kivált a fiatal. A munkaerőhiány következménye, hogy a konzervgyárak kapacitását nem lehet kihasználni, a piacokon nincs elég zöldség.

Sokat javulna a mezőgazdaság termelékenysége, ha a falvakban felépült öregek házából, önkéntes jelentkezés alapján, megfelelő munkabér ellenében, könnyű munkával lehetne az öregeket foglalkoztatni. Falun még sok teendő várna rájuk az ifjak szakképzésével kapcsolatban is. Az ipari üzemek sok vasipari szakmunkást keresnek. Sok falusi fiatal szeretne lakatos, szerelő, esztergályos, marós stb. lenni, de erre nincs lehetősége. Ilyenfajta képzéssel csak városokban foglalkoznak. Vasipari ktsz-ek felügyelete és elszámoltatása mellett, nagyobb helyeken számos ilyen műhelyt lehetne felállítani, ahol a fiatalok a környékben szükséges vasmunkák elvégzésével, nyugdíjas vasmunkások oktatása mellett ezt az igen fontos szakmát elsajátítanák.

Jó lenne, ha az országban minél több öregek háza épülhetne. Lakói pedig, ha nem is akarnak a mezőgazdasági vagy ipari oktatásban részt venni, kedvükre horgászhatnának, gyógynövényeket gyűjthetnének, kisállatokat tenyészthetnének. Mindez hozzájárulna az életszínvonal, a termelékenység emeléséhez.

Bánáti János,
Nagydorog, Damjanich utca 19.

A gyógymenthol eltűnése

Makacs gégepanaszom ellen hosszú ideig Anacot-tablettákat használtam. Panaszaim megszűntek, viszont az Anacotot váratlanul megszüntek árusítani.

Erre azt tanácsolta gyógyszerészem, pótoljam mentholpasztillákkal, amit meg is tettem, ugyanazzal a jó hatással. Mire ennek a gyártását is megszüntették.

Végül a gyógymenthol drazsénál kötöttem ki, megint évekig nem volt panaszom, akkor aztán az is hiánycikk lett. Felhívtam a gyártóját, a Zamatot, ahol az Édességiparhoz utasítottak. Ez 1967 novemberében volt. Ott azt a felvilágosítást kaptam, hogy átmenetileg megszűnt a gyártása, de 1968 januárjában újból meg fog jelenni a piacon. De a mai napig nem találkoztam vele, pedig az influenza-veszélyes időben a gyógymenthol drazsé a szájüreg állandó fertőtlenítésével különösen jó hatású lett volna.

Egy üzletvezető aztán bizalmasan megsúgta, hogy kivonták a forgalomból, mert nagyon olcsó volt (1,80 egy doboz), míg a többi mentholos cukorkának 3—4 forint a csomagja, ugyanakkor fele annyi a tartalma.

H. J.

Nagy Zoltán
grafikus

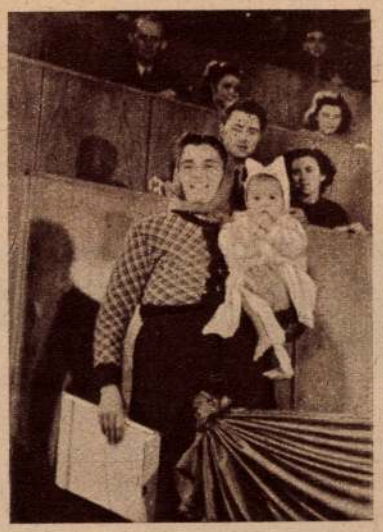

Gáspár Istvánné

héthónapos csecsemőjével a karján jelent meg a munkás-paraszt levelezők első országos konferenciáján. Amikor az értekezlet első negyedórájában az elnökség megválasztott tagjai felvonultak az emelvényre, a résztvevők udvariasan megtapsolták őket. Egyszerre szaporább és erősebb lett a taps, valósággal zúgott. Gáspár Istvánnét tapsolták, amint csecsemőjével a karján elfoglalta helyét az elnöki emelvényen. Később felszólalásában megmondta, miért hozta magával a kicsit. Otthon nem hagyhatta, hiszen még táplálja. Ő maga otthon nem maradhatott, hiszen ekkora tisztesség egyszer éri az embert az életben.

— A hős koreai anyákra gondoltam, akik egyik karjukon gyerekkel, másikban fegyverrel harcolnak. A munkáslevelezés is harci feladat, ezért mertem elhozni a gyereket — mondotta nem is levelezőhöz, de hétpróbás újságíróhoz illő talpraesett fogalmazásban.

Gáspár Istvánné Orosházáról, a Vörös Csillag termelőszövetkezetből jött fel. Karján a kis Ilona héthónapos. Ez a negyedik gyerek. Ki hinné e gyermekét ringató, mosolygó fiatalasszony láttán, hogy van már 15 éves fia is, István. Büszkébb arra, hogy a fiú traktoros, mint hogy ő maga itt lehet az országos konferencián. A második gyerek, Pál, 12 éves, »de már ő is levelező, írt a Pajtás Újságnak«. Szinte röstelkedik, hogy a 9 éves Mária még nem végez sajtómunkát...

Amilyen szelíd gyermekével a karján, vagy amint a többiekről mesél, annyira harciassá, sőt harcossá válik, ha a sajtóról van szó. Valóban a közvélemény parancsnoka ez a fiatal paraszt-asszony. Először csak a hibákat írta meg a Szabad Népnek és a Békés megyei Viharsaroknak. Azután rájött, hogy az olvasókat az eredmények is érdeklik és még inkább az, hogyan érték el őket. Így lett levelező, egyik legjobb az országban, a Magyar Érdemérem ezüst fokozatának büszke kitüntetettje. Címlapunkon a nagy boríték, amelyet jobbkezében tart, ezúttal nem levél a szerkesztőséghez, hanem a kormánykitüntetés okirata és igazolványa. Úgy áll a képen, boldogan is és ugyanakkor harcra készen, mint a mi sajtószabadságunk eleven jelképe.

Március 9-ére, dolgozó népünk nagy vezérének 60. születésnapjára új bélyegek kiadását tervezi a posta. A Béke és Szabadság elsőnek közli az új bélyegek terveit, amelyeket Nagy Zoltán rajzolóművész készített. A Rákosi Mátyás arcképét ábrázoló 1 forintos bélyeg vörös és barna színben készül. Az új 60 filléres bélyeg vörös, a 2 forintos kék színű lesz. Az új bélyegek réznyomással készülnek.

Március 15-én ismét új bélyegsorozat jelenik meg, amely szabadságharcunk kiemelkedő alakjainak emlékét örökíti meg. A sorozat első bélyege Kossuth Lajos portréja mellett azt a pillanatot rögzíti, amikor Kossuth beszédének hatására az országgyűlés megszavazza a hadihitelt. A második bélyeg a Bem József vezette piskii csata egyik jelenetét és Bem arcképét ábrázolja. Ugyancsak csatajelenetet ábrázol a sorozat harmadik darabja, amelyen Damjanich János képe is látható. A sorozat további három darabja Petőfi Sándor, Táncsics Mihály és Nagy Sándor portréi mellett a Nemzeti Múzeum előtti jelenetet, Táncsicsnak kiszabadítását a börtönből és az isaszegi lovas rohamot örökíti meg. Ez a bélyegsorozat is réznyomással készül, tervezője Nagy Zoltán.

— »Ahhoz, hogy a Szabad Ifjúság sokat fejlődjön, kijavítsa a hibáit; javítsa a tanulmányi munkát is, szüksége van a mi segítségünkre, a levelezőtábor szélesítésére is. Remélem, hogy ez a konferencia arra is szolgál, hogy megjavítsa a diákság és a Szabad Ifjúság kapcsolatát« — mondotta Berta Klára, a Zrínyi Ilona leánygimnázium tanulója a magyar sajtó levelezőinek I. konferenciáján.

Tajkov András, tatabányai sztahanovista vájár ezeket mondta: »A tatabányai bányásztanácskozáson megbíráltam az üzemvezető hibáit, aki másnap a sajtóban olvasta felszólalásomat. Behívatott az irodába és azt mondta: „Tajkov, maga nagyon megbántott engem Rákosi elvtárs előtt." Azt válaszoltam: „Javítsa ki hibáját, máskor nem fog ilyen bírálatot kapni!«

Tamás Istvánné, a dunaföldvári »Alkotmány« tszcs dolgozója: »Tudom mit jelent számunkra a szabadság, ezért dolgozom szívesen, ezért írok meg mindent az újságnak is.«

(Magyar Foto—Papp felv.)

KÉPES HETILAP

BÉKE és SZABADSÁG

GÁSPÁR ISTVÁNNÉ,

az orosházai »Vörös Csillag« tsz tagja, a Szabad Nép levelezője átveszi kitüntetését az első országos levelező konferencián

(Bass Tibor felvétele)

III. ÉVF. 6. SZÁM ★ 1952 FEBRUÁR 10 ★ ÁRA 1.50 Ft

1021

Nagy Zoltán grafikusművész

1972.IX.21. Kossuth 19.00 /Szné/

Esti krónika I.

-A Petőfi évforduló tervezett budapesti ünnepségeiről Szatmári Ilona ismertetését hallják.

-Petőfi Pestje.Ahová először alig tizéves kisfiuként még édesanyjával jött fel 1833-ban,hogy gimnáziumba irassák.Pest,ahol később oly sok szép Petőfi vers,sok halhatatlan mü született. Pest,ahol 1848 március idusán Petőfi bontotta ki a forradalmi ifjuság zászlaját ünnepségek sorozatával készül a költő születésének 150.és március 15.-e 125.évfordulójára.A belvárosi Petőfi megemlékezések szorosan kapcsolódnak fővárosunk centenáriumi ünnepségeihez .És részei az országos Petőfi évnek.A Hazafias Népfront belvárosi Petőfi emlékbizottságának plakátja,amelyet a költő géniusz arcképe diszit és a város V.kerületében már sokhelyütt látható a legszebb plakátok egyike,amelyet az utóbbi időben a pseti utcán láttam.Nagy Zoltán Munkácsy -dijas grafikus müvész alkotása.A szeptember végétől jövő év márciusáig tartó belvárosi ünnepség sorozat teljes programjával délután ismerkedtünk meg.A megnyitó diszelőadás a fegyveres erők napján, a Néphadsereg Központi Klubjában szinháztermében lesz.December 2-án kerületi vándorkiállitást nyitnak meg Petőfi Pestje,Pest Petőfije cimen .1973 január első napján a Belváros valamennyi Petőfi emlékhelyét,emléktábláját ünnepélyesen megkoszoruzzák. A következő napon pedig a Pilvax kávéházban rendeznek jubileumi emlékestet.Március 15-én este szintén müsoros ünnepéllyel köszöntik 25 évvel ezelőtti forradalom eseményeinek évfordulóját

1972.IX.21. Kezdve 19.00 /Zene/

Első közlés I.

-A Petőfi évfordító tervezet budapesti ünnepségeiről Szentmárton Ilona ismertetését hallják.

-Petőfi Pest-Abonyi elősegítő útjával kapcsolatban megbeszélés folyt Pest-Abony-Szolnok-Debrecen vasútvonal 1848 márciusi küldöttségének útjáról.

Pest-Abony-Petőfi vasút bankettjén mű szavalott.

Petőfi útjának részletes ismertetésével kapcsolatban a közös emlékezés 150-ik márciusi 15-ei ünnepségeinek tervezetét.A helyszínek megemlékezések számának koppintódnak fővárosunk centenáriumi ünnepségeihez .Be vannak az országos Petőfi évnek.A Nemzeti Múzeum helyszínek Petőfi emlékkiállításának plakátja,amelyet a közös gondnok arcképe díszít és a vázon V.Kerületében már sok helyütt látható a legnagyobb plakátok egyike,amelyet az utóbbi időben a pesti közép iskolában.Nagy Zoltán Munkácsy -díjas grafikus művész alkotása.A szerkesztőségi ülésről jövő év márciusig tartó helyiségek ünnepség sorozat tagjai előzetes megbeszélésen tárgyalásán.Nagy Zoltán Munkácsy -díjas grafikus művész alkotása.A szerkesztőségi ülésről jövő év márciusig tartó helyiségek ünnepségs

Petőfit és a márciusi ifjuságot .És közben is a legujabb Petőfi kutatásokról számos előadás, a belvárosi diákok történelmi irodalmi vetélkedője,szavalóversenyek,zenei est,kiállitások, és emlékestek gazdagitják ezt a programot.És még valami.a Hazafias Népfrint belvárosi Petőfi emélkbizottsága nemes mozgalmat kezdeményez.Hogy ebben a történelmi irodalmi nevezetességü kerületben,amelynek Petőfi Sándor is lakója volt senkinek az otthonából ne hiányozzék a Petőfi jubileum kötet.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
1970 JÚL 01
HÉTFŐI HÍREK
Budapest

1021 Nagy Zoltán

Szünetben gyakorol

Harminc éve foglalkozik papírpénzzel az ötszázas megálmodója

Az új bankó egyik vázlata: ekkor még Bartókra gondolt a tervező.

Egy *Thököly* úti ház hatodik emeleti műterem-lakásában csendes áhítattal lépek a tervezőasztalhoz. Itt született az új bankjegy: *az ötszáz forintos*. Kérem a tervezőt: *Nagy Zoltán*. Munkácsy-díjas grafikust, mutasson egyet.

— *Akár hiszi, akár nem* — feleli —, *én is csak augusztus 21-én juthatok hozzá, amikor forgalomba kerül.*

Az előzetes terveket azonban megmutatja. Ezek szerint *Kodály, Bartók* és *Táncsics* arcképe is szóba került, de végül — mint ez már ismeretes — *Ady Endre képe került rá*. A hátoldalon Budapest látképe, az Erzsébet híddal. Ady Endrét 4—5 fénykép alapján rajzolta meg a grafikus, az Erzsébet hidat pedig „természet után" a Gellérthegyről, több napos helyszíni szemle után.

Az új 500 forintos tervezője — metszés közben. S hogy minek a tükör? A művész mindig a rajz fordított képét metszi a rézlemezre, ehhez kell a tükör meg a nagyító, ami szintén nélkülözhetetlen munkaeszköz.

(Révész Tamás felv.)

★

Pontosan *30 éve* foglalkozik papírpénzzel. A főiskoláról egyenesen a Pénzjegy Nyomdába került, s azóta csaknem valamennyi bankjegy készítésében részt vett. A 10, az 50 és a 100 forintosnak a *hátoldalát*, a 20 forintos *mindkét oldalát* ő metszette. Neve ott szerepel valamennyi bankjegyen: a sarokban „meghúzódva".

— *Mit csinál a bankjegytervező, mikor nem bocsátanak ki új bankjegyet?*

— Gyakorol. Olyan precíz munka ez, hogy csak hosszú évek múltával lehet tökéletesen elsajátítani. Egyébként bélyeget is tervezek, s éppen bélyegtervezési munkásságomért kaptam Munkácsy-díjat.

— *Milyennek „álmodta meg" az ötszázast?*

— Ibolyakékes és lilás árnyalatúnak. A korábbi centrikus — középfelé irányuló — elrendezést nem vettem át, de nem is modernkedhettem, mert a bankjegytervezésnél ennek nincs helye. Figyelembe kellett vennem, hogy az új bankjegynek be kell illeszkednie a sorozatba. Az ötszázas kibocsátása hasznos dolog volt, mert a pénzforgalom lebonyolításához — ezt már megírták a lapok — ezentúl *35 százalékkal kevesebb bankjegy* szükséges, és elősegíti a takarékosságot is; hiszen kétszer is meggondolja valaki, mielőtt felvált egy ötszázast.

★

— *Szereti a pénzt?*

— Mit tagadjam: igen! Legszívesebben *gyűjteném*, de ez eddig még nem sikerült...

Feleségét únos-untalan így ugratják barátnői: „Könnyű neked, hiszen a férjed a leves és hús között annyi pénzt csinál, amennyi csak kell".

Búcsúzóul arra kér, említsem meg az ötszázas kivitelezésében résztvett munkatársai nevét. Ime tehát: *Gál Ferenc* metsző, *Kékesi László* rajzoló és *Dániel Viktor* guillocheur, azaz „szabad" fordításban: *gyémánttűkezelő*, valamint *Vén Zoltán* technikus.

(—th—)

Hétfőtől azonban már mindkét produkció átteszi székhelyét a Tisza partjára, és megkezdődik a „hagyományos" *autogramvadászat* a szegedi színész-presszó tarka napernyői alatt. A próbaszünetekben itt randevúzik majd Háry—*Melis György* Hekabé—*Sulyok Máriával*, Kasszandra—*Ruttkay Évával*, Őrzse—*Moldován Stefánia* Talthybiosz—*Latinovits Zoltánnal*, *Dayka Margit* „császárnő" Menelaosz—*Benkő Gyulával*. S rövidesen itt ad interjút a *novoszibirszki balett* társulata és a Parasztbecsület meg a Bajazzók *olasz, finn, spanyol*, és *román* vendégénekesei is: *Ciro Pirrotta* Palermóból, *Riita Pietarinen* Helsinkiből, *Francisco Lazzaro* Madridból és *David Ohanesian* Bukarestből.

★

A szabadtéri játékok idei megnyitása, Kodály „Háry János"-ának bemutatója előtt július 18-án este felavatják a mű szerzője, Kodály Zoltán domborművét a Dóm téri pantheonban: az egyetemi épületek árkádos emlékcsarnokában.

(g. t.)

...eződött ...m forgatása

— A hét végén a film legszebb, de talán legnehezebb jeleneteit forgattuk. A Ruszlán és Ludmilla balett jelenetének felvételénél a leningrádi operaház balettkara működött közre. Liszt pétervári koncertjének felvételeit az egykori *Bojárok termében vettük fel, ahol az eredeti koncert is lezajlott.*

● MARGARET TYNES, a világhírű amerikai operaénekesnő hétfőn már a Margitszigeti Szabadtéri Színpadon próbálja az Aida címszerepét, Mikó András rendezésében. A Verdi-opera szabadtéri premierje szombat este lesz. Tynes partnerei: az olasz Maria Luisa Nave (Amneris) és a jugoszláv Ludovic Spiess (Radames).

● *FARAGÓ VERA és a Volántaxi Központ telefonügyeletese között az alábbi párbeszéd hangzott el a minap: „Jó estét kívánok, Faragó Vera vagyok, kérnék egy kocsit. „Sajnálom, uram, de nincs kocsi." „Nem vagyok uram!" — fortyant fel a művésznő és lecsapta a kagylót. Néhány perccel később újra felhívta a Volánt; most így szólt a telefonba: „Jó estét kívánok, egy kocsit szeretnék." Mire a telefonközpontos: „Á, Faragó művésznő, azonnal küldöm a kocsit."*

● BORDY BELLA, az Operaház egykori primabalerínája, aki évek óta Bécsben él és színházi mozgástechnikát tanít, július közepén hazalátogat, és a budapesti balettbarátok Akácfa utcai klubjában előadást tart a modern balettművészetről.

Lány az országútról

Angol film. Írta: *Edna O'Brien*. Rendezte: *Peter Hall*.

Az olcsó, önáltató hazugságok, az álszenteskedő nyárspolgári életforma ellen lázít ez a kitűnő angol filmdráma. Peter Hallnak, a tehetséges angol rendezőnek sikerült egy tipikus, de mégsem sablonos mai házasságot mikroszkóp alá helyezni, s szinte elevenen felboncolni, hogy könyörtelen realitással láthassa a néző: mit takar a megtévesztően idillikus felszín, a képmutatás és kényelmes beletörődés, önmagunk emberi méltóságának lebecsülése. Egy koravén, koracinikus fiatal lány a viviszekció „kése" —, hogy a hasonlatnál maradjunk — az ő felbukkanása nyitja fel a „kísérleti" házaspár hazugságkelevényeit. A lány: *Judy Geeson*, ez az alig 19 éves, ragyogóan tehetséges színésznő. A férjet az Oscar-díjas *Rod Steiger*, feleségét *Claire Bloom* alakítja — kiválóan.

Matrózszerelem

NDK-film. Írta: *Margot Beichler, Erwin Anders, Bernd Braun, Willi Brückner* és *Heinz Thiel*. Rendezte: *Heinz Thiel*.

...IGETI SZABADTÉRI SZÍNPAD, 1970.

...KOMOR VILMOS
...IKÓ ANDRÁS

...ben:
...nes, Rita Orlandi Malaspina,
...ss, Bruno Prevedi,
Nave, Komlossy Erzsébet
...rgy, Bódy József

Július 12, 19, augusztus 2, 9, 15 és 16-án este 8 órakor:

Lehár:
A MOSOLY ORSZÁGA
Nagyoperett 3 felvonásban

Karmester: **BR...**
Rendező: **HOR...**
A főszerepekbe...
Németh Marika
Radnay György
Bilicsi Tivadar,
Szólót táncol:
Lakatos Gabrie...

NAGY ZOLTÁN, grafikus, rézmetsző

Az 1947. febr. 27-i keltezésü 20 forintost Horváth Endre tervezte, Reck István rajzolta. Előoldali rézmetszetek Horváthtól, hátoldaliak Nagy Zoltántó. Előoldalán Dózsa György aremása, hátoldalán fiatalember. Ornamentika Lesch Ferenc, Kálna Béla és Dániel Győző. Előoldalon Kossuth cimer. Tipo-tipo, réz-réz nyomással. 94.old.

DR. KUPA MIHÁLY: Bankjegyeink alkotói /1926-1966/
91.old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LXVII-LXVIII. évf. 1967-1968
Akad. Kiadó, Bpest. 1968

NAGY ZOLTÁN, grafikus, rézmetsző

1947 óta a bankjegyeket Horváth Endre tervezte, Reck István rajzolta. Előoldali rézmetszetek Horváthtól, a hátoldaliak Nagy Zoltántól. A 20 forintos figurarajza Fülöp Mihálytól, de Nagy motszette. Valamennyinek ornamentikája Losch Ferenc, Kálna Béla és Dániel Győző műve. 94.old.

DRÁKUPA MIHÁLY: Bankjegyeink alkotói /1926-1966/ 91.old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LXVII-LXVIII.évf. 1967-1968 Akad.Kiadó, Bpest. 1968

NAGY ZOLTÁN, grafikus, rézmetsző

Az 1946.jún.3-i keltezésü kék 100 forintost Horváth Endre tervezte, Reck István és Erdős József rajzolták. A tollrajz Füle Mihály és Nagy Zoltán müve. Teljes egészében ofszet nyomással készült. 94.old.

DR.KUPA MIHÁLY: Bankjegyeink alkotói /1926-1966/
91.old

NUMIZMATIKAI [illegible], LXVII-LXVIII.évf. 1967-1968
Akad.Kiadó, Bpest. 1968

NAGY ZOLTÁN, grafikur, rézmetsző

Az 1949.okt.24-i keltezésü 10,20,100 forintosokat Horváth Endre tervezte, Reck István rajzolta. Előoldali rézmetszetek Horváthtól, hátoldaliak Nagy Zoltántól. Ornamentika Lesch Ferenc, Kálna Béla és Dániel Győző. Előoldalukon a népköztársaság cimere. 94.old.

DR. KUPA MIHÁLY: Bankjegyeink alkotói /1926-1966/
91.old

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LXVII-LXVIII.évf. 1967-1968
Akad. kiadó, Bpest. 1968

NAGY ZOLTÁN, grafikus, rézmetsző

Az 1946. jún. 3-i keltezésü zöld 10 forintost Horváth Endre tervezte, Reck István és Erdős József rajzolták, A tollrajz Füle Mihály és Nagy Zoltán müve. Teljes egé. szében ofszet nyomással készült. 94.old.

DR. KUPA MIHÁLY: Bankjegyeink alkotói /1926-1966/ 91.old

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LXVII-LXVIII. évf. 1967-1968 Akad. Kiadó, Bpest. 1968

MDK

Dr.Nagy Zoltán

Kiállitási hir

Művészet 1968 márc.p.48.

Nagy Zoltán, [ ] 4 D4

Szerepel Frankfurtban.

– : Zománc Béisben, grafika Tokióban 2.

ESTI HIRLAP Bp. 1968. szept. 19.

MDK

Nagy S.Zoltán

Kiállitási kritika

Müvészet 1968 okt. p.31.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1968 SEP 27

NÉPSZABADSÁG

Egyévi tárgyalássorozat után

Ítélet a bélyegperben

Tavaly szeptemberben kezdődött a *Fővárosi Bíróságon* az a „bélyegper", amelyben most hoztak ítéletet.

Hudetz József, az Agrártudományi Egyetem fotolaboratóriuma vezetőjének néhány kutyafotóját a Képzőművészeti Alap levelezőlapként forgalomba hozta. Feltüntették, hogy a fényképek Hudetztől erednek. A fotós tavaly nyáron arról értesült, hogy a posta „kutyasort" hozott forgalomba. Ezt követően pert indított, mert mint keresetében írta, „megdöbbenéssel állapítottam meg, hogy a hét darabból álló sorozat három értéke, az 1, a 2 és a 4 forintos címlet teljesen azonos az általam készített és a forgalomban is szereplő képekkel. A tervezőként szereplő Nagy Zoltán grafikus ehhez csupán annyit adott hozzá, hogy a bélyegeken saját nevét feltüntette". Hudetz kérte, hogy a bíróság kötelezze a Filatélia Vállalatot a kutyasorozat zárolására; a Magyar Postát tiltsák el a sorozat forgalombahozatalától. Mondják ki, hogy Nagy Zoltán szerzői jogbitorlást követett el és ezért fizessen kártérítést, s a bélyegeken az ő (mármint Hudetz) nevét tüntessék fel. A fotós jogi képviselője a beadványhoz mellékelte fényképes bizonyítékait. A kutyafotókhoz csatolta a bélyegek levelezőlap nagyságúra készített fotokópiáit.

Az első tárgyaláson a tanácsvezető bíró megállapította: *az egybevágóság fennáll.* Nagy Zoltán jogi képviselője ezt *kétségbe vonta.* A másodrendű alperes, a Magyar Posta jogi képviselője megemlítette, hogy mivel a bélyegekért tetemes nyomdaköltségeket fizettek, nem lehet azt követelni, hogy valamennyi bélyegen — ha a felperesnek igaza lenne is — a Hudetz nevet tüntessék fel. Nagyék tovább replikáztak: *a kutyasorozatot önálló, új alkotásnak minősítették.* A bíróság ezután részletes szakértői bizonyítást rendelt el. Ennek során meghallgatták a Művelődésügyi Minisztérium, a Magyar Fotóművészek Szövetsége, a Magyar Képzőművészek Szövetsége, az Ebtenyésztők Országos Egyesülete, a budapesti Agrártudományi Egyetem állattenyésztési tanszéke szakértőit. Tárgyalások sorozata következett.

A döntést megelőző tárgyaláson Hudetz módosította keresetét, minden követelését visszavonta, *viszont nagyobb összegű, hatezer forintos kártérítést kért.* A bíróság megállapította: Nagy Zoltán, elhanyagolható változtatásokkal, *lényegében lemásolta Hudetz fényképeit, s ezzel szerzői jogbitorlást követett el.* Gondatlanul elkövetett szerzői jogbitorlást követett el a posta is; ugyanis az illetékesek tudták, hogy Nagy Zoltán munkáját az Ebtenyésztők Országos Egyesületétől kapott fényképek felhasználásával végzi. *A posta tehát az elvárható kötelező gondosságot mulasztotta el akkor, amikor nem kért felvilágosítást, hogy a perbeni grafikák elkészítésekor mennyit használtak fel a fotókból.*

Nagy Zoltánt szerzői jogbitorlás miatt *ezer forint* (ebből 750 forintot a postával egyetemlegesen) *kártérítésre ítélték, s a grafikust a további jogsértéstől eltiltotta.* Nagy Zoltán és a posta ezenkívül még *perköltséget* is köteles fizetni Hudetznek. *Az ítélet nem jogerős.*

Sz. F.

tól — hatig . . .: Zenés dél- — 18.10: Hgl.-gyűjtők erce. — 18.30: A történe- anúl. Veres Péter. — 18.58: unkosok. — 19.35: A zenei ny győzteseinek hangver- . — Kb. 22.00: Operettrészl. .23: Riport. — 22.33: Szer- ky: II. vonósnégyes.

URH-RÁDIÓ

0: Hanglemezparádé. — Orosz nyelvtanf. felnőt- ek. I. lecke (ism.). — 19.10: var zeneszerzők. — 20.00: A sz kedvelőinek. — 20.18: letek a Bohéméletből. — Órák — rugó nélkül. Elő- — 21.21: Beethoven: Esz- trió. — 21.56: A Suisse Ro- de zenekar hangversenye.

OKTÓBER 2.

Barokk muzsika. — 9.34: és tapintat. — 10.10: Szóra- ató zene. — 10.50: Mexikói gyzetek. I. — 11.10: Nóták.

PÉNTEK

OKTÓBI

KOSSUTH RÁDIÓ

8.17: Zongoraművek. — 8.59: Könyvújdonságok. — 9.19: Népzenei magazin. — 10.10: Óvodások műsora. — 10.30: Édes anyanyelvünk. — 10.35: Könnyűzene. — 11.00: Mexikói útijegyzetek. II. — 11.20: Zenés játékokból. — 12.15: Tánczene. — 13.05: Budapest kulturális programjából. — 13.06: Zenekari muzsika. — 13.40: Móricz: Életem regénye. XV. folyt. — 14.00: Népi zene. — 14.30: bábszínháza. — 15.1 tek. — 15.55: Wagne és Izolda. Részl. — szélgetés a Fejér m bizottság vezetőivel. Assuntino saját da — 17.15: Liszt- és lok. — 17.39: Nyitot 18.00: Új Zenei Újsá Népdalok. — 19.35: ne. — 20.00: Moln egyfelvonásos szatíra vetítése a Madách K

CSÜTÖRTÖK

Iskola-tv: 9.00: Elővilág (ált. isk. 7. oszt.). — 9.55: Magyar nyelvtan (ált. isk. 3. oszt.). — Ismét-

Kedves verseim. — 20.00: TV Híradó. — 20.20: Képzőbűvészet. — 20.35: Angyal-kalandjai. Száguldó hölgyek. — 21.25: Táncfilm. — 21.55: TV Híradó, 2. kiad. — 22.15: A nagy bástya (francia film, csak 16 éven felülieknek!). — 23.20: Gusztáv felfedezi magát.

VASÁRNAP

8.25: Iskola-tv: Felsőfokú matematika. — 9.05: Angol nyelvtanfolyam haladóknak. — 9.20: Közv. az Athenaeum Nyomdából. — 10.00: Játék a labdával. — 10.40: Úttörőhír-

A BRATISLAVAI

HÉTFŐ | 13.25: Az Inter Bratislava—Kosice labdarúgómérk. közv.-e. — 17.55: A Sparta Praha—ZKL Brno jégkorong-mérk. közv.-e. — 20.30: E. Valenta: Menj a zöld fény után. — 22.05: TV Híradó.

KEDD | 18.40: Esti mese. — 19.00: TV Híradó. — 22.10: Dokumentumfilm Vietnamról. I. rész.

SZERDA | 14.55: A Spartak Trnava—Steaua Bukarest EK visszavágó labdarúgó-mérk. közvetítése. — 19.00: TV Híradó. — 19.40: Legény a talpán (tv-dokumentumfilm). — 20.10: Tilsley: Akin fát lehet hasogatni. — 22.00: Dokumentumfilm Vietnamról. II. rész.

CSÜTÖRTÖK | 19.00: TV Híradó. — 19.50: Ázsia varázsa. — 20.15: Aranykamera táncdalverseny első előddöntője.

PÉNTEK | 19.00: TV Híradó. — 20.10: Olivia Molina énekel. — 20.20: Tv-játék D. Chra-

VIDE

MDK

Nagy Zoltán, grafikus

A Kutya-bélyegsor tervein felhasználta Hudetz József fényképeit. A bíróság szerzői jogbitorlást állapított meg.

Sz. F.: Ítélet bélyegperben 9

Népszabadság, Bp. 1968 szept. 27.

Nagy Zoltán

Lebenslauf

Frankfurter Allgemeine, Frankfurt,
1968, 19. 9. 68 A. „Grafik aus Ungarn.
Eine Ausstellung in der „galerie bg“

MDK

Nagy Zoltán, grafikus

Az 500 ft-os bankjegy egyik tervezője.

Bankjegy: Repr.

– Itt az új kétforintos 4.

Népszabadság, Bp. 1970. jún. 30.

Nagy Zoltán

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 438-068, 337-748, 340-776

MECSEKI BÁNYÁSZ
Pécs

1970 JUL 7

BÁNYÁSZ 1021

Új bankjegy és új pénzérmék

A Magyar Nemzeti Bank július 1-től új kétforintos érmét hozott, augusztus 21-től pedig ötszáz forintos címletű bankjegyet hoz forgalomba. Pulai Miklós, az MNB első elnökhelyettese június 29-én erről tájékoztatta a sajtó képviselőit.

A Magyar Nemzeti Bank első elnökhelyettese egyebek között elmondta: a jelenlegi bankjegyek — az ötvenforintos kivételével — még a stabilizáció évében, 1946-ban jelentek meg. Ez utóbbi pedig 1953-ban került forgalomba. Eközben — az eltelt két évtized alatt — az áruvásárláshoz igénybe vett összeg 480 százalékkal növekedett. 1950-ben 75 millió, 1960-ban 121 millió, s tavaly 230 millió bankjegy volt forgalomban. És közben a különböző címletek iránti igény a 100 forintos javára változott.

A fogyasztás szerkezetének megváltozása, vagyis a lakosság mind nagyobb érdeklődése a tartós, tehát költségesebb fogyasztási cikkek iránt, megnövelte a pénzforgalmat. Költségesebb lett a forgalom lebonyolítása is, hiszen a pénzszámlálás nagy munka.

Az 500 forintos kibocsátása révén 35 százalékkal csökken a forgalomban levő bankjegyek száma: a megtakarított import eredetű anyag értéke 10 millió forint.

Az új, sárgarézből vert 2 forintos, melyből 50 milliót hoznak forgalomba, várhatóan elősegíti az automaták elterjedését. Megjelenését követően, 1971. június 30-ig, a régi kupron-nikkel kétforintosokat kivonják a forgalomból. Az MNB azonban továbbra is beváltja a régi érméket.

Az 500 forintos szürkéslila színű. Jobb oldalán Ady Endre portréja, bal oldalán Budapest látképe, előtérben az Erzsébet híd látható. A terv, rajz és díszítés Nagy Zoltán és Gál Ferenc grafikusművészek alkotása.

A Magyar Nemzeti Bank azt tervezi, hogy 1971. nyarán nikkelből vert 5 és tízforintos pénzérméket bocsát ki.

TÖ... A HE...

S ANYAGI ELISMERÉS — ZOBÁKON
Ő A TERMELÉS FOKOZÁSA — BÉTÁN
R IS ELÉRHETIK AZ ÉLÜZEM SZINTET — AZ ANYA

ink jelentik a szakszervezeti tagg

titkár. — Ezt a munkát úgy kell végezni, hogy érdemtelenül kitüntetést vagy jutalmat senki ne kapjon. Üzemi szinten a vállalások teljesítése esetén 222 000,— forint kerül kifizetésre a III. negyedévben.

Befejezésként az 1970-es évre vonatkozó munkaverseny-feladattervet ismertette Kerényi elvtárs.

Hegedüs Miklós

✦

Bétabánya üzemben csütörtökön tartották meg valamennyi alapszervezetnél a szakszervezeti taggyűléseket. Fő napirendi pontként szerepelt a termelés fokozása.

Az elmúlt egy éves időszakra visszatekintve sajnos, az üzem nem igen dicsekedhet szép eredményekkel. A szinte mindig listavezető Bé-

meghatározott termelési szint.

Gungl elvtárs ezután a üzemvezetőség nevében pénz jutalmakat adott át a leg jobb csapatoknak.

Szalai András, az üzer megbízott SZB-titkára szin tén a termelés fokozásáv kapcsolatos feladatokról szól Méltatta a szocialista brigá dok eddigi eredményét é hangsúlyozta, hogy a tová biakban is nagy szerep vár kisebb-nagyobb létszámú ko lektívákra.

A tanácskozásokon fogla koztak a baleseti mutató alakulásával is. A statiszti ka, amely az elmúlt fél év ben igen rosszul alakult, ar ra világít rá, hogy nagyob körültekintéssel kell dolgoz ni. Számottevő a figyelme lenségből, a technológiai uta sítások megsértéséből adód baleset.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DÉLMAGYARORSZÁG
Szeged

1970 JUN 30

Ötszáz forintos bankjegyeket, új kétforintos pénzérmét bocsát ki a Magyar Nemzeti Bank

Pulai Miklós, a Magyar Nemzeti Bank első elnökhelyettese hétfőn arról tájékoztatta az újságírókat, hogy a bank július 1-én új kétforintos pénzérmét, augusztus 21-én pedig 500 forintos bankjegyeket hoz forgalomba.

Az új kétforintosok kibocsátásával egyrészt az automaták elterjesztését kívánják segíteni, másrészt az a cél, hogy a váltópénzeket jól meg lehessen különböztetni. A jelenleg forgalomban levő 2 és 5 forintosok könnyen összetéveszthetők. A bank azt tervezi, hogy a jövő nyáron új 5 forintos, ezenkívül 10 forintos pénzérmét is kibocsát. A most forgalomba kerülő 2 forintos sárgarézből készül, s valamivel kisebb az 1 forintosnál. A leendő 5 és 10 forintosokat nikkelből verik. Az új 5 forintos kisebb lesz a régi 2 forintosnál, a 10 forintos érme pedig nagyobb a jelenlegi 5 forintosnál.

Az új sárgaréz 2 forintosból körülbelül 50 milliót hoznak forgalomba, de egy évig még érvényesek maradnak a régi 2 forintosok is. 1971. június 30-ig vonják ki a régi kupronikkel 2 forintosokat a forgalomból, de a Magyar Nemzeti Bank azt követően is beváltja a régi érméket.

Az 500 forintos bankjegy kibocsátása azért vált szükségessé, mert a pénzforgalom lebonyolítása a régi bankjegyekkel már igen nehézkessé vált. Az 50 forintos kivételével még az 1946-os stabilizáció idején alakultak ki a jelenlegi címletek, azóta a lakosság pénzforgalma 4,8-szeresére nőtt. 1947-ben még 47 millió, 1961-ben 132 millió, 1969-ben pedig már 239 millió bankjegy kellett a forgalom lebonyolításához. Európában szinte egyedülállóan alacsony hazánk legnagyobb címletű bankjegye, a 100 forintos. A Szovjetunióban a legnagyobb címlet a 100 rubeles, ami körülbelül 1300 forintnak felel meg. Ausztriában legnagyobb címletként 1000 schillingesek, az NSZK-ban 1000 márkások, Svédországban 10 000 koronások vannak forgalomban.

Az 500 forintosok kibocsátásával 30—35 százalékkal kevesebb bankjegyre lesz szükség, ami csupán a bankjegykészítéshez szükséges anyagban 10 millió forint megtakarítást jelent, de ami még fontosabb, lényegesen könnyíti a boltok, pénzintézetek pénzforgalmát. Az 500 forintos valamivel nagyobb lesz a százasnál, hossza 174, szélessége 80 milliméter. Alapszíne szürkéslila, a képnyomat kékeslila. Az egyik oldalon Ady Endre portréja, a másik oldalon budapesti panorámakép látható, előtérben az Erzsébet-híddal. A bankjegyet Nagy Zoltán grafikusművész tervezte, a metszeteket Nagy Zoltán és Gál Ferenc grafikusművészek készítették. (MTI)

Üzemképes állapotban levő
Moszkvics 424 combi
személygépkocsi és
különböző méretű használt
autóalkatrészek eladók.
Megtekinthető: f. hó 30-án
9—13 óra között DELTEX
garázs, Szeged, Üstökös u.
1/b.

egyért
ember
motor
lekedé
vezés
állomá
bik es
nincs
kilomé
kutat.

A
a járm
koncen

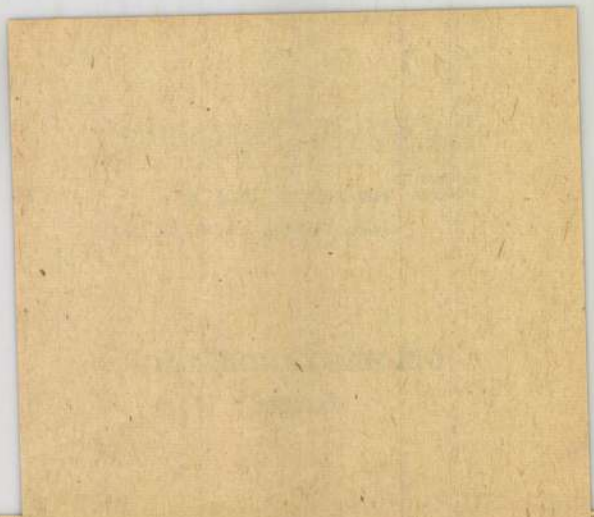

... a mai magyarországi benzinkúthiányon! Mint közlekedésünk egyik vezetője találóan megjegyezte: „egyre több az eszkimó, és egyre kevesebb a fóka", s ha a statisztikai adattárat felütjük; számszerű indokot is találunk erre a megállapításra.

Az elmúlt évtizedben *az ország gépkocsi-állománya több mint négyszeresére nőtt*, ezen belül a magán-személygépkocsik száma megtízszereződött. 1958-ban csupán 18 000 autót és 180 000 motorkerékpárt számoltak Magyarországon, az idén viszont ez a szám már 220 000-re és 610 000-re növekedett. Ha pedig a tervekben előrelapozunk, *az 1980-as év prognózisa 800 000 személygépkocsit és egymilliónál is több motorkerékpárt jósol.* Ezzel a rohamos fejlődéssel az ÁFOR — hazai üzemanyag-ellátás gazdája — szűkös fejlesztési alapja miatt nem tud lépést tartani. Hiába ígérik a vállalat fejlesztési tervei az 1975-ig terjedő időszakra újabb 400 korszerű benzinkút felépítését, ezzel együtt 500 falukörzeti központban még mindig nem lesz üzemanyag-beszerzési lehetőség, és a jelenlegi ellátási színvonal a városokban sem javul. Ha mindent tervbevett benzinkút megépül, akkor is 1975-ben még mindig 813 személygépkocsi és vagy tízszer ennyi motorkerékpár jut egy ÁFOR-töltőállomásra. A szám önmagában nem sokat mond, de ha összevetjük a szomszédos Ausztria 12 évvel ezelőtti (!), hasonló mutatójával — egy benzinkút/179 gépkocsi —, akkor máris magyarázatot kapunk a túlzsúfoltságra.

Csongrád megyében például a legutóbbi felmérés szerint 11 ÁFOR üzemanyagtöltő-állomás működik, a különböző — főleg háztartási tüzelőolajat árusító — viszonteladók száma pedig 46. Természetesen ezek közül alig néhány az olyan eladóhely, amely benzinkútként funkcionál. A benzin- és az olajellátás megjavításához pedig elsősorban ilyen hálózatra lenne szükség. Csupán ebben a megyében az ÁFOR évente több mint egymillió tonna üzemanyagot forgalmaz, és nem nehéz kiszámítani, hogy ez a forgalom milyen terheket ró a szűkös ellátóhálózatra.

Természetesen a hazai benzinkúthiány nemcsak az autósoknak okoz bosszúságot! Az ÁFOR évek óta igen komoly erőfeszítéseket tesz hálózatának gyorsabb ütemű bővítésére, de a rohamosan fejlődő igényekkel nehéz lépést tartani. Ezért határozták el a vállalat vezetői, hogy *viszonteladókkal szélesítik a hazai üzemanyagtöltő-hálózatot*, megteremtik a lehetőséget az úgynevezett többcsatornás forgalmazásnak. Első pillantásra talán furcsának tűnik, hogy egy nagyvállalat, amely — úgymond — monopolhelyzetet élvez, önmagának kíván konkurrenciát teremteni. A hazai üzemanyag-ellátás mai és várható helyzete azonban egyértelműen igazolja, hogy ez a törekvés helyes és indokolt.

Termelőszövetkezetek, áfészek, autóközlekedési vállalatok, garázsok már korábban is építettek saját üzemanyag-tárolókat, kimérőszerkezeteket, amelyek egy része a belső, úgynevezett saját igények kielégítését szolgálta, másik részük, főleg az áfész-ek és garázskutak bekapcsolódtak a lakosság ellátásába is. Országszerte ma több mint 170 ilyen üzemanyag-tárolóhely működik, munkájukkal azonban a közúti üzemanyag-ellátás helyzetén csak kis

Nagy Zoltán

fotóművén képe: 2 nál denkát és egy gyorsa chápot ábrázol a MNG A magyar fotóművének 125 éve kiállításán.

– Dozvald: Anyaknorítótól a brómezüstig
Pestmegyei Hírlap, 1966. nov. 27. 8. o.

MDK

Nagy Zoltán, építész

Az Ybl-díj I. f.-t kapta.

-: Kiosztották az Ybl-díjakat 4.

Népszabadság, Bp. 1969. ápr. 3.

Nagy Zoltán dr

Szerepel az Építők Műszaki-Klubja
tárlatán az Ipartelepben

Mephisó 1969 V. 5

MDK

Nagy Zoltán, grafikus

Az 500. forintos bankjegyet
tervezte.

– : forgalomba kerül az ötszáz forintos 3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. aug. 18.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-796

Nagy Zoltán

ÉSZAKMAGYARORSZÁG
Miskolc
1989. JÚL. 2.

1021

RAJZOK

Kiállítást rendeznek a Miskolci Galériában az észak-magyarországi festő- és grafikusművészek rajzaiból. A tárlat ünnepélyes megnyitója vasárnap, július 6-án déli 12 órakor kerül sor. Ez alkalommal Nagy Zoltán Ybl-díjas építész, a Magyar Építőművészek Szövetsége észak-magyarországi csoportjának elnöke mond megnyitót. A kiállítást július 27-ig tekinthetik meg az érdeklődők.

KÖZÖS TANÁCS

Három község közös tanácsának székhelye lett Hejő-

Operarészletek. 10.05: Versek
10.20: Népi zene. 10.40: Új leme-
zeinkből. 11.30: A Szabó család
12.30: Tánczenei koktél. 13.15:
Szobek Márta énekel. 13.45: Nők-
ről — nőknek. 14.15: Ernst Busch

dr. Nagy Zoltán

festményeit mutatta be az Orvos-Egészségügyi Dolgozók Szakszervezete Budapesti Klubjában 1968. febr. 17 - 29-ig. /: Faller László összeállítása :/

„Művészet" folyóirat, Budapest, 1968. március.

3. sz. 48 l.

NAGY ZOLTÁN

(Miskolci Tervező V.)

ÉPÍTÉSZ. 1969-BEN YBL MIKLÓS-DÍJ I. FOKOZATÁVAL TÜNTETTÉK KI.

MAGYAR ÉPÍTŐMŰVÉSZET, 1969/4. 9. LAP.

MDK

Nagy Zoltán

Kiállitási hir

Népszabadság 1968 szept. n. 12

Wagy Zoltán

Váci fotóművén 3 képpel szerepel a novemberi MNG-beli A magyar fotóművészet 125 éve c. kiállításon.

-h. l.-: Vác és a fotóművészet

Pestmegyei Hírlap (Vác) 1966. okt. 18. 4o.

Nagy Zoltán

Váci fotóművészt a Magyar Fotóművészek Szövetsége
tagjai sorába választotta
Most fejezte be Szekesfehérvár c., első önálló
fotóalbumát, amely a Corinánál jelenik meg.

– h. l. –: Vác és a fotóművészet
Pestmegyei Hírlap (Vác) 1966. okt. 18. 4. o.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
1970 JUN 30
ZALAI HÍRLAP
Zalaegerszeg

1021

Új bankjegy és pénzérmék

Lesz 500 forintos bankjegy — új 10, 5 és 2 forintosok

Június 29-én délelőtt a Magyar Nemzeti Bank székházában Pulai Miklós, a Magyar Nemzeti Bank első elnökhelyettese sajtóértekezleten számolt be a jelenlévő újságíróknak, a rádió- és televízió munkatársainak az új bankjegyek és érmék kibocsátásáról.

A Nemzeti Bank elnökhelyettese nyomatékosan hangsúlyozta: az új bankjegyek és érmék praktikus célt szolgálnak. Hazánkban a forint kibocsátása óta óriási mértékben megnőtt a bankjegyforgalom. Míg 1961-ben például 132 millió, addig 1969-ben már 239 millió darab bankjegy cserélt gazdát. A lakosság is igényelte: legyen a 100 forintosnál nagyobb címletű bankjegy.

Az augusztus 21-én forgalomba kerülő 500 forintosok kibocsátásával körülbelül 30—35 százalékkal kevesebb bankjegyre lesz szükség, ami csupán a bankjegy készítéséhez szükséges anyagban 10 millió forint megtakarítást jelent, de ami még fontosabb, lényegesen könnyíti a boltok, pénzintézetek pénzforgalmát. Az 500 forintos valamivel nagyobb lesz a százasnál, hossza 17, szélessége 8 centiméter. Alapszíne szürkéslila, a képnyomás kékeslila. Az egyik oldalon Ady Endre portréja, a másik oldalon budapesti panorámakép látható, előtérben az Erzsébet-híddal. A bankjegyet Nagy Zoltán grafikusművész tervezte, a metszeteket Nagy Zoltán és Gál Ferenc grafikusművészek készítették.

Az érmeforgalom könnyítésére új 10, 5 és 2 forintos érméket adnak ki. Az új 2 forintos kerül először forgalomba: 1970. július 1-én. A régi 2 forintosokat 1971. június 30-ig — fokozatosan — bevonják. Ezt követően senki sem köteles fizetési eszközül elfogadni. Ha valakinél még marad régi 2 forintos, a bank becseréli. Az új 2 forintos sárgarézből készül, ízléses külsejű, könnyen kezelhető érme lesz. Az új érméknél arra is ügyeltek, hogy az automatáknál jól használhatók legyenek.

1—1 új nikkel-alapanyagból készülő 10 forintos és 5 forintos érmék 1971 nyarán kerülnek kibocsátásra. Mind a három érme — az új 10, 5 és 2 forintos — nagyságban jól megkülönböztethető lesz, s nem fenyegeti a vásárlókat az a veszély — mint a jelenlegi 5 forintosoknál —, hogy összetévesztik. (MTI)

Nagy Zoltán

Athén (MTI): Papadopulosz görög miniszterelnök hétfőn átalakította kormányát. A miniszterek vasárnap lemondtak és az új kormány hétfőn letette az esküt. Az átszervezés célja az volt, hogy a kormány jobban megfeleljen az előtte álló feladatoknak.

A kormányátalakítás során Papadopulosz öt korábbi minisztert kihagyott. Tíz új személyt bevont és néhány belső cserét hajtott végre. A változások közül a legjelentősebb az, hogy ga vette oktatásüg nyítását, nisztériur kalaszt, héni pol Papadop lyettesi mélyes t meg a talt. Kin tárcanélk lamint öt új miniszterhelyettest.

Finnországban megalakult az összeurópai értekezletet előkészítő bizottság

Helsinki (TASZSZ): Finnországban megalakult az európai biztonság kérdésével foglalkozó összeurópai értekezletet előkészítő országos bizottság, amelynek elnökévé P. Kuusit, az ismert közéleti személyiséget választották. A bizottság tagjai: politikusok és a különböző társadalmi szervezetek képviselői.

részt.

1 126 306 külf. körutazás, 1 126 459 bútor, 1 134 536 bútor, 1 143 798 ut., 1 144 025 báv. ut., 1 144 750 motorkerékp., 1 147 362 házt. g., 1 163 399 méteráru, 1 166 378 tv, 1 168 019 éléskamra ut., 1 168 706 külföldi utazás, 1 194 492 báv. ut., 1 200 080 tv, 1 205 133 éléskamra ut., 1 209 919 hűtőgép, 1 211 845 rádió, 1 216 442 külföldi körutazás, 1 221 395 házt. gép, 1 222 818 utalv., 1 223 444 utalv., 1 224 380 bútor, 1 226 266 háztart. g., 1 230 775 varrógép, 1 246 721 házt. g., 1 247 193 hűtőgép, 1 249 744 házt. gép.

2 019 271 méteráru, 2 040 434 éléskamra ut.

6 873 957 ki mit vál., 6 875 240 ruh. cikk, 6 875 243 ruh. cikk, 6 893 586 külföldi körutazás, 6 895 164 hűtőgép, 6 906 311 élésk. ut., 6 917 103 utalvány, 6 920 264 éléskamra ut.,

Dr. Nagy Zoltán festő

az Építők Műszaki Klubjának

Lépzőművész tagja, művével szerepel

az Iparterv Vállalásán

– Napló –

Magyar Nemzet

1969 május 16

Nagy Zoltán

1021

1970.VII.23. 5,30 N.

Reggeli krónika

- Regős Sándor után Tréba Gyuláé a szó.

- Világszerte azon igyekeznek a tervezők, városrendezők, hogy a nagyvárosok kőrengetegét, annak a lakók számára nyomasztó hangulatát terekkel, parkokkal, szökőkutakkal, zöld területekkel megtörjék és pihenőhelyeket alakitsanak ki. Az épitészek kapva kapnakaz alklalmon, ha egy sürün lakott egységben valamilyen már elavult lakóház vagy intézmény lebontásra kerül. Igy vannak ezzel a miskolciak is, a belvárosban a Hunyadi és Hoffmann Ottó utcák által határolt területen egy öreg, már évek óta nem funkcionáló üzem lebontásával nagyszerü zöldterület kialakitására nyilt lehetőség. Itt épitik fel a város diszkutját. Az épitők hozzáláttak a valóságos szökőkutrendszer elkészitéséhez. Nagy Zoltán Ybl-dijas épitész /ééé/ tervei alapján különleges fémplasztikai megoldással egy nagyon érdekes térrácsa ad egyedülálló karaktert a szökőkutnak. A gyönyörü fém plasztika öntését a Lenin Kohászati Müvek végezte el és már hozzáláttak a szerkezet összeszereléséhez. A szökőkut-rendszert szines változó világitással szerelik fel és félnemes kövekkel burkolják a medencéket kivül és belül. A különleges acélötvözetekből öntött szokatlan formáju térplasztika biztositja, hogy a még e nyáron elkészülő miskolci szökőkut és pihenőpark akár a Margitszigetviel is felvegye a versenyt.

- Szerkesztettt: Péntek Gyula.

Nagy Zoltán

1021

1970.VII.23. 5,30 N.

Reggeli krónika

- Regős Sándor után Tréba Gyulá a szó.

- Világszerte azon igyekeznek a tervezők, városrendezők, hogy a nagyvárosok körengetegét, annak a lakók számára nyomasztó han gulatét terekkel, parkokkal, szökőkutakkal, zöld területekkel megtörjék és pihenőhelyeket alakitsanak ki. Az épitészek kapva kapnakaz alkalmon, ha egy sürün lakott egységben valamilyen már elavult lakóház vagy intézmény lebontásra kerül. Igy van nak ezzel a miskolciak is, a belvárosban a Hunyadi és Hoffmann Ottó utcák által határolt területen egy öreg, már évek óta nem funkcionáló üzem lebontásával nagyszerü zöldterület kiala kitására nyilt lehetőség. Itt épitik fel a város diszkutját. Az épitők hozzáláttak a valóságos szökőkutrendszer elkészité-séhez. Nagy Zoltán Ybl-dijas épités /ée/ tervei alapján kü-lönleges fémplasztikai megoldással egy nagyon érdekes tér-récsa ad egyedülálló karaktert a szökőkutnak. A gyönyörü fém plasztika öntését a Lenin Kohászati Müvek végezte el és már hozzáláttak a szerkezet összeszereléséhez. A szökőkut-rendszert szines változó világitással szerelik fel és félnemes kövekkel burkolják a medencéket kivül és belül. A különleges acélötvö-zetekből öntött szokatlan formáju térplasztika biztositja, hogy a még e nyáron elkészülő miskolci szökőkut és pihenőpark akár a Margitszigetviel is felvegye a versenyt.

- Szerkesztettt: Péntek Gyula.

Nagy Zoltán grafikus

A uj 500 ft-os bankjegy metszetei

készítette

N. N: 500 forintos bankjegyek

Dunántuli Napló 1970 VI. 30

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
MAGYAR
1971 APR 14

BÉLYEGSAROK

Két új bélyeg és egy bélyegblokk a magyar posta márciusi újdonságai. Bartók Béla születésének 90. évfordulója tiszteletére adtak ki 1 forintos címletű bélyeget, Nagy Zoltán Munkácsy-díjas grafikusművész grafikája alapján, Győr várossá alakulásának 700. évfordulójára jelent meg 2 forintos címletű bélyeg. Ez a bélyeg Hufnagel, a török elleni 1594-es végvári harcokat megörökítő eredeti metszetrészlete alapján készült, Vagyóczky Károly grafikusművész rajzával. A 10 forint névértékű bélyegblokk „Apollo—14" elnevezéssel, az amerikai holdkutatás újabb eredményeit hirdeti. A tervező Légrády Sándor grafikusművész. A bélyegblokk szegélyén jobbra a Föld távlati képe, balra a stilizált Hold látható. A bélyegképtől jobbra a holdutazás időtartamát jelző dátumok, balra lent a három holdutas neve, „Alan B. Shepard jr., Edgar Mitchell, Stuart A. Roosa" olvasható.

Hévíz

A fá

házi használatra csomagolva is kap

Nem kell már sok ezer mérföldet utazni Hévízre, ha valaki a világhírű magyar gyógyfürdő iszapjával akarja kezeltetni izomfájdalmait. A modern csomagolástechnika megoldotta, hogy a gyógyiszapot megszárítják, és könnyen kezelhető, textíliával bevont kompresszekbe sajtolják. Az iszapkompresszek a kezelésre szoruló testrészeknek megfelelően, különböző formájúak.

Mostantól kezdve, a MEDIMPEX Magyar Gyógyszerkülkereskedelmi Vállalattal kötött megállapodás alapján a Hévízi Iszap Kompressz (Hévíz Mud Compress) korlátozott mennyiségben Kanadában és az USA-ban is kapható.

A Hévízi Iszap Kompressz a sok évszázados magyar gyógyászati tapasztalatot a korszerű módszerekkel egyesíti. Egyedülálló előnye, hogy otthon, a beteg lakásában is könnyen készíthető

ves, szervetlen és ö
gokat, amelyek a
iszapban találhatól
iszap kompresszt a f
re helyezzük. Az is
kozza a helyi vérke
tal enyhíti az ízületi
makat. A szenvedé
beteg jó közérzete l

A Hévízi Iszap
féle formában kaph
ka kezelésére; kézr
derékra és végtag
nyakra; és csak nya
kompressz mindegy
vízi gyógyiszapot t
iszappakolás rendsz
vid kezeléssorozat u
mértékben enyhíti
makat.

Ha meg akar szab
fájásától, ízületi és i
tól, küldje be az a
postafordultával a m
egyikére s jelölje m

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DÉLI HÍRLAP
1971 SEP 23

Nagy Zoltán

Emléktábla a szökőkútra

Ülést tartott a városi tanács vb

Ma délelőtt ülést tartott a városi tanács végrehajtó bizottsága, melyen — a szeptember havi tanácsülés előkészítésének keretében — a vb tagjai megvitatták a város tanácsa szervezeti és működési szabályzatának tervezetét. A tanácsi „alkotmánytervezet" vitája után előterjesztett javaslatok között hangzott el az a bejelentés, hogy emléktáblát helyeznek el a felszabadulásunk 25. évfordulója alkalmából felavatott Hoffman Ottó utcai szökőkúton. A csaknem egyméteres bronztáblán a jubileum megjelölésén kívül helyet kap a tervezőjének, Nagy Zoltán Ybl-díjas építésznek és a kivitelezőinek — az Északmagyarországi Állami Építőipari Vállalatnak, illetve a Lenin Kohászati Műveknek — neve is.

FELH

A Miskolci Ingatlankezelő Vállalat értesíti T. bérlőit, hogy jelenleg — korlátozott mennyiségben — szabad kapacitással rendelkezik cserépkályhás, vászonredőnyös és gázszerelő szakmákban.

sz. rendelet 55. § értelmében
50—50 százalékban a bérbe-

a rendeletben megjelölt fel-
tanak cserépkályha, vászon-
nyek CSEREJÉRE úgy igé-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1968 DEC 12
ORVOSEGYETEM

Dr. Nagy Zoltán

Dr. Nagy Zoltán tusrajza.

...ulamit nagyon
az hiteléből ve
bizonyos két
szint éjszakán
gesen két tuca
melné, hogy
nagybetűvel ír
dolom, egyikül
ennek mellőzé
berről mégis meg kell emlékezni. A főszereplő, a fő, mondhatnám egyetlen szervező: Sallay Péter sokat támadott s bírált személyét ezen a helyen rehabilitálni kell mindazok előtt, akik kezdetben türelmetlenül, később rosszallással nyilatkoztak róla. Átvirrasztott ügyeletek után napról napra intézte, sürgette a dolgok menetét, és hogy milyen eredménnyel: — a klub önmagáért beszél.

Bíró néni, akit mindenki csak ezen a néven ismer, hangyaszorgalommal és oly fiatalos hévvel buzgólkodott szinte bennünket szégyenített meg. Hadd mondjak nyilvánosan köszönetet neki.

S elérkezett november harmincadika. Délelőtt 10 órakor, zártkörű megnyitón — ahol az állami vezetés és néhány meghívott vendég volt jelen — rektorunk meleg szavakkal adta át a klubot a diákság képviselőinek, hogy délután már a mienk legyen.

...nyosságok okát, kétkedő má nem akadt.

Az első hét, a premier het kiválóan sikerült. Érdekes él mény volt látni, ahogy az elő ző nap bátortalanul, félszege belépők már másnap otthon törzstagokként foglalták el h lyüket a flipper, asztali foci — vagy a „bárpult" előtt. Sajá erőnkből szerény büfét ren deztünk be, így ez a régi vá gyunk is teljesült. Aki többr kíváncsi — nézze meg a Ba ross utca 28-at, bizonyosa örökös tagja lesz.

Végezetül annyit: a pilla natnyi hiányosságok vizsgaidőszak utánra teljese eltűnnek — s ekkor a BOT a legmodernebb diákklubo egyikének boldog birtokos lesz. S ha már megszületett klub, akkor semmi sem akadá lyozhatja meg, hogy a diákéle is valósággá váljék, s a me dikus többé nem érzi magá otthontalan lézengőnek.

de Gagine Endre

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1971 AUG 12
SZOLNOK MEGYEI HÍRLAP

Bélyegsarok

1021

A Magyar Posta négy bélyeget magában foglaló blokk kiadásával teszi teljessé az első bélyegünk megjelenésének centenáriumát köszöntő sorozatot. A blokkon a felszabadulás után megjelent jellegzetes bélyegeinkkel találkozunk újra.

Az első bélyegen a Szovjetunió 30 éves jubileumára kiadott sorozat 60 filléres értékét látjuk, amely Kisfaludi Stróbl Zsigmond alkotását, a budapesti Gellérthegyen álló Felszabadulási emlékmű főalakját ábrázolja.

A második bélyeg az egyik legszebb sorozatunkhoz, a népviseleteket bemutató 1953. évi kiadáshoz vezet. Nagy Zoltán művészi metszetéről őrhalmi menyecske mosolyog ránk.

A Lánchíd jól ismert körvonalai tűnnek fel a harmadik bélyegen, ahogy az 1958. évi repülősorozat 2 forintosán látszik.

A blokk jobb alsó sarkán Alekszej Leonov, a világűrbe elsőnek kilépő ember alakja ragadja meg tekintetünket, a tiszteletére kiadott 1 forintos bélyeg képe ismétlődik.

A blokk bélyegeinek névértéke, a díszítő rajzi elemek, a feliratok elrendezése azonos a sorozat értékeivel. Alul „100 éves a magyar bélyeg" felirat olvasható, mellette balról postakocsi, jobbról hangsebességnél gyorsabban száguldó repülőgép jelképezi a bélyeg évszázadának technikai fejlődését.

figyelni, bár i
tustalanságra
zánkban nemi
het sor.

Hazaérve
az újságot, n
nyelembe hely
gam és megak
mem egy bek
cikk ugyan ne
rályról szólt,
császáról, a „Császár-
ról", gondolom, már eny-
nyiből is kitalálhatja
bárki, hogy Albert Flóriánról van szó. Nagy érdeklődéssel fogtam bele az olvasásba, hiszen amióta Flóri keveset mutatkozik a pályán, már-már elfelejtették őt a hálátlan szurkolók, akik pedig annak idején az égbe emelték. Tempora mutantur, no de lássuk csak, mit írnak róla. Azt írják, hogy Albert minden ellenkező híreszteléssel szemben marad a Fradiban, innen kíván majd nyugdíjba menni. Igazán szép ez a klubhűség, egészen meghatódtam tőle, ám nézzük tovább. Albert tehát marad, de mit fog csinálni, ha a szigorú edző bácsi nem lesz hajlandó beállítani őt az első csapatba? Akkor sem történik nagyobb baj, mert a középcsatár, aki erre is gondolt, így felel: „Nem fogok unatkozni. Feleségem hamarosan gebines boltot kap a Filmmúzeumnál. A cégtáblán zöld-fehér mezőben egy kilences lesz. Oda is besegíthetek".

Alighanem más is olvasta ezeket a kivételesen őszinte szavakat,

ket népszerű táncdalénekes, hogy holmi öltönyök reklámozásával keressen különpénzt? Ők azonban tudják, hogy ez csúnya dolog.

Arról nem is szólva, hogy a dolgok ezúttal is összefüggnek és sok kérdést más megvilágításban láthat bárki, ha nem háborodik fel első hallásra minden aprócseprő ügy miatt, hanem szép npugodtan végiggondolja. Mert ugye, a táncdalfesztivál elődöntőinek mozgalmas korszakát éljük. Van, akinek tetszik egy-egy bemutatott szám (becsszóra találkoztam ilyennel is), mások ismét felháborodnak, hogy miért boszszantják dallamtalan bárgyúságokkal a televízió nézőit és a rádió hallgatóit.

Tegyék szívükre a kezüket és őszintén mondják meg: nem volna mindannyiunk számára jó, ha még több táncdalénekes nyitna lángossütő boltot? Még azt sem bánnánk, ha némelyikük nadrágot reklámozna, némán.

Hát így kell nézni a dolgokat, összefüggéseikben.

Árkus József

Angol kórus érkezik

Nagy Zoltán
SAJTÓFIGYELŐ
HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

1970 AUG 19

Pénteken kerül forgalomba az új bankjegy, az 500 forintos

A Magyar Nemzeti Bank pénztárai augusztus 21-én, — pénteken megkezdik az 500 forintos bankjegyek kibocsátását. Erre azért van szükség, mert a pénzforgalom lebonyolítása a régi bankjegyekkel már nehézkessé vált. Az 50 forintos kivételével még az 1946-os stabilizáció idején alakultak ki a jelenlegi címletek, azóta a lakosság pénzforgalma 4.8 szorosára nőtt. 1947-ben 47 millió, tavaly pedig már 239 millió bankjegy kellett a forgalom lebonyolításához. Európában szinte egyedülállóan alacsony hazánk legnagyobb címletű bankjegye, a 100 forintos. A Szovjetunióban a legnagyobb címlet a 100 rubeles, ami körülbelül 1300 forintnak felel meg. Ausztriában legnagyobb címletként ezer schillingesek, az NSZK-ban ezer márkások, Svédországban tízezer koronások vannak forgalomban.

Az 500 forintosok kibocsátásával körülbelül 30—35 százalékkal kevesebb bankjegyre lesz szükség, ami csupán a pénz készítéséhez szükséges anyagban tízmillió forintos megtakarítást jelent, de ami még fontosabb, lényegesen könnyíti az üzletek, bankok pénzforgalmát.

Az 500 forintos valamivel nagyobb lesz a százasnál, hassza 174, szélessége 80 milliméter. Alapszíne szürkéslila, a képnyomat kékeslila. Az egyik oldalon Ady Endre portréja, a másik oldalon budapesti panorámakép látható. A bankjegyet Nagy Zoltán grafikusművész tervezte.

építéséhez. Úgy tervezik, ogy még ebben az évben tadják és a következő lé- ésként megépítik a 300 mé- eres futópályát.

☆

Törökszentmiklóson a já- ási férfi és női kézilabda ajnokság őszi fordulója érfiaknál és nőknél egy- ránt szeptember 6-án kez- ődik. A labdarúgók augusz- us 30-án kezdenek.

☆

A Szolnoki MÁV NB II- s asztalitenisz csapata Szől- ősi István irányításával megkezdte a felkészülést a zeptemberben kezdődő őszi dényre. A fiatal gárda az dénykezdet előtt Kecskemé- en és Szegeden egyéni ver- enyeken indul.

☆

Szeptember 20-án labda- rúgó, kézilabda és sakk ver- enybírói tanfolyam kezdődik a törökszentmiklósi járás szakszövetségeiben. Jelent- kezni szeptember 10-ig lehet a szakszövetségek címén.

☆

A labdarúgó idény kezde- tével megélénkült a klubest a Szolnoki MÁV városi he- lyiségében. A hétfői nyilvá- nos klubesteken egyre több- ben jelennek meg a pártoló- tagok közül. A vezetőség minden hétfőn 17 és 20 óra között hivatalos órát tart, ahol lehetőség nyílik tagdíj- fizetésre, bérletek és MÁV jelvények beszerzésére. Az egyesület elnöksége az ér- deklődőket szívesen látja.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

1969 JAN 31

Jogerős ítélet a bélyegperben

Csaknem másfél évig tartó tárgyalássorozat után a Legfelsőbb Bíróság csütörtök délelőtt hirdetett ítéletet Hudetz József, az Agrártudományi Egyetem fotólaboratóriuma vezetője és *Nagy* Zoltán grafikus perében.

A per rövid története a következő: a Magyar Posta 1967 nyarán új kutya bélyegsorozatot jelentetett meg, amely hét címletből állott. Hudetz József a sorozatot látva megdöbbenve állapította meg, hogy az 1, 2 és 4 forintos címleten szereplő vizsla, pumi és puli képe teljesen azonos az ő felvételeivel, amelyeket a Képzőművészeti Alap levelezőlapként forgalomba hozott és amelyeken nevét is feltüntették. A bélyegsor tervezőjeként ennek ellenére Nagy Zoltán grafikus neve szerepelt. Ennek alapján Hudetz József a bírósághoz fordult és annak megállapítását kérte, hogy Nagy Zoltán grafikus *szerzői jogbitorlást* követett el. Ezenkívül azt is kérte, hogy a bíróság tiltsa el a Magyar Postát a sorozat forgalomba hozatalától és kötelezzék a Filatélia Vállalatot a kutyasorozat zárolására.

A tárgyalások során a bíróság meghallgatta, illetve megkérte a Művelődésügyi Minisztérium, a Magyar Fotóművészek Szövetsége, a Magyar Képzőművészek Szövetsége, a Budapesti Agrártudományi Egyetem állattenyésztési tanszéke és az Ebtenyésztők Országos Egyesülete szakértőinek véleményét. Ezek alapján megállapították, hogy Nagy Zoltán jelentéktelen eltérésekkel, lényegében *lemásolta* Hudetz fotóit, s ezzel szerzői jogbitorlást követett el. A bíróság a grafikust a fotós szerzői jogdíjának erejéig *kártérítésre* kötelezte, amelynek egy részét a Magyar Postával egyetemben kell vállalnia.

Az ítélet ellen Nagy Zoltán grafikus fellebbezést nyújtott be és az ügy a Legfelsőbb Bíróság elé került. A Legfelsőbb Bíróság dr. *Bardócz* Béla tanácsa a december 13-án tartott tárgyaláson a feleket megegyezésre hívta fel, a következő tárgyalást január 30-ra elnapolta. A felek között azonban *nem jött létre megegyezés.*

A csütörtöki tárgyaláson Nagy Zoltán jogi képviselője a grafikus védelmében további „előkészítő iratokat" terjesztett be. Hudetz jogi képviselőjének meghallgatása után a bíróság ítéletet hozott. Ennek értelmében a Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság ítéletét *helyben hagyta*, Nagy Zoltán grafikust a szerzői jogbitorlás elkövetésében elmarasztalta és a Fővárosi Bíróság által megszabott kártérítésen felül a további perköltségek megfizetésére is kötelezte.

(komor)

bara is figyelm
gázszagosító any
1970-ben kezdik
Nitrogénművekbe

— **Leszállás kö**
ladt és lezuhant
mas üzemanyags:
lőgép szerdán e
keei repülőtéren.
nek négy tagja
tette, s feltehető,
sik is a lángok k
lálát. Hetet kórh
tottak — A török
tisztje meghalt,
eltűnt vadászbom
kutatva helikopt
hegycsúcsnak ütközött, jelentik Ankarából.

pedíció révén vált híressé. Úgy tervezi, hogy május végén Nyugat-Afrikából indul el. A csónak héttagú legénységében európaiak, amerikaiak és afrikaiak lesznek. A tudós azt akarja bebizonyítani az expedícióval, hogy a közép-amerikai kultúra — így például a mexikói piramisok eredete az Óvilágban keresendő, mert bátor hajósok már a fáraók korában átkerülhettek csónakjaikon Közép-Amerikába.

— **HALÁLOS GÁZMERGEZEST** szenvedett Prenker Lajosné 71 éves nyugdíjas XII., Greguss utca 19. szám alatti lakásán. Az idős asszony kinyitotta, s feltehetően elfelejtette meggyújtani a gáztűzhely egyik csapját, így történt a szerencsétlenség.

— **Az 1969. évi gépíró-bajnokságot** vasárnap rendezi meg a Magyar Gyorsírók és Gépírók Országos Szövetsége, az idei gyorsíró-bajnokságra pedig február 6-án és 7-én kerül sor.

— **Félszáznál több közlekedési baleset** történt az elmúlt 24 órában a síkos utakon. Ezek közül egy életveszélyes és több súlyos kimenetelű volt.

— **HALÁLOZÁS.** Csörgei László hegedűtanár, az Operaház nyugd. tagja f. hó 27-én elhunyt. Temetése febr. 3-án de. 11 órakor lesz a Rákoskeresztúri temetőben. Gyászolja felesége, nővére, Miklós fia és a család. ×

— Fájó szívvel tudatjuk, hogy Atyánk, **Segesváry György**, életének 64. évében elhunyt. Gyászolják: György, András és Katalin gyermekei. Részvétlátogatások mellőzését kérjük. ×

— Mély fájdalommal tudatjuk, hogy **György Agoston** elhunyt. Gyászolja felesége, István és András fiai, Éva és Babi menyei, István, Ágnes és Eszter unokái és a rokonság, mindenki, aki ismerte. A hamvasztás utáni urnaelhelyezés február 3-án, hétfőn de. fél 11 órakor lesz a Farkasréti temetőben. Részvétlátogatások mellőzését kérjük. ×

— Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felmérhetetlen veszteségünket barátságukkal, szeretetükkel, részvétükkel, mellénkállással elviselni segítették. Özv. Hervai **Róbertné és leánya, Mária.** ×

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KISALFÖLD

1970 AUG 19

1021

A dénártól az 500 forintosig

Pénteken kerül forgalomba az új bankjegy

A Magyar Nemzeti Bank pénztárai augusztus 21-én, pénteken megkezdik az 500 forintos bankjegyek kibocsátását. Erre azért van szükség, mert a pénzforgalom lebonyolítása a régi bankjegyekkel már igen nehézkessé vált. Az 50 forintos kivételével még az 1946-os stabilizáció idején alakultak ki a jelenlegi címletek, azóta a lakosság pénzforgalma 4,8-szorosára nőtt.

1947-ben még 47 millió, tavaly pedig már 239 millió bankjegy kellett a forgalom lebonyolításához. Európában szinte egyedülállóan alacsony hazánk legnagyobb címletű bankjegye, a 100 forintos.

A Szovjetunióban a legnagyobb címlet a 100 rubeles, ami körülbelül 1300 forintnak felel meg. Ausztriában legnagyobb címletként ezerschillingesek, az NSZK-ban ezermárkások, Svédországban tízezer koronások vannak forgalomban.

Az 500 forintosok kibocsátásával körülbelül 30—35 százalékkal kevesebb bankjegyre lesz szükség, ami csupán a pénz készítéséhez szükséges anyagban tízmillió forintos megtakarítással jár, de ami még fontosabb, lényegesen könnyíti az üzletek, bankok pénzforgalmát.

Az 500 forintos valamivel nagyobb lesz a százasnál, hossza 174, szélessége 80 milliméter. Alapszíne szürkéslila, a képnyomat kékeslila. Az egyik oldalon Ady Endre portréja, a másik oldalon budapesti panorámakép látható. A bankjegyet Nagy Zoltán grafikusművész tervezte, a metszeteket Nagy Zoltán és Gál Ferenc grafikusművészek készítették.

A magyar pénz együtt alakult ki hazánk államiságával. Bár a kibocsátás pontos idejét még nem sikerült tisztázni, az bizonyos, hogy

az első magyar pénzt I. István király verette a XI. század első éveiben. A Stephanus Rex feliratú ezüstpénzeket denárnak nevezhetjük, mert Európában abban az időben a denárt és a féldenárt, más néven obulust használták.

Kezdetben hazánkban csak denár volt, majd később az obulus is forgalomba került. A denár és az obulus egyeduralma Károly Róbert koráig tartott. Az Anjou-uralkodó a fellendült kereskedelem pénzügyi elszámolásának könnyítésére cseh mintára bevezette a denárnál nagyobb, ugyancsak ezüstből vert garast, ezenkívül a firenzeiek fizetőeszközének magyar változatát, az arany forintot. Ez volt hazánk első, aranyból vert pénze. A denár, az obulus, a garas és a forint a XVI. században Európa egységes pénzével, az ezüst tallérral egészült ki, amely 27—29 gramm ezüstöt tartalmazott. A sokféle pénz között I. Lipót, majd Mária Terézia próbált rendet teremteni, egységesítés címén azonban valójában tovább bővítették a fizetőeszközök skáláját.

Ezüst tallérokat, arany dukátokat, ezüst tízet, továbbá réz negyed, fél és egykrajcárosokat verettek. Mivel azonban a korábbi pénzek is nemesfémből készültek, ezek is megtartották értéküket.

A XIX. század végéig — a szabadságharc éveit kivéve — csaknem kizárólag nemesfémből verték Magyarországon a pénzt; a legnagyobb címleteket Ferenc József korában, akkor kerültek forgalomba az arany 100 koronások. Bár Ausztria már a XVIII. században bocsátott ki papírpénzt, hazánk első papírpénze a szabadságharc idején a Kossuth-bankó volt. Ezt fél évszázaddal később a 10 és 20 koronás, majd 1902-ben az 50 és 100 koronás bankjegy követte. Az ebben az időben még papírpénz formájában is igen értékes korona az első világháború alatt, majd utána szinte minden értékét elveszítette. 1923-ban már egymilliókoronást is nyomtak, ez a bankjegy is azonban csupán 80 pengőt ért 1926-ban, amikor az inflációs helyzet felszámolása után a stabilizáció idején bevezették a pengőt.

A második világháború után rendkívüli módon meggyorsult az inflációs folyamat.

1946-ban legnagyobb címletként egymilliárd b-pengősöket nyomtak, ezek az ezertrillió pengőnek megfelelő bankjegyek azonban már megjelenésük előtt elértéktelenedtek, így nem is kerültek forgalomba, helyettük naponta változó értékű adópengőket, adójegyeket nyomtak.

1946. augusztus 1-én a világtörténelem legnagyobb inflációja után a forint bevezetésével stabilizálták a magyar pénzt. Egy forint körülbelül 150 quintillió pengőnek felelt meg. És gyakorlatilag az országban forgalomban levő pengő bankjegyek összege nem tett ki egyetlen forintot. A stabilizáció idején kibocsátott 10, 20 és 100 forintos, továbbá az 1953-ban forgalomba hozott 50 forintos bankjegyek vannak érvényben jelenleg is, ezeknek köre egészül ki augusztus 21-től az 500 forintossal.

(MTI)

mezony legjobbja), Takács és Oross teljesítménye dicsérhető.
Góllövő: Gillium, Oross 2—2, Oláh.

GY. MAGASÉPÍTŐK—KOMLÓI BÁNYÁSZ 22:16 (15:8)

NB I/B. férfi mérkőzés.
Az első 15 percben szoros küzdelmet vívott a két csapat, utána

ieglepetés...

óinak kudarca az MNK-ban

21, Varga 9, Balogh 4, Zárai 3, Kisteleki és Bakonyi 2—2.

CSŐSZERELŐ—SOPRONI MAFC 83:71 (42:35)

Vezette: Horváth E., Pajor.
A SMAFC összeállítása: Orbay, Varga — Balogh — Tvordy, Zárai. Cseresor: Bakonyi, Kisteleki, Takács.
Ezen a mérkőzésen igen-igen gyengén játszottak az erdészek, közülük senkit sem lehet kiemelni. A soproniak kosárdobói: Tvordy 21, Varga 17, Balogh 14, Orbay 6, Kisteleki 4, Takács és Bakonyi 2—2. A Csőszerelő legjobb kosárdobói: Anatolisz 26, Laczházi 18 és Padányi dr. 14.

SOPRONI MAFC—BAKONY VEGYÉSZ 120:80 (52:46)

Vezette: Náday, dr. März.
A SMAFC összeállítása: Varga, Takács — Zárai — Tvordy, Káldy. Cseresor: Balogh, Bakonyi, Kisteleki.
Krasznai Ferenc edző alaposan átforgatta a csapatot, az előző mérkőzések cserejátékosai kezdőkké „lépték elő", és nagy lelkesedéssel küzdöttek. A soproniak és a mezőny legeredményesebb játékosa Tvordy volt, aki egymaga 43 (!) pontot szerzett. A soproniak további kosárdobói: Varga 22, Takács 15, Kisteleki 14, Balogh 12, Bakonyi 8, Zárai 4 és Kálló 2.

3. Csornai SE	13	12
4. Elzett	12	9
5. Postás	13	10
6. Borsodi Bányász	12	10
7. Rába ETO	13	8
8. BVSC	13	11
9. Tisza Cipő	13	10
10. TFSE	11	8
11. Vörös Meteor	13	7
12. Kiskunhalas	13	8

FÉRFIAK

1. FTC	13	24
2. TFSE	11	21
3. Komló	13	23
4. Csömör	13	210:211 15
5. Ózd	13	247:216 14
6. Szeged	13	205:220 13
7. Tisza Cipő	13	221:263 11
8. Gy. Magasépítők	13	241:239 10
9. Miskolc	12	215:226 9
10. VIDEOTON	12	165:206 8
11. Szfv. MÁV	13	193:248 8
12. Váci Fonó	13	198:259 8

MA:

MOTIM TE — RÁBA ETO edzőmérkőzés

Ma délután fél 5 órakor Mosonmagyaróvárott, a „ligeti sporttelepen" előkészületi mérkőzést játszik egymással a két csapat. A mosonmagyaróvári szurkolókat bizonyára érdekelni fogja, milyen teljesítményt nyújt a hullámvölgyből kilábaló Rába ETO csapata.

Az elhangzottakhoz [illegible] hogy szombaton a MÁVDAC-pályán rendezi meg soron következő bajnoki mérkőzését a Győri Dózsa. Ez a találkozó valóban a legnehezebbnek igérkezik, mert a kitűnő képességű **Pécsi Érchánász**, a bajnokesélyes látogat el Győrbe.
Baranyai József az elhangzott kérdésekre a következőket válaszolta:
— Önök is tudják, és városszerte ismert, hogy a Győri Dózsa felújított játéktere sok kívánnivalót hagyott maga után. Nem sikerült a gyeptéglázás. Ezért a sportkör elnöksége úgy döntött, hogy a bajnoki szünet alatt a korábban rosszul sikerült pályarészeket újra gyeptéglázlatja. Sajnos, az időjárás olyan volt, hogy a frissen gyeptéglázott talajra nem engedhetjük rá a játékosokat addig, amíg a zöld gyep meg nem köt. Ezért fordultunk kéréssel a MÁVDAC elnökségéhez, és ezért rendezzük szombaton délután a MÁVDAC sporttelepén a Pécsi Érchányász elleni bajnoki mérkőzésünket.

Fertőszentmiklós — SVSE 2:1 (2:0)

Fertőszentmiklós, 600 néző. Vezette: Bakon.
FERTŐSZENTMIKLÓS: Szalai — Locsmándi, Kalmár, Bors — Ábrahám F., Varga — Ábrahám N., Ábrahám István, Horváth, Pirger, Ábrahám Gy. Edző: Szabó József.
SVSE: Babos — Göndöcs, Borsos, Kugledics, — Kelemen, Tüller — Varga, Lipót, Ábrahám Gy., Vargyas, Csuti. Edző: Kummer Ernő.
lövését Babos szögletre tisztázza. **A beívelt szögletet Pirger juttatja a hálóba. 1:0.**
Szorongat a hazai csapat, a 25. percben a kapu előtti kavarodás után Göndöcs kézzel ér a labdához; közvetett szabadrúgás a büntető területen belül. **A begurított labdát Ábrahám Sándor élesen rúgja a hálóba. 2:0.**
Hazai kezdeményezésekkel ér véget az első félidő.
Szünet után mintha kicserélték volna a két csapatot. Most a vendégek támadnak többet és veszélyesen. Mégis az 53. percben Pirger juttatja a hálóba a labdát: lesről. A sorozatos támadások meghozzák az SVSE szépítő gólját, amikor is a 71. percben Csuti előtt szögletet tisztáznak a hazaiak. **A beívelt szögletet Lipót a kapufa élére vágja, onnan jut a hálóba a labda. 2:1.**
A 84. percben Ábrahám Gyula majdnem egyenlít, de közelről mellé rúgja a labdát. Majd a 87. percben Szalainak minden tudására szükség van, hogy megvédje kapuját a góltól. A 89. percben Pirger kitűnően ugrik ki, lövése azonban elakad a jól helyezkedő Babos kapusban. Könnyen gól lehetett volna.
Mindkét csapat játékára rányomta bélyegét az idénykezdet. Jók: Szalai, Pirger, illetve Csuti, aki egyben a mezőny legjobbja is volt. Bakon játékvezető jól vezette a mérkőzést.
Bors József

Horgászok Luxemburgból

A Győrött tavaly rendezett nemzetközi horgászversenyen kiváló eredményt értek el a luxemburgiak. Ez a tény és a szívélyes fogadtatás késztette őket arra, hogy idén magánvendégként ismét ellátogassanak Győrbe. Tizenketten jöttek, családostul, sőt a teljes luxemburgi válogatott „kóstolgatja" majd vízeinket egy hétig Czigány István, a MOHOSZ elnökségi tagja, a gyárvárosi horgászegyesület elnöke kíséretében.

Nagy Zoltán

Két fotója.

Magyar Műhely, 1967. I. 15. 48-49. l. k.

Nagy Zoltán

Először 1964-ben állított ki a Műszaki Egyetemen, később Kovács Gabival és Lőrinczy Györggyel közösen az Építők Műszaki Klubjában. Felvidéky az Iparművészeti Főiskolán alkalmazott fotós.

Ungváry Rudolf: 3 magyar fotóművész; Magyar Műhely, 1967.1.15. 49.l.

Nagy Zoltán

Egyéniségének legjellemzőbb vonása az intellektualizmus. Egyszer a konstrukció, másszor a „fakturális dekoráció" izgatja. Romantikus szemléletet tükröző képei is vannak.

Ungváry Rudolf: 3 magyar fotóművész; Magyar Műhely, 1967. 1. 15. 49. l.

Nagy Zoltán fotóművész

Fotói erős konstrukciós törekvést mutatnak, néha mára Mondriánra emlékeztető totalitással. Képei felületeinek gyakran pointillista jellege van. Mint Kovács Gabót, őt is vonzza a maga-magáért létező kép.

Lengyány Rudolf: Három magyar fotóművész; Magyar Műhely, 1967. 1-15. 46-l

Nagy Zoltán
építész

Miskolc, Kilián lakókerület egyik
építője

Rados: Magyar építészettört. 356.
Műszaki kiadó 1971.

Nagy Zoltán
építész

Miskolc, Szentpéteri kapui lakóke-
rület

Repv.

Radós: Magyar építészettört 365.
Műszaki kiadó 1971.

MDK

nagybányai Nagy Zoltán

Balaton, of.

7.nemzeti képzőm. kiáll. 1944. jun. Műcs.

Nagy Zoltán nagybányai MDK

Balaton, olf.

Mücsarnok 1944.VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Nagy Zoltán

A Dürer Teremben sorra kerülő kiállításait (IX. 1–15.) jelzi a kiállítási naptár.

Műgyűjtő, 1971. 2. sz.

Nagy Zoltán

az Ybl díj I. fokozatát kapta

Nógrád 1969 április 3
2. old.

Nagy Zoltán

művei Frankfurt am Main-ban

szerepelnek – Szállításon

Nápszava 1968. szeptember 20

2. old.

Fehér Ilona

után fél 6 órára a tanácsterembe. A műsoros szeretetvendégségen bemutatunk egy mozgófilmet is. Belépődíj nincsen.

— **Hóvirág-kirándulást** rendez a leánykör a jövő hét valamelyik délutánján. A kirándulás időpontját az április 2-iki leányköri bibliaórán beszéljük meg. Leánykörünk minden tagja jöjjön el a megbeszélésre és a kirándulásra.

— **Molnár Mária** mánuszi misszionárusnő karácsonyi csomagjához, melyet már április végén el kell indítani a nagy útra, gyülekezetünk is hozzá akar járulni adományaival. Lelkészi hivatalunk erre a célra mindenféle ruha-, papír-, konzerv-, játék-, zsebkés- és pénzadományt elfogad és továbbít. Az adományok beküldési határideje április 10.

— **A szerda esti vetítettképes előadások** sorozatában április 3-án, délután fél 6 órai kezdettel »Erdély és népe« címen tartunk előadást belépődíj nélkül. Minden érdeklődőt szeretettel hívunk.

— **Ujj Gyula** gépészmérnök, ny. tanár tartott húsvét előtt nagy figyelemmel hallgatott, érdekes előadást »Kálvin és Galilei« címen. A természettudományok és hit kapcsolatát tárgyaló előadást élénk vita követte.

— **A Korál Kamara Társaság** gyülekezetünkben is előadta Schütz H. Mátépassióját, Árokháty Béla vezénylete mellett. A művészi előadást szépszámú közönség hallgatta végig.

— **Az orgona** beépítése templomunk karzatára hamarosan megkezdődik. Szeretettel kérjük híveinket, adományaikkal járuljanak hozzá az orgona költségeihez. Adományokat vagy megajánlásokat bármikor elfogad a lelkészi hivatal.

KELENFÖLD

— **A férfiak bibliakörének** április 1-re tervezett előadását, melyet Zehery Lajos dr. presbiter tart, közbejött akadályok miatt későbbi időpontban tartják meg.

— **A gyülekezeti szeretetvendégséget** szép műsorral április 21-én, délután 6 órakor tartjuk meg.

BUDAHEGYVIDÉK

— **A budahegyvidéki református nőszövetség** április 7-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel »Aranyestet« rendez. Közreműködnek *Vajtho* László egyetemi tanár, *Szakolayné Tompa* Márta előadóművésznő, *Zöldy* László hegedűművész és *Páka* Jolán énekművész.

— **Emlékezés Szilágyi Dezsőről** címmel tart előadást Szilágyi Dezső születésének 100. évfordulója alkalmából dr. *Bary* Zoltán kir. főügyész a budai református egyház férfiszövetségének legközelebbi összejövetelén. Az összejövetel április 5-én, pénteken fél 7 órakor lesz a Haypál Benő-emlékalapítvány II., Iskola-utca 16. szám alatti termében. Az értekezlet után közös vacsorát tartanak az összejöveteli helyiségben.

SKÓT MISSZIÓ

— **Március 31-én**, vasárnap este fél 7 órakor *teaestélyt* tartunk, melyen *Strelinger* Zsuzsi énekel, *N. Vajda* Zsuzsi zongorán művészi darabokat ad elő, *Hahn* Alfréd bemutatója után két bibliaterjesztő tapasztalatait fogja elmondani. Műsor ára 50 fillér.

Személyi hírek

Jezerniczky Dánielné, Szomju Ilona, Jezerniczky Dániel mezőcsokonyai ref. lelkipásztor felesége, életének 45-ik évében Kaposváron elhúnyt.

A kolozsvári egyházközségben a nyugalombavonult Vásárhelyi Boldizsár lelkész helyére ünnepélyes keretek között iktatták be László Dezső új belvárosi lelkipásztort.

Özv. báró Radvánszky Béláné Tisza Paula életének 78-ik évében elhalálozott. Leánya volt Tisza Kálmánnak, húga gróf Tisza Istvánnak. Három gyermeke, báró Radvánszky Kálmán, báró Radvánszky Béla, báró Karg Antalné gyászolják. Életére, hitére jellemző volt az a felírás, melyet maga előtt szeretett látni: »Én az Úr szolgálóleánya vagyok. Minden rendelését hálaadással és megnyugvással fogadom«. Temetése március 26-án volt Budapesten, 27-én Sajókazán helyezték a családi sírboltba.

Thardi Veress József, türi református lévita, a nagysomkúti állami elemi iskola és árvaház ny. igazgatója, életének 78-ik évében elhúnyt.

Özv. Sámuel Aladárné, Hart Laura, boldogemlékű Sámuel Aladár volt balavásári lelkész özvegye, életének 65-ik évében Kolozsváron elhúnyt.

Ifj. Kiss Ferenc, székelyudvarhelyi segédlelkész életének 26-ik évében Kolozsváron meghalt.

Dávid József ref. lelkipásztor Miskolcon elhúnyt.

Komáromi Salamon István ny. református kántortanító, a Budapest-Józsefvárosi református egyházközség v. gazdasági hivatali vezetője, életének 73., boldog házasságának 46. évében, rövid szenvedés után elhúnyt.

Az *őrségi* református egyházmegye új lelkészi jegyzője *Vörös* Lajos (Őriszentpéter), tanácsbírája *Pethő* Antal (Barabásszeg) lett. *Finntor* Bélát a toldi reformátusok, *Rákosy* Jenőt a tolnanémediek, *Pethő* Antalt a körmendiek, *Pais* Sándort a barabásszegiek választották új lelkipásztorukká. *Pócs* Lajos református lelkészt, a Református Külmissziói Szövetség régi munkását Ravasz László dunamelléki püspök a Pestszentlőrinc-szemeretelepi, most alakuló gyülekezetbe adminisztrátorként rendelte ki, *Magyar* Lajos segédlelkészt pedig a Budapest-barosstéri egyházba, *Kiss* Károly segédlelkészt a magdolnavárosi egyházközségbe helyezte át. *Révész* Imre tiszántúli püspök *Seres* Zoltán szegedi segédlelkészt kinevezte az újonnan szervezett egyházmegyei missziói lelkészi állásra, Szegedre viszont ifj *Koppányi* Gyulát küldte segédlelkészül.

Pozsga József nagybarcai református lelkipásztor életének 56., lelkészkedésének 33. évében elhúnyt.

ISTENTISZTELETEK SORRENDJE

MÁRCIUS 31. VASÁRNAP.

IX., Kálvin-tér 7.: Délelőtt 10 órakor **Muraközy Gyula.** Délután fél 6 órakor **Rácz Lajos.**

VII., Dohány-utca 32. Délelőtt fél 10 órakor **Hörömpő Gergely.**

V., Akadémia-utca 3.: Délelőtt fél 11 órakor dr. **Victor János.** Délután 6 órakor **Karsay Dezső.**

VII., Fasor: Délelőtt 10 órakor **Dobos Károly.** Délután 5 órakor **Farkas József.**

XIV., Thököly-út és Aréna-út sarok: Délelőtt 10 órakor **Szőke Imre.** Délután 5 órakor **Gáspár Béla.**

X., Százados-út: Délelőtt fél 11 órakor **Gáspár Béla.**

VIII., Salétrom-utca 5.: Délelőtt fél 11 órakor **Bölcskei Géza.** Délután fél 6 órakor dr. **Tarr Kálmán.**

X., Tisztviselőtelep: Délelőtt 10 órakor **Ikafalvai Farkas Béla.** D. u. 4 órakor dr. **Patay Pál.**

IX., Gubacsi-út: Délelőtt 10 órakor **Falussy Dezső.**

IX., Külső-Üllői-út: Délelőtt 10 órakor **Dóczi Antal.** Délután 5 órakor **Bartha Géza.**

V., Pozsonyi-út 58.: Délelőtt 10 órakor **Bereczky Albert.** Délután 5 órakor **Szalay István.**

XIII., Frangepán-utca 43.: Délelőtt 10 órakor dr. **Gál Lajos.** Délután 5 órakor **Kiss Károly.**

XIV., Zugló: Délelőtt 10 órakor **Hézser Zoltán.** Délután 5 órakor **Szabó Pál.**

XIV., Zugló-Kertváros, Vezér-u.: Délelőtt fél 10 órakor **Parragh Lajos.**

XIV., Zugló, Külső Egressi-út: Délután 3 órakor **Kutas Emil.**

X., Kőbánya: Délelőtt 10 órakor **Hatolkay Kázmér.**

X., Rákosfalva: Délelőtt 10 órakor **Végh Sándor.**

X., Auguszta-telep: Délelőtt fél 11 órakor **Bartha László.**

X., Pongrácz-út: Délelőtt 10 órakor **Szamosközy István.**

X., Máv.-telep: Délelőtt 9 órakor **Bartha László.**

II., Szilágyi Dezső-tér: Délelőtt 10 órakor **Haypál Béla.** Délután 6 órakor **Kara Pál.**

Pasarét, II., Torockó-tér 1.: D. e. 10 órakor dr. **Muzsnay László.** Délután 5 órakor **Joó Sándor.**

I., Böszörményi-út 28.: Délelőtt 10 órakor dr. **Szabolcska László.** Délután 5 órakor **Tóth János.**

XII., Svábhegy: Délelőtt 11 órakor **Fejérvári Zoltán.**

XI., Bocskai-u. 44.: Délelőtt fél 11 órakor **Békési P. Andor.** Délután 5 órakor **Eötvös Ferenc.**

XII., Farkasrét: Délelőtt fél 11 órakor dr. **Fekete Lajos.**

III.: Óbuda: Délelőtt fél 9 órakor **Ifj. Istentiszt. Fazekas Lajos.** Délelőtt 10 órakor **Kurucz Gyula.** Délután 4 órakor **Kurucz Gyula.**

Margit-kórház: Délután 5 órakor **Kurucz Gyula.**

VI., Skót-misszió: Délelőtt 10 órakor **Forgács Gyula.** Délelőtt negyed 12 órakor **N. Nagy Lajos** (angolul).

Egyetemi istentisztelet (IX., Kálvin-tér 8.): Délelőtt negyed 12 órakor **Bódás János.**

Rókus-kórház (szemészeti amb. várakozó hely): Délelőtt 10 órakor dr. **Falussy Sándor.**

László-kórház: Délelőtt 11 órakor dr. **Balázs László.**

István-kórház: Délelőtt 9 órakor dr. **Balázs László.**

Az ige fényénél

Heti üzenet

Péternek Kornélius századoshoz való küldetése történetileg is nevezetes esemény: itt tör át először a zsidóság elzárkózó faji szellemét az Evangélium ügye, hogy idegen fajtájú emberekhez is eljusson és azokat is befogadja táborába. De van ennek a történetnek ma is és örökké időszerű tanítása is: az, hogy Isten útjába soha semmiféle korlátot nem lehet állítani. Mi, emberek, lehetünk szűkkeblűek, másfajta emberektől elzárkózók, idegeneket szeretetünkből kitagadók. De Isten jóváhagyását ebben soha nem birhatjuk. Ő »nem személyválogató«.

Vasárnap, márc. 31. — Csel. 10, 1—8. — A pogány római helyőrség századosáról igazán nem tételezte volna fel Péter apostol, hogy az Evangélium számára titkon előkészített és eljegyzett lélek. De vannak ilyen nem is sejtett meglepetések az Isten munkájában!

Hétfő, ápr. 1. — Csel. 10, 9—18. — Nem nyulni ahhoz, ami Isten előtt tisztátalan, — ezt a szabályt jól ismerem. De itt Péterrel együtt megtanulom a visszáját is: az is bűn, ha tisztátalanként becsülöm azt, amit Isten tisztának nyilvánít.

Kedd, ápr. 2. — Csel. 10, 19—24. — »Kornélius várja vala őket, egybegyüjtvén rokonait és jóbarátait.« Ilyen várakozó, előkészült lélekkel kellene mindig, mindenkinek fogadnia Iste üzeneteit!

Szerda, ápr. 3. — Csel. 10, 25—33. — Természetes, hogy Péter felállította a lábai elé borult százados! Csak Istent illeti meg az ilyen áhitatos hódolat. Embert sohase, még ha Isten követségében jár is!

Csütörtök, ápr. 4. — Csel. 10, 34—43. — »Nem személyválogató az Isten...« Jézus élete, halála, feltámadása által bűnbocsánatot nyerhet bármely nép fia. Ezért az Ő Evangéliuma is minden néphez szól!

Péntek, ápr. 5. — Csel. 10, 44—48. — A Szent Lélek keresztségét követte a vízzel való keresztség. Lehet a sorrend fordított is. De akár így, akár úgy, csak a kettő együttvéve tesz valakit keresztyén emberré!

Szombat, ápr. 6. — Csel. 11, 1—4., 15—18. »Az Isten hasonló ajándékát adta nekik is, mint nekünk is.« Ahol maga Isten egyenlő kegyelemben részesíti az embereket, ott ők maguk sem tarthatják fent az elválasztó különbségtételeket!

Művészien fest és szárazon tisztít garanciával „Atlantis" Hegedüs Sándor-utca 8. Telefon · 128-846. Fiókok IX., Lónyay-u. 51. Pestszenterzsébet, Kossuth Lajos-u. 4

Uj tölgyfa-PARKETTÁT lefektetek meglevő vak padlóra teljesen készen m²-ként P 7.50 SUHA, Baross-tér 6. Telefon: 132-719

Bíró uram esze

*Antocs bácsi felült az ágyon, rá*nézett az ablakra, látta, hogy már virrad, kicihelődött hát. Nyögve felhúzta a csizmát, fejébe nyomta a sipkát, krákogott egyet, kétfelé törülte a bajuszát s ezzel egyelőre kész volt a toalett. Ment ki, hátra a csür mögé, a kertbe, a méheihez. Ez volt az első és utolsó dolga naponként. Az igaz, hogy nap közben se igen dolgozott már egyebet, mint a méheit leste, sepregette, szedegette a pókhálót a méhes szegleteiből.

Hát... az éjszaka elloptak a legszebb rajáit, a májusit, a legelsőt! Kivógolta a gazember, hogy melyik a legnehezebb, melyikben van a legtöbb méz. No de ilyet!

Sietve ment vissza a házba. Megmosdott, felöltözött, megfrüstökölt borús arccal. Azután, — mit csináljon egyebet — ballagott lógó fejjel a Bíró komához. Bíró is, okos ember is őkelme, meg jó embere is volt mindig — kinek beszélné el inkább a szomorúságát?

— Hát már ebbe a nagy káromba hova fordúlhatnék inkább, mint Bíró komám uram eszéhez?

— Jó helyre fordultál, Imre, ez a legjobb hely! — Szerénykedett a Bíró koma, aki éppen az udvaron, az eperfa alatt szalonnázgatott.

— Andris te, gyere csak! — kiáltott az istálló felé. A sánta Juhász Andris, a kisbíró bicegett elő. Ez mindig ott kapirgált a Bíró uram keze ügyébe, mert hát ha nem csurrant, cseppent, amiből ilyen árva léleknek, mint ő, meg lehet élni.

— Ne csak ez a darab szalonna, meg kenyér! Köpd be ézibe, de addig is, ide fülelj! Elmégy és ideidézed a Pinkóczit, a Buda Gyurit, meg a Profitot. Megmondod, hogy én parancsolom: azonnal álljanak elő!

Ez a három jómadár volt csak a faluban, akiktől minden apró komiszság kitelt. A többi nagyobb zsiványságra fordította az erejét.

Kisvártatva ott állt mind a három a malomkőasztal körül, a Bíró uram előtt, aki a hátát az öreg fának támasztva, nézte őket soká egyenként, szúrósan. A Pinkóczi sovány, hosszú, szeplősképű. A Buda Gyuri kis alamuszi. A Profit gömbölyűfejű, zömök, sunyinézésű, gúnyosan mosolygó. Ez jobb napjaiban juhász volt. Ajaj! Mennyi ártatlan bárány, ürü, toklyó, meg anyajuh is száradhat a lelkén?!

Végre haragosan nézett a panaszkodó Antocs Imrére:

— Imre, Imre! Antocs Imre, hát mind a hármat ide hívattad!? Minek fárasztottad mind a hármat? Hát vak vagy te? Nem látod, melyiknek ül még most is a kalapján a méh?

Erre a Profit ijedten kapta le a kalapját s kereste rajta a méhet. A másik kettő bambán nézett a Bíró uramra. Bíró uram pedig mosolyogva tette a kezét a Profit vállára:

— Megint rossz fát tettél a tűzre, Miska fiam? Mikor gyön meg már az eszed?...

Kőrössy Sámuel

FÉRFI ÖZV. GLASS VIKTORNÉ ING URIDIVAT CIKKEK IV., MÚZEUM-KÖRÚT 1

— **A kábítószerek ellen.** Erősen megindult Egyiptomban a harc a különböző kábítószerek, különösen pedig az ópium ellen. A legnagyobb mennyiséget a mult év októberében semmisítették meg, amikor félmillió dollár értékű ilyen szert égettek el. Körülbelül 1100 font hasist dobtak a lángokba és 15 font kokaint vetettek a tengerbe.

— **A skót nemzeti bibliatársaság** Uj-Testámentumokat küldött a finn fogságba esett orosz katonáknak. Hasonlóképpen a buenosairesi lutheránus lelkész által németnyelvű Uj-Testámentumokat juttat a Graf Spee internált személyzetének.

Pályi Eszter és Margit KALAPSZALÓN Budapest, IV., Váci-utca 10. földszint. Telefon: 384-349 Alakítást is vállalunk

MŰVÉSZET SZÍNHÁZ, FILM

A RÁDIÓ ÉS 500.000 ELŐFIZETŐJE

Csendes ünnepség keretében érkezett el a rádió az ötszázezredik előfizetőhöz. A magyar közéletnek, kultúrának, irodalmi életnek ezzel csakugyan forró szívévé vált. Nincs ma nagyobb nyilvánosság a rádiónál. Az egészséges szív egészséges testet jelent. Sajnos, azt a nagy nemzetnevelő szolgálatot, amely rá van bízva, nem úgy látja el, ahogy sok hallgatója a magyar nemzeti jövőért aggódva, várná és szeretné. Irodalmi, művészi szempontból a rádió ahhoz az újsághoz hasonlít, amely szívesebben kiszolgálja közönségét és alászáll hozzá, mintsem nehéz munkával a maga eszményei felé vigye és magához emelje. Zenéjéből szinte kikiált a cigánymuzsika és az operett. Az operett léha világnézete így somfordál be kis falusi házakba. Mit ronthat a be nem oltott lelkeken egy-egy világháború előtti ostoba ének: »Klo-Klo, Margot, Froufrou... a hazaszeretetnél egy csókjuk többet ér«. A népies magyar zenének drága értékeit találták már meg. Tízezren felül van az ősi magyar dal, amit összeszedtek. Nem lehetne-e a rádió a nagy ránevelő, aki ezeket az ősi dallamokat újra visszahozza? Milyen irodalmi programot mutat a műsor? Miért nem a magyar irodalmi élet közeli és távoli értékeit sorakoztatják elénk, ahelyett, hogy sokszor egészen ismeretlen és nyomdafestékig el nem jutott irodalmi termékek »szórakoztatnak«? És mindenekfölött, miért nem lehet olcsóbban a rádiót a magyar nép számára ma sem adni? Persze egyoldalú látás sohasem tárgyilagos, mert meg kell látni a rádióban sok komoly szándékot és jó és értékes munkát. Amit nem tudunk elfogulatlannak látni, az a hírszerkesztő írógépe, amelyről a magyar protestantizmusra vonatkozó hírek szakadatlanul kimaradnak. Lelkendezve rohan a rádió értesítője minden más egyházi cselekmény színterére, nálunk a legnagyobb eseményeket is alig hogy megemlíti.

*

OZ, A CSODÁK CSODÁJA. *(Royal Apollo.)* Az Oz varázslójáról szóló mese egyike a legérdekesebb és legtartalmasabb meséknek, melyekről valaha hallottunk. Egy kansasi kislány megszökik hazulról, mert úgy érzi, hogy az otthon szürke világában nem érti meg senki. Csodaországba vágyik, ami a szivárványon túl van. Vágya álmában beteljesedik, belép Oz mesés országába. (Innét kezdve a film színes.) Elkezdődik vándorútja a tündérek, boszorkányok, törpék, manók országában, azonban bármilyen csodálatos is ez az ország, mind erősebben ég benne a vágy, hogy hazamehessen. Három új cimborájával, az észnélküli madárijesztővel, a szívnélküli bádogfavágóval és a gyáva oroszlánnal együtt elindulnak Oz varázslójához, hogy segítsen rajtuk. Sok akadályt kell leküzdeniök, sok veszélyen kell keresztülvágni magukat, míg a varázsló elé jutnak. (Egy boszorkány kristálygömbjében megpillantja aggódó szüleit. A gömb szürke képet mutat: csak a mesevilág színes, a valóság mindig szürke.) Végül is a varázsló mindenkinek megadja azt, ami hiányzik. A kislány is hazakerül Ozból Kansasba, a szürke otthonba, ahol mégis a legjobb. Eddig a mese. A film tökéletes film, a technikai megoldások bámulatosak, a szereplők valóban »mesébe illő« alakítást nyujtottak. Nekünk felejthetetlen élmény volt, hisszük, hogy mindenkinek az. Feltétlenül meg kell nézni.

—r—r

GÖRE GÁBOR VISSZATÉR. *(Omnia.)* A legendás bíró leálmodja magát a mennyországból a földre, meglátogatja faluját és a fővárosát. Közben csípős megjegyzéseket tesz néhány aktuális dologra és sokat bölcselkedik. Aki még nem ismerné a magyar parasztság értékét, nem ezekből az ízetlen bemondásokból fogja megismerni. A sok bölcselkedés nyugodtan kimaradhatott volna, bár a filmen még ez sem segítene.

(stb.)

KITTY ÉS A VILÁGKONFERENCIA. *(Uránia.)* Bőbeszédűen elmondott német vélemény a különféle konferenciázgatásokról: semmitmondó jelentések, pazar lakomák, hallgató diplomaták és nemzetközi kalandorok. Vézna szerelmi közjáték. A főszereplő ifjú hölgy nagyon bájos, az amorozó viszont külsőben és játékában annál gyengébb. Meglepő egy angol miniszter rokonszenves alakja. Közepes? Mondjuk... (stb.)

A VÉN LEÁNY. *(Scala.)* Egymást érő esküvők sorozata az egész film. Csak szegény Charlotte, a »vén leány«, nem jut el az esküvőig. Az édesanya megrázó tragédiája ez a történet, aki egy hosszú életen keresztül nem mondhatja magáénak a saját gyermekét. Bette Davis rendkívül művészien alakítja az egyszeri botlásért egy életen át súlyosan bűnhődő »vén leány« szerepét. A film a maga egészében egyáltalán nem rendkívüli alkotás.

A SZERELEM BELESZÓL. *(Radius.)* A pénzimádat korában érdekesen és tanulságosan hat ez a dollármilliónak hadatüzenő, új amerikai filmtörténet. Hirdeti, hogy az egyéni függetlenség és szabadság többet ér a pénz rabláncokat hordó hatalmánál. Cary Grant kitűnően alakítja a tiszta és szabad gondolkodású vőlegény szerepét, aki eldobja magától a dollárokat imádó milliomos menyasszonyt, de megnyeri magának annak, a milliomos környezetből elkívánkozó és szabadságra vágyó, nővérét. Catherine Hepburn kiváló művészettel játssza meg sokszor bohókás, sokszor drámai szerepét. — Érdemes megnézni.

HA ELJÖN A HOLNAP. *(Fórum.)* Két kitűnő színésznek írták ezt a filmet, de bármilyen jól is játszik Charles Boyer és Irene Dunne, a filmen ők sem segíthetnek. Látszik, hogy a gyártó valami »nagy« témát akart vászonra vinni s az egyes részekben van is finomság és művészet. De kissé fáradt az egész, hiányzik az a belső művészet és lendület, ami egy filmet igazi egységgé forraszt.

—y.

MIT ÉRDEMES MEGNÉZNI?

Várlak.
Jöjjön elsején.
Ferdinánd, a bika.
Pygmalion.

*

A FELÚJITOTT BÁNK BÁN AZ OPERAHÁZBAN.

Elvileg helytelenítjük, ha egy szerepkört átírnak, mint ahogy most az Operaház rendezője a tenor Bánk szerepét bariton hangra transzponálta. Eltekintve attól, hogy az alkotóművész elgondolásán is meghamisítja, meg kell jegyeznünk, hogy egy hőstenor is van olyan férfias, mint egy hősbariton. Példa a Wágner-tenor szerepek. Gyakorlatilag a rendező mellett szól, azonban a mai tenorhiány és hogy szerencsés kézzel oldotta meg az együtteseknek a transzponált hanggal való összekötésének kényes kérdését. Az ismert partitura a mostani nagyarányú kibővítéssel több érdektelenebb részt is kapott, ami a mű frisseségének árt. Az elismerés hangján kell szólnunk Pallóról, Osváthról és a fiatal Udvardyról. Ügyes és frisserejű a koreográfia, azonban az első felvonás díszlete inkább törökös, álmagyar benyomást keltett.

(—zár)

*

KÉT MŰVÉSZ A »MŰTEREM«-BEN

Nagybányai *Nagy* Zoltán és *Fehér* Ilona 44 képe adja a kiállítás anyagát. Érdekesen ellentétes temperamentum és látásmód jellemzi őket. *Nagy* Zoltán energikus lendülete sok nyugtalanságot árul el. Képein azt érezzük, hogy gyorsan készültek, odavetett, erős színekkel rögzíti élményeit, mintha félne, hogy az ihletett pillanat tovaszáll. Nem elemez, nem érzeleg, darabos, nyers mondanivalóját elmondja, — néha túlsötét kobaltkékje lenyomja amúgy sem vidámhangulatú képeit. Látásmódja festői, hisszük, hogy mostani kemény hangneméből engedni fog, s lágyabban, finomabban festi meg tájait, melyeken most még nem érezzük az élmény melegségét.

Fehér Ilona meleg, gyöngéd lélek, — sok szívvel és finomsággal festi meg alakjait. Őt inkább az ember érdekli. Bizonyos, hogy ismeri és szereti is tárgyait, ábrázolókészsége biztos. De az a benyomásunk, ő az a bizonyos »jó tanuló«, aki megtanult kitűnően festeni, jól megnézte a nagyokat, pl. Szinyeit (A nyár c képe pl.), s nem tud szabadulni a hatásoktól. Ezért azután egészen ellentétes hatásoknak egyképpen enged, az »Ábrándozó« s a »Tanulmány« lélektanilag még elképzelhető egy művész alkotásaként, de a festői modornak az a teljes disszonanciája csak akkor lehetséges, ha egy önmagát még meg nem talált lélek külső hatásokra készült munkájának tekintjük.

Dr. Fekete Lajos

Könyvesház

DR. TÖRÖS LÁSZLÓ: SÁRVÁRI PÁL. Az Arany-életrajzok nem sokat beszélnek a Bolond Istók vén csillagász professzoráról. A debreceni kollégium történetében azonban annál jelentősebb helyet kap Sárvári Pál. Hosszú nyugateurópai tanulmányút, alapos felkészülés után foglalta el a tanári katedrát és félévszázadon keresztül nemzedékeket nevelt. A kollégiumi életről, a régi tanítási rendszerről és a száz-százötven év előtti debreceni évekről ad megkapóan érdekes képet Török László könyve. Maga is volt debreceni diák, nagy szeretettel, helyenként talán kissé patetikusan is, de mindenkor nagy tárgyismerettel boncolgatja Sárvári életét, működését és jelentőségét. Az értékes kis tanulmány a nagykőrösi Arany János Társaság kiadásában jelent meg.

Stoilár Béla.

*

EGYHÁZ ÉS IFJUSÁG *(Erdei Mihály tanulmánya. — Szerző kiadása.)*

Egyre többen látják — sajnos, elég későn — az egyház és ifjúság nagy kérdéscinek összefüggését. Sokan kifogásolják, hogy megöregedett az egyház, a mai élet eseményeihez alig van mondanivalója s így az ifjúság, amely az új, erős életet keresi, hatalmas tömegekben fordít hátat az egyháznak. Ebből az igaz, hogy az egyház nem foglalkozott annyit az ifjúsági munkával, amennyit Mesterétől kapott parancsa, saját földi jövendője s a holnap nemzedéke érdekében szükséges lett volna, de még mindig az egyház a legáldottabb tényező a család s az egész társadalmi élet belső erőkkel megtelítésére. Erdei Mihály írása ebből a szempontból értékes. »Meggyőződtem az egyházon kívüli ifjúsági munka céltalanságáról és az egyházi munka kiépítésének parancsoló szükségéről« — írja. A »válságos egyház« s a »válságos ifjúság« kérdései után az eddigi ifjúságig munkák megoldási módjait ismerteti — kár, hogy leginkább csak Cordier alapján. A magyar mozgalmakat éles szemmel, helyes elvi beállítottsággal vizsgálja, bár néhol hiányzik a közelről látás s érezzük, hogy nagyon is forrásaira támaszkodik. Az ifjú kor lélektani és fiziológiai jellemzésénél öntudatosabban használja a rendelkezésre álló anyagot. Többször nélkülözzük a munka szerves folyamatosságát, legtöbb fejezetében hűséggel adja forrásait, magyarázza professzorait, — különösen Makkai Sándor — gondolatait. A szerzőt leginkább csak kritikáiban — amire éles érzéke van — láthatjuk. Értéke munkájának az elvi tisztánlátás, az öntudatos egyházi szellem, s a többször felcsillanó bátor kritika.

K. S.

*

»Én is vallást teszek« címen megjelent *Ecsedy* Aladár új könyve, amelyben a Heidelbergi Kátéhoz írt gyakorlati magyarázatokat. A könyv csinos kiállításban 272 oldalon jelent meg, s bolti ára 4 pengő.

*

PAP, SZÁMÜZÖTT, SZÖKEVÉNY. *Irta: Kuortti Ádám, finn eredetiből fordította: Koren Emil. (Harangszó kiadás.)*

Most, amikor a kis finn nép nem a kultúra és a civilizáció területén, vagy a sportpályákon, hanem a világtörténelem véres arénájában vívja harcát, érthető, hogy a föld népei különös figyelemmel fordulnak Suomi országa felé. Talán ez magyarázza, hogy Kuortti műve a magyar könyvpiacon már második kiadásban jelent meg.

A fiatal pap-szerző a finn evangélikus konzisztórium megbízásából megy Inkeri földjére, hogy ott a lelkipásztoraitól megfosztott finn evangélikus gyülekezeteknek a gondozását végezze. A szovjet hatóság abban a reményben ad erre egy hónapig tartó érvénnyel engedélyt, hogy a munkáscsaládból származó Kuorttit majd rá lehet bírni arra, ne csak papi, hanem kémszolgálatot is végezzen a *saját hívei ellen*, mint a hírhedt G. P. U. rendőrszervezet fizetett ügynöke. De amikor a fiatal pap minden csábításnak és fenyegetésnek ellenáll, akkor a vádlottak padjára ültetik, ellenforradalmárnak minősítik és halálra ítélik, bár egy hajszálnyira sem lépi át a lelkipásztori munka határát. A büntetést »kegyelemből« 10 évi kényszermunkára változtatják és az elítéltet bajtársaival együtt elhurcolják erdőirtásra a sarkvidéki Murmanszk tájékára. Háromhónapi rendkívüli szenvedés után csodával határosan sikerül Kuortinak megszöknie Suomi szabad földjére. »A hitet megtartottam« — mondhatta el ő is. A fiatal papnak és inkerii hű evangélikusoknak az életéből kiszálló fény az, ami enyhíti a könyvben szereplő bolsevisták tetteinek borzalmas sötétségét.

Alja Rachmanovának, Mereschovszkinak és más szerzőknek az »Antikrisztus« birodalmáról szóló könyveivel együtt jó elolvasni Kuortti egyszerűen és igen érdekesen megírt könyvét is, amely maga tesz bizonyságot amellett, hogy a történeti igazsághoz hű. A könyvben több fénykép van a szerzőről, inkerii tájakról és emberekről.

Koszorus István.

APRÓHIRDETÉSEK

Ebben a rovatban munkát vagy foglalkozást keresők részére vonatkozó hirdetés szavanként 10 fillér, minden más hirdetés szavanként 15 fillér. Legkisebb hirdetés 10 szó. Az első és minden vastagon szedett szó kétszeresen számít.

HIRDETÉSEKET a 46.000 példányban megjelenő Református Élet-be felvesz Árató hirdetőirodája, Budapest VII., Erzsébet-körút 14. sz. Tel.: 422-550.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁSOK

REFORMÁTUS intézet internátusi felügyelőtanárnőt keres. Az állás azonnal elfoglalandó. Havi díj 50 P és teljes ellátás. Nyelvszakosok előnyben. Cím: Bodor Zsuzsanna Ref. Leányotthon, Kecskemét.

SZOBALEÁNYT, komoly, középkorút keresek délutáni munkára. Varráshoz is értsen. Orczy-út 6., I. em. 22.

TIZENÖT-TIZENHATÉVESIG, lehetőleg árva kislányt keresek háztartásomba. Özv. dr. Balogh Pálné, V., Tissza-utca 7., trafik.

ÁLLÁS, MUNKÁT KERESŐK:

ÁPOLÓNŐ évtizedes kórházi gyakorlattal betegápolást vállal pestkörnyékén is, esetleg a háztartás vezetését is ellátja. Cím: özv. Lengyel Józsefné, VIII., Dobozi-u. 45. f. 11.

KÁRPITOS házakhoz ajánlkozik. Ozsváth József, Székely Bertalan-u. 18.

OKTATÁS

TESTI, szellemi fejlődésükben visszamaradt gyermekek nevelőoktatásra felvétetnek. »Reménysugár« gyógypedagógiai nevelőotthon, Budakeszi, Prospektus!

KIADÓ LAKÁS

SZÉP utcai szoba szolid úrnak kiadó úri helyen. XI., Lágymányosi-u. 16. magasföldszint 2. **ÜRES** szobát keres magányos nő. Csényi Ilona, Kemenes-u. 4.

SZOBA-KONYHÁS lakást keres közalkalmazott házaspár közép Ferencvárosban, májusra. Barczáné, Csobáncz-u. 5., gyermekotthon. Ügynök kizárva!

HANGSZER

ZONGORÁK, harmóniumok eladása-vétele, Mendölné, Bezerédy-utca 10. Protestáns cégi Telefon: 146-411.

HARMÓNIUM, négyoktávos, feltűnő olcsón: Szieber Ferenc harmóniumkészítőnél, II., Mecset-u. 19. I. 33.

VEGYES

JUHÁSZ úri-, női fodrász. Hittestvéreim pártolásaitokat szeretettel kérem. Dohány-utca 94.

BÚTORSZÁLLITÓ költözködéseket megbízhatóan végez: Csillag Antal, keresztyén cég. Budapest, Szent István-körút 9. Alapítva 1900. Telefon: 111-428.

EPILEPTIKUS, gyengeelméjű gyermekek, felnőttek gondozásra, foglalkoztatásra felvétetnek. »Magyar-Bethel«, Budakeszi. Prospektus.

KOVÁCS régi, megbízható, református **magánnyomozó.** Mérsékelt díjazásért mindent kinyomoz. József-körút 20. 136-238.

VÉTEL—ELADÁS

JÓKARBAN lévő hálószobabútor eladó. Csorba L., V., Akadémia-u. 3., II. lépcső, I. 2.

Készült a könyvnyomtatás föltalálásának 500. évében

Felelős szerkesztő és felelős kiadó:
MURAKÖZY GYULA
Helyettes szerkesztő:
IZSÁK-GYARMATHY LÁSZLÓ
A szerkesztőség kéziratot nem őriz meg és nem ad vissza.

Az Athenaeum irodalmi és nyomdai részvénytársulat nyomása. Felelős nyomdavezető: Kárpáti Antal.

Nagy Zoltán

Nagybányai Nagy Zoltán

Két kiállítás.

B.P.L.

Tehetséges fiatal művésznő mutatkozik be a *Műterem* kiállítási helyiségében *Fehér Ilona* személyében. Fiatalságát elárulja stílusbeli fejlődése. Egy-egy képén még mestere, *Komáromi Katz* Endre felfogásához ragaszkodik. Például ráemlékeztet a zongora mellett ábrázolt leány elmosódó körvonalaival, az interiőr nyomott légkörével. Más képein már határozottan keresi az önálló kifejezési formát és a szabad természetbe vágyik. „*Újságárus*" című munkája finom szín- és tónusérzéket árul el és sok művészi megértést.

A kiállítás másik résztvevője *Nagybányai Nagy Zoltán*, aki főleg tájképekkel szerepel. A hegyes-dombos vidék szolgál témául színelképzelései lerögzítéséhez.

B. P. L.

3/P

Nemzeti Ujság

1940. márc. 17

Nagy Wilhelm MDK

Bei der Arbeit

Wien, Kunstlerhaus 1924. Mai-Juni

MDK

Nagy Zoltán, graf.

Iparm. Isk. Évk. 1934-36.

43.1.

v. Nagy Zoltán

v. Nagy Zoltán: Modern monumentális művészet.
Magyar Iparmüvészet, 1937. 40.köt. 40.sz. 329-336.l.

MDK

Nagy Zoltán graf.

SzM. 1954. 49. l. Munkácsy-díjasaink.

Nagy B. Zoltán, építész MDG

A Kárpát u.-i GTP lakóház egyik tervezője.

Repr.

-: Néhány új épületünk 7.1

Bp. 1961. okt. 1.

NÉPSZABADSÁG

Nagy Zoltán MDK

kőfaragé
Bp. X. Kerepesi ut 31.

A Központi Városháza rongált barokk kőszobrai: 2 drb Nagy Zoltán, 4 db Somorjai Antal kőfaragé volt telepén.

Zakariás G. Sándor: Budapest. Bp. 1961.

175.1.

M. D. K.

NAGY Soltán építész

részvétel a pályázaton

Mistolczy László: Előregyártott panel-
ház terpályazata
Magyar Építőművészet 1956. (V.) 4. sz.
118. sz.

M. D. L.

NAGY Zoltán – építész
és
Bene László – Bedő Béla – Szoboszlay Pi-
bor – Budaházy Miklós építész

Panelház terve (repr.)

Miskolczy László: Előregyártott panelház
tervpályázata
Magyar Építészet 1956. (V.) 4. sz. 120. l.

M.D.K

NAGY Zoltán építész

Középmagas terpályázat

III. Épületkategória (Csökkentett magvétel)

Társtervező: Lindenfeld E., Szőke D. és Budaházy M

Terpályázati eredmények

Magyar Építőművészet 1960. 4. sz. 62. l.

mlk.

Nagy Loltán

„Naggapáni" e. felvétele „kiemelkedő kép".

Kun Ferenc. A XIV. Orsz. Művészi Fényképki allitás anyagából

Alföld 1963,- 1-2. sz. 145-147. l

Tizenkilenc művész hetven rajza

Vasárnap kiállítás nyílt a Miskolci Galériában

Július, a nyár dereka nem szokott kedvezni a zárt helyiségekben rendezett művelődési alkalmaknak, s különösen nem a képzőművészeti kiállításoknak. A Miskolci Galériában azonban mégis *kiállítás nyílt vasárnap, július 6-án* délben, hogy három hétig, *július 27-ig várja* a rajzművészet iránt érdeklődőket. Hisszük, hogy a tárlat látogatottsága majd rácáfol kishitűségünkre, s azt bizonyítja: *az értékes művek élvezete nincs évszakhoz kötve.*

A Magyar Képzőművészek Szövetsége Észak-ma[illegible]aror-szági Területi Szerve[illegible] ren-dezte a tárlatot — [illegible]vek elrendezése, a t[illegible] ki-tása *Kunt Er*[illegible], s hihetőleg [illegible], *kolci képz*[illegible], *vénysoro*[illegible], *vele* [illegible] a g[illegible] id[illegible]

művészeink rajz iránti érdeklődését, a rajztechnika sokszínűségét.

Vasárnap délben — a roppant meleg ellenére — nagy számban jöttek el az érdeklődők, hogy tanúi, részesei legyenek a megnyitó ünnepségnek. *Sz. Czeglédy Ilona*, a Diósgyőri Vármúzeum és Miskolci Galéria igazgatójának rövid üdvözlő szavai után *Nemes Ferenc* fagott-művész szép előadásában — *Kincses Margit* zongorakíséretével — Kazocsay Fagott-versenyének első tételét hallottuk, majd *Nagy Zoltán* Ybl-díjas építész, a Magyar Építőművészek Szövetsége észak-magyarországi csoportjának elnöke mondott ünnepi beszédet, amelyben *a rajznak, mint önálló és alkalmazott művészetnek*, valamint a most megnyílt tárlatnak jelentőségét méltatta.

Nagy Zoltán

1021

ület

(sz. j.)

rubb sertéstenyésztő üzemet
építsük fel közös erővel. Az
üzemelést nem emberekre, ha-
nem a korszerű tech
tervezzük. Ebben
csak néhány emb
majd, természetese
szerű követelmén
szakmunkások.

Tapasztalatok gyűjtenek

A sertéstenyésztő és hizl
üzem megépítését 1970-b
tervezik. Ehhez azonban a

vesznek majd
is h

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRKÖZTŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
ESZAKMAGYARORSZÁG
Miskolc
1969 JUL 8

...kciók

...pari Gépgyár és a Villamos
Előszerelő Gyár kooperáció-
ban tervezett és gyártott vil-
lamos automatika berendezé-
seket. A különféle élelmiszer-
ipari gyártmányokat — sajt-
szárító, kenyérgyári, valamint
takarmánykeverő villamosve-
zérlésű berendezést — máris
sikerrel alkalmazzák.

Ha már az ipari berendezé-
sekről szólunk, érdemes meg-
említeni a villamos előszere-

...etű és
nag... allattenyész-
tési ...ményekkel kap-
csola... alapvetően fontos
kérdés: van-e, lesz-e elegendő
takarmány a tervezett
mennyiség előállításához
mészetesen a t...
gok felmé...
meszté...
válas...
gend...
az ...
tű
ar...
4...
s
s
v

...a mű...
...rlat kiala...
...ő munkája mis...
...egy újabb rendez...
...ömüvészeti sikerü...
...zat alapjait. Kétévenkén...
...negvetnie. Kétévenkén vonzza
...rafikai biennale grafikát
...e a grafikusok és a grafikák ér-
kedvelő művészetbarátok ugyan-
deklődését, korábban az országos
csak két évenként kiállítások ref-
képzőművészeti közérdeklődés a vá-
országos közérdeklődés a vá-
lektorfényébe állították szervezet.
A területi szervezet.
rost. szűkebb keretek között
most szűkebb keretek kere-
ugyan. kizárólag saját ké-
tei között maradva, de a kéd-
sőbbiekben nagyobb érdeklő-
...mot tartva rendezte

Dr. Nagy Zoltán

Szerepel az Építők Műszaki Kerbja
Kiáhításán

Magyar Nemzet 1969 V. 16

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Nagy Zoltán

Ybl díjat kapott (I. fokozat)

N. N.: Irodalmi és művészeti díjasok

Élet és Irodalom 1969 IV. 3

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Nagy Zoltán

Nagy Zoltán és **Somorjai Antal** köszobrász és kőfaragómesterek, X. Kerepesi-út 31.
349-940

Bptávb 1940 szept.

Nagy Zoltán építész

Ybl díjat kapott (I. fokozat)

N. N.: Átadták az idei művészeti díjakat

Magyar Hírlap 1969 IV. 3

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György út 41.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Nagy Zoltán

1969 JUL 6

ÉSZAKMAGYARORSZÁG
Miskolc

1

RAJZKIÁLLÍTÁS

Ma délben nyílik a Miskolci Galériában az a kiállítás, amelyen az észak-magyarországi festő- és grafikusművészek rajzait mutatják be. A 12 órakor kezdődő ünnepi megnyitón Nagy Zoltán, a Magyar Építőművészek Szövetsége területi csoportjának elnöke méltatja a tárlat anyagát.

Nagy Zoltán
épitőművész

M.D.

Az Ybl díj I. fokozatát kapta.

Kitüntetések

Művészet, 1969. április - 31 lap.

Nagybányai Nagy Zoltán

festőművész kiállítása. Újpest, Ady Endre Művelődési Ház. – Ism. Kapitanitás, 1966. 8. évf. 3. sz. 27. l. – Fóthy János, Művészet, 1966. 7. évf. 4. sz. 38. l.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört. Ért. 1969. 3. sz. 243-284. l./

268. l.

Szubjektív beszámoló egy kiállításról

Kényszerűségből leszek szubjektív, mert nem bírom eléggé azt a képzőművészeti-kritikai frazeológiát, amelyet ma egyedül tekintenek a hozzáértés és objektivitás ismérvének. De szenvedélyesen szeretem a képzőművészetet és megszerettem azt a kis kiállítást is, melyen dr. Nagy Zoltán és dr. Sós András, a II. kórbonctani intézet fiatal orvosai mutatták be festményeiket, illetve szobraikat. Így hát nehézségeim ellenére is szeretném őket bemutatni olvasóiknak.

Nagy Zoltán

kettejük közül az érettebb alkotó. A nonfiguratív irányzat híve. Jól képzett festő és kitűnő kolorista. De persze nem ez műveinek legfőbb értéke. Színezés szempontjából egy nívón állnak alkotásai, valamennyi finoman harmonikus. Pedig összhatás szempontjából határozottan egyenetlennek érzem eredményeit.

Kompozicionálisan nagyjából két csoportra oszthatjuk alkotásait. Az elsőben a formák elmosódott és kusza szövevényét csak — vagy legalábbis elsősorban — a színek fogják össze, a másodikban szigorúan körülhatárolt és komponált formákkal dolgozik. Szerencsére ez utóbbiak az újabb alkotások s egy kivételével ezek közé tartoznak kedves képei is. Az első csoporthoz tartozó képei ugyanis nincsenek rám hatással. Ez persze lehetne az én hibám is. De, ha az egyik ilyen képén — elmondása szerint — a színek örömét akarta érzékeltetni, én viszont ugyanezt a festményt rendkívül nyomasztó hangulatúnak találom — az már szándék és kivitel távolságáról árulkodik. Egy nonfiguratív festő sem elégedhet meg annyival, hogy képe valamiféle, teljesen irányítatlan hangulatot keltsen a nézőben.

Annál egyértelműbbek és lendületesebbek a másik kategóriába tartozó alkotásai. Kár, hogy a rendezés hibájából — se cím, se sorszám nincs a kiállított alkotások alatt — nem tudom megnevezni képeit, s így nem beszélhetek róluk egyenként. Egy művét mégis szeretném kiemelni. A második teremben

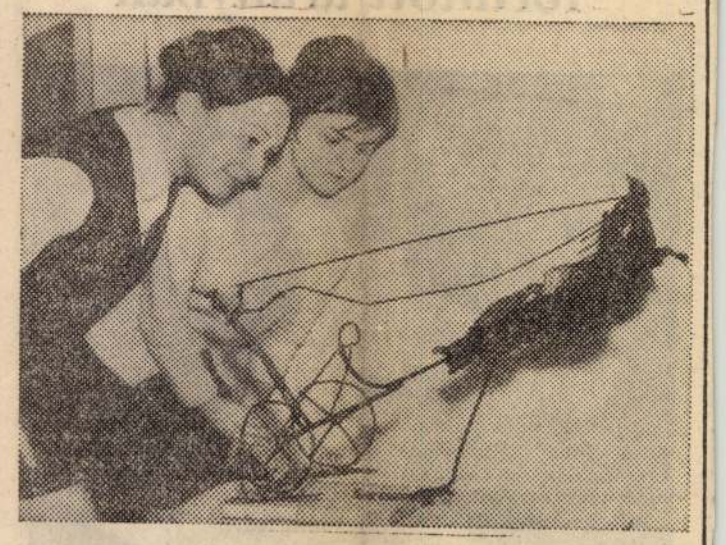

Sós András szobra

állt, a bejárattól balra. A jobb felső sarkában egy barna tónusú tűnődő férfifej, mögötte és alatta erős, határozott vonalak közé szorítva valami fehéres kavargás látszik. Persze nem tudom pontosan, mi feszül és robban ott, de érzem a két roppant feszülő erőt, a világ kavargását s az ember akaratát, mely ezt megpróbálja rendezni, összetartani és ezáltal úrrá lenni rajta — legalább is gondolatilag. Ez a megragadó alkotás azt ígéri, hogy a teljes nonfiguralitás csak átmeneti periódus a tehetséges fiatal művész fejlődésében.

Sós Andrást

olvasóink részben már ismerik lapunkban megjelent grafikáiból. Szobrai komoly meglepetést jelentenek — mintha egy egészen új egyéniség jelentkeznék bennük, a réginél erőteljesebb, lendületesebb, férfiasabb. Öt alkotását mutatta be: három kőszobrot és két vaslemezekből hajlított és forrasztott figurát. A kőszobrokban erőteljes összefogásra törekszik. Kár, hogy technikája nem eléggé érett elképzelései végrehajtására. Női feje nemcsak tömör, de kissé merev is. Kitűnő viszont öreg férfifeje. Ennek statikai megoldása is rendkívül érdekes. A látszólag szeszélyesen elvágott nyak alsó szegélyével szinte egyvonalba került erőteljes áll azt az érzést kelti, hogy a férfit nyomasztó súly húzza a föld felé, míg a szép, magas homlok, s a szemöldök vonala felfelé emeli. Egyébként szépen megmintázott, extatikus ívben hátrahajló női aktjának hatását viszont valami statikai bizonytalanság rontja le.

A hagyományhoz kevésbé kapcsolódó forrasztott szobrai rendkívül lendületes alkotások. Kocsihajtóját képen is közöljük, sajnos, utólag derült ki, hogy inkább porkolábját kellett volna választanunk. A szabadon összekomponált két ló körvonala a figyelő tekintet minden mozdulására meg-

változik, s ez a rohanás érzését kelti, de ez, sajnálatosan, a fixált képen nem érezhető.

E. L.

Gondoskodás az életkorral fordított arányban

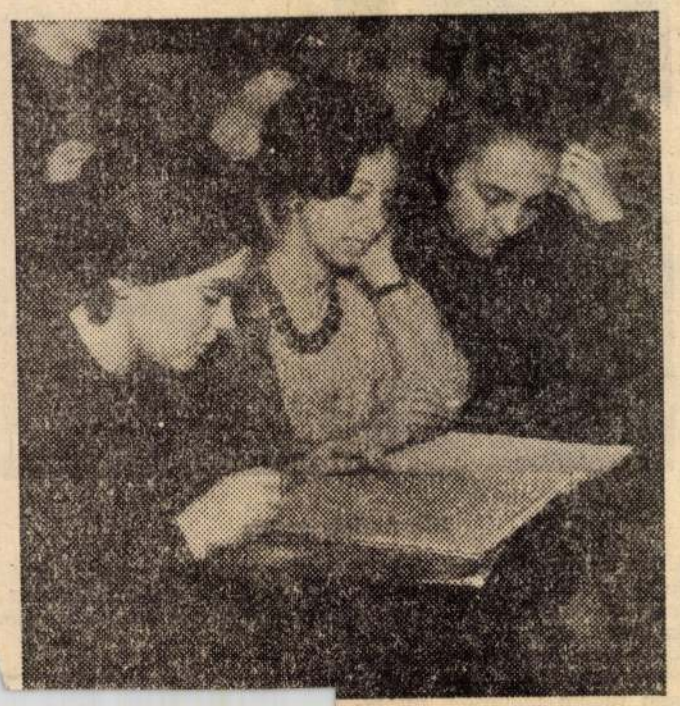

dasági csődbe egyetemünket.

Nem egy iskola folyosóján láttunk már egyszerű, higiénikus ivókutat. Minimális áldozattal itt is meg lehetne csinálni, hogy ne kényszerüljenek a WC-előtérben a tenyerükből inni az előadások szépszámú látogatói. A tanteremben ugyanis naponta 1000—1500 ember fordul meg reggeltől késő estig.

Nem alaptalanul panaszkodnak a hallgatók, hogy életkorukkal fordított arányban csökken az intézmények gondoskodása róluk. A bölcsődében még fürdő és tetőtől talpig átöltöztetés várja a csecsemőket — még az óvodában is megvan a külön ruhapolc és a törülköző, az általános iskolában legalább a tisztaságcsomag segít valamit, de melyik tanár merné ezt megkívánni a középiskolában... No és az egyetem... különösen az orvosegyetem:

itt a legfelső fokon lehet tanulni a tisztaság jelentőségéről. De a szabályokhoz igazodni?

Annak bizony „különb-különb" akadályai vannak...

Kérjük az illetékesek válaszát — és főképp intézkedését, most csak a Puskin-tömb ügyében. De még jobb lenne, ha másutt is körülnéznének afféle „tisztiorvosi szemmel".

— j —

Kommentár nélkül

Füzesgyarmat község 7205 lelket számlál. Két nagy termelőszövetkezet öleli fel a község területét. Eléggé rendezett anyagi körülmények között élnek itt az emberek, mert termelőszövetkezeteink megfelelő jövedelmet biztosítanak.

Községünkben két fogorvosi állás betöltetlen. Van ugyan egy fogász, aki dolgozik, de csak fogorvosok hiányában.

1967. évben megkerestük a Budapesti Orvostudományi Egyetemet fogorvos biztosítása érdekében. Aztán többfelé is érdeklődtünk fogorvos iránt. Még a Népszabadságban is tettünk közzé hirdetést.

Legutóbb 1968. február 5-én ismét felkerekedtünk fogorvos biztosítása érdekében, jártunk Budapesten és Szegeden. Budapesten kaptunk néhány címet, s fel is kerestünk két most végzett fogorvost. Nem volt még elhelyezkedve egyikük sem. Kérdésünkre minden kertelés nélkül kijelentették, hogy nem jönnek vidékre, még akkor sem, ha más területen kell elhelyezkedniük. Mintegy két hete ismét értesültünk — most már a megyei tanácsunktól —, hogy talán mégis lesz két fiatalember jelentkező, de azóta semmi hang, úgy látszik, ők is meggondolták. Pedig nem vártuk felkészületlenül fogorvosainkat. A községi tanács vásárolt egy 3 szoba összkomfortos fogorvosi szolgálati lakást. Ez lenne a kezdet.

Lakosságunk a község vezetőit állandóan molesztálja — jogosan —, mivel egy ilyen nagy községben csak az egy fogtechnikusból átképzett fogász (kb. 70 éves) látja el a feladatokat. Sajnos, eddigi kísérletezésünk eredménytelen maradt. Mi elsősorban — éppen a szép lakás miatt — egy fogorvos-házaspárhoz ragaszkodtunk, de magános fogorvosoknak is megoldottuk volna a lakásproblémáját.

Most, végső szükségünkben, kérjük az elvtársak segítségét.

Elvtársi üdvözlettel:

Szőke István

...iért?"-re

A Rezső téri fűtési probléma nem februárban kezdődött, hanem jóval előbb, a fűtési idény megkezdése előtt, ami-

Nagy Zoltán

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

1021

Kitüntetések

Hazánk felszabadulásának 24. évfordulója alkalmából szerdán az Országház delegációs termében művészeket tüntettek ki a Magyar Népköztársaság kiváló, illtve érdemes művésze címmel.

Ugyancsak szerdán, Budapesten, a Fészek klubban adták át az idei művészeti díjakat. A Jászai Mari-díj III. fokozatát kapta *Paláncz Ferenc*, a Miskolci Nemzeti Színház színművésze.

A kiemelkedő építészeti munkák alkotóit köszöntötte a Magyar Építőművészek Szövetségének székházában szerdán megtartott ünnepség, amelyen kiosztották az 1969. évi Ybl-díjakat. Az Ybl-díj első fokozatát kapta *Nagy Zoltán*, a városrendezéssel és a magas lakóépületek építésével összefüggő elméleti munkásságáért, valamint Észak-Magyarországon kifejtett építészeti tevékenységéért. Az Ybl-díj harmadik fokozatát kapta *Heckenast János*, magas színvonalú építészeti tevékenységéért.

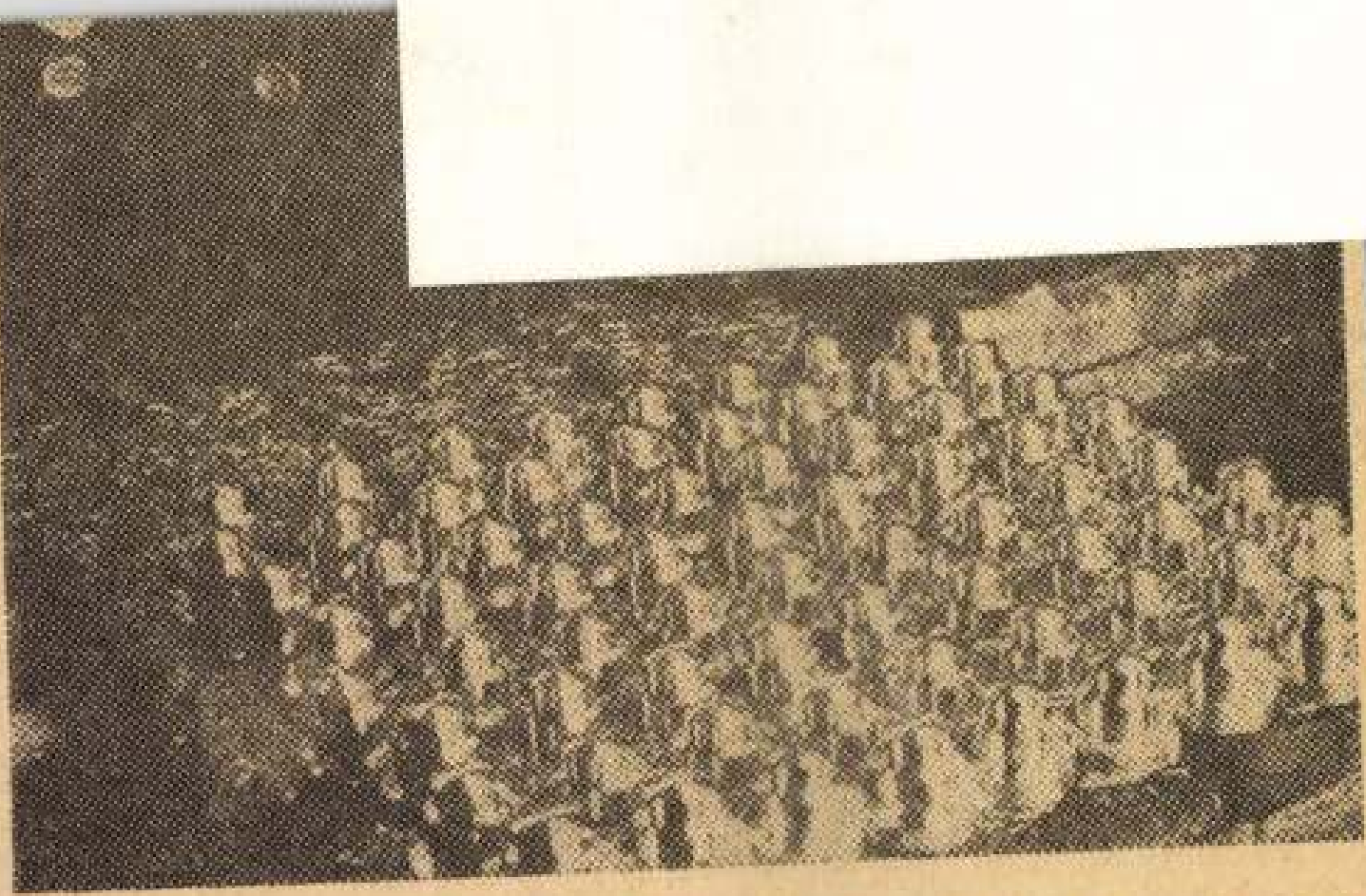

A szőlőművelés és a kertészet idényjellege, valamint az új telepítésű gyümölcsöse nem tud egész évi foglalkozást biztosítani a Rákóczi Tsz tagjai számára. Ezek a körülmények kényszerítették a tsz vezetősé-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉSZAKMAGYARORSZÁG
Miskolc

1969 OKT 16

HÍREK

Milyen lesz Miskolc a századfordulón?

Kiállítással egybekötött szakmai bemutatót rendeztek tegnap délután a Miskolci Tervező Vállalat kultúrtermében. A bemutatón tanácsok és beruházók képviseltették magukat, de a megye összes építőipari vállalatának szakemberei is jelen voltak.

A közelmúltban elkészült épületeket fotókon és színes filmeken, a terveket maketteken mutatták be. Nagy Zoltán Ybl-díjas építész kalauzolta végig a meghívottakat a majdani 300 ezer lakosú Miskolcon. Mindenkinek tetszett a diósgyőri várközpont, a miskolci sportcsarnok, az avasi városrész terve. Ezek szerint Miskolc megszűnik a „tűzfalak" városa lenni, az új lakótelepek erőltetett szabályossága is a múlté lesz csakhamar. A Kilián-lakótelep élettelen képét képzőművészeti alkotásokkal igyekeznek élénkíteni.

Fekete Miklós építész a belváros rendezéséről beszélt. A kiterjedt központba több alközpontot, több zöldet javasolt.

Nagy Zoltán

MA: MI? HOL? MIKOR?

Naptár

1969. október 16, csütörtök

A nap kelte 6.03, nyugta 16.55 órakor.
A hold kelte 12.24, nyugta 19.47 órakor.
Névnap: Gál.

Évforduló

25 éve, 1944. október 16-án halt meg Rufinó Blan Fombona venezuelai író. A spanyol kulturális öröks híveként harcolt az Amerikai Egyesült Államok d amerikai befolyása ellen. Gómez diktatúrája al Dél-Franciaországban élt száműzetésben, majd 1915- madridi tartózkodása idején kiadóvállalatot alap tott. Irodalomtörténeti munkássága jelentős. Szám kritikai művet írt, valamint politikai tevékenységet

M.D.K.

Nagy Zoltán

1969. április 4.-e alkalmából az Ybl Miklós-d
dijat kapta, illetve annak I. fokozatát a
"Müvészeti dijasok" között.

Élet és Irodalom, Bp. 1969. ápr. 5.
XIII. évf. 14. sz. cimlap

Nagy Zoltán

Nagy Zoltán: 22 szintes lakóépület, Miskolc. /Nagy Zoltán, Rózsa Sándor építész./ - Müszaki Tervezés, 1966. 6.sz. 21-22. l.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Írt. 1969. 3.sz. 243-283. l./ 249.l.

Nagy Zoltán épitész M.D.K.

/Miskolci TV./

Miskolc, Kilián -lakótelepó Üzletsor és szolgáltató helyiségek.

repr. távlati kép, alaprajz.

Magyar Épitőművészet 1962 /4. 6.1.

M.D.K.

Nagy Zoltán építész

Miskolc. Kilián-Déli lakótelep, /kohósalak középblokkos lakóépületek, adaptálója

Magyar Építőművészet 1962 /5. 61. l.

Nagy Zoltán épitész M.D.K.

/ÉM Borsod megyei ÉV/

Miskolc, Kilián-Déli lakótelep nehósalak középblokkos tipus lakóházak adatáló épitésze.

Tervező:Csordás Tibor, Árkai István

repr.

Magyar Épitőművészet 1963/1. 46.1.

Nagy Zoltán
tpi orvostanhallgató

Schorfel Tibor debreceni orvostan
hallgatóval közös képkiállítását
a Kossuth L. Tudományegyetem
III emeletén.
1963 Nov 18-án

Egyetemi Élet. 1963 nov 21

Nagy Zoltán, építész

A Miskolci Tervező Iroda főépítésze.

(Szöveg – fénykép.)

–: Ahol Ünak-Magyarország jövőjét tervezik 10.

ÉPSZABADSÁG, bp. 1965. jan. 24.

Nagy B. Zoltán, építész MDh

A Kárpát utcai kilenc emeletes lakóházat tervezte Félix Vilmos építésszel közösen.

-(fénykép - szöveg) 1.

ESTI HIRLAP, Bu. 1962. nov. 27.

MDK

Nagy Zoltán

Nagy Z.: Gy. Szabó Béla fametsző müvészete.
Müvészet 1938. 14. sz. 6.l.

MDK

Nagy Zoltán nagybányai

Balaton. Olajf.

VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.Kat.
Műcsarnok.1944.Jun.1-18-ig. 35.1.

1964 MÁR – 8.

NÉGY PAD A FŐTÉREN

Mekkora kincs egy jó szemüveg! Csak akkor tudja meg igazán az ember, hogy mekkora kincs, ha eltörött!... Hajdzsán Radován bácsié pedig eltörött. Fájlalta nagyon, mert enélkül most már mit tegyen? Az új meg pénzbe kerül, de legfőképpen utánajárásba, fáradozásba, most télvíz idején... Kinek panaszolja el bánatát?

Annak, aki leginkább megérti, mekkora a veszteség: a betű emberének, a könyvtárosnak.

— Nem jövök többet a könyvtárba!... — jelentette be.

— Miért? — csodálkozott rá Szilágyi Károly. — Nem értette a dolgot, hiszen az idős szerb Hajdzsán Radován egyike a csobánkai könyvtár legszorgalmasabb látogatóinak.

— Eltörött a szemüvegem...

Hm. Hát bizony ez nagy baj. De most kire porciózza a könyvtáros a megfelezett gondot? Kire? Az olvasótársakra, az üveggel betűző öregekre!...

— Jöjjön el hozzám az a Hajdzsán Radován — mondta Horváth Pista bácsi az eset hallatán. — Én elraktam a régi szemüvegeket, hátha talál köztük nekivalót?...

Ment az üzenet és jött az öreg. És talált magának neki való üveget, a régiek között...

+

A téren négy pad áll. A tér, főtér. Szekérfordulásnyi. A faluhoz illő: az is kicsi. Ezerötszáz lélek, a hegyek között. Az autóbusz a köldökzsinór, amely összeköti a külvilággal. Az autóbusz itt áll meg a padoknál. Az emberek várnak rá, mert a falusi ember nem késik el, inkább korábban indul, idejében ér. Aki fáradt, jó időben leül. Arra való a pad... Szilágyi Károly ahányszor arra jár, látja, hogy az emberek használják a padot...

Ez a négy pad neki jelkép. Ő fáradt érte. Még Pesten lakott, a táj csalta ide néha. A házban, a Gyöngyösi úton, a szomszédok közül többen a Rádiószekrény Gyárban dolgoztak. Mondta nekik a padot: egy falunak kell, fent a hegyek között.

— Hát legyen — válaszolták.

És a falu, ahogy elfogadta és három éve magáénak tudja a négy padot, befogadta és magáénak tudja a jövevényt, a pesti nyugdíjast, aki csobánkai házacskára cserélte pesti lakását. Itt telepedett meg, itt talált újra hasznos tennivalót: könyvtáros lett...

+

Az újpesti Derkovics képzőművészeti kör kiállítást rendezett Angyalföldön. Munkásképzőművészek kiállítása — így hirdették. Szilágyi Károly elment és megnézte. Kevesen voltak. Nagy Zoltán festőművész, a kör vezetője panaszkodott, kevesen jönnek... Szilágyi Károly szólt a házban:

— Gyertek kiállításra!...

És terjedt a hír, fellendült a forgalom. A festő elmondta másik gondját is: Csobánkára mennének festeni. Egyszerre venné ki mindenki a gyárban a szabadságát. De nincs hely, fuccsba megy a két hét!...

Karcsi bácsi felült a HÉV-re, átszállt a buszra, ment Csobánkára, Turcsányi Imre tanácselnökhöz, hogy erről, meg erről lenne szó...

Szalmakötegek és ágyak kerültek a művelődési otthonba és jöttek a festők, csapatnyi. Született százötven kép... Nem egy és nem kettő azóta már országos kiállításokon is hírül vitte a világnak Csobánka színeit. És jönnek a festők évről évre, mikor szépre fordul az idő, zöld palástot húznak a hegyek. Nem szenzáció a faluban a festőállvány, a paletta, az ecset... És a köszönet jelei a könyvtár falán: sorakoznak az ajándék-képek, egy eljövendő kis tájmúzeum első darabjai...

+

Szenvedélyesen szereti a könyvet. A polcokon ott a sok könyv. Ha mind bent lenne, éppen kétezer lenne. S közte, több mint háromszáz — a sajátja... Ennyit szedett össze évtizedek alatt az első kötethez, melyet ajándékba kapott:

— Robinson története volt... Szép, krémsárga kötésű könyv...

Néhány kötetet jócskán megviselt a használat, kopottra olvasták. A könyvtárét is, a sajátját is.

— Nem sajnálja?

Mosolyog:

— Hadd olvassák. Az csak jó, ha olvassák...

+

A számok sokszor semmit sem mondanak önmagukban. Hatszázötven olvasó... Ez így csakugyan nem sokat mond. De itt csak ezerötszáz lélek él!... Magyar, szerb, német, szlovák. Itt, aki olvasni tud, mindenki olvas!...

A számok mögött ott görnyed az öreg könyvtáros kucsmás, hosszúkabátos, szikár alakja, amint nehéz táskával kapaszkodik az emelkedőn, hogy szórakozást vigyen valamelyik betegnek, vagy üdvözöljön egy faluba költözött új családot...

+

Panaszolja, hogy a kor nem számít, de mostanában gyakran fáj a feje. Búcsúzóul kölcsön adok négy Demalgont, mert neki Szentendrén van a legközelebbi patika...

Tenkely Miklós

met, külföldi tanulmányúton

Az optimizmus teteje

„Sikerem a nőknél már nem akkora, mint volt, de azért remélem, hogy rövidesen újra megnősülök és talán lesz még néhány gyermekem is" — mondotta Pedro Martinez, alicantei (Spanyolország) földműves, aki 78 esztendős özvegyember, eddig ötször volt nős és 30 gyermek apja.

TOLVAJNAK TETTETIK MAGUKAT

A New York-i áruházaknak nagy károkat okoznak az *„áltolvajok"*. E szélhámosoknak az a specialitásuk, hogy lopást színlelve hagyják letartóztatni magukat. A dolog tisztázása után *beperlik az áruházat becsületsértésért és anyagi kártérítést követelnek a jó hírnevükön ejtett foltért.* Az ilyen gengszterek is bandákban dolgoznak. A legutóbbi két esztendőben számos pert *megnyertek* és jókora összegeket vágtak zsebre.

TUDÓSÍTÓNK TELEFONJELENTÉSE LIPCSÉBŐL:

Pest megyei gyárt a technikai vás

Csepel-teherautók, Ikarus-buszok, D—4—K-trak kocsija és a motorriksa

Nehéz a helyzete annak, aki teljes képet szeretne adni a hagyományos lipcsei vásárról, annak forgatagáról, a technika és a tudomány legújabb vívmányairól.

Lipcse — mint az egész Német Demokratikus Köztársaság — hirdeti transzparensein, s olvashatjuk az újságokban, hallhatjuk a rádióban és televízióban: — *a világ találkozóhelye*, a vásár pedig *a békés együtt élés jelképe.*

Ez igaz is. A kiállító országok száma száz körül van, a városban és a vásáron ott hömpölyög az egész világ.

Az autóparkolók a technikai vásárterület körül egészen a Népek csatája emlékműig zsúfolásig teltek és az autóbuszok, villamosok is ontják az érdeklődőket.

Első utam természetesen a magyar pavilonba vezet, hogy beszámoljak a technikai vásár hazai nevezetességeiről. A 17-es pavilon — ahol kiállítunk — a hatalmas szovjet pavilon tőszomszédságában van. Előtte gépek csalogatnak: Ikarus-autóbuszok Csepel-autók és a Vörös Csillag traktorai. *Mindegyikben Pest megyei gyár, a Csepel Autógyár munkája.* A nagysikerű D—4-K traktor a) és b) változata a Csepel Autógyárral kooperációban készül és az NDK-ban is 450 ilyen traktor üzemel már. A németek erősebb motort kértek az új szállítmányokba és nem kis meglepetést okozott, hogy az eddigi 65 lóerős motorok helyett kért 90-es motorral felszerelt traktorok első példányait egy év alatt megkapták, pedig csak 3—4 év múlva számítottak rá. Ez a szállítás már a KGST-program keretében történt. Az új motort most vizsgálják mezőgazdaságtechnikai intézetükben és reméljük, a fékpadon is sikerrel vizsgázik.

A pavilonban több olyan géppel találkozunk, amely először szerepel a lipcsei vásáron.

Ilyen a csepeliek RF—31-G fúrógépe és MFL—320-as lyukkártyavezérléses programmarógépe. Sokan állják körül a televízió adás-vételét, ahol a látogatók önmagukat láthatják a képernyőn. (Ennek minden vásáron nagy sikere van.) Örömmel üdvözlöm a magyar képcsöveket és a TUNGSRAM krypton izzókat: mindkettőben Pest megyei kezek munkája is van.

Először jelentkezik a lipcsei vásáron a szélessávú oscilloscop is: ez a műszer teszi szemmel láthatóvá a híradástechnikában az elektromos folyamatokat. Az Elektromos Mérőműszerek Gyára — az amerikai gépekkel egyenértékűen — *világszínvonalon gyártja* és a szakemberek nagy sikert várnak tőle már ezen a vásáron.

A közlekedési pavilonban, ahol egy részlegünk szintén kiállít, nem könnyű bejutni. A kocsi-csodák közt, amelyek ugyan nem kacsalábon, de ötletes szerkezeten forognak a kíváncsi-

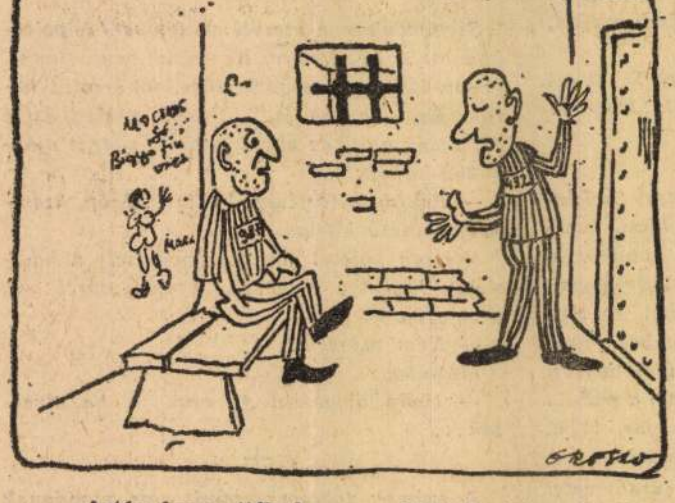

— Aztán észrevették, hogy egy-két dolgot haza hordok a gyárból...

— És mi lett a dolog vége?

— Persze, hogy Tokióba visszük az olimpiára.

1968 MA

Orvos-művészek kiállítása

Két fiatal orvos, *dr. Nagy Zoltán* és dr. *Sós András* festményeiből, illetve szobraiból bemutató kiállítás nyílt szakszervezetünk klubjában. *Sós Andrást*, a szobrászt idáig grafikáiból ismertük. Kissé talán túlságosan is részletező, de mindig finoman hangulatos rajzai után most mintha egy egészen új művész-egyéniség mutatkozna be. Szobraiban erős összefogottságra törekszik, vaslemezekből forrasztott figurái pedig rendkívül lendületesek. Ez utóbbi, kevéssé hagyományos műfajban készült alkotásait érezzük sikerültebbeknek, kicsinységük ellenére is szinte monumentálisan hatnak. *Kocsihajtóján* kevés eszközzel, a két ló egymáshoz hajló ívével s a felmagasodó kocsissal sikerült a diadalmas vágtatás érzését felkeltenie. *Őrtálló katonája* pedig mértéken túl megnyúlt fegyverével, kosárszerűen font fejével mozdulatlanságba dermedt, de mindig kitörni kész, ellenséges erőt testesít meg.

Kőszobrai közül *Öreg férfi feje* a legszebb. Arcának kissé túl részletezett kidolgozásával az emlékeztet legjobban grafikáira. de azoknál jóval erőteljesebb mű. Tulajdonképpen nem lenne ellene kifogásunk, ha nem Albert Schweitzert ábrázolná. Ez elárulja, hogy a kész mű alatta maradt a szobrász szándékán. Szép gondolatot testesít ugyan meg, de éppen az hiányzik belőle, ami ezt a nagy orvosra és művészre megszólalásig hasonló öreg munkást — vagy parasztot — Albert Scweitzerré teszi. Egyébként szépen kidolgozott. extatikusan hátra hajló *Női aktjának* pedig valami statikus bizonytalanság csökkenti értékét.

Nagy Zoltán, a festő is megérdemelné, hogy részletesen foglalkozzunk képeivel —, sajnos, ezt a rendezés egy hiányossága lehetetlenné teszi. Már Sós szobrainak is mi adtunk nevet — a festő képei alatt se feliratok, se számok nem szerepelnek. Miután pedig valamennyi non-figuratív alkotás, egyszerűen nem tudjuk, hogyan nevezhetnénk meg a műveket, melyekről beszélni szeretnénk. Igy kénytelenek vagyunk avval megelégedni, hogy általában kiemeljük kiváló színérzékét és egyes műveiben megmutatkozó formateremtő erejét és lemondani arról, hogy a képek összehasonlításával megpróbáljuk konkrétebben megközelíteni művészetét.

— só —

Kalendárium

Március 1. 25 éve halt meg *Alexandre Yersin* (1863—1943) svájci bakteriológus, a párizsi Pasteur-intézet munkatársa. Roux-val együtt mutatta ki a diftéria toxinját (1888), majd mint gyarmati orvos, Hongkongban felfedezte a pestis kórokozóját (1894) és előállította gyógyszerumát.

Március 3. 50 éve — 1918-ban született *Arthur Kornberg* orvos-biokémikus, aki 1959-ben S. Ochoával közösen Nobel-díjat kapott a nukleinsavak szintéziséért.

Március 12. 110 éve halt meg *Schöpf Merei Ágost* (1805—1858), az első magyar gyermekgyógyász. Szegénysorsúak részére 1838-ban gyermekkórházat létesített, meghonosította a gyermekgyógyászatban a klinikai szellemet. A szabadságharc után Törökországba menekült, majd Angliában (Manchester) alapított gyermekkórházat. Korának egyik legkiválóbb orvosa volt.

Március 16. 110 éve született *Moravcsik Ernő Emil* (1858—1924) ideggyógyász, 1902-től a budapesti egyetemen az elmekórtan professzora. Az ő irányításával épült a Balassa utcai elmeklinika.

Március 18. 100 éve született *Marek József* (1868—1952) állatorvos, a budapesti Állatorvosi Főiskolán 1901-től a belorvostan tanára. Klinikai diagnosztika c. könyvével a modern orvosi szemlélet egyik meghonosítója az állatorvoslásban.

Március 20. 150 éve született *Lenhossék József* (1818—1888) anatómus. Előbb a kolozsvári, 1859-től a pesti egyetemen a bonctan tanára.

Március 20. 90 éve halt meg *Julius Robert Mayer* (1814—1878) német orvos, aki az energia megmaradásának elvét elsőként ismerte fel.

Március 22. 120 éve, 1848-ban e napon vezették be a magyar nyelvű oktatást a pesti egyetemen.

Március 22. 180 éve született *Pierre Joseph Pelletier* (1788—1842) francia vegyész. 1818-ban előállította a strychnint, 1819-ben chinakéregből a chinint.

Március 23. 330 éve született *Fredrik Ruysch* (1638—1731)

Nagy Zoltán
fotóművész

M.D.K.

Méltatás.

Kozogh Ákos: Máraiwsi krónika
Művészet, 1965. június - 35 lap

MDK

Nagy Zoltán

Nagy Z.: Erdélyi képzőművészek Budapesten. Pásztortűz 1937. jun. 15-30. 250-251.l.

MDK

Nagy Zoltán

Kiállitási hir

Frankfurter Neue Presse 1968 aug.19.

Ügyiratszám:

Ügyintézőnk:

Budapest, 196 _____

ORSZÁGOS TERM
BUDAPEST, V.
TELEF

4081 66. FNYV. 9. t. (N)

Nagy Zoltán

Nagy Zoltán és Siklódi Péter felvételei illusztrálják Szász István: A II. kerület - "álmaink városa" c. cikkét.

10-12. l.

Budapest, 1969.4.sz.

MDK.

Nagy Zoltán

Fotókiállitás kritika

Fotó 1965 5.lap 224.

NAGY Zoltán *134*
Marosvásárhely, 1956. március 16.
Műv. Lic. Mvásárhely, grafikus és díszítőművész
(1987 óta Magyarországon él.)

Banner Erdély

MDK

v. Nagy Zoltánné, szobrász

a terézvárosi templom Szent Antal szobrát mintázta.

Az országos egyházművészeti tanács.
Szépművészet 1942. 266.l.

MDK

Nagy Zs. és Nemes

Magyar festők kiáll. Párisban. Pesti Hirlap, 1925. okt. 16. 11.

M. D. K.

dr NAGY Zoltánné

Sásd N Kovács Mária

Nagy Zoltán

MH SAJTÓFIGYELŐ

MAHIR

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

grafikusművek

MAGYAR IFJÚSÁG

1980 NOV 28

Nagy Zoltán rajza

1021

se látszódjék a halálos undor. Attól félt, hogy valamelyik kobrafejű megszólítja, esetleg segíteni kíván rajta. Szerencsére nem figyeltek fel rá, s a felesége is hamarosan visszatért. Kint, a friss levegőn megkönnyebbült. Megragadta az asszony kezét, óvatosan körülnézett, aztán tompa, fojtott hangon azt mondta:

— Próbáljunk elmenni innen! A város nem lehet messze.

— Miféle város?

— Vagy falu. Tudom is én. Valamiféle... tisztán emberi település van itt a közelben!

— Láttad?

— Láttam — bizonytalanodott el a férfi. — Reggel az erkélyről láttam körvonalakat, foltokat. Bizonyára egy település, ahol segítséget kaphatunk.

— Mi ellen? — kérdezte az asszony.

— A... te is tudod! — Harmattól nyirkos ág esett le a fáról, a férfi nyakára. Hatalmasat ordított ijedtében, aztán remegve bújt az asszonyhoz. Megőrülök!

— Szóval el akarsz menni?

— Mindketten elmegyünk!

— És a kapu? A kerítés?

— És ha bejárok dolgozni?

— Tudod, hogy be fogsz járni?

— Hát... hát az állásom...

— Hm — gondolkozott el az asszony. — Mi bajod van velük? Talán bántottak? Rád támadtak?

— Nem, nem. Csak a jelenlétük... a szaguk... én ember vagyok és nem kígyó!

— Menjünk haza, kedves, és örüljünk egymásnak.

Együtt léptek ki az erkélyre. A nap a másik oldalra húzódott már, a hajsűrűségű erdő sem lélegzett párát. A tiszta levegőben messzire lehetett látni.

— Merre is van az a bizonyos város? — kérdezte az asszony.

vázott a férfi.

— Arrafelé semmi sincs — mondta az asszony. — Jól nézd meg. Semmi!

— De hát mi is a repülőtérről jöttünk, és átfutottunk valami városon. Tegnap óta eltűnt volna?

— Magad láthatod. Bizonyára észrevetted, hogy a bennünket is körülvevő erdő — mint egy iszapáradat vagy jeges glecscser — folyton mozog előre. — Megcsókolta a férfit. — Próbálj mással foglalkozni, meglátod, túlteszed magad az ilyesfajta gondokon. Megyek a konyhába, kotyvasztok valamit.

Megvárta, amíg az asszony becsukta maga mögött az ajtót, aztán visszament a szobába. Hirtelen szemébe ötlött a telefon. „Azonnal beszélnem kell a hatóságokkal!" — villant az eszébe. Odalépett, a kagylóra tenyerelt, ám mielőtt a beszélőt felemelte volna, körülnézett. Amikor ismét a készülék-

1964 MÁR – 8.

NÉGY PAD A FŐTÉREN

Mekkora kincs egy jó szemüveg! Csak akkor tudja meg igazán az ember, hogy mekkora kincs, ha eltörött!... Hajdzsán Radován bácsié pedig eltörött. Fájlalta nagyon, mert enélkül most már mit tegyen? Az új meg pénzbe kerül, de legfőképpen utánajárásba, fáradozásba, most télvíz idején... Kinek panaszolja el bánatát?

Annak, aki leginkább megérti, mekkora a veszteség: a betű emberének, a könyvtárosnak.

— Nem jövök többet a könyvtárba!... — jelentette be.

— Miért? — csodálkozott rá Szilágyi Károly. — Nem értette a dolgot, hiszen az idős szerb Hajdzsán Radován egyike a csobánkai könyvtár legszorgalmasabb látogatóinak.

— Eltörött a szemüvegem...

Hm. Hát bizony ez nagy baj. De most kire porciózza a könyvtáros a megfelezett gondot? Kire? Az olvasótársakra, az üveggel betűző öregekre!...

— Jöjjön el hozzám az a Hajdzsán Radován — mondta Horváth Pista bácsi az eset hallatán. — Én elraktam a régi szemüvegeket, hátha talál köztük nekivalót?...

Ment az üzenet és jött az öreg. És talált magának neki való üveget, a régiek között...

+

A téren négy pad áll. A tér, főtér. Szekérfordulásnyi. A faluhoz illő: az is kicsi. Ezerötszáz lélek, a hegyek között. Az autóbusz a köldökzsinór, amely összeköti a külvilággal. Az autóbusz itt áll meg a padoknál. Az emberek várnak rá, mert a falusi ember nem késik el, inkább korábban indul, idejében ér. Aki fáradt, jó időben leül. Arra való a pad... Szilágyi Károly ahányszor arra jár, látja, hogy az emberek használják a padot...

Ez a négy pad neki jelkép. Ő fáradt érte. Még Pesten lakott, a táj csalta ide néha. A házban, a Gyöngyösi úton, a szomszédok közül többen a Rádiószekrény Gyárban dolgoztak. Mondta nekik a padot: egy falunak kell, fent a hegyek között.

— Hát legyen — válaszolták.

És a falu, ahogy elfogadta és három éve magáénak tudja a négy padot, befogadta és magáénak tudja a jövevényt, a pesti nyugdíjast, aki csobánkai házacskára cserélte pesti lakását. Itt telepedett meg, itt talált újra hasznos tennivalót: könyvtáros lett...

+

Az újpesti Derkovics képzőművészeti kör kiállítást rendezett Angyalföldön. Munkásképzőművészek kiállítása — így hirdették. Szilágyi Károly elment és megnézte. Kevesen voltak. Nagy Zoltán festőművész, a kör vezetője panaszkodott, kevesen jönnek... Szilágyi Károly szólt a házban:

— Gyertek kiállításra!...

És terjedt a hír, fellendült a forgalom. A festő elmondta másik gondját is: Csobánkára mennének festeni. Egyszerre venné ki mindenki a gyárban a szabadságát. De nincs hely, fuccsba megy a két hét!...

Karcsi bácsi felült a HÉV-re, átszállt a buszra, ment Csobánkára, Turcsányi Imre tanácselnökhöz, hogy erről, meg erről lenne szó...

Szalmakötegek és ágyak kerültek a művelődési otthonba és jöttek a festők, csapatnyi. Született százötven kép... Nem egy és nem kettő azóta már országos kiállításokon is hírül vitte a világnak Csobánka színeit. És jönnek a festők évről évre, mikor szépre fordul az idő, zöld palástot húznak a hegyek. Nem szenzáció a faluban a festőállvány, a paletta, az ecset... És a köszönet jelei a könyvtár falán: sorakoznak az ajándék-képek, egy eljövendő kis tájmúzeum első darabjai...

+

Szenvedélyesen szereti a könyvet. A polcokon ott a sok könyv. Ha mind bent lenne, éppen kétezer lenne. S közte, több mint háromszáz — a sajátja... Ennyit szedett össze évtizedek alatt az első kötethez, melyet ajándékba kapott:

— Robinson története volt... Szép, krémsárga kötésű könyv...

Néhány kötetet jócskán megviselt a használat, kopottra olvasták. A könyvtárét is, a sajátját is.

— Nem sajnálja?

Mosolyog:

— Hadd olvassák. Az csak jó, ha olvassák...

+

A számok sokszor semmit sem mondanak önmagukban. Hatszázötven olvasó... Ez így csakugyan nem sokat mond. De itt csak ezerötszáz lélek él!... Magyar, szerb, német, szlovák. Itt, aki olvasni tud, mindenki olvas!...

A számok mögött ott görnyed az öreg könyvtáros kucsmás, hosszúkabátos, szikár alakja, amint nehéz táskával kapaszkodik az emelkedőn, hogy szórakozást vigyen valamelyik betegnek, vagy üdvözöljön egy faluba költözött új családot...

+

Panaszolja, hogy a kor nem számít, de mostanában gyakran fáj a feje. Búcsúzóul kölcsön adok négy Demalgont, mert neki Szentendrén van a legközelebbi patika...

Tenkely Miklós

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
PESTMEGYEI HIRLAP

Az optimizmus teteje

„Sikerem a nőknél már nem akkora, mint volt, de azért remélem, hogy rövidesen újra megnősülök és talán lesz még néhány gyermekem is" — mondotta Pedro Martinez, alicantei (Spanyolország) földműves, aki 78 esztendős özvegyember, eddig ötször volt nős és 30 gyermek apja.

TOLVAJNAK TETTETIK MAGUKAT

A New York-i áruházaknak nagy károkat okoznak az *„áltolvajok"*. E szélhámosoknak az a specialitásuk, hogy lopást színlelve hagyják letartóztatni magukat. A dolog tisztázása után *beperlik az áruházat becsületsértésért és anyagi kártérítést követelnek a jó hírnevükön ejtett foltért.* Az ilyen gengszterek is bandákban dolgoznak. A legutóbbi két esztendőben számos pert *megnyertek* és jókora összegeket vágtak zsebre.

TUDÓSÍTÓNK T

Pest megyei gyárt a technikai vás

Csepel-teherautók, Ikarus-buszok, D—4—K-tra kocsija és a motorriksa

Nehéz a helyzete annak, aki teljes képet szeretne adni a hagyományos lipcsei vásárról, annak forgatagáról, a technika és a tudomány legújabb vívmányairól.

Lipcse — mint az egész Német Demokratikus Köztársaság — hirdeti transzparensein, s olvashatjuk az újságokban, hallhatjuk a rádióban és televízióban: — *a világ találkozóhelye*, a vásár pedig *a békés együtt élés jelképe.*

Ez igaz is. A kiállító országok száma száz körül van, a városban és a vásáron ott hömpölyög az egész világ.

Az autóparkolók a technikai vásárterület körül egészen a Népek csatája emlékműig zsúfolásig teltek és az autóbuszok, villamosok is ontják az érdeklődőket.

Első utam természetesen a magyar pavilonba vezet, hogy beszámoljak a technikai vásár hazai nevezetességeiről. A 17-es pavilon — ahol kiállítunk — a hatalmas szovjet pavilon tőszomszédságában van. Előtte gépek csalogatnak: Ikarus-autóbuszok Csepel-autók és a Vörös Csillag traktorai. *Mindegyikben Pest megyei gyár, a Csepel Autógyár munkája.* A nagysikerű D—4-K traktor a b) változata a Csepel Autógyárral kooperációban készül és az NDK-ban is 450 ilyen traktor üzemel már. A németek erősebb motort kértek az új szállítmányokba és nem kis meglepetést okozott, hogy az eddigi 65 lóerős motorok helyett kért 90-es motorral felszerelt traktorok első példányait egy év alatt megkapták, pedig csak 3—4 év múlva számítottak rá. Ez a szállítás már a KGST-program keretében történt. Az új motort most vizsgálják mezőgazdaságtechnikai intézetükben és reméljük, a fékpadon is sikerrel vizsgázik.

A pavilonban több olyan géppel találkozunk, amely először szerepel a lipcsei vásáron.

Ilyen a csepeliek RF—31-G fúrógépe és MFL—320-as lyukkártyavezérléses programmarógépe. Sokan állják körül a televízió adás-vételét, ahol a látogatók önmagukat láthatják a képernyőn. (Ennek minden vásáron nagy sikere van.) Örömmel üdvözlöm a magyar képcsöveket és a TUNGSRAM krypton izzókat: mindkettőben Pest megyei kezek munkája is van.

Először jelentkezik a lipcsei vásáron a szélessávú oscilloscop is: ez a műszer teszi szemmel láthatóvá a híradástechnikában az elektromos folyamatokat. Az Elektromos Mérőműszerek Gyára — az amerikai gépekkel egyenértékűen — *világszínvonalon gyártja* és a szakemberek nagy sikert várnak tőle már ezen a vásáron.

A közlekedési pavilonban, ahol egy részlegünk szintén kiállít, nem könnyű bejutni. A kocsi-csodák közt, amelyek ugyan nem kacsalábon

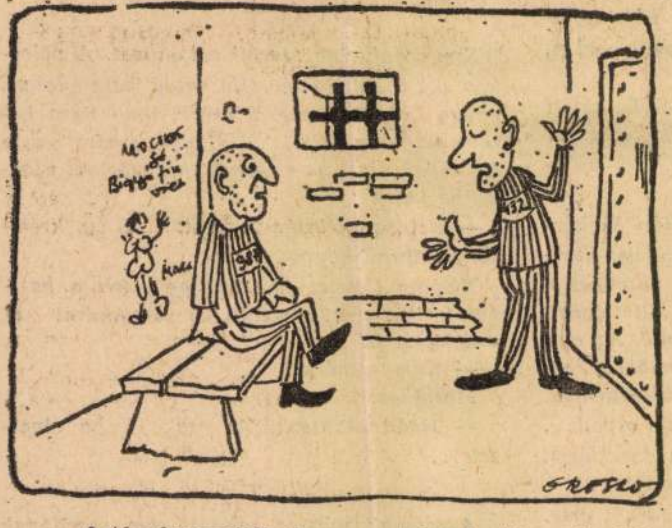

— Aztán észrevették, hogy egy-két dolgot haza hordok a gyárból...
— És mi lett a dolog vége?

— Persze, hogy Tokióba visszük az olimpiára.

Nagy Zoltán

festőművész

Szinyey-Merre Társaság Tavaszi Szalon kiállításon - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Ujság
1936.V.10.

MDK.

Nagybányai Nagy Zoltán

Kiállitási hir

Izzó 1967 febr.18.

Nagybányai Nagy Zoltán MDK

Fizikai kisérlet, olf.

Béke uti aluljáró épitkezése, olf.

Műcsarnok 1955 VI. Magy. Képzőm. Kiáll.

Nagybányai Nagy Zoltán

festő

Művészet, 1940. V. évf. 32. sz.

34. l. – Erdélyi Árpád: A „Műterem".

Nagy Zoltán
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP

1970 AUG 19

Egy kis pénztörténet

Pénteken kerül forgalomba az új ötszáz forintos

A Magyar Nemzeti Bank pénztárai augusztus 21-én, pénteken, megkezdik az 500 forintos bankjegyek kibocsátását. Erre azért van szükség, mert a pénzforgalom lebonyolítása a régi bankjegyekkel már igen nehézkessé vált. Az 50 forintos kivételével még az 1946-os stabilizáció idején alakultak ki a jelenlegi címletek, azóta a lakosság pénzforgalma 4,8-szorosára nőtt. 1947-ben még 47 millió, tavaly pedig már 239 millió bankjegy kellett a forgalom lebonyolításához. Európában szinte egyedülálló an alacsony hazánk legnagyobb címletű bankjegye, a 100 forintos. A Szovjetunióban a legnagyobb címlet a 100 rubeles, ami körülbelül 1300 forintnak felel meg. Ausztriában legnagyobb címletként ezerschillingesek, az NSZK-ban ezermárkások, Svédországban tízezerkoronások vannak forgalomban.

Az 500 forintosok kibocsátásával körülbelül 30—35 százalékkal kevesebb bankjegyre lesz szükség, ami csupán a pénz készítéséhez szükséges anyagban tízmillió forintos megtakarítást jelent, de ami még fontosabb, lényegesen könnyíti az üzletek, bankok pénzforgalmát.

Az 500 forintos valamivel nagyobb lesz a százasnál, hossza 174, szélessége 80 milliméter. Alapszíne szürkéslila, a képnyomat kékeslila. Az egyik oldalon Ady Endre portréja, a másik oldalon budapesti panorámakép látható. A bankjegyet Nagy Zoltán grafikusművész tervezte, a metszeteket Nagy Zoltán és Gál Ferenc grafikusművészek készítették.

A magyar pénz együtt alakult ki hazánk államiságával. Bár a kibocsátás pontos idejét még nem sikerült tisztázni, az bizonyos, hogy az első magyar pénzt I. István király verette a XI. század első éveiben. A Stephanus Rex feliratú ezüstpénzeket denárnak nevezhetjük, mert Európában abban az időben a denárt és a féldenárt, más néven obulust használták. Kezdetben hazánkban csak denár volt, majd később az obulus is forgalomba került.

A denár és az obulus egyeduralma Károly Róbert koráig tartott. Az Anjou-uralkodó a fellendült kereskedelem pénzügyi elszámolásának könnyítésére cseh mintára bevezette a denárnál nagyobb, ugyancsak ezüstből vert garast, ezenkívül a jövedelmek fizetőeszközének magyar változatát, az arany forintot. Ez volt hazánk első aranyból vert pénze. A denár, az obulus, a garas és a forint a XVI. században Európa egységes pénzével, az ezüst tallérral egészült ki, amely 27—29 gramm ezüstöt tartalmazott. A sokféle pénz között I. Lipót, majd Mária Terézia próbált rendet teremteni, egységesítés címén azonban valójában tovább bővítették a fizetőeszközök skáláját. Ezüst tallérokat, arany dukátokat, ezüst öt-, továbbá réz negyed-, fél- és egykrajcárosokat verettek. Mivel azonban a korábbi pénzek is nemesfémből készültek, ezek is megőrizték értéküket.

A XIX. század végéig — a szabadságharc éveit kivéve — csaknem kizárólag nemesfémből verték Magyarországon a pénzt; a legnagyobb címleteket Ferenc József korában, akkor kerültek forgalomba az arany 100 koronások. Bár Ausztria már a XVIII. században bocsátott ki papírpénzt, hazánk első papírpénze a szabadságharc idején a Kossuth-bankó volt. Ezt fél évszázaddal később a 10 és 20 koronás, majd 1902-ben az 50 és 100 koronás bankjegy követte. Az ebben az időben még papírpénz formájában is igen értékes korona az első világháború alatt, majd utána szinte minden értékét elvesztette. 1923-ban már egymilliókoronást nyomtak, ez a bankjegy is azonban csupán 80 pengőt ért 1926-ban, amikor az inflációs helyzet felszámolása után a stabilizáció idején bevezették a pengőt.

A második világháború után rendkívüli módon meggyorsult az inflációs folyamat. 1945-ben legnagyobb címletként egymilliárd B-pengősöket nyomtak, ezek az ezertrillió pengőnek megfelelő bankjegyek azonban már megjelenésük előtt elértéktelenedtek, így nem is kerültek forgalomba, helyettük naponta változó értékű adópengőket, adójegyeket nyomtak.

1946. augusztus 1-én a világtörténelem legnagyobb inflációja után a forint bevezetésével stabilizálták a magyar pénzt. Egy forint körülbelül 130 quintillió pengőnek felelt meg. S gyakorlatilag az országban forgalomban levő pengőbankjegyek összege nem tett ki egyetlen forintot. A stabilizáció idején kibocsátott 10, 20 és 100 forintos, továbbá az 1953-ban forgalomba hozott 50 forintos bankjegyek vannak érvényben jelenleg is, ezeknek köre egészül ki augusztus 21-től az 500 forintossal. (MTI)

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP

a Magyar Szocialista Munkáspárt Csongrád megyei bizottságának lapja. Megjelenik: hétfő kivételével minden nap. Szerkesztőség: Magyar Tanácsköztársaság u. 10. sz. Telefon: 12-715, 12-716. A főszerkesztő telefonszáma: 15-729. Kiadóhivatal: Csongrád, Kossuth Lajos sugárút 470. Telefon: 305. Makói szerkesztőség: Lenin tér 22. Telefon: 470. Csongrádi szerkesztőség: Felszabadulás útja 2—4. Telefon: 312. Kiadja a Csongrád megyei Lapkiadó Vállalat Szegeden, Magyar Tanácsköztársaság útja 10. sz. Telefon: 13-500, 13-116. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a lap irodáiban. Előfizetési díj egy hónapra 20,— Ft. A lapot a Szegedi Nyomda nyomja. Szeged

MÉBE!

apest, V., Mérleg u. 12.
elyszínen a márkás FOR-
ermékek árusítása. Szak-
csadás. Bő választék.
va: naponta 10-től 18
. szombaton 9-től 13

Keresse
el
Ön is!

HL 68

dalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család, Vásárhely, Szilva u. 12. É. 1378

Közlemény

A makói dolgozók általános iskolájában a beiratkozás augusztus 24—29-ig lesz. A tanítás szeptember 1-én 5 órakor kezdődik a Szt. István téri iskolában. M. 131 060

„ÚTLEZÁRÁS"

A KPM Hódmezővásárhelyi Közúti Igazgatóság értesíti a lakosságot, hogy út és hídépítés miatt 1970. augusztus 18-tól 1970. december 31-ig az 5. sz. budapest—szeged—röszkei főút 173,4—178,8 km szakaszát az átmenő forgalom elől lezárja.

TERELŐÚT SZENTMIHÁLYTELEK KÖZSÉGEN KERESZTÜL.

HK. 496

kiváló áruk fóruma

	RÉGI ÁR:	ÚJ ÁR:
TOMI Prima nagy doboz	13,—	10,70
TOMI Prima kis doboz	8,40	6,50
TOMI Extra nagy doboz	14,20	11,70
TOMI Extra kis doboz	9,—	8,90
TOMI Super nagy doboz	11,50	9,50
TOMI Super kis doboz	7,60	5,90
TOMI Automat	12,—	9,90
bio TOMI	6,80	5,90

Változatlan minőség, olcsó ár!

V 119 430

PAOLA AGOSTI, 1991

NAGY Zoltán

A Magyar Fotográfiai Múzeum meghívja Önt

Egy magyar Olaszországban
egy olasz a nagyvilágban

ZOLTÁN NAGY & PAOLA AGOSTI

közös kiállításának megnyitójára
2001. május 18-án délután 5 órára
a Magyar Fotográfiai Múzeumba

A kiállítást megnyitja: Kincses Károly

Magyar Fotográfiai Múzeum
H-6000 Kecskemét, Katona J. tér 12. POB 446
Tel/fax: 36 / 76 / 483 221
email: fotomuz@visio.c3.hu
www.fotomuzeum.hu

A kiállítás megtekinthető 2001. július 4-ig
hétfő és kedd kivételével naponta 10–17 óráig.

Ha egy magyar olvassa a meghívóban Nagy Zoltán mellett Paola Agosti nevét, joggal kérdezi: miért őt választotta társul N. Z. mellé a kurátor?

Ha egy olasz olvassa ugyanezt, aki ismeri P. A. munkáit, ugyanannyi joggal kérdezhetné: miért lett N. Z. P. A. párja?

Nekik együtt, mindannyiuknak azt válaszolná a kurátor: nem ő tette egymás mellé párba a két szerzőt, hanem az élet.

Egy pár ők már jó néhány év óta, s fotóik jól mutatják, melyikük milyennek látja a körülöttük lévő világot.

Hallgassák meg, nézzék meg, miként szólal meg a két nagyon különböző egyéniség két hangon, s mégis ugyanazt az éneket fújják, a humanista, emberközpontú, nem manipulált, klasszikus fekete-fehér fotó szépen csengő dalát.

Kincses Károly

ZOLTÁN NAGY, 2001

magyar fotográfiai múzeum

hungarian museum of photography

M.N.K.

Nagy Zoltán építész

és munkatársai

Terve dijazva

23 szintes toronyhát terve

Napló

Magyar Nemzet 1967. jan. 1. 11.1.

Nagy Zoltán

MDK

Liliom-utca, vizf.

Műcsarnok 1944.VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

NSK

Nagy Zoltán

Liliom utca, vf.

7. nemzeti képzőm. kidli. 1944. jún. hhcs.

Nagy Zoltán MDK

Csikósbódé Pród pusztán

Mücsarnok 1935 III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

MDK

Nagy Zoltán rézkarcoló és rézmetsző

résztvett az alábbi kiállitáson

Kisgrafika /ex libris alkalmi grafika/ kiáll.
Fényes Adolf terem. Budapest, 1961. szept.

MDK

Nagy Zoltán

4. m. plakát kiáll. Műcs. 1961.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1970 JUN 30

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP
Szolnok

Nagy Zoltán

1021

1970. június 30.

500 forintos bankjegyeket és új kétforintos pénzérméket bocsát ki a Magyar Nemzeti Bank

Pulai Miklós, a Magyar Nemzeti Bank első elnökhelyettese hétfőn arról tájékoztatta az újságírókat, hogy a bank július 1-én új kétforintos pénzérméket, augusztus 21-én pedig 500 forintos bankjegyeket hoz forgalomba.

Az új kétforintosok kibocsátásával egyrészt az automaták elterjesztését kívánják segíteni, másrészt az a cél, hogy a váltópénzeket jól meg lehesen különböztetni. A jelenleg forgalomban levő 2 és 5 forintosok könnyen összetéveszthetők. A bank azt tervezi, hogy a jövő nyáron új 5 forintos, ezenkívül 10 forintos pénzérmét is kibocsát. A most forgalomba kerülő 2 forintos sárgarézből készül, s valamivel kisebb az 1 forintosnál. A leendő 5 és 10 forintosokat nikkelből verik. Az új 5 forintos kisebb lesz a régi 2 forintosnál, a 10 forintos érme pedig nagyobb a jelenlegi 5 forintosnál.

Az új sárgaréz 2 forintosból körülbelül 50 milliót hoznak forgalomba, de egy évig még érvényesek maradnak a régi 2 forintosok is. 1971. június 30-ig vonják ki a régi kupronikkel 2 forintosokat a forgalomból, de a Magyar Nemzeti Bank azt követően is beváltja a régi érméket.

Az 500 forintos bankjegy kibocsátása azért vált szükségessé, mert a pénzforgalom lebonyolítása a régi bankjegyekkel már igen nehézkessé vált. Az 50 forintos kivételével még az 1946-os stabilizáció idején alakultak ki a jelenlegi címletek, azóta a lakosság pénzforgalma 4,8-szeresére nőtt. 1947-ben még 47 millió, 1961-ben 132 millió, 1969-ben pedig már 239 millió bankjegy kellett a forgalom lebonyolításához. Európában szinte egyedülálló an alacsony hazánk legnagyobb címletű bankjegye, a 100 forintos. A Szovjetunióban a legnagyobb címlet a 100 rubeles, ami körülbelül 1300 Ft-nak felel meg. Ausztriában legnagyobb címletként 1000 schillingesek, az NSZK-ban 1000 márkások, Svédországban 10 000 koronások vannak forgalomban.

Az 500 forintosok kibocsátásával körülbelül 30—35 százalékkal kevesebb bankjegyre lesz szükség, ami csupán a bankjegy készítéshez szükséges anyagban 10 millió forint megtakarítást jelent, de ami még fontosabb, lényegesen könnyíti a boltok, pénzintézetek pénzforgalmát. Az 500 forintos valamivel nagyobb lesz a százasnál, hossza 174, szélessége 80 milliméter. Alapszíne szürkéslila, a képnyomat kékeslila. Az egyik oldalon Ady Endre portréja, a másik oldalon budapesti panorámakép látható, előtérben az Erzsébet-híddal. A bankjegyet Nagy Zoltán grafikusművész tervezte, a metszeteket Nagy Zoltán és Gál Ferenc grafikusművészek készítették.

A tudom... VILÁGA...

A fény hatása a feji...

Nem kapnak elég fényt a gazdaságokban zárt helyen, mesterséges klímaviszonyok között tartott, nagy húshozamú szárnyasok, a pulykák — erre a megállapításra jutottak a tudományos kutatók, akik igyekeznek meghatározni a legideálisabb tartási viszonyokat.

Annyi máris bizonyos, hogy a pulyka igen kényes a külvilág különféle behatásaira. Az ólakat ezért úgy tervezik, hogy minden négyzetméternyi alapterületre 24 kilónyi élő súly jusson, se több, se kevesebb, így kívánja a tenyésztés gazdaságossága. A levegőt óránként cserélik, négpedig úgy, hogy minden kilogramm élősúlyra 3,6 köbméter levegőt számítanak. Ha kevesebbet adnának, úgy az állatok megsínylenék és kevésbé jól hasznosítanák a takarmányt.

A legnagyobb ... ndosság is kárbavész azonban, ha a tenyésztők takarékoskodnak a fénnyel, ezt állapították meg a testsúlymérések adataiból.

A tavaszi vedlési időszak után a pulykákat újabban 18 Celsius fokú hőmérsékletű ólakba helyezik. A szakemberek szerint az első 48 órában teljes fényt kell adni, tehát két napon át szünet nélkül égetni kell a lámpatesteket. A harmadik naptól kezdve a fény-programot 16 órára fogják vissza, tehát 8 órás pihenőidőt biztosítanak az állatok számára. A „napsütés" időpontját is pontosan meghatározzák, ennek reggel 4 órától este 8 óráig kell tartania. Hasznos, ha a világítótestek mellett infralámpákat is üzemeltetnek. Nyáron az ólak nyitható tetején át természetes fényt kapnak a világosságot kedvelő szárnyasok.

Új anyag az építkezéseknél

Gombamódra szaporodnak a mesterséges anyagok és kombinációk. Japánban most fejezték be annak az újabb anyagnak a kikísérletezését, amely műanyagból, fűrészporból és zúzott falhulladékból áll. A fánál tartósabb új anyag számos felhasználási területe között az építőipar a legjelentősebb.

Nyűhetetlen szőnyeg

Kórházak, kávéházak, áruházak, üléstermek és más nyilvános helyiségek használatára szánják azt a gyakorlatilag nyűhetetlen szőnyeget, amely brinil szálakból áll. Szilárdsági próba céljából a szőnyeget egy kávéház bejáratánál helyezték el, s három

Nagy Zoltán

tervét, ill. épületét közli illusztrációként

Virágh Pál: A családi- és társasház-épités tervezése és telepitése.

78-88.l.

Nagy.ép.ip. 1972. 2-3.sz.

Nagy Zoltán építész

a miskolci Kilián-városrész

építészeként neve emlékére a

38. oldalon

Magyar építészet 1945-70

Nagy Zoltán, Munkácsy-díjas grafikusművész

A művészt a gyűjtők szavazata alapján az idei bélyegnapon a Magyar Bélyeggyűjtők Orsz. Szövetsége tüntette ki az előző év legszebb bélyegének tervezője címmel.

(S): Magyar bélyegújdonságok.
Új Szó, 1973. okt. 20.

Nagy Zoltánné Czugh Gyöngyi, furcheny

L.: Czugh Dezső

—: (— könyv — fényképe —) 4

Esti Hirlap, Bp. 1978. nov. 22.

Nagy Zoltán, grafikusművész

a megyei József Attila Emlékbizottság emléklapot jelentetett meg a költőről, amely Nagy Zoltánnak József Attiláról készített metszetét, Kiss Ádámnak a Hazám c. vershez készített tollrajzát s a Hazám c. szonettciklus hetedik szonettjét tartalmazza fakszimile kiadásban. (Emléklap).

Hajdú-Bihari Napló, 1980. márc. 25.

Nagy Zoltán Sándor

Lóháton vágtató harcost ábrázoló rajzát hozza a lap "Illusztráció" cimmel.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. márc. 30.
XVIII. évf. 13. sz. 16. lap.

Nagy Zoltán

Elhunyt Nagy Zoltán

(MTI) Életének 71. évében elhunyt Nagy Zoltán Munkácsy-díjas grafikusművész; temetése március 25-én, szerdán, 15 órakor lesz a Farkasréti temetőben — közli a Művelődési Minisztérium, a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége és a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapja gyászjelentése.

Magyar Nemzet 1988. III. 19.

Nagy Zoltán, grafikus

Művészek, tervezők, akik az Orsz.M.Kir.Iparművészeti Is
:ola beiratkozott növendékei voltak 1920 és 1944 közt
Nagy Zoltán grafika szakon 54.old

Mező Ottó: Az Orsz.M.Ki.Iparmüv.Iskola/1880-1944/
Oktatasi Rendszere és forrasai 37.old

Müv.Tört.Ert. 1975. XXIV. 1.sz. Bp

MDK

Nagy Zoltánné, Kovács Mária

Női fej, gipsz

7.nemzeti képzőm. kiáll. 1944.jun. Mücs.

Nagy Zoltánné Kovács Mária MDK

Női fej, gipsz

Mücsarnok 1944 VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Nagy Zoltánné Kovács Mária MDK

Tavasz, gipsz

Műcsarnok 1942 Tavaszi kiállítás

Nagy Zoltánné Kovács Mária

Janus Pannonius, gipsz

7.nemzeti képzőm. kiáll. 1944. jun. Műcs.

MDK

Nagy Zoltánné Kovács Mária

Janus Pannonius. Gipsz.

VII. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll. Kat.
Műcsarnok. 1944. JÚN. 1-18-ig. 36.1.

Nagy Zoltánné

Kovács Mária

nőbrass

of (
Harom grácia, terrakotta
Alföldi anya, majolika
Dudás, majolika
Pieta, majolika.
Kagylós nő, terrakotta
Alföldi lány terrakotta

Golgota, majolika

Szeged XV. ipari vás ár

BUDAPESTI KÁVÉSC

Irodai órák d. e. 9—2-ig. VIII. JÓZSEF

888 szám.
193 4

A Müemlékek Országos I
Elnöksége

Foly év május 15.én
tartalmát köszönettel vettük tudo
az ipartestületünk által kiadandó
munka egy példányát a könyv megje

Nagy Zoltánné

Kovács Mária

szegedi szobrász

Ádám

Áhitat

Anyaság

Keresztút

Szent Ferenc

Csók

szobor-
művek

Szegedi 1947. febr. márc

Dr. Tihamér Lajos s.k.

miniszteri osztálytanácsos.

A kiadvány hiteléül:

Füredi Károly

miniszteri s.hiv. igazgató.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
1974 MÁR 30
Nagy Zoltán Sándor

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

1021

Nagy Zoltán Sándor: Illusztráció

s meglepetve látta, hogy a fej az ő vonásait idézi. A mester elmondta, hogy nagy szeme és orrának finom vonala bűvölte el.

Brancusi, noha Adyval és Csákyval egy esztendőben érkezett Párizsba, 1920-ban még mindig ismeretlen és szegény volt: vendéglőben mosogatott, illetve egy görögkeleti kápolnában kántorkodott. Pogány kisasszony arcába, melyet az Isten is absztrakt modellnek teremtett, úgy beleszeretett, hogy ebből az esztétikai szenvedélyből 17 mellszobor lett, sőt Pogány kisasszony vonásai más híres Brancusi-műveken is fel-feltűnnek. A szobrokat javarészt emlékezetből készítette. Pogány kisasszony csak 1925-ben került ismét a francia fővárosba. (Ekkor írta román barátjáról Bölöni: „Párizsban ma talán ő az egyetlen büszke, romantikusan gőgös és fölényes művész.") A háború után Ausztráliába került, onnan küldte el 1952-ben a newyorki *Museum of Modern Art*-nak a tulajdonában levő Brancusi-műveket. A „tündéri nagyanya" nyolcvanöt éves korában, 1964-ben — éppen tíz éve — halt meg...

Egy derecskei francia

Irodalmi kalandjaim egyik legizgalmasabb vadászterületét egyetemeink francia intézeteinek kiadványai jelentik. A két háború közt Budapesten, Pécsett, Debrecenben és Szegeden sok szellemi csemegétől ízes szakdolgozat jelent meg. Ha tehetem, megveszem őket, ha nem, könyvtárakból kölcsönzött dolgozatokon csámcsogok.

Nemrégi szerzeményeim közt szerepel Csokonai Mária (vajh, ki ez a tudós

akart magyar barátaival harcba kerülni. Visszatért bretagne-i birtokára, s Tréguierben, Renan szülővárosában lett polgármester. Ott élt és írt 1893-as haláláig. Csak amolyan műkedvelő írónak bizonyult. Több magyar tárgyú regényt, elbeszélést, történelmi tanulmányt és cikket írt. Magyarul alig tudott, de írásait megtűzdelte magyar szavakkal: *bunda, éljen, kisbíró, betyár, csárda, teremtette*... Főművét Ágay Adolf két évvel a „leiterjakabot" megteremtő híres „párizsi tudósítása" előtt fordította le: *Jelenetek a magyar életből* címmel. Viszontszolgálatképpen La Tour maga is fordított magyarból. Lefordította például Jósika egyik novelláját, és közölte is *La Bretagne* című lapjában. Amikor pedig az *Abafi* írója 1849-ben menekülni kénytelen, francia pártfogója szerez neki hamis útlevelet.

Mindez érdekes, de ami engem leginkább izgatott, az volt, hogy kiderült: a francia tiszt első hazai állomáshelye az a sivár bihari Derecske volt, ahol gyermekként én is éltem hat évet. A francia katona három évet töltött a faluban a harmincas évek végén. Itteni szállását némi öngúnnyal 1874-ben, tehát éppen száz éve, „palotának" mondja, s hozzáteszi: két helyiségben lakott, az egyik a konyha, a má-

Nagy Zoltán, grafikus

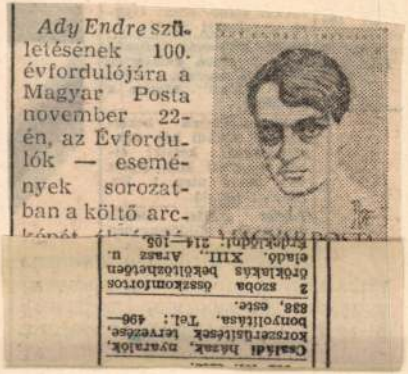

Ady Endre születésének 100. évfordulójára a Magyar Posta november 22-én, az Évfordulók — események sorozatban a költő arc-

Családi házak, nyaralók, korszerűsítések tervezése, bonyolítása. Tel.: 496—838, este.

2 szoba összkomfortos öröklakás beköltözhetően eladó. XIII., Arasz u. Érdeklődni: 214—105.

—: Ady-centenárium

16

Népszabadság Bp. 1977 nov. 10-

Nagy Zoltán

Nagy Zoltán grafikus terve-
zte az egy forintos Ady emlék-
bélyeget.

—: Ady emlékbélyeg
Új Tükör, 1977. november 20 - 44 lap.

Nagy Zsigmond

"Kutyával játszó gyermek" c. festményén apró leányka kis fehér kutyáját kínálgatja tányérjából.
Repr.

ÉLET, Bp. 1909. aug. 8. I. évf. 32. sz. 183. lap.

dr. Cs. Nagy Zsuzsa, művészettörténész

TIT Tárlatvezetések

1978. Okt. 8. Romantika a magyar festészetben. Irányzatok a XIX. századi magyar festészetben. Vezető: dr. Cs. Nagy Zsuzsa.

Rendezvénysorozatok.

a Magyar Nemzeti Galéria programja, 1978. Október.

Nagyné,
Nyikus Anna, amatőr képzőművész,

Megnyílt Tatán, a X. országos amatőr képzőművészeti kiállítás, melyen a komáromi művész műve is szerepel.

Gombkötő Gábor: Merre tart az amatőr képzőművészet?

Dolgozók Lapja, 1978. júl. 6.

Nagy Zoltán, grafikus

bélyeggyűjtés

ADY-CENTENÁRIUM

Ady Endre szü-
november 22-
[illegible] bélyeget ad ki. Réznyomású eljárással készül és egymillió-ötszázötvenhatezer fogazott, valamint 9200 fogazatlan példányban jelenik meg. Tervezője: Nagy Zoltán grafikusművész. A jövő év december 31-ig árusítják. A kibocsátás napján a Budapest 4-es számú Postahivatal *első napi bélyegzőt* használ.

Bélyeggyűjtés
— : Ady-Centenárium

16.

Népszabadság, 1977. nov. 10.

NAGY ZOLTÁN, grafikus, rézmetsző

Az 1951.szept.1-i keltezésü 50 forintos a népköztársasági cimert, az 1965.szept.3-i keltezésü 50 forintos az új népköztásssasági cimert viseli. Tervezte Horváth Endre, Rajzolta Rock István. Előoldali rézmetszet Horváthtól, hátoldali Nagy Zoltántól. Ornamentika Lesch Ferenc, Kálna Béla, Dániel Gyúzú. 94.old.

DR. KUPA MIHÁLY: Bankjegyeink alkotói /1926-1966/
91.old

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LXVII-LXVIII.évf. 1967-1968
Akad.Kiadó, Bpest. 1968

NAGY ZOLTÁN, grafikus, rézmetsző

Az 1957.máj.23-i, az 1960.aug.24-i, 1962.okt.12-i, 1965. szept.3-i keltezésü 10, 20, 100 forintosokat Horváth Endre tervezte, Reck István rajzolta. Előoldali rézmetszetek Horváthtól, hátoldaliak Nagy Zoltántól. Ornamentika Lesch Ferenc, Kálna Béla és Dániel Győző. Előoldalakon az új népköztársasági cimer. 94.old.

DR. KUPA MIHÁLY: Bankjegyeink alkotói /1626-1966/ 91.old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LXVII-LXVIII. évf. 1967-1968 Akad. Kiadó, Bpest. 1968

NAGY ZOLTÁN, grafikus, rézmetsző

Az 1947.febr.27-i keltezésü 100 forintost Horváth Endre tervezte, Reck István rajzolta. Előoldali rézmetszetek Horváthtól, hátoldaliak Nagy Zoltántól. Előoldalán Kossuth portréja, hátoldalánLotz Károly "Menekülés a közelgő vihar elől" c. festménye. Ornamentika Lesch Ferenc, Kálna Béla és Dániel Győző. Előoldalon Kossuth címer. Tipo-tipo, réz-réz nyomással készült. 94.old.

DR. KUPA MIHÁLY: Bankjegyeink alkotói /1926-1966/
91.old.
NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY LXVII-LXVIII, évf. 1967-1968
Akad. Kiadó, Bpest. 1968

NAGY ZOLTÁN, grafikus, rézmetsző

Az 1947.febr.27-i keltezésü 50 forintost Horváth Endre tervezte, Reck István rajzolta. Előoldali Rézmetszetek Horváthtól, hátoldaliak Nagy Zoltántól. Előoldalán Mányoki Ádám II. Rákóczi Ferenc portréja, hátoldalán ismeretlen festő "Kuruc-labanc viadal"-a. Ornamentika Lesch Ferenc, Kálna Béla és Dániel Győző. Előoldalon Kossuth cimer. 94.old.

DR. KUPA MIHÁLY: Bankjegyeink alkotói /1926-1966/
91.old

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LXVII-LXVIII.évf. 1967-1968
Akad.Kiadó, Bpest. 1968

NAGY ZOLTÁN, grafikus, rézmetsző

Az 1947. febr. 27-i keltezésü 10 forintost Horváth Endre tervezte, Reck István rajzolta. Előoldali rézmetszetek Horváthtól, hátoldaliak Nagy Zoltántól. Elől Petőfi hátoldalon Jankó János "Folyóparti táj"-a. Ornamentika Lesch Ferenc, Kálna Béla és Dániel Győző. Előoldalán Kossuth cimer. Tipo-tipo, réz-réz nyomással. 94.old

DR. KUPA MIHÁLY: Bankjegyeink alkotói /1926-1966/ 91.old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LXVII-LXVIII. évf. 1967-1968 Akad. Kiadó, Bpest. 1968

Nagy Zoltán, grafikus

„Voltak, akik Jemnakadtak a bejáratnál Nagy Zoltán Táncoló parasztpárján, felhábarodva....“

(Nemzeti Galéria.)

Rózsa Gyula: Közhelyek Dürer emlékére 7.

Népszabadság, Bp. 1971. jún. 4.

Nagy Zoltán, grafika

L. Jery Antal

P. Brestyánszky J.: Egy feléledt 358-360

XXI
6.

KÖNYVTÁROS, Bp. 1971. június

Nagy Zoltán

"Száraz pedantéria jellemzi müveit"-irja Vadas József: "Fogas bélyeg" cimmel közölt kritikájában, a Fényes Adolf Teremben rendezett bélyegkiállitáson szereplő munkáiról.

Élet és Irodalom, Bp. 1975. febr. 22.
XIX. évf. 8. sz. 13. lap.

Nagy Zoltán

Ady Endre képét az 500 forintoson és Budapest panorámáját a müvész készitette,-mondja Vadas József: "Mivel fizetünk?" c. beszámolójában a papirpénzek rajzolóiról.

Élet és Irodalom, Bp. 1975. febr. 8.
XIX. évf. 6. sz. 13. lap.

NAGY ZOLTÁN grafikus, Munkácsy-díjas
Tapolca, 1916

1941-ben fejezte be tanulmányait az Iparmüvészeti Iskolában, ahol Haranghy Jenő volt a mestere. Tanulmányuton Olaszországban, Jugoszláviában és Bulgáriában járt. 1940 óta a Pénzjegynyomda tervezője. 1943-ban állitott ki először a Mücsarnokban, azóta gyakori szereplője a hazai és külföldi grafikai rendezvényeknek. 1954-ben Munkácsy-díjat kapott. - Müvészi felfogásban, kompozicióban és metszőtechnikában a rézmetszet klasszikus hagyományainak folytatója. Realista müvész, aki a részletek finomságai iránt éppen annyira fogékony, mint amilyen érzékeny a kompozició zavartalan harmóniájára. A figurális ábrázolás és a portré áll hozzá a legközelebb, karakterizáló képessége a leginkább itt érvényesül. Nagy szerepe van a magyar bélyeg müvészi szinvonalának kialakitásában.

Müvés zéletrajzok 1975

Nagy Zoltán

Jan. 2.-án 1 Ft-os bélyeg köszönti az 50 éves Pénzjegynyomdát. A bélyeg Nagy Zoltán tervei alapján készül. (említve.)

Bélyegsarok.

Népújság, Heves, 1975. dec. 12.

Nagy Zoltán, equitén

A csótány ok istáváról

ist.

Nagy Zoltán: Házinevel 12.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1976. máj. 23

Nagy Zoltán

Ex libris kiállítás nyílt a Megyei Könyvtár előadótermében, melyen látjuk műveit.

Pittmanné Mikó Ildikó: Miért szeretem az ex-librist?

Vas Népe, 1975. máj. 31.

Nagy Zoltán, grafikus

a felszabadulás utáni években kezdtek vunkához a Pénzjegynyomda grafikusművészei is. Ők – a művész is – a bélyegművészet felől közelítették meg az ex libris.

Galambos Ferenc: A XX. századi magyar ex libris. Heresi Szemle, 1976. 3. 19. old.

Nagy Zoltán, hipnotizőr

L. Molnár László

5.o.

Átadták...

Népszabadság Bp. 1977. márc. 30.

Nagy Zoltán, grafikus

A kisgrafikák témája nem ritkán a filatélia. Bélyeggyűjtéssel, levelezéssel kapcsolatos jeleneteket ábrázolnak: bélyegek képeit, postakocsikat, s a levélkézbesítést. A legismertebb bélyegtervezők gyakran készítenek könyvjegyeket, a Pénzjegy Nyomda Munkácsy-díjas grafikusművésze, a 60 esztendős *Nagy Zoltán* is, aki a „komplex" brigád tiszteletbeli tagja.

F. A.: Brigád-kiállítás

Esti Hírlap, Bp. 1977 márc. 14.

2

Nagy Zoltán

ex Librisel foglalkozik.

Látogatás kisgrafikai gyűjtőknél.

1991. jún. 9. 18.05 TV Ka 14/ 7 old.

Nagy Zoltán

A "Népviseleti bélyegsorozatért és bélyegtervező munkájáért, a Munkácsy-dij -kettőezer forintos- III. fokozatával tüntették ki.

Irodalmi Ujság, Bp. 1954. ápr. lo.
V. évf. 8. sz. 8. lap.

Nagy Zoltán grafikus

Kisgrafikát, illetve ex libriseket készít.

P. Brestyánszky Ilona: Egy feléledt grafikai műfaj: az ex libris.

Könyvtáros, Budapest, 1971. (2:) 6.

Magy Zoltán

cikke: Gondolatok a térszervezésről.

Magyar Építőmüvészet, 1972.1.sz.

60-63.l.

Nagy Lajos

Forrásszerkesztő és történészkonf.

Magyar Újságírók Országos Szövetsége, 1972. jún.

66-63.1.

Nagy Zoltán

a Filatéliai Szemle megjedszázada jelenik meg, a 300. száma címlapján a Petőfi jubileumi bélyegek képét mutatják. Az 1-2-3-ft-os bélyegek Gál Ferenc, Fülé Mihály és Nagy Zoltán rajzai alapján készültek. (emlitve)

Filatélia.

Magyar Hírlap. 1972. dec. 6.

Nagy Zoltán

A magyar rézkarcot /rézmetszést/ képviselte a cimben jelzett kongresszuson és kiállitáson.

Réthy István - A XIII. Nemzetközi Ex libris Kongresszus és Kiállitás Budapesten; Magyar Grafika, 1971/1. 46. l.

Nagy Zoltán /tipográfus/

Szakmai továbbképző csoportot vezetett.

Székely Artur - A szakszervezeti továbbképző szaktanfolyamok munkájáról; Magyar Grafika, 1971/4. 26. l.

Nagy Zoltán

Simon György: 18 emeletes lakóépület 117 lakással, Miskolc Szentpéterkapui lakótelepen. Építészek Nagy Zoltán, Rózsa Sándor, statikus Kiszelya László, Deák Béla. /képes ismertetés/

Magy. ép. ip. 1971.11-12.sz. 622-625.l.

NAGY Zoltán építész

Hatvan, pályaudvar, postaház, 1958. (Felix Vilmos)

Postacím 86. sz. ill

Nagy Zoltán, tipográfus

Nyilatkozata a régi s az új betűformákról, tipusokról.

Nagy Zoltán maga is betűtervező. Alkotása az Antikva Margaret.

Kiss Gábor: Betűről: gondolat

3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1973. jún. 11.

Nagy Zoltán, grafikus

A 2 ft-os bélyeget tervezte.

A bélyeg: Repr.

bélyeggyűjtő
— : Petőfi emléke 10.

Népszabadság B. 1972. dec. 2.

Nagy Lóránd

Nagy Lóránd néprajzi kutató gyűjteménye a Fővárosi Mű-
velődési Házban volt IX. hó 1-én

.-. Kiállítási naptár.
MŰVÉSZET, 1972.szeptember - 48.oldal

Nagy Zoltán

Exlibrist készítő grafikusművész

olt. Brestyánszky Ilona: Az exlibris művészete
Rajztanítás 1971/2 33. old

Nagy Zoltán

Jókai Mór halálának 5o. évfordulójára réznyomásos bélyeget tervezett, metszett. A kiadáshoz emlékbélyegblokk csatlakozott, a bélyegképpel azonos megoldásban.

Dr. Steiner László; Bélyegművészet, bélyegmetszés, Magyar Grafika, 197o.4.sz.lo.l.

Nagy Zoltán

Az 1963-ban kiadott II.népviseleti sort tervezte. Réznyomással készült a Pénzjegy Nyomdában.

Dr. Steiner László: Bélyegművészet, bélyegmetszés; Magyar Grafika, 1970.4.sz.10.1.

Nagy Zoltán

Az Orsz. Mezőgazd. Vásár /1954/ megnyitására 8 cimletből álló bélyegsorozatot metszett másokkal /Horváth Endre, Gál Ferenc, Füle Mihály, Vertel József/ együtt. A sor a hazai gyümölcsöket propagálja.

Dr. Steiner László;Bélyegmüvészet, bélyegnyomás; Magyer Grafika,197o.4.sz. lo.l.

Nagy Zoltán

Füle Mihállyal és Vertel Józseffel a népviseleteket bemutató, nyolc értékes sorozatot tervezte és metszette, 1953-ban.

Dr. Steiner László: Bélyegművészet, bélyegnyomás; Magyar Grafika, 1970. 4. sz. 10. l.

Nagy Zoltán

1951-ben a Magyar Posta az első önálló magyar bélyeg kibocsátásának 80. évfordulója alkalmából 3 értékből álló, réznyomásos díjával készült sorozatot és blokkot adott ki. Tervezte, rézbe metszette.

Dr. Steiner László: Bélyegművészet, bélyegnyomás; Magyar Grafika, 1970. 4. sz. 10. l.

Nagy Zoltán

A nemzetközi betűtervpályázatról írt.

Magyar Grafika, 1969. 6. sz. 21-23. l.

Nagy Zoltán

Az Első Magyar Betűöntöde kivitelezésében „Ecsetírás" típusú hazai gyártású új betűt teraszett. Miniszteri díszérelben részesült.

Varga Sándor: Az 1967. évi legszebb termék pályázat eredménye; Magyar Grafika, 1967. 5. sz. 41. l.

25.

Magyar Iparmüvészeti Főiskola
rtási ideje alatt látogathassa
ályok betartása mellett igénybe

.nap.

Farkas Domonkos sk.
főigazgatóhelyettes

Nagy Zoltán

Az Első Magyar Betűöntöde főmérnöke. Dr. Edward Born, a Nemzetközi Tipográfus Társaság titkára V. 5-i Eperti előadásában rámutatott az amerikai betűművészeti versenyen elért jó helyezésére.

(-ly): Korunk betűművészete; Magyar Grafika, 1967. 4. sz. 22. l.

MAGYAR IPARMŰVÉSZETI FŐISKOLA
Budapest, XII. Zugligeti u.11-

. . . . . .

Kérésére engedélyezem, hogy a
Könyvtárát a könyvtár nyitvat
és a könyvtárra vonatkozó sza
vehesse.

Budapest, 1971. . . . . .hó.

Nagy Zoltán, grafikus

bélyeggyűjtés

PÉNZJEGYNYOMDA

Bankjegyek előállítására 50 éve állítottak fel külön nyomdát. A jubileum alkalmából, 1976. januárban a Magyar Posta egy forint névértékű bélyeget bocsát ki. A nyomda köszöntéséhez a filatelisták örömmel csatlakoznak, hiszen a legnemesebb eljárással, réznyomás útján Magyarországon csak itt állítanak elő sorozatokat. Készítenek bélyegeket ofszet eljárással is, így nyomtatják a jubileumi kiadást hat szín felhasználásával. Az új bélyeget Nagy Zoltán grafikusművész tervezte. A most megjelenő bélyeg a Pénzjegynyomdában készített 5 pengős, mint az első bankó és a legutolsónak nyomtatott bankjegy, az 500 forintos kicsinyített mását ábrázolja.

nyomda

12

SÁG, Bp. 1975. dec. 19.

Bpest X., Gyömrői út 48. Személyzeti osztály, 473—705/158 mellék.

Tudományos intézet felvételre keres középfokú végzettséggel rendelkező női munkaerőket, dokumentátori munkakörre. Jelentkezés: 110—083.

sarcsarnok-épület, Személyzeti osztá

Nagykereskedelmi lat rákóczikeresztú pére (Bp. XVII., tai u. 28.) felve irni tudó admi torokat, kere ügyintézőket, ta gépkezelőket

Nagy Zoltán, grafikus

Egyáltalán: ki nézte meg őket abban az évben, 1946-ban, augusztus elsején, amikor az új forint megjelent. *Ketten voltak: egy férfi, egy nő.* A most ötvenéves Pénzjegynyomda két dolgozója. *Pfeffer Mihály*, ma nyugdíjas főművezető. *Az első tízforintos ellipszisbe foglalt portréjának modellje.*

— Amikor nap nap után, indulva a Honvéd utcai elemi iskolába, elmentem a Pénzjegynyomda épülete előtt, *nem gondoltam sem a bankjegyekre, sem a jövőre.*

A jövőre, amelynek első — bankóban szegény — éveit a Ganz Villamossági Művekben töltötte tanulóként, inasként, s ahol géplakatos lett 1934-ben.

PÉNZNYOMDÁSZ

— *1936-ban elbocsátottak. Munkanélküliség, alkalmi munkák — ezzel telt el két esztendő. 1936-ban — kérvényt adtam be — fölvettek a Pénzjegynyomdába vasipari szakmunkásnak. Így kezdődött.*

— A bankócsinálás?

— *Az csak valamivel később.* Mind több és több bankjegyre volt szükség. Előbb megkétszereződött, aztán megnégyszereződött a forgalom. Én akkor a vágóknak segítettem. Új gépeket, a *Szegedet* (azóta *Szeged* lett a neve) tanultam. Nehány évvel ezelőtt a kereskedelmi forgalom értéke 4 milliárd forint volt, most megkérdezték, merek-e vállalni egy ilyen gépet? *Mertem — nyomdász lettem.*

Bankjegynyomdász.

„... CSAK ANYAG..."

Aki járt nyomdában: nehezen felejti el, ahogy sebes útra indul az üres papírcsík, ahogy a gépóriásból termékként, újságvagy könyvoldalként bukkan elő. A Pénzjegynyomdában? Akár a mesében. *Ropogós bankók hullanak.*

— Milyen érzés itt dolgozni?

— Eleinte — talán két-három hétig — odanézni sem mertem. Aztán rájöttem: *pénz, nem pénz — anyag ez is, akár a vas. Szépen kell dolgozni, ennyi az egész.* Egy 500 forintos értéke? Ötszáz, amennyi rá van írva. Az önköltsége? Alig néhány fillér. Mégis, ha végiggondolom, milliomos vagyok. *Egy átlagos esztendőben 60 millió darab bankjegy készül a nyomdában.* Én — néhány évig máshol dolgoztam — *31 évet töltöttem itt.* 1946. augusztus elsején — ha jól emlékszem — *hatszáz forint volt a fizetésem.*

Hány tízes volt ebben? Ki tudja? Neki, a modellnek nem maradt abból a régi, ofszettechnikával készült példányból. *Vásároltak érte.* De maradt a munkatársaktól egy emléknek szánt *plakett.* S a régi barátok kedvesen kötekedő szava — amit felesége idéz föl —: *„Tízforintos Mihály."*

— Milyen érzés volt?

— *Olyan portré kellett, amely kifejezi a munkáshatalmat. Vagyis a munkás, a munkásnő portréja.* Háromszáz-négyszázunk közül választottak. Kolléganőm, *Tőkés Jánosné* portréja került a százforintosra, az enyém a tízesre. Szívesen vállaltuk, de nekünk sem ez volt az igazán fontos.

JÁTSZANAK A SZÍNEK

Hanem az új, a stabil fizetőeszköz, a forint. Azóta is büszkék rá. *Élnek, játszanak rajta a színek,* az alnyomatok, az árnyalatok a világoskéktől a feketéig. *„Mert a lányról nem lehet annyit mondani, mint a bankjegyről, a mi bankjegyünkről, amelynek szépségével kevés pénz vetekedhet a világon."*

A bankjegy: mindnyájunknak *fizetési eszköz.* Annak, aki készíti: *munkadarab.* S annak, aki tervezi?

— *A legnemesebb grafikai eljárás a rézmetszés. Bankjegyeink így készülnek* — mondja *Nagy Zoltán*, a tervezési osztály vezetője.

A bankjegy tervezése: *művészet.* Különös művészet. „Mindenki alszik" — mondják a tervezőkre, a metszőkre. Munka közben mintha megmerevedne, mintha kezе sem rezzenne, ahogy a rézlemez fölé hajol, ahogy *tíz párhuzamost vés egy milliméterre.* Mintha a mozdulatlanságból kelne életre a vonal. A bankjegy műalkotás, *olyan pontos, mintha nem is emberkéz készítette volna.*

TERVEZTE AZ ÖTSZÁZAST

— Ötödéves voltam az Iparművészeti Főiskolán, amikor idekerültem. Itt tanultam meg, mit lehet elérni mélységben, finomságban — *rézben.* Részt vettem minden mai papírpénzünk metszésében — *az ötszázast én terveztem.*

Munkája: képek, rajzok, albumba gyűjtött bélyegek, magyar és külföldi bankjegyek sora. Ha friss ötszázassal fizet az üzletben, a pénztárosnő olykor megkérdezi: *„Csak nem most csinálta?*

Széky Péter

al a különbséggel, hogy a alászlét nem kell azonnal lfogyasztani — *hónapokig s frissen marad a tányéron.* Ehhez olyan fémtáyért használnak, amely a onzervdobozokhoz hasonóan lezárható. A félkilós alászléadag *felmelegíthető és el is fogyasztható elöle.* Az idény végéig integy félmillió adag halászlét készít a Szegedi onzervgyár.

— Az anyag jelentős részét konténerekbe csomagoljuk. Naponta 80—100 vagont, 80—90 speciális gépkocsit, 350—400 tehergépkocsit, 20—25 konténert fogadunk, indítunk.

Nálunk évente 30 ezer vagon fogadására kell felkészülni. Mindez érthető, hiszen vállalatunk a magyar építőipar szinte kizárólagos kiszolgálója.

Az ÉPTEK-nek Budapesten hat, vidéken két te-

Ha kérdez a vendég, nehéz koncentrálni

Tükör előtt ült a házi feladat

Igazi fejet kapott a lány

Vizes a hajam, ülök a ódrásznál, odalép egy fér köpenyes kislány, s azt ondja:

— *Megengedné, hogy elészítsem a házi feladatoat?*

Először nem értem. Vákozó arccal néz, kezében sű és egy doboz, hajcsaárókkal. Hm... fodrásznuló. Gyakorolni akar. *eckét csinálni.*

— *Jól van* — mondom issé zavartan, mert házi eladat még sohasem volam. Nem tudom, hogyan ell ilyenkor viselkedni. Mindenesetre engedelmeen leülök a tükör elé.

A kislány gondosan megizsgálja a hajamat.

— *Milyen?* — érdeklődöm lámpalázasan.

A fajtisztaságvédelmi törvényjavaslatot már a héten tárgyalja a képviselőház

Bárdossy miniszterelnök bejelentéseit osztatlan örömmel fogadta az egész magyar közélet

„Mélyen átérzett tradició vitt Münchenbe és Rómába" — mondotta a miniszterelnök

A Magyar Élet Pártja illetékes bizottságai hétfőn részleteiben letárgyalják a legutóbb benyujtott nagyjelentőségü törvényjavaslatokat.

Kedden a képviselőház folytatja érdemi tárgyalásait

és előreláthatólag befejezi a közellátás érdekeit sértő cselekmények megtorlásáról szóló javaslat általános vitáját. Ezután áttérnek *a gazdasági és hitelélet rendjének* fenntartásáról kapcsolatos rendkívüli felhatalmazás meghosszabbításáról szóló javaslat tárgyalására. Minden jel szerint ezt a javaslatot is gyors ütemben elfogadják és megkezdheti a Ház a szerdán benyujtott törvényjavaslatok vitáját.

Rendkívüli érdeklődés nyilvánul meg

a házasságkötési kötelező orvosi vizsgálat bevezetéséről szóló törvényjavaslat iránt,

amel tudvalévőleg megtiltja a zsidók és nemzsidók házasságkötését. A törvényjavaslatot *fajtisztaságvédelmi* javaslatnak nevezték el és benyujtása

az egész magyar élet területén rendkívüli megelégedést keltett.

Bárdossy miniszterelnök a MÉP pénteki értekezletén hangsúlyozta a törvényjavaslat jelentőségét és kiemelte, hogy

a készülő törvény jelentékeny lépést tesz fajtánk tisztaságának és egészségének védelme felé.

Bejelentését a párt tagjai szünni nem akaró tapssal és lelkesedéssel fogadták.

A miniszterelnök a pártban elmondott beszédében a fajvédelmi törvény méltatásán túl

erélyes felszólítást intézett a gazdasági élet zsidó származású vezetőihez,

hogy *ne kényszerítsék ki a kormány szigorú intézkedéseit, hanem távozzanak a kulcspozíciókból.*

Osztatlan helyesléssel és lelkesedéssel fogadták beszámolóját legutóbbi külföldi utazásairól. Bejelentette a miniszterelnök, hogy

mélyen átérzett és a hármas paktum szellemének megfelelő tradicló vitte Münchenbe és Rómába

és mind a német birodalomban, mint Itáliában a Magyarország és a magyar nemzet iránt megnyilvánuló barátságnak, megbecsülésnek és együttérzésnek annyi értékes jelét tapasztalta, amiért újból hálás köszönetet kell mondania.

A Magyar Élet Pártja tagjai megújuló lelkesedéssel ünnepelték *Bárdossy* miniszterelnököt.

Öreg ember jó példáját
Követi a fiatal;
Nem ártalmas a dohányzás,
Ha a papír
Diadal

Kedden Budapestre érkezik Bottai olasz miniszter

Kolozsváron átveszi az erdélyi magyar egyetem díszdoktori oklevelét

A baráti Olaszországból ismét egy vezető egyéniség érkezik Budapestre. Az olasz fasiszta kormány nemzetnevelésügyi minisztere, Giuseppe Bottai látogat el Magyarországra a két ország közötti kulturális kapcsolatok kimélyítése végett.

Az olasz miniszter most adja vissza Hóman Bálint kultuszminiszter multévi látogatását.

Giuseppe Bottai az olasz kormány egyik legtekintélyesebb tagja és a fasiszta nemzeti kultúrpolitikának vezetője. A Duce meghitt emberei közé tartozik és Magyarországnak igaz barátja. Bensőséges barátság fűzi Hóman Bálint miniszterhez, akivel budapesti látogatása alkalmával az olasz-magyar kultúrkapcsolatok kimélyítésének gondolatait és újabb ötleteit ismét behatóan megtárgyalják.

A fasiszta kormány nemzetnevelésügyi minisztere kedden délben érkezik Budapestre. Megtekinti a legfontosabb kultúrintézményeket és résztvesz a budapesti Olasz Intézet évzáró ünnepélyén. Magyarországi látogatása alkalmával el fog menni Esztergomba az ásatások megtekintése végett, majd Hóman Bálint miniszter kíséretében Kolozsvárra utazik, ahol ünnepélyesen fogják átadni az erdélyi magyar egyetem díszdoktori oklevelét.

Az olasz miniszter szombatig marad Magyarországon.

Június 20-án megkezdik a lakóházak légoltalmi felszerelésének ellenőrzését

A honvédelmi miniszter rendelete értelmében június 20-án

megkezdik a budapesti lakóházak légoltalmi felszerelései meglétének az ellenőrzését.

A meginduló ellenőrzés az óvóhelyekre nem terjed ki. Az ellenőrzést a Légoltalmi Liga budapesti főcsoportjának megfelelő igazoló iratokkal ellátott szakközegei végzik. A polgármester nyomatékosan felhívja a lakóházak tulajdonosainak, gondnokainak, a házfelügyelőknek, valamint a ház és házcsoport légoltalmi őrségparancsnokoknak a figyelmét arra, hogy

a kiküldött ellenőrző szakközegeknek mindenben a legnagyobb készséggel álljanak rendelkezésére

és a meglévő, kötelezően előírt légoltami felszerelési tárgyakat olyan helyen tartsák készenlétben, hogy azokat az ellenőrző szakközegek a nap bármelyik órájában meg tudják szemlélni. Tekintettel arra, hogy a honvédelmi miniszteri rendeletben előírt légoltalmi felszerelések beszerzésének határideje már lejárt, mindazon beszerzésre kötelezett személyek ellen, akiknél bármilyen nagyobb hiányt fognak az ellenörök találni, a kihágási eljárás megindítása végett

a feljelentést azonnal meg fogják tenni.

Az ellenőrzés a m. kir. honvédelmi miniszter további intézkedéséig csakis Budapest közigazgatási területére terjed ki.

Rendkívül kedvezményes egyheti üdülés a Balatonon vagy Hévízfürdőn

„Egy vidám hét a Balatonon"

jegyfüzettel.

Budapestről és Dunántúlról	P 57.—
Budapesttől 350 km-ig terjedő távolságra .	„ 59.—
Budapesttől 350 km-en túl terjedő távolságra	„ 63.—
Meghosszabbításnál a 2-ik hét	„ 47.—

1941 június 25-ig és aug. 22-től szept. 30-ig.

A jegyfüzet kapható UTAZÁSI IRODÁNKBAN VIII., Józsefkörút 5. Tel.: 14-44-00. Vidékre az összeg és 1 pengő portóköltség előzetes beküldése után elküldjük.

Megszünt a szabad utazási forgalom Svédország és Finnország között

Helsinki, június 14.

Finnország és Svédország között *megszünt a tiz éve fennálló szabad utazási forgalom,* s mostantól kezdve újból életbelép az útlevél- és vizumkényszer. 1931-ben megállapodás jött létre az északi államok — Svédország, Norvégia, Dánia, Finnország és Izland — között az útlevél- és vizumkényszer kölcsönös felfüggesztése ügyében, a háborús viszonyok miatt azonban ezt az egyezményt az elmúlt másfél év alatt *fokozatosan megszüntették.*

Áldozat a magyarságért

A nemzeti jövendő szempontjából szinte felmérhetetlenül fontosak azok a tárgyalások, amelyeket Hóman Bálint kultuszminiszter folytatott a nemzetiségi környezetben élő magyar gyermekek népiskolai oktatásáról. Az elmúlt évszázad során egy hideg, érzéketlen és magyartalan korszak irányitói veszni hagyták a legszinmagyarabb magyarságot, ha azt arra kényszerítette a sors, hogy nemzetiségi vidéken lakjék.

A magyar gyermek előbb-utóbb bekényszerült az idegen tannyelvü iskolába, más nép nyelvét, vallását, erkölcsét tanulta el és ennek a bünös nemtörödömségnek tulajdonítható, hogy egyes országrészekben ma százával, ezrével élnek törzsökös magyar nevü családok, amelyek már egy szót sem tudnak őseik nyelvén. A megerősödött és megnövekedett Magyarország tanult a multból. A jövőben minden községben, ahol legalább tizenöt magyar gyerek él, külön magyar iskolai osztályt állitanak fel. A kisebb csoportokban, elszórtan élő magyar gyermekeket pedig összegyüjtik a magyar környezetben felállítandó népiskolai internátusokban és nem engedik meg, hogy azok elsülyedjenek az idegen néptengerben. Összel már számos dunántúli, felvidéki és erdélyi városban, községben indul meg a szórványokban élő magyar gyermekek tanitása.

Nagy és költséges feladatot vállalt ezzel a magyar állam, de Hóman Bálint kultuszminiszter nagyvonalú elhatározása újabb példája annak, hogy a fiatal Magyarország legnagyobb értékének az élő, szaporodó és kultúrájában erős magyar fajt tartja s ennek megtartása érdekében szivesen hoz meg minden áldozatot.

Weizsäcker német külügyi államtitkár elutazott Budapestről

Szombaton reggel a Berlin felé induló menetrendszerü repülőgépen visszautazott Németországba báró *Weizsäcker* német birodalmi külügyi államtitkár, aki feleségével együtt néhány napot magánemberként Budapesten töltött.

Búcsúztatására a budaörsi repülőtéren megjelent a miniszterelnök képviseletében bárcziházi *Bárczy* István államtitkár, a külügyminiszter képviseletében pedig *Vörnle* János rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a külügyminiszter állandó helyettese.

Jelen voltak továbbá *Ghiczy* Jenő rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a külügyminisztérium politikai osztályának vezetője és felesége, *Teleki* Gyula gróf követségi tanácsos, a külügyminisztérium protokollosztályának vezetője és helyettese, *Rubidó-Zichy* Iván báró követségi titkár, valamint a budapesti német követség tisztikara, Otto von *Erdmannsdorf* követ vezetésével.

Utolsó figyelmeztetés

A magyar közvélemény meglehetősen hosszú idő óta várja, hogy a zsidóság, különösképpen pedig annak vezető intelligenciája végre felismerje helyzetét és levonja annak konzekvenciáit. Húsz év küzdelme, olykor reménytelennek látszó erőfeszítése után a magyar társadalom minden rétegében megszilárdult a meggyőződés, hogy a zsidóságot ki kell szorítani azokból a pozíciókból, amelyek birtokában szellemi és anyagi diktatúrát tud gyakorolni a magyarság fölött. Néhány rövid hasábon rövid volna kifejteni, hogy hányféle erkölcsi, gazdasági, szociális ok érlelte meg ezt a meggyőződést. A zsidóság azonban a maga végzetesen szűk látókörével még mindig csupán az „izgatás" eredményének, legjobb esetben a világáramlatoknak tulajdonít mindent. Makacsul hiszi, hogy ha az úgynevezett izgatás, vagyis a keresztény tömegek higgadt véleménynyilvánítása és a magyar sajtó szabad állásfoglalása elfojtható, ha valami isteni csoda folytán visszájukra fordulnak a világpolitikai konstellációk, akkor egyszerre rendbe jön minden és a békeszerződésekben első pontként fogják kikötni, hogy Grünzewig Izidor a Dob-utcában nem vesztheti el iparigazolványát. Ez az oktalan optimizmus a tényeknek tökéletes félreismerése okozza, hogy a zsidó hatalmasságok csökönyösen ragaszkodnak kulcsállásaikhoz, nem hajlandók megszívlelni semmiféle okos figyelmeztetést, humánus tanácsot, mert azt hiszik, hogy az utolsó percben valami mégis történni fog.

Bárdossy László miniszterelnök már bemutatkozó beszédében megmondotta, hogy a gazdasági kulcspozíciókat nem hagyhatjuk zsidók és strohmanok kezén, mert ezekben ő öntudatos keresztény magyar szakembereket akar látni. Már akkor is nagyon világosan, nagyon érthető volt a figyelmeztetés, hiszen minden megjelölésnek külön hangsúlyt adott a kormány elnöke.

A szakember ugyanis olyan férfit jelent, akit tudása, felkészültsége, hozzáértése, esetleg hosszú gyakorlata képesit bizonyos pozició betöltésére. Az öntudatos keresztény magyar pedig merőben ellentétes fogalom a zsidó kapitalizmust kiszolgáló szalmabábbal, a strohmannal, aki rendelkezik talán valami magas címmel, csáklyás összeköttetéssel, liberális multtal, csak éppen a szakértelem és az öntudat hiányzik belőle. A kormányelnök határozott figyelmeztetése ellenére sem a zsidó kulcsállások birtokosainak, sem a strohmanoknak a frontja nem mozdult meg. A miniszterelnök maga állapitotta meg a Magyar Élet Pártjának értekezletén, hogy felhivásának nem volt megfelelő eredménye. Azonban a kormányfő most már igen határozottan és nyomatékosan fordult az érdekeltek felé.

— Nem akarom feltenni — mondotta a többek között —, hogy azok, akiket ez a kérdés közvetlenül érint, a magyar kormány szigorú intézkedéseit akarnák provokálni. Innen csak azt ajánlhatom, vonják le ők is a konzekvenciákat abból, amit a magyar közvélemény mint határozott kívánságot eléjük állított és elvár tőlük.

Itt az ideje, hogy a liberális kapitalizmus vezetői szót értsenek, mert ma még biztositva van részükre az önkéntes, sőt angolos távozás lehetősége. A kényszerintézkedéseket felesleges bevárniok. A remények ügyis elhervadnak, a vágyálmok szétfoszlanak és a maga valóságában itt marad a magyar zsidókérdés. Független a világpolitikától, független minden harctéri hirtől. A nemzet megoldást kiván, mert ezt követelte mindenkit megelőzőleg már 1920-ban is. Illő tehát, hogy a kitünő hazafiak saját elhatározásukból hajoljanak meg a nemzeti közakarat előtt, amelyet Bárdossy László miniszterelnök olyan félreérthetetlenül és mégis úri magyaros gavallériával hozott nagybecsü tudomásukra.

M. L.

Roosevelt megbetegedett?

Londoni hir szerint Kanadába utazik

Newyork, június 14.

Roosevelt könnyebb megbetegedésére való hivatkozással nem tartotta meg szombati sajtóértekezletét, amelytől azt várták, hogy ezen az elnök fontos nyilatkozatot tesz a *Robin Moor* elsülyesztése ügyében. Ugyanekkor a londoni rádió jelentése szerint Mackenzie *King* Ottawában közölte, hogy *Roosevelt hozzá intézett levelében bejelenti kanadai látogatását.*

ARTIN ENYHE, BIZTOS HASHAJTÓ

Levenleavalás a felszabadult Délbaranyában

Izsép, június 14.

A felszabadult Délbaranya *tizenkét községének ifjúsága* és a mohácsi járás leventéi szorították egymással kezet azon a szívdobogtatóan szép ünnepségen, amelyet a Mohácsi Levente Egyesület vezetősége rendezett *Izsép* határában, a több mint kétszáz éves Szent Péter fogadalmi templom előtt, délután pedig a vörösmarti sport-téren. Közel ötszáz mohácsi és mohácskörnyéki levente, cserkészek, szülők és hozzátartozók, városi tisztviselők és egyszerű földművesek köszöntötték kendőlobogtatással és éljenzéssel a Dályok és Izsép határában felállított zászlódíszes, virágfüzéres diadalkapukat, a népi viseletben pompázó sokac lányokat, akik csillogó szemmel kísérték a kemény léptekkel masírozó, fapuskás leventéket.

Leventesapkát kap öt község fiatalsága

A fogadalmi templom előtti térségen kilenc órakor már mozogni sem lehetett.

Dályok, Izsép, Hercegmárok, Darázs és *Kisköszeg* fiataljaöregje várta a Mohács felől érkező testvéreket, akik himzett selyemzászlókat és leventesapkákat hoztak ajándékba. Rég nem látott iskolatársak, katonabajtársak ölelkeztek össze és szorongatták egymás kezét.

Az ünnepség, amelyen *Blaskovich* Iván dr. főispán, vitéz *Horvát* István dr. alispán is részt vett, tábori misével kezdődött, *Tihanyi* János mohácsi apátplébános mutatta be a szentmisét, aki szárnyaló beszédet is intézett az új magyar leventékhez. Utána vitéz *Szőnyi* Alajos mohácsi polgármester mondott gyujtó hatású beszédet. *Gulyás* Boriska dályoki kisleány és *Urkövi* József mohácsi levente szavalt, majd a mohácsi Sokac Olvasókör ajándékzászlaját a *dályoki*, a Mohácsi Iparos Olvasókörét az *izsépi*, a püspökpusztai leventék zászlaját *a hercegmároki*, a mohácsi róm. kat. egyházközségét a *darázsi*, a Mohácsi Polgári Olvasókör zászlaját pedig a kisköszegi leventéknek nyujtották át.

Szünni nem akaró zúgó éljenzés közben a az öt község leventesorban lévő fiatalságának a mohácsi járás leventeparancsnoka *leventesapkákat adott át s ezzel a fiatalságot jelképesen leventévé avatta.*

Délre járt az idő, amikor a felavatottak és a mohácsi leventék zászlóikkal díszmenetben vonultak el a közönség előtt. Az országút szélein, mint élő, színes virágcsokor, a magyar és sokac lányok várták a fiatalságot. *Döngő díszlépésben, nyílegyenes sorokban jöttek a leventezenekar pattogó indulóira a fiúk.* Öregek és fiatalok, akik a szerb megszállás alatt ilyent sohasem láttak, csak néztek, ámuldoztak a csodálkozástól.

Zászlók átadása a vörösmarti sporttelepen

Azután megindult a sokadalom. A mohácsi leventék Izsépre, Darázsra és Kisköszegre indultak. Útjuk valóságos diadalmenet volt. *A lányok felvirágozták őket, az asszonyok kalácsal, ajándékkal kedveskedtek.* Kisköszegre érkezve, koszorút helyeztek el az Országzászló talapzatán.

Ezalatt *Vörösmarton* a hatalmas sporttelepen már többezer főnyi közönség gyült össze a mohácsiak fogadására. *Csuza, Hercegszöllős, Sepse, Albertfalva, Kő* és *Karancs* magyar és német lakossága táborozott a téren.

A mohácsiak megérkezése után *Berta* Imre csuzai református lelkész ecsetelte az idegen uralom alatt történt szenvedéseket. Vitéz *Szőnyi* Alajos polgármester Mohács nevében mondott köszöntő szavakat, *Schmidt* Miklós dr. a leventeintézmény országos fontosságát ismertette.

Ifj. *Bogyó* Lajos vörösmarti tanuló, *Urkövi* József és *Schmidt* Lajos mohácsi leventék szavalatai után a zászlók átadására került sor. A Mohácsi Földmüves Olvasókör *Vörösmart* és *Csuza*, a mohácsi MANSz *Hercegszöllős*, a mohácsi Református Egyházközség *Sepse*, a mohácsi Selyemipar Rt. igazgatósága *Albertfalva*, a Mohácsi Levente Egyesület *Karancs*, Mohács város közönsége *Kő* község leventeifjúságának ajándékozott selyemzászlót. *Vikár* Zoltán mohácsi református lelkész beszéde után, végül a hét község fiatalságának itt is kiosztották a leventesapkákat.

Zeneszótól és magyar nótától zengett a nagyközség, amikor hatóra után autónk végigsuhant a főutcán és nemcsak a fiatalság, de a deresfejű öreg magyarok is a szép leventeköszöntéssel búcsúztak tőlünk:

— *Szebb jövőt!*

(K. B.)

Ballonkabát ◆ Brück Bálvány-utca 2 Rigler mellett

10 kg súlygyarapodást érhet el rövid időn belül,

ha csatlakozik a kitünően bevált Prof. Willkins-féle „Herkules" erötáppor boldog fogyasztóinak táborához, NEM GYÓGYSZER, mert természetes tápanyagokat tartalmaz. Ize kellemes, gyermekeknek is nagyon ajánlatos. **Hatása meglepően gyors és eredményes,** amiről számos köszönőlevél is tanuskodik. A „HERKULES" ERÖTÁPPOR használata által **alakja csinos, telt lesz és idős egyének is sok évvel fiatalabbnak látszanak.** Egy csomag ára 2.50 P. 2 csomag 4.— P. 3 csomag 4.80 P. 6 csomag (családi csomagolás) 7.50 P. Aki 3 vagy 6 csomagot 3 napon belül rendel, 10 százalék árengedményt kap. Megrendelhető „VALÉRIA" kozm. és vegyipari cikkek, Budapest, Szondy-utca 22. H. 91.

KÉPZŐMŰVÉSZET

Kovács Mária szobrai

A háromévenkint esedékes Ferenc József művészeti díját, amelyet a főváros még a-régi békeidőben alapított, az idén szobrászok számára írták ki. Az erkölcsi értéke mellett anyagi szempontból is jelentős 3000 pengős díjat, amely a fiatal tehetségek ügyét szolgálja (megpályázása korhatárhoz van kötve) pár nappal ezelőtt hozott döntésével a főváros vitéz *Nagy* Zoltánné *Kovács* Máriának ítélte.

A díj többévtizedes történetében ez az első eset, hogy szobrásznőnek jutott a kitüntetés. Aki azonban ismeri Kovács Mária munkásságát, az csak helyeslő örömmel kisérheti a szakszüri döntését. Abban az új szobrászati gárdában, amely az utóbbi tiz év alatt jelentkezett s kedvezőnek nem mondható körülmények ellenére is kitartó odaadással dolgozik, Kovács Mária az első vonal nevei közt helyezkedik el.

Finom, kitünő tudású, tisztult formaérzékü tehetség. Munkáival évek óta találkozhatott komoly színvonalú kiállításokon a müvészet közönsége. Már a Képzőmüvészeti Főiskolán, ahol tanulmányait végezte, feltünt tehetsége s a főváros ösztöndijával került Rómába, a Magyar Akadémia fiataljai közé. Ez a római tartózkodás tovább érlelte, még jobban elmélyítette müvészetét. Az 1939. velencei Biennálén is felfigyeltek rá, olasz elismeréshez jutott, a Fővárosi Képtár részére négy müvét szereztélk meg, a Horthy - tengerész-emlékmü pályázaton dicséretet nyert s a katonái sportintézetben felállitották erőteljes, nagyvonalúan mintázott szobrát, a Toldit. A díjjal bizonyára ujabb lendületet kap munkássága, amelynek további eredményei elé joggal nézhetünk fokozott érdeklődéssel.

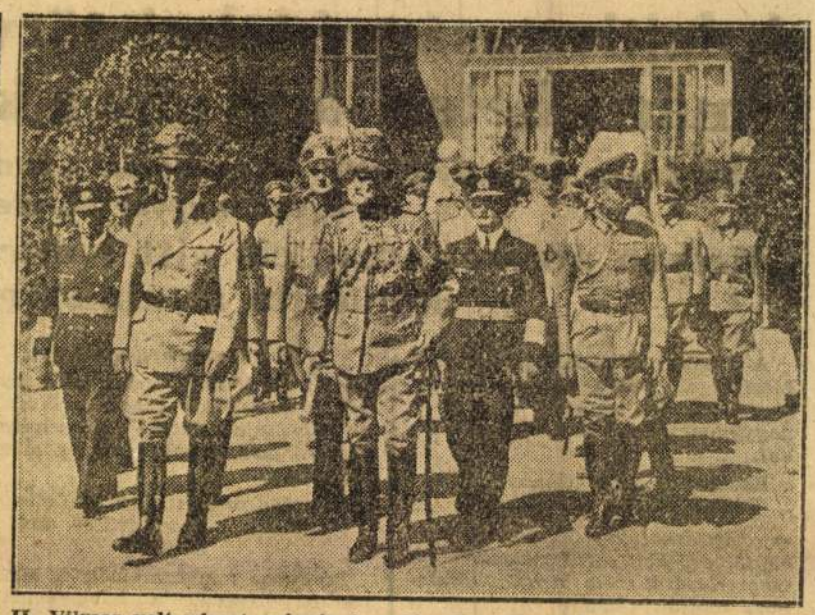

II. Vilmos volt német császár temetése Doornban. Az első sorban balról dr. Seyss-Inquart birodalmi miniszter, Hitler vezér és kancellár képviselője, mellette Mackensen vezértábornagy, mögöttük a német hadsereg képviselői

A rádió és a dzsessz

Tisztelt Szerkesztő úr! A magyar közvélemény hangjának adott kifejezést B. Gy. uram „A vádlott" cimü cikkében, amikor az értelmetlen, ostoba és zeneileg a magyar füllel homlokegyenest ellentétes dzsessz-zenét kifogásolta. Valóban az az igazság, iogy (lásd: német és olasz példa) még a dzsesszből is ki lehet szedni a használható zenei elemeket, de magát ezt a nyers, fülsértő hangzavart meghonosítani és tánczene címén a magyar közönségre kényszeriteni, nem volna szabad. Ha sokáig tart ez, egyszerre csak az lesz a helyzet, hogy a köztudatban a tánczene egyértelmű lesz azzal az utálatos, dallamnélküli, dobdögönyöző csikorgással, amit egyes „tánczenekarok" a külföldről jött példát túlszárnyalni próbálván, nekünk beadni akarnak. Teljesen érthetetlen, hogy ehhez a tevékenységhez a rádió is segédkezet nyujt, müsorán helyet adva ennek az ízetlen „müfajnak". Figyelembevéve a rádió óriási nyilvánosságát, érdemes volna a kérdést komolyan megfontolni. Természetesen nem arról van szó, hogy mint kuriózitást akár dzsesszt, akár patagóniai, kamcsatkai, vagy akár eszkimó zenét a rádió ne ismertethessen, de a négerzsidó tánczene állandó közvetitését ideje volna abbahagyni. Aki csak erre a zenére tud és akar táncolni, az menjen azokba a lokálokba, ahol a dzsessz-lélek az úr. Ott magukközt vannak. Tisztelettel: *egy baktai előfizető.*

Négy zsebtolvajt fogtak el a szegedi gyorsvonaton

A fökapitányságról szombaton egy detektívcsoport Szegedre utazott, miután várható volt, hogy az Ipari Vásár alkalmából egyes zsebtolvajok is lerándulnak.

Utközben a detektívek kártyázni kezdtek. Több gyanus személy sürgött-forgott a detektívek körül, akik játék közben „tanító" és „jegyző" úrnak szólitották egymást, hogy kilétüket ne árulják el.

A kibicek közt csakhamar felismerték *Kuczkó* Sándor nemzetközi zsebtolvajt, aki rendőri felügyelet alatt áll és a hatóságok körözik. Amikor leszálltak Szegeden a vonatról, a perronon újabb három zsebtolvajt fedeztek fel, *Jámbor* Kálmán, *Bayer* Ferenc és *Juhász* György személyében.

A személyi motozás során Kuczkó Sándor zsebében az egész ország területére szóló 1250 pengös MÁV utazási igazolványt találtak.

A négy zsebtolvaj sorsáról vasárnap döntenek.

Súlyos rendőrbirói ítéletek motalkó visszaélések miatt

Motalkó visszaélések miatt az I. és XII. kerületi kapitányság Gerber Imre benzinkútkezelőt 200 pengő, Török Lajos gépkocsivezetőt pedig 50 pengő, a III. kerületi kapitányság Czimbal József fuvarost 80 pengő, Balogh József benzinkútkezelőt és Weiser Ede benzinkútkezelőt 20—20 pengő, Szloboda István benzinkútkezelőt 50 pengő, Szabó Ferenc gépkocsivezetőt 10 pengő, a IV. kerületi kapitányság Versenyi Imre benzinkútkezelőt 30 pengő, a VIII. kerületi kapitányság Sabó Tibor magánhivatalnokot 15 pengő, Nagy Ferenc garázsmunkást 50 pengő, Léger Pál garázsmestert 200 pengő, Freytag Béla dr. nagykereskedőt 300 pengő, Freytag Béláné dr.-né nagykereskedő nejét 500 pengő, a IX. kerületi kapitányság Farkas János gépkocsifuvarozót és Körösi József magánhivatalnokot 100—100 pengő, a X. kerületi kapitányság Kánya Frigyes gépkezelőt 40 pengő, Angyal Béla kelmefestőt 30 pengő, Kovács Zoltán gépkocsivezetőt, Ölveczky József benzinkútkezelőt és Szirmák Károly garázsmestert fejenkét 20—20 pengő, a kispesti rendőrkapitányság Francsek Pál gépkocsivezetőt, Török János gépkocsivezetőt és Taigiszer Jenö fuvarozót fejenként 50—50 pengő, Molnár Géza garázsmunkást pedig 30 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítéletek részben nem jogerősek. Az elítéltek közül azoktól, akiknek gépjárművezetői igazolványuk van, a gépjárművezetői igazolványukat a fökapitányság visszavonta.

Vőlegénylesen

Irta: Undi Imre

Bori néninek egyetlen, szomjas szenvedéllyel üzött passziója volt, de annak aztán minden pórusával élt: két ifjú egyént egy párrá boronálni.

— Tudjátok, fiaim, szokta mondogatni szünetlen horgolás közben — nincs maflább lény az eladó lánynál és házasulandó fiúnál, de egy kis taktikával úgy megy minden, mint a karikacsápás. Ha pedig taktika kell, akkor itt vagyok én...

Este hat óra negyvenkor futott be a gyors Pinceladányba és hat óra negyvenegy perckor mint versenyparipa a kósza füst szagára, Bori néni föltartotta hegyes kis orrát, a tüvel megkaparta a kontyát, horgolását pedig öliberakva, szólt:

— Itt van valami a levegöben, gyerekek...

Tény és való, az esti gyorssal érkezett még az új főmérnök az árszabályozóhoz. Laci bácsi, Bori tant ura, aki a társulatnál pénztáros volt, már napokkal ezelőtt jelezte ugyan, hogy rövidesen megjön a főmérnök, de hogy pont akkor fut be, ezt a megsejtést már Bori néni szimata húzta le a levegöből.

A sejtelem nyomán müködni kezdtek a hirszervek és negyed kilenckor már gyönyörü adatok birtokában horgolt Bori néni az ernyös lámpa alatt. Az új főmérnök Kovácsi Tibor, magas, angolbajusza van, nehéz ezüsttárcában tartja a cigarettáit, pecsétgyürüt visel, böröndje kifogástalan, kiszállásakor a vasúti étteremben egy pohár konyakot ivott, ötven fillért adott annak a suhancnak, aki elkalauzolta a társulat vendégszobájáig.

Bori néni egy darabig édesen mosolyogva kézimunkázott, majd vonásai hirtelen megkeményedtek és odaszólt az urához:

— Laci, tedd le már azt a szamár újságot. Holnap délelőtt ezt a Kovácsot meghivod ebédre.

Laci papa enyhén tiltakozni kezdett:

— De hiszen még nem is vizitelt...

— Lárifári. Utasembernek jólesik az ilyen figyelem. Csak nem eresztjük el vendéglőbe? Különben is kollégád és itt fog ebédelni, punktum.

— Természetesen...

— Természetesen a szórakozásáról is gondoskodunk. Máris ugorj át Sáriékhoz és mondd meg, hogy Micivel nézzenek át. De máris... Aztán nem helyezünk rá súlyt, hogy itt légy közöttünk.

A hölgyhármas csakhamar összeült.

Sári és Mici tizennyolckarátos ígéretet birtak Bori néninek, hogy hamarosan férjet kerit nekik. Igy aztán már némi gyanúperrel éltek, amikor benyitottak.

— Kovácsi? — orientálódott Mici nyomban.

— Főnyereményszerü eset — bólintott Bori néni.

Sári megkockáztatta:

— És milyen, édes Bori néni?

— Hát csak ide, kis csibéim, mellém...

Azzal már peregtek is a ragyogó adatok. Az elragadtatás hangjaival megspékelt ismertető után Bori néni diadalmasan jelentette ki:

— Ha pedig stratégia kell, hát itt vagyok én. Laci bátyátok még morfondírozott, hogy miért hivom meg ilyen hamar ebédre. Hahaha... hát én, aranycsibéim, a villámháború hive vagyok. Rajtaütünk. A legelső szivélyes benyomás keltí a legmélyebb hatást valakiben. Hát ez a Kovácsi holnap rákap a lépvesszőre, csak annyit mondok.

— Segithetünk az ebédnél? — sugárzott Mici.

— Hogyne. És kaparjatok elő egy üveg konyakot is. Ha már egyszer a kanári kendermagon él... — hunyorított hamiskásan Bori néni.

Másnap fél kettőkor a legszivélyesebben tuszkota Kovácsit Laci bácsi:

— Itt a mi kedves, új...

— Kovácsi Tibor vagyok — koppantotta össze sarkait a főmérnök — és igazán nem tudom nagyságos asszonyom, hogyan köszönjem meg ezt a kitüntető kedvességüket...

— Ó, — csiripelt Bori néni — ez aztán igazán természetes. De jöjjön csak, Kovácsi, itt vannak a kis unokahugaim...

Mici és Sári már hatszor is összenéztek eddig, mert az „új fiú" minden várakozást felülmult. Ez a sudár alak, ez az elegnacia és megnyerő magatartás... Vajjon melyikünkkel fog inkább foglalkozni?

Kovácsi Tibor azonban osztatlanul kedves és egyaránt lebilincselő volt.

— Egy kis konyakot talán, — vetette fel a horogkérdést Bori néni — reméljük, nem ellensége?

— A világért se! Amint látom, kedvenc márkám — simította meg bajuszát könnyedén a főmérnök.

Laci bácsi éppenséggel örült, hogy „hivatalból" konyakhoz jut:

— Hát csak delektáljuk magunkat, kedves öcsém.

Az ebéd olyan volt, mint egy álom. Igazi stratégiai ebéd, amibe Bori néni mindent beleadott. Kovácsi pedig elragadóan rokonszenves volt. Bókolt Micinek jobbra, Sárinak szemközt, szóval tartotta Bori nénit, sőt Laci bácsit is egészen felvillanyozta, versenyre kelve a csopaki benne elöidézett munkájával.

Fekete közben Bori néni eleresztette járőrcsapatait:

— Hát lássa, csak igy, egyszerüen élünk itt, kedves Kovácsi. Hanem most már beszéljen valamit magáról...

Sári enyhe cipönrúgást érzett és jelentős mosollyal közölte, hogy az érdekes fordulattal maga is tisztában van.

Kovácsi is mosolygott, kedves közvetlenséggel:

— Magamról? Hát ez vajmi kevéssé érdekes. Mindenesetre egy igen jóleső érzés tölt el, hogy itt, Pinceladányban, a várakozásomat messze meghaladó szivélyes környezetet találok. Higyje meg, nagyságos asszonyom, bennünket, fővárosi embereket, egy kis tartózkodás, vagy, hogy úgy nevezzem, talán valami szorongásféle tölt el, amikor áthelyezésről esik szó. Egy új, más világba csöppenünk és vajjon, milyen lesz az? Nos, ami itt fogadott, túl ezen a kedves meghíváson, azt egyenesen elragadónak kell mondanom.

— És majd meglátja, milyen jó társaság lesz itt — jelentkezett Sárika.

— Ó, kezétcsókolom — bókolt Kovácsi — ebből aztán ma délben a legszebb ízelitöt kaptam.

Laci bácsi koccintás közben érdeklődött:

— Lakást néztél már, kedves öcsém?

— Még nem — nevetett Kovácsi. — Időm se igen volt, meg aztán holnap intézzük el együtt a feleségemmel. Ma hozza a gyereket...

— Ááá! — mondta Bori néni elomlón és tovább húzta a ballábát, mert Sári ugyancsak pedálozni kezdett rajta.

— És mi az ön férje?
— A nagy idők tanuja.

Nagy Zoltánné Kovács
Mária

Az Ungvári Művészeti Hetek kiállításán Assisi Szent Ferenc c. szobrát megvette Kozma Miklós kormányzói biztos.

Nemzeti Újság
1941. jun. 12. (Befejeződtek az ungvári Művészeti Hetek.)

Optimista kép a magyar könyvnapon

Irta: Hunyady Sándor

Emlékszem rá, hogy tavaly, mialatt Amerikában voltam, milyen szorongással olvastam az ujságokban azokat a híreket, amelyek Magyarországról szóltak. Sokszor túlzók, torzítók, néha egészen hamisak voltak ezek a hírek. Azt a rémületet keltették bennem, hogy a kis ország, ahol születtem és felnőttem, sötét veszedelmek közt vergődik. És kimondhatatlan erővel iparkodtam hazajutni. Mert az emberben működik olyan ösztön is, hogy szeretne bemenni egy égő házba — ahol a családja van.

Azóta elmúlt egy év. A világ még beljebb lépett a háborúba. A nemzetközi hírszolgálat szervei még elfogultabb és vadabb módon kiszínezik tudósításaikat. Elképzelem, hogy az Óceán túlsó oldalán, mily kétségbeejtő dolgokat hisz hazájáról az odaszakadt magyar.

Ott van, ott él, ott keresi a kenyerét. De lelkének egyrésze ittmaradt családjával, barátaival, a tájékkal, amelyet ismer, talán csak egy uccasarokkal.

Szeretném, ha ez a »távoli« magyar — akár iparos Newyorkban, akár munkás a bridgeporti acélgyárban — az utóbbi napokban ideláthatott volna Budapestre, hogy szemét teliszíva a nézniválóval mengyugodhassék.

Ragyogó nyárelő van, Magyarország fővárosában most tartották a könyvnapokat. Az uccákat, mint a vásáron, tarka sátrak lepték el. A hatalmas vállalatok valóságos épületeket emeltek. Apró könyvkereskedések kis bódékba mentek ki az uccára a bolt elé. És mindenik sátor körül hemzseg a nép.

Ha egy nemzet elájult vagy a lelke beteg, legelőször azon látszik meg, hogy nem érdekli saját kultúrája. Itt az élet akaratának pezsgő kedve nyilvánul meg abban, hogy milyen zuhataga jelent meg a könyveknek ezen a tavaszon és milyen élénk a vásárlási szándék. Az ilyesmit nem lehet erőltetni, ha nem megy magától. A sikert itt sem szervezték, a nemzet életerejéből született.

Némelyik sátor körül valósággal megakadt a forgalom. A rendőrnek kellett odamenni, hogy rendet csináljon a tömegben. Hol van ott a baj a lélekkel, ahol száz meg száz ember tolakodik egy író autogrammjáért, ahol a könyv olyan fogyasztási cikké vált, mint a friss zsemlye.

A könyv ünnepe valósággal társadalmi eseménnyé vált Magyarországon. Tudok finom dámákról, akik nagyon messziről utaztak fel Budapestre, hogy itt alkalmi árusítók legyenek valamelyik sátorban. Tudok nehezen mozgó, kényelmes vidéki családokról, akik feljöttek, mert a szemükkel szeretnék látni a kedvenc írójukat. Láttam milyen hódolat fogja körül a »régi« írókat, akiket mindenki ismer. És láttam milyen barátságos kíváncsiság fogadja az újakat, akiknek most jelent meg a »szűz« könyve.

Fél délelőttöt töltöttem egy könyvsátor előtt. Vártam a vevőket, amint megjelennek, válogatnak, azután továbbmennek a hömpölygő tömegben. Valaha régen a kiváltságosak módja volt könyvet vásárolni. Most ez a kör kibővült, százezrek emelkedtek fel a mélységből. Jön egy munkás. Rá van írva, hogy az. Nehéz kezére, arcának önérzetére. Zenetörténelmi szakművet vásárol. Jön egy kendős, kopott néni. Nézelődik a polcratett könyvek között. Segíteni akarnak neki, olcsó kiadású mulattató regényeket mutatnak. A kendős asszony félrehúzza a száját. Nem ez kell neki. Kiválogatja és drága pénzen megveszi Liszt Ferenc életrajzát. És ezek nem kivételek. Sűrűn történnek egymásután ilyen csodák. Milyfurcsa például, hogy a kisdiákok közül mennyien vesznek technikai szakkönyvet. Odaáll a gyerek a sátorhoz, alig látszik még ki a földből és a könyv címe, amelyet meg akar vásárolni, ilyen: »A motor«, »A repülőgép«, »A világosság«, »A rádió«.

Azt szokták mondani, hogy a nemzet szíve a nyelvének kultúrája. Hát ez a szív jól dobog itt. És szép helyen dobog. A könyvsátor előtt állva, az embert büszkeség fogja el, ha messzibb gondol, a köröskörül elterülő pompás városokra. A palotákra, a terek virágágyaira, a karcsú hidakra, a parlament csodájára, a Dunánál a »régi« Budára, a jobboldali helyek smaragdzöldjébe foglalva és baloldalt a messzibe vesző lapályra, ahol számtalan ház kéménye füstöl.

Robbanás egy pestszenterzsébeti gyárban

Két munkás meghalt

Szombaton este *Pestszenterzsébeten* a *Flamm János és Fiai* faárugyár *Vörösmarty* uccában levő, három uccára nyíló gyártelepén a *kazánházban* eddig még pontosan meg nem állapítható körülmények között *robbanás* történt.

A gyár tisztviselői a kazánház épületéhez siettek. A ház szűk betonpincéjében, ahol az elosztócsövek vezetnek keresztül, az egyik csőre ráborulva találtak két munkást: a 39 éves *Szücs* Istvánt és a 33 éves *Gieszer* Istvánt. Kihívták hozzájuk a pestszenterzsébeti mentőket. Az orvos megállapította, hogy *mind a ketten meghaltak*. Égési sebek voltak rajtuk.

Kiderült, hogy *az egyik gőzelvezető cső szétrepedt*. Valószínűleg a kiáradó forró gőz és a kazánházban történt robbanás okozta *légnyomás*, amely a csövön keresztül a szűk pincébe is leért, ölte meg a két munkást.

A szerencsétlenségről azonnal értesítették a rendőrséget. A főkapitányság központi ügyeletéről bizottság szállott ki a helyszínre, hogy megállapítsák a szerencsétlenség pontos körülményeit és azt, hogy ki felelős a két munkás haláláért.

A belügyminiszter feloszlatta az Ujpest–Rákospalotai Orvos Egyesületet

A belügyminiszter leiratot intézett Ujpest város polgármesteréhez, melyben közölte, hogy az *Ujpest-Rákospalotai Orvos Egyesületet* feloszlatta. A polgármester a rendelet értelmében utasította a hatósági közegeket, hogy az egyesület könyveit vegyék magukhoz és annak helyiségeit pecsételjék le. *Az egyesület vagyonát az Országos Orvosszövetség kapja meg.* Az indokolás szerint az *Ujpest-Rákospalotai Orvos Egyesület* alapszabályszerű működésének nem tett eleget.

Változások a MÁV menetrendjében

A *Magyar Országos Tudósító* jelenti, hogy a budapest—lavocsne—moszkvai összeköttetés június 9-től kezdődően a Budapest keleti pályaudvarról 14.10-kor induló 404. sz. gyorsvonat helyett a 23.40-kor induló 420. sz. személyvonattal, ellenirányban a Budapest keleti pályaudvarra 11 órakor érkező 407. sz. gyorsvonat helyett az 5.40-kor érkező 419. sz. személyvonattal létesül. Ennek folytán június hó 9-től a Budapest keleti pályaudvarról 14.10-kor induló lavocsnei, illetve kassai gyorsvonat, valamint ellenirányban június 10-től a Budapest keleti pályaudvarra 11 órakor érkező lavocsnei, illetve kassai gyorsvonat megszűnik.

Ezzel egyidejűleg, vagyis június hó 9-től a Budapest keleti pályaudvarról 6.53-kor induló és ide 23.17-kor érkező gyorsvonat Budapest—Munkács, illetve Királyháza és Kassa között, valamint Árpád sínautobusszal a Budapest keleti pályaudvarról 19 órakor induló és ide 11 órakor érkező gyorssínautobusz Budapest keleti pályaudvar—Miskolc—Kassa között ismét közlekedik.

Román katonai célokra kisajátították 902 magyar földjét Brassó megyében

Bukarest, június 7. *(NST)* A román nemzetvédelmi miniszter és a hadfelszerelésügyi államtitkár jelentése szerint a brassómegyei *Apáca* községben két beépítetlen telket a román állam katonai célokra kisajátít. Az egyik 597.764 négyzetméter nagyságú és 855 ember tulajdona. A másik 70.200 négyzetméternyi és 52 családé. Mindkét kisajátított telek majdnem kizárólag magyar tulajdonban van.

Vasárnap lesz az első állami cselédiskola első vizsgája

Érdekes vizsga lesz vasárnap *Ujpesten*, a Lőrincz uccai iskolában, ahol egyévi működéséről számol be a *Háztartási Alkalmazottak Iskolája*, amely egyetlen ilyen állami intézet az egész országban. Egy fiatal, agilis iskolaigazgató: *Bott* Ferenc *kezdeményezte az iskolát*, készítette el tervezetét és a kultuszminisztérium jóváhagyásával szép eredménnyel és látogatottsággal valósította meg a tervet.

Az iskola növendékei kivétel nélkül alkalmazásban álló *háztartási alkalmazottak* s az iskola tananyaga is tisztán *gyakorlati*. Igy például a *számtannál* a háztartási költségek, továbbá a tápértékszámítások, a *vegytannál* a főzési anyagok jellemző sajátságai, a *fizikánál* a sütés, főzés, világítás tudnivalói szolgáltatják a tanulmányi anyagot.

Az újpesti első állami cselédiskola gyakorlati eredményei alapján akarják megvalósítani *azt a tervet*, hogy a nyolcadik elemi elvégzése után rendszeresítendő, úgynevezett *gyakorlati továbbképző év* keretében országosan lehetővé akarják tenni *a háztartási alkalmazottak állami szakképzését*.

Önállósítási kölcsönök a Délvidéken

Szabadka, június 7. A Nemzeti Önállósítási Alap kiterjeszti működését a Délvidékre is. Az akciónak itt különös jelentősége lesz, mert *a magyar ifjúság teljesen elszegényedett* és főképpen a jogvégzettek nem tudták önállósítani magukat. *(MTI)*

Vasúti katasztrófa Romániában

Tíz halott, 30 sebesült

Bukarest, június 7. *(NST)* Szombat reggel félhét órakor nagy vasúti szerencsétlenség történt a ploesti—buzeui fővonalon *Albesti* állomás közelében. Két vonat egymásbarohant. Az eddigi jelentések szerint a szerencsétlenségnek *tíz halálos és harminc sebesült áldozata van.* Közelebbi részleteket a vonatösszeütközésről még nem jelentettek.

Diófa kivágásához engedély kell!

A kormány rendeletet adott ki, melynek értelmében élő diófát az ingatlan tulajdonosa csakis a maga házi vagy gazdasági szükségletének fedezésére vághat ki; más célra való kivágásához engedély szükséges. A földmüvelésügyi miniszter ezt a korlátozást a szükséghez képest más gyümölcsfanemekre is kiterjesztheti.

Ügynökök bíztatására ugyanis az ország egész területén nagymértékben kezdték kivágni és eladni az élő diófákat. Ezt akarja a rendelet megakadályozni. Diófa kivágásához a területileg illetékes kertészeti felügyelő vagy a legközelebb fekvő állami kertészeti intézmény (állami faiskola, kertészképző iskola, kertmunkás iskola) vezetője, Budapesten a kertészeti akadémia igazgatója ad engedélyt. Tíznél több élő diófa kivágásához a földmüvelésügyi minisztertől kell engedélyt kérni.

Vincze Márton filmrendező halála miatt elítéltek három munkást

A Hunnia filmgyárban január hó 11-én a díszletező munkások egy reflektort akartak felszerelni. A tizenkét méteres magasságba csigaszerkezettel hatalmas pallót húztak fel, ez azonban kicsúszott a kötélből és halálra sujtotta *Vincze* Márton rendezőt. Az ügy a bíróság elé került. A büntetőtörvényszék *Gátay*-tanácsa előtt a felelősségre vont munkások azzal védekeztek, hogy *Vinczét* figyelmeztették, ne járjon a közelben, mert veszélyes. A bíróság *Veix* Ferencet 500. *Janovics* Zoltán és *Kónya* Jánost fejenkint 200 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet indokolásában megállapította, hogy a szerencsétlenül járt *Vincze* is gondatlan volt. Az ítélet jogerős.

Pest-Magyarország-IBUSz

Kilencnapos

ERDÉLYI autobusztúra

1941 június 28-tól július 6-ig.

Útirány: Budapest — Nagyvárad — Királyhágó — Kolozsvár — Dés — Beszterce — Szászrégen — Maroshévíz — Borszék — Gyilkostó — Szováta — Szászrégen — Kolozsvár — Nagyvárad — Budapest.

Részvételi díj: P 245.—.

Jelentkezési határidő: 1941 június 21.

Háromnapos felvidéki autobusztúra. 1941. június 13—15. *Útirány:* Budapest—Losonc—Pelsőc — Aggtelek—Rozsnyó—Krasznahorka — Kassa—Miskolc — Lillafüred — Eger—Budapest.

Részvételi díj: P 85.—.

Jelentkezési határidő: június 10.

Felvilágosítás és jelentkezés: Pest-Magyarország-IBUSz Utazási és Menetjegyiroda, VII., Erzsébet-körút 7. Tel.: 422 985 és az összes IBUSz-irodákban.

HÍREK

Éljen az oktatási igazgató úr!

Marosvásárhely, június hó. *Hóman* Bálint székelyföldi körútja alatt történt. A miniszter mindenütt, ahol járt, egynapos iskolaszünetet rendelt el, illetve a felekezeti iskolákban megkérte a tanítókat és tanárokat, hogy adjanak a tanulóknak egynapos szünetet.

Így történt a sepsiszentgyörgyi állami polgári fiúiskolában is. A miniszter megtekintette az iskolát és távozása előtt odaszólt az összegyűjtött növendékekhez:

— Holnap szünet lesz...

Mély csend.

— Értitek? Holnap szünet lesz, nem kell iskolába jönni.

A nebulók meredten állnak. Mély csend. Hóman Bálint egy kissé meghajolva fordul oda az egyik kisdiákhoz:

— Érted, fiacskám, holnap szünet lesz.

A kis székely némi bizalmatlansággal válaszolt:

— Az igazgató úr még nem mondta...

Hóman Bálint széttárta tenyerét és odafordult az igazgatóhoz:

— Mondja nekik meg, igazgató úr, hogy szünet lesz. Nekem nem hisznek...

Az igazgató odafordult a diákokhoz:

— Holnap nem kell iskolába jönni!

— Éljen! — tört ki a rivalgás. Az egyik kis magyar még hozzá is sivalkodott egy nagyot:

— Éljen az oktatási igazgató úr!

Tévedések elkerülése végett az »oktatási igazgató úr« — Hóman Bálint volt. A vallás- és közoktatásügyi miniszter...

Gulyás Gábor

— **Teleki Pál ucca Pestszenterzsébeten.** Pestszenterzsébet képviselőtestülete elhatározta, hogy a város egyik főútvonalát Teleki Pál grófról nevezi el.

— **Országzászlóavatás.** Pünkösd másnapján a visszatért Bácska legdélibb részén lévő *Dunagálos* községben felavatták azt az Országzászlót, amelynek talapzatát és emlékterét az ott állomásozó huszárezred készítette el a szerb betonerődök és betonakadályok anyagából. *Érkávás* községben szintén pünkösd hétfőjén tartottak országzászlóavatási ünnepélyt.

— **A MÁV elsőbbségben részesíti a Nemzetvédelmi Kereszttel kitüntetetteket.** A M. Kir. Államvasutak igazgatósága intézkedett, hogy a Nemzetvédelmi Kereszttel bíró pályázók az alkalmaztatásnál egyenlő feltételek fennforgása esetén elsőbbségben részesüljenek és őket csak azok előzhessék meg, akiknek elsőbbségi igényét valamely törvény vagy törvényes rendelet biztosítja.

— **Uj bolgár rádióadóállomások.** A bolgár postaigazgatóság elhatározta, hogy a felszabadult bolgár területeken rádióadóállomásokat állít föl. Egyúttal foglalkoznak egy olcsó néprádió tervével is.

— **Tojásnagyságú jég esett.** Telearmon délromániai megyében emberemlékezet óta nem tapasztalt jégeső pusztított. Tojásnagyságú jégdarabok hullottak, s *18 község körzetében minden növényzetet megsemmisítettek.* Elpusztult az egész vetés: búza, kukorica, repce, napraforgó és egyéb vetemény. A hatóságok elrendelték, hogy az elpusztult vetésterületeket *azonnal fel kell szántani* és takarmánynövényekkel beültetni.

— **Ujabb községek villamosítására írták ki a pályázatot.** Az iparügyi miniszter a szokásos feltételek mellett ismét több község villamosítására írta ki a pályázatot. Július 5-i határidővel Tiszalök és Sajókaza községek, augusztus 5-i határidővel Taszár, Magyaratád, Szentgáloskér, Ráksi, Igal, Somogyszil, Mernye, Geszti, Edde, Somogyjád, Osztopán, Magyaregres, Várda, Kaposfüred, Juta, Hetes, Mezőcsokonya, Somogysárd, Somodor és Somogyaszaló községek villamosenergia ellátására hirdetik a pályázatot. A kiadandó engedélyokirat hatálya 40 évben van megállapítva.

— **A Pázmány Péter Tudományegyetem Barátainak Szövetsége** pénteken tartotta közgyülését, amelyen megjelent *Serédy Jusztinián* hercegprímás, *Karafiáth* Jenő főpolgármester és még számos előkelőség. *Degré* Miklós ügyvezető elnök megnyitója után *Herczeg* Ferenc mondott megemlékezést *Császár* Elemérről. A szövetség új főtitkárává *Tomasz* Jenőt választották.

— **Szombathely törvényhatóság szeretne lenni.** Szombathely város képviselőtestülete *egyhangúan* elhatározta, hogy a kormányhoz feliratot intéz, kérve, hogy Szombathelynek adja meg a törvényhatósági jogot.

— **Különleges délvidéki postabélyegzők.** A postavezérigazgatóság közli, hogy a m. kir. honvédség katonai közigazgatása alatt álló területeken működő Ada, Apatin, Csáktornya, Kula, Óbecse, Palánka, Szabadka I., Ujverbász, Ujvidék I., Zenta és Zombor postahivatalok a »Visszatért« különleges alkalmi bélyegzőket június végéig használják.

— **Maros-Torda vármegye Vitézi Széke** ünnepélyes keretek között tartotta alakuló gyülését a marosvásárhelyi városháza dísztermében. A gyülést vitéz *Vida* Gyula nyugalmazott tábornok nyitotta meg. *Marton* Zsigmond alispán a vármegye, *Papp* Károly polgármesterhelyettes pedig a város nevében biztosította támogatásáról a Vitézi Széket. Ezután Vida Gyula vitézi székkapitány bejelentette, hogy *Maros-Torda vármegye* területén a vitézi városnyosok száma 80 tisztre és 400 legénységi állományúra tehető.

— **Tanítóképző Csíkszeredán.** Csíkszereda az őszi iskolaévre tanítóképző intézetet kap. A régi *polgári leányiskola* épületét bővítik ki erre a célra.

— **Családi házak Somogyban.** Somogy vármegye szociális alapjából most kezdték meg újabb ötven családi ház építését 100.000 pengő költséggel. A kis családi házakat a nép- és családvédelem keretében sokgyermekes szegény családoknak juttatják.

— **A »Mein Kampf« sikere Norvégiában** *Oslóból* jelentik: Négy héttel ezelőtt jelent meg *Hitler* Adolf »*Mein Kampf*« című könyvének norvég fordítása. A kereslet olyan nagy volt, hogy *az első kiadás már teljesen elfogyott* s a napokban a fordítás *második* kiadása jelenik meg.

Angol foglyok

sebesült bajtársukat viszik a német kötözőhelyre az egyik sivatagi csata után

— **A szükségóvóhelyek adókedvezménye.** Az építésügyi hatóság által kijelölt épületekben szükségóvóhelyeket kell létesíteni. Az ilyen építési költségek után adókedvezményt engedélyez a pénzügyminiszter, kimondva, hogy az igazolt költségek 50 százalékát a kivetett házadóból, rendkívüli pótlékból és községi pótadóból le kell vonni. Az adókedvezményért ugyanolyan módon kell folyamodni, mint az épületátalakítással kapcsolatban adható adókedvezményeknél.

— **A római maláriakutató intézet** 1941 július 1-től augusztus 15-ig maláriavizsgálati tanfolyamot rendez. A külföldi hallgatók jelentős kedvezményekben részesülnek. Részletes felvilágosítást ad az olasz követség sajtóosztálya. (Budapest, VIII., Eszterházy ucca 40. Telefón: 140—414.)

— **Elítélték a gáláns tolvajt.** *Gyulay* Sándor péksegéd több áruházból selymeket és női ruhákat lopott. A lopott holmit nőismerőseinek ajándékozta. A törvényszék *Gyulayt* nem jogerősen 2 és félévi fegyházra ítélte.

— **A József Nádor Müegyetem közgazdasági kara** szombaton tartott dékánválasztó ülésén az 1941/42. tanévre dr. *Füleiszánthó* Endre egyetemi tanárt választotta a közgazdasági kar dékánjává.

— **Kijátszotta a zsidótörvényt.** *Flesch* Dezső textilkereskedő zsidó alkalmazottainak számát nem csökkentette és részükre a megengedettnél nagyobb fizetést adott. A büntetőtörvényszék *Flescht* jogerősen 300 pengő pénzbüntetésre ítélte és elrendelte az ítélet hirlapi közzétételét.

— **A »hangoló á« sugárzása a Magyar Rádióban.** A *Genfi Rádiounió* felkérésére, a hangolás egységesítése céljából, a Magyar Rádió a nemzetközi kamarahangot, a »hangoló á«-t naponként iktatja műsorába. A 16 óra 45 perces időjelzést megelőző szünetjel helyett elektromos hangvilláról gerjesztett »á« hang (diapazonormál) fog elhangzani. A rádió felhívja a zenei intézmények, zenei egyesületek figyelmét, hogy az egységes európai hangolás céljából hangvilláikat, hangszereiket, hangsípjaikat stb. ezután a rádióhullám útján sugárzott normál »á«-ra hangolják be.

— **Ujabb zsidórendeletek Horvátországban.** A *Délkeleti Hirszolgálat* jelenti Zágrábból: A horvátországi zsidókérdés megoldásával kapcsolatban kibocsátott újabb rendelet semmisnek jelenti ki a zsidók névváltoztatásait 1918 december 1. után. Ennek megfelelően a zsidó üzletek cégjelzéseit is meg kell változtatni. ezeket különben is meg kell jelölni. Az eddig mellen vagy háton viselt sárga szalagok helyett a zsidóknak ezentúl sárga jelvényt kell hordaniok a gomblyukban faji hovatartozásuk feltüntetésére.

— **Vonatbeszüntetések Romániában.** *Bukarestből* jelentik: Vasárnaptól kezdődően újból beszüntetnek számos vonatjáratot. Az újabb korlátozások főleg a moldvai tartományra és a Constanza felé vezető vonalakra terjednek ki. A hivatalos közlemény azzal indokolja ezt a rendszabályt, hogy a *gazdasági természetű szállítmányokat* lényegesen szaporítani kell. Összesen hat gyorsvonatot, tizenkét sebesvonatot, huszonhat személyvonatot és huszonöt motorosjáratot szüntettek meg.

— **N. Kovács Mária kapta a főváros 3000 pengős szobrászati díját.** A Ferenc József koronázási jubileumi alapítvány idei 3000 pengős szobrászati díjának odaítélésére kiküldött fővárosi bizottság a díjat szótöbbséggel vitéz *Nagy* Zoltánné született *Kovács* Mária szobrászművésznőnek ítélte oda.

— **Az árvízkárosultak részére** a *Magyarország* és a *Pest* szerkesztőségéhez legutóbbi kimutatásunk szerint érkezett 28.896.66 pengő. Ujabb adomány: Dániel Irén Marosvásárhely 20 pengő. A 150.700-as postatakarékpénztári csekkszámlára lapunkhoz mellékelt befizetési lapon eddig befolyt: 6013.49 pengő. Eddigi gyüjtésünk összesen: 34.960.15 pengő.

— **Június 29-én leplezik le a hősi halált halt orvosok emlékművét.** Elkészült a hősi halált halt orvosok emlékműve, amely *Horvay* János szobrászművész alkotása. Eredetileg bronzból akarták önteni a szobrot, de az ismert körülmények miatt ezt a tervet meg kellett változtatni és úgy határoztak, hogy *haraszti kőből* faragják ki az emlékmű alakjait. A hatalmas nagyságú kövek kibányászása és szállítása sok nehézséggel járt, de most végre az emlékmű teljesen készen van és végleg megállapították a felállítás helyét is. Eszerint a hősi halált halt orvosok emlékműve a Gellérthegyre, a Hegyalja út mellett fekvő amfiteátrumszerű parkrészbe kerül. A hősi emlékmű ünnepélyes felavatása június 29-én, Péter és Pál napján lesz.

— **Százhalombatta—Dunafüred állomás megnyitása.** A MFTR közhírré teszi, hogy budapest—mohácsi személyszállító hajók Százhalombatta—Dunafüred állomást június 7-től kezdve érintik.

— **Román szabadkőműves-névsor.** A bukaresti *Gazetta Tzarii* újabb 189 közéleti férfi nevét közli, akik tagjai szabadkőművespáholyoknak Ezek között szerepel Vajda Sándor és Argetoianu volt miniszterelnökök, több volt miniszter, sok diplomata és közéleti vezető.

— **Tanárok olasz nyelvtanfolyama.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a magyar-olasz baráti kapcsolatok elmélyítése céljából augusztus 1-től 18-ig a magyar középiskolai tanárok számára a debreceni nyári egyetemen olasz továbbképző tanfolyamot szervez.

— **A brassói róm. kat. főgimnázium és főreáliskola** volt növendékei június 9-én, hétfőn este 8 órakor az Erdélyi-vendéglőben (József tér) tartják rendes havi összejövetelüket.

— **Ujabb német blokádtörő bravúr.** *Buenos Airesből* jelentik: Egy nappal azután, hogy az »*Erlangen*« német gőzös az egyik chilei kikötőből az angol blokád áttörésével *Mar del Plata* braziliai kikötőbe érkezett, az 5550 tonnás »*Frankfurt*« német gőzös, amely szintén Chiléből jött, befutott *Rio de Janeiro* kikötőjébe. A német hajó május 14-én indult el *Talcahuano* chilei kikötőből és akárcsak az »Erlangen«, szintén *körülhajózta a Horn-fokot és a Falklandszigeteket.* Egész Dél-Amerikában csodálják a német tengerészek ügyességét, akiknek sikerült kétízben is áttörni az angol blokádot.

— **Tüzoltóoktató tanfolyamok a Délvidéken.** Az illetékes hatóságok a Délvidék elfoglalt területein működő szervezett tüzoltóság egyöntetű szakszerű kiképzése érdekében Szabadkán és Ujvidéken egy-egy kerületi tüzoltóoktatói (altiszti) képző tanfolyamot tartanak, amelyre minden délvidéki községből küldenek ki jelöltet. A tanfolyamok július 1-én, illetve július 7-én kezdődnek s a sikerrel vizsgázott hallgatók a tanfolyam elvégzéséről végbizonyítványt kapnak, amely önkéntes, kötelés vagy magántüzoltóságok altiszti (oktatói) állására képesít.

— **Ötszáz kilométer hosszú vasutat villamosítanak Szlovákiában.** *Pozsonyból* jelentik: Illetékes helyen azzal a tervvel foglalkoznak, hogy mintegy ötszáz kilométer hosszúságban villanyerőre rendezik be a vasutakat. Ezzel évente Szlovákia mintegy *tizenöt-húszezer vagón szenet* takaríthatna meg. Ugyanekkor foglalkoznak a mezőgazdaság villamosításával is, ez azonban teljesen külön probléma, mert még nem tisztázták azt a kérdést, vajjon a villanyáram a mezőgazdaság számára a legmegfelelőbb erőművi forrás-e.

— **Időszerű ételek:** zöldfőzelékek, húsos és hústalan ételek készítésének bemutatásával könnyítenek az Elektromos Művek főzőelőadásai a háziasszony főzési gondján. Délutáni előadás szerdán 5 órakor, délelőtti pedig hétfőn és pénteken 10 órakor van. Részvétel, ruhatár díjtalan.

Nagy Zoltánné szül.

Kovács Mária

1945 óta Hódmezővásárhelyen és Szegeden dolgozik. Népi jellegű vásárhelyi szűcs majolikákat, Madonnák és egyéb vallásos tárgyu keramikat készít, melyekből 1947 tavaszán Szegeden kollektív kiállítást rendezett. Ennek művei közül figyelemre méltó a battonyai rk. templom részére készült keresztúti sorozata.

Nemzedék: 1947.

ápr. 18. (Ágyházművészet.)

Nagy Zoltánné dr

Kovács Mária

festőművész

I. Dorottya u. 19.

(Jelenleg Szegeden)

MKSz 1947

Nagy Zoltánné

Kovács Mária

mintázta ~~készítette~~ az alábbi templom stacióit s faragja haraszti (!!) köbe-

Tér és Forma

1944. 39. l. (A remetekertvárosi Szentlélek-templom.)

Madonna szent pappal

Ovális fadombormű, polikrom, mag. 70 cm.
A rozsnyói egykori jezsuita, ma premontrei templomból, Gróh István, majd Faragó Ödön gyüjteményéből.

Egyhműv. kiállítás 1930., 68. szám.

NÉMET SZOBRÁSZ 1640 körül

Pieta-szobrocska

Puszpáng, mag. 17 cm.

NÉMET SZOBRÁSZ 1650 körül

Szent Máté

Szent Márk

Szent Lukács

Szent János

Márvány, egyenkint 10×13 cm.

NÉMET SZOBRÁSZ 1650 körül

Szent György és a sárkány

Fadombormű, 21·5×27·5 cm.

K MAGYAR SZOBRÁSZ 1650 körül

Krisztus-szobor (175 kép)

Fa, mag. 84 cm.
A garamszentbenedeki apátsági templomból.
A szokatlan mozdulatú, ágyékkendős Krisztus-szobor valószínűen feltámadási szertartásokhoz készült.

Divald Kornél: Csúcsíveskori szárnyasoltárok Bars és Túróc vármegyében. A M. Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye, XLIV., 1911., 520, 547 és 548 l. [illegible]

Nagy Zoltánné

Kovács Mária

szobrász.

az egyik hasábon

Margitnak, a má-

sikon Máriának

szedve

l.

Szépművészet

1943. 155 l.

Aufgabe selbstverständlich wurde.
mengebaute Kirche, die diesem Ba
verleiht, die zu gleicher Zeit auch
siveren Seelsorge ist, fügt sich ausg
der von Gärten umgebenen Häuser
inneren Ausstattung der Kirche, n
der ungarischen Kirchenkunst teil

Nagy Zoltánné
Kovács Mária

Szobrász

l.

Kismarty-Lechner
Jenő dr

A remetekertvá-
rosi Szentlélek
templom. 3. l.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-718, 340-726

1976 JAN 14

DOLGOZÓK LAPJA
(KOMÁROM)

Nagy Zoltán, grafikus-művész

...gos magyar helyeztek el.

Hazai bélyegújdonság

A posta két hét múlva adja ki az idei első bélyeget. Az „Évfordulók-események 1976" elnevezésű bélyegsorozat első értéke a Pénzjegynyomda alapításának 50. évfordulójáról emlékezik meg.

Az 1 forintos bélyeg Nagy Zoltán grafikusművész terve alapján hatszínű ofszetnyomással, a jubiláló Pénzjegynyomdában készült. A bélyegen a nyomda emblémája, a nyomdában készült első papírpénz, az 5 pengős, alatta pedig a mostani 500 forintos bankjegy látható eredeti színekben.

ifi elleni 3:0-ás győzelem, amely szinte „szárnyakat" adott az együttesnek. Következő három mérkőzésüket ismét megnyerték.

Igazán jó formában azonban csak ősszel játszottak, amikor még az ATSC II-nek is keményen meg kellett küzdenie ellenük a győzelemért.

A nagy riválist, a Kocs csapatát, sikerült legyőzniük és őket megelőzve nyertek jogot az NB II-es osztályozó mérkőzésen való szereplésre. Edzőterem hiánya miatt azonban nem volt biz-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1976 JAN 14

Nagy Zoltán
grafikusművész

PEST MEGYEI HÍRLAP

lap 1021

Az év első bélyege

A posta két hét múlva adja ki az idei első bélyeget. Az *Évfordulók-események 1976* elnevezésű bélyegsorozat első értéke a Pénzjegynyomda alapításának 50. évfordulójáról emlékezik meg.

Az 1 forintos bélyeg *Nagy Zoltán* grafikusművész terve alapján hatszínű ofszetnyomással, a jubiláló Pénzjegynyomdában készült. A bélyegen a nyomda emblémája, a nyomdában készült első papírpénz, az 5 pengős, alatta pedig a mostani 500 forintos bankjegy látható eredeti színekben.

SOK

vel bevezetett új KRESZ-szabályok nem válnak vérévé a gépkocsivezetőnek, szintén óvatosabbnak kell lenni, annak is, aki volán mellett ül, és aki gyalog közlekedik.

Néhány gépkocsivezetővel beszélgettem nemrég. Az egyik arról szólt, hogy saját gépkocsijával ment hazafelé munkahelyéről, és a kijelölt gyalogátkelőhelytől mintegy 15 méterre a járdára már éppen fellépő, de ott megtorpanó személyt érintett meg kocsijának oldala. Az is el-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1976 JAN 14

ZALAI HÍRLAP

Nagy Zoltán grafikusművész

Munkaidőn túl 64 kisiparos

Az év első bélyege

1976

A posta két hét múlva adja ki az idei első bélyeget. Az „Évfordulók — események 1976" elnevezésű bélyegsorozat első értéke a Pénzjegynyomda alapításának 50. évfordulójáról emlékezik meg.

Az 1 forintos bélyeg Nagy Zoltán grafikusművész terve alapján hatszínű ofszetnyomással, a jubiláló Pénzjegynyomdában készült. A bélyegen a nyomda emblémája, a nyomdában készült első papírpénz, az 5 pengős, alatta pedig a mostani 500 forintos bankjegy látható eredeti színekben.

feszültség alá kerü

a kandelábe
tilos és életv

ÉDÁSZ sz

NAGY Zoltán műtört. (1908 –)

94–98, 111, 115, 210, 211, 224

t bevezetésének lehetőségei.
llátó Váll.

im Deutshcen Reich.

nykatalógus 1965. Bp,

nngrungen. Stuttgart, 1898,

, Közgazdasági és Jogi K.

mburg, 1933, Boysen.

A MAGYAR MŰVÉSZET A DERESEN

Díszes kiállítású munka jelent meg az *Új Magyar Művészet*ről. Vitéz *Nagy* Zoltán írta.[1] Kiadóink ritkán vállalkoznak nagyméretű, képekkel teli, költséges könyv kiadására. Érthető tehát, hogy mindenkit, akinek képzőművészetünk szívügye, őszinte öröm fog el a testes kötet láttára. Milyen fontos szerep várhat egy ilyen tetszetős könyvre! Hírt vihet újabb művészetünkről a megnagyobbodott ország legtávolibb zugába is. Tájékoztathat, irányíthat, nevelhet. Megszüntetheti azt a berzenkedést, ami mai művészetünkkel szemben még mindig elég élénk a közönség tetemes részében. Erre az elodázhatatlan munkára aligha volt valamikor is alkalmasabb az idő. Az a tüneményes mozgalom, melyet a kormányzóné már két év előtt megindított képzőművészetünk istápolására, nemcsak százezreket juttatott a művészeknek, hanem, ami még ennél is fontosabb, felrázta a közvéleményt. Rávilágított a művészet jelentőségére szellemi életünkben, és nemes értelemben *divatossá* tette a képeket és szobrokat. Megérett tehát az idő arra, hogy a művészeti írók is kapva-kapjanak ezen a kedvező alkalmon és teljes erővel szegődjenek a felvilágosító munkához. Az erre való készség, vagy tehetség igazán nem hiányzik belőlük. De jórészt tehetetlenek, mert csak a napilapoknak a világeseményektől elhódított szűk terület áll rendelkezésükre. Nem egy összefoglaló mű volt készülőben, kiadó azonban nem akadt rá. Pedig tartós eredményt csak komoly könyvvel lehet a közönség szélesebb rétegeiben elérni.

Nagy Zoltánnak szerencséje volt. Előbb volt kiadója, mint kézirata. Annál inkább a szerencse fia, mivel eddig főképpen titkári tevékenységéről, semmint tudományos kutatásairól, vagy irodalmi működéséről volt ismeretes. Írt ugyan vagy hét év előtt egy iskolás értekezést *A magyar litográfia története* címen, de ezzel be is fejezte tudományos pályafutását. Szakított a művészettörténettel, s rávetette magát az élő művészetre egy-egy kiállítási előszóval, vagy művészismertető cikkellyel. Írásai hol érthetőbbek, hol homályosabbak voltak, de – elvégre is írójuknak örömet szereztek, s jelentéktelenségükkel senkinek sem ártottak. Épp ezért, amikor tavaly nyáron híre terjedt, hogy az újabb magyar művészet történetének és méltatásának megírására kapott egyik legelőkelőbb kiadónktól megbízást, nem zokoltuk a dolgot. Helyes – helyet a fiataloknak! Azzal biztattuk magunkat, hogy ez a gyönyörű és nagyszabású feladat komoly magábaszállásra, alapos tanulmányokra és kellő tájékozódásra készteti a becsvágyó ifjút, akit különben ekkor már egy új művészeti folyóirat szerkesztőjének is kiszemeltek. Habár később meglepődtünk azon, hogy a nagy mű pár hónap alatt elkészült, sőt meg is jelent, ez mégsem gátolt bennünket abban, hogy könyvét jóhiszeműen és örömmel vegyük kezünkbe. Magára vessen *Nagy* Zoltán, amiért könyve kiolvasása után minden örömünk elpárolgott.

A *Bevezető* szokvány-dagályától még nem lettünk kishitűek. Tudjuk, a kezdet a legnehezebb. Az sem riasztott el, hogy amikor „fővárosunk romjain *keleti* vihar lengette a zászlót", a magyar Géniusz „a *megsem-született* magyar zseniknek vérével együtt veszett el nyomtalanul". Ellenben tiszteletlennek és indokolatlannak tartottuk azt a fölényeskedést, amit Nagy Zoltán *Fülep* Lajossal szemben enged meg magának azon a címen, hogy könyvében Fülep „romantikus faji *hangokat hallat*". Nagy Zoltán nem hallat ugyan faji hangokat, de pár sorral alább ezt írja: „Mód-

A magyar művészet a deresen
Magyar Nemzet, 1941. március 19.
Aláírás: Oltványi Imre

1 Nagy Zoltán (1908–) művészettörténész, az esztergomi Balassi Bálint és a Keresztény Múzeum volt vezetője. Könyvei – a recenzálton (*Új magyar művészet*, 1941) kívül: *A magyar litográfia története*, 1934; *Vedres István*, 1956.

szerünk: az egyéni értékek, a *faji* és nemzeti sajátságok... megállapítása." Jóllehet a *megállapítás* nem *módszer* – mégse bakafántoskodjunk, hisz a szerző sem beszél erről többé. Mellesleg azért még megjegyezzük, hogy *Izsó* ismertetésében Nagy teljesen a leintett *Fülep* gondolatmenetét veszi át, illetőleg hígítja tudálékossá, Fülep megemlítése nélkül.

A *Bevezető* után a *Végszó*hoz láttunk, mert lapozgatás közben kitűnt, hogy *Nagy* abban mondja meg, mi is a könyve, s mi volt vele a célja. Hallgassuk feszült figyelemmel. „Munkánk... szerény tükör már azért is, mert a magyar művészetnek arról a korszakáról szól, amellyel sokan foglakoznak ugyan, de vagy helytelen módszerrel, vagy kellő távlat *hiánya nélkül*!" Ez már sok a szerénytelenségből! *Lyka* Károly, *Réti* István, *Petrovics* Elek, *Rózsa* Miklós, *Lázár* Béla, *Fülep* Lajos, *Farkas* Zoltán, *Ybl* Ervin, *Kállai* Ernő, *Genthon* István, és még jó egynéhányan, mind helytelen módszerrel dolgoztak, s csak Nagy Zoltánnak adatott meg az egyedül helyes módszernek feltalálása? Aztán meg miért veti szemére ezeknek az íróknak, hogy kellő *távlat hiánya nélkül*, vagyis kellő távlattal ítélkeztek? Avagy a *„kellő távlat hiánya nélkül"* nem ezt jelentené?

Szerzőnk *Végszavában* azt is illő önérzettel jegyzi meg, hogy az idevonatkozó irodalom felsorolását azért mellőzte, mert jobbadán csak negatív értelemben használta fel. Szép, szép ez a tagadó értelem, de mennyivel szebb az a pozitív meghatározás, amit könyve céljáról ad. Íme:

„Célja: az egyetemesen emberi és sajátosan magyar vonások koordináta-rendszerében *beletükrözni* a szakemberek és a nagyközönség *szemébe* azt a *szemléletet*, azt a *módszert*, amellyel kiváló tudósok művészetünk múltjának nem egy korszakát pompásan feldolgozták."

Mielőtt megengednők, hogy szemléletét beletükrözze szemünkbe, vizsgáljuk meg egy kissé *Nagy* Zoltán kifejezésmódját, amiből eddig csak ízelítőt kaptunk.

A szó a gondolat köntöse. Tiszta gondolat tiszta köntöst szeret, a zavaros viszont a homályba burkolózik. Egypár szemelvény *Nagy* könyvéből sok bizonyítás alól felment bennünket a későbbiek folyamán. Vak percében nem egy tollforgató emberrel megesik, hogy elvét egy-egy szóképet. *Nagy* Zoltán azonban elvétve használ helyeset. A Kárpát-Duna-Nagyhaza stílusának bűvöletében él. Ráolvasó szavakat motyog, mint a babvető cigány. Bármelyik oldalt üssük is fel, a „vérvalóság, talajgyökér, eszmegyakorlat" rokonaira bukkanunk. Ő azonban nemcsak az értelmetlen gyökszavak mestere. Inkább a teljes mondatok értelmetlenségével remekel. Mint valami pákosztos gyerek, nem tud velük betelni. A gondolatok hiányát „elámító lendületű" és „tomboló dinamikájú" szalmacsépléssel szeretné „maradéktalanul" leplezni. Nincs ínyére a kifejező egyszerűség, de kapóra jön neki minden szóficam. Csak nem lehet kifogásunk az ellen, hogy a múlt század *„öncélú sorstudatát megformálni vágyó légköre"* után Ady a mi századunkban „költészetével a *kétlelkűség marcangoló lává*ját teremtette meg". Azon sem kell csodálkoznunk, hogy *Munkácsy*t egy ideig „a *belső* érzelemélmények vezették", bizonyára a megszokott külső érzelemélményekkel szemben. Ki ne tudná a nagybányaiakról, hogy „a korszellem vált bennük *korlélekké*". „A történelem *vertikális* távlatában" viszont jellemzőnek fogják *Ferenczy* Károlyról találni, hogy „a nagybányai színjáték vezérszólamát ő *pengette ecsetjével* bársonyos gordonkáján". *Izsó* „szobrászi tehetsége is nagyobb *távlatokba* fejlődhetett volna"... „Ő jelölte meg a kettős feladat egységes megoldásának *útját*, amelyet a követő szobrásznemzedékek *szélesre tapostak*, anélkül, hogy *követték* volna." És

hogy még Izsónál maradjunk, körülbelül abban az időben, amikor *Jókai* „a bárányfelhős ég bizonytalan útjára lép", szegény Izsót „az ősi magyar vallásos játékosság, a keletről magunkkal hozott *hitvalló tánckészség* vezette a táncoló parasztfigurákhoz" – a kiskésit nekije! Hagyján, hogy *„Barabás* Miklóst illeti az elismerés *második babérja"* (sorszámozott babér!), sokkal komorabb *Madarász* sorsa, aki „a magyar lélek történelme és sorsa elleni lázadásnak egyik *legemberibb villanása"*.

Tanulni is lehet *Nagy* Zoltántól. Tőle tudtuk meg például azt, hogy a múlt század írói és művészei „magasrendű *életműfajt* teremtettek meg", habár sok „korai halál... dacos *remeteelvonulás* jelzi ezt a tragikus életműfajt". Úgy fröccsen belőle a szóhabarék, hogy ember legyen a talpán, akit „irdatlan lendületű" szerkesztményei földhöz nem vágnak. Művészek vagy alkotásaik jellemzésére kéjgázban, gyönyörkéjkínban fogant mondatokat gyárt. Ezek tele vannak melléfogásokkal, s az értelem mindig a rövidebbet húzza bennük. *Medgyessy* egyik szobrán „az életellipszis két ellentett fókusza, a változó és állandó, az élet és a természeti valóságnak a művészetben való újra megvalósulásának törvénye szerint az alkotást jellemző kör középpontjában egyesül". Egy másik szobra viszont „az *időtlenség* és tértelenség *történelmi* és szellemi »metafizikai« dimenzióiban fogan". Egy füst alatt kapjuk meg *Csók* és *Ady* művészi jellemét, minthogy mindketten példák „az érzékiség bátor kibeszélésére". Igaz ugyan, hogy „az ősi megtartóztatás, az egyetemes népi magyar szemérmesség gátját" az érzéki Csók áttöri, de „nem lépi át a tiszta humánum határait... erotikája... magasrendű művészet... a valóság, a szép testi valóság *lélekben és művészetben művészetté csókolt* újrateremtése." Csodáljuk meg *Litkey*t, hisz ezt akarja *Nagy* Zoltán is, mert „őt az emberek összességében megnyilatkozó szépség vonzotta", és mert ő az, aki „a magyar táj *közösségi* lelkét" fejezi ki. Ám kontárkodjunk még bele *Koszta* művészetébe is. Mert ez se kiskutya. „Tartalom nélküli, de végtelenül sokrezdületű *érzelemvilág* Koszta festészete. *Eszmevilág*, mely Koszta lelkének és természetének nászából született."

Folytathatnók vég nélkül. A könyv a csodabogarak kimeríthetetlen tárháza. *Nagy* ilyen módon „maradéktalan dinamizmussal" rontott a magyar művészet kertjére. Maradéktalanul végzett is vele, semmit sem hagyott meg belőle. Letiporta legszebb virágait, s még azokat is, melyeket kímélt vagy napra akart szökkenteni, megfosztotta frissességüktől, üde színüktől, éltető nedvüktől. Agyoncsigázva roskadnak össze kusza szóáradatának súlya alatt. De a lebunkózott értékek tetemén annál büszkébben vetik fejüket olykor az égig azok a középszerűségek, akik nem bírnák el a tiszta meghatározást, az értelmes jellemzést és az igazságos összehasonlítást. Csak Nagy ködös fellengzésének és fogalmi zavarának oltalma alatt sütkérezhetnek ideig-óráig pünkösdi királyságuk fényében.

*Nagy*nak nincs vezető szempontja, nincs arányérzéke. Tárgy- és szakismerete is hiányos. Valami sótalan gyepü-kollektivizmus, rejtélyes népi fajiság vagy faji népiség tisztulatlan képzete kóválygog benne, s ezt szeretné világnézetté, művészetszemléletté gyúrni. De a káoszból nem születik ép gondolat. Ahogy a képzőművészeti fajiságot etnikai sallangokkal téveszti össze, ugyanúgy boronálja egybe a festői tartalmat a mesével, az irodalmi tartalommal. Azt hiszi, ha kanászt ábrázol a festmény vagy szobor, vagy ha történelmünkre van vonatkozása, akkor már „faji", már „tartalmas". Ha valaki kékkel vagy pirossal fest, az már népművészetünkből merített! Ezekkel a suta elméletekkel aztán úgy játszik, mint gyerek a színes kaviccsal. Ha megunja, sutba dobja. Nem tud következetes maradni. *Litkey* kanásza faji festészet

és tartalmas. *Egry* balatoni pásztorai tartalmatlanok! *Vaszary* Dufy-kékje mélyen magyar, népművészetien kék, pedig Vaszary, ő maga is vallotta, a legpárizsibb festőnk egyike volt. *Aba-Novák* palettájára „népünk viseletéből, művészetéből színek kerültek, de ott *elkeveredtek* a többiekkel". Melyik festőnek nincsenk ilyen *elkeveredett* színei? A maga állította tartalmi korlátozásba is állandóan belebotlik. A legkitűnőbb művészek egyik csoportját, *Bernáth*ot, *Egry*t, *Szőnyi*t azért akolbolítja ki a „korszerű" magyar művészetből, mert nincs „tartalmuk". *Kosztá*ról ellenben a legnagyobb dicséretként említi: „meséje, tartalma alig van képeinek. Tartalma maga a szép, a színekben villogó-csillogó szép".

Akik a begyében vannak, azok a „korszerűséget" nem ússzák meg szárazon. Kijelenti: „az egyes művészi alkotásokat mindentől, időtől, *koroktól* és stílusoktól függetlenül vizsgálja", mivel „a korszerűség nem értékmérő", de dédelgetettjeire legnagyobb dicsérete mindig az, hogy „korszerűek". Hogy miben áll a *Nagy* Zoltán-féle korszerűség, azzal adósunk marad. Csak azt tudjuk meg, hogy *Litkey*, *Jeges*, *Boda*, *Büky*, *Nagy* Imre korszerűek – *Szőnyi*, *Egry*, *Barcsay* nem azok. *Boda* szobrairól korszerűségükön kívül azt is elárulja, hogy bennük „olykor dinamikus, máskor döbbenetesen korszerűen szociális gondolatok merülnek fel". Erre példának *Nagy* Zoltán a csizmája fogyatékosságán *Vizsgálódó paraszt* szobrát hozza fel.

Túlzásaival mindig elveti a sulykot. Micsoda fonák értékelés nyilvánul meg ismertetéseinek méreteiben is! Ragyogó mesterünk, *Rippl-Rónai* egy oldalt kap, *Réti* 14 sort, *Iványi-Grünwald*, *Bernáth*, *Derkovits* 20–20 sort, *Kernstok*, *Márffy*, *Kmetty*, *Berény*, *Czóbel* 1–1 sort, *Kisfaludi-Stróbl* 5 sort, *Sidló* 12 sort. Ellenben *oldalak* futják *Litkey*re, *Bodá*ra, *Nagy* Imrére, M. *Varghá*ra és társaikra. *Fényes* Adolf, *Szobotka* Imre, *Ferenczy* Béni, *Ferenczy* Noémi és még sok kitűnő művész *meg sincs említve*, *Nagy* Zoltán lelke rajta.

Jellemezni nem tud. Mellé beszél. A legnemesebb anyag is szétzüllik a kezében. Kutatja művészetünk viszonyát „faji létünk lényegéhez" (?). S azt hiszi, hogy a lényegre tapint, ha unos-untalan Aranyt, Petőfit, Vörösmartyt, Csokonait, Adyt, Bartókot és Kodályt rángatja elő üstököknél fogva. Üres emlegetésük nem adhat tartalmat a kongó mondatoknak, csak fokozza a zavart. Íme: Csók Istvánban „Bartók, Kodály, Ady, Szabó Dezső, Móricz Zsigmond *színharmóniája él*". *Rudnay* egy képe olyan, mint Kodály Ave Mariája. *Vaszary*: „Adyra, Bartókra és Kodályra emlékeztető módon magyar az ő stílusának minden *külső* megnyilvánulása." (Hál'isten, belső stílusáról nem esik szó!) *Nagy* Imrét Bartók akkordjai nélkül nem lehet megérteni, *Boda* Gáborban „Bartók–Kodály, Ady–Szabó Dezső–Móricz Zsigmond igézete él", azonban „benne van Kőrösi Csoma Sándor ellenállhatatlan erejű Keletre vágyása is". *Litkey*t éppúgy befolyásolja „a nép sajátos művészete, mint Bartók Cantata Profanája és Kodály Psalmus Hungaricusa"! És így tovább, a végkimerülésig...

Istenem, azért ezen is, meg az „önmaga értésére egyszerűsített jelképeken", a „lelki tartalmiságon", a „kollektív díszítő gondolaton", a „monumentális ajánlatokon", az intuícióval azonosított szemen, a „jelképes ábrázolásnak jelképpé rögzített példáján", a „suhogó epikán", „énjének dolgos életén", a „kollektív emberi tartalmon", a „lángészként üdvözölt képen" és a tömegnyi társain még csak túltennők magunkat. Amit azonban nem bocsáthatunk meg, mert nem menthető, az az álszakszerűség tohuvabohuja. Itt már úgy elcsodálkoztunk, mint paraszt a zsiráf előtt, mondván: Ezt már nem hiszem! Megállapított képzettartalmú műszavakkal úgy dobálózik, hogy nem is pedz a jelentésükhöz. Stílus, tónus, relief, festőiség, *ecsetkezelés*:

mindmegannyi forrása tévedéseinek. Romantika, naturalizmus, expresszionizmus, kubizmus, verizmus Nagy használatában úgy váltogatják értelmüket, mint a kaméleon a színét. *Munkácsy* hol romantikus, hol expresszionista, de rokona *Szinyei*nek is, mert „mindkettőjük művészete élmény-művészet"! *Rippl-Rónai* expresszionista, *Szőnyi* naturalista, sőt verista, de mégis „monumentális, összefogó látásmód" jellemzi. *Pátzay* arcképei „modern egyszerűségűek, s a *részletek elhagyása* ellenére is... a verizmus nyelvén szólnak".

Stílusmeghatározása, fogalma a stílusról még kalandosabb. *Szőnyi* „stílusának jellegzetessége az új valóság keresése". V.ö. verizmusával! *Bartha* László „tartalmat keres stílusa számára". A gomb már megvan, csak a kabát hiányzik. *Fadrusz* „eklektikus... Donatellóhoz, Verrocchióhoz és Lionardóhoz áll legközelebb. Stílusának mégis magyar jellege van, mert Arany Jánosra és Székely Bertalanra emlékeztető módon tudta egybehangolni az érzelmi és értelmi motívumokat". *Litkey* „stílusának legfontosabb jellemzője, hogy mélyen és őszintén magyar és nagyvonalúan európai".

Ugyanilyen érthetetlenül bánik a festőiség fogalmával. *Gyárfás* „festőisége a tónuskezelés rezdületében jelentkezik", *Bernáth* „abszolut festőiségéből... kiveszett minden téma". *Berény* abszolut festőiségének „szétfolyó egységes tónusa van"! De a legjobb vadászterület *Szőnyi* művészete. „Vizuális festőisége alatt valami transzcendentális lelkiség húzódik meg". „Nem emelkedik fel teljesen az abszolut festőiség atmoszférájába, de úgy látszik hűtlen lesz elveihez, mert később átengedte magát... az abszolut festőiségre törekvő korszellemnek", ezzel viszont megúszta azt a veszélyt, hogy „belerohanjon a vizuális érzékiség hedonisztikus gyönyörködtető szándékának bágyadt felületi hatásokban megvalósuló játékába"!! Fékomadta, mordizom! No még egy példát az ecsetkezelésre. *Munkácsy* „széles ecsetkezelése ezután még lazább, de egyben puhább is lesz". Szegény Munkácsy, nem tudott rájönni a laza, de egyúttal kemény ecsetkezelésre...

Ismétlésbe kell bocsátkoznunk *Nagy* könyvéről írván. Ő folyton ezt teszi. Keservesen kiagyalt egy-két torz elvformáját 140 nagy oldalon kalapálja a fejünkbe. Ebben az egyben „korszerű". Egyébként könyve módszertelen. Szerkezet nélküli tömkelege az összekapkodott, lényegében összefüggéstelen fullatag cikkelykéknek. Akit dicsér, rosszabbul jár, mint akit szertelen magabízással „elintéz". Még csak elmosódó képet sem ad arról a korszakról, amelyről ír. Művészetünk összefüggéséről, árnyalatairól, kialakulásáról sejtelme sem lesz az olvasónak, ha átvergődik munkáján. Lehangoló, szomorú könyv, amelyhez hasonló még sosem jelent meg művészeti irodalmunkban.

Nagy egyhelyütt azt írja M. *Vargha* Béláról: „A kegyetlen élet *pesszimistává* alakította. Mintha Az ember tragédiájá-nak végszava szólalna meg piktúrájában". Ez a végszó tudvalevőleg: bízva bízzál! Mi is effajta *pesszimizmussal* bízunk abban, hogy ilyen színvonalú könyv többé nem hagy el magyar nyomdát.

NAGY Zoltán (Vitéz) művészet

Oktatási 1991

1984.IX.27.Petőfi 10.45.

Láttuk, hallottuk

- A következő témánk szintén valamennyire kapcsolatot tart Olaszországgal. Kétévente rendezik meg a világ valószinüleg legrangosabb képzőművészeti seregszemlé-jét, az Észak-Itáliai Velencében. Idén már a 41. velencei biennáléra került sor, és közel 40 ország állitotta ki anyagát a nemzeti pavilonokban. Ezenkivül még egy nagy központi csarnokban közös tematikus, és a nemzeti korlátokon tullépő anyagot is összegyüjtöttek a biennálé rendezői. A mikrofonnál Nagy Zoltán művészettörténész és Kovács Attila épitész, aki különböző filmek látványtervezője is. Az első kérdésem igy hangzik, a szinte áttekinthetetlenül hatalmas velencei anyagból melyik alkotást éreztétek a leghatásosabbnak, legemlékezetesebbnek?

- Egy szinpadszerüen berendezett tér volt ahol kő töredékeket, kisebb-nagyobb oszlopokat láttunk, egy gipszöntvényt, ami egy félig kettérepedt fejet ábrázolt, és ebbe az egész szinte piramisszerüen feltornyosodott kőhalomba felülről becsapott egy fémvillám. Ez a jelenet egy francia müvészházaspárnak a müve, Anny és Partic Polarinnak a müve volt, és egy mitológikus témát dolgozott fel.

- Én igen nagyra tartom Hans Olaint a béci épitészt, neki a központi pavilonban, ami azt hiszem hogy a legérdekesebb volt az egész bennálé területén, mert a legaktuálisabb, legfrissebb anyagokat ott lehetett látni. Ott voltak ilyen kis berendező terek, ilyen kis environmok, Hans Holen rendezett be ott egy szobát, Az utolsó vacsora cimmel, ahol eléggé sajátos módon az Utolsó vacsora asztalának lapját kiemelte, és csak az asztalt tartó bakokat helyezte el, és fölé befeszitette a levegőbe az asztalteritőt, és a tanitványokat, illetve Krisztust elektronos efektusokkal helyettesitette be, ahol Krisztust egy köralaku cső neon helyettesitette, a tanitványokat átlátszó százwattos körték, és kivéve egyet, ami opálos volt, és kicsit lejebb volt engedve, mint a többi. Azt hiszem könnyen ki lehetett találni, hogy kiről volt szó. Még itt nagyon tetszett ezen a berendezett fülkék során egy magyar sázrmazásu képzőművésznek, aki fotósként indult Magyarországon Álmos Gusztáv, egy szobája, ami teljesen feketére volt festve belül, és egy só hegy kráterszerüen ülelte magába egy betemetett videó képernyőt, illetve egy videó készüléket, aminek tulajdonképpen csak a képernyője látszott ki, mint a sóhegy krátere.

- Mind a.ketten érdekes módon olyan kiállitásokat idéztetek fel, olyan müalkotásokat, amik éppen a központi pavilonban voltak, amit a velencei biennálénak a vezetősége rendez meg, és valamilyen formában a kor szellemét akarja vele kifejezni. Érzékelhető volt például a központi pavilonban a képernyőnek a megjelenése, ott villódzott kékesen videó formában, nagyon-nagyon sok alkotásban.

- Nagyon furcsa.: párositások voltak, ez többször visszajön a kiállitáson, hogy a követ, a vizet, és a videót fura módon párositják. Szintén a központi pavilonban volt a Viz cimü munka, ahol egy felirat volt neonnal láthatóan angolul woter, alatta egy tv-képernyőn látszott ugyanez a felirat egy viz felületén elmosódva, és a következő helyiségbe belépve pedig egy egy az egyben megfaragott antik kutat helyeztek el egy mai képzőművész, mai alkotását, ami ott volt valódi márványból, és folyt bele a viz, és meg lehetett volna benne fürödni.

- Ez a videó sok mindenen változtat. Hát például csak akkor tudjuk igazán látni egy helyiségben, vagy akkor válik igazán hatásossá, hogyha a helysigg sötét, egymástól elszigetelt magán terek alakulnak ki, ilyen sötétes magán terek. Megváltozik a kiállitás alaphangulata is.

- Hát az egészben azt hiszem van egy kis játék tulajdonképpen, játék a térrel, játék a belerakott tárgyakkal, és

magával a képernyővel. Nem arról van szó egész egyszerüen, mint korábban, hogy készitünk egy videó felvételt, és azt levetitjük egy képernyőn, hanem arról van szó, hogy ezt a meghatározott céllal készitett felvételt én nagyon meghatározott, megtervezett elkészitett környezetbe rakjuk bele, amelynek a képernyőn látható képe az tulajdonképpen csak egy alkotó eleme. Igy jön létre ugy uj müfaj, amit a biennálé rendezője meg is ideológizált, a video-instalácio.

- Emlitettük az előbb, hogy a biennálé szerkezetében a fő hangsulyt a központi pavilon képviseli, és hogy ezeken kivül vannak nemzeti pavilonok. Magyarországnak is van nemzeti pavilonja, azt hiszem gyakorlatilag a kezdetektől kezdve egy gyönyörü szép régi épület, legalább 50-60, vagy 70, vagy még több esztendős. Idén ezt a pavilont vietnami gyékénnyel boritotta be Vadász György, és tüllfüggönyök lógtak le a térben, és Varga Imre szobrai voltak kiállitva. A magyar pavilon az összes többi pavilonnal mennyire volt összefüggésben , vagy mennyire ütött el az átlagos pavilon berendezésektől.

- A koncepció szerint a magyar szineket nem egyedül Varga Imre képviselte, hanem Varga Imre és Vadász György. Mudniillik ha belenézek a katalógusba, akkor nem Varga Imre nevét látom, hanem Vadász György nevét. Ez jön először, tehát ez a bizonyos lelógó tüll-leplek, és egyebek, meg a vietnami szőnyeg ez valami épitészeti produkció, vagy térberendezési produkció is akart lenni, amely mondjuk egyenrangu partnere volt a szobrász kirakott müveinek. Tehát ha jellemezni akarjuk a magyar pavilont, akkor éppen ezzel a sajátossággal különböztethetjük meg a többitől, mert mindenütt, ahol csak megfordultam, egyszerüen falak voltak. Falak voltak, amik közül igy, vagy ugy elhelyezték a müveket. Mi itt ehhez képest valami eredeti dologgal próbálkoztunk, mert létrehoztunk egy mesterségesebbet, ebben a mesterséges térben a magyar pavilon eredeti falai teljesen eltüntek, eredeti szerkezete teljesen eltünt, kaptunk egy nagyon furcsa kerek fülkékből alakitott kacskaringós vonalvezetésü folyosót, amin a nézőnek egy irányban végig lehetett haladni, és a folyosón, illetve a fülkékben voltak elhelyezve Varga Imre müvei, egy -egy kiválasztott mücsoportok.

- Vadász Györgynek a térberendezését ugy érzem, hogy a szavaiddal megdicsérted.

- Hát én valóban méltattam Vadász György instalációjának vagy hogy nevezzem, térberendezésének kvalitását, azonban ez nem olyan egyértelmü dolog. Meg kell nézni egy olyan aspektusát is az egésznek, hogy vajon hogy függött össze az

a kacskaringós vonalvezetésü belső tér azokkal a művekkel, amiket mindebben elhelyeztek, és hogyha ilyen aspektusból vizsgáljuk a kérdést, akkor azt látjuk, hogy valahol ez az összefüggés pozitiv volt, dobta a dolgot, emelt rajta, van ahol egyszerüen taszitotta, vagy közömbös volt. Szóval nem olyan egyszerü ez a kérdés, hogy egyszerüen csak azt lehet mondani, hogy jó volt, és nagyon szép.

- Varga Imrét jó szobrásznak tartod?

- Ez sem olyan egyszerü kérdés. Ő is egy igen anvivalens alkotó, éppen most, hogy visszajöttem Velencéből, megnéztem egy kicsit az Óbudán berendezett Varga Imre muzeumot, és akkor láttam ott a korai szobrokat, amik nagyon megragadták tetszésemet, ezek a szobrok amik a 60-as években készültek, heggesztett vaspálcikákból, lemezekből, rendkivül erőteljesek, rendkivül lendületesek voltak, és ebből a kezdetből a Varga Imre elindult egy hosszu, hosszu pályán és eljutpttodáig, amit mondjuk a magyar pavilon előtt láthattunk, türingiai Lajost, és Árpád-házi Szent Erzsébetet, egy kicsit konvencionális, szinpadias jelenetbe, ahol fárasztóan pózoló szinészek látszottak a fák között, és valahogy egy kicsit lagymatag volt az egésznek a megmintásása, az előadása. Szóval én nagyon tehetséges, eredeti szobrásznak tartom Varga Imrét, de müvészetének nem minden fonatkozásában, és megnyilvánulásában.

- Kovács Attilának mi volt a véleménye?

- Hát egy kicsit ellent kell, hogy mondjak az installáció kérdésében, bőllehet Vadász Györgyöt, mint épitészt elégé szeretem, tanitott is az egyetemen, de meg kell mondanom őszintén, hogy ez a munkája nagyon nem tetszett. Rendkivül avit, idejét multa, és nagyon rossz előképeket idézett fel bennem, és miután nem tudtam önálló épitészeti, vagy téralakitási alkotásként szemlélni a dolgot, mert az volt az érzésem, hogy nem tud azzá válni, igy mindenképpen installáció maradt, és mint installáció viszont rendkivül erőszakos, rendkivül tullihegett, és idegesitő, és a szó legrosszabb értelmében nőies volt, ami kimondottan zavart.

- Nagyon-nagyon rátapintottál a dolgok lényegébe, ha egy kicsit negativ értelemben is fogalmaztad meg a dolgot. Ennekx az installációnak, és a kiállitásnak lett volna egy koncepciója, és ez a koncepció az volt, hogy egy bizonyos mücsoportot emeljen ki Varga Imre életmüvé-

bő, ez a műcsoport ami ott volt a pavilonnak a közepén egy bodleri -manei témához kapcsolódott, ahhoz a témához, amit a Szépművészeti Muzeumban látható képről ugy ismerünk, hogy Mane szeretője. Tehát ezt a jellegzetes XIX. századi budoár világot, valamilyen formában ez az installáció, ez a lelogó lepel, megtestesitették a probléma ott kezdődött, amikor nemcsak ezek a művek jelentek meg ebben az installációban, hanem egészen más műcsoportok,...

- Igen, hát akkor a hegesztett...

- ... a mű-csoportok; a Czóbel portrétól kezdve a Szt. Istvánig, amik már egyáltalán nem kapcsolódtak ehhez az installációhoz.

- A művelődéspolitikai rovat müsorát ma Rózsa T. Endre készitette.

-----ooooo-----

A kiállítás október 22-ig tekinthető meg,
hétfő és kedd kivételével naponta 10–17 óráig

Meghívó

ZOLTÁN NAGY
ÜZENET DÉLRŐL

(80 fotó, 1967–1995)

Megnyitja:
ROZGONYI IVÁN
költő, a Fotóművészet volt szerkesztője
1995. október 2-án, hétfő délután 4 órakor

Magyar Fotográfiai Múzeum
Kecskemét, Katona József tér 12.

VESZPRÉMI NYOMDA RT

A Budapest Galéria, a Budapesti Őszi Fesztivál
és a Pajta Galéria tisztelettel meghívja Önt

Hármas kiállítás (1965-ből)

KONCZ CSABA
LŐRINCZY GYÖRGY
NAGY ZOLTÁN

fotóművészek

kiállításának megnyitójára
1995. október 3-án 17 órára
a Budapest Galéria Kiállítóházába
(Budapest III., Lajos utca. 158.)

A kiállítást megnyitja:

BEKE LÁSZLÓ

művészettörténész, a Műcsarnok igazgatója

A kiállítás megtekinthető október 29-ig
hétfő kivételével naponta 10–18 óráig.

A KIÁLLÍTÁS TÁMOGATÓI:

Kecskeméti Fotográfiai Múzeum
Kincses Károly
Lőrinczy Kati
Magyar Nemzeti Kulturális Alap
Sáros László – Tenkács Márta
Szent István Király Múzeum

BUDAPESTI ŐSZI FESZTIVÁL

BUDAPEST GALÉRIA

Az épület díszítésén túl közvetítheti a megrendelő üzenetét az utca embere, az épület látogatója felé. De közvetíti a művész, az építész, a szobrász és a festő üzenetét is, hiszen a műalkotás végső soron az ő sajátjuk. A monumentális festészet eszköz a szecesszió és így a gödöllői művésztelep céljainak megvalósításához. Az élet mindennapjait hivatott szebbé, gazdagabbá, művészibbé tenni.

A kiállítás ötletét azok a Gödöllői Városi Múzeumban őrzött, közvetlenül a művésztelep alkotóinak hagyatékából bekerült tervek, színvázlatok, kartonok adták, amelyeken a tervezés, a mű születésének izgalmas folyamata követhető nyomon. A monumentális festészetben alkalmazott technikák rendkívül nagy tudást, előkészítést, felkészültséget igényelnek, ebből szeretnénk kiállításunkon ízelítőt adni.

Bemutatjuk több eddig még nem ismert, mozaik-, freskó- és üvegfestménykarton mellett a Körösfői-Kriesch Aladár által készített félgömb gipszmodellt, amely a Kerepesi úti temető árkádos sírbolt kupola mozaikjához készült.

A kiállításon a monumentális festészeti technikákkal is megismerkedhetünk, tárlókban bemutatott anyag segítségével.

Őriné Nagy Cecília
művészettörténész, a kiállítás rendezője

A gödöllői zsidó temető síremlékei (1857–1963)

Időszaki fotókiállítás
A fotókat készítette: Balázs József
1997. december 31-ig

A zsidó vallás a temetőket „Élők házá"-nak (Béth hácháim) nevezi, mert - a tanítás szerint - a halottak halhatatlan lelkét élőknek kell tekinteni. A temetők - különösen a kisebb településeken - egyszerűek, dísztelenek és keresztény szemmel nézve igencsak a végelmúlás képzetét idézik elő. Kő és kő, közöttük - a módosabbak sírján - fekete gránitból készült obeliszkek bontják, bonthatják a temető puritán egyszerűségű egyhangúságát.

A vallás tiltja az emberi alakok ábrázolását: „Ne csinálj magadnak semmi faragott képet, vagy valami hasonlatosságot azok közül, amelyek vagy fenn az égben vagynak, vagy amelyek a földön vagynak, vagy amelyek a föld alatt a vízben vagynak." (Mózes 5., 8.) A sírköveken, ha valamilyen díszítés egyáltalán van, szőlőfürt és különféle növénykoszorúk rajzolatai, a hétágú karos gyertyatartó, a menora látható.

A temetők főhelyén a rabbik nyugszanak, közelükben a hitközség vezetői: a Chevra Kadisha (Szent Egylet) elöljárói, a kohaniták (Áron papi házából származók), és a leviták (a Szentély kiszolgálóinak leszármazottai) pihennek. A kohaniták sírjele a hüvelyk- és a mutatóujjal összefogott kézfejek a kéz hátoldaláról nézve, a leviták sírjele a kancsó, mely a szertartás kiszolgálását jelképezi. Gyakori a Dávid-csillag is, melynek alkotói - a két, egymásba tolt háromszög - az ég és a föld, illetve a férfi és a nő békés együttlétét szimbolizálja. (Xantus Zoltán: A gödöllői temetők története. 1746–1944. Kézirat. Gödöllői Városi Múzeum, Adattár)

A zsidó közösség a XIX. század közepén települt be Gödöllőre. A Grassalkovich család kihalása után báró Sina György, görög származású bécsi bankár, majd fia, Sina Simon tulajdonába került az az uradalom, melynek Gödöllő is része volt. A kapitalizálódás nyomán fellendülő kereskedelemmel foglalkoztak elsősorban. 1869-ben 122, 1900-ban 351 volt az izraelita lakosok száma.

1852-ben alakult a neológ jellegű anyahitközség, mely a két világháború között 96 családot számlált. A kerület főrabbija dr. Klein József volt, 1925-ben bekövetkezett halála után Eisenberger Géza töltötte be ezt a tisztséget egészen az 1944-es deportálásig. A hitközség négyosztályos elemi iskolát tartott fenn, jótékonysági intézménye volt a helybeli Hevra Kadisa és az Izraelita Nőegylet. A Zsinagógát az 1950-es években bontották le.

Az 1857-ben regisztrált első haláleset után létesült a temető, mely a XX. század elejére betelt. Az izraelita hitközség beadványban kérte az elöljáróságot új temetkezési hely kijelölésére. Hosszú tortúra után végül 1937-ben zárták le a Gizella úti zsidó temetőt, és nyitották meg az újat a repülőtérre vivő út mellett, a központi major közelében.

Az új zsidó temetőt az 1960-as évek elején számolták fel. Aki tudta, exhumáltatta halottait és elszállíttatta, a többi sírt a föld színével tették egyenlővé.

Ebből a zsidó temetőből került 1963-ban - eléggé szokatlan módon - a római katolikus temetőbe Herczeg (Fürst) Ignácnak, az izraelita elemi iskola tanítójának és feleségének fekete gránit síremléke, melynek hátoldalán hosszú, héber nyelvű szöveg található. Herczeg Ignác Füst Milán író nagybátyja volt.

A házakkal körbeépített, elhanyagolt, elárvult régi zsidó temetőt a Gödöllői Városvédő Egyesület hozta rendbe az 1990-es évek elején. Balázs József építész fotói ennek a temetőnek a sírköveiről készültek.

A második világháború után a családok nem települtek vissza, így a gödöllői zsidóság emlékét csak e régi temető sírkövei őrzik.

G. Merva Mária

GYÖNGYÖS

Bányászati kiállítás a mátraaljai szénbányászat múltjából

Gyöngyös, Vármegyeház tér 1.
1997. októberétől

A kiállítás a Mátrai Erőmű Rt. szervezésében és rendezésében valósult meg. Az egykori Huszár laktanya pincéiben kialakított vágatok eredeti felszerelésekkel jelenítik meg az 1890-es években kezdődött, az 1960-as évekig tartó mélyműveléses bányászat emlékeit. A vágat előtt a felszínen Diesel-mozdony vontatta szerelvény látható, mely éppen kiérkezik a vágatból. A kiállítást a bányászat hétköznapjait, ünnepeit bemutató tárgyak, viseleti darabok teszik teljessé.

Látogatható októberben hétfő-szerdapéntek 8–13 óra között. Külön bejelentés esetén eltérő időpontokban is. Bejelentkezés a 37-328-068, 37-328-001/4142 mellék telefonon. A kiállítás várhatóan októbert követően is látogatható lesz.

SZOMBATHELY

125 éves a szervezett magyar műemlékvédelem – 40 éves az OMF/OMvH

Szombathelyi Képtár
Látogatható: 1997. október16-tól

(Cinikusan figyelmeztetve bennünket az olaj és a víz eredendő keletkezési különbözőségére.) Változó felületi mozgó formák mind. A centrumban csücsül a csepp (DROP), birodalmának határait a véletlenre bízva. A történet a kör alakú csepp és a folt viszonyaiban zajlik. Létezik negatív változat: a golyó és repesznyomok, a téglák közé fúródva a házfalakon. A lövések becsapódási erejét, auraként a fekete lyukak veszik körül, a sérült vakolat alakja és mérete mutatja. Lyuk és csepp, fokozhatatlan felszíni végletek megnyugtatóan minimális, de éppen elegendő alapanyag egy festményhez.

Szőnyei György: Egy csepp geometria (1997)

Magyar Nemzeti Galéria

A Galéria meghosszabbította *Válogatás a Jelenkori Gyűjtemény anyagából* című, időszaki kiállítását **1997. december 31-ig.**

Téli nyitva tartás: 1997 november 4-1998 január 19-ig 10-16 óráig.

1998. január 19-március 3-ig a kiállítások részleges nyitva tartással látogathatók.

Péntek, szombat, vasárnap 10–16 óráig nyitva, a hét egyéb napjain zárva!

Különleges nyitva tartási napok:

Zenei Napok

1998. február 3. 10. 17.

E napokon kerül megrendezésre a Hangverseny délidőben c. koncertsorozat, a múzeum tárlatai közül a XIX. és XX. századi állandó kiállítások látogathatók.

Megyetérképek a Széchényi Könyvtár Térképtárában (1723-1950)

Látogatható 1997 december végéig

Az Országos Széchényi Könyvár Térképtára a megyetérképekből, a magyar kartográfia egyik legjellegzetesebb térképfajtájából, mely több mint 250 éves múlttal rendelkezik, igen gazdag gyűjteményt őriz. A válogatás több mint hetven térképe bemutatja e történet során kiemelkedő jelentőségű személyiségek (így pl. Mikoviny Sámuel, Korabinszky János Mátyás, Görög Demter, Kogutowicz Manó) és az állami, ill. magán intézmények mint az Állami Nyomda, Földrajzi Intézet, Posner Nyomda és az Állami Térképészet megyetérkép-szerkesztő tevékenységét. Láthatók lesznek a 18. század második felében és a 19. század első felében meghatározó szerepű vármegyei mérnökök által készített nagyértékű és különleges szépségű térképek is, többek között Kenedics József Vas-, Gerlisch János Veszprém-, Balla Antal Pest-Pilis-Solt-Kiskun-, vagy Vágner Mihály Sopron-vármegye térképe, ahogy az egyedi kiadású kézi és fali térképek mellett a megyeasztalok teljes köre is. A kiállítás megtekinthető december végéig a Térképtár nyitvatartási ideje alatt.

Hungaria Eliberata – A megszabadított Magyarország, 1683–1718

A Budai Polgári Casino, a Hadtörténeti Múzeum és az Országos Széchényi Könyvtár emlékkiállítása a zentai csata 300. évfordulóján a *Hadtörténeti Múzeumban.*

A magyar hadiipar 100 éve – kiállítás a *Hadtörténeti Múzeumban*

Mindkét kiállítás 1997. december 31-ig látogatható.

Gergely Béla (1897-1963) Emlékkiállítás

Mezőgazdasági Múzeum
1997. november 4-től

A hazai baromfitenyésztés gépesítésének egyik legkiválóbb szakembere Gergely Béla. Születésének 100. évfordulója alkalmából a Magyar Mezőgazdasági Múzeum emlékkiállításon mutatja be - dokumentációk és eredeti tárgyak megjelenítésével - legjelentősebb találmányait és szakkönyveit.

Nagy Zoltán életmű-kiállítása a Bélyegmúzeumban

1997.október 10-1998. március 1.

Nagy Zoltán 1940-ben kötelezte el magát a bélyegtervezés mellett, amikor grafikusként a Pénzjegynyomda munkatársa lett. Az Iparművészeti Főiskolán szerzett diplomájával zsebében Horváth Endre legendás csapatának tagjaként Vertel Józseffel, Füle Mihállyal, Gál Ferenccel, Kékesi Lászlóval együtt teremtette meg a magyar bélyeg, bélyeggrafika egységes arculatát, európai színvonalát. Első bélyegét 50 évvel ezelőtt, 1947-ben tervezte. Választott technikája a klasszikus réz-nyomás, kedvelt műfaja a portrékészítés volt. 1969-ben ő alkotta meg az 500 Ft-os bankjegyet. 1977-ben művészeti igazgatóként vonult nyugdíjba. 207 db bélyeg tervezője és nagy részüknek metszőjeként munkájával, művészetével hosszú időre meghatározójává vált a magyar bélyegtervezés egészének. Stílusa, technikája, alkotásainak művészi színvonala évtizedekre mértékévé lett a tervezőmunkának, a bélyegkiadásnak.

A pénzügyminiszter reggelije

Petőfi Irodalmi Múzeum
1998. január 31.

Mikszáth Kálmán születésének 150. évfordulója évében a Petőfi Irodalmi Múzeum és a Mikszáth Kálmán Társaság (Salgótarján) meghívott művészek számára grafikai pályázatot írt ki, melynek tárgya *„A pénzügyminiszter reggelije"* c. Mikszáth-írás volt. A beérkezett pályamunkákból kiállítást rendezett a múzeum. A mintegy 30 műből álló tárlat érdekessége, hogy albumszerűen jeleníti meg a kortárs alkotók által megidézett, Mikszáth ihlette pénzügyminiszter-képet.

Ki ironikusan, ki mai politikai aktualitással, ki illusztratív jelleggel, ki pedig a témát átértelmezve, kibővítve, leegyszerűsítve dolgozott - minden művész a maga elképzelése szerint. A díjkiosztó zsűribe felkértük Békesi Lászlót, Kupa Mihályt, Rabár Ferencet, Szabó Iván urakat, illetve a Művelődési és Közoktatási Minisztérium, a Képző- és Iparművészeti Lektorátus képviselőit, valamint Medgyessy Péter pénzügyminiszter urat, aki a zsüri elnöke lett és aki természetesen megnyitotta a kiállítást.

PIM

Nagy Zoltán grafikus

GÖDÖLLŐ – Városi Múzeum

Monumentális festészet a gödöllői művésztelepen

1998. április 15-ig.

A gödöllői művésztelep alkotói oly nagy szerepet játszottak a 20. század első évtizedeiben a magyar művészetben, így a murális, monumentális, faldíszítő művészetben is, hogy érdemesnek tartottuk felhívni erre a nagyközönség figyelmét. A monumentális festészet mint műfaj rendkívül gazdag lehetőséget rejt magában.

1997/11

Nagy Zoltán, művészettörténész

Jelentős képzőművészeti esemény, szinhelye ezekben a napokban a párizsi Grand Palais kiállítóterme: itt rendezték meg az Indépendants – a Független Művészek Szalonja – nagyszabású centenáriumi kiállítását, melyen két magyar művész is résztvesz: Bényi László és B. Hajdu László. — Bényi Lászlóról monográfusa, Nagy Zoltán így ír: „Félreismerhetetlenül hazai gyökerű művészetének jellemzője, szemléletes karaktere, jellegzetes szinvilága, festésmódjának expesszivitása, hevültsége."

Kisalföld, 1974. máj. 12.

Nagy Zoltán, építén

L. Dézsi János

Keresesi F. Eszaktev – A nagy tervező ... 20-21

Magyar Építőművészet Bp. 1983 83/4

Nagy Zoltán, művészettörténész

Tóvári Tóth István az elmúlt nyáron egyőr ordos művészeti életét képviselte Kuopioban, a nemzetközi művésztelepen, jún. 28-tól, júl. 7-ig. A finn nép vendégszeretetét 15 nemzet 51 festőművésze élvezte. Vele utazott Nagy Zoltán, aki kitűnően beszél finnül és oroszul, így segítőtársa és tolmácsa volt a festőművésznek.

Imre Béla: Tóvári Tóth István műtermében.
Kisalföld, 1983. okt. 14.

NAGY ZOLTÁN tipográfus

cikk a betűtervezésről, kézirásról
typo-grafikáról egy kiáll. kapcsán

Hunyady Judit: Névtelen művésze t'
UJ TÜKÖR 1981/X VIII/.33.sz.10.11.o.

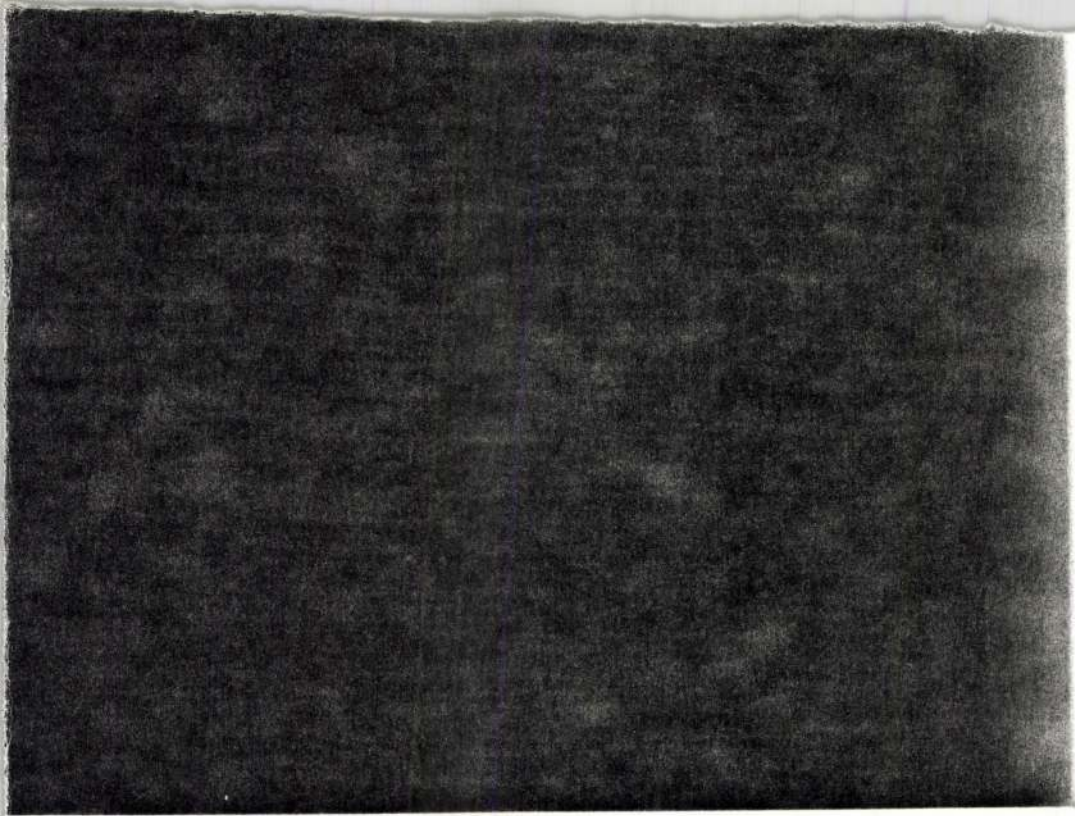

Nagy Zoltán

Magyar Hírlap 35/145
2002. jún. 24. 9.

Grand Tour – Fotókiállítás nyílik Nagy Zoltán és Paola Agosti munkáiból holnap 17 órakor a Budapest Galériában. A Grand Tour című kiállítást Kincses Károly nyitja meg. *(MH)*

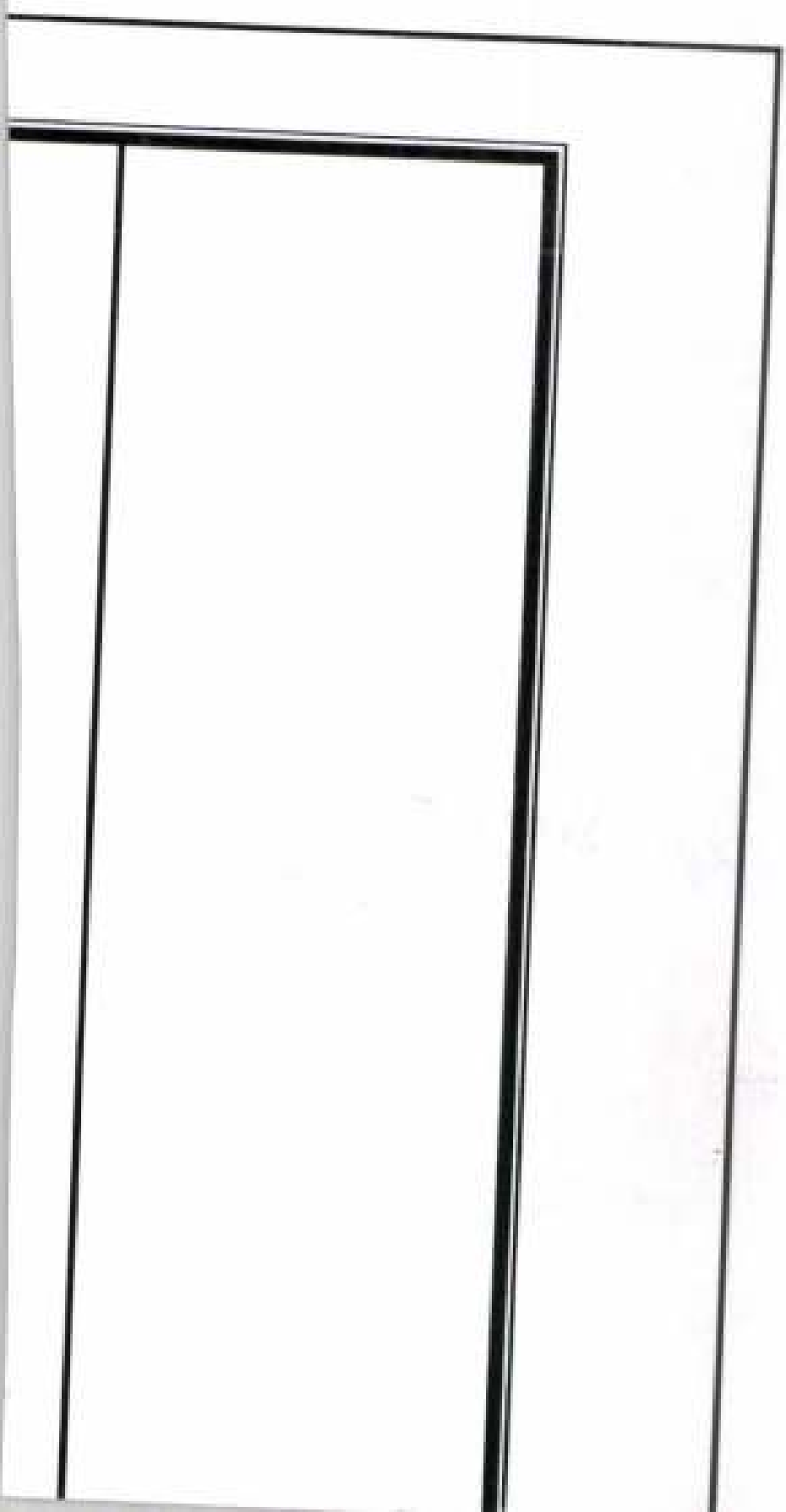

Nagy Zoltán

— Mély megrendüléssel tudatjuk, hogy drága Papónk, **Nagy Zoltán** grafikusművész, súlyos betegség után 71 éves korában meghalt. Gyászolják: felesége, fiai, Balázs, Gábor, menye Kati, unokái, Anna, Dani, Bori. Temetése márc. 25-én, a Farkasréti temetőben, 15 órakor lesz. ×

Magyar Nemzet 1987. III. 19.

Nagy Zoltán

A MAGY. IP. MŰV. AZ EZREDFORDULÓN

73. l.

zon létre. De egy ráfizetéssel
z kenyeret létrehozni csak ter-
hosszu évek óta történik s a
történt, s aki tudja azt,
a rizshántolás hozott létre, -
hanem izoláltan a cukor kérdését
mást, mint hogy az i l y e n
a l az érdekeltséggel, amely
sem szállhat szembe. Ez azonban

a vesztébe s elkeseredésében mi
val a zsidó fejére. Hogy az az

Nagy Zoltán, építész

Tervező. (Miskolc.)

Bronzi István: A lakótelepek 6.

NÉPSZABADSÁG," Bp. 1975. febr. 16.

dr. Nagy Zoltán műnésztörténész

Tatán, a Kuny Domokos Múzeumban

aug. 9.-én megnyitja Szabady Ve-

ronika díszítőszobrász szabadtéri ~~szo~~-

kiállítását.

Meghívó

1974. aug. 9.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 OKT ? 2

Magyar Nemzet

Nagy Zoltán grafikus-

A filatelisták ünnepnapja

A Magyar Bélyeggyűjtők Országos Szövetségének Vörösmarty utcai székházában vasárnap délelőtt ünnepséget rendeztek a 46. bélyegnap alkalmából. Ezúttal adták át a vándordíjakat a legjobb felnőtt, illetve ifjúsági körnek, valamint a területi irodának, továbbá az arany-, ezüst-, bronzjelvényeket és jutalmakat a legjobb egyéni gyűjtőknek. Dr. *Steiner* László, a MABÉOSZ főtitkára köszöntötte az ünnepi eseménysorozatra egybegyűlt nagyszámú érdeklődőt.

A beérkezett szavazatok alapján a legszebb bélyegnek a közönség az 1972. december 30-án megjelent Petőfi-sorozat 2 forintos címletét minősítette. A bélyeg tervezője és metszője, *Nagy* Zoltán grafikusművész megkapta a szövetség oklevelét és emlékplakettjét.

szovjet mezőgazdaságról. Épp olyan fontos volna, hogy elérje a világszínvonalat, mint az ipar. Akkor nem kellene a Szovjetuniónak gabonavásárlóként megjelennie a világpiacon, ahol emelkednek az árak; saját feleslegeiből adhatna gyors segítséget az éhező országoknak. Igaz, ez nem egyedül az ő kötelessége volna.

A harmadik világban, természetesen, nem csillapítani, hanem megelőzni kellene az éhséget. Óriási feladat vár a fejlett ipari államokra, hogy minden országban a megfelelő gazdasági szerkezetet kialakíthassák.

— *Mennyi mindent tehetnénk, ha nem a konfliktusok-*

Nagy-Zoltán tervezőművész, grafikus.

A Magyar Pósta a Petőfi-évfordulára három értékből álló réznyomatos bélyegsort ad ki. Ez a Pénzjegynyomdában készül. Nagy Zoltán – a Pénzjegynyomda tervosztályának vezetője –, a portrén dolgozik (repr.) emlétve). Hurz csatendeje jelent meg az első Petőfi-bélyege.

Simon Gy. Ferenc: Méltán Petőfihez.

Tükör, 1972. okt. 3. 9. old.

Nagy Zoltán

„Fekete figurás" c. képe szerepel a XIII. szegedi nyári tárlaton. (említve).

Ács J.: A XIII. Szegedi Nyári Tárlat Magyar Szó, 1972. aug. 20.

Nagy Lottán

a jászberényi könyvtár ötödik kisgrafikai kiállításán rézkarca szerepel a Munkácsy-díjas művésznek.

A.A.: Műemlékek ex libriseken és kisgrafikákon, Szolnok Megyei Néplap, 1972. okt. 14.

Nagy Zoltán

városrendezéssel kapcsolatos elméleti munkássá-
gáért is Ybl-mesterországi építészeti tevékeny-
ségéért az Ybl díj I fokozatát kapta.

Átadták az idei művészeti díjakat

Magyar Hírlap, 1969, április 3. 7. l.

MK SAJTOFIGYELO
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1981 MÁJ 15
MAGYAR IFJÚSÁG

Nagy Zoltán, grafikus

1021

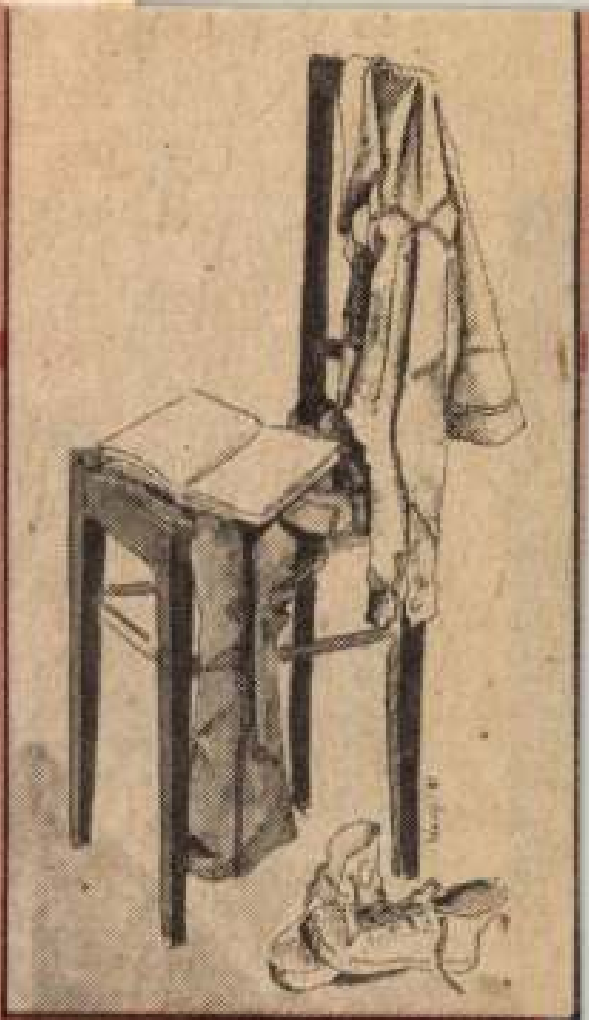

Nagy Zoltán rajza

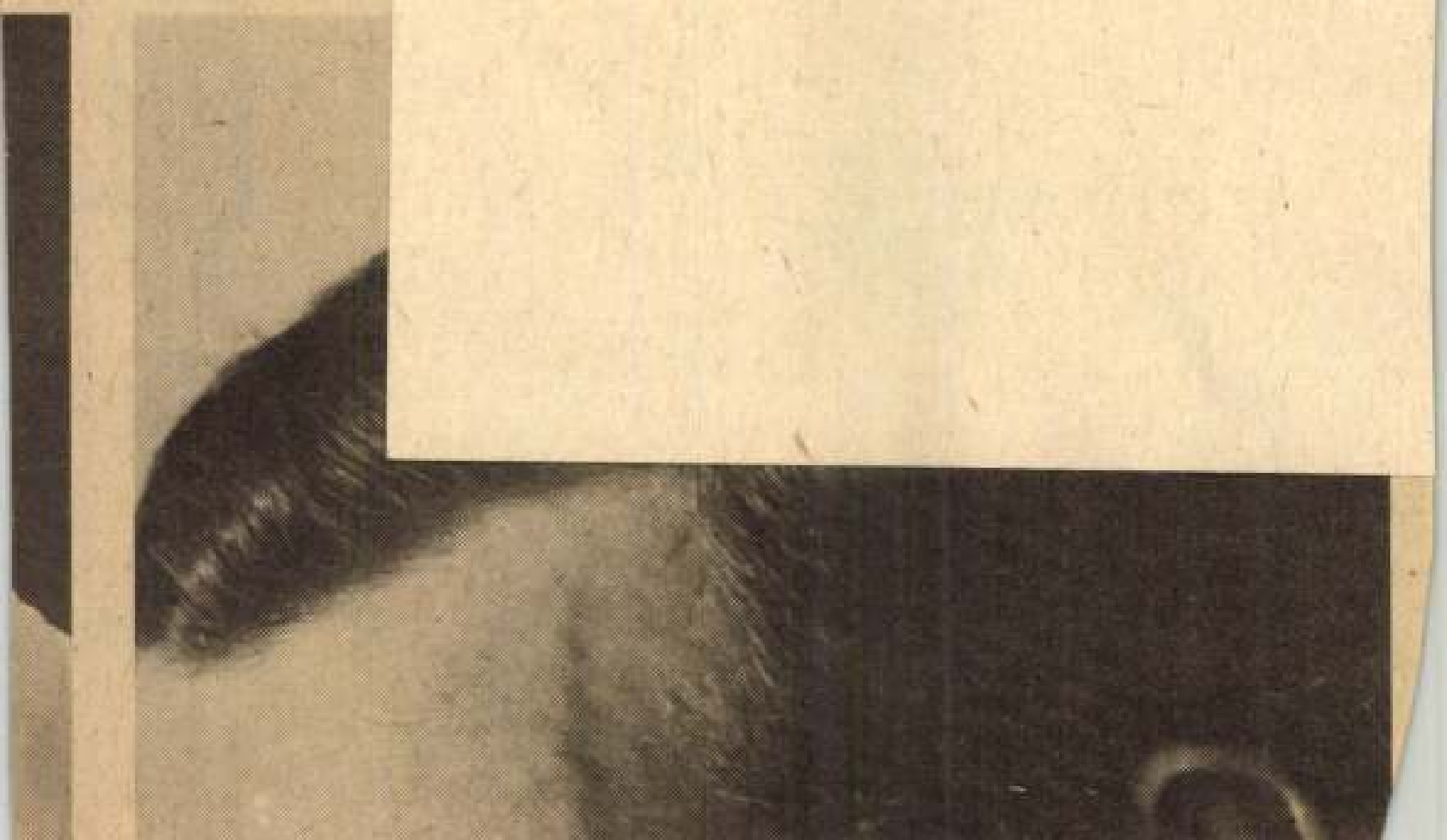

Nagy Zoltán

24 emeletes magasház 193 lakással, Győrikapu-déli lakótelepen /Nagy Zoltán, Rózsa Sándor épitészek/ - Miszaki Tervezés, 1968.6.sz.8-9. l.

18 emeletes lakóépület 117. lakással a Szentpéterikapu déli lakótelepen /Miskolc/. /Rózsa Sándor, Nagy Zoltán épitészek./ - Müszaki Tervezés, 1968. 6.sz. 7. l.

Az 1960. évi magyar müvészettörténeti irodalom bibliográfiája - Müvtört.Ért. 1971.2.sz. 149-182. l. 155. l.

Nagy Zoltán

Kereskedelmi és intézményközpont Kilián-Dél városrészben,/Miskolc/. /Cservenyák Lászlóné,Nagy Zoltán építészek./ - Magyar Építőipar, 1968.1.sz.3.1.

Nagy Zoltán műve. Kilián-Dél városrészben 15 emeletes lakóépület. - Magyar Építőipar, 1968. 1.sz. 6.l. - Műszaki Tervezés, 1968 6.sz. 5.l.

Az 1968. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája - Művtört.Ért. 1971.2.sz. 149-182. l. 153. l.

Nagy Zoltán

cikkei: Lakás a magasházban. Műnaki Tervezés, 1968. 6. n. 3-4.

29 emeletes csigavonal alaprajzú toronyház 209 lakással. - tanulmány terv (Nagy Zoltán építész) - Műszaki tervezés, 1968. 6. n. 10-11. l.

Az 1968. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört. Ért. 1971. 2. sz. 149-182. l.

153. l.

Nagy Zoltán

A jászberényi Városi-Járási Könyvtárban alyan kisgrafikai és ex libris kiállítást rendeztek melyeken magyar műcmlékek láthatók. Rezkarc alkotásai szerepelnek a kiállításon.

Arató Antal: Műcmlékek az ex libriseken és grafikákon.

Műcmlékvedelem, Budapest, 1943. 2.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1970 JUN. 30
NÉPSZABADSÁG
Budapest

1021

Itt az új kétforintos

A régi 1971. június 30-ig érvényes — Augusztus 21-én bocsátják ki az ötszázforintost
Az új érmék és bankjegy előnye

(Tudósítónktól)

Új, sárgarézből készült kétforintos pénzérmék kerülnek forgalomba július elsejével, s augusztus 21-től 500 forintos címletű bankjegyet bocsát ki a Magyar Nemzeti Bank — tájékoztatta hétfő délelőtt a sajtó képviselőit *Pulai Miklós*, a Magyar Nemzeti Bank első elnökhelyettese. Mint elmondotta, az új pénzérmék és bankjegyek kibocsátását a pénzforgalom praktikussága indokolta.

Régi kívánság például, hogy a különböző automatákat váltópénzzel lehessen működtetni. A jelenlegi, kis értékű váltópénzek erre nem mindig alkalmasak. Tízforintos érme a legpraktikusabb erre a célra, a bevezetéséhez azonban a jelenleginél kisebb kétforintosra és ötforintosra van szükség. (Az utóbbi két pénzérme összetéveszthetősége egyébként is sok bosszúságot okozott a lakosságnak.) *A tízforintos érme kibocsátását megelőzően tehát előbb a kétforintos sárgaréz érmét bocsátják forgalomba, majd a jövő nyár közepén jelenik meg az új öt- és tízforintos. A régi kétforintosokat 1971. június 30-ával vonják ki a forgalomból, de a Magyar Nemzeti Bank még azután is névértéken átcseréli.*

Az 500 forintos bankjegy kibocsátása jelentősen megkönnyíti a pénzforgalmat. Kis címletű bankjegyeinkkel ugyanis (amelyek az 50 forintos kivételével még a stabilizáció korszakából valók), nagyon nehézkes a többszörösen megnövekedett pénzforgalmat lebonyolítani. A lakossági fogyasztás szerkezetének változása, a nagyobb értékű tartós fogyasztási cikkek iránti érdeklődés növekedése is sürgette a nagyobb címletű bankjegy kibocsátását. (Itt jegyezzük meg, hogy valamennyi európai ország közül nálunk volt a legkisebb címletű a bankjegy, hiszen létezik 100 rubeles, 1000 zlotys, 1000 schillinges, 1000 holland forintos, 1000 nyugatnémet márkás, 10 000 svéd koronás bankjegy.)

Az új 2 forintos.

Az új 500 forintos kibocsátása mindenképpen előnyös. A pénzforgalom lebonyolításához 35 százalékkal kevesebb bankjegy kell, ami *csupán az anyagköltségeknél 10 millió forintos megtakarítást jelent.* Ennél sokkal lényegesebb, pénzben ki sem fejezhető a kezelési költségek csökkenése, a pénzzel hivatalból foglalkozók és a lakosság kényelme.

Az 500 forintos bankjegy összhatásában szürkéslila színű, közepén a *Magyar Népköztársaság* címere látható, egyik oldalán *Ady Endre* portréja, hátoldalán *Budapest* látképe az *Erzsébet-híddal.* *(Tervezte: Nagy Zoltán és Gál Ferenc grafikusművész.)*

Az 500 forintos bankjegy két oldala.

Nagy Zoltán

Franciaorszag ...
városában, *Nancyban*, vasárnap a képviselői pótválasztás második fordulójában *Jean-Jacques Servan-Schreiber* megszerezte a szavazatok 55 százalékát és elnyerte a mandátumot. A gaulleista jelölt, Roger Sonchal, még az első fordulóban elszenvedett súlyos vereségéhez képest is tovább veszített szavazataiból és a két évvel ezelőtti 63 százalékkal szemben ebben a hagyományosan gaulleista körzetben most mindössze 24 százalékot kapott. A kormánypárt köreiben ez nagy nyugtalanságot keltett: A gaulleista párt múlt hét végén tartott kongresszusán a legtöbb felszólaló szintén a nancyi tanulság alapján sürgetett intézkedéseket a párton és a kormánykoalíción belüli ellentétek megszüntetésére és

Tanulságul szolgál...
a választás a baloldal...
itt egyébként sem ...
cialista párt és az ...
cialista párt (PSU) ...
dulóban szintén ves...
taiból. A második fo...
dig *e két párt sza...*
egy része támogatta ...
zös jelöltjeként ind...
ta jelöltet.

Egyébként egyedül ...
te meg szilárdan, sőt erősítette pozícióját Nancyban.

Mint az MTI párizsi tudósítója írja, Servan-Schreiber sikere nyomán újabb kísérlet kezdődik Franciaországban a nem kommunista baloldal és a centrista jobboldal összefogásával egy „harmadik erő" létrehozására. A korábbi hasonló kísérletek kudarcot vallottak. A harmadik útas vállalkozás ezúttal is, mint minden korábbi alkalommal, a baloldal egységének megvalósítását kívánja megakadályozni.

A VILÁGSAJTÓBÓL

ПРАВДА

Besszarábia és Moldva egyesülésének évfordulójáról

A vasárnapi Pravdában Ivan Bogyul, a Moldvai Kommunista Párt Központi Bizottságának első titkára cikket írt abból az alkalomból, hogy 30 éve állították helyre a szovjet hatalmat Besszarábiában és az egyesült Moldvával.

A szovjet hatalom — emlékeztet a cikkíró — 1917 végén és 1918 elején győzedelmeskedett az országnak ezen a területén.

„A *Moldva* jobb parti részében azonban — írja Ivan Bogyul — a szocialista átalakulás folyamata megszakadt. A királyi Románia, szövetségre lépve az imperialisták által bujtogatott és támogatott moldvai és ukrán burzsoá nacionalistákkal, hitszegően *Besszarábiára* tört. Az imperialista propaganda a burzsoá nacionalisták kijelentéseire és a királyi Románia történészeinek koholmányaira hivatkozva, úgy próbálta beállítani az intervenciót és Besszarábia elfoglalását, mint „a moldvai nép önrendelkezési törekvéseinek" valamifajta »következményét«."

A cikk írója utal arra a szakadatlan küzdelemre, amelyet Besszarábia dolgozói vívtak a szocialista hazával való újraegyesülésért, majd megállapítja:

„A kommunista párt és a szovjet kormány állhatatos harcát a besszarábiai kérdés igazságos rendezéséért végül siker koronázta. A történelmi igazság diadalmaskodott. Besszarábia 1940 nyarán ismét szovjet terület lett."

Ivan Bogyul ezután foglalkozik azokkal a mélyreható társadalmi, gazdasági, politikai és kulturális változásokkal, amelyek 30 esztendő alatt Szovjet-Moldvában végbementek, és hangsúlyozza, hogy a moldvai népnek a kommunista párt vezetésével a gazdasági és a kulturális életben kivívott sikerei a lenini nemzetiségi politika győzelmét jelentik.

tagját, a kambodzsai ...
zeti egységkormány gazdasági és pénzügyminiszterét. (TASZSZ)

Nimeri szudáni állam- és kormányfő Csehszlovákiából vasárnap Lengyelországba érkezett Szerdára az NDK-ba várják, ugyancsak hivatalos látogatásra. (MTI)

Manescu, román külügyminiszter, aki az ENSZ-ünnepségek alkalmából tartózkodik San Franciscóban, vasárnap megbeszélést folytatott Rogers amerikai külügyminiszterrel. Manescu hétfői programján, a Fehér Ház közlése szerint, szerepelt egy Nixon elnökkel tervezett találkozó is. (MTI)

Bolíviában megalakították a forradalom védelmének nemzeti bizottságát, azzal a céllal, hogy mozgalmat szervezzen a demokratikus átalakulási folyamat meggyorsítására. (TASZSZ)

A szovjet ifjúság napján vasárnap a szovjet főváros fiataljai koszorút helyeztek el a Leninmauzóleumon és az Ismeretlen katona síremlékénél. (TASZSZ)

Mitja Ribicsics jugoszláv kormányfő háromnapi leningrádi tartózkodás után vasárnap különrepülőgépen az Észt Szovjet Köztársaság fővárosába, Tallinnba utazott. (MTI)

U Thant ENSZ-főtitkár üzenetet intézett a máltai „Béke az óceánokon" konferenciához, s derűlátóan nyilatkozott a tengerfenék atommentesítésének kilátásairól. (MTI)

A Közös Piac és a tagfelvételét kérő négy ország (Anglia, Dánia, Írország és Norvégia) ma félnapos formális értekezletet tart. (MTI)

Nagy Zoltán grafikus

Nagy Zoltán metszete

Magyar Ifjúság, 1981. jún. 26.

messziről kiabálja a vendéglő nevét, ahol vacsorázni fognak... A halászcsárdákat különösen szerette.

...A kéziratlapok árván, érintetlenül hevertek Kövesi íróasztalán.

— Érdekes, alig hízol — mondta Klára egy napon, amint Kövesi oldalán a Paksi Halászcsárda felé lépkedett. — Pedig egész rendesen eszel, amióta velem élsz.

Kövesi nem szólt. Nem mondta el Klárának, hogy állandó émelygés gyötri, nehezen lélegzik a rostos ételektől, az erőspaprika napokig marja a torkát, a szükségé hirtelen érkezik, mint a nyári vihar... S néha földi gilisztához hasonlítja magát, „aki" nem más, mint egyetlen hosszú tápcsatorna.

— Ma pontypörköltet eszünk — mondta Klára, amint megérkeztek a vendéglőbe, leültek a piros asztal mellé.

— Pontypörköltet? Nem nagyon szálkás?

— De az — mondta Klára, és körülpislogott a helyiségben.

...Nos, a ponty majdhogynem Kövesi halálát okozta. Hatalmas pörkölet vagy Klára fejére borítottam volna, ó, én barom, hát kellett ez nekem?!"... Újabb köhögési roham fogta el, és hopp! napvilágra került a szálka.

Kövesi nagyot szippantott az újra közelébe került életből.

Felvette a szálkát. Gonosz, görbe, rosszindulatú halcsont volt, a halál ügynöke.

Kövesi kiszédelgett a klotyóból, belépett az étterembe...

Megtorpant.

Klára széles hátát látta, amely arról tanúskodott, hogy lelkesen fogyasztja a pontyot, néha a szájához emeli a kezét, hogy elvegyen egy szálkát, még a fülei is mozogtak az erőteljes rágástól, a kontya meg-megremegett...

— Főúr! — szólt halkan a pincérnek Kövesi.

— Tessék, uram.

— Itt egy tízes, vigye oda ezt a szálkát annak a hölgynek. És mondja meg neki, hogy búcsúajándék. Szuvenír egy félbolond, étvágytalan írótól.

Kilépett a hűvös utcára. Valahol a házak felett már az ősz susogott. Kövesi elhatározta, hogy gyalog megy át a Lánchídon.

NÁGY Zoltán

Végezetül említjük meg, hogy érdekes dianyagok is bemutatásra kerültek; Nagy Zoltán képverseit és Elekes Károly több akciójának (ezek között volt csoportos is) diadokumentumait láthatták az érdeklődők, ám az nayagok kiválasztása véletlenszerünek tünt.

Irta:

Chikán Bálint: Médium. Képzőművészeti kiállitás Sepsiszentgyörgyön.= Jelenkor, 1983/1. 87.p.

Nagy Zoltán
Festészeti triennálé szolnok

Magyar Nemzet 1984. XI.4.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZAVA

Nagy Zoltán
1963 MÁJ 3.

Újabb olimpiai bélyegsorozat

1021

»Lovassport és lótenyésztés« címen öt értékből álló bélyegsorozatot hoznak forgalomba a szovjet posta. Az egyes bélyegeken a legjelentősebb versenyfajtákat láthatjuk.

Megjelent a negyedik mexikói olimpiai bélyegsorozat, amely tíz értékből áll. A bélyegeket több milliós példányszámban adják ki. Egyidejűleg azonban a tíz bélyeg négy blokk alakjában is megjelenik 100 ezer példányban, ami az érdeklődéshez képest igen alacsony.

Az Osztrák Állami Nyomda a német megszállás alatt nyomott és visszamaradt német bélyegek eladását tervezi. A készlet 6—7 millió schillinget tesz ki.

A Magyar Posta közeljövőben megjelenő újdonságai: Marx Károly születésének 150. évfordulóján, május hó 5-én 1 Ft címletű bélyeg jelenik meg Marx Károly arcképével, Nagy Zoltán grafikusművész terve alapján. Előreláthatólag ezzel egy időben kerül kiadásra a Légrády Sándor grafikusművész által tervezett, az űrkutatás mártírjainak emlékezetére készült blokk. Rajta Gagarin, Komarov és White képmását találjuk, s névértéke 10 Ft.

(Dr. S. L.)

ge. — Budapes
Vágóhíd utca 1

marty Mgtsz Fó
tvánnyal rendel
traktorvezetőke
Munkásszállás
s biztosítva. Je
zés személyesen
el esetén útiköltt
térítünk.

ipari Vállalat fel-
re keres fiatal
észtechnikusokat,
képzett kalkuláto-
, fiatal érettsé-
t fiúkat és leá-
at, gyors- és gép-
ket, — valamint
azdasági techniku-
végzett leányokat.
gős 198244« jeligé-
Felszabadulás téri
etőbe.

szteni tudó, fiatal
gázszerelő dél-
elfoglaltságot ke-
akatosnál is —
eligére Felsza-
ri hirdetőbe.

rendelkező építésvezetőket, művezetőket, budapesti—stófoki munkahelyekre. Továbbá gyakorlattal rendelkező bérelszámolót és teljesítményelszámolókat. Jelentkezés: Bp. VI. November 7. tér 4. Személyzeti osztályon.

Géplakatosokat, fémcsiszolót, fiatal esztergályost, női és férfi segédmunkásokat, bevásárlónőt felveszünk. Autófém Ktsz, Bpest,

340-es BMW minden elfogadható árért szétszedve is eladó. Pesterzsébet, Kossuth L. utca 122.

Vitorlás, mahagóniból 9,4 m²-es (Szalonka), igényesnek eladó. Este: Egyszáznyolcvanhat — hatheivenhét.

ADÁSVÉTEL

Bútorvétel! Típusbútort, kombináltat, háromajtóst, rekamiét, hálószobát, hagyató-

gel, hagy
lékhelyüs
ker., Ro
körút, ill
közelében,
cserelakás
181809«
szabadulás
tőbe.

Ü

Balatons
máshoz,
4 szemé
ralás lek
lődni: Bp
S. 1. Vel

M-D.K.

Nagy Zoltán

~~Aztálin~~72 Sztálin 72. születésnapjára kiadott Sztálin szobor -bélyeg terve

Irán tá a bélyegek világában Bp. 1964. 95. l.

M.D.K.

Nagy Zoltán

Rákosi Mátyás születésnapjára / 60 / kiadott bélyegek terve.

Iránytü a bélyegek világában Bp. 1964. 95. 1.

Nagy Zoltán M.D.K.

1848-as szabadságha c bélyegsor terve

Iránytü a bélyegek világában Bp. 1964. 95. 1.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR HÍRLAP
Budapest

1970 JUN 30

Nagy Zoltán

Tájékoztató a Magyar Nemzeti Bankban

Itt az ötszáz forintos bankjegy

Pulai Miklós, a Magyar Nemzeti Bank első elnökhelyettese hétfőn tájékoztatta az újságírókat, hogy a bank július 1-én *új kétforintos pénzérméket*, augusztus 21-én pedig *500 forintos* bankjegyeket hoz forgalomba.

Az új kétforintosok kibocsátásával egyrészt az *automaták elterjesztését* kívánják segíteni, másrészt az a cél, hogy a váltópénzeket *jól meg lehessen különböztetni*. A jelenleg forgalomban levő 2 és 5 forintosok könnyen összetéveszthetők. A bank azt is tervezi, hogy a jövő nyáron *új 5 forintos, ezenkívül 10 forintos pénzérmét* bocsát ki. A most forgalomba kerülő 2 forintos *sárgarézből* készül, s valamivel kisebb az 1 forintosnál. Az új 5 és 10 forintosokat *nikkelből* verik. *Az új 5 forintos kisebb lesz a régi 2 forintosnál, a 10 forintos érme pedig nagyobb a jelenlegi 5 forintosnál.*

Az új sárgaréz 2 forintosból körülbelül 50 milliót hoznak forgalomba, de *egy évig még érvényesek a régi 2 forintosok is.* 1971. június 30-ig vonják ki a régi kupronikkel 2 forintosokat a forgalomból, de *a Magyar Nemzeti Bank azt követően is beváltja a régi érméket.*

Az 500 forintos bankjegy kibocsátása azért szükséges, mert a régi bankjegyekkel már *igen nehézkessé vált a pénzforgalom.*

A jelenlegi címletek — az 50 forintos kivételével — még *az 1946-os stabilizáció idején alakultak ki*, azóta a lakosság pénzforgalma 4,8-szorosára *nőtt*. 1947-ben még 47 millió, 1961-ben 132 millió, 1969-ben pedig már 239 millió bankjegy kellett. Európában *szinte egyedülállóan alacsony* hazánk legnagyobb címletű bankjegye, a 100 forintos. A *Szovjetunióban* a legnagyobb címlet a 100 rubeles, amely körülbelül 1300 forintnak felel meg. *Ausztriában* legnagyobb címletként 1000 schillingesek, az *NSZK-ban* 1000 márkások, *Svédországban* pedig 10 ezer koronások vannak forgalomban.

Az 500 forintosok kibocsátásával körülbelül *30—35 százalékkal kevesebb bankjegyre lesz szükség*, ami csupán a bankjegykészítéshez szükséges anyagban *10 millió forintos megtakarítást jelent.* Ám ennél fontosabb: *lényegesen könnyíti a boltok, a pénzintézetek pénzforgalmát.*

Az 500 forintos *valamivel nagyobb lesz a százasnál*, hossza 174, szélessége 80 milliméter. Az alapszíne szürkéslila, a képnyomat kékeslila. Az egyik oldalon *Ady Endre* portréja, a másik oldalon pedig *budapest panorámakép* látható, előtérben az *Erzsébet-híddal*. A bankjegyet *Nagy Zoltán* grafikusművész tervezte, a metszeteket Nagy Zoltán és *Gál Ferenc* grafikusművész készítették.

erőt növelő kamatok összeg
akkor a városi lakásigénylők
ban országosan túlhaladta
ezen belül a fővárosi lakás
ma a 139 ezret. *Annak ell*
lakossági megtakarítások
növekedtek, mindössze 519
kás épült teljesen magá
hitel nélkül.

Kamat és törles.

A társasház-konstrukció idő
vült, azonban az állam ezekné
ezer forint közötti *kölcsönt* ad lakason-
ként. A jelenlegi hitelezések szerint a *ka-*
mat 80 ezer forintig évi két százalék, e
felett évi hat százalék. A költségek az
átlagjövedelmű családok — és ezek első-
sorban a lakásigénylők — részére nehe-
zen teszik lehetővé a kölcsön mellé szük-
séges mintegy 100 ezer forint készpénz
előteremtését, a jelentős törlesztés válla-
lását. A központi szervek állásfoglalása
alapján átgondolt változtatásokra van
szükség. Célszerű elősegíteni, hogy az ál-
talános lakáshelyzet javításához *minden-*
ki mozgósíthassa anyagi erőforrásait.
Kedvező lenne az *általánosnál alacso-*
nyabb százalékkal adni lakásépítési köl-
csönöket, emelni a visszafizetés időtarta-
mát — 25 helyett 30 évre —, és lehetővé
tenni, hogy a gyermekek, illetőleg az el-
tartott családtagok száma után az épít-
tetők jelentős engedményeket kapjanak.
A dolgozók lakásépítési kezdeményezését
nagyban elősegítené *az elviselhető teher-*
vállalás, amellyel az úgynevezett kedvez-

ezrei
ágának
gyezer
ét ön-
kö-
megér-
tonká-
nkáju-
Egye-

1941. június 27–30. Történelmünk bővelkedik tragikus dátumokban, de ezek a 29 évvel ezelőtti június végi napok a *szégyen* napjai is. Elvakultság, hitszegés, bűnös politikai mesterkedés, rabló kapzsiság, egy társadalmi és gazdasági bajoktól agyonsanyargatott nemzet cinikus megtévesztésének történelmi méretű bűntényе foglalja gyászkeretbe ezt az évfordulót. Erről vallanak a *dokumentumok* és vallanak az *élő tanúk* is.

Werth Henrik tábornagy, a magyar honvédvezérkar főnöke Bárdossy miniszterelnökhöz 1941. június 14-én eljuttatott emlékiratában ezt írja: *„A német haderő eddigi átütő sikerei biztosítják, hogy a németek most is rövid idő alatt vívják ki a győzelmet. A szovjettel szemben épp oly gyors sikerre számíthatunk, mint a többi hadjáratnál. Épp ezért szükséges a gyors hadbalépésünk... Magyarország részvétele oly annyira rövid ideig fog*

M.B.K.

Nagy Zoltán

A XXV. Bélyegnapra kiadott feláras bélyegpár terve,

Iránytü a bélyegek világában Bp. 1964. 97. 1.

M.D.K.

Nagy Zoltán

Kossuth Lajos halálának 150 /? / évfordulójára
kiadott bélyegek terve

Iránytü a bélyegek világában Bp. 1964. 97. 1.

M. N. B.

Nagy Zoltán

A III. Magyar Békekongresszus alk. kiadott emlékbélyegek terve.

Iránytü a bélyegek világában Bp. 1950. 97. l.

M.N.K.

Nagy Zoltán

Sztálin Gyászblokk terve,

Irányt a bélyegek világában Bp. 1964. 97. l.

M.B.K.

Nagy Zoltán

Naphadsereg-napi bélyegek terve, 1952.

Irányt a bélyegek világában Bp. 1964. 97. l.

M.D.K.

Nagy Zoltán

Épületek II. bélyegsor terve.

Irányt ü a bélyegek világában Bp. 1964. 98. l.

[illegible]

Nagy Zoltán

Marx halálának 7[illegible]0 évf. kiadott bélyeg terve

Szemyte a bélyegek világában [illegible]. 1964. 98. 1.

M. P. K.

Nagy Zoltán

Másjus 1 IV. bélyegsorozat terve

Irányt a bélyegek világában [illegible]. 1964. 98. 1.

M.D.K.

Nagy Zoltán

Lenin-bélyegek terve, 1954.

Iránytü a bélyegek világában , Bp. 1964. 99. l.

M.D.K.

Nagy Zoltán

Lenin-bélyegek terve, 1954.

Iránytü a bélyegek világában , Bp. 1964. 99. 1.

M.D.K.

Nagy Zoltán

Népviseletek bélyegsorzat terve

Irányító a bélyegek világában Bp. 1964. 99. l

Nagy Zoltán M.D.K.

Zeneszerzők bélyegsor terve, 1953.

Iránytű a bélyegek világában 8 p. 1964. 99. 1.

Nagy Zoltán

M.D.K.

Jókai bélyeg II. / halálnak 50. évf. / 1954.

Irányító a bélyegek világában Bp. 19 4. 100. 1.

Nagy Zoltán M.D.K.

Aluminium bélyeg / a magyar alüminiumipar 20. éves évfordulójára/ 1955.

Iránytü a bélyegek vilgában Bp. 1964. 1ol. 1.

M.D.K.

M.P.K.

Nagy Zoltán

Postamuzeum bélyeg, a Postamuzeum megnyitására kiadott alkalmi bélyeg terve ,, 1955.

Iránytü a bélyegek világában, [illegible]p. 1964. lol. 1.

fol. 1.

M.D.K.

Nagy Zoltán

Munka - általános forgalmu - bélyegek

Társtervező: Vertel József

Iránytü a bélyegek vilgában, Bp. 1964. 101. l.

.

M.D.K.

Nagy Zoltán

Uttörő bélyegek, 1955.

Iránytü a bélyegek világában, Bp. 1964. 1o2. 1.

M.D.K.

Nagy Zoltán

Uttörő bélyegek, 1955.

Iránytü a bélyegek világában, Bp. 1964. 1o2. 1.

M.D.K.

Nagy Zoltán

Közlekedés ipar bélyegek , 1955.

Társtervező: Füle Mihály,Gáll Ferenc Vertel J.

Iránytü a bélygek világában, Bp. 1964. 102. l.

M.D.K.

Nagy Zoltán

Postáskórház - feláras - bélyegek 1957.

Iránytü a bélyegek vilgában, Bp. 1964. 1o3. l.

Nagy Zoltán M.D.K.

Brüsszeli bélyegek / brüsszeli világkiállitás/

Társtervező: Füle Mihály, Gáll Ferenc, Vertel József

Iránytü a bélyegek világában, p. 1964. 104. l.

M.B.K.

Nagy Zoltán

Galamb bélyegek, 1958.

Irányító a bélyegek világában Bp. 1964. 104. l.

M.D.K.

Nagy Zoltán

Népköztársasági cimer -bélyeg II. 1958.

Irányt ü a bélyegek világában, Bp. 1964. 1o4. l.

M.P.Z.

Nagy Zoltán

Keszthely i Ifjúsági Találkozó bélyeg terve, 1958

Irányt a bélyegek világában, Bp. 1964. 105. l.

M.D.K.

Nagy Zoltán

Közlekedési Muzeum Bélyegek, 1959.

Társtervező: Füle Mihály, Gáll Ferenc. Vertel

Iránytü a bélyegek világában, Bp. 1964. 106. l.

Nagy Zoltán

M.D.K.

FIP - szelvényes - bélyeg / Bélyeggyüjtők Nemzetközi Szövetsége kongr. / 1959.

Iránytü a bélyegek világában, Bp. 1964. 106. 1

M.D.K.

Nagy Zoltán

Vivó -világbajnokság / XXIV. budapesti VB. /
1959.

Társtervező: Füle Mihály, Gáll Ferenc, Vertel J .

Iránytü a bélyegek világában, Bp. 1964. 107. l.

Mgr. Zoltán

Tartalom: Pulz Mihály. Gelli Ferenc. Ventel J.

Nagy Zoltán M.D.K.

Arcképes bélyegek, 1960.
Társtervező: Gáll Ferenc, Kékesi László

Iránytü a bély gekvilágában, Bp. 1964. 109. l.

Nagy Zoltán

M.D.K.

Arcképes III. bélyegek terve, 1961.

Társtervező: Kékesi László

Iránytü a bélyegek világában, Bp. 1964. 110.1.

M.D.K.

Nagy Zoltán

Budapest Állatkert bélyegek, / 95. évf. /
1961.
Társtervező : Kékesi László, Bokros Ferenc

Iránytü a bély egek világában, Bp. 1964. 11o.

MDK

Nagy Zoltán

Tanulmányfej, rk.

1. Miskolci 6. Grafikai Biennale 1961.

M.D.K.

"agy Zoltán

Bélyegtervek , Évfordulók - események sorozat

Bélyeggyüjtöknek

"agyar Nemzet 1966. ápr. 30. 7.1.

. . .

MÓD.K.

Nagy Zoltán

A brüsszeli világkiállitásra forgalomba bocsátott 8 légiposta cimletből álló alkalmi bélyegsorozat teeve, 1958. repr.

20 filléres és 5 forintos ciml.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája. Bp. 1967. 575-576.l.

M.D.K.

Nagy Zoltán

A nemzetközi galambkiállitás alkalmából galambokat ábrázoló 5 cimletből álló alkalmi bélyegsor terve.
1957,repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája.
Bp. 1967. 569.1.

M.D.K.

Nagy Zoltán

Brüsszeli világkiállitás blokk terve, 1958. repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája.
Bp. 1967. 577-578.l.

M.D.K.

Nagy Zoltán

Népköztársaság cimere II. 1958. bélyegsor terve. repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája.
Bp. 1967. 578.1.

M.D.K.

Nagy Zoltán

A keszthelyi V. Ifjusági Béketalálkozó alkalmából kibocsátott 1 cimletből álló szelvényes bélyeg terve

1958. repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája.
Bp. 1967. 580.1.

M.D.K.

Nagy Zoltán

A "Közlekedési Muzsum" 1959 . alkalmi bélyegsorozat 2,50 forintos cimletének terve. repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája.
Bp. 1967. 602-603.1.

M.D.K.

Nagy Zoltán

A Bélyeggyüjtő Szöv. hamburgi kongresszusa alkalmából kiadott szelvényes emlékbélyeg terve.
1959. repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája.
Bp. 1967. 604-605.1.

M.D.K.

Nagy Zoltán

A Bp.-en rendezett XXIV. Vivó-Világbajnokság alkalmával kiadott 8 cimletből álló bélyegsorozat terve. 1959. repr.

10 és 40 filléres ciml.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája. Bp. 1967. 610-611.1.

Nagy Zoltán M.D.K.

Arcképek 16 cimletből álló bélyegsorzatból :

Hámán, Zetkin, Garibaldi, Beethoven, Tóth Bucsoki, Curie, Bólyai, Erkel, Lenin arcképek
e képek metszői: Gáll Ferenc, Füle Mihály,
Vertel József.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája.
Bp. 1967.652.l.

M.D.K.

Nagy Zoltán

A budapesti állatkert fennállásának 95. évfordulója alkalmából kiadott alkalmi bélyegsorozatból a 60 filléres, 1,40 , 2 és 2,60 forintos cimlet terve. 1961. repr.

Pákozdi László : A magyar bélyegek monográfiája. Bp. 1967. 659-660.l.

Nagy Zoltán M.D.K.

Elhunyt hires magyar és külföldi személyek emlékének megörökitésére kiadott 1 forintos névértékü bélyegsorzatból Zilahy Máté arcképe.

Pákozdi László : A magyar bélyegek monográfiája.
Bpe 1967. 688.l.

M.B.K.

Nagy Zoltán

A postáskórház felszerelésére 6 cimletből álló feláras jótékonysági bélyegsorozat terve. 1957. repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája.
Bp. 1967. 559.l.

M.D.K.

Nagy Zoltán

az 1950-ben kibocsátott légiposta sorozathoz csatlakozó 20 fŕointos címletü záróérték terve. 1957.
repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája.
Bp. 1967. 561-562.l.

M.D.K.

Nagy Zoltán

A negyedik május 1-i tiszteletére kiadott bélyegsorozat te ve. 1953. repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája.
Bp. 1967. 483.l.

M.D.K.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája
Bp. 1967.

Nagy Zoltán

M.D.K.

Marx Károly halálának 70. évfordulójára kiadott emlék bélyeg terve, 1953. repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája.
Bp. 1967. 483.l.

M.B.K.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája
Bp. 1967.

Nagy Zoltán M.P.K.

Az 1961-53. évi I. kiadáshoz csatlakozó az ötéves terv épitkezéseit bemutató 9 cimletből álló bélyegsorozat terve, 1953. repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája.
Bp. 1967. 487-488.l.

Nagy Zoltán M.P.K.

Népviseletek , 8 cimletből álló alkalmi bélyegsorozat, 1953, repr.

40,60 filléres és 2,50 forintos cimlet metszése is
1 és 5 forintos értéket Füle Mihály,
20 és 1,70 es értéket Vertel József metszette.

Rákosdi László: A magyar bélyegek monográfiája.
Bp. 1967. 494-495.l.

Nagy Zoltán M.D.K.

Elhunyt és élő magyar zeneszerzőket ábrázoló, 7 egy cimletből álló alkalmi légiposta bélysorozat terve. 1953. repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája
Bp. 1967. 502.1.

M.O.K.

Nagy Zoltán

Lenin halálának 30. évfordulójára 3 cimletből álló emlékbélyeg-sorozat terve, 1954. repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája
Bp. 1967. 504.l.

Nagy Zoltán M.D.K.

az 1954-es "Gyümölcsök alkalmi bélyegsorozatot metszette. 1 és 1,50 es cimlet.tervező: Horváth Endre és Füle Mihály

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája. Bp. 1967. 517.l.

M.D.K.

Nagy Zoltán

A XXVii. Bélyegnap, valamint Jókai halálának 50. évfordulójára kiadott 2 cimletből álló emlék -és alkalmi bélyegsorozat terve, 1954, repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája
Bp. 1967. 520.l.

M.N.K.

Nagy Zoltán

az 1954-es Jókai emlékbélyeghez csatlakozó blokk diszitésének terve. repr. 521-522.l.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája
Bp. 1967.

M.D.K.

Nagy Zoltán

Munka, 20 cimletből álló általános forgalmu bélyegsorozat, 1955. repr.

10,20,30,50,60,80 filléres, 2,60, 3,50 és 10 forintos cimlet

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája. Bp. 1967. 532-533.l.

M.P.K.

Nagy Zoltán

A Postamuzeum megnyitása alkalmából kibocsátott emlékbélyeg terve, 1955. repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája.
Bp. 1967. 536.l.

M.B.K.

Nagy Zoltán

A Könnyüipari Kongresszus alkalmából forgalomba bocsátott egy alkalmi légiposta bélyeg terve, 1955. re

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája.
Bp. 1967. 539.l.

Nagy Zoltán M.D.K.

A magyar közlekedési ipar gyártmányait propagáló 7 cimletből álló bélyegsorozat terve

40 filléres és 1 forintos

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája. Bp. 1967. 543-544.l.

Nagy Zoltán M.D.K.

Az üttörő mozgalom fennállásának 10 éves évfordulójára kiadott 2 cimletből álló alkalmi bélyegsorozat terve. 1956. repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája.
Bp. 1967. 549-.l.

Nagy Zoltán
grafikus

Resit nett a tárlaton.

Galambos Ferenc: Ex fibris kiállítások.
Művészet, 1971. március – 34 kap

M.D.K.

Nagy Zoltán

A magyar bélyeg 80 évfordulója alkalmából rendezett kiállitás alkalmából kibocsátott bélyeg terve.

1951. repr.

a megbizást sikertelen pályázat előzte meg.

A bélyeghez csatlakozó blokk feliratának terve és metszése. 1951. repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája
Bp. 1967. 437.1.

M.D.K.

Nagy Zoltán

A Néphadsereg Napjánka tiszteletére kibocsátott alkalmi bélyegpár terve, 1951. repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája
Bp. 1967. 435-436.l.

M.D.K.

M.B.K.

Nagy Zoltán

Az ötéves terv épitékezéseit ábrázoló 17 cimletből álló bélyegsorozat, 1951-1953, r epr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája.
Bp. 1967. 414.l.

M.D.K.

Nagy Zoltán

Az ötvées terv épitékezéseit ábrázoló , 17 cimletből álló általános forgalmu bélyegsorozat terve, 1951, repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája. Bp. 1967. 414-415.l.

M.D.K.

Nagy Zoltán

A Nemzetközi Gyermeknap alkalmából kibocsátott alkalmi bélyegsorozat terve, 1951, repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája. Bp. 1967. 413.l.

Nagy Zoltán

M.B.K.

A párizsi kommün 80. évfordulójának emlékére kibocsátott 2 címletből álló bélyegsorozat terve,
1951. repr.

Rákóczi László: A magyar bélyegek monográfiája,
Bp.1967, 411-412.l.

Nagy Zoltán M.P.K.

A Magyar- Szovjet Barátság hónapja alkalmából kibocsátott 2 cimletből álló bélyegsorozat terve.
1951. repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája,
Bp.1967, 407-.l.

B.P.K.

Nagy Zoltán

Általános forgalmu 9 cimletből álló légiposta bélyegsorozat terve és metszése, 1950, repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája.
Bp. 1967. 395-396.l.

M.N.K.

Nagy Zoltán

A II. Orsz. Ujitó Kiállitás alkalmából kibocsátott 3 cimletből álló bélyegsorozat terve, 1950, repr.

Fákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája.
Bp. 1967. 394-395.l.

Nagy Zoltán

M.N.F.

Sztálin -gyász blokk bélyegképének terve. 1953. repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája.
Bp. 1967. 477.l.

Nagy Zoltán M.D.K.

Épületek I. - ált. forg. bélyegek terve , 1951
repr.

Iránytü a bélyegek világában Bp. 1964. 93. l.

Nagy Zoltán M.D.K.

Néphadsereg Napja -bélyeg terve /I/ 1951

Iránytü a bélyegek világában Bp. 1964. 94. l.

M-D.K.

Nagy Zoltán

80 éves magyar bélyeg -sorozat terve. 1951.

Irány tü a bélyegek világában Bp. 1964. 94. l.

M.D.K.

Nagy Zoltán

Gyermek II bélyegek terve / Nemeztközi Gyermeknap / 1951.

Irántyü a bélyegek világában Bp. 1964. 93.l.

Nagy Zoltán

M.D.K.

Sztálin bélyegek / Sztálin 70. születésnapjára / 1949.

Irányító a bélyegek világában Bp. 1964. 90. l.

Nagy Zoltán M.D.K.

Légiposta- ált. foeg. - bélyegek terve.

1947.

Iránytü a bélyegek világában Bp. 1964. 86. 1

M.N.K.

Nagy Zoltán

A Budapesten tartott LLL. Békekongresszus alkalmából kibocsátott 2 cimletből álló bélyegsorozat terve, 1952. repr.

Fákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája.
Bp. 1967. 470.l.

M.D.K.

Nagy Zoltán

A jubiláris XXv. Bélyegnap alkalmából kibocsátott 2 feláras cimletből álló légiposta bélyegsorozat terve, 1952. repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája. Bp. 1967. 468.l.

M.D.K.

Nagy Zoltán

A Néphadsereg Napjánka másodszori ünneplése alkalmából kibocsátott 6 cimletből álló bélyegsorozat terve,
30,40,60 filléres cimlet metszése.
20filléres, ~~1x1x~~ 1 és 1,50 forintos cimletet metszette Füle Mihály.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája
Bp. 1967. 466.l.

Nagy Zoltán

M.P.K.

Kossuth Lajos születésének 150. évfordulójára kibocsátott 3 cimletből álló bélyegsorozat terve, 1952. repr.

Pákozdi László: A magyar bélyeg monográfiája Bp. 1967. 465.l.

Nagy Zoltán M.D.K.

Az 1948-as szabadsághősök emlékezetének meg-
örökitésére kibocsátott 5 cimletből álló
emlékbélyeg terve,
az 50,6 0,1,50 -es cimletek metszése.
20,30 filléres és 1 forintost metszette:
Füle Mihály.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája.
Bp. 1967. 449.l.

Nagy Zoltán

M.D.K.

Rákosi Mátyás születésének 60. évfordulája alkalmából kibocsátott 3 cimletből álló emlékbélyeg terve, 1952. repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája. Bp. 1967. 447-.l.

M.N.K.

Nagy Zoltán

Sztálin 72. születésnapja alkalmából kibocsátott 2 cimletből álló bélyegsorozat terve, 1951. repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája
Bp. 1967. 445.l.

Nagy Zoltán M.D.K.

az 5 cimletből álló magyar flóra né ány virágát bemutató alkalmi bélyegsorozat terve és metszése. 1950. repr.

30 filléres cimlet; 1,?o forintos cimlet

Társtervező: Vertel József, Tribék Frigyes,

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája.
Bp. 1967. 385.

M.D.K.

Nagy Zoltán

A Nemzetközi Gyermeknap alkalmából 5 címletből álló bélyeg sorozat terve, 1950. repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája.
Bp. 1967. 378-379.l.

Nagy Zoltán

M.D.K.

Sztálin 70. születésnapja alkalmából kibocsátott 3 cimletből álló bélyegsorozat terve, 1949. repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiaája, Bp. 1967. 328-329.l.

M.D.K.

Nagy Zoltán

Általános forgalmu , 8 értékből álló légiposta bélyegsorozat bélyegképének terve, 1947.

10,20,70 filléres, 1,40 forintos cimlet.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája. Bp. 1967, 261-263.l.

M.D.K.

Nagy Zoltán

A 80 éves magyar bélyeg alkalmából rendezett

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája
Bp. 1967.

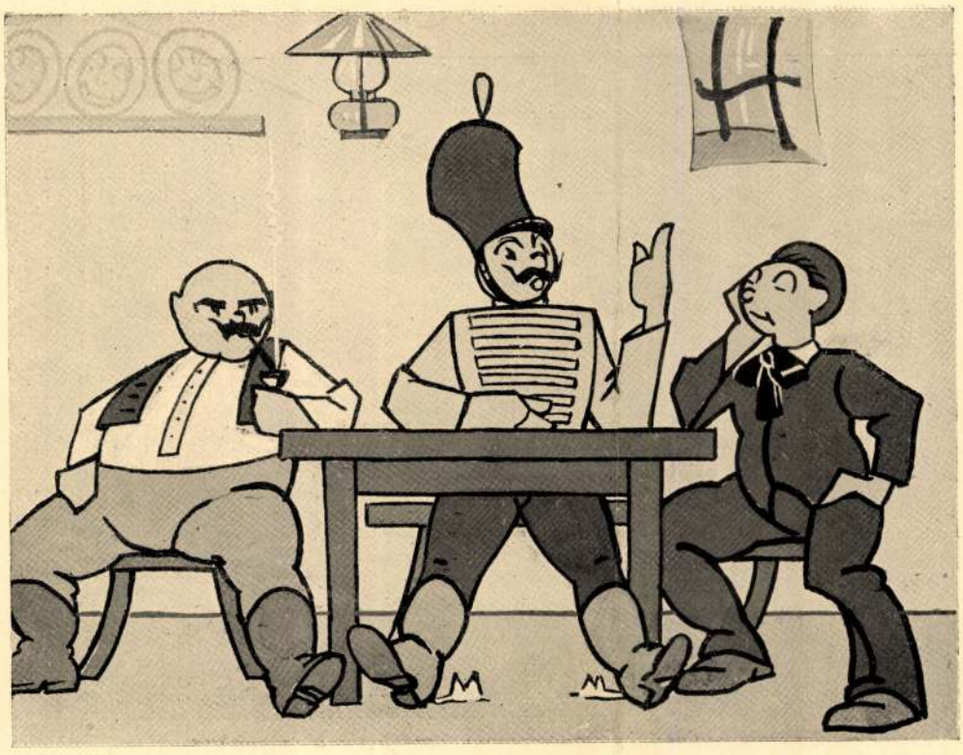

SALKOVICS
FERENC
III. ÉVES
GRAFIKUS.

FERY ANTAL
IV. ÉVES
GRAFIKUS.

GRAFIKAI SZAKOSZTÁLY. FENT PROF. HARANGHY JENŐ.
LENT PROF. HELBING FERENC.

FACHKLASSE FÜR GRAPHIK. CLASSE SPÉCIALE DES ARTS GRAPHIQUES.

Iparművészeti Iskola Évkönyve
1880–1941. Bp. 1942

Nagy Zoltán
grafikus

NAGY ZOLTÁN
V. ÉVES
GRAFIKUS.

KÉSZÍTETTÉK
A GRAFIKAI
SZAKOSZTÁLY
ALSÓ-ÉVES
NÖVENDÉKEI.

GRAFIKAI SZAKOSZTÁLY. PROF. HARANGHY JENŐ.
FACHKLASSE FÜR GRAPHIK. CLASSE SPÉCIALE DES ARTS GRAPHIQUES.

NAGY Zoltán grafikus

Kisfaludi Strobl Zs. szobrászok
Rönült belyege 1959

Pavilon 9(1994) 73. ll

kép). A templom építésének fő időszaka valóban a XII. század eleje, első harmada lehetett. Erre vall egy, a szentély helyén előkerült kis levéldíszes töredék faragásmódja (B 3: 4. kép; B 4: 15. kép), továbbá a hajó északi falánál feltárt sírok egyikének melléklete: az S végű hajkarika egy Magyarországon a XII. század elejéig dívó viselet legkésőbbi emlékei közé tartozik.

A csolti egyház monasztikus jellege a forrásokban csupán 1222-től mutatható ki, mégis helyesen feltételezi az ásató, hogy a második templom, ez a hangsúlyos szentélyrésszel jellemezhető, tornyok nélkül, kőből megépített bazilika egy immár megalakult szerzetesközösség számára készült. Az alapítások időponthoz, rövidebb időszakhoz kötődő eseményével szemben a templom- és kolostorépítkezések e korban Európa-szerte hosszan elnyúló tevékenységet jelentettek. A XII. századi Magyarországon a szerzetesek épületei közül csak a legfontosabb helyiségek készültek el, a négyzetes udvar körüli szárnyak kiépítésére, az ideális kolostor egységes látványának kialakulására pedig a korai gótikáig, sőt tovább is várni kellett a legjelentősebb helyeken is (Pannonhalma, Pilisszentkereszt, Somogyvár). Csolti faragványok és régészeti adatok tanúsága egybehangzik arra nézve, hogy a XII. század elején megkezdett munkák még a templomban is sokáig folytak, a kolostor területén pedig alighanem átfogták a teljes évszázadot. A templomépítés kezdeteivel lényegében egyidős körkápolna körül udvart képezve, lassú ütemben épülhettek meg a kolostor legkorábbi részei (mint említettük, a két korai, díszített, lapos kockafő nem tartozott kolostorépülethez, a kerengő részeiként értelmezhető egyszerű kockafejezetek viszont a század közepe tájáról valók).

Elsőként a keleti szárnyon lévő két helyiségnek, mindenekelőtt azészakabbinak, a káptalanteremnek a megépítésé-

Nagy Zoltán, grafikus MDK

A posta áprilisi újdonságát, a nyolc bélyegből álló több-szín-nyomású, kutyákat ábrázoló sort tervezte.

bélyeggyűjtés

— : Kutyasor 10.

NÉPSZABADSÁG, Dr. 1967. márc. 18.

Nagy Zoltán
grafikus

Kis Újság
1951. jun. 17.

Új forgalmi sorozat

A kisalakú forgalmi sorozat első négy értéke június 17-én, vasárnap kerül forgalomba.

A bélyegeket az Állami Nyomda ötágú csillagot ábrázoló vízjelű papíron mélynyomással készítette. A bélyegek nagysága 22 × 26 mm, a kép méretük 18 × 22 mm.

A 20 filléres zöldszínű bélyegen a Ganz vagonszerelő műhely épülete látható.

A narancssárga 30 filléres bélyeg a Lehel-úti modern épületsort ábrázolja.

A MÁVAUT Sztálin-téri központi pályaudvar épülete látható a barnaszínű 40 filléres értéken.

A 60 filléres pirosszínű bélyegen a Rákosi Mátyás-kultúrház képe van.

A bélyegeket Nagy Zoltán tervezte.

A további értékek fokozatosan kerülnek forgalomba.

Gyula báró: Magyarország Műemlékei
című mű III. kötetét megkaptuk és azt
a Városi Nyilvános Könyvtár számára
meg is tartjuk.

Kiváló tisztelettel

Temesvár, 1914. január hó 22-in

Bellaid Ziul

városi tanácsos, könyvtárigazgató.

TEMESVÁR SZ. KIR. VÁROSI NYILVÁNOS KÖNYVTÁR

Nagy Zoltán
rézmetsző

l.

Kisgrafika

1941 – 3 – 4. sz.

15. l.

20. l.

MDK

Nagy Zoltán

Bélyegtervek repr.

Plakátmüvészeti Kiállitás Ernst Muzeum 1953.
Kat.

Nagy Zoltán, [tipográfus, grafikus ?] MDK

Magyar hangjelenségekre támaszkodó antiqua Margaret c. betűtervét, mely New Yorkban elismerést nyert, az amerikaiak meg akarják vásárolni.

— Hír 8.

NÉPSZABADSÁG, hn. 1966. márc. 1.

Wagy Zoltán
grafikus

M.D.K.

Az 1961-ben rendezett exlibris
kiállitáson részt vett.

Galambos Ferenc: A kisgrafika barátok körének öt éve.
Mű részet, 1964. szeptember – 24 lap

Nagy Zoltán

A Legszebb Termék pályázaton betűterve egyetlen ilyen munkaként szerepelt, díjat nyert. N. Z. a közelmúltban nemzetközi pályázaton ezüst diplomás sikert. Két tervének fotója a 33. l.-on.

Kass János: Nyomdaipar. — Ipari Művészet, 1967. 3. sz., 30. l.

MDK

Nagy Zoltán, grafikus

A Marx Károly emlékbélyegsort

tervezte

Rajz: Repr

— : bélyeggyűjtés

10.

Népszabadság, Bp. 1968. ápr.

Nagy Zoltán, grafikus

- Munkácsy-díjas. Rajzai alapján készült a Magyar Posta 7 értékből álló, kutyákat ábrázoló bélyegsorozata.

Kobby

Magyar Ifjúság, 1967. VII. 8. 20. l.

Nagy Zoltán, grafikus

Uszkárt ábrázoló bélyege
repr.

Magyar Ifjúság, 1967. VII. 8. 20. l.

Nagy Zoltán, grafikus

Marx Károly - emlékbélyeg
repr.

Magyar Ifjúság, 1968. V. 3. 21. l.

Nagy Zoltán, grafikus

- Munkácsy-díjas, műve alapján készült az „Évfordulók-események 1968" elnevezésű bélyegsorozat Marx Károly-darabja. Lila színű, 1 Ft.

Hobby
Magyar Ifjúság, 1968. V. 3. 21. l.

MDK.

Nagy Zoltán

Kritika

Müvészet 1965 junius. lap 35.

Nagy Zsigmond, Gyügyei festő

Magyar Életrajzi Lexikon

gyügyei Nagy Zsiga

"Egy régi dal" c. művével

szerepelt a Független Művészek Társasága tárlatán.

P.H.930.K.5.

Nagy Zsigmond

Alkotása a Nemzeti Szalónban a Független Művészek Társaságának kiáll.-én.

Est, 930.X.5.

gyügyei Nagy Zsigmond

Spanyol életképével

.....

szerepelt a Nemzeti Szalónban a Független Művészek Társaságának kiáll.-án.

B.H.930.X.5.

Nagy Zsigmond

Spanyol kompozíciójával

szerepelt a Független Művészek Társ.-nak

kiáll.-án.

8.O.U.930.X.5.

Nagy Csiga

Cigánygyerekek, olaj

A Nemzeti Szalon nyitrai kiállítása. XXX. vidéki kiáll. 1907. 8 l.

519

=kunio vitka

vi pápai tizedjegyzékben szerepel. 1413-
nyi-családnak adományozza. 1548-ban
sura. Az 1579 évi török adókönyvekben
633-1634-ben 2 adóköteles házzal a váci
ben 7, 172o-ban 9 tót háztartást irtak
alkovich Antal a földesura s ezé a csalá-

almazos település, keletről nyugatra
amos utcával. Néhány szép féloszlop-
ában a 16 és 56 számu.

ly/
an.
III. századi hordható feszület fából,
ma és négy rokoko, fából faragott gyer-
bb.

:
zázadban, 1928-ban labontették. Leiráza

MDK

Nagy Zsiga

Kaszáló, olaj

Szegedi Képzőmüv. Egy. Tavaszi kiáll.
19ol. 8 1.

MDK

Nagy Zsiga
Kaszás, Naszód vidékéről, olaj

Szegedi Képzőmüv. Egy. Tav. kiáll. 19ol.
7 1.

MDK

Nagy Eliza, festő.

Hazafelé. 6f.-

Fészek. "

OMKT - Vándorkiáll. 1910 nept. 8 - dec. 27-ig

Tm. - Hornyánszky V. kny. 81. l.

MDK

Nagy Zsiga

Ajándék a nagymamának, olaj

Szent György Céh IX. auk. 1911. nov.

1.

23

Nagy Zsiga

l.

Szépm. Muz. Evk

VII. 199. l.

1355. F. Ferg de Paula //.

Sz. Wienben 1689 május

Tájkép.

L zsákot vivő

A dombormüves kuton túl, lépcsőjén egy L munkás ~~zsákkal a v~~ zül hárman egy csoportban beszél gászik és az ötödik bottal indul rek torony válik ki. A kuton inne (alamizsnát nyujt) és a vizetvivő ucska megbámul, a vizethordó, a l Kissé odább kutyát és a medencze város épületein túl, a környékbel ton, hol több csónak kötött ki, kat és az előtérben öt férfi ját a mit a földön heverő utas néz. vitorláju árboczos hajót látunk.

Fa, méretei 33:44 cm.
Vétetett Posonyi Sándortól
Elszámoltatott 1895: X. 24-
Az elszámolásra nézve l. az

904: V. 8

Nagy Zsiga

Jessö

Párisból pénztelenül került Spanyolországba. a háboru alatt, hol nagy önzegegchez Gres. Arisztokraták foglalkoztatják, a királyné is lefestette magát vele

Pesti Hirlap

1916. aug. 5.

(Zlinszky kéjvisely Budapesten.)

Spanyolországból hozott Mirchet

(Kalocsa) 1868.

Nagy Zsigmond

u. 1840

Vas. Lyc.

1907. 969. l.

Vegyes

6.16

Knaur

1 Röt. 8r

Nándor

Buda ostromához

1.–128 ll.
4 tábla hasonmás

Budapest
1886

gyügyei Nagy Zsiga MDK

Öltözködő nő, olf.

Műcsarnok 1931 tavaszi kiállitás

gyügyei Nagy Zsiga MDK

Vásárosok, olf.

Mücsarnok 1931 tavaszi kiállitás

MDK

Nagy Zsiga

"Golgotha" c.biblikus képe a Műcsarnok tav. tárlatán.

/Kézdi./ : Tav.tarlat a Műcsarnokban.

Pesti Hirlap 1927.apr.1. 4.l.

Nagy Zsiga
gyügyci.

Koll. kiáll. Győrben
1932-ben
a Képző és Iparmű-
vészeti Társulat
Tárlatán

Kató Sándor:
Képzőművészeti
Szemle. Győri
Szemle - 1932. 65. l.

Nagy Zsiga festőművész

"József Ferenc főherceg festőleckét vesz Nagy Zsigától". c. képen a művész és az ifju herceg, amint a saját arcképét festi Nagy Zsiga mellett.
Repr.

ÉLET, Bp. 1913. juli. 6. V. évf. 27. sz. 855. és 863. lap között.

Nagy Zsigmond, festőművész

Komáromi Kacz Endre tehetségére már 1900-ban felfigyeltek a Képzőművészeti Főiskolán. Borsos Miklós, Réder Gyula, Gergely Imre, Jándi József, Nagy Zsigmond, Reinhardt Károly társaságában a híres Benczúr-iskolát látogatták.

Szuchy M. Emil: Száz éve született Komáromi Kacz Endre. Irodalmi Szemle, 1980. 6. 568. old.

/1/

Nagy Zsiga

/F - y/ sign.-val a Müvészet c. rovatban, "Nagy Zsiga" cimmel közli, hogy a müvész Munkácsy tanitványa volt. Párhuzamot von a nagy müvész és a tanitvány között. Részletesen fejtegeti, hogy miért nem lett olyan nagy müvész, mint amielyen lehetett volna, ha "beleszületik egy erős, akadémikus hagyományba." Igy azonban csak „közepes müvész" lett belőle. Előbb alaposan leszedi róla a keresztvizet, azután meg ugyanolyan mértékben dicsérni kezdi.

A HÉT, Bp. 1911. ápr. 16.
XXII. évf. 16. sz. 262. lap.

M. D. K.

NAGY Zsigmond és Ferenc

Apátfalva (Borsod m.) kéménycserép — gyárának bérlője

XIX. sz. ötvenes évek

Csányi 1954. 45. l. 88. l.

Vasy Zsiga
Östörnövén

Tavaszi kiállítás – Műcsarnokban – egyre jobban
vörösmagyarosodó drámaisága emelkedik ki –

Esti Kurír
1929 III. 3

Gy. Nagy Zsiga

Szerepelt a Műcsarnok tarasi tárlatán.

Nh 1930. III. 15.

M.D.K.

Nagy Zsigmond, festő

„olyan festő, akinek nem annyira festeni valója, mint inkább mondani-valója van... Könyves Kálmán helyiségeiben megnyílt gyűjteményes kiállításának egy-egy darabja bizonyítja, hogy mi helyt felejteni tudna, teremteni is tudna... Nagy Zsigmond útján el lehet jutni az állami vásárlásokhoz. A művészet ugabb állomi zaihoz nem."

- Bölöni György: Képek között, Bp. 1967. 76. old.
- / ecikk megj.: „Népszava", 1907. nov. 12./

Nagy Zsiga

Szerepelt a Műszaknak Tavaszi Tárlatán.

EK 1930. III. 15.

Nagy Zsiga

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

8 órai Újság 1930. III. 15.

Nagy Zsiga

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

MH 1930. III. 15.

Nagy Zsiga

Magyar Országos Képzőművészeti Társulat téli kiállításán szerepelt

dik teremben jó gyüjteményt ad *Nagy* Zsiga, mellette *Kunffy* Zsigmond és *Turmayer* Sándor, valamint *Kézdi Kovács* László és *Hubert* István adják régi értékeiket. A hatodik teremben *Gaál* Ferenc, maróthi *Major* Jenő, *Komáromi Katz* Endre vezetnek, akik szintén egy gondos értékü kollekcióval szerepelnek. Az ötö-

EK. 929. XII. 22.

Nagy Zsiga

Műcsarnok téli kiállításán szerepelt.

8 ó 4. 929. XII. 22.

Nagy Zsigmond

Műcsarnok téli kiállításain szere-
pelt.

Az Est 929. XII. 22.

Nagy Zsigmond

Műcsarnok téli tárlatain szerepelt.

A seregszemlét gyürei *Nagy Zsigmond*dal kezdjük, ő és *Szüle* Péter más utakon járnak, mint a többiek, szinte idegenek. *Nagy* Zsigmond képeit nagyobb részben árnyék boritja, hogy a lombok között átszürödő napsütésben annál nagyobb erővel szólaltassa meg mély tüzü szineit. Nem épen előd nélkül való ez az előadási módszer, de *Nagy* Zsigmond szuggesztibilitása el tudja nyomni a felfelbukkanó emlékeket

NU·929.XII·22.

Nagy Zsigmond

Műcsarnok téli tárlatán szerepelt.

Az *V. teremben* Nagy Zsigmond tömör, ragyogó koloritja („Tavasz a Svábhegyen"), *Bánovszky* József és *Huber* István finoman szines portréi, *Horváth* Béla ködös téli hangulata és *Igaly* István könnyedén festett Laci-konyhája hivják fel főleg a figyelmet.

M. 929. XII. 22.

Gy. Nagy Zsiga

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

Est 1930. III. 15.

Gyöngyi Nagy Erika

Szerepelt a Budai Képzőművészeti Társulat
kiállításán.

BH. 1933. IV. 30.

G. Nagy Zsiga

Szerepelt a Budai Szépművészeti Társulat kiállításán.

T.R. 1933. V. 2.

Nagy Zsigmond MDK

A nagyapó mesél, olf.

Műcsarnok 1904/5. téli kiáll.

Nagy Zsigmond

Reb Eleazar, olf.

Műcsarnok 1904/5. téli kiáll.

MDK

Nagy Zsigmond

Vándorló muzsikusok, of.

Művészeti Krónika 1. sz. 1904. jan. 15.

MDK

Nagy Zsigmond

Művével szerepelt a Nemzeti Szalon 1897.nov. 8-iki kiállitásán.

Cikk: A Nemzeti Szalon új kiállitása.

Vasárnapi Ujság, 1897. 44.évf. 50.sz. 851.l.

Nagy Zsigmond

MDK

Krisztus sirbavitele, olf.

Műcsarnok 1903. tavaszi nemzetközi kiáll.

Nagy Zsiga MDK

A gyermek Jézus az irástudók közt, repr.

Mücsarnok 19o1. tavaszi nemzetközi kiáll.

Nagy Zsigmond

MDK

Bolygó talián, olf.

Műcsarnok 1903/4. téli kiáll.

Nagy Zsigmond.

Kiállitotta müveit a Könyves Kálmán Szalon 1907-ben.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

MDK

Nagy Zsigmond

Bolygó talián, of.

Képzőm. Társ. 1903/4. téli kiáll. kat. 34.l.

Nagy Zsigmond MDK

Oláh paraszt Naszód vidékéről, olf.

Műcsarnok 1900/1901. téli kiáll.

Nagy Zsigmond MDK

Valenciai asszony, olf.

Tájkép I-II. olf.

A narancsfa alatt, olf.

Műcsarnok 1926 téli kiállitás

Nagy Zsigmond MDK

Aranyos reggel, olf.

Ledaroz látképe, olf.

Verbena, olf.

Mise előtt, olf.

Műcsarnok 1926 téli kiállitás

Nagy Zsigmond MDK

Beatrix spanyol infánsnő, olf.

Nymphák és Satyrok, olf.

Cigánytábor, olf.

Ünneplő ruhában, olf.

Műcsarnok 1926 téli kiállitás

Nagy Zsigmond MDK

Gazdag teher, olf.

Tavaszi mosolygás, olf.

Halász, olf.

Pletyka, olf.

Műcsarnok 1926 téli kiállitás

MDK

Nagy Zsigmond

Az 1926.évi febr.27.én megnyilt téli kiállitáson Nagy Zsigmond kollekciója.

Évk. KMT. 1928. 60.l.

MDK

Nagy Zsigmond

A Mücsarnok tav. tárlata. Képzőművészet 1928. 8-9.sz. 8o.l.

Nagy Zsigmond

MDK

"Kaszás",plainair vázlat, olf.

Lujza, olf.

Műcsarnok 1900/1901. téli kiáll.

MDK

Gy. Nagy Zsigmond

Boldog ember, olajf.
"Szent Istvan napjan", olajf.
Ponte Vecchio (Firenze) olajf.

Magyar Képzőművészek szegedi reprezentativ
kiall.1930.Munkacsy-Céh. Kat. 20.1.

gyügyei Nagy Zsiga MDK

Judász,olf.

Mücsarnok 1910/11. téli kiállitás

Gy. Nagy Zsiga MDK

Rózsák, olf.

Mücsarnok 1911/12. Jubiláris kiállitás

Nagy Zsigmond MDK

Az almafa alatt, repr.

Műcsarnok 1906/7. téli nemzetk. kiáll.

MDK

Nagy Zsigmond, festőm.

Arckép.	Olf.
Koldusok.	"

Mücs. -OMKT. Tavaszi kiállitás. 1900. Kat. 30.l.

MDK

Nagy Zsiga gyügyei

Judás. Olajf.

KMT 1910/11. téli kiall. 57.1.

MDK

Nagy Zsigmond

Tanulmány, tusrajz ecsettel, repr.

Hazai krónika. Művészet 1903. 64.l.
kép: 53.l.

Nagy Zsiga, MDK

Hazafelé, olf.

Fészek, olf.

Műcsarnok, 1910. Vándorkiállítás

MDK

Nagy Zsigmond

"Elhagyott család" c. festm. Repr.

Képzőm. Társ. 1904. tav.kiáll.kat.

MDK

Nagy Zsigmond

A képzőművészeti év eseményei. Pesti Hirlap 1935. évi nagy naptára. 17o.l.

MDK

Nagy Zsigmond

GerLonModfest. 62.1.

MDK

Nagy Zsigmond

A képzőművészeti év eseményei. Pesti Hirlap 1935. évi nagy naptára. 17o.l.

Gy. Nagy Zsiga MDK

Falusi idill, olf.

Műcsarnok 1911/12. Jubileumi kiállitás

MDK

Nagy Zsigmond

A műcsarnok tav.nemzetk.kiáll.-an "Andaluziai lány" c. képe.

Cikk: A Műcsarnokból.

Vas.Ujs.1901. 48.évf. 17.sz. 272.l.

MDK

Nagy Zsigmond, festőm.

Kalduscok. /Aggastyán és fiatal fiu ./ Repr.

.229.1.

A Képzőművészeti Társulat tavaszi kiállításából.
Vas.Ujs.1900. 47.évf. 15.sz. 229,230.l.

Nagy Zsigmond MDK

Az almafa alatt, olf.

Műcsarnok 1906/7. téli nemzetközi kiáll.

Nagy Zsigmond MDK

Jób, olf.

Műcsarnok 1900/1901. téli kiáll.

Nagy Zsigmond MDK

Shylock, olf.

Műcsarnok 1900/1901. téli kiáll.

MDK

Nagy Zsigmond

Iskolakerülők, of.

KMTárs. 1902/3. téli kiáll. kat. 33.l.

MDK

Nagy Zsiga, festöm.

Hazafelé. Olf. Repr.
Fészek. "

MKT-Vándorkiállitások 1910. szept. 8.-dec. 27. Eger, Miskolc, Kassa, Eperjes, S.a.ujhely, Debrecen, Gyöngyös.
Kat. 31. l.

MDK

Nagy Zsigmond, festőm.

az élet egyik szomoru lapjára mutat
"Koldusok" c. festményében.

Tavaszi kiállitás a Műcsarnokban.

Vas. Ujs. 1900. 47.évf. 15. sz. 231.l.

MDK

Nagy Zsigmond

Iskolakerülők, of.

Műcsarnok 1902/3. téli kiáll. kat. 33.l.

Nagy Zs.

Festményeinek szerzőnek kiosi a Vasárnapi Ujság 1900 ápr. 15. számában, melyekkel a Műcsarnok Tavaszi Kiállításán szerepelt

(emlitve)

Pestmegyei Hirlap 1900 ápr. 22. Foldal

Nagy Zsigmond MDK

Elhagyott család, repr.

Műcsarnok 1904. tavaszi kiáll.

MDK

Nagy Zsigmond

Bolygó talián, repr.

GerLonModfest. 50.l.

MDK

Nagy Zsigmond

Művészet 1918. 13.1.

Nagy Zsiga festőművén.

8 órai Ujság.
1929. III. 28., 9.
(:Kritika.:)

Nagy Zsiga.

8 órai Ujság.
1929. III. 2., 5.
(: Ben. :)

Nagy Zsigmond, festő

Művészet, II., 1903. 426.

....

Nagy Zsiga MDK

A gyermek Jézus az irástudók közt. repr.

Műcsarnok. 1901. Tav. nemzetk. kiáll.

NAGY ZSIGA

1o9 Katica. Olajf. Eladó.

Mücsarnok 19o5. tavaszi nemzetk.kiáll.kat. 35.oldal

Nagy Zsiga

MDK

Katica, olf.

Műcsarnok 1905. tavaszi nemzetközi kiáll.

362 Nagy Zsigmond. Sütkérező gyerek. Olajf. Eladó.
363 Hegedűs László. Porto d'Anzioi hullámtörő. Olajf. Eladó.
364 Hegedűs László. Gyümölcsös kertben. Olf. Eladó.
365 Hegedűs László. Feleségem arcképe. Olf. Magánt.
366 Hegedűs László. Tölgyfa-csoport. Olajf. Eladó.
367 Hegedűs László. Csolnakok a parton. Olajf. Eladó.
368 Hegedűs László. Porto d'Anzioi kikötő. Olf. Eladó.
369 Hegedűs László. Miska kanász. Olajf. Eladó.
370 Hegedűs László. Egy szobor a Borghese-kertben. Olajf. Eladó.
*371 Hegedűs László. A mező-őr. Olajf. Eladó.
*372 Csók István. Ateliersarok. Olajf. Eladó.
373 Hegedűs László. Mátyás Bécs előtt. Olajfestmény. Eladó.
374 Hegedűs László. A St. Cuvre-kolostor Rómában. Olajf. Eladó.
375 Hegedűs László. Tanya. Olajf. Eladó.
376 Hegedűs László. Constantin-kapu. Olf. Eladó.
377 Hegedűs László. Vitorlások a kikötőben. Olfestm. Eladó.
378 Hegedűs László. Piazza di Siena a Borghese kertben. Olajf. Eladó.
379 Hegedűs László. Zagyva partja. Olajf. Eladó.
380 Hegedűs László. Arcképünk. Olajf. Magántulajdon.
381 Hegedűs László. Piazza di Siena a Borghese-kertben. Olajf. Eladó.
382 Hegedűs László. Cyprusok alatt. Olajf. Eladó.
383 Hegedűs László. Út a Borghese-kertben. Olajfestmény. Eladó.
384 Hegedűs László. A római Constantin-kapu. Olajfestmény. Eladó.
385 Hegedűs László. Apostol. Olajf. Eladó.
386 Hegedűs László. Szent János. Olajf. Eladó.

XIII. TEREM.

387 Halmi Artur. Rózsák. Olajf. Eladó.
388 Halmi Artur. Tanulmány. Olajf. Eladó.
389 Halmi Artur. Lützowplatz télen. Olf. Mgt.
390 Halmi Artur. Mausi. Pasztell. Eladó.
391 Halmi Artur. Intérieur. Olajf. Eladó.
392 Halmi Artur. Varró nő. Olajf. Eladó.
393 Halmi Artur. Saját arckép. Olajf. Magánt.
394 Halmi Artur. Miss Devries. Pasztell. Magánt.
395 Halmi Artur. Miss Geraldin Farrar. Pasztell. Magántulajdon.
396 Halmi Artur. Genre. Olajvázlat. Eladó.
397 Halmi Artur. Tatai tó. Olajf. Eladó.
398 Halmi Artur. Zongoralecke. Pasztell-vázlat. Eladó.
399 Halmi Artur. Szögyény-Marich k. a. Olajf. Mgt.
400 Halmi Artur. Virág. Olajf. Eladó.
401 Halmi Artur. Dr. H. O. úr arcképe. Pasztell. Mgt.
*402 Halmi Artur. Miss Wood arcképe. Olajfestmény. Magántulajdon.
403 Halmi Artur. Bismarck Herbert herceg. Olajfestmény. Magántulajdon.
404 Halmi Artur. Niki. Olajf. Magánt.
405 Halmi Artur. Friedl. Olajf. Eladó.
406 Halmi Artur. V. k. a. arcképe. Pasztell. Magánt.
407 Halmi Artur. Arcképtanulmány. Olajf. Eladó.
408 Halmi Artur. Niki. Olajf. Magánt.
409 Halmi Artur. Mausi. Olajf. Magánt.
410 Halmi Artur. Niki. Olajf. Magánt.
411 Halmi Artur. Öreg asszony. Olajf. Eladó.
412 Halmi Artur. Lola Beeth. Pasztell. Eladó.
413 Halmi Artur. S. urnő arcképe. Pasztell. Magánt.
414 Gergely Imre. Részlet Chioggiából. Olajf. Eladó.

Nagy Zsiga festő

Népszava XXXVIII.évf.1910.
márc.16.63 sz. 5 lap.

Bibliai kiállitás.

N a g y Zs i g m o n d festő

M Ű V É S Z E T
II.évf. 1903.
73.
"Művásár"

Táblakép. A spanyol királyné
archépe, Nagy Zs.

Pesti Hirlap. 1925. nov. 13. 2

Sz. F.: Nagy Zsigmond párisi
Kiállitása

Nagy Zsigmond kiáll. Madrid. 1925.

Magyar Művészet 1925. 493-494. o.
Madrid.

Nagy Zsigmond kiállitás. London, 1925

Magyar Müvészet 1925. 2. sz. 56. o.
London.

Orbán Ferenc: Kartér Lázak.

Tér és Forma. V. é. f. 1932. 249-357 l.
31 ábra.

Nagy Zsiga festő

Népszava XXXVIII.1910 márc.16.
63 sz. 5 lap.
Bibliai kiállitás.

Nagy Zsigmond festő

Magyar Művészet 1925. 2. sz. 56. o.
London.

Dubovay Marcell:

Tér és Forma. V. é. f. 1932. 373-374 l.

dr. Bierbauer: Könyvek és folyóiratok.

Nagy Zsigmond festőművész.

Népszava XXXV.évf.1907 nov.12.
268 sz. 6 lap.

Nagy Zsigmond képei.

Nagy Zsiga
Cigányleány, olaj

A Nemzeti Szalon nyitrai kiállítása. XIX. vidéki kiáll. 1907. 9 l.

(Ekkoribar épült

isitatio szerint: ~~Létezik~~ egy Nepomuki
képzült kápolna, ~~amely csaknem tel-~~
l való ujjáépitését elhatározzák.
~~ihálygerge régi templomáról, amely~~
~~ült és 1927-ben lebontották, az 1755-~~
1788-as (Canonicalisitatio) csak emliti, hogy egy oltár,
a van a nyilván közben épült kőtemp-
épült, 2 kapuja, 1 oltára van. 1927-ben
nőtt. Mai templom uj

ben

~~dombon áll a temetőtől körülfogva,~~
~~rnyos kis templom bádoggulával, egy-~~

endezési tárgya a Nep.Szt.János ol-

gyügyei Nagy Zsiga

Műcsarnok Tavaszi Tárlatán szerepelt.

NM-930.III.15.

MDK

gyügyei Nagy Zsiga

Győzött a Reformesoport a M. Képzőm. Egyesületében.
Képzőművészet 1930. IV. évf. 29. sz. 104.l.

Nagy Zsigmond

"Shylock"-ját igen nagy elismeréssel emliti meg a lap, "A Nemzeti Szalon őszi kiállitása" c. kritikájában, felsorolva az ott szereplő művészek munkáit.

Képes Családi Lapok, Bp. 1902. okt. 12.
XXIV. évf. 41. sz. 655. lap

Nagy Zsigmond

„Agitátor-"a (1895) hangulatban-tartalomban nem áll messze Réti István hasonlónevű műcétől.

Aradi Nóra: A szocialista képzőmű-vészet története, Budapest, 1970

441

MDK

Nagy Zsigmond

1900.Páris elism.okl.nyert.

Cikk: A magyar iparművészek törzskönyve.

Magyar Iparművészet, 1903. 154.l.

MDK

Nagy Zsigmond, festőm.

A kafyatéri részben szerepel müveivel.

N.Zs. a spanyol élet rikító szineit örökitette meg képein. Világlátott müvész volt. Sp.o.-ban hosszabb időt töltött, ismerték Párisban, Londonban, német nagyvárosokban és Délam.-ban is.
Egészen sajátos müvész volt szinben és formában is.

Emlék- és gyüjteménykiállitás.
A Képzőmüvészeti év eseményei.
A Pesti Hirlap 1935.évi nagy naptára.

Gy. Nagy Zsigmond festőművész

— **Gy. Nagy Zsigmond festőművész kiállítása Győrött.** Gyügyei Nagy Zsigmond, a kiváló magyar festőművész, a spanyol király udvari festője, gyüjteményes képkiállitást rendezett Győrött. Gyügyei Nagy Zsigmondot a város műpártoló közönsége nevében *Kássa Gábor* festőművész köszöntötte. A kiállitást kedden délben nyitotta meg *Bedy Vince* prelátus-kanonok, a győri Képzőművészeti Társaság elnöke. Az üdvözlés után Gyügyei Nagy Zsigmond is beszédet mondott és hangoztatta, hogy a mai magyar festőművészeknek Munkácsyt és a többi nagy magyar festőművészt nem szabad megtagadniok, mert azoknak a követése biztositvilágszerte sikert.

P.H. 931. XII. 10

P.H.931.XII.10.

gyügyei Nagy Zsiga

Emlék és gyüjteményes kiállitáson a Mücsárnokban munkáival szerepelt.

MH.934.III.2.

gyűjteményei

Nagy Zsiga

Műcsarnok kiállításain munkái szerepeltek.

M.934.III.2.

gyűjteménye

Nagy Zsiga

Műcsarnok kiállításain munkáival szerepelt.

NM. 934. III. 2.

gyűjtői

Nagy Zsiga

Műcsarnok emlékkiállításain szerepelt

934. III. 4.

gyügyei Nagy Zsiga

Műcsarnok emlékkiállításán viharos, színes képeivel szerepelt, főleg Spanyolországban aratott nagy sikereket, ahol hosszú ideig élt.

PÓM. 934. III. 4.

gyűgyei Nagy Zsiga

Műcsarnok emlékkiállításai romantikus képei szerepeltek.

M o. 934. III. h.

Gy. Nagy Zsigmond

Szent Imre-emlékkiállításon a Mű-
csarnokban szerepelt.

NM. 930. VII. 13.

Gy. Nagy Zsiga

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

P. H. 1931. IV. 25.

Nagy Zsiga

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

M. H. 1931. IV. 26.

Nagy Zsiga

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításán.

BH. 1931. II. 22.

Nagy Zsiger

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

8 órai Újság 1931. II. 22.

Gy. Nagy Zsiga

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításán.

NM 1931. II. 22.

gy. Nagy Zsiga

nove emlitésseméltó a kiállitóké közül.

– io.: Nemzeti Szalon – Függett. Mű. Tars.

P. N. 931. XI. 15.

Nagy Zsigmond.

F. Rq. 19. c. 2.

sponsions vols. (Ly. III. 65)

Sorszám: .....

A Magyar Posta Betegségi Biztosító Intézete

Budapest, VIII., Mikszáth Kálmán-tér 5. szám.

Tel.: 139-860

Érvényes.....napra, a.....naptól fél ápolási díj erejéig

Kórházi utalvány

a Postás Alapítványi Kórház (Budapest, XII., Kékgolyó-utca 5 sz.)

.....kórház / klinika **Gondnokságának.**

Sziveskedjék .....posta

.....feleségét / gyermekét a kórház legalsó osztályára felvenni és legfeljebb a megjelölt időtartamig a M. Posta Betegségi Biztosító Intézete terhére ápolásban részesíteni.

Valószínű diagnózis: .....

Budapest, 195 .....

.....intézeti igazgató

A kórházba beutalt beteg (hozzátartozója) előzetesen gondoskodjék a kórházi ágyhelyről és csak a férőhely biztosítása után utazzék a kijelölt kórház székhelyére.

P. B. B I. 902 sz. — 203 Államosított PHÖNIX-NYOMDA BPEST, VIII., JÓZSEF-U.

gyügyei Nagy Zsigmond festőművész

Őszi Tárlat - Nemzeti Szalonban - képével vett részt /sokszínű,dus kompáziciója/

Magyarság 1931.IX.20.

Gy.Nagy Zsigmond festőművész

Nemzeti Szalon Őszi Tárlatán képével vett részt

Nemzeti Ujság 1931.IX.20

Nagy Zsigmond

és szerepel művével

Szárkilenc magy képzőmű. vesz részt veneziai

N. U. 932. III. 27. kiállításon.

Gy. Nagy Zsiga

Műcsarnok kiállításán: "Nyolcvan eszendő magyar képzőművészek" szerepelt.

PH.932.11.20

Nagy Zsiga

Nemzeti Szalon első magyar reprezentatív csendélet kiállításán képével szerepelt.

NM.932.II.21.

Nagy Zsigmond

M. 931. I. 9.

* **Magyar festő kiállítása Bukarestben.** *Bukarestből* jelentik: Mária királyné és Ileana hercegnő Bukarestben megtekintették *Nagy* Zsigmond budapesti festőművész kiállítását. Egy órát időztek a kiállításon és legnagyobb megelégedésüket fejezték ki a kiállított képek felett és mindketten több képet vásároltak.

M.931.I.9.

G. Nagy Zsigmond

Nemzeti Szalón csendéletkiállításán szerepelt.

Est 932. II. 21.

Gyügyei Nagy Zsigmond festőművész

Őszi Tárlat - Nemzeti Szalonban - képével vett részt "Hontalanok" c.képében erős drámai hangulat van.

Pesti Hirlap 1931.IX.20.

MDK

Nagy Zsigmond

Az utolsó darab kenyér, of.

Király vásárlások a Műcs. tárlatain. SzmKT 50 - 136.l.

Gy. Nagy Zsigmond festőművész

Őszi Tárlat – Nemzeti Szalonban – képével szerepel

Pesti Napló 1931. IX. 20

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Nagy Zoltán

PAPIRIPAR

1957 JAN -1

1021

»Miniatűr kiadvány a pártkongresszus tiszteletére« című, decemberi lapszámunkban közölt ismertetésünk megjelenése után a Pénzjegynyomda elkészítette a miniatűr könyvecske kötéstábláján levő Lenin-rajznak kicsinyített reprodukcióját. Erről nemcsak az állapítható meg, hogy nem deformálja az eredetit, hanem az is, hogy ez a Lenin-kép, mely Nagy Zoltán grafikusművész műve, egyike — világviszonylatban is — a legsikerültebb művészies Lenin-portréknak.

ség, tágasság nemcsak furcsa, de egy kicsit nyomasztó is. Aki viszont nem először jár Berlinben, az örömmel nyugtázza, hogy csak tavaly óta is menynyi új épület nőtt ki a földből,

Gyügyei Nagy Zsiga
festőművész

* **Gyügyei Nagy Zsiga kiállitása.** A Váci-utca 11 szám alatti nagy bolthelyiségben állitotta ki *Gyügyei Nagy* Zsiga érdekes és értékes képsorozatát. Bejárta Francia-, Német-, Spanyolországot, Angliát, Észak- és Délamerikát, évtizedekig nem volt otthon, még Munkácsynál tanult, hogy a nagybányai iskola elévülhetetlen tanulságaival rendkivül szinesen, fejlett impresszionista módon, egyéni meglátással és nagy tudással festé képeit. Tájak, népjelenetek, nagy kompoziciók — a világjáró müvész változatos megnyilatkozásai. Érdemes megnézni kiállitását, mert sok szépet hozott magával.

Magyarság
1929 III. 29

A reggel III/26.

Kiadás után

2. sorsz. Iroda minta. — Pallas nyomda, Budapest.

Gy.Nagy Zsigmond

festőművész

Munkácsy-céh kiállítása - Ernst Múzeumban - képével szerepel.

Nemzeti Újság
1930.VI.12.

G.Nagy Zsiga

festőművész

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállitása - a Műcsarnokban - képével szerepel.
Szines várhegyi tájrészlet.

Pesti Hirlap
1930.XII.21.

Nagy Zsigmond festőművész

** **Képkiállitás a Fészekben.** Szines és egzotikus képsorozatát mutatja be a Fészek-klubban *Nagy* Zsigmond festőművész, aki a világ különböző részeiről gyüjtötte össze kitünő témáit. A tárlat *dijtalanul* megtekinthető naponta 6—8 óra között a Fészek Művészek Klubjában, VII., Kertész-utca 36. szám alatt.

Ujság
1930.XI.4.

utalvány.

nak. címe:
(esetleg postatakarékpénztári számlájának száma)

a által

ért

[redacted]

fizetendő.

bélyeg nyugta bevonandó.

Ellenjegyzi «.....» főosztály:

	Bevétel	Kiadás
	Pengő	Pengő

Budapest.

Nagy Zsigmond festőművész

— **Képkiállitás a Fészekben.** Szines és egzotikus képsorozatát mutatja be a Fészek-klubban *Nagy* Zsigmond festőművész, aki a világ különböző részeiről gyüjtötte össze kitünő témáit. A tárlat *dijtalanul* megtekinthető naponta 6—8 óra között a Fészek Müvészek-klubjában, VII., Kertész-utca 36. szám alatt.

Nemzeti Ujság
1930.XI.4.

Fizetési

.....

a magyar királyi államvasutak főpénztá

.....

Pengő

azaz

A ..... Pengő ..... fillérről kiállítandó

.....

.....

Budapesten, 192...

Utalványozza «.....» főosztály:

.....

A könyv lap-száma	Számlázás

Nagy Zsigmond festőművész

* **Képkiállitás a Fészekben.** Szines és egzotikus képsorozatát mutatja be a Fészek Klubban *Nagy* Zsigm nd festőművész, aki a világ különböző részein gyüjtötte össze kitünő témáit. A tárlat *dijtalanul* megtekinthető 6—8 óra közt a Fészek művészek klubjában, VII., Kertész utca 36. szám alatt.

Magyarság
1930.XI.4.

Magyar királyi államvasutak. Ügyir

Utalvány-szám...../B1.....ügyosztály.

Fizetési

.....

a magyar királyi államvasutak főpénztár

.....

Pengő

azaz

A.....Pengő.....fillérről kiállítandó.....

.....

.....

Budapesten, 192.....

Utalványozza «.....» főosztály:

Gy.Nagy Zsigmond

festőművész

Munkácsy-céh kiállítása - az Ernst Múzeumban - képével szerepel.

Esti Kurir
1930.VI.9.

Gy.Nagy Zsigmond

festőművész

Munkácsy-céh kiállitása - Ernst Muzeumban - képével szerepel. Egy szines vázlat.

Magyarság
1930.XI.9.

Nagy Zsigmond MDK

Hüvös reggel, olf.

Dohna gróf, olf.

Kóbor cigányok, olf.

Guadaira-ban, olf.

Mücsarnok 1926 téli kiállitás

Nagy Zsigmond

MDK

Tájkép, olf.

Fürdés elött, olf.

Keresztanyák, olf.

A lebujban, olf.

Műcsarnok 1926 téli kiállitás

Nagy Zsigmond MDK

Szerelmi mesék, olf.

San Roque-i bucsunpa, olf.

A nagybátya születésnapján, olf.

Almaborivó, olf.

Műcsarnok 1926 téli kiállitás

Mary Seigmond

Nagy Zsigmond MDK

Hazafias liga, olf.

Pepe mester, olf.

Ülő akt, olf.

Don aurelio, olf.

Mücsarnok 1926 téli kiállitás

MDK

Nagy Zsigmond MDK

Tájkép, olf.

Agorio költő, olf.

Lemenő napsugarak, olf.

Az árnyékban, olf.

Műcsarnok 1926 téli kiállitás

Nagy Zsigmond MDK

A Cidreriában, olf.

Mosónők, olf.

Tájkép, olf.

Koldus, olf.

Műcsarnok 1926 téli kiállitás

Nagy Zsigmond MDK

Gyümölcsárusok, olf.

Utcai árusok, olf.

Májusi nap, olf.

Virágok, olf.

Műcsarnok 1926 téli kiállitás

Nagy Zsigmond MDK

A Magdalena, olf.

Narancsárus, olf.

Fogoly nők, olf.
Utolsó napsugarak, olf.

Mücsarnok 1926 téli kiállitás

Nagy Zsigmond MDK

A Tajo partján, olf.

Tájkép, olf.

Andaluziai asszony, olf.

A gijoni kikötő, olf.

Műcsarnok 1926 téli kiállitás

MDK

Nagy Zsiga

A gyermek Jézus az irástudók közt, festm. repr.

KMT 19ol. tav. nemzetk. kiáll.

Nagy Zsigmond MDK

Pipázó cigányasszony, olf.

Mise után, olf.

Tossa látképe, olf.

A kék udvar, olf.

Műcsarnok 1926 téli kiállitás

Nagy Zsigmond MDK

Anyaság, olf.

Tájkép, olf.

Szent István napján, olf.

Mese, olf.

Műcsarnok 1926 téli kiállitás

Nagy Zsiga gyügyei MDK

Don Antonio Ferreira arcképe, olf.

Műcsarnok 1927 tavaszi kiállitás

Nagy Zsiga gyügyei MDK

Golgotha, olf.

Mücsarnok 1927 tavaszi kiállitás

MDK

Nagy Zsigmond

Lyka K.: Téli tárlat 1900/1901. Bpest 1901.
6.l.

MDK

Nagy Zsigmond

Mezitelen, of.

Az utolsó darab kenyér, of.

Somogyi kanász, of.

KMTárs. 1902/3. téli kiáll. kat. 31.l.

MDK

Nagy Zsiga

Eredeti művészi levelezőlap (5 db.szines rajz.

Kézdi-Kovács László Atelier-kiáll.kat.Nemzeti Szalon.1911.febr. 12.1.

Nagy Zsigmond

MDK

Andaluziai leány, olf.

Műcsarnok 19ol. tavaszi nemzetközi kiáll.

Nagy Zsigmond MDK

Gyermek Jézus az irástudók között vázlat, olf.

Műcsarnok 19ol. tavaszi nemzetközi kiáll.

Nagy Zsigmond MDK

Shylock, repr.

Műcsarnok 1900/1901. téli kiáll.

Nagy Zsigmond

MDK

Tanulmány I–III. rajz

Műcsarnok 1899/1900. téli kiáll.

Nagy Zsigmond MDK

Arckép, olf.

Koldusok, olf.

Műcsarnok 1900. tavaszi kiáll.

Nagy Zsiga MDK

Arckép, olf.

Mücsarnok 1908/9. téli nemzetközi kiáll.

MDK

Nagy Zsigmond

A Műcsarnok 1902 évi tárlatán a királyi várpalota számára megvásároltak Az utolsó darab kenyér, c. olajf.-t.

Cikk: Vásárlások az orsz.nagy.képzőm.tars. kiáll.-ból.

Szm KT 50-136. l.

MDK

Nagy Zsigmond

Elhagyott család, olajf.

c.művét megvásárolta az Orsz.Magy.Képzőm
Társ. 1904.évi tav.kiállitásán dr.Bur-
ger Gézáné Bp., társulati nyerő tag.

Művészet, 1904. 280.l.

gy. Nagy Zsiga, festőm.

az elö magyar müvészetet képviseli, egy jó képpel szerepel.

Egyházmüvészeti kiállitások.
Mücs.- Szent Imre-kiállitas.
Képzömüvészet. 1930.32.st. 168.1.

MDK

Nagy Zsigmond

"De profundis". Olajf.
"Jó madarak". "

Képzőm.Társ. 1901-2. téli kiáll. kat. 27.l

MDK

Nagy Zsigmond festő

Műcsarnok, 1900/1901. téli tárlat. 60.l.

MDK

Nagy Zsigmond

Bolygó Talián, of.

KMT. 1903/4. téli kiáll. kat. 34.l.

MDK

Nagy Zsigmond

"Jézus az irástudók közt" c. műve a Műcsarnok tav.kiáll.-án.

Cikk: A király a ...

Vas.Ujs. 1901. 48.évf. 296.l.

gyügyei Nagy Zsiga MDK

br. Forster Gyula, olf.

Mücsarnok 193o tavaszi kiállitás

MHK

gyügyei Nagy Zsiga MDK

Vásárosok, olf.

Műcsarnok 1930 tavaszi kiállitás

MDK

Nagy Zsiga, gyügyei

Verőfényes nap a szigeten, olajfm.

Műcsarnok, 1909/10. téli kiáll. 53.lap

gyügyei Nagy Zsiga

MDK

Átkelés a patakon, olf.

Naplemente a Balatonon, olf.

Tavasz a Svábhegyen, olf.

Hattyuk, olf.

Műcsarnok 1929/30 téli kiállitás

gyügyei Nagy Zsiga MDK

Csendélet, olf.

Mücsarnok 1929 tavaszi kiállitás

gyügyei Nagy Zsiga MDK

Szüretelő sárköziek, olf.

Mücsarnok 1929 tavaszi kiállitás

gyügyei Nagy Zsiga

MDK

Nyoszolyólány, olf.

Műcsarnok 1929 tavaszi kiállitás

MDK

Nagy Zsiga

Tárlatok. Képzőművészet 1931. márc. 7o.l.

MDK

Nagy Zsigmond

Székely Bertalan képei a Nemzeti Szalonban. Vas. Ujs. 1900. 11. sz. 171-172.l.

MDK

Nagy Zsigmond

A Műcsarnok téli kiáll.-án egy Shylockot állitott ki.

Cikk: A Műcsarnok...

Uj Idők, 19oo. VII.évf. 1O.sz. 222.lap

MDK

Nagy Zsigmond

Oláh paraszt Naszód vidékéről, olajfm.

Műcsarnok, 1900/1. téli kiáll. 42.lap

MDK

Nagy Zsigmond

"Kaszás" Plainair vázlat, olajfm.
"Lujza" " " "

Műcsarnok, 1900/1. téli kiáll. 41.lap

MDK

Nagy Zsigmond

"Kaszás" Plainair vázlat. Olajfm.
"Lujza" " " "

KMTárs. 1900/1. téli k. 41.lap

MDK

Nagy Zsigmond

Az almafa alatt, olajfm.

Műcsarnok, 19o6/7. téli nemzetk. kiáll. 50.lap

MDK

Nagy Zsigmond

Oláh paraszt Naszód vidékéről, olajfm.

KMTárs. 1900/1. téli kiáll. 42.lap

MDK

Nagy Zsigmond

"De profundis..." Repr.

KMTárs. 1901/2. téli kiáll. kat.

MDK

Nagy Zsiga

Műveivel résztvett az 1901.évi tav.nemzetk.
kiállitáson.

Lyka Károly: Tavaszi műtárlat.

Uj Idők, 1901. VII. 50, 51.l.

Mary Paige

Moved research as 1901.evi tav.nemzetk.
kialitason.

Typa Karoly: -avasasi mutatvat.

03 Jack, 1901. VII. 30, 31.1.

MDK

Nagy Zsigmond

GerLonModfest. 62.1.

MDK

Nagy Zsigmond

Eredeti rajza a Művészet 1903.évi 1.sz.-ban.

Cikk:Művészet.

Uj Idők, 1903.IX. 12.sz. 274.l.

gyügyei Nagy Zsiga MDK

Az ujságirás nagymestere, olf.

Mücsarnok 1928 tavaszi kiállitás

MDK

Nagy Zsigmond

Reb Eleazar, of.

Mücsarnok 1904/5. téli kiáll. kat. 54.l.

Nagy Zsiga

MDK

Madarász Viktor festőművész arcképe, olf.

Műcsarnok 1908/9. téli nemzetközi kiáll.

MDK

Gy. Nagy Zsigmond

Nem mély a patak.

Az Ernst-Múzeum Kiáll.CXV. A Munkácsy-céh
III.reprezentativ kiáll.Bpest.1930.Nov.hó
Kat. 15.1.

MDK

Nagy Zsigmond

Táncosnő, of.

Képzőm. Társ. 1901/2. téli kiáll. kat. 49.l.

Nagy Zsigmond
festő

M.D.K.

Nagy Zsigmond műtermében
dolgozott Jaksa Tetván.

Szövetségi Tetván: Jaksa Tetván festőművész
kiállítása

Művészet, 1964. április - 40 kép.

M.J.K.

MDK

K. Nagy Zsigmond

A Képzőm.Társ. fennállásának nyolcvanéves jubileumá alkalmából kiállitást rend. a Műcsarnokban. Művei a kiállitáson.

Lazáni Abonyi Ernő: A Képzőm.Társ.jub.kiáll.

Magyarság, 1941.márc.2. 13.l.

MDK

gyügyei Nagy Zsiga

Csend a golgothán, of.

Képzőm. Társ. 1909/10. téli kiáll. kat. 41.l.

MDK

gyügyei Nagy Zsigmond,festöm.

pleinairben komponált szines tablói a piktor
ismert festöi egyéniségét mutatják.

Chroniqueur: ?
Mücsarnok.-Téli tárlat.
Képzömüvészet.IV.évf. 26.sz. 27-28.l.

MDK

gyügyei Nagy Zsiga

Csend a golgothán, of.

Micsarnok 1909/1o. téli kiáll. kat. 41.1.

MDK

gyügyei Nagy Zsiga

A Budai Szépművészeti Társulat kiáll. Képzőművészet 1932. 233.l.

gyügyei Nagy Zsigmond

MDK

Aratók, olf.

Mücsarnok 1928 tavaszi kiállitás

gyügyei Nagy Zsigmond MDK

Golgotha, olf.

Mücsarnok 1928 tavaszi kiállitás

MDK

gyügyei Nagy Zsiga

Verőfényes nap a szigeten.Olajf.

Képzőm.Társ.1909/10.téli kiáll.kat. 53.1.

MDK

gyügyei Nagy Zsiga

Fürdőzők, repr.

Képzőművészet 1930. 27. sz. 39.1.

gyügyei Nagy Zsiga MDK

Akt, olf.

Mücsarnok 1931 Művészcsoportok kiállitása

gyügyei NAGY ZSIGA

562. Judás. Olajf.

Képzőm.Társ. 1910/11.téli kiáll.kat. 57.oldal

MDK

gyügyei Nagy Zsigmond, festöm.
1873-1932

Sokat nélkülözött Párisban. 1900-ban hazatért és B
Benczur mesteriskolájában képezte magát tovább
"Szentbeszéd" c. képével elnyerte a 4000 koronás
Ferenc József dijat.
A világháboru kitörése Párisban találta, innen
mint magyar állampolgár menekülnie kellett.
Spanyolországban talált menedéket.

Mücs.-OMKT. 1934. Emlék- és gyüjt.kiáll.
1934. márc.3.- ápr.2. Kat. 17-18.1.
gy.N.Zs. emlékkiáll.

MDK

gyügyei Nagy Zsigmond, festöm.
1873-1932.

Szül.1872-ben Nagybányán. Ott és Kolozsvárott végezte iskoláit. 15 éves korában szobafestönek szegödött. Tanárai buzditására 1890-ben feljött a fövárosba,ahol iparmüvészetet tanult. Karlovszky és Bihari magániskolájában is tanult. Majd Párisban a J Julien-akadémián folytatta tanulmányait.

Mücs.-OMKT. 1934. Emlék- és gyüjt.kiáll.
1934. márc.3.- ápr.2. Kat. 17-18.l.
gy. Nagy Zs. emlékkiállitás.

gyügyei Nagy Zsigmond, festöm.
1873-1932

Spanyolo.-ban a királyi család is felkarolta müvészetét. 192o-ban nagyobb kollekcióval Dél-Amerikába ment. Majd Angol-,Francia- és Németország több városában jelentös siker mellett mutatta be müvészi munkásságát. 192o-ban a tavaszi tárlaton rendezett gyüjteményes kiállitást. Megh.1932 nov. 21-én 6o éves korában Budapesten.

Mücs.-OMKT. 1934. Emlék- és gyüjt.kiáll.
1934. márc.3.- ápr.2. Kat. 17-18.l.
gy. Nagy Zsigmond emlékkiállitás.

MDK

gyügyei Nagy Zsigmond, festöm.

Fürdés a rengerben.
Narancsfák alatt.
Naplemente.
A toledói szegényházban.
Cigányszekér.
Akt háttal.
Narancsszüret.
Pihenö cigányok.
Hazatérök.

Mücs.-OMKT. 1934. Emlék- és gyüjt.kiállitás.
1934. márc.3. - ápr.2. Kat. 18.1.
Gy.N.Zs. emlékkiál.

MDK

gyügyei Nagy Zsigmond, festöm.

Bucsun.
Árnyékban.
Terefere.
Sütkérezök, fürdö után.
Énekesek.
Valenciai leány.
Korsós fiu.
Anya gyermekével.

Mücs.-OMKT. 1934. Emlék- és gyüjt.kiállitás.
1934. márc.3. - ápr.2. Kat. 18.1.
gy. N.Zs. emlékkiállitás.

MDK

gyügyei Nagy Zsigmond, festöm.

Kánya Kálmán.
Szamaras ember.
Pipázó cigányasszony.
Udvarlás.
Ülö leányakt.
Beszélgetök.
Matyó pár.
Kocsmában.
Vizhordó gyerekek.

Mücs.-OMKT. 1934. Emlék- és gyüjt. kiáll.
1931. márc.3.-ápr.2. Kat. 19.l.
gy.N.Zs. emlékkiáll.

gyügyei Nagy Zsigmond, festöm. MDK

Narancsfák alatt.
Szent István napján.
Hazafias liga.
Rákosi Jenö.
Fürdés után.
Matyó anya gyermekével.
Politizálók.

Mücs.-OMKT. 1934. Emlék- és gyüjt. kiáll.
1934. márc.3.-ápr.2. Kat. 19.l.
gy.N.Zs. emlékkiáll.

MDK

gyügyei Nagy Zsigmond, festöm.

Fiatal anyák a kertben.
Keresztut.
Pihenö a narancsszüreten.
Mise után.
Cigányok.
"Hattyuk".
Trianon.
Majális.
Fürdö cigányok.

Mücs.-OMKT. 1934. Emlék- és gyüjt. kiáll.
1934. márc.3.-ápr.2. Kat. 19.1.
gy.N.Zs. emlékkiáll.

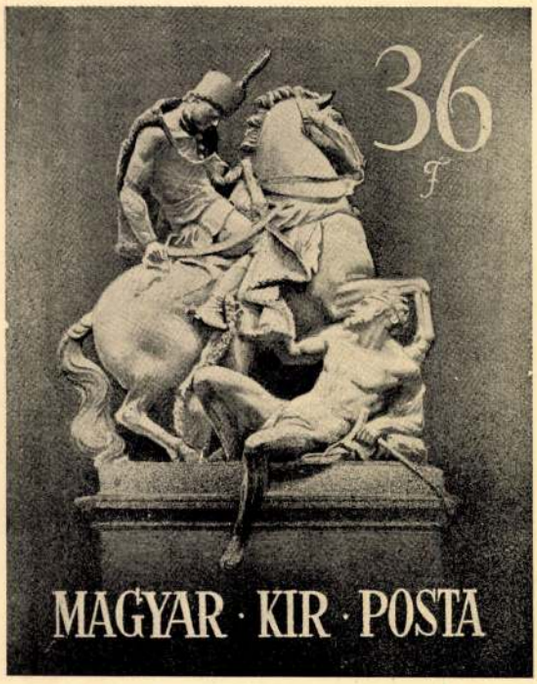

NAGY ZOLTÁN
V. ÉVES
GRAFIKUS.

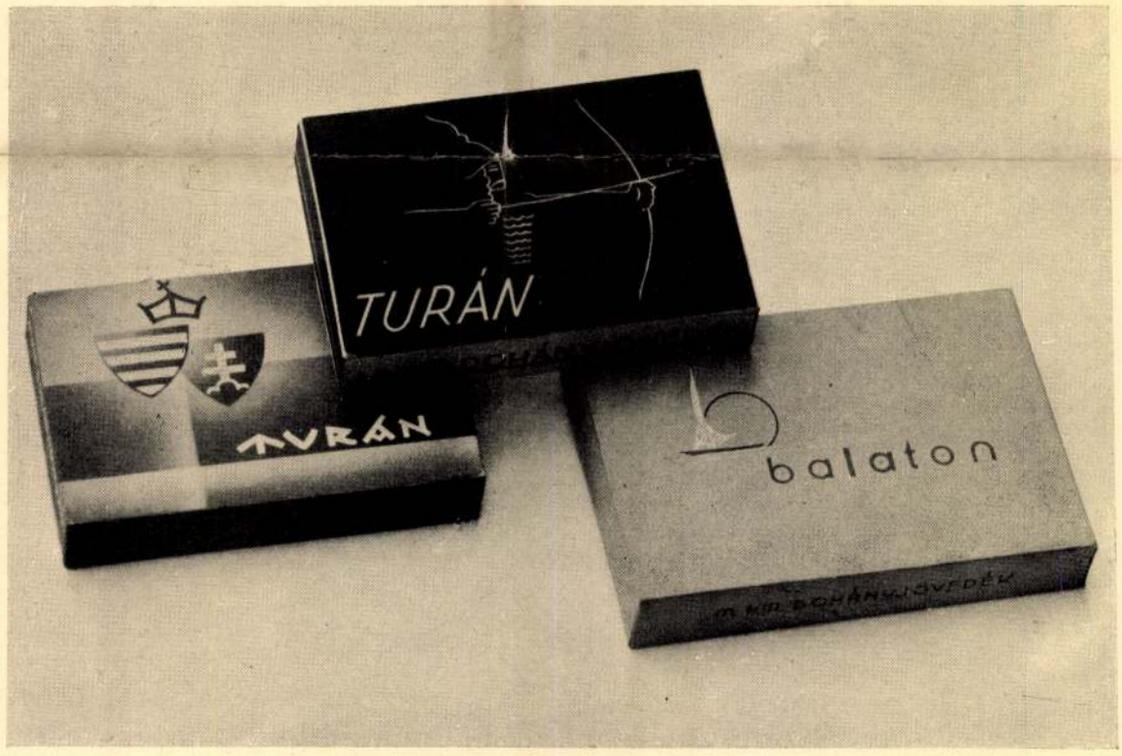

KÉSZÍTETTÉK
A GRAFIKAI
SZAKOSZTÁLY
ALSÓ-ÉVES
NÖVENDÉKEI.

GRAFIKAI SZAKOSZTÁLY. PROF. HARANGHY JENŐ.
FACHKLASSE FÜR GRAPHIK. CLASSE SPÉCIALE DES ARTS GRAPHIQUES.

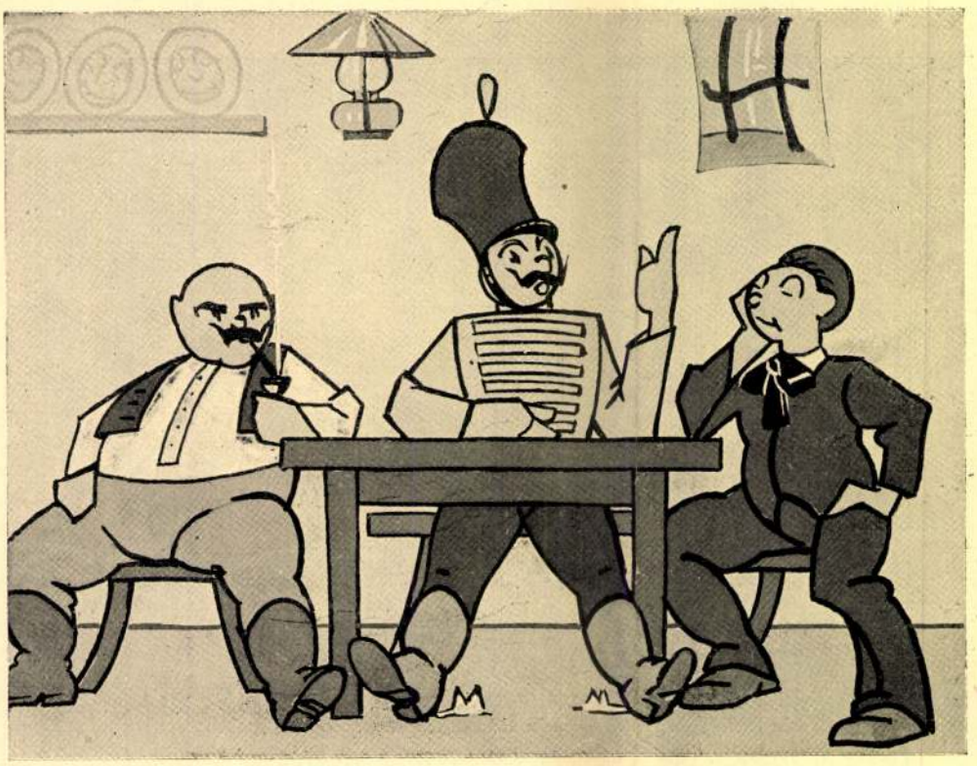

SALKOVICS
FERENC
III. ÉVES
GRAFIKUS.

FERY ANTAL
IV. ÉVES
GRAFIKUS.

GRAFIKAI SZAKOSZTÁLY. FENT PROF. HARANGHY JENŐ.
LENT PROF. HELBING FERENC.

FACHKLASSE FÜR GRAPHIK. CLASSE SPÉCIALE DES ARTS GRAPHIQUES.

Iparművészeti Iskola Évkönyve
1880-1941. Évf. 1942
fordító

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

HAJDÚ-BIHARMEGYEI
NÉPÚJSÁG

1969 MAJ 7

1029

Bélyeggyűjtőknek

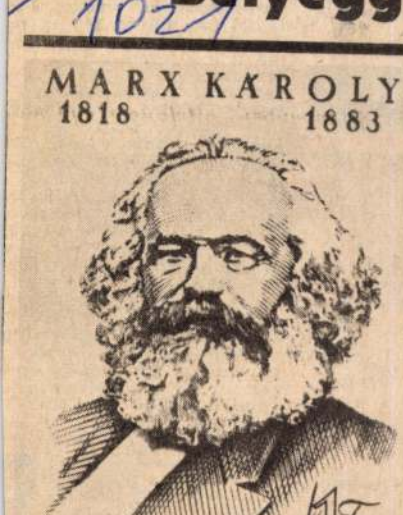

Marx Károly születésének 150. évfordulója alkalmából a posta május 5-én — Marx arcképét ábrázoló — 1 forint névértékű bélyeget bocsátott ki. Tervezője: Nagy Zoltán Munkácsy-díjas művész.

Abból az alkalomból, hogy Kecskemét városa most ünnepli fennállásának 600. évfordulóját, április 25-én 2 forint névértékű bélyeg jelent meg. Tervezője: Bokros Ferenc.

u. 31.

Oldalkocsis Pannó motorkerékpár eladó. Ho véd u. 44.

Moszkvics 407-es s mélygépkocsi első kézből adó. Műszakilag vizsgázo Ára: 45 000 Ft. Csigek u. 17.

GÉP ÉS SZERSZÁ

GAZ 67-es magánjáró szalagfűrészgép eladó. Szathmáriék, Tímár utca 33.

Eladók asztalos szerszámok, gyalupad, szobai és konyha bútorok, szekrények, asztalok, rekamiék. Hatvan u. 64., 3. ajtó.

Villamos háztartási gépek és varrógépek javítása rövid határidőre, házhoz szállítással Mozsonyi műszerésznél, Péterfia u. 37. Telefon: 17-58.

Órás segédet keresek, kis és nagy munkában jártas szakembert. Özv. Pigniczky Istvánné, Csapó utca 29. sz.

Középkorú vagy fiatal bejárónőt nőbeteg mellé délutánokra felveszek. Lehet vidéki is. Teleki u. 98. Iványiék.

Középiskolásokat egyetemre felkészít és korrepetál mérnök. Mátyás Király u. 50.

Mindenes bentlakó háztartási alkalmazottat felveszek. Csonka u. 4.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy felejthetetlen jó élettársam, édesanyánk, nagymamánk és szeretett rokonunk,

GYÖRFI MIHÁLYNÉ
Tóth Rozália

május 3-án, 82 éves korában, rövid szenvedés után elhunyt. Drága halottunk temetése f. hó 9-én, csütörtök délután 2 órakor lesz a Köztemető I. o. ravatalozójából, a ref. egyház szertartása szerint.

A gyászoló család

Lakás: Beloiannisz u. 10.
Előző lakás: Dimitrov u. 1.

Baja, szobafestő-mázoló: K
mét, könnyűgépkezelő-
Kecskemét, Cegléd, Baja. Lo
bilkazánfűtő-képző öthónapo
folyam Kecskeméten és Baj
dul. A tanfolyam ideje alat
mának megfelelő állandó m
teljesítménybéres keresetet
sítunk. 10—15—20 Ft különé
hazautazási hozzájárulást fiz
Munkaruhát, munkásszállá
ebédet biztosítunk. Szabad
bat van. Érdeklődők leve
pon kérjenek tájékoztatót.
Megyei Állami Építőipari V
Kecskemét, Klapka utca 34.

Gyermekgondozást vállalok. Gáborjáni Szabó utca 7. fszt. 2. Fertőtlenítő mögött.

Bejárónőt felveszek. Béke útja 10—12. II. lépcső, házfelügyelőnél.

BÚTOR

Eladó háromajtós ruhásszekrény, stílbútor, igényesnek függönytartó, 3 m-es. Baksay Sándor u. 33.

Igényesnek dióháló hármastükörrel, négyszemélyes

MDK

Nagy Zoltán, grafikus

Virág-bélyegzőmért díjat kap.

– : 75 tablón 900 történelmi miniatűr 3

ESTI HIRLAP Bp. 1966 szept. 16.

MDK

Nagy Zoltán, grafikus

Legjobb bélyegtervezőink egyike.

— : Bélyeg

6.

ESTI HIRLAP Bp., 1966 [illegible] 20.

MDK

Nagy Zoltán

Kisgrafika kiállitása, 1961. szept. Fényes Adolf terem

Nagy Zoltán

Liliom-utca. Vizf.

VII. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll. Kat.
Műcsarnok. 1944. JÚN. 1-18-ig. 38.1.

MDK

Nagy Zoltán

Plakátművészeti Kiállítás Ernst Museum 1953.
Kat.

Nagy Zoltán

Tamás Irma: Pénzleverő (Nagy Zoltán) - Képes Újság, 1966. dec. 3.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Írt. 1969. 3.sz. 243-284.l./

258. l.

MDK

Nagy Zoltán

Résztvett az Ernst Múzeumban rend.Plakátművészeti Kiállitáson 1953-ban.

Plakátművészeti kiáll.1953.Kat.

MDK

Nagy zoltán

Bélyegtervek.Repr.

Plakátművészeti kiáll.1953.Kat.

MDK

Nagy Zoltán, graf.

Bélyegtervek. /Közösen Cziglényi Ádámmal?/

-.4o f. Zrinyi Miklós, -.3o f. Dózsa György,
-.3o 1919. Magy. Bélyeggyüjtök Orsz. Egyesülete.1949.

Ernst Muz. - Plakátmüvészeti kiáll. 1953.- K
Kat.

Nagy Lottaue
grafikus

M.D.K

Rézmetszetüivel és vérkarcaival
vett részt a kiállításon.

Major János: Kisgrafikai kiállítás
Művészet, 1961. december – 38 l.

MDK

Nagy Loltán és Dabasi Gyula
grafikusok

közös munkája nyerte a Lamadák
díjat:

Ábra

÷ Címlap-pályázatunk bírálata.
jelentése
Magyar Grafika 1957. 1-sö évf. 9-10 sz 339 l.

MDK

Nagy Zoltán

bélyeg
népmüvészeti sora M nkácsy dijat nyert

Szentiványi György: Egy óra a forintgyárban.
Népszava. 1958. dec. 6. 1.1.

Nagy Zoltán

népviseleti bélyegsorozatért

Munkácsy dij III.fokozat

Átadták 1953. évi művészeti...díjakat. Magyar Nemzet, 1954. ápr. 4. 6.o.

mdk.

Nagy Zoltán

tipográfus

betűtervei Margaréta"

"Neokalligraphie ábrák 11-12 l.

Nagy Zoltán: Az Első Magyar Betűvűtőde betűtervezési pályázatáról.

Magyar Grafika 1960, 4. évf. 1 sz 11-12 l.

Nagybányai Nagy Zoltán

festő

M.D.V.

1968-ban készítette Doór Ferenc

a portréját.

Ecsery Elemér: Doór Ferenc új képeiről,

Művészet, 1969. junius – 32 lap.

MDK

Nagy Zoltán V. éves grafikus

bélyegek

Iparm. Isk. Évk. 1880-1941. Bp.1942. képek.

XXXVI 1.

MDK

MDK

Nagy Zoltán növ. iskolaérem 194o-41.

O.M.Kir. Iparműv. Isk. 1936-37 - 194o-41.tanévei-
nek tört. Iparműv. Isk. Évk. 188o-1941. Bp. 1942.
2o l.

Nagy Zoltán, grafikus, 1939, végbizonyitványt nyert

Iparművészeti Isk. évk. 1938-1941. Bp. 1942.
33 l.

n a Királyfalvi Roth-családé majd a

pataktól elválasztott két párhuzamos
kötő uttal és hiddal.

atio szerint a községen kivül, annak
tt, kőből épült, négyzetes toronnyal,
álvária-képpel. Sok felszerelési tár-
mplom a XX. században épült.

ca Visitatiok Szirákon 1657 után
l, de csak az 1858-as maradt meg. Az
ok jegyzőkönyvei ennek adatairamasz-
formáció térképén két templomot jelez,
glalták el. Valószinüleg ebből szárma-
sarkára befalazott figurális középkori
ujabb Canonica Visitatio a követke-

MDK

Nagy Zoltán növ. tanulm. érem 194o-41.

O.M.Kir. Iparmüv. Isk. 1936-37 - 194o-41. tanéveinek tört. Iparmüv. Isk. Évk. 188o-1941. Bp. 1942. 2o 1.

MDK

Nagy Zoltán grafikus

Iparművészeti Isk. Évkönyve. 188o. 194. Bp. 1942.
XV-XVI. l. Képek

Nagy Zoltán

Hunyadi, rézk.

Nyári Tárlat. Ernst Múz. 1954. jul. 8 l.

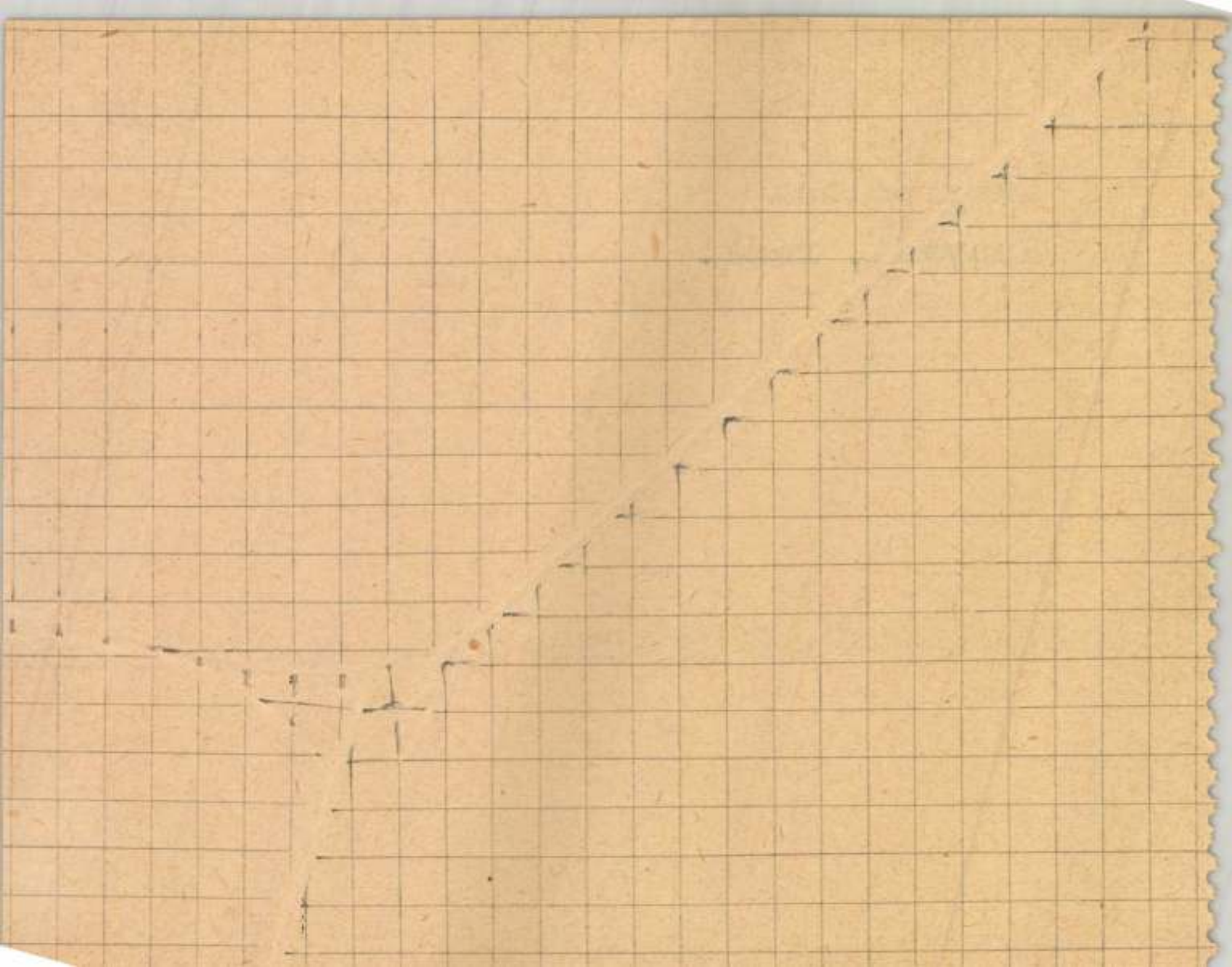

MDK

Nagy Zoltán

1925-26. a miskolci művésztelepen dolgozott.

Képzőm. Főisk. Évk. 1925-27. 21 l.

NAGY Zoltán grafikus

6 drb. Mezőgazdasági bélyeg (repr.)

Művelt Nép 1955 II. évf. 35. n. aug. 28. 7 l.

Nagy Zoltán, grafikus, 194o-41.
iparművészeti szakoklevelet nyert

Iparművészeti Isk. Évk. 188o-1941. Bp. 1942.
34 l.

542

185

pperemén vésett körirat:
R

- Borovszky 92 l.

rokk.

eritése mellett, kétszobasoros kényel-
még faragott XVIII, századi ajtók, régi
már mindenütt hiányoznak. Füles kere-
k ablakai: 1 + 1 + 2 + 1 + 1. Kon-
jazat. XVIII. század második fele.

család számára 177o-1826 közt.

MDK

Nagy Zoltán

Bélyegtervek

"Nagyprés", cer.

Békeplakát és 5 éves terv graf. kiáll.
Ernst Muz. 1953. szept. 9 l.

MDK

Nagy Zoltán kitüntető érmet kapott
1940-41.

Iparmüv. Isk. Evk. 1880-1941. Bp. 1942.
1936-37, 1940-41. tanévek tört. 7-22 l.

Nagy Zoltán, Munkácsy-díjas

MDK

A szép bélyegekért elismerés illeti tervezőiket:

Légrády Sándort,

A Munkácsy-díjjal kitüntetett Nagy Zoltánt,

Vertel Józsefet,

Gál Ferencet,

kiknek munkája a magyar bélyegművészetet elismertté tette.

Dersi Tamás: Magyar művész-kiállitás - levélboritékra ragasztva.

Esti Hirlap, II.évf.180.sz. 1957.aug.3.szo.
3.oldal

MDK

Nagy Zoltán
1940-41. iskolaérmet kapott

Iparműv. Isk. Évk. 1880-1941. Bp. 1942.
1936-37, 1940-41. tanévek tört. 7-22 l.

Nagy Zoltán

Magyarország, Esti lap

1940. márc. 20

V-ó:

Új képek a Műteremben

Két tehetséges fiatal művész állított ki a *Műteremben: Fehér Ilona* és *Nagybányai Nagy* Zoltán. Hangulatos zsánerképeit tekintve, határozott stílusbeli fejlődés tapasztalható *Fehér* Ilona művészetében. Formaérzéke és karakterizáló ereje (»Edesanyám arcképe«, »Harcos«) reménhetőleg leküzdi mesterének, Komáromi Katz Endrének nyomasztó hatását és a természetben is szabadabb lélegzethez jut. *Nagybányai Nagy* Zoltán olajfestményeiben érdekes egyéniség jelentkezik, balatoni meglátásai komoly élményt jelentenek a nézőnek. Fokozni tudja technikáját az akvarellben is. »Szentendrei határ« című képe ösztönös színérzékre vall. Rokonszenves művészt ismertünk meg Nagy Zoltánban. (V—ó)

1K

2/p

Nagy Zoltán, grafikus

MDk

A dubnai atomkutató fennállása 10. évfordulójára kiadott emlékbélyeg tervezője.

— : Bélyeggyűjtő

12

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1966. máj. 14.

Nagy Zoltán, grafikus MDK

Egészségügyi Világnervezet
c. 2 ft-s bélyeg
tervezője. (Repr)

— : Bélyeggyűjtés 12

NÉPSZABADSÁG Bp. 1966. ápr. 30.

MDK.

Nagy Zoltán

Dunai atomkutató - bélyegterv

Népszabadság 1966 máj. 14.

Nagy Loltán
grafikus

Nagy Loltán újra metszette a
Táncoló parasztpárt, amit
a Dürer evforduló kiállitásán
mutatott be.

Solymár István: A magyar grafika tisztelgése Dürer előtt.
Müvészet, 1971.augusztus - 10.oldal.

Nagy Zoltán

A utóső mérvezet 20. éves fennállása alkalmából kiadott bélyeget tervezte (szepró)

1971

Négyjság (Tolna) V. 23

Nagy Zoltán

Szerepel az alábbi tárlatok

Horváth György: Magyar grafikai
Ziáh. Dürer emlékezetére
a Nemzeti galériában

Magyar Nemzet 1971 VI-2.

Nagy Zoltán

Déri Miklós - rézkarc Bp.1961.
270x215 mm 70.-Ft.

Riesz Frigyes - rézkarc Bp.1961.
270x216 mm 70.-Ft.

Szabó Gáspár - rézkarc Bp.1962.
245x193 mm. 100.-Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek/ összeállitotta: Munkácsi Piroska / O.Sz.K. kiadványai Bp.1965. 206.1.

NAGY ZOLTÁN /

Tanulmányfej vézkate 21x 16.5

I. Miskolci orszá gos grafikai biennálé Kat. bev. D. Fehér Zsuzsa Miskolc, 1961.

Nagy Zoltán

„olvasó" lapok képviseletében is sikeresen működött közre a kiállítás alkalmával.

Kovács Gyula: Nemzetközi kisgrafika és ex libris kiállítás. „Művészet" folyóirat, Budapest, 1968. febr. 2. p.

36 f.

Nagy Zoltán

munkával részt vett a Frankfurt am Main-ban rendezendő könyvművészeti kiállításon.

Magyar Nemzet 1968 szept. 14
— Napló —

Nagy Zoltán

Halimbai aknamélyités - rézkarc Bp.1961.
245x330 mm 80.-Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/ O.Sz.K. kiadványai Bp.1965. 222.1.

Nagy Zoltán, grafikus

MDK

A magyar papirospénzek tervezője
és vérbe metszője.
Bélyegeket is tervez.

t. j.: Metszette Nagy...

3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1968. aug. 1

M.Dk

Nagy Zoltán
festő

Akvarelljei kifinomult színnek.
Sokszor szines foltokkal idéz elénk
kompozíciót.

Tölgyesi János: Ki állítási Krónikus,
Művészet, 1968. junius - 42 lap.

Nagy Zoltán
festő

M.D.V.

Képeit az Egészségügyi dolgozók
szakszervezetének klubhormében,
a Nádor utca 32-ben állította
ki.

Tölgyesi János: Kiállítási Krónika
Művészet, 1968. junius – 42 kep.

MDK

Nagy Zoltán, [ ]

Szerepel Frankfurtban a Kömpo-művéneti tárlaton.

– : Kiállítások 9

Népszabadság, Bp. 1968, szept. 12.

Nagy Zoltánné Kovács Mária születési

→ Kovács Mária

tere, 1905-1936 között az MTA
szülő forráskiadásához.[45]

la: Olaszország legújabb
mlékek védelme körül.
tári Értesítő, 4. 1910. 172.
yjavaslata szövegét: 36-45.,
nyilvános vitára, ld. Múzeumi
46-49.
emléki törvény. Múzeumi és
-225.; GEREVICH TIBOR: Az olasz
. összejövetele. [Róma, 1912.
tesítő, 47. 1913. 205-210.
†. Múzeumi és Könyvtári

i emlékek leltározása
i Értesítő, 3. 1909. 165-167.;
he Kunsttopographie. Bd. III.
Értesítő, 4. 1910. 32-33.;
storischen und Kunst-Denkmale
ag, 1910. Múzeumi és Könyvtári

lyné életéről vonatkozó
dr. Jakubovits Emil
y Albert. Budapest, 1914.

Nagy Zoltán

Többekkel együtt a mai magyar rézkarcot
és -metszést képviselte.

Béthy István: A XIII. Nemzetközi Ex libris Kongresszus kiállítása;
Magyar Grafika, 1971. 1. n. 46. l

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1981 FEB 27
MAGYAR IFJÚSÁG

Nagy Zoltán rajza

1024

Medgyessy szobrait nézve nekem mindig a „hús szimfóniája" jut az eszembe. Ő mondta ezt Kövér gondolkodójáról, de jellemző egész szobrászatára is. Nem véletlen a megidézés: alakjai azért is tömbszerűek, mert csak ott nyúl hozzájuk, ahol az anyag éppen megkívánja. Mintha minden kőbe, bronzba életet mintázna. Medgyessy a test szépségét és tömörségét hangsúlyozza. A művészetével foglalkozók közül többen megállapították, hogy tudatosan vállalkozott a nemzeti szobrászat megteremtésére. Miért tette? „Mert ha van fejlődőképes irodalmunk, saját magyar zenénk és éppen úgy egész világot bejáró népművészetünk, ki mondja azt, hogy ne lehessen saját igazi képzőművészetünk is" — említette egy beszélgetésben.

A kérdésre nem maradt adós a válasszal. Mert, aki és ami a nyelv époszivá növesztett kincsesházában, az élő és írott szó művészetében Arany János, a zenében Kodály Zoltán, az a plasztikában *Medgyessy Ferenc*. Utóbb kevesebbet emlegettük: a legújabb törekvések és tendenciák más vizek felé próbálják irányítani a magyar művészet hajóját. Ám Medgyessy akkor is jelen van, amikor nem beszélünk róla. Jelenléte nemcsak szobraiban — magatartásában kísért. Ő, aki végzett orvosként vállalt újabb tanulóéveket, hogy felvértezze magát; Párizsban, a Louvre pompás gyűjteményei között egyszer csak ráérzett arra az egyetemes gondolkodásmódra, amely a hortobágyi pusztán éppúgy jelen lehet, mint a magas hegyek emelkedettségében. És ez nem csupán domborzati kérdés. De helymeghatározó az élmény, ami a szülőföld népének szemléletéből, befogadásra ingerlő közvetlenségéből fakad. Ezt fedezte fel Medgyessyben *Kállai Ernő:* „Fejszobrai és alakjai inkább testszerűek, durva felületűek, erőtől duzzadóak, szinte barbár módon kötődnek a földhöz". Ez a melegség, ez a napfény, ami alakjaiból sugárzik — ahhoz az ízhalmazhoz hasonlóan, ami me
föld termését a i
teszi Medgyessy s
értelműen magya
Bár indulása ne
mű, a kötődés,
mégis hazavezet
ismételve: (A I
ógörögöknél mag
tet láttam. Ez
mint plasztika.
gyelésen alapuló
formák. A rajtu
is annyira a va
kább a ritmust,
gálja... Így
egyiptomi, assz
nyok. Eleinte f
roknak, értheté
őket. De csod
nak. Nagy, súl
mégis élőlénye
mák, mint elő
nem rejtett f
dagok. Döbber
értékes művés
mes egy egész
innét próbálok
kövek a nagy
vették ki bel

Meghívó

ZOLTÁN NAGY

ÜZENET DÉLRŐL

(80 fotó, 1967–1995)

Megnyitja:
ROZGONYI IVÁN
költő, a Fotóművészet volt szerkesztője
1995. október 2-án, hétfő délután 4 órakor

Magyar Fotográfiai Múzeum
Kecskemét, Katona József tér 12.

VESZPRÉMI NYOMDA RT

A kiállítás október 22-ig tekinthető meg,
hétfő és kedd kivételével naponta 10–17 óráig

Bizonyára minden gyermek életében van egy olyan mozzanat, egy-egy inspiráló kép, mely tudatosan tovább dolgozik egész életében.

Nagy Zopán költő és fotóművész

inspirációja is részben ilyen képekből ered. A tízéves „Zé" – ahogy akkor barátai hívták – életében a legnagyobb eseménynek a kutyakiállítások látogatása, valamint azok képi rögzítése számított. A kutyák és az emlékrögzítés szerelmese időközben felnőtt. Számos képzőművészeti technikát kipróbálva élete a fotográfiában és az irodalomban, illetve ezek összekapcsol(ód)ásában teljesedett ki. Három nagy lélegzetű tárlat lezárása után Zopánt a stílusosan hozzá illő budai Bambi presszóban kaptam „lencsevégre".

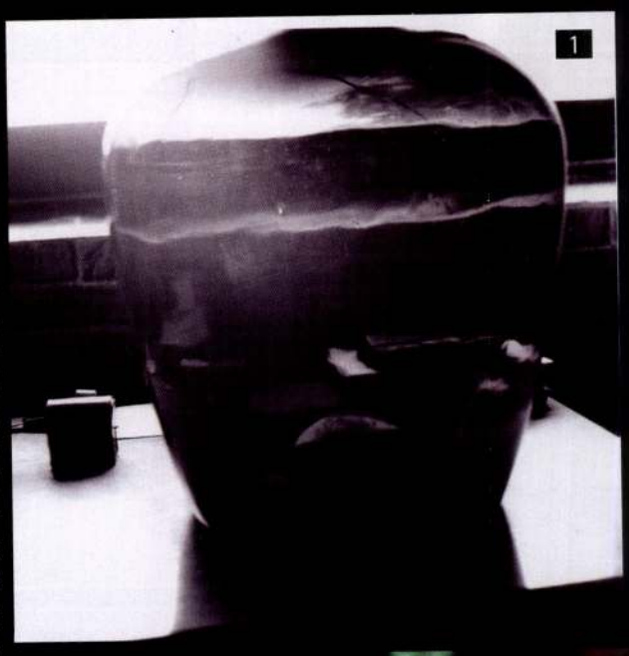
1

2

4

5

8

9

Időtlen fotók fantomja

„Koan a koanban"

Több mint tíz éve rendszeresen ír, publikál a *Napútban, a Bárkában, az Ezredvégben,* valamint más irodalmi-művészeti lapokban, s 1995-től rendszeresen megjelenik fotóival, külföldön is több ízben jártak munkái. Eddigi kiállításait átfutva érezhető munkáin, hogy az ázsiai kultúrák, kiemelten a haiku eszmeisége egyre erőteljesebben hatja át. Képbe tömöríti mindazt, amit a haikuval mondani akar, a sokszor ironikus és játékos fordulatok világát, a belső élet keresését veszi célba. Ezen eszme eredendően *Roland Barthes* felfedezése, akit Zopán is tisztel, sőt, felerősíti azt az elméletet, miszerint bizonyos fotográfiák a haikuval mutatnak rokonságot. „A haiku jelrendszere is előhívhatatlan, minden megvan benne, de sem kedvet nem ébreszt, sem lehetőséget nem ad a téma retorikus kifejtésére… sem a fotográfia, sem a haiku nem késztet(hetne) álmodozásra…" /Roland Barthes/

A haiku képi megvilágítására a 2004-es *„Fény-másolatok (látens azonosulások)"* című munkája során tett először kísérletet. A tárlat a MAMŰ Pincegaléria kapott otthont, mely képre-ráírásokat, rontott képek sorozatait, a haikus szótagszám formai és képi megjelenítéseit, fénymásolatokat mutatott be. A kiállítás egyik üzenete közérthető volt: a sokszorosítás, a mai ismétlődések ironizálása. Elidegenítő és nemegyszer félreértelmezett fotóinak, valamint a hasonló cipőben járó kortárs fotográfusok munkáinak másolatait állította ki. Több képe szándékosan az emberi lélek időtlenségére hívta fel a figyelmet, a példák között az esküvő és a temetés durva szembeállítását is használva.

Egyértelmű, hogy méltó utódja volt ennek a tavaly ősszel bemutatott *„(F)eltűnési kísérletek"* című tárlat. A K.A.S. Galériában kiállított képek egyféle jelenéseket és fokozatos eltűnéseket szemléltetnek, melyeket az exponálásnál és az előhívásnál tett folyamatos beavatkozás eredményezett. A fotók javarészt személyes témájúak, életképeket látunk a művészről és családjáról, mindhez egy gondolatsort fűzve, melyek képre írott versekké válnak.

Nagy Zopánnal kapcsolatban két tömör szó juthat eszünkbe: időtlenség, megvilágítás, azaz az időtlenség megvilágítása. Elég csak példaként az *„Őszi Chanson…"* vagy akár a *„Jazz, No. III."* munkáit kiemelni, melyeknek kisugárzása az időben elvesző, hétköznapi délutánok idilljét árasztja. Képeiben, írásaiban nem látunk időt, nincsenek dátumokhoz kötődő dolgok, előre megtervezett cselekmények, sem előre beállított modellek. Célja, hogy bemutassa azokat az időtlen pillanatokat, melyek a rohanó embereknek talán sosem tűnnek fel. Nem ért egyet a megtervezett koncepciókkal. Vallja, hogy „a tervezett fénykép megelő(lege)zi önnön hibáit". Éppen ezért türelmes – gyakran évekig vár – és mindig a „saját lényeg(ek)et" próbálja föltárni.

Zopán a modellválasztást sem bízza a véletlenre. Nagyon fontos számára a személyes kapcsolat, családtagjain kívül több olyan modellel dolgozik, akinek szinte az egész életét végigköveti. Említésre méltó az *„Aranka sorozat"*, a hölgy, aki többször feltűnt már „Zé" képein. A hozzá fűződő kapcsolat is személyesnek mondható. Hasonlóan szoros munkakapcsolat fűzi Zopánt egy testi és szellemi fogyatékosokat ápoló intézethez. „Zé" ezekhez az emberekhez egy-egy hosszabb időszakra beköltözve (az elmúlt 10-12 év alatt) gazdag fotóanyagot készített, s a kiállítások megnyitóján az intézetben élő portréalanyok is aktívan részt vettek.

Fotográfiáin sokszor feltűnnek Zopán gyermekkori emlékei is. Számos képen

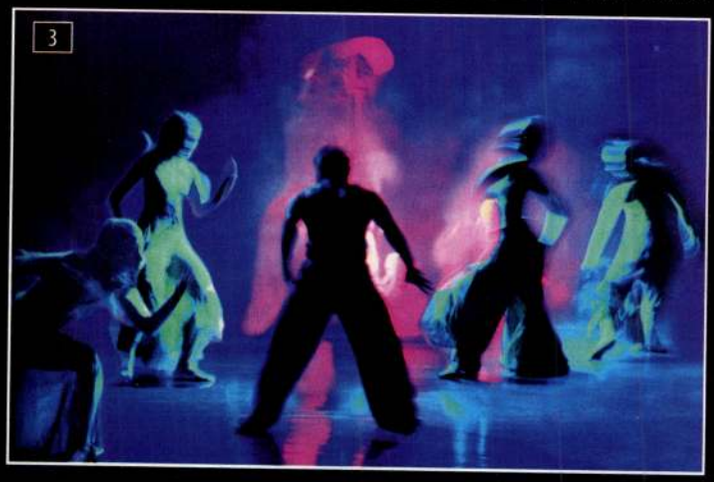

1 *Eifert János: Mozgásban*

2 *Szuppán Irén: Zöld ritmus*

3 *Csák Miklós: Káin és Ábel*

MAOE alkotói nagydíjak 2006

Évtizedekre visszanyúlóan nagy hagyománya van minden évben a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete nagydíjainak. A szakmai díjakat a MAOE tagozatainak – művészekből álló – vezetősége ítéli oda, így annak értékét növeli, hogy valóban alkotóművészek által odaítélt díjakról van szó, melyek – jellemzően – egy-egy életmű értékeit, művészi eredményeit honorálják. A döntés sohasem egyszerű, hiszen egy-egy tagozaton belül is mindig sok szakma alkotói a jelöltek. A díjakat a 2006. decemberében rendezett ünnepség keretében Bauer István, a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének elnöke adta át.

A Képzőművészeti Tagozat vezetősége az elmúlt alkalommal Balogh László szentendrei festőművésznek ítélte oda nagydíját, ezúttal pedig a magyar szobrászat doyenje, **Búza Barna** részesült e megbecsülésben. A művész valóban korelnök, hiszen éppen 2006 szilvesztere előtt egy nappal töltötte be 96. életévét! S a mester most is életvidáman, energikusan érkezett a díjátadásra, s jó hangulatban, legyűrve az utóbbi idők egészségi problémáit, készül a további alkotó munkára. A XX. századi magyar figurális szobrászat e kiemelkedő alkotójának rendkívül széleskörű munkásságát Czinder Antal szobrászművész – illusztrációs anyagot is felhasználva - értékelte, kiemelve az eseménydús életutat, a művész munkásságának tematikai gazdagságát, sokrétűségét.

A Fotóművészeti Tagozat nagydíját **Eifert János fotóművész**nek ítélték oda, aki ez évben több kiállításon is bemutatja műveit, s jelenleg is életmű-keresztmetszet kiállítása látható szülővárosában, Hódmezővásárhelyen. Munkásságát a kortárs és jó barát, Dozvald János fotóművész értékelte igen meleg hangon, frappáns, fordulatokban gazdag, szellemes köszöntőben. Szó esett Eifert rendkívül széles érdeklődéséről, energiáiról, szakmai értékeiről.

Az Iparművészeti Tagozat vezetősége – igen jó döntéssel – szakmai nagydíját **Szuppán Irén textilművész**nek ítélte oda, akit az immár legendás eredményességű Gödöllői Iparművészeti Műhely vezetője, Katona Szabó Erzsébet textilművész laudált. Kissé félve is írjuk le, hogy a most is igen aktív, könnyed mozgású, eleven személyiségű Szuppán Irén ez évben tölti be 80. életévét, s ez alkalomból – mint hírlik, – végre Budapesten is rendez egy jelentős kiállítást a Pesterzsébeti Múzeum Gaál Imre Galériájában. Erre azért is van szükség, mert jelentős tervezői tevékenysége a szélesebb közönség előtt immár nem annyira ismert, noha Gödöllőn folyamatosan bemutatja új műveit, s munkásságáról a közelmúltban kiadvány is jelent meg. Az ikat technikát újra alkalmazó, puritánságával is feltűnő művei jelentős értékei kortárs textilművészetünknek. Az összmagyarság szempontjából is kiváló döntést hozott a MAOE Irodalmi és Zenei Tagozat vezetősége, ugyanis mindkét testület határainkon túl, Erdélyben élő, de a magyar kultúrába beágyazódott tevékenységű alkotónak ítélte oda nagydíjait.

Az Irodalmi Tagozat nevében Füzi László irodalomtörténész köszöntötte **Szilágyi István Kossuth-díjas írót**, aki elnyerte a szakmai nagydíjat. Szilágyi neve hallatán azonnal a *„Kő hull apadó kútba"* című legendás regénye jut eszünkbe, amely a XX. századi egyetemes magyar irodalom meghatározó alapművévé vált, mely a hetvenes évek közepén jelent meg először. Füzi azonban ismertette a kiterjedt regényírói életmű további jeles állomásait, jelezve, hogy az „Agancsbozót" és a „Hollóidő" is immár alapművei a kortárs magyar irodalomnak, kiemelve Szilágyi művészetének nyelvi erejét és megformáltságát, az író elmélyült alkotói módszerét.

A Zenei Tagozat alkotói nagydíját **László Ferenc** Kolozsvárott élő **zenetörténész** nyerte el, aki jelenleg is éppen egy Mozart fesztivált rendez szülővárosában. Farkas Zoltán zenetörténész laudációjában azonban ismertetve az életút egyéb fontos állomásait, kiemelte László Ferenc Bartók kutatásainak kimagaslóan jeles értékeit. Az eredetileg fuvola szakon diplomát szerzett László, aki hosszú évekig előadóművészként is tevékenykedett, 1970-től a bukaresti Zeneművészeti Főiskola tanára, 1991-től a Romániai Magyar Zenetársaság és a Román Mozart Társaság elnöke. Több száz tudományos publikációjának központjában azonban a Bartók-életmű kutatása áll. Például Bartók és a román kolindák témakörben több kötetet szerkesztett Bartókról, s fontos körülmény, hogy írásai többsége románul is megjelent.

A MAOE a kulturális örökség nagydíját ez évben **Schäffer Judit jelmeztervező**nek ítélte oda, akinek hallatlanul széleskörű tervezői munkásságát Turnai Tímea muzeológus ismertette, jelezve például, hogy a színháztörténeti gyűjteményben a művésznőnek jelenleg már négyezer terve található.

A MAOE Fotóművészeti Tagozata 2005-ben hozta létre Aranykazetta Díját, melyet egy 60 év feletti, kiemelkedő szakmai múlttal rendelkező és jelentős közösségi munkát végző művész nyerhet el. Ebben az évben **Csák Miklós fotóművész**nek ítélték oda a díjat, akit Módos Gábor fotóművész baráti nagyrabecsüléssel köszöntött, mint azt a megszállott fotóművész kollégát, aki a hetvenes évek elején csatkai cigány-szociográfikus fotóival tűnt fel, s később eljutott Távol-Keletre is, ahonnan különlegesen értékes képanyaggal tért vissza.

A díjazottak mindannyian a kortárs magyar művészet kiemelkedő alkotói, akiknek további szakmai munkájukhoz sok sikert kívánunk!

Feledy Balázs

ICSID

2007-ben lesz 50 éves az ICSID, az Ipari Formatervezési Társaságok Nemzetközi Szövetsége. A magyar tervezők már a megalakulás pillanatától aktívan részt vettek a szervezet munkájában. Az első vezetőség főtitkára Pierre Vágó volt, később Szabó Zoltán majd Mengyán András vett részt a vezetőség munkájában. 2005-től Várhelyi Judit a Magyar Formatervezési Tanács irodavezetője tagja a vezetőségnek. Az ICSID több kiállítással és a tagszervezetei által rendezett eseménnyel emlékezik meg az évfordulóról, illetve mutatja be az elmúlt fél évszázad tevékenységét. A legfontosabbnak a Connecting'07 ICSID Világkonferencia lesz, amelyet San Franciscóban rendeznek.

Verona – Vivi la Casa

2007. január 19-20-21-én és 26-27-28-án tartják a veronai design szakvásárt. A bemutatók nemcsak a lakberendezés teljes termékskáláját ölelik fel, hanem az életmódra, a környezet harmonikussá tételére is felhívják a figyelmet. A berendezési tárgyakat enteriőrbe rendezve textilekkel, világító eszközökkel, növényekkel, sőt gyakran a hangulathoz illő öltözékekkel teszik teljessé. Kifejezett célja a bemutatónak, hogy az átlagfogyasztót szólítsa meg, ugyanakkor a legmagasabb minőségi követelményeknek megfelelő termékeket kínáljon.

Köln – IMM

2007. január 15-től 21-ig rendezik Kölnben az IMM szakvásárt, amely a belsőépítészet egyik legrangosabb eseménye. Külön területen és program keretében mutatkoznak be az ifjú designerek. E rendezvény a Design Tehetségek címet kapta, ami a fiatal tervezők munkája iránti érdeklődést, tevékenységük elismerését jelenti. Az NRG program önálló, cégekhez nem kötődő alkotóknak nyújt bemutatkozási lehetőséget. A szakvásár-és kiállítás elméleti programsorozatot is kínál: idén az építészetnek a különböző társművészetekhez való viszonyát vizsgálja. Az IMM a tervezői szakma részproblémáival is foglalkozik: bemutatnak technológiai újdonságokat is.

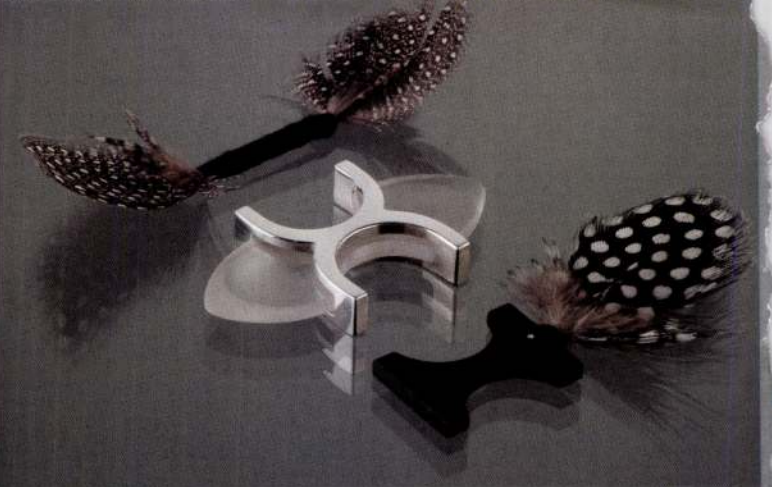

Aki a portfólióját vagy a kiállításait nézi, azt gondolhatja, hogy Jermakov Katalin egy régi, öreg szakember. Aki ismeri, vagy csak a fotóját látja, annak a számára az a kérdés, miként fér bele ennyi minden egy vonzó fiatal hölgy életébe. Jermakov Katalin reneszánsz személyiség: minden tettével azt bizonyítja, hogy a minket körülvevő világhoz van közünk, sőt, ez a világ otthonossá tehető. Három éve hozta létre fiatal ötvös barátaival a MANA Stúdiót. Egri Zoltán, Kecskés Orsolya, Stomfai Krisztina és Tóth Zoltán valami nagyon egyszerűre vágytak: együtt dolgozni a kollégákkal, együtt alkotni, együtt töprengeni. Oldani azt a rideg légkört, ami az alkotót nemcsak elbizonytalanítja, hanem szinte teljesen légüres térbe helyezi. A szentendrei Fő utcán a szakma forradalma játszódott le: kihyitni egy ötvösműhelyt nem szokásos. Az ötvösök egyedül dolgoznak, de ez Jermakov szerint nem lehet magányosság. Az alkotónak szüksége van a kollégák szakmai véleményére, inspirációjára, arra, hogy minden teljesítménykényszer nélkül, csak úgy, az alkotás öröme kedvéért együtt lehessenek. Az elmúlt néhány év azt bizonyította, hogy ez a gondolat szerte a világon érlelődött, de a magvalósításhoz nem volt eddig mersze senkinek. Azért jönnek ide messze földről szakemberek, egyetemi hall-

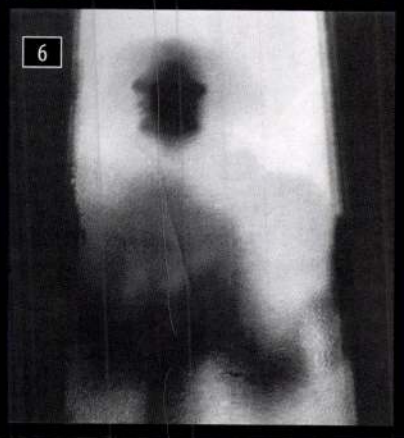

1 fény-bonc-tan (sorozat) 2 Jazz, No. III. 3 Őszi Chanson... 4 Rítus II.
5 Agár-akt 2004 6 7 Maszkok (sorozat) 8 9 10 11 Repülő (sorozat)

szerepel a kutya mint modell, de még több fotón az ember-állat viszony. A szintén tavalyi *„Jelen(t)és-(réteg)ek"* című, főként „kép-verseket", negatívra írott karcolatok kalligrafikus sorozatát bemutató tárlat többek között e témát is boncolgatta.

Zopán és az időtlenség eszméjének hitelességét felerősíti az is, hogy a mai digitalizált korban használt gépeket „félrelökve", olyan negyven-ötven éves masinákkal dolgozik, mint a *Pajtás*, a *Reflekta II.* vagy a *Yashica* fényképezőgépek. *„Időző-jelben"* címmel ezen gépekkel fotografált munkáit mutatta be az elmúlt évben a szegedi *Grand Café*-ban, a kapolcsi *Poór Ház*ban, valamint a varsói *Balsam Klub*-ban. A vándortárlat elsődlegesen a régi tárgyak tiszteletére s lehetőségeire hívta fel a figyelmet. A szép rajzú, finom ködökkel átitatott, különféle helyszínek sejtelmes elővillanásait szemléltető, kisméretű, fekete-fehér darabok a század eleji avantgárd irányzatait élesztették fel.

Zopán művészete és élete azonos, ugyanaz az időtlenség, kiszámíthatatlan meglepetés jellemzi mindkettőt. Néha némán, hétköznapi emberként, kutyát sétáltatva el-eltűnik a közéletből, máskor pedig hirtelen betör a kiállítóterekbe, hogy mosolyra késztesse vagy épp sokkolja a látogatókat. Egy biztos: soha nem tűnik el, köztünk jár és figyeli mindennapjainkat, félálomban, vagy felfokozott öntudattal, hogy bármikor elkattinthasson egy újabb haikut. Szeme csodálatos dolgokra figyel fel, tudván, hogy már-már bűn kitépni az adott pillanatot az élet ciklikus időtlenségéből. „A technika számomra, mint „szükséges rossz", zsigerekbe épülő idegen, egy bravúros köztesség, egy segítő akadály (mint Koan a Koanban)..."

Mikics Ádám

Színház és közönsége – beszélgetés Smuk Imre rendezővel

Smuk Imre harminc éve ismert a színház iránt érdeklődők körében. A Dunaföldvári Játékszín rendezője, majd a dunaújvárosi Bartók Béla Kamaraszínház megalakulásakor művészeti igazgatói feladatkört vállalt, jelenleg a színház művészeti vezetője, rendezője.

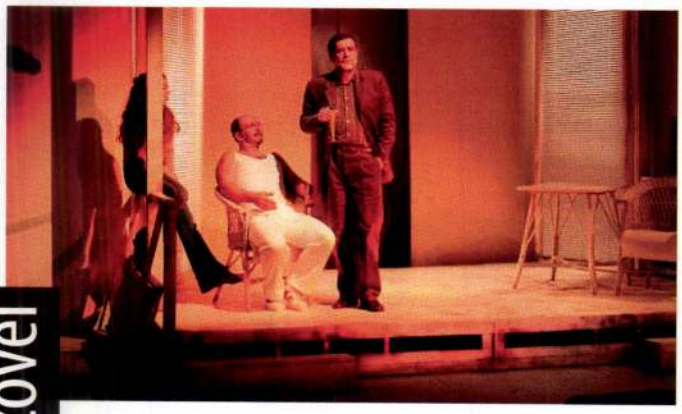

– Milyen elv vagy elvek alapján alakítják a színház repertoárját?

– Célom többek között az, hogy egy ötvenezres vidéki város színházának egyfajta „népszínházi" jellege legyen. Az, hogy műsorában egyaránt helyet kapjanak a nagy klasszikus darabok, a szórakoztatóbb vígjátékok, valamint a zenés műfajok is. A lényeg a műfaji sokrétűség mellett a minőségen, a műfajok közötti arányokon van. Nem engedünk teret az egyre jobban kommercializálódó törekvéseknek. Saját előadásainknál különösen fontosnak tartjuk a XX. századi művek bemutatását, s már számos ősbemutatót tartottunk.

– A művészet lényegi szerepe az emberek figyelmét fontos dolgokra irányítani. Az utóbbi 15 év társadalmi változásai miként hatottak Önre?

– Lényegében sehogy sem. Tartalmilag a legkevésbé. Ezek a változások nem újkeletűek abban az értelemben, hogy a kétezer éves drámairodalomban megtaláljuk eme változások „hasonmásait", leképezéseit. A gátlástalan pénzhajhászást már Plautus megírta a *Bögre* című komédiájában, a hatalom fölötti marakodás már régen megíródott a *Danton halálá*ban. Az emberi viszonyok, érdekek kusza és kegyetlen volta semmit nem változott az *Antigoné* megírása óta. A „ki kit árul el", a „ki kit foszt ki" embertelensége ismeretes a kétezer éves drámairodalomból. Természetesen vannak új, fókuszálható „történetek". Például a napjainkat egyre jobban uraló erőszak, gátlástalanság vagy a szegénység. Talán abban változott rendezői munkám, hogy bátrabban és keményebben merek fogalmazni a színpadon. Nincsenek illúzióim abban a tekintetben, hogy egyre jobb „szép új világ" felé haladunk. Természetesen rendezéseimben, pontosan a mai zűrzavaros világ ellenében megpróbálok egyre tisztábban és egyre eszköztelenebbül fogalmazni.

– A művészet megértése szellemi munkát igényel, az érzékeknek, a gondolatoknak iskolája van... Mennyire képes a közönség élvezettel fogadni előadásaikat?

– A „kályhától" kell elindulnunk, s ez a „kályha" Dunaújváros.. Elsőgenerációs lakói munkások, segédmunkások voltak, vékonyka értelmiséggel. A második generációhoz tartoznak napjaink középkorú lakói. A színház vezetése a második generációs értelmiségre, az alkalmazotti rétegre támaszkodik. Azt tapasztaljuk ,hogy nagy igyekezettel és nyitottan közelednek a színház felé, mintha bizonyítani szeretnék, hogy az úgynevezett „csinált, melós város" nem mindig hízelgő jelzőjét pozitív irányba tudják fordítani. De ők sajnos csak a város egy aránylag szűk kisebbségét jelentik. Nincs egy olyan szélesebb körű polgárosodott réteg, mint a természetes úton létrejött városokban, az elmúlt két évtizedben azonban kialakult az értő közönségünk.

- Mik azok a változások, kihívások, melyek a Bartók Kamaraszínházat és Önt is, mint rendezőt foglalkoztatják?

- Egyrészt a butaság, silányság, olcsóság elleni védekezés. Ez egyaránt vonatkozik a tartalomra és a formára is. A legnagyobb kihívás: nem beállni a napjainkba beáradó televíziós műsorok és kereskedelmi célzattal létrejött újságok által sulykolt „trend"-be.

- Hogyan képesek védekezni?

- Nem mondanám, hogy az említettek csupán ellenünk vannak. Mégis azt tapasztaljuk, hogy bérleti sorozatunk (melynek darabjai között egyebek mellett Hay: *Gézagyerek*, Congreve: *Így él a világ*, Pirandello: *IV. Henrik* című művei szerepelnek, de említhetem a múlt héten bemutatott 1956-os drámát, a *Századost* is) a nézők öt százalékát kevésbé érdekli. Ugyanis ők az első szünetben elmennek. Nem azért, mert rossz az előadás, hanem azért mert nem vidám...

Persze jól tudom, hogy az évek óta megoldatlan feszültségek is kedveznek a semmitmondó, üres műsorok eluralkodásának. Nemcsak a politikában van demagógia, hanem a művészetekben, a színházművészetben is.

Büki Attila

Tárgy: Nagy Zopán kiállítása Szombathy Bálint megnyitójával - 08.11.10.
Feladó: magyarmuhely@frugo.docca.hu
Dátum: Sun, 9 Nov 2008 17:21:58 +0100
Címzett: <magyarmuhely@frugo.docca.hu>

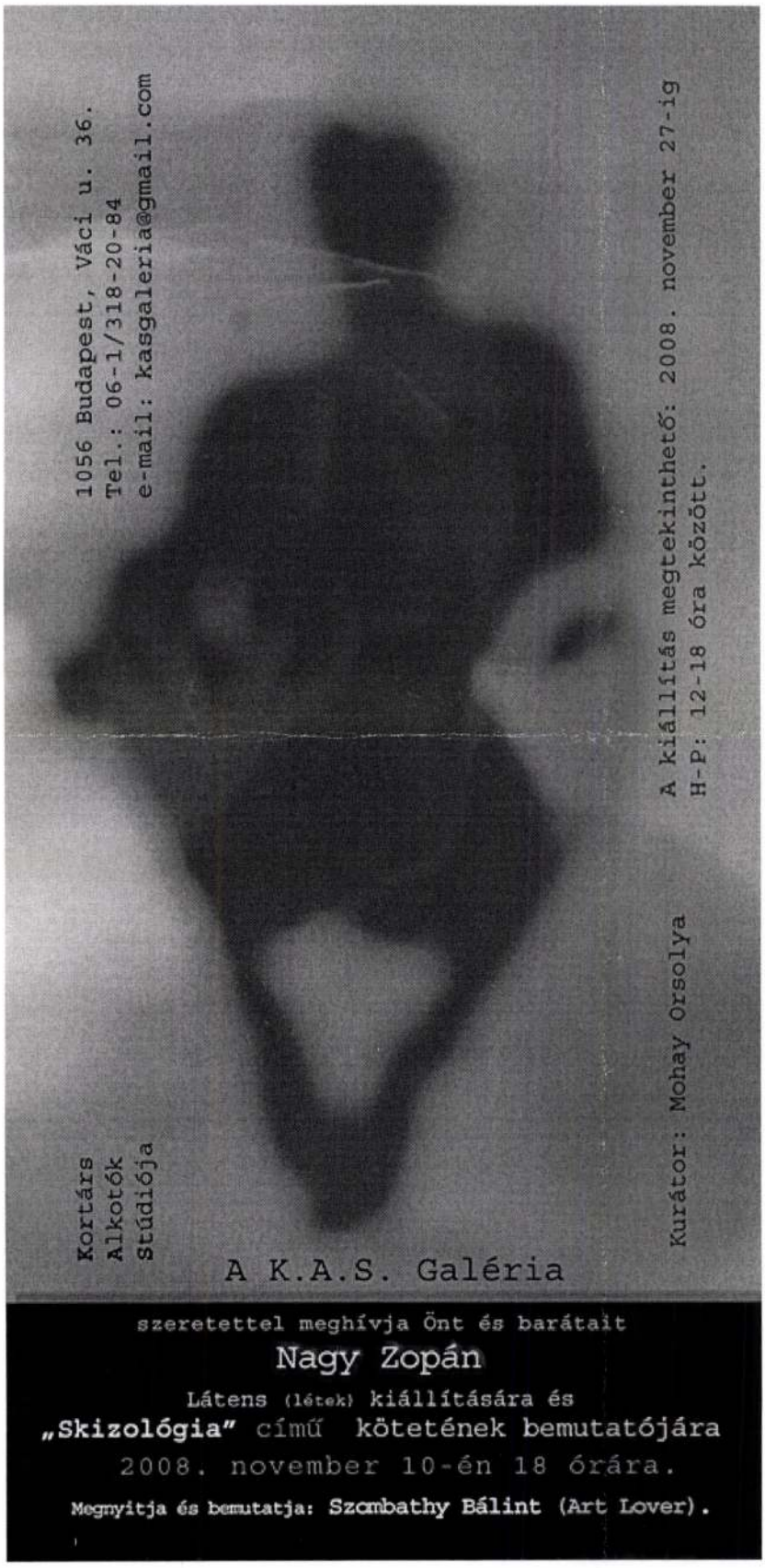

Nagy Zoltán

Nagy Zsigmond +
gügyei
festő
u. 3313

~~miniszter 55.234/1943.szám alatt~~
~~zett rendeletének másolata.~~

meghalt Budapesten
1932, nov. 21.
Mint Munkácsy tanítvány került ki Párizsba, hol barnatónusú biblikus képeivel tűnt fel. Spanyolország, Pikturája szinessé lett.
ived Nehány évi jött haza -
Pesti Napló, 1932. nov. 22
(N. meghalt.)

~~.sz.csekkszámla terhére utaljon ki a~~
~~dapest.IX.Hőgyes Endre-u.10./ dr.Ber-~~
~~nek Esztergomba történt hivatalos ki-~~
~~ült költségeinek megtéritése fejében~~

55.234/1943.III.szám.

A Müemlékek Orsz.Bizottsága tek.
Elnökségének,
Budapest.

Folyó évi augusztus hó 26-án 565/
szám alatt kelt felterjesztésére tudo
és megfelelő további eljárás végett m
latban megküldöm.

Budapest, 1943.évi szeptember 24-

A miniszter rendelet
dr.vitéz Haász Ala
miniszteri osztály

A kiadvány hiteléül:

M.D.K.

Nagy Zsiga

Őszi Kornél: "Székelyország napja" c. irását illusztrálta nyolc rajzzal.

Magyar Salon, Bp. 1895. julius hó, 23. kötet 696-710. lap

M.D.K.

Nagy Zsiga

"Utolsó látogatás" c. festményének repr.-ját bemutatja a lap

Magyar Salon, Bp. 1895. aug. hó, 23. kötet 911. lap

Nagy Zsigmond festőművész
Szerecsen udvarló, olajf.
Kelenföldi Művészek kiállitása,
Bpest,1915 február

zum Bd.1

Ltsz. 8097

Lá/K

6.december17.

Nagy Zsigmond
Tájkép, olaj

Magyar Képzőművészek Segitő Bizottsága. Müvészeti
· kiállitás, 1914. 4 l.

11

a többi négy fiók vakárkádszerüen kiké-
estyébe vezető ajtó szegmentives.
fala földrengés következtében erősen
lés ~~húzódik rajta végig.~~
lyezett, feliratos egyszerü szószéke
a közé fogott mellvédlapján pajzson

S 27

ból faragott mozgalmas beállitásu
ist és arannyal, a földgömb kékkel,
el bevonva. XVIII. század közepe. Az
Családot ábrázoló kép, akadémikus
~~mal~~jelrészek.
a, jobb oldalán két férfi- baloldalán
ttér. XVIII. század.

Nagy Zsigmond

festő

Párisban él - Gyűjtemenyes kiállítása lesz a Georges Petit szalonban Párisban Munkácsy tanítványa volt, majd itthon a Benczúr - mesteriskola növendéke. József kirhercg művész talentumi fiának mestere lett.

Budapesti Hírlap

1914. febr. 8. (Magyar művészek sikere külföldön.)

tályü Elnökséghez, méltóztas
II. kötetét is az intézeti
küldeni.

Tiszteletteljes kérel
jóindulatába ajánlva, vagyol

Czegléd, 1914. február

Nem kapott

Nagy Zsiga

Jestő U. 921a

1913-ban

Jenti tebb hetet töltött Mezőkövesden, hogy az 1914. évi tavaszi párizsi kiállitásra matyó képeket fessen. Részt vesz abban a mozgalomban, amely művész telepet azar létesitenü Mezőkövesden.

Budapesti Hirlap
1913. nov. 19. (Művésztelep Mezőkövesden)

~~zeti Muzeumban helyeztetett el. (480 97)~~

~~rán (8000 fa. 40 kr.). – Ehrenvollsten~~
~~12620/95. b. a. 22919/95. s. mm.~~
~~Lotz K., Schickedanz A. és Zala~~

Matteo Civitali (született Luccaban 1

Feszület:

A keresztre felfeszitett Kr
bajusz~~zal~~a és szakálla ~~van~~ h
mellén a lándzsával döfött s
baiba ~~[illegible]~~ szegeket nagy~~[illegible]~~ vert

Tadombornü, nagysága

~~Kérítette: Matteo Civi~~

33

iii

448
1800
3584
448
8064

Gy. Nagy Zsuga

Szerepelt a Budai Szépművészeti Társulat kiállításán.

NM. 1933. V. 3.

M.D.K.

Nagy Zsigmond

Koldusképét emliti meg Lázár Béla "Tavaszi tárlat"-ról szóló cikkében, de nem bejezett képnek, hanem "jó teknikai studium"nak tart.

Magyar Salon, Bp. 1900. május
321-344. lap

Nagy Zsigmond

Földvárynal és Dubrovszky Sándorral az apátfalvai kemény cserépgyár vezetője.

P. Brestyánszky Ilona: A kerámia és a porcelán története
Bp. 1966
103.o.

M.D.K.

Nag Zsigmond, festő

„... vag Réti „Agitátor"-képei hevésbe tudatos alkotásor. mint Kerustoké ..."

Aradi Nóra: Daumier, Derkovits és Utódaik

Bp.1968. Magvető 41. old.

Vary Zigmond

A barcelonai Arte Moderna-ban rendezett nemzetközi
műtárlaton a Gran Prémió kitüntetést nyerte.

Pesti Napló
1930.II.9.

Festészet.

„Krisztus és a gazdag ifjú“ c. kép.

(Vagy Zsigmond-ról).

V. V. 641/1899.

1899. okt. 30.

Nagy Zsigmond Jestő,
(Paris).

K. T. 641/1899.

1899. okt. 30.

Nagy Zsiga Jutó,
(Páris).

Vr. V. 872/1898.
1898. dec. 15.

Nagy Zsigmond
Jestő

Kr. T. 1490/1897.
1897. nov. 20.

Festészet.
„Egyedül" c. kép.
(Nagy Zsigmond-
tól)

K. T. 1490/1897.
1897. nov. 20.

Gy. Nagy Zsiga

— **Képzőművészeti kiállítás Budán.** A Budai Szépművészeti Társulat, a *Budai Klub* Pálffy-téri helyiségeiben, az eddigieknél nagyobbarányu kiállítást mutat be. A kiállító művészek közt ott látjuk *Gy. Nagy Zsiga*, *Telkessy Valér*, *Gedő Lipót*, *Hermann Lipót*, *Belányi Viktor*, *Porter Paula* egy-egy szép festményét is, a törzsökös „budaiak" soraiból pedig *Mészáros Mihály*, *H. Perlusz Gyula*, *Lovas Lajos*, *Jancsó Béla*, *Halasi Tibor*, *Orszáh*, *Bozzay*, *Borsos István*, *Marocsik Benedek*, *Károsy Zoltán*, *Guzsik Ödön*, *Cziffery József* munkái között találunk finom, tetszetős munkákat. *Elekes Mária* három tája közül különösen a gyöngyházszinü balatoni pasztell szép és tehetséges, *Eschenbach Jenő* pedig, néhány izléses reliefjével, a kiállitás egyetlen plasztikusa.

PH. 1932. XI. 6.

Gyügyei Nagy Zsiga

Szerepelt a Munkáczy-cék negedi ki-
állítasán.

P.Jl. 1930. X. 21.

Nagy Zsigmond
festőművész

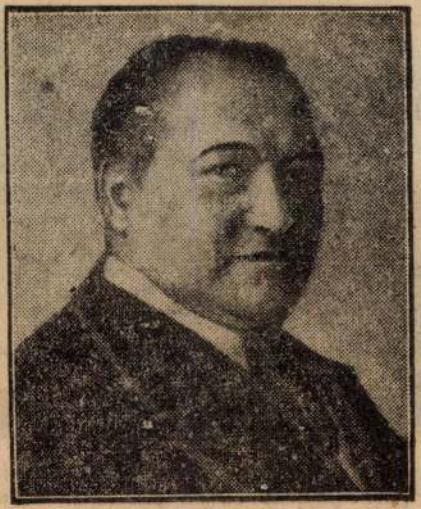

Nagy Zsigmond festőművész Grand Prix-t kapott a barcelonai világkiállításon

Pest. Napló
1930 II. 9

Vaszy Zsigmond

A barcelonai Arte Moderna-ban rendezett nemzetközi műtárlaton a legnagyobb kitüntetést a Gran Prémiót kapta.

Pesti Hirlap
1930.II.9.

Nagy Zsigmond
festőművész

— **Nagy Zsimond festőművész ünneplése.** Vasárnap este a *Gazdaságvédelmi Társulat* a barcelonai nemzetközi művészeti kiállitás egyik magyar kitüntettjét, gyügyei *Nagy* Zsigmond festőművészt ünnepelte. Az estélyt *Skerlecz* Iván báró v. b. t. t., a társulat elnökének megnyitóbeszéde vezette be, ki részletesen kifejtette, milyen nagy jelentősége van a magyar művészek külföldi szereplésének. Az ünnepi beszédet *Istók* János szobrászmüvész tartotta, aki részletesen ismertette *Nagy* Zsigmond festőművész pályafutását, elért rendkivüli sikereit s megkapóan méltatta Nagy Zsigmond művészi és emberi értékeit.

Keresztúri Újság
1930 III. 25

Nagy Zsiga
festőművész

— **Nagy Zsiga festőművész megkapta a Grand Prix-t Barcelonában.)** *Barcelonából* jelentik: *Nagy* Zsiga magyar festőművész a barcelonai világkiállításon *Golgotha* című művére megkapta a kiállítás legnagyobb kitüntetését a *Grand Prix*-t.

Est

1930 II 9

M.D.K.

Nagy Zsigmond

"Shylock" c. festményének repr.-ját bemutatja a lap.

Képes Családi Lapok, Bp. 1900. dec. 16.
22. évf. 50. sz. 794. lap

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Nagy Zsiga
festőművész

— **Nagy Zsiga festőművész Grand Prixet nyert Barcelonában.** Ma érkezett távirati jelentés Barcelonából a kultuszminisztériumba arról, hogy a barcelonai világkiállításon *Nagy* Zsiga magyar festőművész Grand Prxet nyert *Golgota* című művével.

Bárai Lajos
1930 II. 9

Utalvány-szám ..... /Bi ..... ágyosztály.

Fizetési

.....

a magyar királyi államvasutak főpénztá

.....

Pengő

azaz

A ..... *Pengő* ..... *fillérről kiállítandó*

.....

.....

Budapesten, 192

Utalványozza « ..... » főosztály:

.....

A könyv lapszáma	Számlázás

Egyes számu cédula.

M.D.K.

Nagy Zsigmond

"Egy magyar festő karrierje" cimmel beszámol a lap a müvész életéről:
Nagybányán született. Többféle mesterséget üzött, majd mázoló inas lett. Fiatal szobafestő korában elkerült a Telekyek kastélyában, ahol szabad idejében festegetett. Gróf Teleky Blanka, Munkácsy tanitványa felfedezi a fiatal ember festőtehetségét, s elinditja a müvész pályán. "Nagybánya után Budapest következik, azután Páris, beiratkozik az akadémiára, tanul, rajzol, fest."Közben nagyon sokat éhezik.

Délibáb, Bp. 1927. márc. 19. I. évf. 12. sz. 5. lap.

Kettes számu cédula. M.D.K.

Nagy Zsigmond

Néhány esztendővel később már Munkácsy mellett dolgozik. A háboru külföldön éri. Haza nem jöhet Spanyolországba megy. San Sebastianban rendez kiállitást igen nagy sikerrel. Ennek eredményeként a madridi királyi palota kertjében lefesti a spanyol királynét. Ezután Argentinába utazik és lefesti a köztársasági elnököt és az argentinai politikusok és más előkelőségek arcképeit.

Délibáb, Bp. 1927. márc. 19. I. évf. 12. sz. 5. lap

Hármas számu cédula. M.D.K.

Nagy Zsigmond

A müvész Argentinából tovább megy Uruguayba. Délamerika után Berlin következik, ahol többek között megfesti Hindenburg arcképét. Innen New Yorkba megy, ahol kiállitást rendez, melyet Mária román királyné nyit meg, aki igen sok müvét megvásárolja és a hires mügyüjtő szerb királynak küldi el. Az Egyesült Államok után Londonba utazik és itt a Walesi herceg és Lloyd George és más vezető személyek portréit készíti el.

Délibáb, Bp. 1927. márc. 19. I. évf. 12. sz. 5. lap

Négyes számu cédula. M.D.K.

Nagy Zsigmond

London után a müvész hazalátogat és itt Apponyi Albert, Bethlen István, Horthy Miklós, József főherceg és mások portréit festi meg, s utána ismét külföldre utazik.
"Argentina miniszterelnöke", "Falun", "Spanyol forradalmárok" c. alkotásait bemutatja a lap.
Három repr.

Délibáb, Bp. 1927. márc. 19. I. évf. 12. sz. 5. lap

M.D.K.

Nagy Zsigmond

1843-ban, Pyrker érsek életnagyságu képének leleplezésére készült ódák nyomtatásáért 50 forintot kapott.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 372. old.

M.D.K.

Nagy Zsigmond

A gyermek Jézusról festett képét birálja Lázár Béla: "Tavaszi tárlat" c. beszámolójában.

Magyar Salon, Bp. 19o1. május hó
116-126. lap

Festészet.

„Esti ima" c. kép.

(Nagy Zsigmond-tól)

V. V. 1490/1897.

1897. nov. 20.

M.D.K.

Nagy Zsigmond

"Csavargóinak szinellentéteit visszaadhatta volna kevésbbé keresett rut alakok nélkül is"-irja Lázár Béla: "Téli tárlat" c. cikkének "A magyar genre" c. fejezetében.

Magyar Salon, Bp. 19o1. dec. hó, XXXVI. kötet 242-253. lap

M.D.K.

Nagy Zsigmond

Alkotásait kiemeli a lap "Hónapról-hónapra" c. rovatában közölt -"A Nemzeti Szalon kiállitása" c.- beszámoló.

Magyar Salon, Bp. 1902. ápr. hó, XXXVII. kötet 60. lap

M.D.K.

Nagy Zsigmond

"Jób-ja a müvészre hasznos szin és szerkesztő tanulmány"-irja Lázár Béla a "Téli tárlat"-ról szóló cikkében.

"Shylock" c. müvének alakjait emliti még meg, akiknek „jellegzetes gesztusát igyekszik megörökiteni."

Magyar Salon, Bp. 1901. január
797-806. lap
982-994. "

Nagy Zsigmond

A barcelonai Arte Moderná-ban rendezett nemzetközi műkiállítás zsűrije Gran Prenió kitüntetését nyerte.

Magyar Hirlap
1930.II.9.

Gyürgyi Vass Zsigmond

festőművész

Barcelonai világkiállitás - képzőművészeti kiállitása - kiállitási pavillonban - képével szerepel.

Figurális kompozíció.

Nemzeti Ujság
1929.VII.21.

Vasy Zigmond

A barcelonai világkiállitás magyar pavillonjában kiállitott művészi alkotások felett itélkező nemzetközi zsüri a Gran Premiot juttatta számára. A lap fényképét közli ez alkalomból.

Képes Pesti Hirlap
1930.II.13.

Nagy Zsigmond

Gyűjteményes anyaggal szerepel a hűsarnok tél. tárlatán

Nagyország 1926 II. 27

Nagy Zsigmond

12. éve Spanyolországban és Argentinában él

Egész tekenmyi képe szerepel a hűvsarnok téli. tárlatán

Az Est 1926 II. 28

Nagy Zsigmond festő

Spanyolországban él.

Gyűjteménye anyaggal

nezepel a Műcsarnok tél.

tárlatán

Lyság 1926 II. 28

Nagy Zsigmond

* **A Mücsarnok téli kiállitása.** A Mücsarnok téli kiállitására a müalkotások beküldési határnapja február 8. és 9-ike. A téli kiállitás keretében a már tizenhárom év óta hazájától távolélő *Nagy* Zsigmondnak mintegy ötven darab uj müve jelenik meg, melyekkel Madridban, Párisban, Londonban és jelenleg Hamburgban nagy sikereket aratott. Ezuttal a tárlaton a fiatal müvészekből *Kupeczki*-társaság mutatkozik be testületileg ötven legujabb alkotásával. Külön termekben kerülnek bemutatásra a nemrég elhunyt *Kéméndy* Jenő jelesebb alkotásai, *Bér* Dezső rajzai. A kiállitás február végén nyilik meg és március végén zárul.

Magyarország 1926 II. 4

Nagy Zsigmond

— **Nagy Zsigmond kiállitása Szombathelyen.** Gy. Nagy Zsigmond festőművész külföldi kiállitásai után Szombathelyen rendezte első vidéki tárlatát. A tárlat, amely vasárnap nyilt meg, már az első napon nagy érdeklődést váltott ki Szombathely műpártoló közönségéből, amely szeretettel és megértéssel fogadta a spanyol királyi udvar festőjét.

PH. 1929 XI/27

P. H. 929. XI. 27.

Nagy Zsigmond
festő

M.D.K.

Jakab István vasi művész,
mestere volt

Domonkos Imre: Jakab István kiállítása,
Művészet, 1966. június – 44 kép.

Nagy Zsigmond MDK

képét megvették

A Műcsarnok kiállításából.
Vasárnapi Ujság 1902.77o.o.

MDK

Nagy Zsigmond

Kézdi Kovács László: A Műcsarnok kiállitásai.
Évk. KMT. 1928, 6o 1.

MDK

Nagy Zsigmond, festö

	Tanulmány,	rajz.
	"	"
148-156.	Tanulmány.	rajz.
	M.D. arcképe.	"

Nemzeti Szalon. 1900. Nemzetközi graf.kiáll. Kat.

37. l.

MOK

Nagy Zsigmond, festő

34. Falu pózsái. Of

A Szegedi Képzőmův. Egy. műkiáll. - Szeged. 1907. III

Kat. 10.

Nagy Szigmond, Jelő

34 Falu pénzár. 69

A Szegedi Tapré mint. lap mu'liáll. Szeged. 1907 [illegible]

Rat. 10.

Ma délután nyílik meg Nagy Zsigmond képkiállítása.

gyügyei

Nagy Zsigmond, a külföldön élő neves magyar festő, a spanyol király udvari festője, negyvenéves művészi multjának néhány reprezentatív termékét mutatja be a Kulturpalotában ma délután megnyíló kiállításán. A művészi eseményszámba menő kiállítás képei között ott szerepelnek a művész legujabb balatoni képei mellett azok a képek is, amelyek a külföld világkiállításain reprezentálták annyi sikerrel gyügyei Nagy Zsigmond patinás művészetét. A kiállítás este 6 órakor nyílik meg ünnepies keretek között és december 1-ig áll nyitva a közönség számára. —

Vasvármegye 1929. XI. 26.

62 évf 269 szám

Nagy Zsigmond

MDK

Nagy Zsigmond, 1872-1932

Két csavargó, of.

Árverési Közl. 1938. 3.sz.sz. 13 l.

MDK

Nagy Zsigmond

Éder Gyula karikaturája

Benczur-iskola. Uj Idők, 1904. jan. 10.

MDK

Nagy Zsigmond festőművész.

Gerő - Londesz. Mod. m. fest.

64 l.

MDK

Nagy Zsigmond, 1872-1932.

Jézus, szin,kréta
Női akt, cer.
Hazafelé, szin.rajz.

Árverési Közl. 1940. dec. 7.rk.sz. 96.suk.
1.

MDK

Nagy Zsigmond, 1872-1932.

Két csavargó, of.

Árverési Közl. 1938. 4.rk.sz. 85.sz.

27 l.

MDK

Nagy Zsigmond, sz. 1872.

Pásztorfiu kutyával, festm.

Falu vége, festm.

Utolsó ház a faluban, festm.

Ernst Muz. 42. aukc. 1929. máj.

14-15 l.

MDK

Nagy Zsigmond, sz. 1872.

Parasztfiu kakassal, festm.

127-134. Bibliai alakok, vörös krétar.

Ernst Muz. 42. aukc. 1929. máj.

14-15 l.

MDK

Nagy Zsigmond, 1872-1932.

:yKét csavargó, of.

Árv. Közl. 1937. 7.rk.sz. 84.sz. 25 l.

NAGY ZSIGMOND

4o8. Tanulmány. Rajz
4o9. " "
41o. " "

Képzőm.Társ.1899-19oo. téli kiáll.kat.41.oldal

MDK

Nagy Zsigmond, 1872-1932.

Két csavargó, of.

Árverési Közl. 1937. 2.rk.sz. 81.sz.

32 l.

Nagy Zsigmond; 1872-1932

Golgotha, olaj

Árverési Közlöny, 1936. nov. 2.rendk.sz.

45 l.

Nagy Zsigmond festőművész
Szerecsen udvarló
Kelenföldi Művészek kiállitása
1915 február

Nagy Zsigmond

Eredetileg szobafestő volt és főleg Párisban nevezte tudományát amellyel bejárta a fél világot. Motivumait nem a muntész életéből vette. 70 l.

Lyka Károly, Festéneluma két világháború között. Bp. 1956.

Barcsay

A rép uralkodik azon a répein, mefet-
net tárja a messze jövő idét. Ugyanaz
reikeicain.

MDK

Nagy Zsigmond

Hittéritő, sanguine-rajz

Tudós, " "

Képzőműv. Társ. 1901-2. téli kiáll.

45 l.

MDK

Nagy Zsigmond

Öreg zsidó, sanguine-rajz
Száz éves olasz asszony, cer.

Képzőműv. Társ. 1901-2. téli kiáll.

45 l.

MDK

Nagy Zsigmond

Ferenc József-dij.

Szépmüvészet, 1942. 2o5 l.

Dr. [illegible] ügyancsak felmentő ítéletet kér a bíróságtól.

Dr. Gamberszky bíró ezután kihirdette ítéletét, amelyben

Süssmann Bélát bünösnek mondotta ki csalás büntettében és ezért egyévi börtönbüntetésre ítélte és kötelezte, hogy a hozományból még megmaradt ötezer pengőt szolgáltassa vissza Teichmannéknak,

Süssmann Béla apját, Süssmann Henriket pedig felmentette az ellene emelt vád alól. Az ítélet indokolása megállapitja, hogy Süssmann Béla fondorlatos eszközökkel követte el a csalást, Süssmann Henrik azonban nem büntethető meg, mert neki semmi része nem volt a csalásban, abból anyagi hasznot sem huzott.

A vádlottak és védőik *fellebbeztek* az ítélet ellen, de fellebbezett az ügyész is, aki inditványozta, hogy a büntetés sulyosságára való tekintettel *Süssmann Bélát azonnal tartóztassa le a törvényszék*. A bíró helyt adott az ügyészi inditványnak és

elrendelte Süssmann Béla azonali letartóztatását.

Nyomban fogházőrt hozattak, aki Süssmannt lekisérte az ügyészségi fogházba.

szeti

Társaság kiállítása

A budai festők, grafikusok, szobrászok és építészek egyesülete, a «Budai Szépművészeti Társulat» ezidén is megrendezte Pálffy-téri klubhelyiségében őszi tárlatát, melyen azonban csak a festő és grafikus tagok vettek részt. Magas nivóju kollekció gyült egybe. Eszmei közösség nincs bennük, inkább baráti társulás. Konzervatívok és modernek jól megférnek együtt.

Gyügyei *Nagy* Zsigmond kompozicióí, *Lovas* Lajos tájképei finomságaikkal keltenek figyelmet. *Mészáros* Mihály erőteljes afrikai tanulmányrajzai és drámai erejü négy festménye, *Hermann* Lipót romantikus tája, *Porter* Paula képei, *Telkessy* Valér tavaszi szinharmóniái, *Gedő* Lipót áhitatos kompozíciója tünnek fel.

Kántor Andor teljesen felszabadult Rudnay hatása alól és egyéni csapáson haladva, egyre szebb, merészebb ivben tör fölfelé. *Borsos* István József képein ismert tompa szinharmóniái kellemes hatásuak; gazdag képzelőereje, originális meglátásai a művészt a fiatalabb nemzedék legtehetségesebb tagjai közé sorozzák. *Cziffery* József érdekesen és megkapóan képviseli a szélsőségesebb irányzatot *Országh, Marocsik, Borzay* és *Belányi* Viktor társaságában. Komoly munkák *Elekes* E. Mária temperái és pasztellje a grafikai rész meglepetése. *Jancsó* Benedek és *Guzsik* fátyolos szinekre törekednek. *Dongó* György, *Hatvani* Perlusz, *Halassy* Tibor egészitik ki a kiállitást. A szobrászokat *Eschenbach* reliefjei képviselik egyedül. Jól megkomponált komoly alkotások.

6. IX. 1926. M-3

Gyrigyei Nagy Zsigmond

Müvészet

A ... Szépmüvés...

...lité...

EK. 1932. XI. 9.

Nagy Zsigmond festőművész
Tanulmány, krétarajz
A Szegedi városi muzeum festményeinek és szobrainak jegyzéke

és nálunk az elszámolást sürge

Nagy Sigmond festőművész
Tanulmány, kritikai
A Szegedi városi muzeum festményeinek és szob-
rainak leltárába

Nagy Zsigmond
Reb Eleazar, olaj

Mücsarnok 1904/5. téli kiállitás. 54 l.

Nagy Zsigmond
Tanulmány, kréta

Szegedi Képzőművészeti Egyesület kiállítása. 1904.
május. 29 l.

toronyés a hajó cop

Belseje: Csehsüvegb
--------- csucsives
egyszárnyu ajtóval
boltszakaszos, csehs
szentély csillagbol
télyben balra gotiku

Berendezés: Oltárké
---------- tinovic
tye két keresztbolt

Felszerelés: Bronzc
---------- felira
tartó, XVIII.sz. Har
András Pesten 1835.

MDK

Nggy Zsigmond
Almafa alatt, festm.

Művészeti Krónika, 1913. 6.sz. ~~1913~~ dec.15. 7 l.

Nagy Zsigmond ~~Fxi~~
Falu rózsái, olaj

Szegedi Képzőmüv. ~~kiái~~ Egyesület kiáll. 19o7.
márc. 1o 1.

Nagy Zsigmond

(mű ve, 157 sz. alatt, nincsen megnevezve)

Nemzeti Szalon első bajai, kiállitása, 1906. 7 1.

felkarolta a muzeumot, 1916-ban
Tibort, a Nemzeti Muzeum akkori
dr.Lepold Antalban nagytudásu,
Lepold később is rendkivüli érd
körül.Csernoch jelentékeny dara
több XV.századi magyar táblakép
ujabb magyar festők, köztük Vas
László,Hatvany Ferenc műveivel
meretlen képtár a nemzetközi sz
egész múzeum két nagyszabásu gy
ból álló Ipolyi- és a külföldi
nyel.Csernoch János érseksége i
Múzeum második fénykorát.

Ipolyi Arnold, a magy
tója, még mint egyszerű zohori
egyidőben.Közösen melengették a
Simor primási székvárosában, a
tott, s amelynek gyarapitására
gyüjteményét.Ipolyi műtárgyainal
te.Mint szerény javadalmazásu b

Nagy Zsigmond MDK

Sütkérező gyerek. olf.

Mücsarnok 1905/6 téli kiáll.

MDK

Nagy Zsigmond

Madonna, olajfestm.

A Gyűjtő. Szt.György czéh 41. műv. sulyc. 1920.jan. 8.l.

MDK

Nagy Zsigmond, sz. 1872,

Naplemente a Balatonon, fm.

A kutnál, fm.

Ernst Muz. 44/b. euke. 24 l.

Mary Seymond, ax. 1872.

Napleonte s Helatonon, fm.

A kutnáli, fm.

MDK

Nagy Zsigmond, 19-2o. sz.

Férfitanulmány

Tanulmányfej

Ernst Muz. 23. aukc. 1923. 41.1.

MDK

Nagy Zsigmond

karrikatura, kr. 6 db

Árv. Csarnok 1o4. sukc. 1982. máj. 1o. 1.

147

MDK

Nagy Zsigmond, sz. 1872.

Elhagyatva , fm.

Terefere, fm.

Ernst Muz. 46.sz. aukc. 1931. 3o l.

MDK

Nagy Zsigmond

krétarajza

Gerő Ö: Az eleven épitészet. Müvészet, 1903.
307.o. kép

MDK

építészmérnök

a Kamara uj tagja.

MMKE Közl. 1928c III.4. 9-10.sz. 72. o.

MDK

Nagy Zsigmond

Nadányiné-féle ösztöndij

Müvészeti hirek. Mücs. 1900. 4.sz. 95.o.

MDK

gyügyei Nagy Zsigmond, festö

Hontalanok. Olajf.

Nemzeti Szalon.-Öszi Tárlat. 1931. szept. Kat.

Nagy Zsigmond

MDK

Koldusok. repr.

Mücsarnok 19ool Tav. kiáll.

Nagy Zsigmond MDK

Csend a Golgothán. repr.

Mücsarnok 1909/10. Téli kiáll.

Nagy Zsigmond MDK

Shylock. repr.

Lyka: Téli tárlat 1900-1.

Nagy Zsigmond MDK

A Műcsarnok téli kiállitásának falragasza. repr.

A Műcsarnok téli kiállitása.
Vas. Ujs. 19o1.748.o.

Nagy Zsigmond MSK

Az almafa alatt. r epr.

Műcsarnok 1906/7. nemzetk. kiáll.

Nagy Zsigmond MDK

Elhagyott család. repr.

Mücsarnok 19o41 Tav. kiáll.

mon

Nagy Zsigmond
festő

reprodukciója Kner Izidor nyomdájában
előállított blankon. Melléklet.

÷ Mellékleteink az utolsó három hónap-
ban.

Grafikai Szemle 1904 évf. 12 sz 242 l.

Mary Magdalene
Inn

MDK

Nagy Zsigmond, 1872

Alkony, of.

M. Studio 2. aukc. 1921. 22 l.

MDK

Nagy Zsigmond

Mulandóság

Csendélet /Egyházi jelv./

N. Szal. Rendkivüli kiáll. 1897. dec.
6.l.,7.l.

MD K

gyügyei Nagy Zsigmond, festö

Egy régi dal. Olf.

Nemz.Szal.-A Független Müvészek Társ. -III.kiáll.
1930.okt. Ka t.

MDK

Nagy Zsigmond

"Csend a Golgothán" c.kép repr.

Mücsarnok 1909/10. téli kiáll.

NAGY ZSIGMOND

Zsófika. Olajf.
A mester. "

Műcsarnok 1905/6. téli kiáll.kat. 46.oldal

MDK

Nagy Zsigmond

Öreg koldus, rajz, repr.

Művészet 1906. 4.sz.

MDK

Nagy Zsigmond

Shylock, repr.

Lyka Károly: Téli tárlat 1900-1901. Bpest 1901.
15.1.

mDK

Nagy Zsigmond, festöm. -graf.

4o1. "Öreg zsidó" Sanguine-rajz.
4o2. " Száz éves olasz asszony". Irón-rajz.
4o5. "Hittéritö" Sanguine-rajz.
4o6. "Tudós". " "

KMTárs. 19o1-2. téli kiáll. 45.l. Kat.

Nagy Zsiga

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

PH 1927. IV. 2.

Nagy Zsiga

Emlék és kollektív kiállításon a Műcsarnokban emlékkiállítása szerepelt.

M.934.II.9.

Nagy Zsiga

Emlék és kollektív kiállítason a Mú-csarnokban szerepelt.

PH. 934.II.9.

Összes

Bi/ ügyos

A főpénztárkönyvbe bejegyezte:

192 .....

Könyveltetett a folyószámla-könyvben:

192 .....

Könyveltetett ..... a könyvben:

192 .....

MDK

Nagy Zsigmond

"Bolygó Talián" c. kép repr.

Ger Lon Modfest 50.1.

bású kantáta-estélylyel, melyet Schalk dirigál, a közreműködök pedig a bécsi Singverein, a Tonkünstlerorchester, továbbá Kraus Félix és Kraus Osborne Adrienne, Nordewier Reddigins szopránénekesnö és Walter tenorista. Vasárnap nagy zenekari hangverseny és este kamarazene-előadás lesz, hétfön pedig előadják a János-pasziót s ez utóbbit huzás s rövidités nélkül.

* **(Antoine)**, a párisi Odéon volt igazgatója, a jövö szezonban Reinhardtnál mint rendező fog müködni és pedig Reinhardt meghivására ö fogja inszcenálni Anatole Francenak Crainquebillé-t vagy pedig Zolának L'assomoirját.

* **(Graedener)**, az ismertnevü bécsi zeneszerző és dirigens, szerdán ünnepelte hetvenedik születésnapját és ez alkalomból Bécs városa az arany Salvator-érem adományozásával tüntette ki a jubilánst.

Tudomány.

Az akadémia nagyhete.

— Az uj akadémikusok. —

— Harmadik nap. —

A Magyar Tudományos Akadémia plénuma csütörtökön délután öt órakor *Berzeviczy Albert* elnöklésével tartotta meg tagválasztó nagygyülését. A beérkezett ajánlások és az egyes osztályok jelölései alapján titkos szavazással választották meg a megüresedett helyekre az uj tiszteleti, rendes és levelező tagokat. A megválasztott uj akadémikusok névsorát itt közöljük:

Megválasztották:

Az I. osztályba tiszteleti tagnak:

Herczeg Ferenc rendes tagot, *Mikszáth Kálmán* elhunytával megüresedett helyre. (Megválasztották 29 szóval 6 ellen.)

Az I. osztály B) alosztályába levelező tagnak:

Dr *Szinnyei Ferenc* egyetemi magántanárt, az állami felsö ipariskola rendes tanárát. Édes atyjának, idösebb Szinnyei Józsefnek, helyére választották meg. (29—6).

Az I. osztályba külsö tagnak:

Wiklund Károly Bernát nyelvtudóst, az upsalai egyetem finn-ugor tanárát, aki magyar nyelven is tart előadásokat.

A II. osztályba tiszteleti tagnak:

Pauer Imrét, a neves bölcsészt.

A II. osztály A) alosztályába levelező tagnak:

Dr *Budau László* miniszteri osztálytanácsost, a m. kir. központi statisztikai hivatal tisztviselöjét.

Dr *Giesswein Sándor* prelátus-kanonokot, a Szent István-társulat alelnökét.

Dr *Éber Lászlót*, a Müemlékek Országos Bizottsága előadóját, a jeles régészt és mütörténészt.

A II. osztály B) alosztályába rendes tagnak:

Dr *Finánczy Ernő* tud. egyetemi nyilv. rendes tanárt.

A II. osztályba külsö tagnak:

Erman Adolfot, a berlini egyetem ny. r. tanárát, egyszersmind a berlini kir. muzeumok egyiptológiai gyüjteményének igazgatóját.

Horn Emil Párisban élö hazánkfiát néhai Horn Ede államtitkár fiát, aki a magyar történet és a magyar irodalom ismertetése körül szerez magának kiváló érdemeket. Jókairól irt tanulmányát Boissier G. méltatta elöszóra és a francia Akadémia megkoszoruzta. Mikszáth Kálmán Rákosi Viktor. Tárczai G. müveiből többet ültetett át franciába.

A III. osztályba tiszteleti tagnak

Galgóczy Károly levelező tagot, aki a mezögazdaság terén fejt ki nagy tevékenységet és aki 1858 óta tagja az Akadémiának. Igen sok becses müvet irt már és félszázaddal ezelött levelező taggá választották.

A III. osztály A) alosztályába rendes tagnak:

Farkas Gyula természetbölcsészt, levelező tagot.

Dr *Kürschák József* levelező tagot, müegyetemi ny. r. tanárt, a m. kir. József müegyetem egyetemes és vegyészmérnöki szakosztályának volt dékánját, az amsterdami Niederlansch Viskundig Genotschap tiszteleti tagját.

Dr *Beke Manót*, a budapesti tudományegyetemen a mathematika ny. r. tanárát.

A III. osztály B) alosztályába levelező tagnak:

Dr *Schaffer Károlyt*, a budapesti kir. m. egyetemen a középponti idegrendszer ép- és szövettanának nyilv. rendkivüli tanárát, természettudományi irót.

A III. osztályba külsö tagnak:

* *Albert* monacoi fejedelmet, a francia Intézet tagját.

Perrier Edmondot, Franciaország egyik legkitünöbb zoologusát, a párisi Muséum National és az Académie de Médicine tagját.

John William Strutt, Baron Rayleigh angol fizikust.

Pieter Zeemen németalföldi fizikust.

Engler Adolfot, a berlini egyetem botanikus professzorát, a berlin-dahlemi botanikai intézet és kert igazgatóját.

Az igazgatótanács javaslatára a megüresedett igazgatósági tagsági helyre 43 szavazattal (egyhangulag) *Concha Győzőt* választotta meg a nagygyülés.

A szavazás sorrendjét sorshuzás utján állapitották meg. A második osztályon kezdték, a harmadikon folytatták és az első osztályon végezték a megválasztandó tagok fölött való szavazást.

Az Akadémia igazgatótanácsa csütörtökön délután négy órakor Berzeviczy Albert elnöklésével megtartott ülésén néhai *Wolf György*, a budapesti gyakorló fögimnázium volt igazgatója, a neves nyelvész, munkáinak összegyüjtéséért a nagygyülés javaslatára *Demetzky Mihály* egyetemi tanárnak 2000 korona jutalmat szavazott meg.

Képzőművészet.

* **(A Máv és a plakátművészet.)** A magyar államvasutak igazgatósága abból a helyes elvből indulva ki, hogy neki csakugy szüksége van reklámra, mint bármely más üzletnek, elhatározta, hogy a plakatirozás terére lép. Mi lehetne jobb reklámja a magyar állami vasutaknak, mint a természeti szépségekben oly csodásan bövelkedő ország egy-egy tájképe? Amig a svájci, osztrák és olasz vasutak az egész világot elárasztják hegyes-völgyes hazájuk szépségét hirdető képekkel, addig csak igen-igen gyéren, néhány rossz fénykép-kópiával találkoztunk az egyes magyar állomásokon. A Máv. tehát igen helyesen kilép a tartózkodó álláspontból és pályázatot ir ki müvészeknek, melyben hazai tájak ábrázolását kéri tölük. A plakátszerüen reprodukálandó tájkép-pályázat kiirására egy képzömüvészeti egyesületet kértek föl, minélfogva oda valószinüleg csupa ambiciózus olajfestményben, temperában, gouacheban és aquarellben — ha csak nem freskóban — fognak beérkezni legszebb tájaink. Ami esetleg egy hazai tájkiállitás számára szép anyagot jelent, de a nyomdatechnikának igen sok galibát fog okozni, mert a plakát más felfogást, más anyagkezelést, sőt egészen más müvészi érzékenységet kiván a tervező részéről, mint a tájkép. Aki a Csucsai-hágót, vagy Plitvicei vizesést a hirdetöoszlop számára akarja megrögziteni, annak a litografia, vagy a másfajta reprodukáló eljárás formanyelvén kell az egészet projiciálnia, nem is szólva arról, hogy menynire iparmüvészeti érzék dolga a szöveg alkalmazása, a betük elosztása, a szinek összekomponálása irásban és képben.

* **(A „Kéve" müncheni kiállitása.)** Münchenből táviratozzák: A „Kéve" müvészegyesület elnökségéhez III. Lajos bajor király kabinetirodájától meleghangu átirat érkezett, melyben lovag Dandl Ottó államtanácsos, a kabinetiroda főnöke, a müvészegyesület elnökségét arról értesiti, hogy az egyesület meghivásáról jelentést tett a királynak, aki azonban néhány nappal a kiállitás megnyitása előtt Sárvárra utazott és igy az ünnepélyes megnyitáson legnagyobb sajnálatára nem vehetett részt. A „Kéve" itt időző tagjainak tiszteletére dr lászlófalvi Velits Lajos v. b. t. tanácsos, müncheni osztrák-magyar követ és meghatalmazott miniszter nejével az osztrák-magyar nagykövetség königinstrassei palotájában dejeunert adott, melyre hivatalosak voltak Szablya-Frischauf Ferenc elnök, Lénárd Róbert és Remsey Jenö ügyvezetöségi tagok, Konstantin Frida festömüvésznö, Zutt R. A. szobrász és neje, Beretvás Hugó igazgatósági tag és neje, Szablya János ügyvezető igazgató, továbbá gróf Brüsselle Schaubeck követségi tanácsos, báró Malcomes Jeromos, Muhmayer Egon százados, követségi titkár, dr Horváth Ödön miniszteri titkár és dr Kálmán Dezső titkár.

* **(Magyar festőművész tárlata Párisban.)** Mig a Champs-Elysée Grand Palaisjának termeit a Salon és az Artistes Français óriási tavaszi tárlatait látogató közönség tölti meg és napról-napra fokozódó érdeklődéssel fordul a francia müvészek szine-javának müvei felé, a *Georges Petit*-féle mükereskedés három kisebb termében tehetséges honfitársunk, *Nagy Zsigmond*, szokatlanul merész kisérlettek lép a párisi mükedvelö közönség elé. A *matyó népviselelet* mutatja be, a mezökövesdiek festöies viseletéről ad képet. Igen dicséretreméltó már magában véve az a körülmény is, hogy nemzetünk iránt teljesen indolens franciáknak, legalább egy disztingvált izlésü kisebbségnek, alkalmat nyujt arra, hogy némi fogalmat alkossanak maguknak a hazánk nagyrészében is még ismeretlen vagy figyelmen kivül hagyott, valóban szinpompás matyóviseletről. Közel 60 különböző értékü festménye veszi tárgyát a mezökövesdiek életéből. Legsikerültebbnek az *Almafák alatt* c. képe mondható (előzőleg a Mücsarnokban és Velencében volt kiállitva): Nagy Zsigmondra a tiszta szinek harmonikus alkalmazása jellemző és az emlitett festmény legtisztábban tükrözteti vissza ebbeli készségeit. *Nyoszolyóleányok a templom előtt* szinekben egyike a legkedvesebb képeknek. A kompozició sulyát tekintve. *A falu bolondja* tünik fel leginkább, mig a *Templomból hazatérő matyó parasztok* cimü festmény egyike a legügyesebb kompozicióknak. *Korsót vivő asszony, Gyermekét tápláló matyóasszony, A pusztán*, a Monticellire emlékeztető *Fiatal matyó házasok*, az inkább vázlatszerü *Mosolygó cigányasszony, Az echo, Mezökövesdi csendélet, A szólócsárdás* különösen méltók a megemlitésre a sikerült sorozatban. A francia mükritika öszinte elismerés hangján emlékezik meg honfitársunk tárlatjáról, mely igen találó képet nyujt a mezökövesdiekről. A teljesség kedvéért teszünk említést Nagy Zsigmond néhány kiállitott portraitjáról. Ez a müfaj azonban kiesik az ő egyénisége köréből. A matyó parasztlegényeket ábrázoló festmények között foglal helyet a művész tehetséges tanitványának, a fiatal József Ferenc főhercegnek portraitja; ugyancsak itt látható Giesswein Sándor apát képe.

* **(A lipcsei könyvészeti kiállitás.)** A lipcsei nemzetközi könyvészeti és grafikai kiállitást csütörtökön nyitotta meg nagy ünnepségek közt Frigyes Ágost szász király, aki a kiállitásnak fövédnöke. A kiállitással kapcsolatosan a nyár folyamán egymást érik a kongresszusok és az ünnepségek, amelyekre a kiállitás vezetősége meleghangu levélben hivta meg a magyar könyvészeti iparral, könyvkereskedelemmel és grafikával foglalkozó magyar szakembereket. A különféle szakmabeli testületek a kiállitásra, valamint az ünnepségekre társas kirándulásokat rendeznek.

* **(Pályázat plakátra.)** A Nemzetközi Mozgófényképkiállitás rendező-bizottságának felkérésére az Országos Magyar Iparmüvészeti Társulat pályázatot hirdet oly müvészi plakátra, mely alkalmas legyen arra, hogy a közönség figyelmét és érdeklődését a mozgófényképkiállitásra felhivja. A pályázaton csak magyar állampolgár vehet részt. Első dij 250, második dij 125 korona. A társulat fentartja a jogot magának, hogy a plakáttervek bármelyikét 50—50 koronáért megvásárolhassa. A pályázat titkos s ezért a pályaművek jeligével küldendők be. A pályaműveket legkésőbben 1914 junius 2-án déli 12 óráig bezárólag az Országos Magyar Kiállitási Központ irodájában (Országos Iparegyesület, gróf Zichy Jenő-utca 4.) kell benyujtani.

Katonai rovat.

Az idei hadgyakorlat. Mint már jeleztük, az idei nagygyakorlatok az eddigi diszpoziciók szerint Magyarország nyugati vidékein fognak megtartatni. Legutóbb katonai bizottság utazta be a gyakorlat szinhelyéül kiszemelt területet s jelentést tett a csapatok elszállitásáról, az egészségügyi és az élelmezési viszonyokról. A manőverek befejező gyakorlata szeptember 2-án, szerdán, kezdődik és szeptember 5-én ér véget. Ez azonban még nem egészen bizonyos. Vezető köröknek az a felfogása, hogy jobb, ha a hadgyakorlatok befejezésének időpontját nem tüzik ki előre, mert a hadgyakorlatnak inkább háborus a jellege, ha a parancsnokokat nem kötik előre meghatározott terminusokhoz. A hadgyakorlat tulajdonképeni területe a stájer határtól a kőszeg—szombathely—zalaegerszegi vasuti vonalig terjed, a Rába középső folyása mentén.

A német császárgyakorlatok. Mint Münchenből jelentik, az idei császármanőver a legnagyobb és legterjedelmesebb lesz azok között, amiket eddig tartottak. Mig a mult évi hadgyakorlat nagy csapattömegeknek taktikai felhasználása tekintetében szolgált tapasztalatokkal, az idei manőver első sorban stratégiai jelentőségü lesz. A két szembenálló hadsereg kiindulási helyzete egymástól nagyon messzire lesz és a vezéreknek teljes elhatározási szabadságot adnak. A hadgyakorlat földeritési gyakorlattal és harcszerü felvonulással indul meg. A nagy császárgyakorlatok szeptember 14-én kezdődnek és a császár fogja megállapitani, hogy mikor történjék a lefuvás. Egyelőre szeptember 18-át tervezik a nagy hadgyakorlat utolsó napjának. Hogy hol lesz a császár főhadiszállása, még nem állapitották meg.

Az angol flotta az Adrián. A Fiumében horgonyzó két angol hadihajó tisztikara csütörtökön délelött megtekintette a torpedógyárat és a bergudii Danubius-féle hajógyárat. Délben gróf *Wickenburg István* kormányzó dejeunert adott az angol vendégek tiszteletére, akiken kivül hivatalos volt még több helybeli előkelőség is. A pecsenyénél a kormányzó a következő beszédet mondotta angol nyelven:

— Nagyon örvendek, hogy szivből üdvözölhetem az angol dicső haditengerészet képviselöit Magyarországon tett látogatásuk alkalmából. Reménylem, hogy magyar földön jól érzik magukat és ittlétükkel megerösödik kölcsönös baráti viszonyunk. Emelem poharamat György angol király öfelségére és dicső haditengerészetére! Hipp, hipp, hurrah!

A kormányzó felköszöntőjére *Borret*, a Warrior parancsnoka, válaszolt és éltette I. Ferenc József császár és királyt. A dejeuner kitünő hangulatban folyt le.

*Trieszt*ből jelentik, hogy Troubridge angol tengernagy a Defence angol hadihajón ebé-

det adott, amelyen az angol és osztrák-magyar hadihajók parancsnokain, az angol törzskaron, valamint az ottani angol főkonzulon és alkonzulon kivül gróf *Attems* helytartóhelyettes, dr *Valerio* podeszta, *Seidensacher* ellentengernagy, a tengerészeti kerületi parancsnok, báró *Koudelka* ellentengernagy, *Hinke* vezérőrnagy dandárparancsnok, a rendőrfőnök s több más magasrangu tengerészeti és más tiszt vett részt. Troubridge ellentengernagy felköszöntöt mondott Ferenc József császár és királyra. A helytartóhelyettes György angol királyra mondott felköszöntöt.

A honvédség köréből: A király Matesserán Jenő lugosi 8. honvéd gyalogezredbeli, várakozási illetékkel szabadságolt és az ujból megejtett felülvizsgálatnál szolgálatképesnek osztályozott őrnagynak, 1914. évi május 1-vel a verseci 7. honvéd gyalogezred tényleges szolgálati állományába való felvételét elrendelte.

Debrecenből Nagyváradra. Debrecen város tanácsát értesitette a helyőrség parancsnoka, hogy az idei augusztus elsejére fölmondja a katonai fogház épületét és a hadbiróság lakását, mert az intézményt áthelyezik Nagyváradra. Ez az intézkedés elkeseredést szült Debrecenben, ahol ebben a kormány kezének sujtó működését látják.

Hidroplánok a közös hadseregben. A bécsi Die Zeit jelentése szerint az osztrák-magyar haditengerészetet hidroplánokkal fogják ellátni. Mivel ilyeneket a belföldi repülőiparban még nem épitettek, Franciaországból kérnek tipusmintát s ennek nyomán a tengerészeti arzenálban készitik el a szükséges hidroplánokat.

Trachomás állitáskötelesek. A katonasor alá kerülő szegedi, kiváltkép tanyai legényeknek körülbelül huszonöt százaléka trachomás és közülük negy—öt százalék már gyógyithatatlan. A trachomásokon kivül igen sok a sor alá kerülő legények között a sérves. Az idei fősorozáson eddig a mérték alá került legényeknek husz—huszonkét százalékánál állapitható meg a féloldali, vagy kétoldali sérv. A sorozáson a trachomások és a sérvesek közül is sokakat felvettek, ezeket azonban kórházba internálták.

Léghajozás és repülés.

Repülések a Rákoson. Csütörtökön délután heves szélben repült *Wittmann Viktor* mérnök, a Schicht-verseny győztese, nagyobb magasságban és hisszabb ideig. Repülését egy katonai bizottság ellenőrizte, melynek tagjai voltak *Umlauff* őrnagy, aki három évvel ezelőtt a bécs—budapesti túrarepülést megnyerte, *Eyb* kapitány és *Mandl* hadnagy, tábori pilóta.

Később *Kvasz András* repülte végig több izben a teret *Mindr Gyula* monoplánján, melynek ez volt az első debüje. Ezt a készüléket a *Létai testvérek* épitették és nevezetessége, hogy a motorját is magyar mechanikusok, a Dedics testvérek készitették.

Bibesco herceg dija. Bukarest egyik legelőkelőbb gavallérja, Bibesco György herceg, aki mellesleg megjegyezve, maga is aktiv pilóta, 10.000 frankot tüzött ki egy páris—bukaresti túrarepülés jutalmazására. Páris községtanácsa ezzel egyidejüleg 10.000 frankot tűzött ki egy páris—konstantinápolyi túrarepülésre.

Körrepülés Németországon át. Május 17-én kezdődik Darmstadtban a Henrik herceg túrarepülés, melynél az összes résztvevők egy-egy katonatisztet visznek magukkal utasképpen. Összesen negyven pilóta jelentkezett, akik csaknem kivétel nélkül starthoz is fognak állani. Az utvonal a következő városokon visz végig: Darmstadt, Köln, Frankfurt, Hannover, Minden, Herfor, Münster, Osnabrück, Bréma és Hamburg, ahol az ut végződik. A túra teljes hossza 1800 kilométer.

4000 kilométer repülőgépen. Tuniszból táviratozzák: A Tuniszból Udzsdába és vissza való repülésre szerdán reggel öt katonai aviatikus indult el. Az ut több mint négyezer kilométer és berepülése körülbelül 14 napot fog igénybe venni.

Salmet a tengerbe zuhant. Londonból jelentik, hogy a Daily Mail hirneves pilótája, Salmet M., Watchet mellett utasával együtt a tengerbe zuhant. A pilóta egyik barátjával Mineheadtől Weston-super-Mareba akart repülni és előre jelezte Watchet lakosainak, hogy a város fölé érve, be fogja mutatni művészetét. A Blériotétipusu hydroplán motorja azonban közvetlen Watchet előtt a tenger fölött hirtelen megszünt működni, mire azután a gép őrült sebességgel lezuhant. A kis városka egész lakossága a kikötőben várta a pilóta érkezését és igy szemtanuja volt a zuhanásnak. Salmet utitársával együtt már igen nehéz helyzetben volt, midőn a kiküldött mentőcsónak a hydroplánhoz ért és kimentette őket.

Katonai távrepülés. Mint Hannoverből jelentik, a katonai távrepülés, melynek résztvevői kedden valamennyi aviatikai állomásról startoltak, csütörtökön a döberitz-hannoveri repüléssel véget ért. Huszonkét repülőkészülék közül délelőtt fél 12-ig átlag három órai repülés után husz érkezett oda.

—

Károlyi Mihály és Nordau Miksa.

Károlyi Mihály kezdi magát lassankint legendás alakká kinöni. Itt jár közöttünk, résztvesz a legreálisabb életben, — van-e annál valami reálisabb dolog, mint ha az embert egy helyiségből kidobják? — párbajozik, lapot alapit, pártot alakit át, politikai konstellációkat igyekszik megváltoztatni, egyszóval csupa olyan dolgot cselekszik, amit ha nem is olyan szaporaságban s oly méretekben mint tőle, a többi politikustól is megszoktunk. S mégis van benne valami rejtelmesség, valami bizonytalan, ami legközelebbi meghittjei számára valószinüleg igen megnyugtató és stilszerü módon beleilleszkedik lényének egészen világos elemeibe,, de az olyan távol álló számára, mint én például, egy a fejet gyakran megcsóváltató pontot alkot. Mit akar ez a latifundiumos, tizmilliókra menő vagyonu, egészen a degeneráltságig hiperarisztokrata főur abban a magát demokratának valló zajlásban, mely most Tiszát és pártját körülcsapkodja s melyben résztvesznek nem tulságosan demokrata multu csoportok is? Tévedésből van ő itt s egy nap reá fog jönni arra, hogy az ő igazi vezére Tisza István, avagy egy egyre inkább világos meggyőződéssé válandó s ma még inkább intuitiv ösztönszerüségből fakadó belső sodródás alapján?

Ismétlem, minde kérdések talán nem kérdések maga a gróf s bensö barátai számára. Én, az én róla való igen fogyatékos lélektani adattárammal nem is igyekszem öt másoknak vagy magamnak megmagyarázni. E néhány sort is csak azért irom, mert ma Károlyi Mihály egy oly kijelentését olvastam, mely azt sejtteti, hogy ő a legjobb uton van az önmaga s politikájának helyes megismerésére. Amit magánuton is gyakran hallottam, azt ez a kijelentése is bizonyitja: Károlyi Mihály tanul. A Pester Lloyd egy korholó megjegyzésére válaszolva a Lloyd illusztris világhirü munkatársának, Nordau Miksának, egy kijelentésére hivatkozott. Hogy miért korholta a Lloyd s Nordau miféle megállapitását emelte maga elé pajzsul a gróf, ez most nem fontos. Fő az, hogy Károlyi Mihály Nordaut olvassa s mint látható, érdeklődéssel és eredménynyel olvassa. Nordauban pedig nem az a fontos, még itt Budapesten se, hogy ő itt Pesten született, tehát külföldön élő jeles hazánkfia, hanem hogy ő az európa—amerikai közgondolkodásnak egyik legkimagaslóbb fárosza s a felvilágosult, haladó szellemü, az emberiséget egy nagy szolidaritásba egybefoglaló természet-tudományos világnézetnek talán legelső publicistája. Aki tehát egy ily irót olvas, annak előbb-utóbb döntenie kell, hogy vajon reálép-e a minél fokozottabb, a nemzeti élet minden terén érvényesülést kivánó demokratizálás terére, vagy pedig tovább bolyong a mindenféle maradiságok utvesztőiben. Hogy Károlyi Mihályban megvan a jóhiszemü hajlam az előbbire, abban nem kételkedem. Kérdés azonban, *tudja-e*, mire van benne *ma* hajlam, tudja-e és felfogja-e annak egész horderejét? Nordauból s azokból az irókból, akiknek olvasására a „Konvencionális hazugságok" szerzőjétől az impulzust meg fogja nyerni, megtanulhatja ezt. Ha például csak magát Nordaut tanulmányozza még alaposabban s nemcsak az emlitett könyvet, de a „Der Sinn der Geschichte"-t s ebben a parasitizmusról szóló fejezetet is elolvassa, akkor majd kinyilik előtte teljes jelentőségében annak a haladószellemü láthatárnak egész nagyszerüsége, mely felé máris elindult.

Mivel ez a kis irás nem politikai cikk, tehát meg se kisérlem jelezni, mik azok a csalódások vagy lemondások, melyek Károlyit a közel jövőben érhetik. Mert hogy tanulmányai s ugy magán-, mint politikai élete nagyon gyakran össze fognak ütközni, azt kétségtelennek tartom. Reméljük azonban, hogy a tudomány erősebb lesz, mint a családi hagyomány, a történelmi mult varázsa, a környezet, az arisztokrata testi finnyássága — s jogos finnyássága — a demokracia parfumtelenségei iránt s hogy végül Károlyi Mihály valóban azzá lesz, aminek ma igérkezik: egy igazi haladó-szellemü, demokrata nemzet-vezérré.

Sz. Z.

A leobeni dráma.

— Még nem vallott a gyilkos. —

Még mindig titokzatos homály borul a leobeni drámára, amelynek áldozata iránt nemcsak Grácban, hanem több magyar helyőrségben is nagy részvét nyilvánul meg. A gyilkos eddig egyetlen szóval sem magyarázta meg végzetes elhatározásának az okát, s multja is mindössze annyit árul el róla, hogy amióta agyhártyagyuladásából fölépült, exaltált hajlamok ragadták el s tetteiben és kedélyében is megbizhatatlanná s következetlenné vált. Rendkivül érzékeny természetét minden balsiker lesujtotta, s ugy látszik, szerelmi életében is a végletek határain mozgott elannyira, hogy bátyjának vele szemben tanusitott konok s fukar magatartása gyilkossá tette. A katonai bizottság egyébként megállapitotta, hogy a lövések nem voltak föltétlenül halálosak, s ez még tragikusabbá teszi az ezredorvos végzetét, aki a szörnyü pillanatban öngyilkos kézzel vetett véget életének.

A drámáról ma az alábbi jelentéseket kaptuk:

Kőszeg, máj. 7.

A leobeni tragédia mindkét hősét nagyon jól ismerik itt, mert Menz Frigyes mielőtt a tüzérséghez átment, Kőszegen szolgált a 83-ik gyalogezredben bátyjával együtt. Menz Frigyes 1906-tól 1908-ig az itteni gyalogezredben tiszthelyettes volt, ugyanitt szolgált a bátyja, aki most százados Komáromban. Az idősebb Menz nagyon vigyázott öcscsére, aki ideges és exaltált természetü volt, amióta agyhártyagyuladáson ment keresztül. A társaságban nagyon szerették, mert vidám és kedves fiu volt. De egyre jobban mutatkoztak rajta az agyhártyagyuladás következményei és később már a szaván, hangján, a tekintetén is meglátszott, hogy nem normális. Sokszor olyan erős fejfájás fogta el, hogy ott kellett hagynia a társaságot. Menz Frigyes az iskolában a legjobb tanuló volt, de amikor agyhártyagyuladást kapott, akkor mellőzték az előlépésnél, mert hosszu ideig szolgálatképtelenné vált a betegsége miatt. Társai, akik között a legjobb volt, mind előbb lettek tisztek, mint ő. Már ez is nagyon elkeseritette, amihez a betegség különböző következményei is járultak. Ambiciózus katona volt, de léháskodó, könnyelmü lett a betegség után. Kőszegről Komáromba került és próbaszolgálatra jelentkezett a tüzérségnél. Komáromba követte a bátyja is. A család vigyázott rá, féltette és azért szolgált vele egy állomáshelyen a bátyja. Gyönyörü baritonja van s egyidőben operaénekes akart lenni. Majdnem minden hangszerhez ért. Az agyonlőtt ezredorvos gimnáziumi tanulmányait Budapesten, az V. kerületi főgimnáziumban végezte 1896-ban. Igen szolid, jómodoru, magábazárkózott közepes tanuló volt. Érettségije után eleinte Budapesten, majd Bécsben hallgatta az orvosi egyetemet, amelynek elvégzése után a katonaorvosi pályára lépett. Édesatyjuk, Menz ezredes, a 86-ik gyalogezred parancsnoka volt Budapesten, 1896-ban ment nyugdijba.

Leoben, máj. 7.

— Saját tudósitónktól. —

Menz ezredorvos lakásán csütörtökön tartották meg a helyszini szemlét. Megállapitották, hogy a főhadnagy körülbelül egy méter távolságból lőtt, és hogy bátyját egy balról jobbra haladó lövés a hátán érte, egy másik golyó a bal csipőjébe, egy harmadik pedig a szive tájékába furódott. A csipőba furódott golyó a gerincoszlopig hatolt, a gerinc egy részét összezuzta, aminek kétségtelenül az ezredorvos életbenmaradása esetén végtagjainak teljes bénulása lett volna a következménye. *A lövések egyike sem volt halálos.* Az a lövés azonban, amelyet az ezredorvos maga tett, a szivét átfurta és a baltüdőt is összetépte. Menz főhadnagyot ma ujra behatóan kihallgatták, de még mindig megtagad minden felvilágositást arról, hogy mi inditotta a gyilkosságra. A napokban a főhadnagy elmebeli állapotát is megvizsgálják.

MDK

Nagy Zsigmond

34
Magyar Studio I. ~~33~~ 1.

régi elhagyott vasgyár mögött, alacsony kerek domb tetején, barátságos udvarház tekint alá. A Gundelfingerek ősi fészke ez, mely nyilván valami régi vár, vagy legalább is megerősített kastély helyén áll. A Gundelfingerek őse, Pirchalla Márton, podolini plébános úrnak a szepeshelyi levéltárból meritett s eddig kiadatlan adatai szerint, Hedwig tescheni hercegnő, Zápolya István nádor felesége, János magyar király anyja kiséretében Boroszló vidékéről a XV. században szakadt hazánkba s eredeti neve Guldenfinger volt. Nyilván még ő szerezte meg a krompachi birtokot, amelyet sok küzdelem árán ugyan művészünk is megtartott s javarészében most Kis-Szebenben lakó lányára, Palas Julián főhadnagy feleségére hagyott, akinek szivességének köszönhetem az okmányokat, amelyek alapján az alábbi életrajzot megírtam.

Gundelfinger Gyula Krompachon 1833-ban, április 28-án született. Nagyapja Gundelfinger György, Szepes vármegye alispánja volt, apja Gundelfinger József, birtokán gazdálkodott, amelyhez akkor a mai nagyszabású gyártelep magvát alkotó vasgyár is tartozott. Gundelfinger Gyula gyermekévei igen szomorúan teltek el. Apja már 1838-ban meghalt s anyja, született Szinyei Merse Matild pár évvel azután gróf Szirmay István huszáralezredeshez s dúsgazdag földbirtokoshoz ment másodszor feleségül, aki 1857-ben Ferenc József királyunk miskolci látogatásakor a fejedelem színe előtt halt meg hirtelen, amidőn egy banderium élén lóháton fogadására sietett.

Gróf Szirmay István kissé különködő, de jólelkű ember volt. Művészünknek nem is annyira miatta, mint inkább anyja miatt lett keserves a sorsa, aki a büszke és dacos gyermektől korán hidegedett el, még pedig főleg azért, mert Marcel bátyjával és Hermina nővérével ellentétben, tanulás helyett holmi haszontalan verseskönyvek olvasásával és rajzolgatással töltette el java idejét. Történt egyszer, hogy szülei kastélyában az őrizetlenül hagyott aprópénznek és egyéb kisebb értékű holminak egymásután lába kelt. Amidőn a házitolvajt az inasok sorában keresték, ezek a magába zárkózott fiúra hárították a gyanut. Anyja hitt nekik s a fiú ártatlansága tudatában s az őt ért igazságtalanság miatt való fölháborodásában érdemesnek sem tartja, hogy védekezzék. Konok hallgatását s ezután még dacosabb viselkedését félreértik s amint ezt akkoriban a „rossz gyerekkel" tenni szokás volt, a katonasághoz szánják, hogy ott embert faragjanak belőle. Gundelfinger Gyula szó nélkül engedelmeskedik szüleinek, holott a katonáskodáshoz semmi kedve. Gyermekévei keserűségével szívében hagyja el anyját. Ifjúsága szomorú emlékei kisérik végig élete egész útján, teszik az igazság fanatikus bajnokává, aki a maga, de még inkább a mások igazságáért szinte mindenét föláldozza. Az abszolut igazság keresése még élete nagy céljától, a művészettől is eltereli, családjával szemben óriási konfliktusokba sodorja, egész életét megkeseriti. Kudarcai, amelyek eközben érik, a helyett, hogy elcsüggesztenék, új küzdelmekre késztetik s hitét, különösen a mások igazságának ügye iránt élte végéig nem veszíti el. Szinte csodálatos, mint ér rá tengernyi baja között is mások javáért érdeklődni, másokat biztatni s főleg amikor művészetről van szó, a csüggedőket, mint Szinyei Merse Pált is, előszóval, mázsás érvekkel teli hosszú levelekkel új küzdelmekre serkenteni. Ő maga eközben észre sem veszi, mint nyügözi le testét-lelkét az igazság mohó keresése, mint távolítja el egyre jobban élete ideáljától: a művészettől. És szakadatlan csalódások okozta boldogtalanságában úgy látszik sohasem ébredt annak tudatára, hogy a boldog emberek átlagának élete e földön a féligazságokkal való megalkuvások szakadatlan láncolatából áll.

Gundelfinger Gyula mint hadapród a 2-ik huszárezredbe került s élte legszebb éveit helyőrségről-helyőrségre vándorolva Csehországban tölti el. Legkedvesebb foglalkozása most is a rajzolgatás. Főleg a régi várromok, elhagyatott zordon tájak érdeklik, ezek rajzán kívül útszéli korcsmák, marcona huszártípusok képeivel vannak tele ifjúkori vázlatkönyvei. Rajzait másoknak nem igen mutogatja, biztatást a művészi pályára így nem is nyer senkitől. Ő maga azonban, úgy látszik, tisztában van tehetségével. Szüleire villámcsapásként hat, amidőn arról értesíti őket, hogy otthagyja a katonaságot s művészi pályára lép. A kato-

TANULMÁNY
SZENES FÜLÖP RAJZA

ártalmatlanná tegye öcscse ellenfelét. A dolog becsületbiróság elé kerül. Ez a sorsra bízza a döntést s a sors Szirmay grófot rendelte elsőnek a küzdőporondra. A párbajnak, mely akkoriban országszerte feltünést keltett, Eperjes mellett a cemétei erdő volt a színhelye; ideje egy ködös novemberi reggel. „Öcsém — írja Gundelfinger 1881. december 14-én Nissel bécsi írónak, régi ismerősének — a párbaj helyén csodálatos bátorságot tanúsított. Tudta, hogy minden áron én akartam elsőnek kiállani, hogy ellenfelétől. így lehetőleg megszabaditsam. S most melle egész szélességével szembe helyezkedve a 15 lépésnyi távolság legszélső határvonalára állt és sokáig s nyugodtan célzott. Amire füst széjjeloszlott s ellenfele sértetlenül állt helyén, bizalma oda lett a fegyverrel szemben, amelyből egészen másfelé röpült a golyó, mint ahová célzott . . . Másodszorra ellenfele ismét lőtt s öcsémet keze fején találta. Közben a pisztolyok elromlottak s az én párbajomat délutánra halasztották. Én régóta ismerem az ilyen rossz pisztolyokat s golyójuk eltérését is lövés közben. S jóllehet, az ilyen dologban gyakran téved az ember, ez egyszer nem csalódtam. Alig, hogy féloldalt kiálltam, ellenfelem most is hirtelen elsütött lövése hátgerincemet súrolta. Az én pisztolyom csütörtököt mondott s nekem az adott húsz másodpercnyi időn belül a kakast ismét felhúzni és nyugodtan célozni kellett. Ellenségem igen sovány ember volt s alig szolgált jobb célpontul, mint egy virágkaró. Golyóm mégis talált, a hetedik bordáját keresztül törve, tüdejét és szivét fúrta át. Mégis halálos sápadtsággal arcán egy ideig állva maradt s én szinte azt hittem, hogy nem találtam el“ ... A halálos párbaj után Gundelfinger és öcscse önként jelentkezett az eperjesi ügyészségnél s az apróbb tagosítási és egyéb birtokpereken kívül a testvéreivel folytatott és a Szirmay-féle nagy perhez párbaja miatt újabb pert szerzett. Egyik levelében, amelyet Szinyei Merse Pál nejéhez intézett, aki első feleségének húga s egykori gyámleánya volt, arról panaszkodik, hogy alig győzi számon tartani pörei tárgyalásának határnapjait. Mindazonáltal ráér másfél sűrűn teleírt íven legjobb barátját csüggedéséből fölrázni. Levelének e része Szinyei Merse Pál művészi pályájára vonatkozólag oly érdekes, hogy az alábbiakban szószerint közlöm. Tudjuk, hogy Szinyeinek 1873-ban nálunk kiállított s ma már műtörténelmi nevezetességű „Majális“ című képét a hivatalos kritika gúnyos kicsinyléssel fogadta s ezután induló sajtónk agyonhallgatta. Ilyen és ehhez hasonló kudarcok érték Bécsben is s ő elcsüggedve, Jernyén, családi birtokán vonult meg és ott kizárólag gazdaságának élt. „Örömmel értesülök arról — írja Gundelfinger 1882 október 3-án Zsolcáról, a művész nejének, egykori gyámleányának — hogy Pali ismét komolyan hozzáfogott művészi tevékenységéhez; de nemcsak én, hanem mások is, mert Palinak, úgy látszik, fogalma sincs arról, mint becsüli és szereti tehetségét minden tisztességes és hozzáértő ember. Csak egyetlen erre vonatkozó tapasztalatomról értesítlek. Mikor Keleti Gusztávot, a mintarajziskola igazgatóját meglátogattam, aki Rahlnál tanulótársam volt, hazánk e legkiválóbb műkritikusához egy külföldi festő jött látogatóba s mi Magyarország legkiválóbb festőiről beszélgettünk. Keleti Palit is szóba hozta s azt mondta, hogy nem tudja, miért nem látott már oly régen tőle semmit. A külföldi festő erre azt felelte: úgy hallottam, hogy megnősült s azóta semmit sem fest többé. Én hallgattam s a beszélgetés más tárgyra terelődött. Ekkor azonban megfogadtam, hogy fölkérlek: bird rá befolyásoddal Palit, hogy ismét komolyan hozzálásson a művészethez és hogyha neked ez sikerül, serkentsd mindig munkára, amint ezt nem egy kiváló mester felesége tette, mint pl. a német Düreré is. Leveled egyik része ugyancsak gondolkodóba ejtett. És én e gondolkodásom eredményét is közölni akarom veletek. Ne vegyétek rossz néven, ha iránt atok való igaz barátságból úgy viselkedem, mint egy professzor“.

„Te azt írod: Pali most több képpel egyszerre akar fellépni s ha ezekkel sem arat sikert, teljesen szakít a festéssel s egészen jernyei gazdaságának fogja szentelni életét. — Az Isten szerelmére! Milyen gyermekes gondolkodás ez! Pali egyetlen sikerre számit. Mindent egyetlen kártyára akar tenni s ha

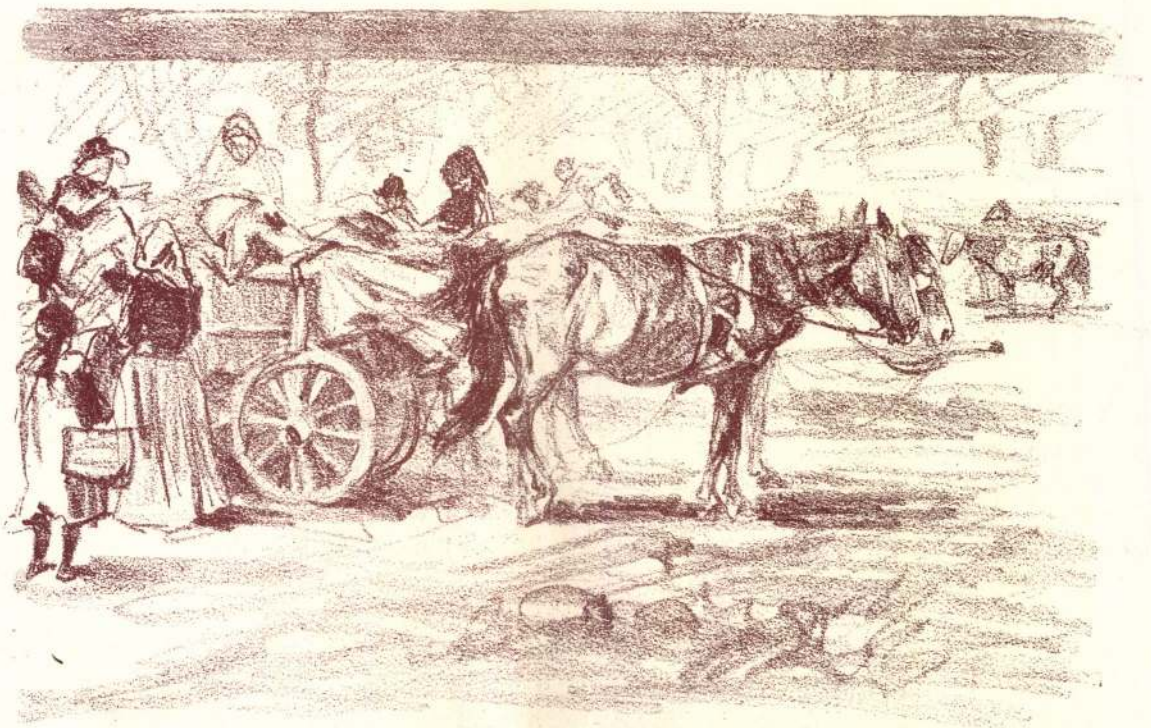

VÁSÁROS SZEKÉR
PÁLLYA CELESZTIN RAJZA

sen a maga ura. Gundelfinger, hogy embert faragjon belőle, anyja beleegyezésével magával viszi Münchenbe, hol tanulmányait folytatni akarja. Hat évig él itt. Schleich Eduárd és Böcklin tanítványa. Ám sokat nem tanulhat; öcscsén kívül a távolból is folytatott pörei, gyámleányainak ügyei emésztik föl java idejét. Aránylag mégis Münchenben festette a legtöbbet. Képei, amelyekkel a hetvenes és nyolcvanas években a budapesti és bécsi kiállításokon szerepelt, java részt itt, vagy legalább itt festett tanulmányai alapján készültek. A müncheni iskola hatása mindazonáltal nem igen látszik meg e munkáin. Gundelfinger romantikus felfogású tájképein most is a düsseldorfiak tanítványa maradt, tanulmányai pedig szigorú rajzukkal Keleti műveihez hasonlóan a Rahl-iskolára vallanak. Csak amire mostoha öcscse nagykorú lett, tért vissza vele Gundelfinger Münchenből Magyarországra, hogy birtokainak átvételénél segítségére legyen. A sárosmegyei Szent-Mihály azonban s a borsodi Szirma-Besenyő a pusztulásnak ugyanazt a képét mutatja, mint Düsseldorfból való visszatérése után Krompach. Gundelfinger most is erős kézzel lát hozzá mostoha öcscse birtokainak rendezéséhez s rokonsága részéről fenyegetett érdekei megvédéséhez. Buzgólkodása azonban óriási pört zúdit védence nyakába, amelyben ismét ő akar helyt állani. A rokonok Szirmay gróf apai örökségének hitbizományi jellegét támadják meg. Minthogy az eredeti okmányok a szent-mihályi családi levéltárban nincsenek meg, Gundelfinger három éven keresztül maga jár levéltárról levéltárra, hogy az okleveleket összekeresse. Közben azzal vádolja öcscse sógorát, báró Luzsénszky Józsefet, hogy az okmányokat ő tüntette el. Ennek fia erre Szirmay grófhoz őt és Gundelfingert vérig sértő s tanukkal láttamozott levelet ir, amelynek párbaj az elkerülhetetlen következménye. Gundelfinger a pör befejezése után akar csak lovagias elégtételt kérni. Ám ellenfele, aki híres céllövő, nem nyugszik. Gundelfingernek ekkor eszébe villan, hogy a rokonság talán igy akarja láb alól tenni a fiatal grófot, hogy aztán, be nem várva a pör kimenetelét, örökségén osztozkodjék. Amikor a párbajt nem halaszthatja el, fűt-fát megmozdit, csakhogy ő állhasson ki először s

ÖREG KOLDÚS
NAGY ZSIGMOND RAJZA

naságnál, nyilván mostoha apja befolyása révén, gyorsan halad előre. 1854 ben már főhadnagy s anyja hallani sem akar arról, hogy fényesnek igérkező katonai pályafutását művészi szeszélye kedvéért föláldozza. Gundelfinger Gyula mindazonáltal még mint huszárhadnagy 1855-ben Rahl bécsi iskolájába lép, amelynek magyar növendékei közül a legtöbbet Keleti Gusztávval érintkezik. Anyja közben egészen leveszi róla kezét, a fiú erre azzal felel, hogy pör útján nagykorúsíttatja magát. Így jut a bérbe adott krompachi birtok jövedelmének reá eső harmadához s 1856-ban Düsseldorfba megy. Bár nővére, gróf Hardenberg Oszkár felesége, az apai örökség jövedelmének reá eső részét is átengedi neki, művészünket tanulmányaiban csakhamar anyagi gondok zavarják meg. Úgy látszik, hogy mint a huszárságnál, itt is az otthon megszokott nagyúri módon élt, azonfelül, mint afféle nyughatatlan lélek, sokat utazott is. Bejárta a Rajna völgyét, megfordult a breisgaui Freiburgban, amelynek szomszédságában a Guldenfingen nevű faluban ősei nyomát kutatja; mert fogalma sincs arról, hogy családja egész más vidékről s még a XV. században szakadt Magyarországra. 1858-ban félbeszakította düsseldorfi tanulmányait s amint egy későbbi pörei miatt önigazolásul kiadott röpiratban elmondja, kölcsönzött pénzzel kellett visszautaznia, mert anyja ellenezte pályaválasztását és minden támogatást megtagadott tőle. Gundelfingernek az volt a szándéka, hogy apai birtokát maga veszi át, rendbe hozza, jövedelmezőbbé teszi s aztán tovább folytatja tanulmányait. Ám a birtok, „minden felügyelet nélkül hagyva, 24 évi bérlet után szinte teljesen elpusztult, azonkívül elhanyagolt régi proporcionális és egyéb perekkel elhalmozva egyre kevesebbet jövedelmezett". Hatalmas erdőségeit lezárolták, mégis boldog boldogtalan pusztított bennük. Művészünk minden jogismeret és tapasztalat nélkül azt hiszi, hogy két-három év alatt „kimenti az atyai vagyont sajnos állapotából". Ám évek mulnak, amíg emberfölötti erővel nagyjában rendbe szedi és jövedelmezőbbé teszi, amikor pedig 1866-ban osztályra kerül a sor, bátyja, aki szüntelenül mostoha apja birtokain élt, oly követelésekkel lép föl ellene, hogy a dolog pörre kerül, amely húsz évnél tovább tart. Nővére kezdetben az ő pártján volt, később azonban bátyja nyeri meg a maga részére s a pör még elkeseredettebb módon folyik tovább.

Kiállításainkon Gundelfinger 1866-ban szerepelt először. Egy tájképet küldött a pesti képcsarnokba, amely a kiegyezést megelőző mozgalmas időben nem sok figyelmet keltett s azért, bár Keleti a király várt látogatására hivatkozva levélben ellenkezik, még a kiállítás bezárása előtt visszakéri, palettáját egy időre szegreakasztja s egész odaadással pörbeli ügyeinek gondozásához lát, amelyek csakhamar a mások érdekében vállalt pörök miatt hihetetlen mértékben megsokasodnak. Krompachi rusztikálása közben sokat érintkezik a szomszédos szepességi földbirtokosokkal. Energiája mindenütt bámulatot kelt s a lőcsei Probstner Adolf özvegye, Jancsó Zsófia talán azért szemeli ki két felserdült lánya gyámjának. Ám a szépségükről s fenkölt szellemükről messze földön ismert lányok apai ágon való rokonai, anyjuk 1870-ben történt halálakor perrel támadják meg a végrendeletet s a maguk köréből akarnak gyámot kirendelni. A Probstner-lányoknak művész gyámjukhoz nagyobb a bizalmuk s a midőn Gundelfingert két fórumon a törvényszék megfosztja gyámi jogától, a legidősebb lány, Mária, bár szerelemről szó sincs köztük, házasságra lép Gundelfinger Gyulával s így játszszák ki a rokonságot. A házasság mindvégig csak papiroson volt meg, s bár férj és feleség többnyire egymástól távol, jó barátságban élt egymással, nagy nyüg volt művészünkre s szabadságában ugyancsak korlátozta. Amikor pedig nyolc év mulva válóper vet véget a házasságnak, Gundelfingernek már ismét van kiért küzdenie. Mostoha öcscse, gróf Szirmay Alfréd ez, aki később elvált nejét feleségül vette. A fiatal gróf 1852-ben született, de Gundelfinger csak röviddel azelőtt ismerkedik meg vele, hogy a Probstner-lányok gyámja lett. Anyjával félig-meddig kibékülve a Szirmay grófok birtokára látogat el, Szirma-Besenyőre. Szíve megesik félig árva mostoha öcscse sorsán, aki a hatalmas Szirmay-vagyon egyetlen örököse s akit állítólag rokonsága befolyására úgy nevelnek, hogy sohase lehes-

történeti hűség rovására is jogosult. Nem egészen tudok megbarátkozni a ruházatnak, a ló díszének túlságos csillogtatásával. A ruházatnak, a díszletnek csak alárendelt szerepe lehet a művészi alkotáson. S nekem úgy látszik, hogy Strobl mester kissé elfogult buzgalommal igyekezett minden apróságot szembeötlően érvényesíteni, a mivel a korhűségnek vélt adózhatni. A sok pityke és függő dísz alatt elhomályosult a nagy érzés, a „grand style", mely a monumentumnak felépítésében és vonalmentében melegebb életet, meggyőzőbb igazságot juttat felszínre, mint a felöltöztetett modell, a műteremben „természetesen" redőzött palást és a beállított ló tárgyilagos ábrázolásának leggondosabb részletessége. Ez a „grand style" valamikor a vérében volt a művészeknek. Ott a Halászbástyának a tövében van annak egyik kiválóan érdekes példája: Kolozsvári György és Miklós XIV. századi mestereknek remekműve, Szent György lovas szobrának prágai eredetije után öntött mása. Az Alpokon innen a középkorban nem jött létre ennél a magyar alkotásnál kiválóbb lovas-szobor. Nagyon üdvös gondolat volt Schulek lépcsőzetébe ezt a régi magyar mesterművet beleilleszteni.

Némi kifogásoló megjegyzést Stroblnak művéről annál inkább meg lehet kockáztatni, mert vannak másfajta szobrai, melyekkel méltán elismert hírnévre tett szert. Műtermében nem régen láttam a kis Albrecht főhercegnek élettől csattanó egész alakját, amint egy szintén mesterien mintázott orosz agárhoz támaszkodik. Oly egy csapásra készült, előkelő és egyöntetű szobormű ez, hogy megállaná a helyét Van Dycknak, vagy Gainsboroughnak fejedelmi gyermekcsoportjai közelében is.

Szent Istvánja pedig magasan fölötte áll legtöbb szobrainknak — amivel sajnos nincs sok mondva — s ha szó is fér hozzá, örüljünk annak, hogy ha nem is érte el, de legalább komolyan megközelítette a művész a feladat nagyságát.

Sikerültebbeknek tartom a talapzat alsó mezőin Stroblnak négy relief-művét a síkból élesen kiemelt, de a talapzathoz stílszerűen illő, lapos kidolgozásával. Ezek a reliefek a homlokrészen Szent Istvánt mint uralkodót, az egyik hosszoldalon koronáztatását, a másikon Bécs meghódolását ábrázolják, míg a hátsó mezőn az építőmester Székesfehérvár négytornyos bazilikájának kis mintáját mutatja be a szent királynak. Rokonszenves ötlet volt, hogy Strobl a középkori mesternek arcvonásaiban a Halászbástya nagy művészét, Schulek Frigyest örökítette meg. Szellemes kifejezése ez annak a benső kapcsolatnak, mely a jelent és a multat századok után ismét összefűzi, úgy amint a középkori mesterek nyomán régi dicsőségünket felújítja Schuleknek a remek alkotása.

Az új eszmék, az új törekvések, az árúcsarnokok, a vasuti indóházak, a tőzsdék hadd fejlesszenek újabb művészeti áramlatokat. A szövevényes modern élet bőséges teret nyujt a tehetségek egész rajának, hogy az új szükségleteknek és az új anyagoknak megfelelő formanyelvet teremtsenek.

De ha a nagy hagyományok nemzetfentartó erejét a mostani és a jövő nemzedékek számára az elernyedéstől meg akarjuk menteni, úgy a történeti művészetre is még nagy feladatok várnak, hogy óvja meg a romlástól megmaradt emlékeinket s újabb alkotásokkal tartsa ébren ezeréves multunknak kultuszát.

A történeti hagyományok által megszentelt helyeken csak a történeti művészet lobbanthatja fel a régi dicsőség lángját.

Amennyire irodalom és képzőművészet között analogiát keresni lehet, van valami szellemi rokonság Schulek Frigyesnek a Halászbástyán kifejtett epikai művészete és Arany Jánosnak a Toldi-trilogiája között. Tőzsgyökeres és régies a nyelvezete mind a kettőnek. Történeti multunkat eleveníti fel a költő és a művész is. Korhű és anachronizmustól ment mindkettőjük előadása; — de azért korunknak fiai ők, felfogásban és érzésben egyek vagyunk velök. Csakhogy az ő gondolat- és érzésviláguk a nemzet életének századait képes felölelni és remekműveikben minket, a mai nemzedéket, felemelnek a rég porladó nagy elődöknek eszményi közelségébe.

Hódoljunk hálásan az ő teremtő és feltámasztó nagy szellemüknek.

SZMRECSÁNYI MIKLÓS

GUNDELFINGER GYULA FESTŐMŰVÉSZ

A Nemzeti Múzeum képtárában Gundelfinger Gyulának két festménye látható. Az egyik „Árva vára“ pontos rajzával, hideg színezésével Keleti Gusztáv munkáira emlékeztet. A másik Szinye-Lipócz vidékét tárja elénk; komor fenyvesek koszorújában erdős domb tetején omladozó vár romjai búsulnak, a háttérben borongós, felhős ég. Ez utóbbi kép arra vall, hogy mestere a mult század ötvenes-hatvanas évei táján Düsseldorfban járhatott iskolába. Többet ennél s születése és halála dátumánál, a melyet a képtári lajstrom is közöl, még a művészet világában járatosabbak sem tudnak nálunk Gundelfingerről. Szó sincs róla, Gundelfinger nem volt olyan határozott, kiforrt és önálló tehetség, hogy a művészet-történetírás behatóbban foglalkozhatnék munkásságával. De kétségtelenül tehetség volt, akit csak élete viszontagságai akasztottak meg fejlődésében. Mult századbeli szellemi életünk azon elég nagyszámú hullócsillagai közé sorozhatjuk, akik irodalmunk és művészetünk egéről egyaránt letűntek, mielőtt a tehetségük próbáiban rejlő fényes igéreteket beválthatták volna.

Gundelfinger nem halt meg fiatalon. Ám rendkívül mozgalmas életének jóformán csak nehány esztendejét szentelhette művészetének, amelyen pedig valóságos rajongással csüngött. A Nemzeti Múzeumban levő két festményén s az ugyanitt őrzött öt tájképtanulmányán kívül alig egy tucatnyi befejezett festménye s mintegy másfél száz olajvázlata és nehány vázlatkönyve maradt ránk. De ha e dolgainál kevesebbet és jelentéktelenebb munkát festett volna, már csupán azon szoros kapcsolatnál fogva is, amely legkiválóbb művészeink egyikéhez, a pleinairfestés úttörő mesteréhez, Szinyei Merse Pálhoz fűzte, bizvást megérdemelné, hogy emlékét megőrizzük.

Ahogy a kassa-oderbergi vasút vonala a Tátra felé igyekszik, a krompachi állomáson túl jobbfelől, a

Művészet 1906. 4. szám

M Ű V É S Z E T . Péczely
II.évf. 1903. Béla
308.l.

N a g y Z s i g m o n d :

Tanulmány

Vereskrétarajz.

Egész oldalas kép.

Képes Pesti Hirlap 1931 LIII szept.lo.

2 o.

Rozgonyi

Nagy Zsigmond: A spanyol királyné képmása. 7x9

M Ű V É S Z E T
V.évf. 1906.
124.l.

Péczely Béla

N a g y Z s i g m o n d :

Krisztus és Pilátus

Szénrajz.

M Ű V É S Z E T
IX.évf.1910.
152.l.

Péczely

N a g y Z s i g m o n d

vázlatkönyvéből/Matrózruhás fiu/

Szénrajz.

Péczely Béla

N a g y Z s i g m o n d :

Vizhordó leány. Ecsetrajz.

M Ű V É S Z E T .
I.évf. 1902.
4.sz. 272.old.

903.

zágos bizottsága.

A beadvány { száma: 190
kelte: 11/18 1903
beérkezése: 11/18 1903.

M Ű V É S Z E T éczely
IV.évf.1906. Béla
236.l.

N a g y Z s i g m o n d:

Öreg koldus.

Szénrajz.

Péczely Béla

N a g y Z s i g m o n d :

Tanulmány/Anya gyermekével/

Tusrajz ecsettel.

Egész oldalas kép.

M Ű V É S Z E T .
II.évf. 1903.
53.old.

Madrid.Nagy Zsigmond

Magyar Müvészet 1925.493-
Madrid

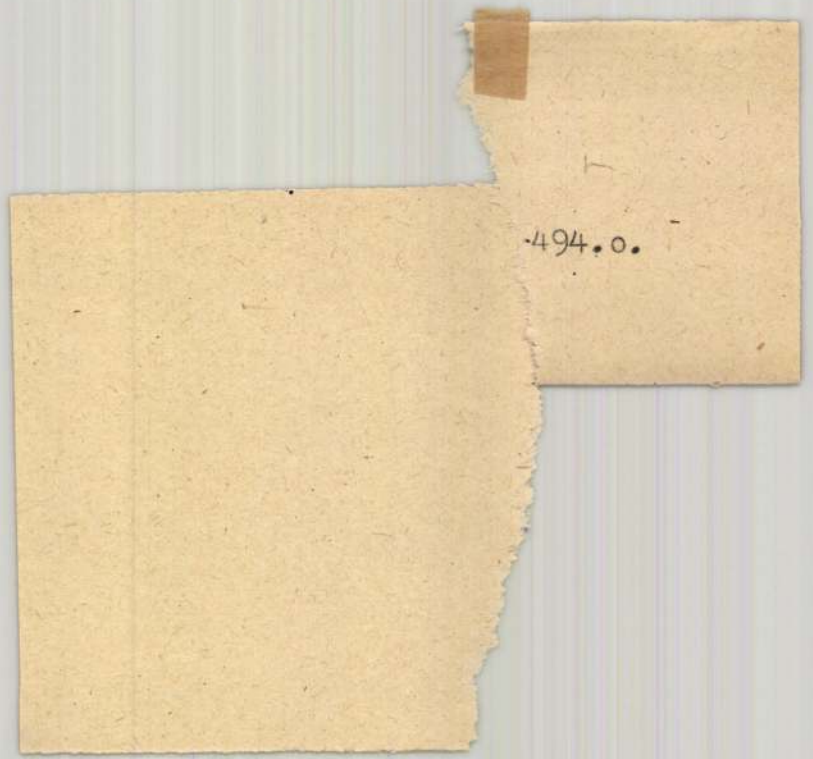
-494.0.

Nagybánya. Nagy Zsigmond

Magyar Müvészet 1925. 493-494. o.
Madrid.

London. Nagy Zsigmond

Pesti Hirlap. 1925. máj. 19.9

Magyar képkiállítás Londonban

Páris. Nagy Zsigmond

Magyar Müvészet, 1925. 493-494. o.
Madrid

Páris. Nagy Zs.

Pesti Hirlap. 1925. nov. 13. 2

Sz. F.: Nagy Zsigmond párisi kiállítása

gügyei

Nagy Zsigmond festő

lásd Gyügyei Nagy Zs. alatt is.

Magyar Müvészet 1925.493-493.o.
Madrid

N a g y Zsigmond festő

M Ű V É S Z E T
II.évf. 1903.
75-76.
"Müvásár"

Nagy Zsigmond

Katol.Szemle.1930.I.449-58.l.

Gy.Nagy Zs.

Katol.Szemle.1931.I.295-301.l.

Gy.Nagy Zsiga festö.

Katol.Szemle.1931.II.903-10.l.

MDK

Nagy Zsigmond

Jézus az irástudók közt

A királya Mücsarnokban. Vasárnapi Ujság 19ol. 18. sz. 296.l.

Nagy Zsgmond MDK

Napkeleti bölcsek, olf.

Műcsarnok 1903. tavaszi nemzetközi kiáll.

MDK

Nagy Zsigmond, festöm.
1872-1932

Két csavargó. Olf. Jelz.

Árv. Csarh. 1937. okt. 83. sz./Árv. Közl. rk. sz./ XI. 1.

Nagy Zsigmond

MDK

Zsófika, olf.

A mester, olf.

Sütkérező gyerek, olf.

Műcsarnok 1905/6. téli kiáll.

Nagy Zsigmond

MDK

Iskolakerülők, olf.

Műcsarnok 1902/3. téli kiáll.

Nagy Zsigmond

MDK

Mezitelen, olf.

Az utolsó darab kenyér, olf.

Somogyi kanász, olf.

Műcsarnok 1902/3. téli kiáll.

MDK

Nagy Zsigmond, festőm.
1872-1932

Két csavargó. Olf. Jelz.

Árv. Közl. 1937. 4.rk.sz. 3c.1.

Nagy Zsigmond MDK

Elhagyott család, olf.

Műcsarnok 1904. tavaszi kiáll.

MDK

Nagy Zsigmond, festöm.
1872-1932

Golgotha. Olf. Jelz.

Árv. Közl. 1936.márc.76.sz.2.rk.sz. 45.1.

Nagy Zsigmond MDK

Illusztráció Berzsenyi D. müveihez, tus

Műcsarnok 1902/3 téli kiáll.

MDK

Nagy Zsigmond és Ferenc

Bronzérem kitüntetést kapott a st. louisi világkiállitáson.

Művészet, 1904. 406.l.

gyügyei Nagy Zsigmond, festöm.

Krisztus.
Törpe, zöldségekkel.
Napnyugta.
Krisztus a kereszttel.
Krisztus elfogatása. 2o.l.
Törpe gitárral. "
Paprikák és almák. "

Mücs.-OMKT. 1934. Emlék - és gyüjt.kiáll.
1934márc.3.-ápr.2.
Gy.N.Zs. emlékkiáll. 19,2o.l.

MDK

gyügyei Nagy Zsigmond, festöm.

Kirándulók a nagybányqi hegyekben.
Szerelmesek.
Spanyol donna.
"La Faunesa".
A forrásnál.
Háremhölgyek.
Cigányleány.
Akt virággal
Öszi hangulat.
Fél akt. - Hazatérés a munkából.

Mücs.-OMKT. 1934. Emlék- és gyüjt.kiáll.
1934.márc.3.-ápr.2. Kat. 20.l.

MDK

gyügyei Nagy Zsiga

Vásárosok, repr.

Képzőművészet 1930. 30. sz.

111.1.

MDK

gyügyei Nagy Zsiga

Képzőművészet, ~~194~~ 1932. VI. 48.sz. 67. l.

MDK

gyügyei Nagy Zsiga

Független Művészek Társ.kiáll. Képzőművészet 1930.
31.sz. 146 l.

MDK

gyügyei Nagy Zsiga, festöm.

csendélete egy meglepö epigramma a Golgotha hihetetlen drámai erejü festményei és komoly tárgyu genrei mellett.

Boross Mihály: ..magyar festök csendélet kiállitása. Képzömüvészet.1932. 48.sz. 67.l.

gyügyei Nagy Zsiga MDK

Képzőművészet 1931. 37.sz. 42. l. kép

gyügyei Nagy Zsiga MDK

Pihenők a Virághegyen

Mücsarnok 1930/31 jubileumi kiállitás

MDX

Nagy Zsigmond

Művészet nevelő a Művészet
Téli Tárlatán.

N. Ú. 929. XII. 22.

Gy. Nagy Erika

Szerepelt a Balatoni Társaság földvári ki-
állításán.

Vk 1933. VIII. 11.

Gy. Nagy Zsigmond

— **Gy. Nagy Zsigmond emlékkiállitása.** Gyügyei *Nagy Zsigmondnak*, a nemrég elhúnyt kiváló festőművésznek özvegye a művész műtermében *(Wekerle Sándor-utca 22)* ujra megnyitotta férje munkáinak azt az emlékkiállitását, amelynek a Műcsarnokban oly nagy sikere volt. A kiállitás megtekinthető délelőtt 10 órától d. u. 6 óráig.

PH 934. IV. 12.

PH. 934. IV. 12.

gy. Nagy Zsigmond
Összeesküvők, olaj

Alkotás Művészház XVI. Kiállitása. 1943.
aug. 3 1.

Szegedi Képzőművészeti Egyesület kiállításán.
1904. márc. 1.

MDK

g. Nagy Zsigmond, festő-

Összecskűrök, of.

Alk. Művészház. - XIX. Kiáll. - 1943 okt. - Nagy.

Mesterek. - Jegyz.

M. D. K.

G. NAGY Zsigmond testő
gyüggyei

Számos Munkácsy-rajz és kép kamási-
rája, tőleg a bibliai képek korából,
továbbá Krisztus a munkások kö-
zött, Shylock

bégvári 1958. 262.

MDK

Gy. Nagy Zsiga, festő.

Aratók, of.

Csendesül a láthatár, of.

Golgotha. of.

Nemz. Szal. - A Független Műv. Társ. - IV. kiáll.

1931 XI. - Kat.

gyügyei Nagy Zsigmond MDK

Cigányszekér

Akt háttal

Narancsszüret

Pihenő cigányok

Mücsarnok 1934 emlék- és gyüjteményes kiállitás

Gy. Nagy Zsiga

Kiállít

MH. 1932. III-6.

gyügyei Nagy Zsigmond MDK

Fürdés a tengerben

Narancsfák alatt

Naplemente

A toledoi szegényházban

Mücsarnok 1934 emlék- és gyüjteményes kiállitás

Evelyn Mary Zeigmond MDX

Pilgrim's Temperham

Worcestershire Alabb

Hapleminster

A selected assortment

Milcestrum 1954 emlek- es Evilthemryem Kiellithe

gyügyei Nagy Zsigmond

MDK

Krisztus a kereszttel

Krisztus elfogatása

Törpe gitárral

Paprikák és almák

Műcsarnok 1934 emlék- és gyüjteményes kiállitás

gyügyei Nagy Zsigmond MDK

Majális

Fürdő cigányok

Krisztus

Törpe, zöldségekkel

Napnyugta

Mücsarnok 1934 emlék- és gyüjteményes kiállitás

gyügyei Nagy Zsigmond MDK

Mise után

Cigányok

"Hattyuk"

Trianon

Mücsarnok 1934 emlék- és gyüjteményes kiállitás

gyügyei Nagy Zsigmond MDK

Politizálók

Fiatal anyák a kertben

Keresztut

Pihenő a narancsszüreten

Mücsarnok 1934 ömlék- és gyüjteményes kiállitás

Bydgoszcz Dnia Zeigowa MDK

Politisation

Plakat anyek a kerepen

Kerepeknt

Plenno a narancsszinyben

Miesiąc 1934 śmiel- ża Cyklonowe Kiałlibe

gyügyei Nagy Zsigmond

MDK

Hazafias liga

Rákosi Jenő

Fürdés után

Matyó anya gyermekével

Műcsarnok 1934 emlék- és gyüjteményes kiállitás

gyügyei Nagy Zsigmond

MDK

Kocsmában

Vizhordó gyerekek

Narancsfák alatt

Szent István napján

Mücsarnok 1934 emlék- és gyüjteményes kiállitás

gyügyeö Nagy Zsigmond MDK

Udvarlás

Ülő leányakt

Beszélgetők

Matyó pár

Mücsarnok 1934 emlék- és gyüjteményes kiállitás

gyügyei Nagy Zsimgond MDK

Anya gyermekével

Kánya Kálmán

Szamaras ember

Pipázó cigányasszony

Mücsarnok 1934 emlék- és gyüjteményes kiállitás

Музей Нау Зайдеид МОК

Дауа Ауелмелеуел

Кенуа Кайман

Заманам ембеп

Ғіфеқо сіфеқуаааоқу

Мідаатоқ 1934 ақлоқ- ең Құлдембуае Кіяіііуда

gyügyei Nagy Zsigmond MDK

Sütkérezők, fürdő után

Énekesek

Valenciai leány

Korsós fiu

Műcsarnok 1934 emlék- és gyüjteményes kiállitás

Sylvester Mary Zaigmond

Bitterroot, Ruby Vera

Hancock

Valencia Jenny

Kenobi Ila

gyügyei Nagy Zsigmond MDK

Hazatérők

Bucsun

Árnyékban

Terefere

Műcsarnok 1934 emlék- és gyüjteményes kiállitás

Sylvester Mary Redgrave

Hazebrook

Bacsun

Airyeldan

Therefore

gyügyei Nagy Zsigmond MDK

Kirándulók a nagybányai hegyekben

Szerelmesek

Spanyol donna"

"La Faunesa"

A forrásnál

Mücsarnok 1934 emlék- és gyüjteményes kiállitás

Nagy Zsigmond

MDK

gyügyei Nagy Zsigmond MDK

Háremhölgyek

Cigányleány

Akt virággal

Őszi hangulat

Mücsarnok 1934 emlék- és gyüjteményes kiállitás

gyügyei Nagy Zsigmond MDK

Félakt

Hazatérés a munkából

Mücsarnok 1934 emlék- és gyüjteményes kiállitás

Gyűlyei Nagy Zsigmond

Példák

Használása a munkából

MDK

gy. Nagy Zsigmond, festő.

-

összeesett vök.

Of.

Alk.- Mův. Hár. - XVI Kiáll - 1943 rang

Magy. Mesterek.

Jegyzék.

gy. Nagy Zsigmond MDK

Krisztus

Golgotha

Műcsarnok 1930 Szent Imre emlékkiállitás

NAGY Zsigmond festő

pályázott 1905-ben a fővárosi festészeti díjára, és megis kapta

ld. Erdei 1991 77, 78

az uj
128 Tu-

zták?
kivé-
tán,
juk,
álmán-
t az

temet-
ologi-
e az
érdeké-
lomban
emplom

epkorban nem tu-
prelátusok, akik
ltalában vagy kü-
ntmisét bemutat-
igy született
rtui in ecclesia
t ~~fideles et~~ bo-
leges leirni, hogy
ghatározható. El-
n, de a templomok
kiváltsága,
jogilag is ius

a ciszterciták
és püspökök te-
az engedélyt az
3. századi nagy

√ saját temp
lomaikban

Nagy Zsiga, gyűgyei

Harasérők
c. kepe
repr

Őserő - 1936.
II. ctf. 5 sz. 12 l.

Matyónők c.
kepe repr.

n. o. 18 l.

i Bizottság !

adi ideiglenes várőr népfelkelő soro-
ott, folyó hó 16.-ra katonai szolgálat-
sém Buczek József várfelügyelőnek javas-
ottságot tisztelettel kérni, hogy
ogy katonai szolgálatának idejére őt
aki a teendőket egy meghivott rokonával

bátorkodom, hogy a várőr részére meg-

Nagy Zsiga

f. cotó

irod.

Hel Szemle

1934. 682. 353, 354. l

Kérvelik i utoxei
miért 86 kor?
én mi ért vele 100?

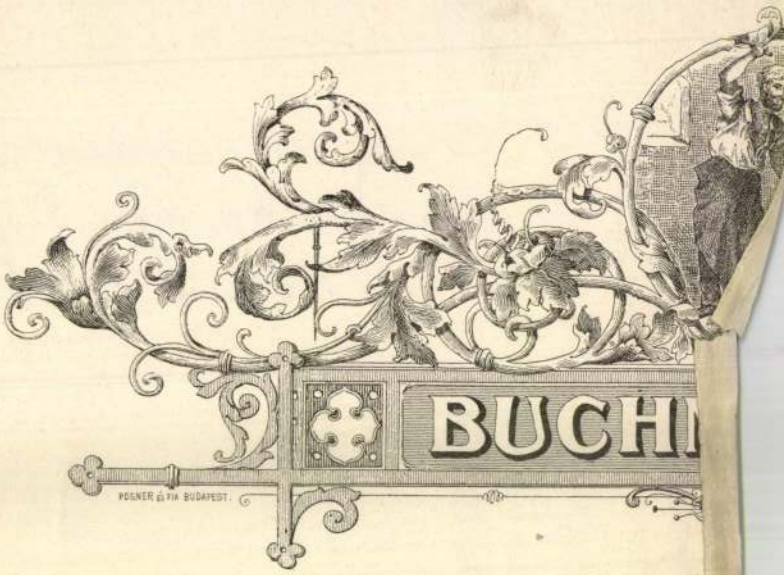

VAS

ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS, VIZVEZETÉK-

Telefon 300. sz.

Nagys. Sztehlo

Nagy Zsigmond

A San-Sebastiánban rendezett kiállitásának sikerére a spnyol királyi ház meghivja és lefesti a spanyol királynét. Onnan Délamerikába megy, ahol a köztársasági elnök portréját készíti el. /Ezt mutatja be a lap Ezután Uruguay-ba megy, majd Berlinbe kerül s Hindenburg arcképét festi. Visszamegy Amerikába és New-Yorkban rendez kiállitást, amelyet Mária román királyné nyit meg. Amerika után Anglia következik, ahol a walesi herceg és Lloyd George arcképét festi meg. 15 évi vándorlás után hazajön és lefesti Horthy Miklóst, Bethlen Istvánt, József főherceget és Apponyi Albertet.

Délibáb, Bp. 1927. márc 19. I. évf. 12. sz. 5. l

Gyügyei Nagy Zsigmond

A festészetet Jaksa István Kresznyák Károly, Gothard István és Gyügyei Nagy Zsigmondtól tanulta.

-----:Vasi festők és szobrászok.
Müvészet, 1976.augusztus - 13. oldal.

Nagy Zsigmond (1872-1932)

„Spanyol nő" o.v. 92x73 cm

J.l.j.: G. de Nagy.

Becsült ár: 4000 Ft

BÁV 42. Képaukció Budapest, 1977. május

Nagy Zsigmond

Az evangéliumi versek ihlete tartja megszállva a müvészt: "Napkeleti bölcsek", "Krisztus sirbatétele" c. müveit emliti meg Voinovich Géza: Tavaszi tárlat c. kritikájában és birálja a képen szereplő keleti/egy-egy tipusát, „mert nem érzik ki belőlük a keleti népnek az öregségben is izzóbb és gyorsabb vérkeringése."

A HÉT, Bp. 1903. ápr. 12. XIV. évf. 15. sz. 242-243. lap

Nagy Zsigmond

A tavaszi tárlaton szereplő müveivel a müvész is előmozditotta a Nemzeti Szalonban rendezett kiállitás nagy sikerét, mint a kritika állitja a "Hónapról-hónapra" c. rovatban.

Otthon, Bp. 1902. április hó
61. lap

Nagy Zsigmond

Müvei szerepelnek a "Téli tárlat"-on, melyről Lázár Béla számol be. Megemliti csavargókat ábrázoló munkáját, aminél kifogásolja alakjainak csunyaságát.

Otthon, Bp. 19ol. dec. hó.
18-29. lap.

Nagy Zsigmond

Koldusképét-egyrészt, mint jó technikai tanulmányt- a kritika megdicséri, másrészt sajnálja, hogy "az érzés külsőségeihez" ragad.
Lázár Béla: "A tavaszi tárlat" c. beszámolója.

Gyermek-arcképét birálva emliti meg a kritika.

Otthon, Bp. 1900. évf. 6. füzet.
49-60. lap

Nagy Zsigmond

Agitátor, 1905
Hosszu asztal mellett hallgatják azasztal végében ülő szavait.

Aradi Nóra: Szocialista képzőművészet jelképei
Kossuth Könyvkiadó/Corvina 1974 39.o.

Nagy Zsigmond

Bibliai tárgyu vásznát nem nevezi meg a kritika, csupán annyit jegyez meg, hogy mint Pentelei Molnár, ugy ő is az aranyéremért küzd. Tövis: "A téli kiállitás"-ról számol be a Müvészet c. rovatban, a Mücsarnokban rendezett tárlaton szereplő müveket méltatva, s evvel ellentétben a fennálló müvészeti politikát élesen elitélve: Vütját állja mindannak, ami haladó, fejlődésképes, modern, ujszerü, s ezért jellemzi a tárlatot az egyformaság, az unalom, a megszokottság, de bizik a szabad müvészeti világban kint rekedt, hajléktalanok munkájában, mivel itt egy egész uj világ tülekedik a maga igazáért és győzelméért.
A HÉT, Bp. 1909. nov. 21. XX. évf. 47. sz. 778-779. lap.

Vmely

mdk

Nagy Zsigmond

biblikus festő Nagybányán gyűlelett
(1872-) ben

Huzella Ödön. A remekmű halála
Kolozsvár 1937

4. L

Nagy Zsigmond

Nagybánya művészete (katalógus)
Magyar Nemzeti Galéria, 1996

Szöveg : 50, 159,

MDK

Nagy Zsigmond, festöm.

gyüjteményes kiállitásán hallatlan egyéni lendülettel festett impresszionista képei hosszu spanyolországi tartozkodását tükrözik. Képein a narancsérlelö délszaki nap sugárözöne vibrál. A formák, konturok szinte elmerzsolódnak, a tárgyak mintegy dekorativ elemei egy-egy szinakkordnak.

A patak vizében megujuló buja vegetáció, az Olajfák hegyének fáklyás misztériuma, a matyó föld etimológiai szinessége. Benne egyik legeredetibb festönket vesztettük el.

Pipics Zoltán dr.: A Mücsarnok gyüjteményes kiállitása. Magyarság. 1934.márc.4.

MDK

gyügyei Nagy Zsigmond festőművész

A barcelonai kiállitáson résztvevő müvészek listáján szerepel.

Cikk: Fordulat a külföldi kiállitások ügyében.

Képzőművészet, 1929.évf. 155, 156.l.

Nagy Zsigmond /lakása: Bajza u. 19/c./

A Müvészet c. rovatban "Müteremlátogatás" c.-mel a lap arról tudósit, hogy megszervezi a képzőművészek és a közönség személyes kapcsolatát, kettős cél érdekében: A közönség látni tanulja a müalkotást, a művész pedig -a látás-nevelés folytán- saját művét tolmácsolhatja.
A lap hétről-hétre közli a cimeket, napokat és órákat, ahol és amikor a művész a közönség rendelkezésére áll mütermében.

A HÉT, Bp. 1903. febr. 15.XIV. évf.
5. sz. 106-107. lap.
7.

MDK

Nagy Zsiga.

A KMTárs magára véve a kockázatot- megvette a Gellérthegy déli lejtöjén, a Kelenhegyiuuti telket, amegépittette Kann Gyula müépitész tervei szerint - a kontinensen ezidöszerint tán egyedülálló Müteremházat, mely 1903 aug.1.-én adatott át rendeltetésének.
N.Zs. elsö lakói közé tartozik.

Hazai Krónika.
Müvészet.1903. 424.old.

Nagy Zsigmond, festő

1967-ben a Pécsi Modern Magyar Képtár megszerezte dr. Tompa Kálmán nemzeti érdekü gyüjteményét. A 19.-20.sz. m gy. Képzőművészetének keresztmetszete. 388 mü, 180 művész Nagy egy művel zerepel. 227.old

KOMVÁRY FERENC: A Modern Magyar Képtár története Uj szerzemények I. 219.old

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, 1967. Pécs, 1968

Nagy Zsiga

Napfényes képeiben feltétlenül "észre kell venni a merészséget, az erős ellentéteknek kiméletlen egymásra bocsátását" és különösen becsülni kell a festőben „vállalkozó kedvét, kitartását a nagy bibliás képekhez és a mindennapi élet széleshullámu eseményeinek megkomponálását."
A Müvészotthonban bemutatott képei közül, a Parázna nőhöz készült előtanulmányrajzait dicséri:"szép, nagy nyugodz mozdulataik vannak a férfialakoknak, szépivű, kerekhullámu vonalakra helyezkednek a karok."
A HÉT, Bp. 1911. ápr. 16. XXII. évf. 16. sz. 262. lap.

VASÁRNAPI UJSÁG

17. SZ. 1905. (52. ÉVFOLYAM.) | SZERKESZTŐ NAGY MIKLÓS. | FŐMUNKATÁRS MIKSZÁTH KÁLMÁN. | BUDAPEST, ÁPRILIS 23.

Előfizetési feltételek: VASARNAPI UJSÁG és POLITIKAI UJDONSÁGOK (a Világkrónikával) együtt { egész évre 24 korona, félévre 12 . | Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG { egész évre 16 korona, félévre 8 . | A POLITIKAI UJDONSÁGOK (a Világkrónikával) { egész évre 10 korona, félévre 5 . | Külföldi előfizetésekhez a postailag meghatározott viteldij is csatolandó.

KRISZTUS KERESZTJÉNÉL.

Ha ránehezednek
Lelkedre a bánat,
Hited, önbizalmad
Magadra hagynának,
S reményed végvárát
Látnád omladozni:
— Krisztus keresztjénél
Tanulj meg, tanulj meg
Tűrni, imádkozni!

Ha csalódnál abban,
A kiben reméltél,
S most látnád be, későn,
Hogy hiában éltél:
Oh, ne siess senkit
Átokkal dobálni,
— Krisztus keresztjénél
Tanulj meg, tanulj meg
Másnak megbocsátni!

Jóságodért hogyha
Gonoszszal fizetnek,
S rosszaságát látod
Csak az embereknek:
Ne siess hozzájuk
Hasonlóvá lenni,
— Krisztus keresztjénél
Tanulj meg, tanulj meg
Vég nélkül szeretni!

Vég nélkül szeretni,
Vég nélkül remélni,
Lelket gazdagító
Eszményeknek élni...
S megállni mellettük
Életre, halálra,
— Krisztus keresztjénél
Tanulj meg hinni egy
Magasabb világba'!

Szabolcska Mihály.

KRISZTUS SIRBATÉTELE. — Nagy Zsigmond festménye.

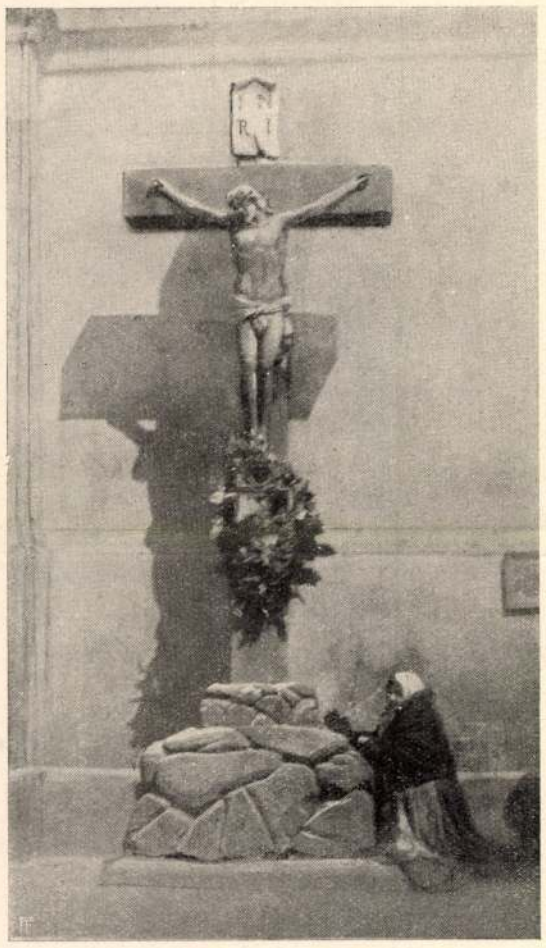

Pillanatnyi fénykép.

A FESZÜLET ELŐTT.

«KRISZTUS SÍRBATÉTELE.»

Nagy Zsigmond festménye.

A husvétot a kereszténység legnagyobb ünnepének tekintették kezdettől fogva. A kereszténység alapeszméje, a megváltás, a husvéti ünneplés tárgyában fejeződik ki legmegragadóbban és legteljesebben. Krisztus kinszenvedése, halála és feltámadása az ő rövid földi élete nagy munkájának betetőzése, a mely új utakat nyitott az emberiség fejlődesének s új alapokat rakott le a történelemnek. S az emberi szivnek és képzeletnek is a husvéti események adják a legtöbb táplálékot. Az a megrázó, de eredményében fölemelő hatású történet, mely Krisztus Jeruzsálembe való bevonulásának fényes jelenetével kezdődik, folytatódik elfogatásával s megkínoztatásával, aztán halála komor, tragikai fenségén át föltámadása diadalmas eseményével végződik, annyi fölemelő érzést kelt a lélekben s oly mélyen megindító hatással van minden hivőre, hogy nem csoda, ha a legrégibb időktől fogva különös áhitattal várták s ünnepelték husvét ünnepét. S az ünnepnek ez a mély eszmei és érzelmi tartalma magyarázza meg azt is, hogy a művészet is minden korban különös szeretettel fordult a husvét felé s egyes eseményeit számtalan képben, szoborban jelenítette meg.

Magyar művészeink is régebben ép úgy, mint újabban gyakran vették festményeik, szobraik tárgyául a husvéti események egyes jeleneteit. Az újabban műtárlatainkon feltünt ily tárgyú festmények közül mutatunk be egyet mai számunkban: a «Krisztus sirbatétele» czimű képet, mely Nagy Zsigmond festőművész jeles alkotása. Krisztus sirbatételét is gyakran dolgozták fel festményeiken a legjelesebb művészek, mint a Megváltó fenséges tragédiájának egyik legmeghatóbb jelenetét. Az olasz renaissance mesterei, aztán a holland, flamand és spanyol mesterek alkotásai közt nem egy képen látjuk megfestve ezt a bibliai tárgyat, a melybe azonban mindig lehet új vonásokat belevinni, ha a művész egyénileg tudja az alakokat csoportosítani s a felfogásban és szinezésben önállóságot mutat. Nagy Zsigmond képe egyszerű, s az alakok jellemző beállításával és a meleg szinezéssel köti le figyelmünket. Krisztus sokat sanyargatott, fehér testét biztos anatómiai tudással festette meg a művész, a többi alakon, a Mária és Szent József csoportján is érvényesül rajzbeli készsége. A kép hangulata megható és bensőséges. A sikerült festmény gróf Széchenyi Miklós győri püspök tulajdonában van.

IFJABB VOJTINA LEVELE ÖCSCSÉHEZ.*

Irta Radó Antal.

Lelkemnek jól esett episztolád,
Mert nagy dolog, a mit tudtomra ád:
Az egyetemmel hogy torkig levén,
Más térre csapsz át hónap elsején.
Hiszen apád is, mint te jól tudod,
Ki minden osztályt «kétszer megfutott»,
A hosszu vergődést hamar megunta,
S oly útra tért, hol nem terem «szekunda».
De akkor más világ volt, mint a mái:
Dalt kértek a hon lányai s mamái,
Hát ő is gondolt egyet vakmerőn,
S eldobva könyveit, poéta lőn.
Te — már a vers ma nem levén divatba —
Bölcsen megértéd, másra vagy hivatva:
Ma nem az ének-mondóké a hír,
Hanem azé, a ki ujságot ír.

Én hát javallom azt a tervedet,
Az iskola gondját hogy elveted,
És azt is bölcs dolognak vélem én,
Hogy róluk, kik veled ma szembeállnak
És zordul össze vissza cenzeálnak,
Te fogsz itélni, mint *közvélemény*.
S ezért, mikép most negyven éve tán,
Apádnak irt az én dicső atyám,
Oktatva, mit tegyen, hogy majd a múzsák
Örökzöld lombbal őt is koszorúzzák:
Azonkép — bármi gyenge is a hangom,
S neki nyomába sem tud érni lantom —
Oktatlak mostan én is tégedet,
Helyesen űzni mesterségedet.

Mert hirlapiró is több fajta van.
Tudok sokat, ki munkál zajtalan,
Kinek, mig éltét végig robotolja,
Önhíre mellett nem hűhóz a tolla,
A vak homálybul ki fel nem merül,
Tegye meg dolgát bármily emberül,
És a közönség, melynek rabjaképen
Munkába' görnyed teljes életében,
A melyet fölvilágositani,
A melyben tiszta lángot szítani
Vesződik, nappá téve éjjelét,
Sokszor csak akkor tudja meg, hogy élt,
Mikor a terhet már nem birja válla,
És gyűjtenek — az özvegye javára.
Van más, kinek találkozol nevével,
De ki «érvényesülni» sohse «strébel»,
Ki csak olyasmiért küzd, mibe hisz,
Összhangba van tollával szive is,
S ki vón' bár Plato és jellemre Cato,
Nem boldogúlhat, mert nem nagyralátó.
Ez élhetetlenekhez nincs közöd;
Te állj, fiam, az ügyesek között,
A kiknek arra kell az elv-köpeny,
Hogy meg-megfordíthassák sebtiben,
Kik lajtorjának nézik ezt a pályát,
Melyen felkúsznak — aztán fumigálják.

Nos, hogy könnyebben menjen e kuszás,
Tőlük tanuld meg, hogy és mint tusázz,
Hogy' használd csőröd, hogy' használd a karmod,
Oh nagyreményü honfi és akarnok!

Mert tudd meg azt, a zsurnaliszta-pálya
Legfontosabb és legszentebb szabálya:
Az ember értse már fiatalon,
Hogy az övé a legfőbb hatalom.
Büszkén dagadjon az önérzete,
Legyen meg mindenről ön-nézete;
Szóljon határozottan és szilárdul,
Olimpi fensőbbséggel, bármi tárgyrul.
Ne imponáljon néki senki, semmi,
Csak így fog igazán előre menni.
Ha háború van, bátran magyarázza,
A hadi terv miben van elhibázva;
Közgazdaságrul is imitt-amott
Szedjen fel pár nagyhangu szólamot,
Taglaljon szeszfőzést meg börze-listát,
Paskoljon agrárt és merkantilistát.

A kulturában is, bár mitse tud,
Félvállról nézze a szakférfiut;
Ne is sajnálja semmitől szidásit
A dedótól az universitásig.
A képet, szobrot szintén hordja le,
Az alkotóit vágja porba le,
Hogy csak úgy döngjenek a műszavak —
Ha annyit ért is hozzá, mint a vak.

Az irodalmat is birálja folyton,
És főleg itt legyen irálya zordon.
Kivált ha öregekről foly a szó,
Legyen a gúnyja éles, mardosó.
S arról, kinek szakálla már fejérül,
Beszéljen szánva, mint *szegény hülyéről.*
De óvatosságúl itt azt ajánlom,
Hogy mindig éber szemmel tartsd te számon,
Az illető *kretén* nem űl-e benn
Valami szerkesztőség székiben;
Mert akkor az az író a «hülye»,
Ki megvetőn mer szólni felüle.
Mivel, fiam, csak azt kell ütni ám,
Ki nem tud visszaütni — lap hián.
Ám *tégy* azért, ki bír s kész tenni érted,
S hiven dicsérd, ki vissza is dicsérhet.
Főkép a lapnak belső munkatársa,
Az tarthat számot hő magasztalásra,
Például így: «Dicsérni X-et itt,
A hova írja bűvös czikkeit:
Ilyen izetlenségtül isten őrizz;
Nem teszszük ezt. Különben tiltja ő is.
Nem mondjuk el, mi kincsek az irási,
S hogy könyve egyszerűen: óriási.»
Majd másnap X — mivel adok, hogy adj —
Te rólad irja ki, hogy zseni vagy. —
De hogyha nincs inyedre ily szövetség
S dicsőjtned X-et nehezedre esnék:
Hát az se baj; ha pajtás nem akad,
A könyvedet dicsérd meg tenmagad!

Ám máskülönben szólj fennen s merészen,
S nagyon fukar légy az elismerésben.
S ha valaki vitázni kezd veled,
S azt látod, bölcsebb az ellenfeled,
S hogy már sarokba szoritott tudása:
Valamikép ne gondolj ám futásra.
Mert csakhamar fölé kerekedel,
Ha jól megsérted, oszt' *verekedel.*
Mert sértés ellen nincsen már igazság,
Helyébe más lép: a lovagiasság.
Ezt ugy hijják: *affér*, mely — vésd eszedbe —
Hatalmas reklammá lehet kezedbe,
Kivált ha a perpatvar indoka,
Nem csip-csup ügy, hanem politika
És a duellum legfőbb ékeül
Te honatyákat hísz segédekül.
Ha győzöl, jó vivó hirébe lészsz,
S ha téged érne holmi sérülés,
Azon is örvendj, mert ha naprul-napra
Kiirják, hogy' vagy, valamennyi lapba:
Biztosra vedd, hogy bármilyen üres vagy,
Egyszer csak arra ébredsz, hogy hires vagy,
Beszélnek az országba' felüled,
S akad számodra könnyen — kerület.

De visszatérve most a tudományra,
Ezt, mondom, az *élelmes* sutba hányja.
A nagy tanultság, hidd el, tiszta ballaszt —
Ha egy adat kell, megnézhet'd a *Pallas*-t.
De más van, a mit kell hogy megszerezz,
Mi mostanában mindent fűszerez,
Miáltal csemegévé lesz a prózád:
Minden fogásra öntsd az *esprit* szószját.
Mindegy, a tárgyad vidám vagy komoly,
Te csak léháskodj, mókázz és bomolj.
Bár ország pusztulása volna szóba:
Ez annyi csak, mint egy kórista-próba;
Ha szárazságtól tönkremén a termés,
Legyen a czikked még arról is elmés;
Japán s orosz közötti harczokat
Szinezze ki a tréfás *karczolat*,
S ha hős tusában vérzik Kuroki,
Csevegjen róla egy élczes *croquis*.

Vegyünk egy példát. Az angol sereg
Sok harcz után Lasszához közeleg,

* Felolvastatott a Kisfaludy-Társaságban.

Nagy Zsiga
festőművész

Magyarság
1930 II. 9.

Nagy Zsiga festőművész kapta a barcelonai világkiállítás legnagyobb kitüntetését

A barcelonai világkiállításon megjelent művészek között nem régen osztotta ki a birálóbizottság azokat a dijakat, melyekkel a résztvevő képzőművészek egyes kiválóbb munkáit honorálták. Aranyérmet és diszoklevelet öt magyar művész kapott, — közöttük *Kisfaludi Stróbl* és *Iványi Grünwald* Béla — valamint több európai állam neves festője és szobrásza. A legnagyobb dijat, a *Grand Prix*-t, azonban mindmostanáig nem itélték oda egyik művésznek se. Hosszas viták, latolgatások előzték meg a végleges döntést, ami nem is csoda, hiszen nagyon sok kiváló munka volt felsorakoztatva a képzőművészeti pavillonokban.

Végre most, majd háromhónapi hallgatás után, Spanyolországból megjött a hir, hogy a *Grand Prixt, mely az 1929—30-as év legnagyobb képzőművészeti kitüntetése,* magyar művész kapta, a kitünő és már eddig is sok elismerést aratott gyügyei *Nagy* Zsiga festőművész, akinek kiállitott müve, *Dicsfény a Golgotán:* a végleges döntésnél jóformán egyhangu szavazattal a *Grand Prix*-dijra itéltetett. *Nagy* Zsigának ez a munkája méreteiben nem nagy, tehnikájában és felépitésében azonban elementáris, ment minden intellektualizmustól, igazi „művészet a művészet kedvéért" való munka és tényleg méltó arra, hogy ezzel a kitüntetésse honorálták. *Nagy* Zsiga Golgotája nem kopár hegyhát, hanem sürü erdő, a legintenzivebb fények kibékitése a legmélyebb árnyakkal, mindég világitó atmoszféra közepében a golgotai alakok... Szokatlan, mondhatnánk: első eset, hogy festő ilyenformában változtassa meg a tradiciót.

Másodszor történt most, hogy magyar művész külföldről ilyen nagy kitüntetést hozott haza. (Az első, aki a *Grand Prix*-t megkapta, *László* Fülöp volt.) *Nagy* Zsiga sok esztendőt töltött külföldön, Amerikában, Franciaországban és Spanyolországban, mindenütt szorgalmasan dolgozott. Képei a muzeumok képtáraiban és a nevesebb magángyüjteményekben találhatók meg. *Nagy* Zsigának ez a kitüntetése nemcsak személyi elismerés a világkiállitás részéről, hanem elismerés a magyar képzőművészekkel szemben is.

(A festmény reprodukcióját legközelebbi képesmellékletünkben fogjuk bemutatni.)

Le a bevételt... ...
Kifizetendő összeg

tály :

A fizetés készpénzben / cheque kibocsátásával megtörtént

192..... cheque száma.....

A főpénztár:

.....

30. sorsz. Könyv. minta. — Pallas

az egyetlen elökelő alkalom az egész farsang folyamán arra, hogy az uri középosztály nyugodtan jelenhessék meg rajta jelmezben és álarcban. A rendezőbizottság azt szeretné, ha a jelmezek legnagyobb része Pierott- és Pierette-kosztüm volna, de a jelmez megválasztása teljesen szabad. Éppen ez biztosítja a bál pompás szinességét és a hangulat fesztelenségét. A rendező-bizottság február közepétől kezdve állandó szolgálatot tart a klubban. A Pátria Klub elnöksége a napokban kérte fel József főherceg és Auguszta főhercegnő Őfenségeiket arra, hogy tiszteljék meg a magyar iró- és müvészvilágot azzal, hogy elvállalják a farsangi ünnepségek diszvédnökségét. A fenségek a legnagyobb készséggel tettek eleget ennek a kérésnek. A meghivóigénylésekel, amelyeket a rendező-bizottság birál el, telefonon is be lehet jelenteni a klub irodájában, egy tagra való hivatkozással. A jelmezes álarcosbál legizgalmasabb fejezete lesz a farsangi királynő megválasztása, amely szavazás utján történik, a szavazatok eredményét tizpercenként fogják kihirdetni a teremben s minden álarcos hölgy részt vehet a versenyben, minden résztvevő hölgy ízléses számot kap a belépéskor és a szavazás a számra történik. Farsangi királynője ezerpengős jutalmat kap a bálteremben, két udvarhölgyét szintén rendkivül érdekes ajándékkal lepik meg. A jutalmak közt szerepel például egy hatalmas váza, amelyet *Ilovszky* János fővárosi törvényhatósági bizottsági tag ajánlotta fel a Pátria Klubnak.

fejlesztettek ki tekintélyes figurális szobrászatot, de még olyan festőművészetet sem, melyeken az emberi alak a maga teljes formaértékében érvényesült volna. Az Iszlám rendkivül kedvező talajt szolgáltatott egy hatalmas építőművészet kifejlesztésére. Ami nagyjelentőségű művészetet pedig azonkivül termelt, az kötött stílusú diszítőművészet maradt.

E jelenség magyarázata céljából azonban nem elég a vallás törvényeire hivatkoznunk. A népek, bármily hitet is fogadjanak el, nem tagadhatják meg egyéniségüket. Az Iszlám sorsa kezdetben az arabok, később a különböző török népek kezébe jutott. Mindezek a népek pedig eredetileg nomádok voltak, sőt részben ma is azok. A természet erőinek alávetett és amellett harcos nomádokban azonban ki kellett fejlődni az egyéni világnézet kialakulását megakadályozó erős fatalizmusnak. A művészetek terén ez az egyes ember egyéniségét elnyomó szellem nagyszerű ékítményes rendszerek kiépítésére vezetett. Az Iszlám diszítőművészetét valóban a világ egyik legerősebb stílusművészetének nevezhetjük, mely még nagyobb területen hódított, mint a vallás, melynek nyomában terjedt. Az arabeszk a világ egyik legnépszerűbb ékítménye, mely a legelterjedtebb ornamentumok bármelyikével is fel tudta venni a versenyt. Az Iszlám művészetének formakincsét azonban túlnyomó nagyrészben idegen, azaz meghódított népek művészete szolgáltatta. Az arabok, kikből a mozgalom kiindult, igen egyszerű, patriarchális pásztornép voltak. Eredeti művészetük kevés motivumra szorítkozott. Az Iszlám természete azonban lehetővé tette, hogy művészetét egy igen fontos tényezővel gyarapítsák. Az arabok szolgáltatták ugyanis az irást, mely előbb a szegletes és merev *kufi*, később a folyékony és a legkülönbözőbb ritmusérzék szerint alakítható *naszkhi* formájában, más ékítmények közé szövődve, különös mértékben fokozta az Iszlám ornamentika varázslatos szépségét.

Az Iszlám művészetének ékítményes formái egyébként leginkább az úgynevezett *arabeszkekből* állanak. Az arabeszk azonban nem arab származású. Legfontosabb alkotórésze, a növényi inda, hellenisztikus eredetű. A Holt tengertől keletre, a sivatagban épült *Msatta* (II—VI. száz.?) falait diszítő formák adják meg a legjobb felvilágositást az arabeszk kialakulási folyamatának kezdetéről. A növényi formák itt még nem mentek át különös változáson. A szőllőlevél és inda még nem vesztette el természetes alakját. Derűs festői megjelenésüket a köztük mozgó állatalakok, madarak és négylábúak teszik még élénkebbé. A falak hosszában végigfutó zeg-zugos keretek különös egyéni jelleget adnak a Msatta-palota főfalát sűrűn és egyenletesen borító ékítménytömegnek. Levéldísz fedi a többszörösen tagolt párkányokat is a horror vacui elve szerint. Mindezek a formák pedig még festői módon plasztikusak. A fény és árnyék ellentétei erősen élénkítik, sőt egyénitik őket.

Az Iszlám művészete azután sokat változtatott e formák eredeti jellegén. Általában azt mondhatjuk, hogy megfosztotta őket egyéniségüktől. A kifejlett arabeszk a Msatta-ékítményekkel szemben geometrikus jellegű, ami persze nem jelenti azt, hogy geometrikus eredetű.

Előzményein világosan látszik a fokozatos fejlődés a hellenisztikus növényi indából, a szőtt ékítmények és a való-

gyügyei NAGY ZSIGA: DICSFÉNYBEN A GOLGOTHÁN

Barcelonában a Grand Prix-el kitüntetve

ban geometrikus sokszöges ornamentika közbejátszásával az igazi arabeszkig. Az említett három elem kezdetben még csak egymás mellett jelentkezik. A Kozlov expedició által kiásott mongolföldi sírokban találtak olyan szövetet, melynek belső mezőjét hellenisztikus indák és delfinek díszítik, míg a szegélye kinai diaspronokból áll. Hunn korszaki bronztárgyainkon is külön-külön jelentkezik a hellenisztikus növényi inda és a bizonyára kinai származású szövés- és fonásminta. Az úgynevezett „*Keszthely-tipus*"-hoz tartozó növényi inda különös figyelmet érdemel az arabeszk előzményei közt azért is, mert itt a hullámvonalas szárból kinőtt levelek legtöbbnyire sarlósan csonka korongokká szélesednek, melyek azután a kifejlett arabeszknek is rendes tartozékaivá válnak. Ezek a szárukkal egybefolyó, széles levelek egyszerű rajzukkal bizonyos mértékig geometrikus benyomást keltenek. Ez a benyomás az arabeszk egyik magyarázóját (Strzygowski) félre is vezette annak az elméletnek a kifejtésére, mely szerint a hellinisztikus növényi indának ez a fajtája geometrikus eredetű, holott a növény legszervesebb alkatrészeiből áll. Eredménytelen volt Strzygowskinak az a kisérlete is, mely a növényi indának belső, azaz Keletázsiából való leszármaztatására irányult. A Kozlov-féle leleteket díszítő inda a palmettával és a rozettával, szerves kapcsolatban fordul elő, akár csak a görög és hellenisztikus művészet szűkebb határai közt, vagy mint a hunn korszaki „Keszthelystílus" emlékein. Kelet és nyugat felé való terjeszkedésének története egyáltalában nem problematikus. Ázsiában hellenisztikus volt Irán, Baktria és Gandhara óriási területe, mely Sven Hedin, Stein Aurél, Grünwedel, von Leqoc és mások keletturkesztáni felfedezései és kétségbevonhatatlanúl hiteles történelmi adatok bizonysága szerint Keletázsiával élénk összeköttetésben állott. A vándor török népek, köztük elsősorban a hunnok, nyugati irányban oly területen hatoltak át, melynek műveltsége és mindenekfelett művészete erősen hellenizált volt. A hellenisztikus hatás elől tehát nem térhettek ki, különösen azért, mert annyira keveredtek a hellenizált irányú népekkel, hogy azokkal szemben kisebbségbe jutottak.

FALÁDA FEDELE ARABESZK-DISSZEL.
PERZSA VAGY TÖRÖK. XVII – XVIII. SZÁZAD

Gróf Zichy Rafael tulajdona

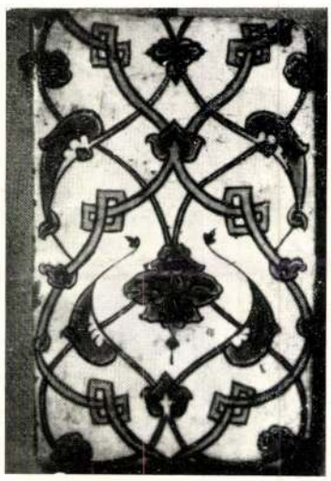

ARABESZK DÍSZES CSEMPE,
TÖRÖK. (KUTAHIA) XVI. SZ.

Gróf Zichy Rafaelné tulajdona

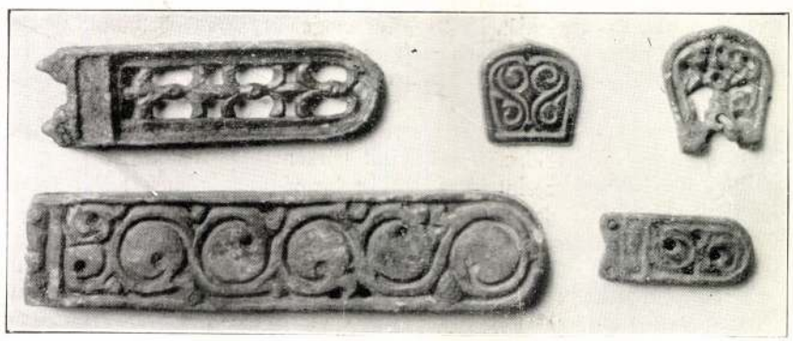

HUNN-AVARKORI BRONZ ÖVDISZEK,
INDÁS ÉS ROZETTÁS ÉKITMÉNYEKKEL.

Fleissig József úr tulajdonai.

HUNN-AVARKORI
FONADÉKOS EZÜST SZIJVÉG

Ballagitó-kundombi lelet.
Szeged Városi Muzeum.

gyügyei NAGY ZSIGA: RÁKOSI JENŐ

denütt hat. Három ilyen erőtényezőt figyeltünk meg pikturájában. Az egyik a rajztudás, amiről ő maga azt mondja, hogy az olyan valami a festő számára, mint a becsület a gentleman-nél. Az természetes, hogy van, mintahogy természetes velejáró és nem érdem, hogy járni tud, akinek lába van. Ilyen becsületes ember gyügyei Nagy Zsiga a festőművészetben, illetve még becsületesebb, mert ő nemcsak hogy tud rajzolni, de művésze is a rajznak. Meg kell nézni egy-egy tömegjelenetét, a sok figura mindegyikének egyéni karaktere van a művész kegyelméből. Egy-két ecsetvonás csak az egész figura, mégis a maga egyéniségét éli azokban a látszólag könnyedén odavetett vonalakban, melyekkel Nagy Zsiga életet, valódi, hamisítatlan, lélekző és lelkes életet rajzolt beléjük. Karlovszky és Bihary iskolájában tanult meg Nagy Zsiga rajzolni, azért is ilyen becsületes gentleman ő a pikturában. A másik komponens: színfoltjainak impresszionisztikus egysége. Nem nevezhetjük másképen. Az impresszionizmusnak azt a felfedezését ugyanis, hogy a jelenségek igazi képét azok vibrációjában, pillanatnyi megjelenésükben foghatjuk el a valóságot leginkább megközelítve, — Nagy Zsiga tovább fejlesztette és megtoldotta egy romantikusan színes elképzeléssel. Szerinte a természetben megjelenő figurák megjelenési formája a maguk egészében örökös és állandó vibráció. A festő számára tulajdonképen nem egyéb, mint különböző színfoltok vibrációja, melyeknek bizonyos egységbefoglalása adja azt a harmóniát, mely tulajdonképen a nagy természet örök szépsége. Teljesen egyre megy, hogy Nagy Zsigának ez az elképzelése hány percentben fedi az igazságot, (az igazságot, amit vajjon ki talált már meg!) a lényeg az, hogy ez az elmélet egy olyan színvilághoz juttatott bennünket, melyet egy romantikus fantázia ragyogó színérzése sugároz be fénykévékkel. Itt van éppen a „Golgothán" c. kép, mely most nyerte a legnagyobb elismerést Barcelonában, ezen a képen világosan láthatjuk, mekkora dinamikus ereje és azonfelül képszerkesztő szerepe van a fény és szín elosztásának. A lovasoktól kisért Krisztus alakját éppen az a fény és színkéve teszi a kép központjává, ami annyira elmellőzhetetlenül Nagy Zsiga piktori egyéniségéhez tartozik ezen a képen.

Harmadik megfigyelésünk Nagy Zsiga képein, — a menydörgés. Igen, a menydörgés. A spanyol királynő portréján épp úgy mint Rákosi Jenő, vagy az infánsnő portréján, vagy a törpe képén, vagy a hazatérők csoportján a képnek az a hatása, kifejezőbben mondva, az a rajtaütésszerű lecsapása, amivel mindenkire hat, spanyolra épp úgy, mint angolra vagy magyarra, ami alól nem tudja magát kivonni senki, aki eléje állt és kisugárzó villanyossága elé tárja a lelkét, a képnek, a Nagy Zsiga-képeknek van egy ilyen szinte

metafizikai tulajdonságuk, ami valójában onnan származik, hogy minden rajztudása és színtobzódása tervszerűen a hatás fokozása kedvéért egy egységbe áll össze, egy hatalmas crescendóba, mely menydörgésszerűen száll alá a nézőre.

A menydörgés, mely minden náció emberére hat, Nagy Zsiga minden alkotásán felharsan, mert ez a menydörgés — a tehetség. A gyügyei Nagy Zsiga művészete és a menny dörgése ezen a ponton találkoznak: mindkettő nagy erők összeütközésének, misztikus működésének eredménye és ellenállhatatlan szavát mindenkinek meg kell érteni ebben a nagy Bábelben. *Gy. N.*

TÁRLATOK

AMERIKA A NEMZETI SZALONBAN

Amerikát, a korlátlan lehetőségek hazáját, a világ urát 38 festmény és 12 szobor képviseli reprezentáns kiállításán. Reprezentációnak kissé szegényes, — különösen a gazdag Amerika részéről. Egészen bizonyos, hogy a mi revanche kiállításunk, mely Barcellonából ment Newyorkba, bőkezűbben képviseli a magyar művészetet. Magyarázat? Talán az, hogy ezt az anyagot nem az amerikai állam küldi, hanem két newyorki egyesület: az American Federation of Arts és a Hungary Society of America. Legyünk hát hálásak a figyelemért, hogy gondoltak ránk és fontosnak érzik, hogy mi megismerjük művészetüket. Ez a művészet — nem is mondhatjuk, hogy meglepetésszerűen — európai. Már oly értelemben, hogy európai — különösen müncheni és párisi — hatás alatt született. Piktoraik és szobrászaik Európa művészetéből merítették nemcsak ihletüket, de kulturájukat is. Amit és ahogyan festenek, mintáznak az amerikai művészek, az sajátosan európai művészet. Csodának éppen nem csoda. Amerika művészete — épp úgy mint a miénk — 150 éves. Ez idő alatt mással volt elfoglalva Amerika, nem ért rá eredeti, sajátos művészetet kitermelni. Nekünk sikerült kitermelni olyan zseniális művészeket, akik ki tudtak alakítani egy sajátos magyar művészetet ilyen aránylag rövid időn belül, az amerikai művészetben ma még legfeljebb a tárgyválasztás amerikai, de ezen a couleur localon felül minden egyéb európai. A kiállításon nincsenek is kimagasló művészi egyéniségek, viszont nem szerepel egyetlen gyönge művész sem. A kiállítás jó, talán reprezentánsnak

vitéz DARVASSY ISTVÁN: ÖNARCKÉP

A Fészek kiállításáról

gyügyei NAGY ZSIGA: HAZATÉRŐK

A muszlim arabok és török törzsek, a későbbi fejlemények során, mikor mezopotámiai és iráni területen hódítottak, már változott művészeti formákat találtak, amelyekben azonban ugyancsak felismerhető a hellenisztikus eredet. A Szasszanida növényi ékítmények félreismerhetetlen leszármazottai a parthus idők hellenisztikus formáinak. Ezeket azonban bizonyos mértékig már áthatotta valamelyes textil szellem. A *honfoglaló őseink* hagyatékából származó ezüstlemezek fonadékos indás virágdísze keleti szövetminták hatása nélkül el sem képzelhető. E növényi diszítő rendszer egyik fő tényezője, a mezopotámiai eredetű csokor-palmetta, szintén felismerhető az úgynevezett „Keszthelyformák" közt, ahol egyszersmind az iráni származás egyik főbizonyítéka. Jellemző, hogy itt még füzéres, indaszerű elrendezésben szerepel, míg Szasszanida eredetű honfoglaláskori ornamentikánkban már, mint az igazi arabeszk, minden irányban egyformán fejlődve fedi a teret. Ez a diszítő stílus különben Keleteurópában ellenállás nélkül kódított. Elsajátították a kazárok (Arne nyomán egyszerűen kazár stílusnak is szokták nevezni), a bizánciak, majd az oroszok, kiknél szintén nemzeti stílussá lett. Az öntudat minden téren megnyilatkozó hiányának egyik letagadhatatlan bizonyítéka az is, hogy nálunk, mikor nemzeti stílust akartak szerkeszteni, nem nyúltak ismét ahhoz a kész nemzeti stílushoz, mely magyar őseinknél hosszú évszázadokon át gyakorlatban volt. Pedig ez a stílus alkalmazható volna a maga teljes tisztaságában ma is, mikor közvetlenül hozzáférhetővé vált újra s mikor minden arra vár, hogy a magyar önmagára találjon.

Nagy általánosságban tehát az mondható, hogy a távol keleti textilművészet elemei belső ázsiai török népek közvetítésével jutottak Nyugatázsiába, hol azután a középtengeri formákkal keveredtek. A közvetítő a Kelet és a Nyugat közt pedig Perzsia volt. Iránban hangzott ki már az ókorban, az Achaemenidák alatt, Mezopotámia művészete. Itt keveredett ez a művészet a görögggel. A Keletről jött parthusok itt tették magukévá a hellenisztikus formákat. A nemzeti Szasszanida uralom alatt itt jegecesedett ki a legkülönbözőbb elemekből egy sajátos stílus, melynek hajtásai uralkodóvá lettek a régibb középkorban Keleteurópában — hazánk területét is beleértve — és népszerüekké váltak és megtermékenyítő hatást gyakoroltak az akkori egész művelt világon, természetesen leginkább a Keleten. Perzsia maradt az Iszlám kifejlődése után is az a terület, mely legjobban tudta feldolgozni a messze földről érkezett művészeti anyagot, ami pedig hovatovább mindinkább a távol Keletről jött.

MAGYAR MESTEREK

gyügyei NAGY ZSIGA

Külföldön kétségtelenül a legismertebb magyar piktor László Fülöp mellett. Ismerik és elismerik művészetét a latin világban, épp úgy mint az angolszász vagy a germán országokban, ami természetes is, ha meggondoljuk, hogy nagy sikerű kiállításai voltak Spanyolországban, Franciaországban, Németországban, Angliában, sőt Délamerika államaiban épp úgy mint Északamerikában. *gyügyei Nagy* Zsiga évek hosszú során át járta az idegen országokat, mindenütt dicsőséget szerezve a magyar névnek és elismerést a maga művészetének. Különösen a spanyolok között tett szert igen nagy népszerűségre. 1915-ben nyilt meg Madridban az első kiállítása, s azóta valósággal diadalút volt spanyolországi tartózkodása. Nagy sikerű kiállítása volt a legtöbb spanyol városban és a spanyol udvarnak is kedvelt festője lett. Csak természetes tehát, hogy a Barcelonában rendezett világkiállításon a spanyolok, akik szinte magukénak érezik gyügyei Nagy Zsigát, a grand prix-vel tüntették őt ki. A spanyolok valahogy úgy vannak vele, mint mi Pettenkofennel. A mi nemzeti sajátosságunkat, jellegzetességeinket, magyar világunkat egyetlen idegen piktor sem érezte úgy át és juttatta frappáns kifejezésre, mint Pettenkofen. Ugyanezt érzik a spanyolok is azokon a tüzes szinű tablókon, miket Nagy Zsiga Spanyolországban a spanyol földről — égről és a spanyol népről festett.

Bizonyos, hogy a spanyol néplélek és a gyügyei Nagy Zsiga pikturája között sok érintkezési pontnak kell lenni, különben nem hódíthatta volna meg őket oly simán, annyi magától értetődő természetességgel. Szinének tüze, a bitumen teljes hiánya, az előadás lendületessége, a természetnek szinte vallásos átérzése és vallásos témáiban a hit mindenen uralkodó affektusa, — mindez könnyen asszociálhatóvá tette a spanyolok számára ennek a kiváló magyar piktornak művészetét. Csakhogy gyügyei Nagy Zsigának nem csupán a spanyol népek között volt nagy és megérdemelt sikere, de mindenütt, ahol megfordult, — sőt még nálunk is! Ez arra mutat, hogy művészetében kell lenni valami olyan internacionális erőnek, ami min-

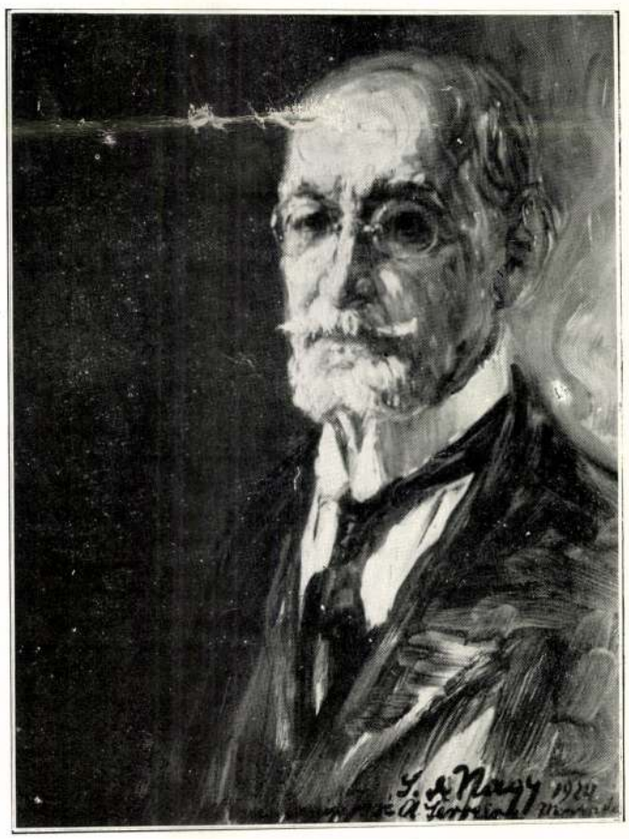

gyügyei NAGY ZSIGA: JOSÉ A. FERREIRA, URUGUAY

Gy. Nagy Zsiga
festőművész

Gy. Nagy Zsiga képkiállítása

Gazdag ez a nemzet, annyi a művésze, annyi a tehetsége, hogy mindennapra jut egy-egy felfigyeltető esemény, amely a művészettel kapcsolatos; duskálunk az alkotó erőkben, s bármilyen nagy is a lefékező nyomás, ott robban ki valami meglepő erő, ahol nem is várjuk. Nem tudjuk, hogy mi az oka, hogy Gy. *Nagy* Zsiga képgyüjteményét kivitte az utcára, mi az oka, hogy az 1909 év legnagyobb magyar művészi eseményének, a Golgota triptichonnak alkotója képeit a Váci-utca 11. szám alatt lévő üzlethelyiségben állítja ki, s ez a gyüjtemény nem kapott helyet és alkalmas időt a legitim kiállítási termekben?

Nagy Zsiga a komor drámai színek léleknyomó hatásától akart szabadulni, amikor évekkel ezelőtt Spanyolországba ment, ahol a forró napfény és a környezet czerszínü élete feloldja a drámát, mosolyra váltja a komorságot. Hazahozta uj művészetét, amely megittasult a spanyol föld nagy művészi értékeitől. Technikáját már nem köti a vonalzáró formaábrázolás, azt teljesen pótolja, sőt fejlettebbé teszi a színhatárolás, amely a figuráknak a természettel való egybeolvadását érezteti. Csoportjai, alakjai igy válnak szerves alkotóivá a környező természetnek, igy adnak egységesen kozmikus érzést. Színei keveretlenek, mély tüzü meleg sárgák és zöldek, ezzel a forró, éltető napfény hatását keltik. Témája az élet a maga egyszerü megjelenésében és a maga misztikus céljában. Ez a két örök megfigyelés eredményezi ezt az ellentétet, hogy Nagy Zsiga egyik oldalon megfesti a mulatozó képet a maga szórakozásával, s mellette áll a komor, áhitatosan megrendítő tragédiájával az Istenember sorsa, a Golgota. *Nagy* Zsiga triptichonjának sötét hangulatát is színekre élénkitette a spanyol napfény.

A kiállítás hetvenkét festménye egytől egyig az abszolut művészi alkotás terméke. Valósággal gyöngyszemek a kisméretü Golgota képei, muzeális darab az óriás méretü Csend a Golgotán című festménye, s misztikus fényben él a megrázó erővel jellemzett Krisztus feje (34. sz.). Tájképei, kompoziciói becses darabok. *(b. m.)*

Esti Kurir
1929 III. 29

Kiadás előtt

A csatolt ügyiratok számai: .....

.....

.....

.....

65. Hegedüs László: Nagy Zsiga festőművész arcképe.

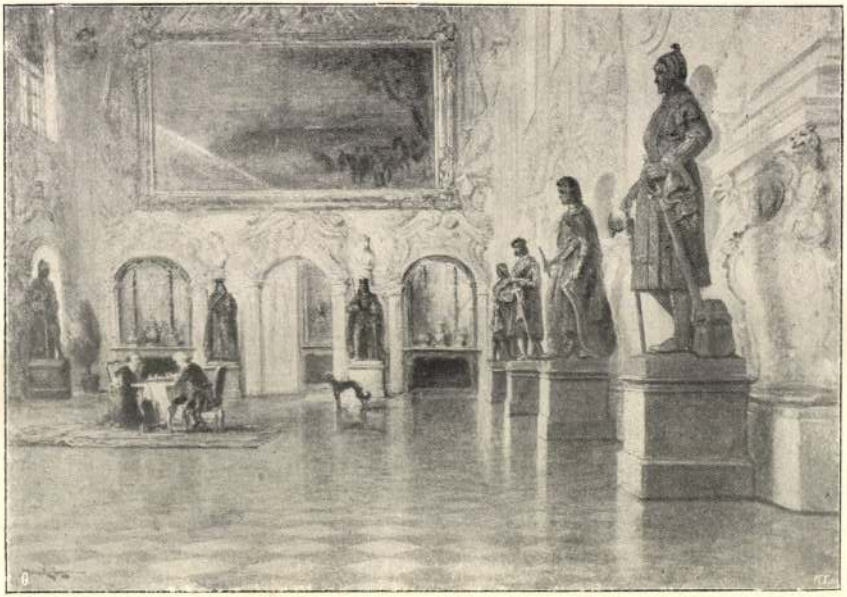

146. Bruck Lajos: Kastély belseje.

GYÜGYEI NAGY ZSIGA: GOLGOTHA

LOVASS LAJOS: SZÉKELY KAPU

SZIKLAY DEZSŐ: KUKORICÁS

PORTER PAULA: AKT VILLANYVILÁGITÁSBAN

A Budai Szépművészeti Társaság kiállításáról

Képző művészet, 1932

A MAGYAR MŰBIRÁLAT MESTEREI.

II.

PÉTERFY JENŐ (1850—1899.)

Végzetesen tragikus ember a századvég minden nyügével, lelki zürzavarával és művészi befejezetlenségével. Költő, aki azonban csak az alkotó művész passziviáit kapta, tudós a művész intuiciójával a tudományosság következetessége és rendszeressége nélkül. Ideges, könnyen kimerülő, gyakran a spleenes hangulattól meglepett és anyja halála után a tökéletesen társtalan férfi, aki azért járja Itáliát, meg a Rajna álomszerű völgyét, azért tanulja korán deresedő fejjel az antik görög nyelvet, azért olvassa Dantét és a klasszikusokat és azért áll meg szépet leső csodálkozással minden romemlék, minden kép és szobor előtt, hogy valamikép orvosolja lelke összevisszaságát és megkisértse egyszer megteremteni önmagában az annyira sóvárgott összhangot. A századvég ama jónéhány lánglelkének egyike, akik mert nem tudták befejezni az életüket, erőszakosan szakitották azt félbe.

Tanár annak szűkös fizetésével és a műbirálat vonalára ugy jut, hogy az Egyetértés szerkesztője nemcsak szinházba küldi és nemcsak könyveket ad neki birálatra, hanem valahányszor nevezetes látványosságra tárja meg kapuját a Műcsarnok, a nemes kritikustól várja az „ünnepi" cikket. S Péterfy Jenő szivesen megirja tárlatbirálatait, mert ez nem éjszakai munka, mint a szinházi ismertetés és mert ezzel bizonyosfokon kiélheti szélesvonalu, de nem mindig mélygyökerű képzőművészeti érdeklődését.

FRANS HALS: DADA A GYERMEKKEL

Balló Ede kópiája a Műcsarnok Őszi Tárlatán

A Péterfy Jenő esztétikájáról irt tanulmányomban (Pécs, 1930.) renaissance-esztétikusnak nevezem őt, hiszen műveltsége olyan sokirányu és szerteágazó volt és bár ismerte kora művészetét, csodálata mégis elsősorban a görög kultura felé vonzotta és bár életszemlélete, művészi nézőpontjai a lélekfejlődés különböző fokozatain haladt át, egységessé izmosodni az a szkeptikus századvégben talán épen impresszionista beállítottságánál fogva sohasem tud. Teljes határozottsággal és egyszerűen ember akart lenni az élet minden megnyilvánulásával, természetesen a művészettel szemben is, viszont az ember fogalma nem volt világos a szemében, mindössze a negativumait tudta. Ilyenformán gyakran jön zavarba, ha a vászon előtt áll, mert

RUBENS: HELENE FOURMENT

Balló Ede kópiája a Műcsarnok Őszi Tárlatán

szemléletének kiindúló pontjai és törvényszerűségei embervoltának impresszióiban rejlenek. Az intuitiv ember impressziói pedig csupán a pillanat nagyszerűségéhez kapcsolódnak, kötetlenek, megrögzithetetlenek. Ilyenformán Péterfy műbiráló-műve alig néhány efajta cikkében is nem egyöntetű, esztétikai ellentmondásokat tartalmaz. S mégis mestere a magyar műbirálatnak! Mert a legkevésbbé sem a felületes ujságiró, aki ma elfelejtette, amit tegnap átabotában összekapott, aki életrohanásában elsiklik az örök szépség felületén, a mélységekben nem időzhetik és aki a fület megütő közhelyekkel kivánja nevelni közönségét. Péterfy határozottan kereste a mélyen rejtőzőt, a titokzatosat. Tudta, hogy a felületes szemléletet a szemet szuró és a szembeszökő ragadja meg, pedig a műalkotás lényege sohasem a szemet szuró és a szembeszökő.

A műremek meglátásához és megéléséhez ilyenformán több lépcsőt farag ki képzeletben. A szépet egészében összefogó látást követi ugyanis a hü rekonstruálás, amelyen azt értette, hogy hosszas szemlélet után elfordul a képtől és benyomásaiból rekonstruálja magának az élettelteljesség és hűség lehető legtökéletesebb fokáig a műalkotást szinezésével, alakjaival és elrendezésével és csak e rekonstruálást követheti a művészi szemlélet magasabb fokaként a formák önkénytelen társitása.

A művészi szemlélet e tökéletesitett megnyilvánulása természetesen hosszas előtanulmányt, fáradozást kiván, mert a szépérzék és az izlés bizonyos foka még nem elegendő. Péterfy egyike az elsőknek, akik a művészi látás gyakorlását, módszeres önállósitását már az iskola padjaiban szeretnék elkezdeni s amikor a művészeti oktatásról programmértekezést ir, elgondolását négy pontban összegezi:

1. a növendékek rajzoljanak le ismert, sokszor látott épületeket;
2. ismerjék meg az országos képtár gyüjteményét és a tankönyvirók művészettörténeti résszel lássák el az irodalomtörténeti és a történelmi tankönyveket;
3. a szemléltető oktatásnak a hive, ennélfogva a magyarázatot rézkarcok, fényképek stb. bemutatása szinezze;
4. a művészeti oktatás egész problémájának megoldását pedig végeredményben a tanárképzés átszervezésében látja, miért is a munkát ott kell elkezdenünk.

De mestere a műbirálatnak, mert kiegyensulyozatlansága és töredékes lelki beállitottsága ellenére is mélyen tudományos és állandó, általános kritikai szempontjai vannak, Mindenekelőtt hangsulyozza, hogy a kritika kegyelete az igazság kimondása, az előre elfogultságot, a kegyeletet soha nem engedi szóhoz és a maga tudományos igazáért a végsőig is harcol. Ez a lelki tulajdonsága egyébként a századvég tragikumára vall. Péterfy befelé forduló ember. Vannak ugyan barátai, lelkéhez közel azonban csak az édesanyja meg a hegedűje áll. Nem engedi meg magának a nagy érzelmi hullámzásokat, mert félti az amugy is erőtlen lábon álló idegrendszerét. Még talán szerelmes sem volt soha, legfeljebb az alaktalan és meghatározatlan Beatrice-vágyakozás vonult végig az életén. Ám minden emberben, igy a századvég gyermekében is lüktet a cselekvés bizonyos halvány ereje, ami levezetésre várakozik, nehogy fűtse még az amugy is szerfelet zilált kedélyt. Péterfyben a cselekvéserő levezetése az irásos kritika terére siklott azon hallatlan bátorsággal és tettrekészséggel fejti ki önmagát. Ismeretes a Zichy Mihály Démonáról folyta-

VAN DYCK: A MESTER FELESÉGE

Balló Ede kópiája a Műcsarnok Őszi Tárlatán

tott vitája a mester fivérével, Zichy Antallal, aki történetesen kétségbevonta Péterfy bírálatát, amely kimutatja a démonnak átfogásra képtelenségét, az allegóriák mesterkéltségét és az alakok egyenlőtlen művészi értékét olyan nyomtatványhoz hasonlítja, melynek szavai hol gót, hol arabs, hol héber betűkből, hol hieroglyphekből tevődnének össze, Jellemzetesen irtózik általában mindentől, ami a szenzáció hatására tör, mert ugy érzi, hogy ezekből hiányzik a kellő mérték és mérlegük gyakran tökéletesen hamis. Eleve fél már a síppal dobbal, furulyával teleharsonázott művészi alkotástól, viszont ez a szenzáció iránt érzett elfogultsága a valódi művészet előtt lehull a lelkéről s amikor Munkácsi Milton-ját ő is megnézi, bár az előcsarnokban még bántja a kiüvöltött világsiker, melyet füzetbe szedtek és 20 krajcárért árusitanak, — mikor a kép elé áll, elfelejt minden kellemetlent, minden művészettel való kufárkodást és felfedezi magának a magyar Rembrandtot. Másik általános kritikai szempontja, hogy minden egyes műalkotás birálatában kapcsolatot igyekszik keresni a nyugat művészeti jelenségeivel. S ez a tulajdonsága az, mely őt különösképen mesterré avatja, mely őt végérvényesen elhatárolja a nap krónikásától, mely kritikáiban a páratlan tudásu és olvasottságu és esztétikai felkészültségü művészlelket bontakoztatja ki előttünk. Viszont kétségtelen, hogy műveltséganyaga elsősorban az irodalmak talajából fakad s bár a leghelyesebb irányban tanulmányozza az egyes művészetek történetét avval, hogy azok remekműveit a valóságban tanulmányozza és fő törekvése az, hogy megtanulja meglátni a valódi remeket, mégis analógiáit szinte kizárólagosan az irodalmak és a filozófia sikjáról kölcsönzi, igazi művészi példái pedig jórészt közhelyek. Hasonlatai kétségtelenül helytállók, Dante, Shakespeare, Goethe a művészet minden irányába belevilágitanak, a Divina Commedia képei és a Goethe-idézetek azonban mégsem művészeti analógiák, amint általában nem a képzőművészeti problémák érdeklik.

S itt kell rámutatnunk Péterfy tragikumának egyik jellemzetes alapjára, az autodidakta-voltára. A sokat utazó és rengeteget látó, intuitiv lélek tapintatával jutott el a művészetekig, elméleti megalapozottsága azonban itt is, mint majdnem minden működési területén eredetileg kevéssé volt és csak utólag pótolta némileg az érdeklődése. Igy legszivesebben az irodalmi tárgyu és vonatkozásu képeket birálja.

Viszont épen nem egyirányu szak, hanem szélesskáláju, általános műveltség mondatja vele műbirálataiban máig is helyénvaló esztétikai tételeit, melyek a művészi képzelet archaizmusáról, a művészi egység felfogásáról, a művész

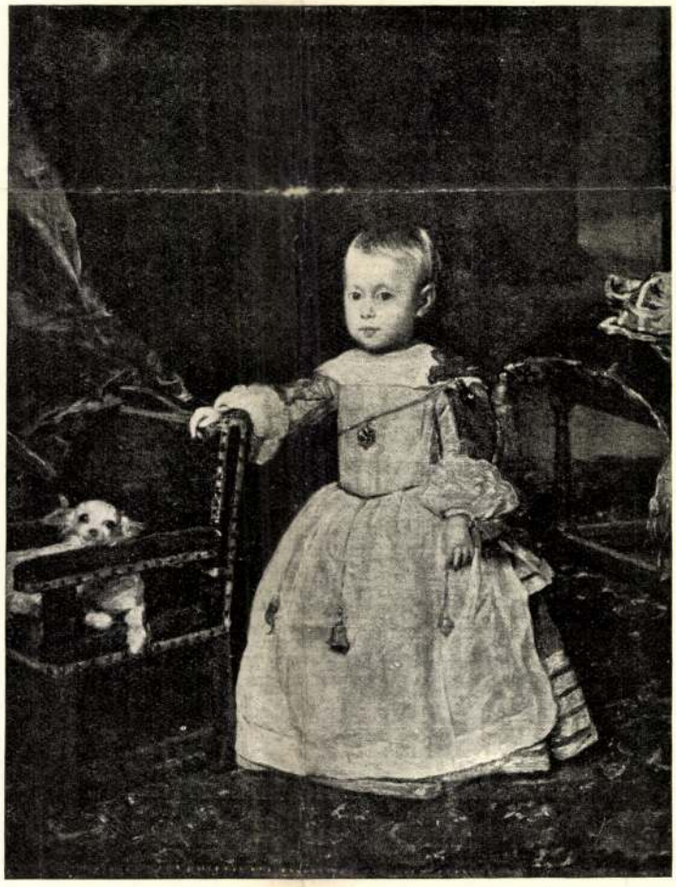

VELAZQUEZ: PHILIP PROSPER INFÁNS

Balló Ede kópiája a Műcsarnok Őszi Tárlatán

VELAZQUEZ: X. INNOCENT PÁPA ARCKÉPE

Balló Ede kópiája a Műcsarnok Őszi Tárlatán

szellemi szabadságáról, a művészetnek a politikumtól való függetlenségéről, a műalkotás önmagában valóságáról szólnak.

Mint műbirálónak a célja a legtisztább, a legnemesebb, mert birálatában mindent félrevet, ami nem állítható be az eszményi művészi cél vágányába, amelynek mintegy központi összefogója a művészi egység s mihelyt ennek hiányát látja, már nem érdeklődik a részletszépségek iránt sem.

Ez a határozott nagyban- és egészben való látás kárpótol néhány kritikai ellentmondásáért, kevésbbé művészettörténeti, hanem inkább irodalomtörténeti és bölcseleti beállítottságáért, de azért is, hogy az ujságírás lázas folyamában néha egy-egy adatnak, vonatkozásnak, kifejezőbb példának nem nézhetett utána.

A magyar műbirálat mesterei között Péterfy Jenő talán a legérdekesebb, de egyben a legtragikusabb lélek, akinek a szép és a művészet talán az egyedüli örökkétartó volt a földön és aki hallatlan önmagát keresésében rövid időre mindig nyugvóponthoz ért, valahányszor idehaza és a külföldön megállhatott a mulhatatlan szépségnek egy-egy művészi kivirágzása mellett. S talán épen ez a végtelen szépségszeretete az, amely ma felfedezteti és vonzóvá teszi előttünk Péterfy Jenőt.

S tegyük ehhez még azt, hogy a magyar műbirálat mesterei közül neki van a legkülönösebb, leglenyügözőbb stilusa. Ez a stilus megszámlálhatatlan vetületü, ideges, valósággal tobzódik a szinekben. Ez a zaklatott lélek stilusa és ebben bennevonaglik a századvég tragikusan harmoniátlan embere a maga teljességében. *Dénes Tibor dr.*

DEC. 3-ÁN MEGALAKUL A KÉPZŐMŰVÉSZEK NYUGDÍJINTÉZETE. Amikor a nyár elején a Magyar Képzőművészek Országos Szövetsége megalakult, programmjának legközelebbi feladatául a művészek nehéz gazdasági helyzetének megjavítását tűzte ki és ezek között is legelső sorban arra a nehéz feladatra vállalkozott, hogy megteremti a művészek aggkori, — betegség és munkanélküliség esetére való megsegítésének vagy biztosításának módját, ezenkivül olyan segélyalap létesítését határozta el, amellyel a szükölködő művésztárs helyzete adott esetben — legalább átmenetileg megjavítható legyen. Az elnökség és az elnöki tanács a nyári szünetet és ezt az aránylag rövid időt arra használta fel, hogy behatóan tanulmányozta a különféle mai meglevő rokonintézményeket és most felhívással fordul minden magyar művészhez és minden műbaráthoz. A felhívás igy szól: Szövetségünk filantrop feladatait fokozatosan fogja megvalósítani. Amikor tehát megalapítjuk a „Magyar Képzőművészek Országos Szövetségének Nyugdíj- és Segélyző Intézetét", ezzel már kezdetét veszi a

segélyre vagy támogatásra szorult művészek vagy inségbe került közvetlen hozzátartozóik megsegítésének intézményes munkája is.

A Magyar Képzőművészek Országos Szövetségének vezetősége tudatában van nehéz feladatának, de mégis bizalommal fog a megalapítás munkájához, mert meg van győződve, hogy ebben az esetben a közvetlenül érdekelt művészek fel fogják adni a szokásos nemtörődömséget és „a mindnyájan egymásért" jelszavát tartva szem előtt, lehetővé fogják tenni egy olyan intézmény megteremtését, amelyre a művészek az elkövetkezhető komoly esetekben nyugodtan számíthassanak. Sorrendben az elhalt művész hozzátartozóinak megsegítésével kezdjük meg munkánkat, hogy legalább az elhalt kollega tisztességes eltemetéséről és hátramaradottjainak pillanatnyi megsegítéséről történjék azonnali gondoskodás. Ezzel kapcsolatban az élők részére olyan tartalékalapot létesítünk, amelyet folytonosan gyarapítva, a szükségben lévő művészen pillanatnyi és esetleg hosszabb lejáratu kölcsönökkel is segíthessünk és ha megerősödött az Intézetünk, akkor sor fog kerülni az intézményes aggkori segélyezésre is, más szóval a nyugdíjaztatásra is.

Most azzal a hittel hivjuk össze a Nyugdíjintézet megalapítására a Magyar Országos Képzőművészek Szövetségének tagjait és a *Szövetségen még kivül álló művészeket is,* hogy munkánk áldásos lesz nemcsak a magunk érdekében, nemcsak a nagy magyar művészet, hanem a magyar nemzet érdekében is, amelynek államfenntartó, legszebb és legmegbizhatóbb pillére mégis csak a magyar művészet!

A nyugdíjintézet megalakulását szerény, de mégis ünnepélyes keretek között *1932 évi december 3-án szombaton délután 5 órakor tartjuk meg a Fészek Clubban.* (VI. Kertész ucca 36.) Erre ezennel meghívjuk nemcsak a Magyar Képzőművészek Országos Szövetségének tagjait, de meghívjuk ezennel az összes magyar művészeket, a műbarátokat és érdeklődőket és mindenkit, aki a magyar művészetet szereti, akinek valamikor a művészeti alkotások szemlélete lelki örömet szerzett és aki hisz a művészet államfentartó erejében, *amelynek támogatása tehát állampolgári kötelesség!*

A nyugdíjintézet megalakulásának történelmi eseményénél legyen ottan tehát mindenki aki igy érez, igy gondolkodik és hisz még a jobb magyar jövendőben!

Budapest 1932. október 25. Hazafias üdvözlettel: Csók István a Magyar Képzőművészek Országos Szövetségének Elnöke, Róna József a Magyar Képzőművészek Országos Szövetségének ügyv. Elnöke, Glatz Oszkár, Sidló Ferenc Szövetségi Szaktanács Elnökök, Déry Béla Szövetségi igazgató.

KÉPZŐMŰVÉSZETI ELŐADÁS. *A Lipótvárosi Polgári Kaszinó* Berlini-tér 5. sz. alatti klubhelyiségében december hó 13-án este fél 7 órakor *dr. Gyöngyösi* Nándor szabad előadást tart vetitett képekkel *Korszerüség és művészet* cimen. Vendégeket a Kaszinó szivesen lát. Belépődij nincs.

VALÉR ERIK: ITÁLIA. Egy 24 linoleummetszetből álló quart alaku füzet jelent meg a napokban és e füzetben olaszországi emlékek — monumentális épületek és jellegzetes tájak — nyertek érdekes tolmácsolást egy fiatal grafikus, *Valér* Erik egyéni művészetében. A linoleum hálás anyag, melyben a monumentalitásra való törekvés szerencsésen érvényesíthető. Valér Erik ért is hozzá, hogy a linoleummetszés nyujtotta előnyöket kihasználja. Széles foltjai hatásosan adják vissza Itália nagyszerű épületeinek grandiózus benyomását és klasszikus tájainak felejthetetlen szépségeit. Az elejétől végig művészi hatású füzetből 100 számozott példány készült.

GYÜGYEI NAGY ZSIGA MEGHALT. Ismét súlyos veszteség érte a magyar művészetet. *Gyügyei Nagy Zsiga* halálával olyan művész távozott el, akinek a művészet mindenekelőtt következett. Pikturája az impresszionizmus iskolájához tartozott, de nem volt iskolás. Művészetéből egyéniség szóllott a nézőhöz, akit lenyügözött képeinek színpompájával és virtuóz rajztudásával. Művészi pályafutásának nagyobbik fele a külföldre esik. Beutazta egész Nyugat- Közép- és Déleurópát, sőt több évet töltött Délamerikában is. Mindenütt nagy elismeréssel fogadták és portréi számos kitüntetést hoztak mesterüknek. A spanyol király udvari festője lett. Idehaza alig néhány éve tartózkodott. Bizonyos, hogy hazájában sokkal kevesebb méltánylásra talált, mint a külföldön. Lelkében keserűséggel, testében kinzó fájdalmakkal halt meg. 61 éves volt.

A MŰVÉSZETI ADMINISZTRÁCIÓ ÉLETREVALÓSÁGA EGY FORGALMIADÓ RENDELET TÜKRÉBEN. A napokban jelent meg a hivatalos lap közleményei között egy forgalmiadó rendelet, mely hosszú sorban felsorolja azokat a kézműves iparosokat, pl. a cimfestőket, aranyozókat, szobafestőket stb. akiket a pénzügyminisztérium mentesit a forgalmiadó kirovása alól. Olvasva a rendeletet, keserüen gondoltunk rá, hogy milyen régen szavalnak már az összes művészeti tényezők arról, hogy a művészek forgalmiadóját — nem hogy elengedjék, hanem csak hogy műtárggyal fizethessék a művészek. Nem tudunk arról, hogy ennek a hő óhajnak eddig lett volna valami foganatja. Két tucat művészeti egyesület képviseli a művészek érdekeit, joggal hihetné az ember, hogy ezek az érdekek alapos védelemben részesülnek. Nagyon kérjük az illetékes főtitkár és igazgató urakat, legalább utólag olvassák el ezt a rendeletet, mert egy nyitvahagyott ajtón talán eredményesen kopogtathatnának a képzőművészek is forgalmi adójuk elengedéséért. Hiszen elvégre a pénzügyminisztérium csak ahhoz köti a forgalmiadó elengedésére való igényjogosultságot „...ha állandóan segéd nélkül dolgoznak és kettőnél több tanoncuk nincsen..." Miután a legtöbb művésznek — úgy tudjuk — segédje és tanonca nincsen és mert az állam részéről sokkal nagyobb áldozatot jelent közel száz kézműves iparnak forgalmiadó mentesitése, mint a művészek forgalmi adójáról való lemondása — úgy reméljük, nem lenne kilátástalan, ha az illetékes művészeti egyesületek végre egy pozitiv eredmény kiharcolására is elszánnák magukat. Igazgató és főtitkár urak, jó lesz tanulni az iparosok adminisztrátoraitól.

Szerkesztésért és kiadásért felel: Dr. GYÖNGYÖSI NÁNDOR
Tevan Nyomda és Könyvkiadóvállalat Békéscsaba.

TÁLAK.

114. Szines virágokkal és szaladó nyullal. XVIII. század. 29 cm. . . . 50
L. az illusztrációt 161. l.

115. Kék diszitéssel. 1800 körül. 32 cm. 20

116—117. Szinesen festett virágokkal. 1800 körül. 30 cm. Két darab. Darabja 20

118. Kék virágokkal. Bordázott. A XIX. század eleje. B. 3. mesterjel. 34 cm. 20

119. Kétfülü szines szekfüdiszitéssel. XVIII. század. P. mesterjel. 29 cm. . 45
L. az illusztrációt 161. l.

120. Japán modorban festett erdő felett szálló fácánnal. XVIII—XIX. század. 26 cm. 30
L. az illusztrációt 161. l.

121. Két füllel, közepén kékkel festett virágos ággal. XVIII. század. 34 cm 35

122. Fák között füstölgő kéményü épület fantasztikus szines képével. XVIII—XIX. század. 26 cm. 35

123. Szinesen festett virágokkal. XVIII—XIX. század. 29 cm. 35

124. Szinesen festett magyar insurgens pipázó alakjával. XIX. század legeleje. 29 cm. 80
L. az illusztrációt 158. l.

125. Kék-sárgával festett rózsacsokorral, közepén virágokból stilizált rozettával. XVII—XVIII. század. 37 cm. 80
L. az illusztrációt 158. l.

126. Szinesen festett madárral és virágokkal 1800 körül. 28 cm. 30

127. Bőségszaruból növő két szines rózsával. XVIII—XIX. század. 30 cm. 30

128. Szines szegélysávval és virágbokrétával középen. XVIII—XIX. sz 30 cm. 35

129. Vederből növő stilizált virág szines képével közepén. XVIII—XIX. század. 29 cm. 40

130. Zölddel festett koszoruban I. H. S. és 1760. évszámmal. 29 cm. . 40

TÁNYÉROK:

131. Plasztikus és szinesen festett gyümölcs és szegélydisszel. Empire-kori. 21 cm. 15

132. Szinesen festett gyümölcslombbal. 22 cm. 7

133. Dus kék diszitéssel. 22 cm. . 8

134—145. Szinesen festett rózsákkal. XVIII.—XIX. század. 21 cm. Tizenkét darab. Darabja . . . 12

146. Szines virágokkal. 22 cm. . . 7

147. Kék virágkoszoruval és csokorral. 1864. 23 cm. 8

148—149. Szinesen festett rózsák és virágokkal. XVIII. század. E. mesterjel. 23 cm. Két darab. Darabja . . 30
L. az illusztrációt 161. l.

150—151. Szinesen festett szekfü és virágokkal. XVIII. század. P. mesterjel. 22 cm. Négy darab, darabja . 25

152 Szinesen festett szekfükkel. J. P. monogrammal. XVIII. század. E. mesterjel. 23 cm. 25

153 Közepén szines napraforgó disszel. 1800 körül. 23 cm. 12

154 Szinesen festett szekfü és virággal. XVIII. század. P. mesterjel. 24 cm. 25
L. az illusztrációt 161. l.

809. NAGY ZSIGA: Act. — Vente XIX. de la Guilde-Saint-Georges Société des Amateurs et Collectionneurs Hongrois.

155. Szinesen festett szekfü és virággal. XVIII. század. W. mesterjel. 24 cm. 25
L. az illusztrációt 161. l.

156. CSÉSZE, szinesen festett rózsával 5

157. CSÉSZE, barna alapon szines virágguirlanddal 7

158. SZENTELTVIZTARTÓ, fehérmázu, szinesen festett kereszt és virágocskákkal. XVIII. század . . 20

159. SZENTELTVIZTARTÓ, piros rózsákkal diszitve. XVIII. század. M. H. mesterjel. 17 cm. . . 30

160. SZENTELTVIZTARTÓ, a megfeszitett Jézus domboru képével. XVIII. század. 19 cm. . . . 25

161. TEJKORSÓ, szines disszel. 17 cm. 15

162. TÉNTATARTÓ, népies fayence, szivalaku, apró virágokkal. 1800 körül 20

—o—

163. AMPHORA, bordázott. Levélfüzéreken lógó rózsákkal. U. n. kemény fayence. Empire. 20 cm. . . 50

164. CUKORTARTÓ, két emléklap és négy kártyalap szines képével. Tata. 5×8×13. 30

165. DOHÁNYTARTÓ, barna medvealak, felvidéki fazekasmunka. 23 cm. 8

166. DOHÁNYTARTÓ, medvealak, barna, népies fayence. 14 cm. 25

167. ÉTKEZŐ SERVICE. Áll: Levesestál, főzeléktál, saucière, mustártartó, pecsenyetál, tésztatál, mártáskanál, leveseskanál, kilenc mély tányér és tizenhat lapos tányérból. Kék és zöldben festett romantikus tájképekkel. Davenport. 300

168. KANCSÓ szines virágcsokrokkal, F. K. monogrammal. Mayer in Pápa 1842. 22 cm. 70

169. KANCSÓCSKA önfedéllel. Vágtató szarvassal. 9 cm. 12

170. KANCSÓCSKA szinesen festett Pietával és virágokkal. Holics (?) XVIII. század. 16 cm. . . . 75
L. az illusztrációt 159. l.

171—171/a. KÁVÉS- ÉS TEJESKANNA szines rózsákkal. Somorja. 16 és 20 cm. Együtt 60

172. KÁVÉSKANNA, apró virágokkal diszitve. 11 cm. 6

173. KÁVÉSKANNA FEDŐVEL, apró virágokkal. 15 cm. 8

174. KÁVÉSKANNA, fehér, szinesen festett rózsákkal. Holics. 18 cm. . 45
L. az illusztrációt 159. l.

175. KORSÓ szinesen festett figurás disszel. Modern. 18 cm. . . . 12

176—177. MAJOLIKATÁL áttört széllel. Zsolnay, 36 cm. Két darab. Darabja 20

178. SAUCIÈRE szinesen festett virágokkal. Empire. 10

179. TÁL szinesen festett naprafor góval. 1800 körül. 28 cm. . . 25
L. az illusztrációt 158. l.

180. TÁLACSKA, kétfülü. Bordázott oldal, szekfü- és indadiszitéssel. Holics. XVIII. század. 35

181. TÁLACSKA, hosszukás, karélyozott széllel. Holics . . . 10

182. TÁLFEDÉL, négyszögletes és bordázott. Holics. XVIII. század. 24×24 40

183—184. TÁNYÉR. A magyar koronával és «Éljen a magyar» felirással. Altrohlau. 23 cm. Két darab. Darabja 6

185—186. Bordázott, közepén szines virággal. Herend 21 cm Két darab. Darabja 8

187. TÁNYÉR kék virágdisszel. 23 cm. Delft 20

188. TÁNYÉR kinai motivumokkal. Altrohlau. 19 cm. 6

189. TÁNYÉR Napoleon életére vonatkozó jelenet monochrom képével. 21 cm. 10

190. TÁNYÉR szinesen festett magyar cimerrel. A 70-es évekből. 23 cm. 5

191—193. TÁNYÉRKA, ovális, Körmöcz. 16×21. Három darab. Darabja 2

lik; a tipus sokszor lágyabb kifejezést nyert, sőt gyakran a kaukázusi fajra emlékeztet.

Hodgson szerint a modern Nepalban tizenhárom erősen kifejezett, külön tájszólást beszélnek és pedig a khast, *mangart*, gurungot, sumvart, kacsari-t, haiyunt, csepangot, kumundat, murmit, nyuarit, kirantit, limbuvunt és lepcsa-t.

Eltekintve az elsőtől (khas), ezek mind transhimalayan stock and, közeli rokonok (closely affiliated).

Amit egy másik helyen mond Eden Vansittart alezredes, hogy: „Nepalból történeti adatokkal rendelkeznek még abból az időből, amelyben Indiából nem jöttek még Nepalba hinduk": annyiból érdekes, hogy kereshetünk a régmultban, tehát azon időben, amelyben a mangarok elszakadtak a magyartól.

Ha jobban elviselném a hideg éghajlatot, nem hagynám egyhamar itt Indiának ezt a részét és utána járnék a dolognak; de ehhez elsősorban az kell, hogy a nepáli nyelvet is elsajátítsa a kutató. Mire pedig én ennyire vinném, kifogyna belőlem a lélek . . .

. . . Tiszta reggelenként kimegyek a szálló elé, szemben látom a havasokat; huszonegy hegycsúcs áll ki körképnek, tíz-tizennyolcezer láb között váltakoznak; a távolság miatt eltörpülnek a csúcsaik, de az összbenyomás hatalmas, erős. Végtelen, eltörhetetlen gerinc ez, amelyen túl a tibeti láma trónol . . . és az angol mégis átlépte Ázsia gerincét és közelből látta, hogy a gerinc csúcsokra oszlik és a csúcsok között útra talál az elhatározott vándor . . .

A havasokat elfedték a felhők és vándorló tekintetem megakadt Darjiling temetőjén; meredek, szép fekvésü hegyoldalon nyugosznak az itt elhunytak és az elhunytak között hazánkfia. Nagy ember volt, mert nem ösmert nehézséget; küzdött a kitűzött nemes célért; teremtett és meghalt mint hős a harctéren!

Fölkerestem a temetőt, hogy áldozzak a kegyeletnek elhunyt hazánkfia sírjánál.

Könnyen megtaláltam a sírhelyet; a régi sírok között a második hely az övé.

A sírkő tetején urna, körül a fölírással:

„E hazai földet tartalmazó urna a sírkőre helyeztetett 1910. november 19-én Löffler Manó által."

Délkeletnek a magyar fölírás fekete márványlapon, Széchenyi István gróf szavaival:

„Egy szegény árva magyar . . ."

Délnyugatnak szülővárosának márvány lapja. — Északnyugat felől munkatársainak, az Asiatic Society of Bengal tagjainak márványlapja:

„Alexander Csoma de Kőrös magyar szülött, aki

Nagy Zsiga: Dániel Merillon

néprajzi kutatás céljából Keletnek vette az útját és miután évek múltak el olyan nélkülözések között, amit ritkán szenvedett át ember, türelmes munkával összeállított egy tibeti szótárt és nyelvtant: „Ez az ő legszebb és igazi emlékköve!"

. . . A hangulatok özöne vett rajtam erőt, különösen az angol fölírás hatott meg, amely a külföld, a nagyvilág elösmerésének a kinyilatkoztatása és búzditólag kell, hogy hasson minden gondolkodó főre.

Olyan jó irányban kutatott Kőrösi Csoma Sándor; hogy történhetett, hogy eddig nem akadt követője!?

Rajta magyar, támogatunk és ha leküzdhetlen akadállyal találkozol, ha elpusztulsz a küzdelemben, ne feledd: megsüvegelünk és megsüvegel az egész világ, amely már méltányolni tudja a nemes célt szolgáló, az emberiség tudását kibővíteni szándékozó élethalál küzdelmet.

Vojnich Oszkár.

Marathon hőse

Stockholm, július.

Ki az ezidei marathoni futás hőse? A délafrikai Mc. Arthur, aki elsőnek jött be, vagy a portugál Lazzaro, aki meghalt a futásban? Az csak diadalt aratott, de ez az életét adta oda. Nem lehetett az első, hát meghalt. . . Hasonlatos volt a régi hellászi hírvivőhöz, csak — bocsássson meg a halott! — sokkal ostobább volt annál.

Akkor egész Athén várta a hírt Miltiadesről, a városnak, Hellasnak életét, vagy halálát jelentette a szó „Győzelem!" — ma csak egyszerü versenyfutás, nem szabad, nem érdemes meghalni érte. Ha szegény Lazzaro érezte, hogy nem bírja tovább, miért nem állt meg? Mert szégyennek tartotta a versenyt föladni, amely csak az első háromnak jelentett valamit, a többinek semmit. Futott önmagáért és futott a portugál dicsőségért, amelyik már rég nincs. És mert nem birta tovább, hát meghalt. Két nap mulva eltemették, de az atléták akkor már elutaztak Stockholmból, még a nemzetközi gyász se kisérte ki szegény Lazzarot.

A rendező-bizottság, az orvosok pedig összeültek, vajjon lehetséges-e ez, szabad-e ilyenformán, ilyen időpontban megrendezni a marathoni futást? Tanulmány tárgyává tették, holott a felelet olyan egyszerü: — Nem!

A marathoni futás többé nem sport, hanem állatkínzás és ha a civilizált világ fölháborodik a bikaviadalok miatt, mennyivel inkább kellene fölháborodnia az Olympiádok 40.200 méteres futása miatt? Hiszen a legenda, a történet azt mondja, hogy a hajdani marathoni futó meghalt, halálosnak hagyta az utókorra ezt a futóprodukciót, minek hát kisérletezni vele? Vagy azt akarják vele demonstrálni, hogy mi is vagyunk olyan szívósak, mint a régi görögök, mi is meg tudunk halni a befutott negyven kilométer után?

De azért ne higyjék, hogy ezt a számot törülni fogják a jövő olimpiádok versenyei közül. Sőt ellenkezőleg. Még nagyobb attrakció lesz, mint most. Pedig most is a legnagyobb volt. Csak a marathoni futásra telt meg utolsó zúgáig a Stadion. Délelőtt tíz órakor már nagy tömegek állottak hosszu sorban minden kapunál, holott csak egykor lehetett bemenni. Kivonult az egész királyi család

Uj Idők 1912. XVIII. 44 sz. 469-71
N. Zs. képei, képpel

is. Holott semmit sem láttak. A startlövés eldördül, hatvanöt ember futni kezd, fut, fut 350 métert, egy kapun kiszalad s a közönség attól a pillanattól kezdve unatkozik, csak unatkozik. Végre harsonaszó riad, jön az első, — egy porral belepett, kiszáradt ajku, inkább halálkoponyát, mint fejet hordozó vánszorgó alak. Félholt... Még be sem ér, már is koszorút akasztanak rá, ő csak állati nemtörődömséggel fut tovább, a közönség tombol, őrjöng, az összetört alak gyenge kezével eltépi a célzsineget és arccal lebukik a földre...

Nem egészen halt meg, csak félig... Kár, milyen nagy lett volna akkor a szenzáció!

Ez a marathoni futás minden szenzációja. Különben rettenetes és embertelen. Irtózatos hőségben, délután háromnegyed kettőtől futni két és fél óra hosszat, holott Svédországban olyan hosszúak és világosak a hűvös esték... Mért nem rendezték akkor?... Mert akkor nem akkora üzlet, mint délután. És míg huszonkétezer ember Mc Arthur nevét ordítozta, a Stadion előtt az út porában haldoklott a szegény Lazzaro... Talán még hallotta a diadalordítást. Talán az utolsó pillanatok beteg extázisában még azt is hihette, hogy néki szól...

És még akkor is!... Érdemes volt ezért meghalni?... Nem... Ez az örömujjongás nem volt emberi. Az állat él még ma is az óriási tömegekben, annak kell az izgalom és az fogja még lázasabban várni a legközelebbi olimpiádon a marathoni futást, a marathoni halált.

Egy ember halála mellékes, ha harmincezer két percig állati örömében lelheti kedvét. Örökké így volt ez és így is marad. A jövendő marathoni futás még legendásabb lesz, Lazzaro halála lesz a belőle fakadó inger. *Pásztor Árpád.*

Imre herceg

— *Bródy Sándor új könyve.* —

A szerelem a fő motivum *Bródy* Sándornak ebben a könyvében is, mint ahogy jóformán valamennyi munkájában a szerelem titkait fürkészi, vizsgálja és analizálja. Az örök nagy probléma, a szerelem, ez izgatja mindig Bródy Sándort, mihelyt megformálja bármelyik alakját, akár regényhősét, vagy csak egy epizódalakot is egy novellában. Amint megteremti hőseit a papiroson Bródy Sándor, az élettel együtt a szerelmet is belélejük leheli és már az első szavukban is ott lappang a fojtó, forró szerelmi tűz és már az első gesztusuk is mintha ideges, szerelmes ölelés volna. Mintha a papirosra, amelyen megrajzolja embereit, egy-egy vércsöppet is csöppentene — a saját szívéből — és az a csöpp vér szétfutna a japán papiroson, minden pórusba...

A szerelem: ez a vezető motivum ebben a kötetben is, amelybe *Bródy* Sándor az utolsó esztendők java irásait gyűjtötte össze. A szerelmi portrék gyönyörü galériája ez a könyv. Mennyi szépség és mennyi változatosság! Minden alakjában ég, forr, izzik a szerelem és mégis milyen más és más minden egyes alakjának szerelme. Mintha magát az életet sűrítette volna belé Bródy Sándor ebbe a közel kétszázoldalas kötetbe. Az ébredő szerelem érzéki félénkségétől kezdve végigvezeti a nagy szerelmi skálát egész a legvakmerőbb érzéki szerelemig. És minden alakjában, amelybe ez a zseniális és szinte tudós fantázia leheli a lelket, ott lüktet a szerelem minden színpompás mámora. És amint hogy a szerelem is mindég más és más káprázatos színeket és képeket mutat, ez a mámor is örökké változik. A parasztlányka passzív szerelmi küzdelmétől a kis herceg félénk agressziviásáig, Báthory Erzsébet öntudatos szerelmi fölkészültségétől az öreg Rembrandt megcsalatásáig, Pók Dóra anyai önfeláldozásától az elűzött királyné női szerelméig is már szinte a szerelem tökéletes természetrajza alakul ki előttünk. És még mennyi más árnyalat, mennyi új vonás, mennyi új karakterkép váltakozik a többi novellákban!

Ha nem tudnám, hogy Bródy Sándor egész komoly studiumokat szentelt a szerelem természetrajzának (mint ahogy tudom, hogy egyik könyvében meg is írta), hát egyszerűen ezekből a ragyogó elbeszélésekből is meg lehetne állapítani, hogy valóságos tudományos fölkészültséggel fogott hozzá ezeknek a novellákba sűrített szerelmi regényeknek megírásához. De e tudományos megállapitásokat, amelyeknek törvényeit és igazságait Bródy Sándor bűvészkedő boszorkányossággal úgy keveri belé a történetekbe, hogy amellett mindég a történet áll az előtérben és nem a tudományos igazság: mindezt Bródy Sándor könyvein kívül sehol, egyetlen könyvben sem találjuk meg. Ezek az igazságok csak Bródy Sándor kezén lesznek igazságok és értékük is csak akkor lesz, amikor ő nyúl hozzájuk.

Nagy Zsiga: Carnot unokahuga

Székely Aladár fényképe

Siófoki csendélet

Balzac is, aki korának egész lelkét belévitte alkotásaiba, külön studiumokban foglalkozott e kor szellemével és törekvéseivel. Balzac az előkelő élet fiziológiájának tanulmányában a nyilvános élet nagy teoretikusaképpen vezette le szabályait. Bródy Sándor nem a közélet, hanem a titkos lelki élet, a szerelmi élet búvára és ő nem szabályokat vezet le, hanem novellákban állítja elénk az igazságokat. És mind a két eljárás: művészet. Már több, mint egyszerü mesemondás, az embereknek — e nagy gyerekeknek — csupán mesével való szórakoztatása.

Balzac volt-e valaha írói mintaképe Bródynak? Ez tulajdonképpen egészen mellékes kérdés olyan önálló ízlésü, erős egyéniségü és ihletett írónál, mint Bródy Sándor. Mert Bródy Sándor egyénisége, amely nemcsak szeszélyesnek látszó, de valójában mindig művészi stílusában, hanem a gondolkodásában, világfölfogásában és történeteinek fölépitésében is megnyilvánul, páratlanul álló talán az egész világlitteraturában. És az ő nagy talentumának is talán egyik legragyogóbb, legművészibb alkotása ez a könyv.

Bródy Sándor új novelláskötetének, az „Imre herceg"-nek ára 3 korona 50 fillér. Megjelent Singer és Wolfner kiadásában, Budapest, VI., Andrássy-út 16.

Álomország. Olyan ez a regény, *Herczeg* Ferenc legutóbbi mesteri regénye, mint valami forró szerelmes álom: két szerelmes, vakmerő lélek gyönyörü küzdelme, epedő viaskodása és mámoros harca, amelyben egyiküknek el kellett esnie, mert a másik olyan végtelenül szerette. A regényről mi itt nem mondhatunk kritikát, mert hiszen lapunk szerkesztőjének művéről van szó. De olvasóink, akik hétről-hétre gyönyörködhettek e lap hasábjain az „Álomország" folytatásaiban, valószinűleg maguk is megalkották már ítéletüket Herczeg Ferenc e művészi szépségekben olyan gazdag, színpompás és ragyogó stílussal megírt regényéről. E pár sor itt csak a könyvbarátok figyelmét óhajtja fölhívni arra, hogy az „Álomország" immár könyvalakban is megjelent. Ára 4 korona.

Nagy Zsiga képei. Két szép arcképet mutatunk be mai számunkban és mind a két művészi portré *Nagy* Zsiga ecsetjét dicséri. A két képnek különös érdekességet kölcsönöz az, hogy a francia előkelő társaság két kiválóságát ábrázolja, ami egyúttal azt dokumentálja, hogy a magyar képzőművészetnek is — az irodalom és zene után — megnyiladoznak már a külföld kapui. Nagy Zsigmond, kinek e tél folyamán Párisban önálló kiállitása lesz, ma már Páris előkelő világának is kedvelt portrétistája. Mai számunkban közölt képei Jean Carnot, a volt francia köztársasági elnök unokahugát és Daniel Merillon-t, az internacionális lövész-szövetség elnökét, Páris egyik legelőkelőbb jogászát ábrázolják.

Cilike viszontagságai. *Tutsek* Anna bájos és okos leányalakja, Cilike, ismét szerepel a Magyar Lányok hasábjain. A kiváló leánylap szerkesztőnője, Tutsek Anna folytatja a „Cilike viszontagságai" népszerü rovatát, amelyben e héten a „Sorompó" cimü kedves fejezettel találkozunk. Regényt *Jeszenszkyné* T. Irén irt „Dóra és Verka" címmel. *Krüzselyi* Erzsike szép verse mellett érdekes cikket találunk *Hajtay* Etelka tollából, a nők választójogáról. *Malot Hector* világhirü regénye, „Az akarat diadala" az e heti számban nyer befejezést. Egész sereg kép és több apró cikk tarkitja még a lapot. Az ösmeretterjesztő cikkek közül kiemeljük a buddhista papokról irt cikket, továbbá a telefon ösmertetését. A Magyar Lányok előfizetési ára félévre 6 korona. A szerkesztőség és kiadóhivatal új helyiségei: Budapest, VI., Andrássy-út 16. sz. alatt vannak.

Az Én Ujságom. A magyar gyermek ifjúság eleven, népszerü lapja, Az Én Ujságom július 28-iki száma is gazdag és változatos tartalommal jelent meg. *Zöldi* Márton folytatja szép regényét, melynek hőse világjáró Lábas Péter, Bocs Bálint pedig Tányértalpu komának, a híres-neves Mackó-család jókedvü ivadékának újabb tréfás kalandjait mondja el a „Tányértalpu koma a moziban" cimü új regényében. Dánielné *Lengyel* Laura kedves mesét tud a csillagokról, *Pityi* Palkó pedig kacagtató tréfás históriát irt a légyfogó süvegekről. Irtak még e számba *Pósa* Lajos, *Feri* bácsi, *Szigethy* Vilmos, *Móra* Ferenc és mások. A szép rajzokat mind Mühlbeck Károly rajzolta. Az Én Ujságom kiadóhivatala (Budapest, VI., Andrássy-út 16.) készséggel küld mutatványszámot. A lap előfizetési ára félévre 5 korona.

A SZERKESZTŐ ÜZENETEI

Értesitjük olvasóinkat, hogy szerkesztőségünk és kiadóhivatalunk új helyiségekbe költözött, Budapest, VI., Andrássy-út 16. szám alá. Kérjük, hogy mindennemü, e lapra vonatkozó leveleket, értesitéseket, kéziratokat és előfizetési dijakat már ez új címre sziveskedjenek elküldeni.

Brazilia. Ön olyan ügyben kér tanácsot tőlünk, amelyben csak a viszonyok és személyek alapos ismerete után lehetne valamit mondani. Mert hiszen mi nem ismerjük önt sem, hajlamait, szokásait, életfölfogását és igy egyáltalában nem tudunk magunknak képet alkotni arról, hogy miképpen illeszkednék be egy annyira távoli, annyira exotikus miliőbe. Másrészt nem ismerjük a fiatalembert és igy fogalmunk sincs róla, hogy vajjon tényleg tud-e majd a tulsó félgömbön vagyont és poziciót szerezni. Még azt sem tudjuk, hogy tényleg szereti-e avagy csak a praktikus szempontok szólnak mellette. És miután sem szülői, sem barátai, sem önmaga nem tudja eldönteni ezt a kérdést, tőlünk várja az irányitást. Ez a bizalom megtisztelő, de mi nem vehetjük igénybe. Mit vár tőlünk? Közhelyeket? Ugy-e nem. Tehát határozott tanácsot. És nem látja be, hogy ez a tanács lehetetlen. Bármennyire sajnáljuk is, de nem vehetjük át azt a felelősséget, amelyet nekünk szánt. Döntsön a saját viszonyainak legjobb ismerete szerint és ne várjon idegenektől tanácsot.

D. E. *Torontál.* Hogy mit csináljon egy kifogástalan úri leány, ha egy fiatal ember csókot kér tőle? Nézetünk szerint kifogástalan úri leányok ritkán jutnak ebbe az érdekes helyzetbe, még pedig azért, mert kifogástalanul szoktak viselkedni. Már pedig nagyon kevés olyan fiatal ember van, aki egy ilyen viselkedésü leánytól csókot mer kérni. Ha mégis kér, ne válaszoljon semmit. Éppen semmit. Sem gorombaságot, sem rendreutasitást, sem szemrehányást. Ebből a hallgatásból a másik fél föltétlenül tanulni fog.

Előfizető fia. Ön igen helytelenül cselekedett és orvosi bizonyitvánnyal az ügyet csak elmérgesiti. Kérje föl két idősebb, nyugodt és tapasztalt barátját, akiknek föladata, hogy ezt az egész, különben abszolute nem komoly ügyet, békés formában intézzék el. De vigyázzanak, nehogy valami becsületbirósági komédia fejlődjék ki a dologból, amely azután formai nehézségeket támaszt és ezzel a békés megoldást lehetetlenné teszi. Ismételjük: tanácsunk az, hogy minél hamarább két okos és higgadt, főleg pedig érett férfiura bizza a dolgát.

R. Kérdésére tüzetesen nem válaszolhatunk, de annyit mondhatunk, hogy az illető levél Budapestről jött.

P. F. Névtelen levelekre nem válaszolunk.

L. E. *Schubert-szerenád.* Kivételt senkivel sem tehetünk és ezért nem teljesithetjük azon kérését sem, hogy külön levélben mondjunk ítéletet. Arra viszont nem kellett könyörögve kérnie, hogy elolvass uk dolgozatát. Az Uj Idők szerkesztősége minden beküldött munkát azonnal és lelkiismeretesen elintéz és éppen olyan kevéssé veszi figyelembe az irónak ismert vagy ismeretlen nevét, mint a mellékelt leveleket. Ezek a kisérő levelek egyáltalában fölöslegesek, mert tartalmuk egyáltalában nem változtathat azon ítéleten, melynek alapja egyedül a beküldött dolgozat lehet. Az Uj Idők minden számában találhat olyan neveket, amelyek először itt jelennek meg nyomdafestékben, találhat üzeneteket, amelyek fejlődő tehetségeket irányitani és biztatni próbálnak. Ami pedig magát novelláját illeti, az egy intelligens, sokat olvasott, főleg sok modern belletrisztikát összeolvasott embernek a munkája, amely azonban sem tartalma, sem előadása alapján nem tarthat igényt arra, hogy komoly irói tehetséget lássunk benne. A tartalma zavaros, az előadása pedig ügyetlen és fárasztó. Többet nem mondhatunk.

R. R. *Egy milliméter.* Nem emelkedik felül azon a jó átlagon, amelyet az intelligens női dilettánsok el tudnak érni. Közölhetetlen.

Sz. G. *A nagyváros leánya.* Gyönge, dilettáns munka. Nem vált be.

R. M. Ugy véljük, okosabb lesz, ha fölhagy az irodalmi ambiciókkal, kedvesen és naivan adja ugyan elő kopott kis meséjét, de ez a kedvesség legföljebb egy családi kör elismerésére szolgálhat és nem kérhet helyet az irodalomban.

Nagy Zsiga

Haráth. *Négy év után.* Azon dolgozatok közé tartozik, amelyeknek sem jelentős hibáját, sem számbavehető előnyét nem lehet megállapitani és amelyeknél igazán nem tudjuk, hogy miért irattak meg. Közölhetetlen.

Sch. O. 1. Iróvá nem úgy lesz az ember, hogy egy napon csak elhatározza, hogy megpróbálkozik „valami irányzattal", amint ezt ön mondja. 2. Ami egyéb kérdéseit illeti, bármikor benyújthatja az illető színházaknak. Legalkalmasabb időpont nincs. Az időpont egyáltalán mellékes. Fő, hogy a darab jó legyen. 3. Könyvalakban természetesen csak azután, az előadatás után tanácsos megjelentetni. 4. Minden „genre" iránt érdeklődünk. Természetesen, csak ha talentumos alkotásnak ösmerjük föl. 5. A küldött vers gyöngécske. Sablónos és kezdetleges. Nem közölhető.

Aggódó szülő. Kereskedelmi iskolai tanárképző Budapesten van, Alkotmány-utca 11. Méltóztassék prospektust kérni és kérdéseivel egyenest oda fordulni. Magunk sem tudnánk többet mondani.

Styx. Érző szivü asszony irásai, aki lélekben talán poéta is, de nem rendelkezik azzal a művészettel, amely általános értéküvé tudná avatni alkotásait. Sajnáljuk, nem vált be.

L. G. Aszerint, amint más és más az anyag, amelyből a tinta készült, más és más szer szükséges a fehérneműre ejtett tintafolt kivételére. A gubacs- és alizarintinta foltjait sóskasavval tüntetik el. Eltünik a folt akkor is, ha erősen higított salétromsavval mossák. Az anilintinta foltjait borszesszel tisztítják.

Sch. B. *Véled-nálad.* Őszinte érzések, minden formai művészet nélkül megirva. Ilyen verseket tucatszámra ir minden poétalelkü ember, vagy müveltebb dilettáns. Nem vált be.

Vilma. Könnyen gördülő sorok minden mélyebb tartalom nélkül. Amellett minden versén más-más, ösmert poéta hatása látszik meg. Nagyon fiatal költő irhatta ezeket a verseket, aki azonban eléggé ügyesen versel.

F. Zs. Jelentéktelen dolgok, tele helyesirási hibával. Aki irni akar, annak talán mégis tisztában kell lenni a helyesirás legelemibb szabályaival.

Dr. A. S. L. Egész primitív versek, amellett tele föltünni akaró eredetieskedéssel. Nem közölhetők.

Ibolya-tanya. 1. A mi véleményünk szerint a legtanácsosabb, ha valami külföldi intézetbe küldi. Az illető nyelvet tökéletesen rendszerint csak e nyelv hazájában sajátithatja el. 2. Az illető magyar intézet címe: Budapest, VI., Amerikai-út 32. szám.

Németország. 1. Külföldi intézetek címeit nem ösmerhetjük. 2. Forduljon talán egyenest az illető iparkamarához.

P. Érdeklődünk és egy-két héten belül kimerítő választ adunk.

Karlsbad. Herczeg Ferenc irta.

Mária. Az egyiket közölnénk. Keressen föl bennünket alkalmilag a szerkesztőségben, a délutáni órákban 4—5 óra között.

Előfizető fia. Előfizetőknek a „Gróf Monte Cristo" egy-egy kötetének ára 4 korona helyett 2 korona.

E. O. Tessék a kis lányt talán az itt fölsorolt orthopäd-orvosok valamelyikéhez fölhozni: Kopits tanár lakik Nyár-utca 22. Sümegi dr. lakik Erzsébet-körút 1. Roth-féle szanatórium, Stefánia-út 55. Schiff dr. lakik Nagykorona-utca 20. Pető dr. lakik Váci-körút 31. Widder dr. lakik Magyar-utca 2.

Dr. K. M., *Szolnok.* Közöljük.

D. *Windber.* Rendeltetési helyére juttattuk.

K. R. S., *Kula.* Levelét átadtuk elintézés végett Singer és Wolfner könyvkereskedésének, Budapest, VI., Andrássy-út 16. szám.

Kis versek. Mindegyikben vannak szép sorok, szép képek, de mindegyikben túlhalmozta a képeket. Látszik e verseken, hogy ön mindenáron szép verset akart irni, — és itt a hangsúly az „akart" szón van. Inkább nagyobb közvetlenségre törekedjék, mint arra, hogy finomkodó, preciőz hasonlatokat halmozott egymásra.

S. M. Intelligens dilettáns versei. Nem jók, de nem is nagyon rosszak. Arra, hogy önnek örömet okozzon az irásuk, elég jók. De arra, hogy közöljük őket, nagyon gyengék.

Meteor. Csupa sablón, másoktól eltanult ügyeskedés és... affektáltság. Nem közölhetők.

Első. Elég ügyesen és ötletesen versel, ami egy humoros költeménynél már szép eredmény. Sajnos, a humort néha összetéveszti apróbb izléstelenségekkel és egyáltalán még nincs biztos önkritikája. De azért biztatni merjük, mert talentumot vélünk felösmerhetni önben.

Nem közölhető versek: Szonett a vén tudósról. — Halotti tor. Az én szivem... — A könyvtáros-kisasszonyhoz. Napnyugtakor. II . . . hoz. A szép kisértet. — Az én lelkem. Triste. Pianó. — Jött csendben, szürkén . . . — Ifjuság. — Most már jöhet. Tavasszal. Miért? — Tisza partján. Virágos kertbe. — Csak hintsd... A mi házunk. — Legkedvesebb gyüjteményem. Merengés. Az álom? . . . Tünődés. — Hivogat az est . . . Bibliai vallomás. Idők múlása. Az én menyasszonyom.

TARTALOM:

Szöveg: *Family-Hôtel.* Irta Heltai Jenő. — *Tehervonat.* Irta Kemény Simon. — *Őszinteségek.* Irta Hg. — *Vendémiaire tizenharmadikán.* Irta Farkas Pál. — *Szeretném.* Irta Körmöczi Mariska. — *Egri képek.* Irta Zuboly. — *A nagy bíró.* Irta Hegedüs Sándor. — *Az élet megszünése földünkön.* Irta Molnár Elek. — *Séták a nagyvilágban.* Irta Vojnich Oszkár. — Rovatok: *Mindenféle.* — *A szerkesztő üzenetei.* — Forditott regény: *A sas karmai.* Irta Ohnet.

Képeink: Bér Dezső: Autó-kirándulás. — A budapesti új összekötő híd. (Három kép.) — Egri könyvtár kincseiből. — (Három kép.) — Samassa bíboros. — Stockholmi képek. (Hét kép.) — Fuchs Jenő dr. — Mühlbeck Károly fejlécei. (Két rajz.) — Séták a nagyvilágban. (Négy kép.) — Plain-aire. — Nagy Zsiga képei. (Két kép.) — Siófoki csendélet.

Melléklet: Dumas: *Gróf Monte Cristo.*

Kéziratokat nem adunk vissza.

Laptulajdonos: **Singer és Wolfner.**
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Andrássy-út 16. szám.

Az Uj Idők kliséit Wolfner M. cinkográfiai müintézete készíti, Budapest, VIII. ker., Hunyady-utca 32. szám. Telefon 55—52.

Saját érdekében cselekszik, ha bevásárlás előtt *Brauswetter János* szegedi óragyáros nagy képes árjegyzékét meghozatja, melyet nevezett cég lapunkra való hivatkozással ingyen és bérmentesen küld.

Yes Porcellán Pouder

Megóvja a női arcbőrt az ártalmas napsugaraktól. Az arc nem izzad, nem fényes, hanem előkelően mattá lesz. A világ legjobb poudere. Ára 3 és 5 korona

— **Trencsénteplic.** Hazánk e legrégibb, kies fekvésü fürdőjében a szezón hasonlíthatatlanul élénkebb, mint az utóbbi években volt. A fürdővendégek száma már megközelíti a 6000-et s a nagyobb rész külföldi: porosz, orosz, lengyel, cseh, morva stb. Ami igazi világfürdő jellegét adja e helynek. A nagy föllendülés jórészben Oszvald Károly fürdőigazgató érdeme, aki e téren elismert szaktekintély. Ő és az ujonnan választott vezérigazgató, Arányi Zsigmond dr. királyi tanácsos, biztos garanciái a fürdő folytonos fejlődésének. A tavaly restaurált és negyedik emelettel bővített Teplic-szálló s az amerikai gyorsasággal emelkedő pompás villák egész sora fogadja be a bámulatos módon megszaporodott fürdőközönséget. Az igazgató üdvös intézkedéseit támogatja a közigazgatási hatóság, melynek itteni képviselője, Nemák Titusz fürdőbiztos-szolgabiró, nem kis részt vindikálhat magának abból, hogy ebben a nagy nemzetközi társaságban oly mintaszerü a rend, közbiztonsági és közegészségi szempontból semmi hiányosság. A most itt működő német szintársulatot már a jövő héten Szabó nyitrai szinigazgató társulata váltja föl, a magyar közönség örömére. Az első előadásokon Komlóssy Emma a népszerü operettediva fog vendégszerepelni. Vasárnap, július 21-ikén, nagy és sikerült parkünnepélyt rendeztek gróf Teleki Sándorné és miss Cicely Corbett angol feminista „apostol" közreműködésével. Szóval nem engedik unatkozni az itt összesereglett nagy nemzetközi közönséget.

— **Fürdőkkel egyesitett penziók.** Kellemes meglepetésben részesíti a Szlavóniában lévő világhirü Lipik-gyógyfürdő vendégeit, midőn külföldi mintára fürdőkkel és fürdőruhával kombinált penziókat létesitett összes szállodáiban. Ezen korszerü újitás végre el fogja oszlatni azt a balhiedelmet, mintha hazai fürdőink a külföldiekkel szemben drágábbak volnának. Ezen valóban csodás hely alkalikusjódos 64 fok C. hőforrásait ezentúl még tömegesebben fogják fölkeresni a csúz, köszvény, ischiás és anyagcserében szenvedők. A fürdőhasználat gyermekbetegségeknél is fölülmulhatatlan gyógyeredménnyel jár.

A Bulyovszky-utcai leánynevelő-intézet az ország egyetlen intézete, amely fiatal uri leányoknak tökéletes továbbképzést nyujt. Idegen nyelvek, zene, festés, főzés, háztartás, tánc, tennisz és egyéb sportok stb. stb. kizárólag ezen célra épült kertes villában. Előjegyzés május hó 1-től. Prospektust kivánatra küld:

Dr. Förstner Gyuláné igazgatónő
Budapest, VI., Bulyovszky-utca 10. sz.
Telefon 171—93. Telefon 171—93.

Nagy Zsigmond

gyógyszerész

Sopron

Hazafias Üdvözlettel!

Segismundo de Nagy

of Madrid

requests the honour of the company of

„Az Ujság" főszerkesztősége and friends

at the Opening of his

Exhibition of Paintings of Spain & Hungary

on Wednesday afternoon 13th May 1925 at 3 p.m.

at the Galleries of

Arthur Tooth & Sons, Ltd

155, New Bond Street, W.

(London)

Please present this card at entrance.

Török

KATALÓGUS

GYÜGYEI NAGY ZSIGA KIÁLLITÁSÁHOZ

RÁKOSI JENŐ, A 30 millió magyar álmodója

PÉCS, 1930. ÁPRILIS HÓ 6—10.

Gyügyei NAGY ZSIGA.

Ez a művész, akit képei itt bemutatnak, speciálisan magyar jelenség, kis nemzetek kuriózuma:

Világhires ember, akit hazájában ismernek legkevésbé. Korán került ki külföldre, hol élete javát töltötte. Németország, Franciaország, Anglia, Spanyolország, Észak- és Délamerika államaiban megtalálhatók képei és csinos kis könyvtárat lehetne összeállitani azokból a képes folyóiratokból és napilapokból, melyek a külföldön művészetével foglalkoztak. Ennek a művészetnek a külföld világsikere után most kezdődik meg a hazai diadalutja.

Sikerének mi a titka? Az, hogy érzékeny lélek, mely a befogadott impressziókra sokszorosan reagál és az, hogy ezeket az impressziókat bámulatosan fejlett technikai tudással maradéktalanul ki is tudja fejezni. Ez fontos. Aki csak kissé elmerül képeinek megfigyelésébe, láthatja, hogy azokon a legváltozatosabb technikai módszerek állanak a kifejezés szolgálatába. A gondosan húzott hajszálvonalaktól a pointillistákvastag kommájáig itt minden váltakozása az ecsethuzásnak feltalálható. Kontúrok gondos kikeresésének technikájától a széles foltfe'épitésig, a higgadt szemléletnek majdnem portrészerü hűségétől a dinamikus mozgalmasság vibrációjáig, a naturalizmustól az impresszionizmusig ezeken a képeken minden mesterségbeli tudás és tapasztalás sorompóba áll a kifejezés sikerét kiharcolni.

A kifejezés pedig nem más, mint a művészi forma. Ez a forma, mint egy virág cserepe tartja magában az érzést, a művészi mondanivalót.

Forma és tartalom gyügyei Nagy Zsiga képein egy harmónikus egész, két összeillő fele egy egésznek. Ez a két fél nála sohasem felemás, hanem mindig egy egész. Ezért van az, hogy méreteiben aránylag kis képei monumentális hatást tesznek.

Ez művészi sikerének ellenállhatatlan titka.

Pécs, 1930. április

Gyöngyösi Nándor dr.

KATALOGUS.

1 Krisztus Urunk
2 Rákosi Jenő, A 30 millio magyar álmodója
3 Vend aratók
4 Csendélet
5 Sárközi lakodalmas menet
6 Zápor eső után
7 Fürdőzők
8 Vend keresztelő
9 Sarjukaszálók
10 Bócher
11 Telt korsók
12 Mosónők
13 A napsugaras Svábhegy
14 Fürdőző gyerekek a Balatonon
15 Napnyugta a Balatonon
16 Verőfényes délután a Balatonon
17 Csend a Balatonon
18 Carmen
19 Vásáros cigányok
20 Lakodalmas menet
21 Halászok
22 Toledoi nők
23 Aratók
24 Vasárnap a parkban
25 Hazatérő halászok
26 A patak partján

27 Óriás felhők
28 Parasztfej
29 Vend leányka
30 Alkony
31 A falu kedvence
32 Nyoszolyólány
33 Átkelés a patakon
34 Csend a Svábhegyen
35 Matyó menyecske
36 Cigányasszony
37 Golgotha
38 Hattyuk
39 A csendesedő Balaton
40 Megzavart fürdöző nők
41 Az almafa alatt
42 Meztelen
43 Alomba merül a Balaton

Nagy Zsiga
fs. Lőművész

— **Nagy Zsiga Grand Prix-t kapott Barcelonában.** A kultuszminisztérium értesítést kapott Barcelonából, hogy a barcelonai világkiállításon *Nagy* Zsiga magyar festőművész *Grand Prix-t kapott »Golgota«* című művére. A *Grand-Prix a kiállítás legnagyobb kitüntetése.*

Nagy Zsiga

Az Est
1930 II. 9.

Utalvány-szám ...../Bi ...ügyosztály.

Fizetési ut

.....

a magyar királyi államvasutak főpénztára álta

.....

Pengő

azaz

A ..... *Pengő* ..... *fillérről kiállítandó* .....

.....

.....

Budapesten, 192 .....

Utalványozza «.....» főosztály:

.....

A könyv lap-száma	Számlázás

Gyügyei Nagy Zsiga

— **A Budai Szépmüvészeti Társulat kiállitása.** A *Budai Szépmüvészeti Társulat* kiállitását a nagy érdeklődésre való tekintettel november végéig meghosszabbitották. A kiállitáson a tragikus váratlansággal meghalt Gügyei *Nagy* Zsiga, *Mészáros* Mihály, *Herman* Lipót, *Borsos* István, *Kántor* Andor festőmüvészek több képpel szerepelnek. A Budai Szépmüvészeti Társulat kiállitása II., Pálffytér 8. szám alatt naponta dijtalanul tekinthető meg.

N. U. 932 XI/25

Ma. 1932. XI. 25.

Nagy Zsigmond

— **Magyar festőművész kiállítása Bukarestben.** *Mária* királyné és *Ileana* hercegnő Bukarestben megtekintették *Nagy* Zsigmond budapesti festőművész kiállítását. Egy órát időztek a kiállításon és legnagyobb megelégedésüket fejezték ki a kiállított képek felett és mindketten több képet vásároltak. A Dimineata hosszabb cikkben foglalkozik *Nagy* Zsigmond kiállításával és elragadtatással beszél a magyar festőművész kiállított képeiről.

— **A Szinyei Társaság kiállítása.** A *Szinyei Társaság* harmadik kiállítását most rendezi az Ernst Muzeumban. A kiállítást vasárnap, január 11-én délelőtt 10 órakor nyitják meg ünnepélyesen.

N.U. 931. T. 9

NU.931.T.9.

Nagy Zsiga festőművész

El Pinto Hungaro

Az első tavaszi napsugárban korzózó váci-utcai közönséget egy uj kirakat állitja meg, melyben nem a legujabb tavaszi ujdonságok, hanem egy istenáldotta nagy müvész szinpompás örökbecsü alkotásai láthatók néhány nap óta.

Gyügyei Nagy Zsiga (— S. de Nagy) Nagybányán született és csak francia, spanyol, amerikai, német kritikákat és kiállitási recenziókat tud rendelkezésünkre bocsátani, mikor pályafutása iránt érdeklődünk.

A müvészi pályával Teleki Blanka grófnő jegyzi el a 17 éves mázolólegényt, aki enyves porfestékkel festi meg a kendilonai kastélyt: olajfestékfelszerelést ajándékoz neki.

Ettől kezdve megindul egy magyar tehetség golgotás utja: a müvészi elhivatottság tudatára ébredésétől a nélkülözések, éhezések fizikai és a megnemértés, irigység és lebecsülés lelki kinjai közepette a világhirig. Huszéves korában már Budapesten van a Karlovszky és Bihari-féle — sajnos oly rövidéletü — magán müvésziskolában. 1891-ben már elfogadja a Mücsarnok egy dekorativ «Csendéletét» kiállitásra. Sőt meg meg is veszik képét 80 forintért. A müvésznek elég Fortunának e mosolya, hogy e nagy összeggel zsebében vonatra üljön és Párisig meg se álljon.

Itt egy évig a Julien-akadémia és az École des Arts Décoratifs növendéke. A festőállványokon maradt kenyérhéjjakból él, de már a második hónapban élete első látott aktjá ak rajzával — első dijat nyer és Munkácsy figyelme ráterelődik. A nagy mester meghi a és neuilly-i mütermét ajánlja fel neki, mu káit átnézi, tanácsokkal látja el és állandó érintkezésben marad vele. Támogatását azonban nem fogadja el és igy kénytelen hazajönni, de 1894-ben már megint kimegy Párisba és ott dolgozik 1900-ig. Ekkor már Benczur is tudomást szerez róla: meghivja mesteriskolájába és állami ösztöndijat eszközöl ki részére. 1905-ig munkálkodik mint tanitványa és főleg vallásos tárgyu kompozicióival tünik fel: A naimi ifju, Golgotha, A szent beszéd (Ferenc József-dijjal kitüntetve), Jób, A bolygó zsidó, Reb Eleazar, Az utolsó darab kenyér (a király vásárolja meg) stb.

Önmagát kereső utjában azonban nem tud itthon maradni és 1914-ben — most már tehetségében megizmosodva — harmadszor is visszatér Párisba, hogy a világ első mestereivel vegye fel a versenyt és kierőszakolja magának helyét az elsők között. Georges Petit három termében májusban rendezi önálló kiállitását, mely meghozza számára az első

Ujság
1929 III 27

igazi nagy művészi és anyagi sikert. Képei jórésze itt vevőre talál és párisi előkelőségek egész sorát festi meg.

Felterjesztik kitüntetésre és — kitör a háboru, lefoglalják képeit, mütermét, menekülnie kell.

Csak Spanyolország felé veheti utját és igy fordult a nagy csapás előnyére, mert oly szeretettel fogadták, hogy csakhamar otthonosan érezte magát. 1916-ban már a királynét festi meg teljes plein-air-ben — a nagybányai mázolósegédet udvari hintó viszi a királyi palotába —, az udvar egész sorozat képét vásárolja meg és ott függnek a sant-anderi királyi kastélyban. De Madrid, Bilbao, San-Sebastian muzeumaiban is vannak képei. Dicsőségének tetőpontján, 1920-ban Dél-Amerikába megy, ahol, mint spanyol mestert ünneplik és számos állami megbizást kap. I. Bautista Alberdinek, a latin Amerika nemzeti hősének, életnagyságu képe a szenátus falát disziti, mint egyetlen festmény.

Nagy sikerei sem tudták azonban elnyomni a lelke mélyén élő honvágyat. És ezuttal ez a hatalmas érzés adta kezébe a vándorbotot.

1925-ben már Londonban állit ki. Connaught hercege nyitja meg a kiállitást az angol arisztokrácia és a magyar követség részvételével. Sikere oly nagy, hogy Liverpool is meghivja. A muzeum vásárol képeiből és az Art Galery is megveszi egy jeles képét. 1926-ban már Hamburgban állit ki szép sikerrel, utána Budapesten: a Mücsarnokban. Még Newyorkban és Chicagóban rendez kiállitást ugyancsak meghivásra és azután végleg hazajön.

És ezzel gyügyei Nagy Zsiga filmjének egy uj fejezete kezdődik: saját hazájának meghóditása.

A váciutcai kiállitáson felsorakozó művei teljes művészi egyéniségét tárják elénk: kompoziciójának fenséges nyugalmát, a napsütésben vibráló szineinek hihetetlen skáláját. A palettának virtuózát mutatják be, mert hiszen csak az ő hihetetlen képessége és tudása mellett vállalkozhatik művész a nagy Természet pillanatnyi megmozduláisainak megfestésére, minő egy napkelte, egy viharos felhő vonulása, egy táncoló lakodalmas menet, vagy a szüz pirulása. Egyforma könnyedséggel festi meg az ezerszinü matyót, a háborgó tengert, a narancsligetet, az erdő mély homályában játszó aktokat, az ujságiró fejedelmet, vagy a spanyol törpét.

Üdvözöljük tehát Nagy Zsigát és öleljük öt szeretettel magunkhoz.

Gidró László dr.

...ak a használatban elkopott tárgyait köteles jóra helyezni. Amennyire az ön esete a rövid ...adásból megitélhető, azt kell kimnünk, hogy a ... kijavitása önt terheli.

Erzsike. Az 1922. évi november közepéről való 6000 korona 14 pengő és 52 fillérnek felel meg.

Pées. Az 1923 október 26-iki 1,725.000 korona 574 pengőnek felel meg.

Egy régi előfizető. A lakásrendelet 25. szakaszának 2. pontja szerint a házmesterpénz a házfelügyelőt illeti meg. Ha azonban a házfelügyelő segédházfelügyelőt alkalmaz, akkor a házmesterpénznek egyharmad részét a segédházfelügyelőnek köteles adni.

Rákosfalva. Az 1928 március elsejei *Honvédségi Közlönyben* megjelent rendelet előirja, hogy átmentileg az apanázs, butor, lakás és kelengyére vonatkozó jelenleg fennálló rendelet fentartása és a 28 éves életkorra vonatkozó eddigi rendelkezése érvényben hagyása mellett a magyar királyi honvédség minden tisztje ezredestől lefelé 10.000

Nagy Zsigmond

"Egy magyar festőművész karrierje" cimmel, sign. nélkül közli a lap a művész pályafutását, s a szöveg illusztrálására bemutat három képet, a művész festményeit: "Argentina miniszterelnöke", "Spanyol forradalmárok" és "Falun" cimmel.
Nagybányán született, s a nagybányai román papok gyermekeit tanitotta magyar beszédre. Nyolc éves korában asztalosinasként kezdte, de egy hétnél tovább nem tartott ez a próbálkozása és beállt borbély inasnak.

Délibáb, Bp. 1927. márc. 19. I. évf. 12. sz. 5. lap.

Nagy Zsigmond

A borbélyságot is otthagyta, majd legalább tizenöt féle mesterséggel kisérletezett, mig végül szobafestő lett, amit ki is tanult. Mint fiatal segéd került a Telekiek kastélyába, ahol Teleki Blanka felfigyelt rá. /Itt a cikkiró téved. Nagy Zsigmond 1872-ben született, Teleki Blanka tiz évvel korábban 1862-ben elhunyt. Teleki Blanka Munkácsy Mihály tanitványa sem lehetett, -mint az életrajziró állitja, hiszen 38 éves volt már, mikor Munkácsy született, aki 17 éves korában kezdett Szamossy Elektől festeni tanulni s egy év mulva, 1862-ben Teleki Blanka már nem élt!/

Délibáb, Bp. 1927. márc. 19. I. évf. 12.sz.5. lap.

Nagy Zsigmond

A müvész életrajzirója szerint Teleki Blanka inditotta el pályáján, amikor meglátta, hogy a fiatal fiu, milyen tehetségesen festette le a Teleki kastélyt. Ekkor egy doboz olajfestéket ad neki, s ez az ajándék dönti el müvészi pályáját. A továbbiakban azt irja: Nagybányáról Budapestre, majd Párisba kerül, ahol beiratkozik a az Akadémiára. Néhány év mulva már Munkácsy mellett dolgozik. /Ezt egyetlen adat sem igazolja/ Az első világháboru kitörésekor Spanyolországba megy, San-Sebastianban kisebb kiállitást rendez.

Délibáb, Bp. 1927. márc. 19. I.évf. 12. sz. 5. lap.

Az ember zúgó aggyal, kimerült idegekkel hagyja el a kiállítást.

Vaszary ezeken a képein nem is téveszt célt. Elszórta ugyan a lihegő futás hevében művészi értékeit, de az effektus, a hatás nem marad el. Nem úgy, mint azokon a képein, hol megkivánja a grand art dicsőségét és olyan témákkal birkózik, mint a Hősök emlékének leleplezése és Krisztus a keresztfán. Ezeken a képeken — hol az effektus nem pótolja többé az érzést, ahol nem morfiumkábulatot, hanem művészi élményt kell szuggerálni — ezeken pontjába állított hősök köve, olyan mint a népdal csárdás kiskalapja.

Vaszary János magasabb célra érdemes tehetségét felfalta a maga zabolátlan temperamentuma. Egy világot akart teremteni, ami sűrített mása legyen annak, amit az életben, korunk életében, egy érzékeny szem és lélek maga körül lát és ehelyett csinált egy látványos bódét, egy kivilágított cirkuszt, ahol a csörgősapkát láthatatlanul, de nagyon is észrevehetően — ő maga viseli.

*

gyügyei NAGY ZSIGA: BEATRIX INFÁNSNŐ

a képeken már érzik, mekkora romboló hatással járt Vaszary művészetére az a visszaélés, melyet a maga művészi egyéniségének egészséges organizmusa ellen követett el. A két nagy téma szinte érintetlenül siklik ki, kezei közül. Ezeken is csak a hatásosság érdekli. A bennük nyilatkozó misztérium, az eszme, az embernek Emberré magasztosulása nem érdeklik Vaszaryt, ő ezeken a képein is csak látványosságot ad. Látványosságot, ami szerinte mindenért kárpótol. A Krisztus-kép minden vonalbravúrja épp úgy, mint a Hősök emlékének színeffektusai csupán a látványosság célját szolgálják. A megkoszorúzott és a kép közép-

És hogyan jutott ide Vaszary?

Vaszaryt, a művészt, idejuttatta Vaszary, a teoretikus. Felállított egy elméletet, mely szerint van régi és van uj művészet. Nem egyéniségek és epigonok, nem jó és rossz művészek vannak, hanem régi és uj művészek vannak. A régi művészek egy avult, régi világot kopiroznak és azt az uj embereknek is nyakukba akarják sózni. Az uj művészek viszont az uj kornak megfelelő uj művészetet csinálnak a modern ember számára. *Korszerű* művészetet a régi művészek immár korszerűtlenné vált művészetével szemben. Ez a teória rendkivül hatásos, hatása a töme-

MORFINISTA MŰVÉSZET

A KORSZERŰSÉG ÉS VASZARY JÁNOS KIÁLLITÁSA

A magyar művészeti közvélemény régóta várta már *Vaszary* János kiállítását, mert jelentősége túlmegy egy festőművész ujabb munkáinak bemutatásán. A magyar művészet berkeit évtizedek óta zajos harci kiáltások verik fel, egy emberöltő óta kérnek bebocsátást a magyar művészet kapuján rajongó neofiták egy uj művészet nevében.
Időközben a neofiták is megöregedtek, egykori vezérek megcsendesedtek — ki a kúriáján, ki a temetőben — csak a harci zaj nem múlik, a közkatonák kitartása nagyobb, mint a marsalloké. A láthatatlan marsallbotnak a tarsolyban, úgy látszik, nagyobb hatalma van, mint a vezérkedő kézben. A háború óta azonban újult erővel tör fel a kürtök szava, melyekre a magyar művészet Jericho-falainak le kellene omlaniok. Uj vezér tünt fel a láthatáron, aki hivatottabb is erre a szerepre, mint elődei. Tehetségének eredetisége, egyéniségének vezéri allürjei, intelligenciájának céltudatossága ráformálták a vezérségre. Kernstok Károly és Rippl-Rónai József után a művészi megujulás fanatikusai és spekulánsai a háború után megtalálták igazi vezérüket Vaszary János személyében. Sok kudarc érte őket gyors egymásutánban, erősen kompromittálódtak a művészeti közvélemény szemében kiállításról-kiállításra és ma már ott tartanak, hogy saját gyér számú közönségük is skepsissel nézi erőlködésüket. És most jön a vezér, hogy helyrehozza a maga tehetségével, amit a közkatonák tehetségtelensége elrontott, mentse, ami még menthető az „uj művészet" reputációjából.
Fontos állomás tehát a Vaszary János kiállítása művészetpolitikai szempontból is, művészi jelentőségében is. És mert nekünk minden magyar érték szent, tegyünk félre minden elfogultságot, gomboljuk le lelkünkről az előitéletek és szempontok öltönyét, az elfogulatlanság mezanélküliségében jelenjünk meg e kiállításon, hogy a művész alkotásai tiszta, fehér lapra irhassák élményeinket.

*

Az első terem akvarelljei közé lépve az első impressziók örömével gyönyörködünk a Vaszary rendkivül szellemes, sommázó előadásában. Ezek a leegyszerűsítések és összegezések valóban értékesek és gyönyörködtetők. Az epigonok, akik váltig bosszantanak bennünket szellemtelenül együgyü „leegyszerűsítéseikkel" csak nézzék meg jól mesterüket és lássák meg végre az egyszerű igazságot: ha két ember csinálja ugyanazt, az nem ugyanaz. (Hátha még két festő, akik közül csak az egyik művész!) Vaszary, aki brilliánsan tud rajzolni, ő, igen, ő leegyszerűsítheti a formákat és sommázhatja a vonalakat, mert ezzel a technikai művelettel uj értékeket ad. Meplepő, hatásos vonalvezetés, finom izlés és fordulatos ötletesség lép akcióba Vaszarynál ott, ahol az epigonok egyszerűen megkerülik a feladat megoldását és nem győzve azt szusszal, szellemmel, tudással és tehetséggel, győzik a szabály kaptafájával. Nézzék meg, mennyi tanultság kell hozzá, — Vaszary jó iskolába járt — a művészi átérzés milyen vehemenciája, hogy egy aktot „leegyszerűsiteni" lehessen. Egyéniség kell ahhoz, mint a Vaszaryé és mindenekelőtt sok-sok tapasztalás, igen lelkiismeretes megtanulása a mesterségnek, úgy, ahogy Vaszary azt annak idején megtanulta és sok évig becsületesen, amúgy naturálisan gyakarolta. Ahhoz, hogy valaki csömört kapjon a bőségtől és az egyszerűség böles önmegtartóztatásában találja meg az élet értelmét, annak előbb tékozló világfinak kellett lenni. Csak annál lehet őszinte vágy a formák leegyszerűsítése, aki olyan gazdag forma- és színvilágban élt, mint a nagybányai iskola Vaszaryja. Ezt be kell látni nemcsak a Vaszary-növendékeknek, de rá kell jönni Vaszary Jánosnak is, a Főiskola tanárának.
Sorra engedjük át magunkat a Diseuse, a Fekvő nő az ablak előtt, Terrasz Nerviben, Női akt c. akvarelljei hatásának és határozottan érezzük, hogy egy erős egyéniség művészi hatása alá kerültünk. Vaszary Jánosnak megvan a maga külön helye a magyar pikturában.
Azután minél mélyebben hatolunk előre és átjutunk az olajképek világába, annál erősebben hatalmasodik el rajtunk egy nyugtalanító érzés. Az akvarellben a vonalak szellemes játékának mindig volt egy l'art pour l'art finomsága. A vonal érdekessége és szépsége az érdekességért és szépségért. Egy delikát játék a művészettel. Az olajnál tendenciát kapnak ezek a vonalak épp úgy, mint ahogy a színfoltok finom összefoglalása helyett is egy brutális színtendencia érvényesül. Ezeken a tablókon Vaszary mindent alárendel a hatásnak. Szín és vonal csak erre jó, csak erre kell neki. A bárélet mondain kavargását, a teátrumok mozgalmasságát, a nagyváros tüzijátékszerűen kivilágitott életét, a felfokozott izgalmak tüzében pattanásig feszülő, tobzódó életet akarja ábrázolni és erre kell neki minden eszköz. Ezért durvul meg izlése, ezért hanyagolja el vonalai szellemességét, ezért mellékes neki színfoltjai tónusbafoglalásának művészi feladata, ezért vet el magától mindent, ami művészet és ragad magákoz mindent, ami effektus. A tárgyválasztás fontossága eluralkodik képein, a tendencia túlteng és ez a gázos levegő megfojt mindent, ami még az előbb tiszta művészet volt. Vaszary robusztus, gyakran brutális temperamentumának minden vad lendületével utána veti magát ennek a morfiummal őrjitett, maga bőréből kikivánkozó, feje tetején kánkánt táncoló világnak. Nemcsak a Morfinista címen több variációban visszatérő képei viselik magukon egy beteges izgatottság felfokozott vibrálását, de még szelidnek látszó témáiban is, mint a virágcsendéletek, beviszi ugyanennek a vad szín- és vonalorgiának össze-vissza lendülő, szédítő, haláltáncba keringő ritmusát. Sehol egy foltnyi oázis, hol az ember szeme megpihenhetne, agya megszabadulhatna a folytonos zihálás izgalmaitól. Bárhova esik a tekintet, mindenütt ugyanaz a rögeszmés önüldözés, kiűzés az élet paradicsomából egy superélet mondain világába, hol nem létezik más, mint egy örökös vonaglás, melynek kigyótestén a perecek izei: a barszoba, az éjjeli világitás, a cirkusz, a kirakat, a plage, a revue, a morfium, a morfium százszor és mindenütt, — egyetlen hatalmas pravazfecskendő...

ugy mint az egyén egy hatalmas erőlködés megfeszített lendületével igyekszik tető alá juttatni elkinzott, golgotás életét — s akkor jön a művész ezzel a vieux jeu-vel, ezzel a cirkuszi látványos bódéval mint korszerűséggel! Mi véres könnyekkel fizetünk az életnek minden napunkért s akkor a művész azt kívánja, hogy az ő szinességében és tűzjátékos kivilágításaiban lássuk bánkbáni, fejet görgető problémáinkat!... Valóban, ez a gigászi feladatok előtt álló kor várja az ő művészetét. Éhezik rá és mohóságában hajlandó már előlegezni eljövetelét. Vaszary János idegtébolyító látványossági panoptikumáról is hihették egyesek ideig-óráig, hogy korunk művészetét hozza. Nem hozta. 1920. óta Vaszary János művészete egy évtized alatt megöregedett, kiment a divatból, korszerütlenné lett, sőt anachronizmussá vált.

Quo vadis? — kérdezhetjük tovább is, szemeinket a Rómából kivezető utra függesztve, de az ut pora még érintetlen, még nem lépett rá a kiválasztott, aki választ adhatna türelmetlen, sürgető kérdésünkre.

Gyöngyösi Nándor dr.

HUNN KORSZAKUNK ÉS HONFOGLALÓINK STÍLUSA A KELET MŰVÉSZETÉBEN

Irta: felvinczi TAKÁCS ZOLTÁN

A nagy áramlatok közül, melyek a keleti népek lelkületének fejlesztésére világraszóló hatást gyakoroltak, az Iszlám a legfiatalabb. Mohammed 570 körül született és 610 körül kezdett tanítani. 622-ben menekült Mekkából Medinába. Ez az esemény, a hidzsra — a „futás" — mely ebben az esetben a nemzetség elhagyását jelenti, oly fontosnak tünt fel a próféta hívei előtt, hogy időszámításuk kezdetének fogadták el. A Medinában való megtelepülést nyomon követte az első *maszdsid* (mecset, mosé) alapítása Mohammed által. Az első pozitiv lépés tehát azon az úton, mely az Iszlám sajátos művészetéhez vezetett, a VII. század első felében történt. A muszlimok méltán hangsúlyozzák a hidzsra jelentőségét, mert ez az esemény vallásuk jellegének kialakulása szempontjából különösen fontos volt. Az Iszlám ugyanis, mely a zsidó, keresztyén és bizonyos mértékig az arab vallás együttes hatása alatt keletkezett, nem olyan nemzeti vallás, mint a zsidó és a parszi, vagy mint a kinai államvallás, avagy a japáni shintó, hanem nemzetközi irányzatú. Az Iszlám harcra, hódításra ösztönözte híveit. A hódítás idegen értékek elsajátításával járt. Az Iszlám műveltsége ennélfogva felölelte a meghódított népek szellemi javait is, minek következtében művészete is szinkretisztikus lett.

Az Iszlám szellemének kifejlesztésében három népnek, azaz népcsoportnak jutott főszerep: az arabnak, a perzsának és a töröknek. Az arabok, a perzsák és a különböző török népek egyéniségének bélyege tehát mélyen belevésődött az Iszlám szellemébe. E három irányító tényező hatása megállapítható a művészetben is. Az Iszlám művészete nem fejlődhetett szabadon. Kötöttsége szükségképpen következett abból, hogy a vallás, melyet szolgált, a sokisten — és bálványimádás elleni céllal keletkezett. Az emberi alak szabad ábrázolására tehát az Iszlán szelleme nem szolgáltatott megfelelő alapot. Igaz ugyan, hogy a mohammedánizmus egyes irányai közti különbség ebben a tekintetben is érvényesült. A szájhagyományok (hadith) szigorú értelmezői, a szunniták, élükön a nyugati törökséggel, mereven zárkóztak el minden figurális ábrázolás elől. A siiták, kik alatt a perzsákat és a velük rokon népeket kell értenünk, a Korán negativ bizonyító erejére hivatkozva nem tartották szükségesnek ezt a tartózkodást. Kétségtelen azonban, hogy az Iszlám népei sehol sem

gyügyei NAGY ZSIGA: SÁRKÖZI SZÜRETELŐK

gekre célját nem téveszthetí. Mert ugyan ki az a bátor, aki ódivatú maradinak merészeljen mutatkozni, amikor mindenki modernnek és korszerűnek akar látszani! Az uj művészet programmja már eleve népszerűségre volt itélve. De azután jött maga az „uj művészet", mely nagy mértékben kiábrándítóan hatott. A tartalom nem egyezett a programmal. A futurizmus, a kubizmus, a sürrealizmus, az expressionizmus művészet helyett szabályokat, kép helyett szemléleti oktatást hozott. Ez kiábrándító volt. Egy olyan művészetet kellett tehát Vaszarynak produkálni, igyekezett belőle egy kábító, feledtető másvilágba, a földi paradicsomba, hol fények és látványosságok martalékává lesz az öntudat. Ennek az átmeneti embertipusnak a világát tette át Vaszary a festészet nyelvére. Ezért számíthatott bizonyos körökben ideig-óráig népszerűségre. A polgári osztály a sors kerekén le-felmenő rétegének lelki szükségletét elégítette ki Vaszary művészete és szolgálja ki talán még ma is. Ezeknek Vaszary talán még ma is „korszerű." De hol vagyunk már ettől! Ettől a világtól! Ettől a mentalitástól!

gyügyei NAGY ZSIGA: MAESTRO EL PEPE

amelyik való élettel, a *kor* életével tölti meg a lelkeket, kiknek azonnal rá kell ismerni e képekben a maguk világára. Így született meg Vaszary korszerű világának korszerű művészete, a látványosság panoptikuma.

A háboru utáni világ szélsőséges ellentéteit, a gazdagság és szegénység két egymás mellett futó, reménytelen párhuzamosát még soha nem vetitették az emberek elé olyan szemvakító villogással, mint ezekben a konjuktura és dekonjunktura hullámain vitustáncot járó időkben. Az élet bizonytalansága és értékének relativitása mindenki számára megfogható, kinzó valóság lett és mindenki menekülni

Nem szólva arról, hogy a művész közönsége, melynek egyedül dolgozhatik, az emberiség, az emberiség a maga generális adottságában és mindenütt jelenlévőségében, de hol van már az a beteg idő, amikor a háboru utáni emberiség a látványosság morfiumos tűjének kábitásában kereste a kivezető utat, ha csak ideiglenes megoldásként is! Az emberiség hallatlan szenvedések után konstruktiv munkába kezdett. Szörnyű össszeomlások után talán rátértünk egy uj világ kialakulásának utjára.

Egyelőre pedig nyakig ülünk a nyomoruságban, ez a mi magyar világunk is csupa véres szomoruság, a nemzet épp

gyöngyei NAGY ZSIGA: A SPANYOL KIRÁLYNÉ

Alfonz király tulajdona

SZÉKELY BERTALAN: ÁRTATLANSÁG

N. H. úr gyűjteményéből

IV. ÉVFOLYAM 28. SZÁM 1930. MÁRCIUS

KÉPZŐMŰVÉSZET

MŰVÉSZETI FOLYÓIRAT

Szerkesztőségi fogadóórák délután 3—5-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest V., Katona József ucca 27.

Telefonszám: Aut. 161—56.

Előfizetési ára: Egész évre 24 pengő, félévre 12 pengő, Egyes szám ára: 3 pengő.

Egész éves előfizetés: Romániában 900 leu, Jugoszláviában 300 dinár, Csehszlovákiában 160 csehkorona, Németországban 28 márka, Ausztriában 32 schilling, Itáliában 88 lira, Svájcban 28 frank.

Megjelenik minden hónap elsején, kivéve július és augusztus hónapokat.

TARTALOMJEGYZÉK:

Gyöngyösi Nándor dr.: Morfinista művészet . . . 59
felvinczi Takács Zoltán: Hunn korszakunk és honfoglalóink stilusa a Kelet művészetében . . . 62
gyügyei Nagy Zsiga (Gy. N.) 66
Tárlatok 68
Fränkel György: Bútor és stilus 70
Rómától Nagybányáig egy magyar gyüjteményben (Chroniqueur) 72
Képzőművészeti Szeminárium: A szin és a képsík . 74
Hirek 79

A KÉPEK JEGYZÉKE:

gyügyei Nagy Zsiga fényképe . . . . . a cimlapon
Székely Bertalan: Ártatlanság 57
gyügyei Nagy Zsiga: A spanyol királyné 58
gyügyei Nagy Zsiga: Beatrix infánsnő 60
gyügyei Nagy Zsiga: Maestro el Pepe 61
gyügyei Nagy Zsiga: Sárközi szüretelők 62
gyügyei Nagy Zsiga: Dicsfényben a Golgothán . . 63
Faláda fedele arabeszk dísszel 64
Arabeszkdíszes csempe 64
Hunn-avarkori fonadékos ezüst szijvég 64
Hunn-avarkori bronz övdíszek 64
gyügyei Nagy Zsiga: Hazatérők 65
gyügyei Nagy Zsiga: José A. Ferreira, Uruguay . . 66
gyügyei Nagy Zsiga: Rákosi Jenő 67
vitéz Darvassy István: Önarckép 68
gyügyei Nagy Zsiga: Anya gyermekével 69
gyügyei Nagy Zsiga: Ira Nelson Morris, U. S. A. . 69
Bellows Georg: Annus fehérben 70
Rottmann Mozart: L. M. úrhölgy arcképe . . . 70
Rottmann Mozart: Sz. T. úrhölgy arcképe . . . 71
Jennewein, C. Paul: Cupidó és gazella 74
Ferenczy Károly: Nagybányai részlet 72
Katona Nándor: Párisi impresszió 73
Mészöly Géza: Napsütésben 74
Szinyey-Merse Pál: Sárga virágok 75
Paál László: Fűzfák 76
László Fülöp: Kalapos hölgy 77
id. Markó Károly: Romantikus táj 78
Barabás Miklós: Női fej 78
Gyárfás Jenő: Tanulmányfej 78
Borsos József: Galambposta 79
Bruck Lajos: Pleinair portré 79
Stróbl Alajos: Büszte 80

Tevan nyomda és könyvkiadóvállalat Békéscsaba 30449

KÉPZŐMŰVÉSZET

FŐSZERKESZTŐ: GYÖNGYÖSI NÁNDOR DR.

gyügyei NAGY ZSIGA

IV. ÉVFOLYAM 28. SZÁM 1930. MÁRCIUS

MDK

Nagy Zsigmond
1900. Páris, elism. okl.

Az Iparm. Társ. kiállitásainak kitüntetettjei.
M.I. 1903. 154.l.

NAGY ZSIGMOND és FERNC, keramikusok

Bélapátfalvi keménycserép-üzemükben ők alkalmaztak elsőször gőzgépet, de csak öt lóerős volt. Ekkor Hollóházán 12, Pécsett 160 lóerővel dolgoztak. 223.old. 5.jegyz.

MOLNÁR LÁSZLÓ: Az apátfalvi keménycserépgyár 1894 és 1928 között 221.old.

AZ EGRI MUZEUM ÉVKÖNYVE, VI. 1968. Eger, 1969

NAGY ZSIGMOND és Ferenc, keramikusok

A bélapátfalvi gyár ban az ő bérletük idején változtak az edényjegyek. Az alaptipusu jegynél "Nagy Zs. & F." szerepel, alatta vagy felette: "Apátfalva" szöveggel. E korból különböző nagyságú és betütipusu jegyek ismeretesek. Ekkor alkalmazták először a "Made in Hungary" körbélyegzőt, zöldes és barnás szinben. 228.old.

MOLNÁR LÁSZLÓ: Az apátfalvi kőedényserépgyár 1894 és 1928 között 221.old

AZ EGRI MUZEUM ÉVKÖNYVE, VI. 1968. Eger, 1969

NAGY ZSIGMOND ÉS FERENC ker mikusok

A bélapátfalvi keménycserépgyár vezetői. A gyár ráészt vett az 190°.-as párizsi világkiállitáson és ennek követ keztében valamivel növekedett kivitele. 223.old.

MOLNÁR LÁSZLÓ: Az apátfalvi keménycserépgyár 1894 és 1928 között 221.old.

AZ EGRI MUZEUM ÉVKÖNYVE, VI.1968. Eger, 1969

NAGY ZSIGMOND, keramikus

A bélapátfalvi keménycserépgyár bárlőjea századfordulón
A Magyar Városok Monografiája V. kötete kiemeli a gyár
magyaros, szabadkézzel felrakott diszitményeit. Ez a sti-
lus a XIX. sz. végén virágzott. Nagyék még Amerikába is
szállitottak. Ez volt a gyár aranykora. 224. old. 20. jegy

MOLNÁR LÁSZLÓ: Az apátfalvi keménycserépgyár 1894
és 1928 között 221. old

AZ EGRI MUZEUM ÉVKÖNYVE, VI. 1968. Eger, 1969

NAGY ZSIGMOND, keramikus

A bélapátfalvai kerámiai gyár ,az ő több,mint tizeszte
tenőős vezetése alatt érte el legvirágzóbb korszakát.
A balkáni exporton kivül az Egyesült Államokba is szál-
litottak "Magyaros"keménycserép egényeket. 222.old.
4.jegyz.

MOLNÁR LÁSZLÓ: Az apátfalvi keménycserépgyár 1894
és 1928 között 221.old

AZ EGRI MÚZEUM ÉVKÖNYVE,VI.1968.Eger,1969

NAGY ZSIGMOND, keramikus

Bélapátfalván 1903-ban Nagy Zsigmond és fiáé a bérlemény. Ekkor 25-30 munkást foglalkoztattak és kőedényt, majolikát készítettek. 222.old. 2. jegyz

MOLNÁR LÁSZLÓ: Az apátfalvi kőedénycserépgyár 1894 és 1928 között 221.old.

AZ EGRI MUZEUM ÉVKÖNYVE, VI. 1968. Eger, 1969

Nagy Zsigmond

Az 1843-ban alapított apétfalvi kemenycserépgyár egyik vezetője.

P. Brestyánszky Ilona,
Ismerd meg a Kanámiát, Bp. 966,
103 l.

A könyv lap-száma	Számlázás

Össz

BI/ .....ügy

.....

A főpénztárkönyvbe bejegyezte:

193 .....

Könyveltetett a folyószámla-könyvben:

193 .....

Könyveltetett .....a könyvben:

193 .....

Nagy Zsigmond

és Nagy Ferenc
a bélapátfalvi kemény cserépgyár bérlője a századforduló körül.

Molnár László: Tematikus ábrázolások kerámiacserép tányérokon. /Művtört.Ért, 1969. 2. sz., p. 148-159./

p. 154.

MDK

Nagy Zsigmond és Ferenc, Borsod-Apatfalva, B.-Ujfalu.

Elismerő-oklevelet nyertek a párisi világkiállitáson. /Kerámia oszt./

Cikk: Kitüntetések a párisi világkiállitáson.

Magyar Iparművészet 1900. 357.l.

M.D.K.

Nagy Zsigmond, Keramikus

Az Apátfalvi Keményceréppgyár bérlői, Kemenyik Béla és felesége lemondottak a bérletről 1892-ben Nagy Zsigmond és Ferenc javára. 244.o. 13.jegyz.

Molnár László: Az Apátfalvi keményceréppgyár a XIX. század utolsó harmadában. / kb. 1869-1894 között. / . 241.

Az Egri Múzeum Evkönyve. Heves Megyei Múzeumok közleményei. 1967. Eger, 1967

Nagy Zsigmond és

Ferenc

Kőedénygyárosok

l

Közlezrkiáll

1395. l

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Nagy Zsigmond
és Ferenc
keramikusok
B. Apátfalva
l.

Ezredeveskiáll
XIII. csop. 19. l

TURÓCZI SÁNDOR KÖNYVTÁRA

HELYSZÁM: 942 / II. VIII. 1.

SZAK: Bölcszet.

SZERZŐ NEVE: Walser's

FORDITÓ NEVE:

KÖNYV CIME: Demokritos, oder hinterlassene Papiere eines lachenden Philosophen

KÖTÉS NEME: ALAK:

KIADÓ: ÉV:

Nagy Zsigmond

ács

1884. Székelyderzs

Bal Hel

60,133. l.

l

Huszka J.

A székely hár

Bp. 1895.

~~Hetch~~

Nagy Zsigmond

faragó

csinálta Kocsis Mihály

háznak vacsos kapu-

ját Derssen (Udvar-

hely m) 1884-ben.

Huszszekelyhaz

55. l.

képpel

M.D.K.

Nagy ZSIGMOND, kovácsinas

1856-ban tanuló Prujman Jánosnál. Szül: Keszny ét, 16 éves 10 hónapos tanuló.

Bodgál Ferenc: A miskolci kovács-kerékgyártó céh. 315.o.

A Herman Ottó Múz. Évkönyve. V. Miskolc, 1965

Nagy Zsolt, belsőépítész

Nagy Zsolt és felesége, Láng Miticki Katalin textiltervező kiállítása okt. 27.-én nyílt meg Tápiószelén, a Blaskovits Múzeumban. – Nagy Zsolt kis bútorait mutatja be, textiljei felesége munkái, a bútorok saját készítése Nagy Zsoltnak: előszobafal fenyőből készítve, kis asztalka gurítható, egy paraván stb. A bútorfelületek kialakítása pácolással készült, részben színes, részben natur pácokkal.

Néhány szó zene közben.

1979. XI. 13. 11.30 Petőfi. (Vné).

NAGY ZSOLT iparművész

butortervező

és Láng Mitzky Katelin textiltervező iparművész kiállitása

Bp., Mednyánszky Terem, 1991. június 20-29.

megnyitja: Simon Magdolna művtört

BUDAPEST, 19 91. VI. 14.

ÜGYINTÉZŐ:

ELŐADÓJUK:

IKT. SZÁMUNK: 463/91

unkatárs figyelmébe!

edden délelőtt 10 órakor

is Klubjában /II. emelet/

et tartunk.

itatásra kerül az Intézet 1991-1995.

aslata az osztályvezetők beszámo-

az Intézet dolgozói, munkavállalói

lasztására. A megválasztandó közös

csban képviseli a munkavállalók ér-

Nagy Zsolt mérnök

"Metró-esztétika" cimmel Major Máté ir az uj metró-szakasz épitéséről. A Batthyány-téri metró-állomásnak azt a részét, ahol a szentendrei HÉV csatlakozik, Nagy Zsolt tervezte.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. jan. 2o.
XVII. évf. 3. sz. 3. lap.

Nagy Zsolt, [építész]

A Batthyány téri mélyállomás egyik tervezője.

Rajz: Repr.

Emszedi László: Változások Budán a föld alatt és a föld felett 53–58.

Élet és Tudomány, Bp. 1971. jan. 8. XXVI/2

Nagy Zsolt, építész

A Kálvin tér egyszintes aluljáró egyik terverője. Az aluljáró távlati képe: Repr.

Emyedy László: A Kálvin tér jövője 1038-1045.

Élet és Tudomány, Bp. 1973. jún. 1. XXVIII/22.

Nagy Zsolt

Murányi Sándorral a Batthyány téri metróállomás
tervezője.

Bauer Iván: A Metró esztétikája; Ipari Művészet, 1973/5. sz. 24. l.

[Nagy Zsolt és Musányi Sándor]

A Balthyány téri metró- és HÉV-állomás

Ipari Művészet, 1973/5. sz. 22-24. l.

Nagy Zsolt, építész

6. ábra. Ilyen lesz a Pöttyös utcai állomás felszíni csarnoka (Építész-tervezők: Nagy Zsolt és Zsigmond Miklósné; fotó: Löbné Szidan Mária)

Kispest között 1810-1814.

Élet és Tudomány, bp. 1976. nept. 17.

XXXI/38

Nagy Zsolt, építész

Ülőhely-fülke a Kálvin téri állomásban. A székek testre szabott felülete jó pihenést fog nyújtani az elfáradt utasoknak. (Építész tervező: Nagy Zsolt, UVATERV)

Enyedi László: Metró állomásaink
Élet és Tudomány, Bp. 1976. dec. 24.

2472-2476.
XXXI/52.

A *Kálvin* téren négy mo
zet a mélyállomásra. Cs
négy lépcsőkarra másutt is
na, itt azonban nélkülözhe
volabbi jövőben ott összpo

Nagy Zsigmond

AZ 1934. ÉVI
EMLÉK- ÉS GYÜJTEMÉNYES KIÁLLITÁS
TÁRGYMUTATÓJA

MÁRCIUS 3-TÓL ÁPRILIS 2-IG

KERETÉBEN:

ID. VASTAGH GYÖRGY (1834—1934),
DEÁK-ÉBNER LAJOS,
NAGY ZSIGMOND, VASTAGH GÉZA
EMLÉKKIÁLLITÁSA,
SZÜLE PÉTER, IFJ. VASTAGH GYÖRGY,
VALAMINT A
MAGYAR AKVAREL- ÉS PASZTELFESTŐK
ÉS A MAGYAR ARCKÉPFESTŐK
GYÜJTEMÉNYES KIÁLLITÁSA

ORSZÁGOS MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT
BUDAPEST, VÁROSLIGET, MŰCSARNOK

ELADÁSI FELTÉTELEK.

Az eladó művek árai a kiállitási termek ajtói mellett, vagy a termek sarkában vannak kifüggesztve. *A vásárlások közvetitését kizárólag a főtitkár végzi.* Azok a művek, melyeknek eladási árai nincsenek kiirva, *nem eladók.* Ugy az ajánlatoknál, mint a vétel megkötésekor a vevő egy vásárlási nyilatkozatot köteles aláirni, amely föltétlen fizetésre kötelezi az aláirót a kitüntetett összegig, megállapitott határidőn belül. A vételár egynegyed része a nyilatkozat aláirásakor azonnal lefizetendő, a maradvány legkésőbb *tizennégy nap alatt* a Társulat pénztárába készpénzben szolgáltatandó be, a törvényes forgalmi adóval együtt. Ha a felajánlott összeget a művész elfogadta, a mű az ajánlattevő, illetve a vásárló tulajdonát képezi és másoknak el nem adható. *Az eladó művek nagy része havi részletfizetésre is megszerezhető, külön egyezség alapján,* melyre nézve felvilágositással a titkári hivatal szolgál.

A kiállitott és megvásárolt művek biztositásáról azok tulajdonosai tartoznak gondoskodni.

A megvásárolt műveket a Társulat a Műcsarnok helyiségeiben köteles átadni a kiállitás bezárása után, a befizetést igazoló nyugta és az aláirott átvételi elismervény ellenében. Elszállitásukról a tulajdonosok tartoznak gondoskodni saját terhükre.

Az 1934 április 14-én tul visszahagyott művekért a Társulat semminemü felelősséget nem vállal.

A KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT IGAZGATÓSÁGA.

I. TEREM.

DEÁK-ÉBNER LAJOS EMLÉKKIÁLLITÁSA.
(1850—1934.)

Összegyüjtötte és elrendezte: *Dr. Petrovics Elek*,
a Szépművészeti Muzeum főigazgatója.

Született 1850-ben, Budapesten. Középiskoláit Budapesten végezte. Művészi tanulmányait Münchenben, 1869-ben kezdte meg, ahol erőteljes rajztudása kialakult. Az 1873. évben Páris egészséges naturalisztikus plein-air irányzata kicsalta Franciaországba, ahol Bastien Lepage művészi tudása ejti hatalmába. Másfél évtizeden át dolgozott Franciaországban, de onnan szülőhazájába többször hazatért. Első művén, a „Verekedő munkásokon" (1873) még a müncheni iskola hatása látszk, de a párisi befolyások már mutatkoznak „Gyermekek szőllővel" (1876) és „Kártyázók" (1874) cimü művén. Első szolnoki tanulmányutja alkalmával ismerkedik meg Szolnokon Pettenkofen August osztrák festővel, a szolnoki élet festőiségének első felfedezőjével. Deák Ébner nem az idegen szemével nézte Szolnok nyüzsgő vásári életét, hanem magyar szivvel s lélekkel érezte át annak minden részletét, ami a szolnoki élet-

ből festett alkotásain mindenütt kifejezésre jut. Pár évi tanulmányozás után a szolnoki élet hivatott festőjévé válik és egymásután jelennek meg kiválóbb alkotásai Szolnok és a Tiszapart életéből. Ez alkotások sorát a „Vásári jelenet" (1881) nyitja meg, majd ezt követik a „Hazatérő aratók" (1882), az „Ujoncok" (1883), „Virágjóslat" (1884), a „Konyhakertben" (1885) és a „Zöldségvásár" (1885). A következő évben festi meg a „Husvéti körmenet"-et, amely ma is a Szépművészeti Muzeumnak egyik legszebb kincse, majd ugyanabban az évben a „Vásári baleset"-et, amellyel Antwerpenben nyer aranyérmet. A szolnoki sorozat még ugyanebben az évtizedben folytatást talál a „Nászmenet"-ben (1888) és a „Kukoricaszüret"-ben (1889) és végül egyelőre a „Tiszaparti halászok"-ban fejeződik be (1890). A következő években az akt iránt kezd érdeklődni, amelynél meghitt barátja, Lotz Károly művészete is befolyásolja. Ebből az időből származnak az „Ébredés" (1891) és a „Pihenés" (1892). Pár év mulva ismét visszatér a Tisza partjára, ahol 1904-ben festi a „Baromfivásár"-t, 1905-ben a „Zöldségvásár"-t és 1906-ban a „Cserépvásár"-t. A szolnoki vásári élet kiaknázhatatlan festői tárgyait a „Terefere" (1907), az „Elázott vásár" (1908) és a „Vásárosok" (1909) fejezi be, amelyek tanulmányaikkal együtt 1909. évi grafikai kiállításunkon egybegyüjtve jelentek meg a nagyközönség előtt. A következő évben a Balaton vidékein keresi festői tárgyait és ez időben fejezi be a „Falusi nász"-t (1910), amellyel a Szépművészeti Muzeumban levő műveit gazdagitja. Ebben az időben kezd nagy művészi lendületnek indulni a szolnoki művésztelep is, amely művészeink több kiválóságát vonzza a Tisza partjára állandó foglalkozásra. Deák-Ébner Lajos sem tudja megtagadni lelki kap-

csolatát a nagy alföldi vásárközponttól és ismét bekapcsolódik műveivel annak életébe. 1911-ben festi meg „Vásárra menő", „Marhavásár" és a „Vásár délutánja" című műveit, amelyek szinpompájukkal és kitünő kompoziciójukkal teljessé teszik a szolnoki sorozatot, melyekkel örök időkre beirta nevét művészetünk történetébe. Allegorikus kompoziciók is foglalkoztatták. Egyik ilynemü alkotása Műcsarnokunk oszlopsora mögött látható, amelyen a művészetek allegóriáját al secco örökitette meg (1895). Másik falfestményének a királyi palota lépcsőházában juttattak helyet (1902). Több illusztrációt készitett Petőfi költeményeihez. Művészi alkotásaival 65 évre kiterjedő pályafutása alatt felbecsülhetetlen értékekkel gyarapitotta nemzeti kulturánkat. A művészi oktatás terén pedig 1885-től 1922-ig mint a női festészeti iskola igazgató-tanára szerzett eltörölhetetlen érdemeket. Hosszu érdemes pályafutása alatt a következő dijakban s kitüntetésekben volt része: Aranyérem Antwerpenben (1885), Ráth György dija (1883), Társulati nagydij (1885), Ipolyi dij (1886), Társulati életkép nagydij (1927) és végül összes művészi munkásságára 1930-ban megkapta az állami nagy aranyérmet. 1923 junius hó 23-i közgyülésén a Képzőművészeti Társulat tisztelet tagjává választotta. Meghalt Budapesten 1934 január 10-én.

1. LIPTÓUJVÁRI STRÓBL ALAJOS: Deák Ébner Lajos. Gipsz. A Szépművészeti Muzeum tulajdona.

2. Cigányleány. A Szépművészeti Muzeum tul.
3. Kukoricapiac. Dános Géza tulajdona.
4. Favágó. Mgt.
5. Fifine. A Szépművészeti Muzeum tulajdona.
6. Hazatérő aratók. A Szépművészeti Muzeum tul.

7. Fifine. (Másodpéldány.) Wolfner Gyula tul.
8. Szénakazlak. Wolfner Gyula tulajdona.
9. Falurészlet. A Szépművészeti Muzeum tul.
10. Tanulmányfej. Mgt.
11. Vontatók. Strasser Imre tul.
12. Enyelgés. Mgt.
13. Magyar leány. Ébner Jenő tul.
14. Szolnoki piac. Balló Ede ajándéka a Szépművészeti Muzeumnak.
15. Kovácslegény. Dr. Csilléry András tul.
16. Alkonyat a Tisza-parton. Káldi Jenő tul.
17. Női arckép. Mgt.
18. Női arckép. A Szépművészeti Muzeum tul.
19. Mulatozók. Vida Jenő tul.
20. Fél-akt. Mgt.
21. Husvéti körmenet. A Szépművészeti Muzeum tul.
22. Lepkék. Mgt.
23. A falu dobosa. Mgt.
24. Költészet. Mgt.
25. Arckép. Dr. Bánóczy László tul.
26. Fiatal hölgy. A Szépművészeti Muzeum tul.
27. Nászmenet. A Szépművészeti Muzeum tul.
28. Ujoncozás. Mgt.
29. Kettős gyermekarckép. Baré Emilné tul.
30. Muzsa. Mgt.
31. Zöldségpiac. Forray József tul.
32. Tanulmányfej. Mgt.
33. A réten. A Szépművészeti Muzeum tul.
34. Kofák. Budapest Székesfőváros tul.
35. Birkák a réten. Dr. Gál Hugó tul.
36. Szolnoki vásár. Báró csetei Herzog Mór tul.
37. Patak partja. Budapest Székesfőváros tul.
38. A tornácon. Báró csetei Herzog Mór tul.
39. Falusi lakodalom. Budapest Székesfőváros tul.
40. Női arckép. Wolfner Gyula tul.

(Folytatása a jobbranyiló X. teremben.)

II. TEREM.

SZÜLE PÉTER GYÜJTEMÉNYES KIÁLLITÁSA.

Született Cegléden, 1886-ban. Már az ottani elemi iskolában elárulta rajzbeli tehetségét és egyik rajzára öt forint jutalmat is kapott. Iskolai tanulmányai befejeztével Budapesten az Iparművészeti Iskolába iratkozott be, ahonnan a következő évben Balló Ede vette fel tanitványai sorába az Országos Mintarajziskolába. Itt kezdett egyéni tehetsége kialakulni és művészi tanulmányait Zemplényi Tivadar vezetése alatt fejezte be. Munkái annyira megnyerték Benczur Gyula tetszését is, hogy felvette mestertanitványai közé, ahonnan több külföldi tanulmányutra indult. A nagy mesterek közül különösen Rembrandt érdekelte, aki nagy befolyással volt művészi fejlődésére. Elsőizben 1909-ben állitott ki a Műcsarnokban. E nyilvános szereplését több itthon és külföldön rendezett gyüjteményes kiállitása követte, amelyeken nagy művészi sikerei voltak. Kiválóbb alkotásait külföldi muzeumok és képtárak szerezték meg. Művészi törekvéseiben minden érdekli, egyformán műveli az arcképet, aktot, tájképet és életképet, amelyekben eredeti művészi egyénisége nyilatkozik meg. Mostanáig a következő kitüntetéseket kapta: az állami kis aranyérmet (1920), a Halmos Izor életkép-dijat (1920), végül a legnagyobb kitüntetést, a nagy állami aranyérmet (1927). E kiállitásán eddigi munkásságának válogatott művei szerepelnek.

1. Női arckép. Papp Jenő tulajdona.
2. Idős hölgy. Nagy Imre tulajdona.
3. Férfi arckép. Bálint Lajos tulajdona.
4. H. I. arcképe. Mgt.
5. Pusztay Sándor Germont jelmezében. Mgt.
6. Csíkos ruhás nő. Mgt.
7. Férfi arckép. Roboz Andor tulajdona.
8. Női arckép. Dr. Pongrácz Jenő tulajdona.
9. A festő. Özv. Dános Árpádné tulajdona.
10. Kecskeméti paraszt.
11. Fél-akt.
12. Nagyasszony. Mgt.
13. Női akt. Illés Andor tulajdona.
14. Öreg ember. Mgt.
15. Kisleány.
16. Falurészlet. Weisz Leóné tulajdona.
17. Dr. Décsey Géza. Mgt.
18. A falu utcája.
19. Fehérruhás leány.
20. Önarckép.
21. Olvasó ember. Özv. Dános Árpádné tulajdona.
22. Öreg néni. Dr. Spieler Jenőné tulajdona.
23. Vörös frakkos férfi.
24. Öreg ember karosszékben. Izsák József tulajdona.
25. Mihály öcsém.
26. Öreg hölgy arcképe. Fleischmann Oszkár tulajdona.
27. A cigánykirály.
27/a. Bibliás asszony. Glattfelder Gyula tulajdona.
28. Pipázó öreg ur.
29. Férfi arckép. Tóth György tulajdona.
30. Férfi arckép. Dr. Herz Mór tulajdona.
31. Kékruhás leány.
32. Herczeg Ferenc. Mgt.
33. Női arckép.
34. Báró Wlassics Gyula. A Felsőház tulajdona.
35. Marczell Mihály. Mgt.
36. Férfi arckép. Fleischmann Oszkár tulajdona.

III. TEREM.

ID. VASTAGH GYÖRGY EMLÉKKIÁLLITÁSA. (1834—1934.)

Id. Vastagh György száz évvel ezelőtt, 1834 április 12-én született Szegeden. Itt nevelkedett a piaristáknál, akik művészi tehetségének első felfedezői voltak. 15 éves volt még, amikor résztvett a szabadságharcban s mint a 16. vadászzászlóalj káplára került orosz hadifogságba Világos után. Az ötvenes évek első felében Bécsben végzett művészi tanulmányokat, majd Kolozsvárott telepedett le s másfél évtizeden át Erdély kedvelt arcképfestője volt. Az 1873. évi bécsi világkiállításon az erdélyi népéletből vett festményeivel tünt fel. 1876-ban telepedett meg végleg Budapesten, ahol első művét a Képzőművészeti Társulat régi Műcsarnokának 1877. évi tárlatán állitotta ki. Negyvenhat évi budapesti működése alatt egyike volt legszorgalmasabb arcképfestőinknek. Udvari festője lett az idősb József főhercegnek, sok arcképet festett a nádori család tagjairól s a főhercegi gyermekeket is tanitotta festeni. Arcképfestő munkássága mellett mint zsánerfestő s oltárképek festője is tevékenykedett, mely utóbbi alkotásait a fővároson kivül Temesvár, Arad, Szamosujvár és más városok templomai őrzik. Meghalt 1922 február 21-én. Most bemutatott alkotásai főleg arckép- és életfestő tevékenységét illusztrálják.

Id. Vastagh György művészi tehetségét két fia is örökölte. *Vastagh Géza* festőművész 1866-ban Kolozsvárott született. Tanulmányait atyja mellett kezdte és

Münchenben folytatta. 17 éves kora óta kiállitója a Képzőművészeti Társulat tárlatainak. Mint tájképfestő is tevékenykedett (Algir, Tunisz), de főleg mint állatfestő vált népszerüvé. Kezdetben exotikus vidékek vadjai, az oroszlán és a tigris képeinek főtémája, később a magyar baromfiudvar jószágai érdekelték. Műveinek javarésze Angliába és Amerikába került. Meghalt 1919 november 5-én.

Másik fia, *ifj. Vastagh György* szobrászművész 1868-ban született Kolozsvárott. Kezdetben Zala Györgynél, majd Münchenben tanult. 40 év óta rendes résztvevője a Képzőművészeti Társulat tárlatainak. Munkássága a szobrászat minden ágát felöleli, alkotásai között vannak emlékszerü szoborművek, arcmások, állatszobrok, siremlékek stb. Az állami nagy aranyérem tulajdonosa. Itt bemutatott művei csak kis része művészi alkotó munkásságának.

Id. Vastagh György két unokája: *Vastagh László* és *Vastagh Éva* is a szobrászat terén tevékenykednek. Ennek bizonyságául szolgál itt bemutatott néhány szoborművük.

1. Vastagh Györgyné (1906). Dr. Kenyeres Balázs tulajdona.
2. Dr. Hartmann Elekné. Eisenstock Alajos tulajd.
3. Kettős gyermekarckép. Gróf Zichy Domokosné tulajdona (1876).
4. Kautz Gyula. A Magyar Tudományos Akadémia tulajdona.
5. Jókai Mórné. Özv. Jókai Mórné tulajdona.
6. Utcaseprő gyermek. Haidekker Ervin tulajdona.
7. Báró Vojnits Sándorné. Mgt.
8. Oláh lakodalmas menet. Karczagné Kopácsy Juliska tulajdona (1873).
9. Báró Vojnits Sándor. Mgt.

10. „Esti Ujság!" A magyar Szent Korona tulajdona.
11. Gulner Gyula. Pest vármegye tulajdona.
12. A belvárosi templom freskójának vázlata. Ifj. Vastagh György tulajdona.
13. Az alcsuti főhercegi kápolna oltárképének vázlata Dr. Kenyeres Balázs tulajdona.

14. IFJ. VASTAGH GYÖRGY: Munkács város számára készült Árpád-szobor mintája. Gipsz. Mgt.
15. VASTAGH LÁSZLÓ: Id. Vastagh György: Gipsz. Magántulajdon.
16. IFJ. VASTAGH GYÖRGY: II. Rákóczi Ferenc szegedi lovasszobrának mintája. Gipsz. Mgt.
17. VASTAGH GÉZA: Id. Vastagh György. Özv. Vastagh Gézáné tulajdona.

18. ID. VASTAGH GYÖRGY: Önarckép. Vastagh László tulajdona (1855).
19. Özv. Cséry Lajosné Ligeti Margit. Cséry Miklós tulajdona.
20. Pipázó cigánynő. Dr. Forgó István tul. (1899).
21. „Nem megy a fára!" József kir. herceg Őfensége tulajdona (1894).
22. Wittich Gabriella és Mária. Szőcs Jenő tulajdona.
23. Kárvallott cigány. A Szépművészeti Muzeum tul
24. Forrásnál. Ifj. Vastagh György tulajdona (1916).
25. Gyermekarckép. Dr. Guhrauer Maximilian tulajd
26. Fürdő görög nő. Özvegy Dessewffy Aladárné tul
27. Vastagh Györgyné. Ifj. Vastagh György tul. (1879)
28. Vastagh Jozefin. Dr. Kenyeres Balázs tulajdona.
29. Deák Ferenc. A Belvárosi Polgári Kör tulajdona.

IV. TEREM.

30. IFJ. VASTAGH GYÖRGY: Madarász Viktor. Gipsz A Képzőművészeti Társulat tulajdona.
31. IFJ. VASTAGH GYÖRGY: Benczur Gyula. Gipsz Magántulajdon.

32. VASTAGH ÉVA: A Kratochwill gyermekek. Mgt.
33. IFJ. VASTAGH GYÖRGY: A szent korona felajánlása. Gipsz. Mgt.
34. ID. VASTAGH GYÖRGY: Imrédy Kálmán. Mgt.
35. IFJ. VASTAGH GYÖRGY: A gellérthegyi lourdesi kápolna Madonna-szobrának mintája. Gipsz. Mgt.
36. IFJ. VASTAGH GYÖRGY: Anyaság. Gróf Károlyi Lászlóné tulajdona.
37. IFJ. VASTAGH GYÖRGY: Orosz agár. Bronz. Dr. Haberern J. Pál tulajdona.
38. VASTAGH ÉVA: Nagymosás. Gipsz. Mgt.
39. IFJ. VASTAGH GYÖRGY: Pállik Béla siremlékének mintája. Gipsz. Mgt.
40. IFJ. VASTAGH GYÖRGY: A budapesti egyetem Pázmány Péter-szobrának mintája. Gipsz. Mgt.
41. ID. VASTAGH GYÖRGY: László kir. herceg. József kir. herceg Őfensége tulajdona.
42. ID. VASTAGH GYÖRGY: Margit kir. hercegnő. József kir. herceg Őfensége tulajdona.
43. IFJ. VASTAGH GYÖRGY: Honfoglaláskori előörs. Bronz. Dr. Völgyessy Ferenc tulajdona.
44. ID. VASTAGH GYÖRGY: Erzsébet és Klotild kir. hercegnők. József kir herceg Őfensége tulajdona.
45. IFJ. VASTAGH GYÖRGY: Asztrik püspök. Gipsz. Magántulajdon.
46. ID. VASTAGH GYÖRGY: Klotild kir. hercegasszony. József kir. herceg Őfensége tulajdona.
47. IFJ. VASTAGH GYÖRGY: Honfoglaláskori harcosok. Gipsz. Mgt.
48. ID. VASTAGH GYÖRGY: József nádor. József kir. herceg Őfensége tulajdona.
49. IFJ. VASTAGH GYÖRGY: Rákóczi. Vázlat. Mgt.
50. ID. VASTAGH GYÖRGY: Néhai József kir. herceg. József kir. herceg Őfensége tulajdona.
51. IFJ. VASTAGH GYÖRGY: Szent István. Gipsz. Magántulajdon.
52. ID. VASTAGH GYÖRGY: Mária Dorottya kir. hercegnő. József kir. herceg Őfensége tulajdona.

53. IFJ. VASTAGH GYÖRGY: Egyiptom felé. Bronz. Dr. Haberer J. Pál tulajdona.
54. ID. VASTAGH GYÖRGY: Mária Dorottya kir. hercegnő. József kir. herceg Őfensége tulajdona.
55. ID. VASTAGH GYÖRGY: József kir. herceg. József kir. herceg Őfensége tulajdona.
56. VASTAGH ÉVA: Madonna. Bronz. Dr. Bartha Jenő tulajdona.
57. IFJ. VASTAGH GYÖRGY: A budavári „Csikós" szobor mintája. Gipsz. A Mezőgazdasági Muzeum tulajdona.

VASTAGH LÁSZLÓ:

58. A Magyar Tudományos Akadémiai nagy termében levő gróf Vigyázó Ferenc szobor mintája. Gipsz. Mgt.
59. Tanulmányfej. Gipsz. Mgt.
60. Ifj. Veress Zoltán. Gipsz. Mgt.
61. Vargha Gyula. Gipsz. Mgt.
62. Tanulmányfej. Gipsz. Mgt.
63. Szent Imre. A budapesti Piarista gimnázium szobrának gipszmintája.
64. Kenyeres Izi. Gipsz. Mgt.
65. Tóth Gabriella. Gipsz. Mgt.

66. ID. VASTAGH GYÖRGY: Báró Prónay Dezső. Pest vármegye tulajdona.
67. IFJ. VASTAGH GYÖRGY: Európa elrablása.
68. VASTAGH ÉVA: Mizzi Marianne. Gipsz. Mgt. Gipsz. Mgt.
69. VASTAGH ÉVA: pujoni Pataky Mária. Gipsz. Mgt.
70. IFJ. VASTAGH GYÖRGY: Ujházy Ferenc. Gipsz. A Képzőművészeti Társulat tulajdona.
71. IFJ. VASTAGH GYÖRGY: Gróf Tisza István. Gipsz. Mgt.
72. IFJ. VASTAGH GYÖRGY: Trou-trou. Bronz. gróf Károlyi Lászlóné tulajdona.
73. IFJ. VASTAGH GYÖRGY: nagybányai vitéz Horthy Miklós. Bronz. Mgt.

74. IFJ. VASTAGH GYÖRGY: Arabs mén. Bronz. Dr. Haberern J. Pál tul.
75. IFJ. VASTAGH GYÖRGY: Farkaskutya. Gipsz. Mgt.
76. IFJ. VASTAGH GYÖRGY: Udvarlás. Gipsz. Mgt.

ÜVEGSZEKRÉNYBEN:

77. VASTAGH LÁSZLÓ: Dr. Haberern J. Pál. Bronz. Mgt.
78. VASTAGH ÉVA: Vadkan-vadászat. Gipsz. Mgt.
79. VASTAGH ÉVA: Etetés. Gipsz. Mgt.
80. IFJ. VASTAGH GYÖRGY: Tanulmány. Gipsz. Mgt.
81. VASTAGH LÁSZLÓ: Sasi Szabó József. Bronz. Mgt.

(Folytatása a baloldali teremben.)

V. TEREM.

ID. VASTAGH GYÖRGY:

82. Miniatür arcképek. Mgt.
83. Báthory Boldizsár kivégeztetése. Dr. Kenyeres Balázs tulajdona.
84. Kártyavető cigányasszony. Dr. Haberern J. Pál tulajdona.
85. Kuthen kun király hódolata IV-ik Béla előtt. Özvegy Vastagh Gézáné tulajdona.
86. Cigánynő. Doskár Ferenc tulajdona.
87. Enyelgés. A Szent Korona tulajdona.
88. Gróf Csáky Albin. A Felsőház tulajdona.
89. Procopius Béláné. A Szépművészeti Muzeum tulajdona.
90. Gyermekarckép. Özvegy Jálics Andorné tulajdona.
91. Szénagyüjtés. A szent korona tulajdona.
92. Cigányleány. Doskár Ferenc tulajdona.
93. Báró Podmaniczky Frigyes. A Belvárosi Polgári Kör tulajdona.

94. Geist Gyuláné. Mgt.
95. Dr. Wekerle Sándorné és Dr. Geist Gyula gyermekkori arcképe. Özvegy Geist Gyuláné tulajdona.
96. Geist Gyula. Mgt.
97. Tisza Kálmán. A Belvárosi Polgári Kör tulajdona.
98. Toldy Ferenc. A Magyar Tudományos Akadémia tulajdona.
99. Kossuth Lajos. A Képviselőház tulajdona.
100. Gyermekarckép. Gróf Zichy Domonkosné tulajdona.
101. Gróf Széchenyi István. A Képviselőház tulajdona.
102. Brázay Kálmán. Brázay Zoltán tulajdona.
103. Montenegrói nő. Doskár Ferenc tulajdona.
104. Szerb nő. Doskár Ferenc tulajdona.
105. Alku. Dr. Kenyeres Balázs tulajdona.
106. Biela Vila, a délszláv hitrege félistennője. Doskár Ferenc tulajdona.
107. Bosnyák nő. Doskár Ferenc tulajdona.

VI. TEREM.

NÉHAI VASTAGH GÉZA EMLÉKKIÁLLITÁSA. (1866—1919.)

108. Baromfiak. Dr. Kenyeres Balázs tulajdona.
109. Kacsák. Dr. Haberern J. Pál tulajdona.
110. Kivert bika. Az Országos Kaszinó tulajdona.
111. Kertrészlet. Özvegy Vastagh Gézáné tulajdona.
112. Baromfiak. Dr. Haberern J. Pál tulajdona.
113. Kacsák. Dr. Geist Gyula tulajdona.
114. Oroszlánszeliditőnő. Dr. Hültl Dezső tulajdona.
115. Baromfiudvar. Zsigmondy Dezső tulajdona.
116. Bivalyfogat. Özvegy Vastagh Gézáné tulajdona.
117. Baromfiak. Dr. Geist Gyula tulajdona.
118. Oroszlánok a hegyoldalon. József kir. herceg Ő Fensége tulajdona.

119. Párbaj. A Mezőgazdasági Muzeum tulajdona.
120. Ivó tigris. József kir. herceg Ő Fensége tulajdona.
121. Orgonabokrok alatt. Mauthner Alfrédné tulajdona.
122. Magány. A Szent Korona tulajdona.
123. Baromfiak. Özvegy Vastagh Gézáné tulajdona.
124. Kivert bika. József kir. herceg Ő Fensége tulajdona.
125. Baromfiak a réten. Korossy Khayll István tulajd.
126. Baromfiak. Dr. Haberern J. Pál tulajdona.
127. Cigányleány. Özvegy Vastagh Gézáné tulajdona.
128. Farkasok a hóban. Dr. Johan Béla tulajdona.
129. Éhező farkasok. Özvegy Vastagh Gézáné tulajdona.

VII. TEREM.

A MAGYAR ARCKÉPFESTŐK TÁRSASÁGA KIÁLLITÁSA.

Rendezte: Balló Ede.

Az eladó művek vételárai a terem sarkában vannak kifüggesztve.

1. SÁRKÁNY GYULA: Arcképtanulmány.
2. ZOMBORY-MOLDVÁN BÉLA: Csatay Lajosné.
3. ÁLDOR JÁNOS LÁSZLÓ: Gaál Lászlóné.
4. SÁRKÁNY GYULA: Konkoly Elemér.
5. HOSSZU MÁRTON: Dr. Paluzsa L.-né.
6. WELLMANN RÓBERT: Férfiarckép.
7. SÁRKÁNY GYULA: Róna Miklósné.
8. BENKHARD ÁGOST: A. L. arcképe.
9. ÁLDOR JÁNOS LÁSZLÓ: Feketehaju leány.
10. ISTOKOVITS KÁLMÁN: Profil. Tempera.
11. NÁDLER RÓBERT: Dr. Krepuska Jenő.
12. MÁRK LAJOS: D. S. arcképe.
13. NÁDLER RÓBERT: Dr. Szlávik Ferenc.

14. ISTOKOVITS KÁLMÁN: Sokác leány arcképe.
15. FRANK FRIGYES: Női arckép.
16. FRANK FRIGYES: Zöldnyakláncos hölgy arcképe.
17. KUNWALD CÉZÁR: Zimányi Gyula.
18. GLATZ OSZKÁR: Férfiarckép.
19. KNOPP IMRE: Mosonyi Márta.
20. MÁRK LAJOS: Dr. F. V.-né arcképe.
21. KNOPP IMRE: Vángel Klára.
22. BENKHARDT ÁGOST: B. A. arcképe.
23. ÁLDOR JÁNOS LÁSZLÓ: Profil.
24. KÖVESDY GÉZA: Naujoks Vilmosné.
25. ISTOKOVITS KÁLMÁN: Kató.
26. ZOMBORY-MOLDOVÁN BÉLA: Szathmáry Juditka.
27. KNOPP IMRE: „Feleségem."
28. GLATZ OSZKÁR: D. E. G.
29. BALLÓ EDE: Férfiarckép.
30. ZOMBORY-MOLDOVÁN BÉLA: Évike.

VIII. TEREM.

gyügyei NAGY ZSIGMOND EMLÉKKIÁLLITÁSA.
(1873—1932.)

1872-ben született Nagybányán. Iskoláit ott és Kolozsvárott végezte. Tizenötéves korában szobafestőinasnak szegődött, de önálló dekorativ tervezéseivel annyira felhivta magára a figyelmet, hogy tanárai buzditására 1890-ben a fővárosba jött fel, ahol iparművészetet tanult. Rövid ideig Karlovszky és Bihari magániskolájában is tanult, majd Párisba ment, ahol a Julien-akadémián folytatta tanulmányait, nagy nélkülözések között. 1900-ban hazatért és Benczur mesteriskolájában képezte magát tovább. „Szentbeszéd"

című képével elnyerte a 4000 koronás Ferenc József-díjat. A világháboru kitörése Párisban találta, ahol szép sikerei voltak, de ahonnan mint magyar állampolgár, menekülni volt kénytelen. Spanyolországban talált most menedéket, ahol temperamentumos festőmodorát széles körben melegen méltányolták s a királyi család is felkarolta művészetét. 1920-ban nagyobb kollekcióval Dél-Amerikába ment, majd Angol-, Franciaés Németország több városában mutatta be jelentős siker mellett művészi munkásságát. Spanyolországban festett munkáiból a Műcsarnok 1926. évi tavaszi tárlatán rendezett gyüjteményes kiállitást. Meghalt 1932 november 21-én 60 éves korában Budapesten. Itt bemutatott művei a művész munkásságának különböző korszakaiból valók.

Eladók. A magántulajdonnak jelzett művek nem eladók.

1. Fürdés a tengerben.
2. Narancsfák alatt.
3. Naplemente.
4. A toledói szegényházban.
5. Cigányszekér.
6. Akt háttal.
7. Narancsszüret.
8. Pihenő cigányok.
9. Hazatérők.
10. Bucsun.
11. Árnyékban.
12. Terefere.
13. Sütkérezők, fürdő után.
14. Énekesek.
15. Valenciai leány.
16. Korsós fiu.
17. Anya gyermekével.

18. Kánya Kálmán. Magántulajdon.
19. Szamaras ember.
20. Pipázó cigányasszony.
21. Udvarlás.
22. Ülő leányakt.
23. Beszélgetők.
24. Matyó pár.
25. Kocsmában.
26. Vizhordó gyerekek.
27. Narancsfák alatt.
28. Szent István napján.
29. Hazafias liga.
30. Rákosi Jenő.
31. Fürdés után.
32. Matyó anya gyermekével.
33. Politizálók.

IX. TEREM.

gyügyei NAGY ZSIGMOND EMLÉKKIÁLLITÁSA.

Eladók. A magántulajdonnak jelzett művek nem eladók.

34. Fiatal anyák a kertben.
35. Keresztút.
36. Pihenő a narancsszüreten.
37. Mise után.
38. Cigányok.
39. „Hattyuk."
40. Trianon.
41. Majális.
42. Fürdő cigányok.
43. Krisztus.
44. Törpe, zöldségekkel.
45. Napnyugta.
46. Krisztus a kereszttel.

47. Krisztus elfogatása.
48. Törpe gitárral.
49. Paprikák és almák.
50. Kirándulók a nagybányai hegyekben.
51. Szerelmesek.
52. Spanyol donna.
53. „La Faunesa."
54. A forrásnál.
55. Háremhölgyek.
56. Cigányleány.
57. Akt virággal.
58. Őszi hangulat.
59. Fél akt.
60. Hazatérés a munkából.

X. TEREM.

DEÁK-ÉBNER LAJOS EMLÉKKIÁLLITÁSA.
(Folytatás.)

Összegyüjtötte és elrendezte: dr. Petrovics Elek, a Szépművészeti Múzeum főigazgatója.

41. Allegoria (Vendégszeretet). Mgt.
42. Női arckép. Wolfner Gyula tulajdona.
43. A farkasfalvi-kastély. Ébner Jenő tulajdona.
44. Tanulmányfej. Aggházy Tibor tulajdona.
45. Madonna a gyermekkel. Wolfner Gyula tulajdona.
46. Menyecske. Wolfner Gyula tulajdona.
47. Paloznaki templom. Mgt.
48. Alföldi út. Mgt.
49. Múzsa. Mgt.
50. Falusi gyerekek. Mgt.
51. Allegorikus csoport. Vázlat. Érczhegyi István tul.

52. A művész neje. Mgt.
53. Apáca. Mgt.
54. Buzatáblák. Mgt.
55. Árnyékban. Mgt.
56. Albenga (Olaszország). Mgt.
57. Menyecskék. Sebő Bertalan tulajdona.
58. Pihenés. Vázlat. Mgt.
59. Bokréta korsóval. Mgt.
60. Allegoria (Barátság). Mgt.
61. A mohácsi vész előtt. Mgt.
62. Pipázó cigányasszony. Mgt.
63. Tornácon. Wolfner Gyula tulajdona.
64. Virágos rét. Báró csetei Herzog Mór tulajdona.
65. Pihenés a mezőn. Báró csetei Herzog Mór tulajd.
66. Falusi utcák. Udvardy János tulajdona.
67. Falu vége. Mgt.
68. Hold a mocsár fölött. Mgt.
69. Kovácsnál. Wolfner Gyula tulajdona.
70. Falusi udvar. Wolfner Gyula tulajdona.
71. Paál László temetése Charentonban. A Szépművészeti Muzeum tulajdona.
72. A kis padon. Balassa Istvánné tulajdona.
73. Pincében. Báró Hatvany Ferenc tulajdona.
74. Dinnyepiac. Ébner Jenő tulajdona.
75. Kősziklák. Mgt.
76. Sátorok. Ébner Jenő tulajdona.
77. Vásáros kocsik. Ébner Jenő tulajdona.
78. A farkasfalvi Garampart. Ébner Jenő tulajdona.
79. Mocsaras táj. Magassyné Lotz Kornélia tulajdona.
80. Menyecske kosárral. Dr. Bánóczy László tulajd.
81. Bethlen-major. Dr. Petrovics Elek tulajdona.
82. Kenesei ut. Dr. Gál Hugó tulajdona.
83. Kenesei hid. Orczy Hugó tulajdona.
84. Bóczföldi udvar. Orczy Gyula tulajdona.
85. Parasztszekér. Orczy Gyula tulajdona.
86. Tájképvázlat. A Szépművészeti Muzeum tulajd.
87. Ebéd. Bruck Jeanne tulajdona.

88. Megvadult lovak a vásáron. Vázlat. Aggházy Tibor tulajdona.
89. Kenesei táj. Mgt.
90. Farkasfalvi részlet. Ébner Jenő tulajdona.
91. Parasztudvar. Mgt.
92. Vizhordó leány. Glasner Antal tulajdona.
93. Pihenő menyecske. Dr Neuschloss Knüsli Kornél tulajdona.
94. Tornáclépcső. Mgt.
95. Szolnoki vásártér. Káldy Jenő tulajdona.
96. A folyó partja. Mgt.
97. Kenesei országut. Mgt.
98. Hajóvontató asszonyok. Mgt.
99. Halász a Tisza partján. Mgt.
100. Vásári jelenet. Pollák Manó tulajdona.
101. Dinnyevásár. Wolfner Gyula tulajdona.
102. Lovak. Wolfner Gyula tulajdona.
103. Réten. Balassa Istvánné tulajdona.
104. Tehénitató. Mgt.
105. Kukoricásban. Wolfner Gyula tulajdona.
106. Öreg asszony a padkán. Wolfner Gyula tulajdona.
107. Vásári jelenet. Mgt.
108. Férfi arckép. Mgt.
109. A palánknál. Wolfner Gyula tulajdona.
110. Árnyékban. Wolfner Gyula tulajdona.
111. Férfi arckép. Reichard Gézáné tulajdona.
112. Ökör az istállóban. Mgt.
113. Faluvége. Dr. Dolecskó János tulajdona.
114. Önarckép (1883). Dr. Bánóczy László tulajdona.
115. Vásári jelenet. Mgt.
116. Szolnoki utca. Mgt.
117. Szolnoki piactér. Mgt.
118. Tollfosztók. Orczy Gyula tulajdona.
119. Alexander Bernát. Mgt.
120. Csirkéskofák. Mgt.
121. Arcképtanulmány. Wolfner Gyula tulajdona.

XI. TEREM.

A MAGYAR AKVAREL- ÉS PASZTELFESTŐK EGYESÜLETÉNEK KIÁLLITÁSA.

Rendezte: Baranski E. László.

Eladók. A magántulajdonnak jelzett művek nem eladók.

1. KOMÁROMI KACZ ENDRÉNÉ: Barackvirág.
2. RAÁBNÉ RÁTH P.: Arckép. Magántulajdon.
3. KOMÁROMI KACZ ENDRÉNÉ: Nyár elején.
4. HORVÁTH JÓZSEF: Anyaság.
5. HORVÁTH JÓZSEF: Matyi.
6. HORVÁTH JÓZSEF: Szegények.
7. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: A nap utolsó sugarai.
8. HORVÁTH JÓZSEF: Műteremben.
9. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Téli napnyugta.
10. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Tavaszmező-utca télen.
11. HALASI-HORVÁTH ISTVÁN: Hetipiac Csurgón.

11/a. RÓNAI GÉZA: RÉGI HÁZAK.

12. KOMÁROMI KACZ ENDRÉNÉ: Tavaszi ünnep.
13. R. BARABÁS GIZELLA: Vihar előtt.
14. BOROSNYAY SZERÉNA: Málna-utca Budán. Magántulajdon.
15. RAÁBNÉ RÁTH P.: Dohányfűzés.
16. THOMAS ANTAL: St. Lazaro.
17. NÁDLER RÓBERT: Szeles idő.
18. GERHARDT ALAJOSNÉ: Pipacsos rét.
19. NÁDLER RÓBERT: Bóra-hullámok.
20. NÁDLER RÓBERT: Kairói udvar.

21. NÁDLER RÓBERT: Nagy-Magyarország határkövei.
22. NÁDLER RÓBERT: Lana Déltirolban.
23. GERHARDT ALAJOSNÉ: Parasztudvar.
24. THOMAS ANTAL: Tabáni kapu.
25. GIMES LAJOS: Alpesi táj.
26. R. BARABÁS GIZELLA: Februári Balaton.
27. KOMJÁTI GYULA: Cornwall (Anglia)
28. ÁGOSTON ERNŐ: Régi házak Sopronban.
29. MARÓTHI MAJOR JENŐ: Szeles délután.
30. MARÓTHI MAJOR JENŐ: Őszi napsütés a Balatonon.
31. MARÓTHI MAJOR JENŐ: Falu-vége.
32. MARÓTHI MAJOR JENŐ: Fűzfacsoport.
33. MARÓTHI MAJOR JENŐ: Felhős reggel a Balatonon.
34. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Az óbudai rakpart.
35. FÖRSTNER TIVADAR: Havasi ház.
36. GARAY ÁKOS: Bem apó a vizaknai ütközet előtt csapataihoz indul.
37. FÖRSTNER TIVADAR: Háztetők.
38. FÖRSTNER TIVADAR: Velencében.
39. DIETRICH ADOLF: Hullámtörés.
40. ÁGOSTON ERNŐ: Önarckép.
41. DIETRICH ADOLF: Felhők az Adrián.
42. DIETRICH ADOLF: A lagunán.
43. DIETRICH ADOLF: Dunai hangulat.
44. DIETRICH ADOLF: Tengerparton.
45. GYŐRFFY ISTVÁN: Arckép. Magántulajdon
46. HARANGHY JENŐ: Körmenet Comoban.
47. LESZKOVSZKY GYÖRGY: Tanulmány.
48. KOMJÁTI GYULA: Rajzok.
49. HARANGHY JENŐ: Részlet Páviából.
50. WIRKER FERENC: Falu szélén.
51. LESZKOVSZKY GYÖRGY: Tanulmány.
52. LESZKOVSZKY GYÖRGY: Krisztus.
53. HARANGHY JENŐ: Halpiac Velencében.
54. ÁGOSTON ERNŐ: Pista bácsi.

XII. TEREM.

A MAGYAR AKVAREL- ÉS PASZTELFESTŐK EGYESÜLETE.

55. UNDI MÁRIA: Kalotaszegi leány a párjával.
56. BICZÓ ANDRÁS: Kártyaparti.
57. BECK SCHWARZ ELZA: A bécsi Dunapart.
58. LÓKAYNÉ EGYED ERNA: Vándorok.
59. BIRÓ BÉLA: A Pante Mazzini Rómában.
60. WÁGNER GÉZA: Római utca.
61. GALLÉ TIBOR: A mester.
62. MENDLIK LAJOS: Madonna. Mgt.
63. LÓKAYNÉ EGYED ERNA: Holdvarázs.
64. BICZÓ ANDRÁS: Végvári vitézek.
65. UNDI MÁRIA: Muskátlis ablaknál.
66. BARANSKI E. LÁSZLÓ: Rádió falun.
67. PÁRIS ERZSI: Délutáni napsütés.
68. BARANSKI E. LÁSZLÓ: Kenyérszegés.
69. PÁRIS ERZSI: Erdőszéle.
70. PÁRIS ERZSI: Csőszkunyhó.
71. GALLÉ TIBOR: Kolb Kristóf.
72. GALLÉ TIBOR: Házaspár.
73. GALLÉ TIBOR: Hartai utca.
74. PÁRIS ERZSI: Szentendrei Dunaág.
75. PÁRIS ERZSI: Esthangulat a Balatonnál
76. DEÁK ÉBNER LAJOS: Munkaközben. Mgt.
77. DEÁK ÉBNER LAJOS: Anya gyermekével. Mgt.
78. DEÁK ÉBNER LAJOS. Pipára gyujtó. Mgt.
79. DEÁK ÉBNER LAJOS: Kocsmában. Mgt.
80. GYÖRGYFI GYÖRGY: A Hadnagy-utca télen.
81. GY. TAKÁCH BÉLA: Budai Dunapart.
82. GY. TAKÁCH BÉLA: Füzes.
83. RAÁB ERVIN: Duna-vidék.
84. RAÁB ERVIN: Luganói tó.
85. RAÁB ERVIN: Rácalmási kilátás.
86. RAÁBNÉ RÁTH P.: Folyó partja ősszel.

87. RAÁB ERVIN: Őszi hangulat.
88. RAÁB ERVIN: Kis ház a Dunán.
89. GY. TAKÁCH BÉLA: Ködös reggel.
90. GY. TAKÁCH BÉLA: Tavaszi virágzás.
91. GY. TAKÁCH BÉLA: Ujpesti sziget.

XIII. TEREM.

A MAGYAR AKVAREL- ÉS PASTELFESTŐK EGYESÜLETE.

92. IFJ. PETRY BÉLA: Liliomvirág királykisasszony.
93. DIÓSSY ANTAL: Füredi strand.
94. DIÓSSY ANTAL: Balaton.
95. KÖVESDY GÉZA: Reggel.
96. KÖVESDY GÉZA: Dombos vidék.
97. KÖVESDY GÉZA: Párás reggel.
98. DIÓSSY ANTAL: Vitorlás a Balatonon.
99. DIÓSSY ANTAL: Vitorlások.
100. IFJ. PETRY BÉLA: Csongor és Tünde.
101. WAGNER GÉZA: Zuzmarás hangulat.
102. JUHÁSZNÉ RÁTH OLGA: Horgony-utcai ház.
103. JUHÁSZNÉ RÁTH OLGA: Pusztuló városrész.
104. BOROSNYAY SZERÉNA: Városmajor.
105. JUHÁSZNÉ RÁTH OLGA: Havas kert.
106. JUHÁSZNÉ RÁTH OLGA: Téli táj.
107. WAGNER GÉZA: Ősz a Balatonan.
108. MENDLIK OSZKÁR: Tarajos hullám.
109. MENDLIK OSZKÁR: Sziklás tenger.
EDVI ILLÉS ALADÁR:
110. Tabán.
111. Veneziai bárkák.
112. Venezia.
113. A Brenta partján.
114. Firenze.
115. A Frari-templom belseje.
116. Veneziai részlet.

117. Zagyva partja.
118. MENDLIK OSZKÁR: Utolsó napsugarak.
119. MENDLIK OSZKÁR: Borus tenger.

XIV. TEREM.

A MAGYAR AKVAREL- ÉS PASZTELFESTŐK EGYESÜLETE.

120. JASCHIK ÁLMOS: A kis malac és a farkasok I.
121. JASCHIK ÁLMOS: A kis malac és a farkasok. II.
122. JASCHIK ÁLMOS: A kis malac és a farkasok. III.
122a BENEDEK KATA: Parsifal.
123. DIÓSSY ANTAL: Tihanyi strand.
HENDE VINCE:
124. Andrássy-ut.
125. Balatoni strandfürdő.
126. Oktogon-tér.
127. Balaton.
128. Berlini-tér.
129. Dunapart.

130. JASCHIK ÁLMOS: A kis malac és a farkasok. IV.
131. JASCHIK ÁLMOS: A kis malac és a farkasok. V.
132. BENEDEK KATA: Parsifal.
133. D. RÓNA EMMI: Merengő.
134. BARANSKI E. LÁSZLÓ: Elakadt kocsi.
135. JASCHIK ÁLMOS: „A zborói vadasszony."
136. JASCHIK ÁLMOS: „A temető fölött."
137. JASCHIK ÁLMOS: „A visszhang Manók."
138. IFJ. PETRY BÉLA: Pásztorkirályfi. Magántulajd
139. JASCHIK ÁLMOS: „A vak vadász."
140. JASCHIK ÁLMOS: „A fehér guardian."
141. JASCHIK ÁLMOS: „A lábatlan óriás."
142. BARANSKI E. LÁSZLÓ: Naplemente.
143. BENEDEK KATA: Parsifal II.

144. HESSKY IVÁN: Vásáros bódék.
145. HALÁPY EDE: Domboldal.
146. D. RÓNA EMMI: Vasárnap.
147. HALÁPY EDE: Dunapart.
148. HALÁPY EDE: Sütkérezők.
149. HALÁPY EDE: Pihenő modell.
150. HALÁPY EDE: Kilátás a Gellérthegyről.
151. HALÁPY EDE: Jön a tavasz.
152. HALÁPY EDE: Kelenföld.
153. HESSKY ISTVÁN: Piactér.
154. HESSKY ISTVÁN: Tájkép tehenekkel.

XV. TEREM.

A MAGYAR AKVAREL- ÉS PASZTELFESTŐK EGYESÜLETE.

155. WIRKER FERENC: Vénasszonyok nyara.
156. WIRKER FERENC: Őszi napsütés.
157. EDVI ILLÉS PANNI: Kertsarok esőben.
158. BARANSKI E. LÁSZLÓ: Eső után.
159. BARANSKI E. LÁSZLÓ: Előfogat.
160. BARANSKI E. LÁSZLÓ: Akt.
161. BUNDSCHUH OTTÓ: Öreg udvar.
162. BARANSKI E. LÁSZLÓ: Szépvölgyi részlet.
163. BARANSKI E. LÁSZLÓ: A pálvölgyi kőbánya.
164. HORVÁTH G. ANDOR: Este.
165. APÁTHI ABKAROVICS Béla: Szentendrei táj.
166. APÁTHI ABKAROVICS BÉLA: Dunai táj.
167. KUNFFY LAJOS: Kertrészlet ősszel.
168. PÉCSI PILCH DEZSŐ: Magyar menyecske.
169. PÉCSI PILCH DEZSŐ: Sokác leányka.
170. PÉCSI PILCH DEZSŐ: Sokác leányok.

171. BARNA ILONA: Kilátás a Zugspitze ormáról. Mgt.
172. BARNA ILONA: A Zugspitze alkonyatkor.
173. ZSIGMONDYNÉ JÁRMAY EDITH: Tagetes.
174. BOEMM RITTA: Interieur.
175. ZSIGMONDYNÉ JÁRMAY EDITH: Őszi virágok.
176. FRANK FRIGYES: Falusi háztetők.
177. FRANK FRIGYES: Kádár Piros ágya.
178. BARDÓCZ ÁRPÁD: Földes Klára. Magántulajdon.
179. BARDÓCZ ÁRPÁD: Assuáni férfi.
180. BARDÓCZ JRPÖD: Sudáni férfi.
181. ZSIGMONDYNÉ JÁRMAY EDITH: Chrisantemok.
182. NAGYENYEDI JENEY ZOLTÁN: Szük kis udvar.
183. NAGYENYEDI JENEY ZOLTÁN: Házbontás.
184. NAGYENYEDI JENEY ZOLTÁN: Ódon kapualj.
185. NAGYENYEDI JENEY ZOLTÁN: Tabáni utca.
186. SZONTAGH TIBOR: Zsupfödeles házak.
187. SZONTAGH TIBOR: Sajórészlet.
188. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Téli napsütés.
189. SZONTAGH TIBOR: Napraforgók.
190. SZONTAGH TIBOR: A Tisza.
191. NAGYENYEDI JENEY ZOLTÁN: Öreg boltivek alatt.
192. NAGYENYEDI JENEY ZOLTÁN: Tabáni kis kocsma.
193. NAGYENYEDI JENEY ZOLTÁN: Fehérsas-utcai öreg udvar.
194. ÓCSVÁR REZSŐ: Kártyázók.
195. ÓCSVÁR REZSŐ: Dunapart.
196. ZSIGMONDYNÉ JÁRMAY EDITH: Nefelejts.
197. RAUSCHER JULISKA: Vadászkastély.
198. ÁGOSTON VENCEL: Falurészlet.
199. EDVI ILLÉS PANNI: Dáliák.
200. GERHARDT ALAJOSNÉ: Kis házikó.
201. RAUSCHER JULISKA: Nyár végén.
202. HADZSICS KAMILLÓ: Augusztusi virágok.
203. MENDLIK LAJOS: Erdőben.

204. BARNA ILONA: Künstlerheim Schloss.
205. RÓNAI ILONA: Cipő-utca a Tabánban.
206. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Első hó.
207. RÓNAI GÉZA: Alkony.
208. H. LOVASS PIROSKA: Favágó.
209. SZIGETHI JENŐ: A Tabánból.
210. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Erdei ut.
211. UNDI MÁRIA: Erdélyi Olga. Magántulajdon.
212. RÖKK KÁROLY: Olvadó patak.
213. BUNDSCHUH OTTÓ: Reggeli napsütés.
214. RÖKK KÁROLY: Téli vásár.
215. BUNDSCHUCH OTTÓ: Dunapart.
216. RÖKK KÁROLY: Téli csend.
217. BIRÓ BÉLA: A római Fórum romjai.

Deák-Ébner a gröngéd,
érzelmes jelenetek festője volt.

Szüle egyéni utaron járó
mély érzésű piktor.
Művészi törekvesciben
minden érdekli. Fő
problemája a fény és ár-
nyék rergetőzése!

Nagy Zsuzsa

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTŐFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Qvafi Zsuzsa

1984-10-19

ÉLET ÉS IRODALOM

1021

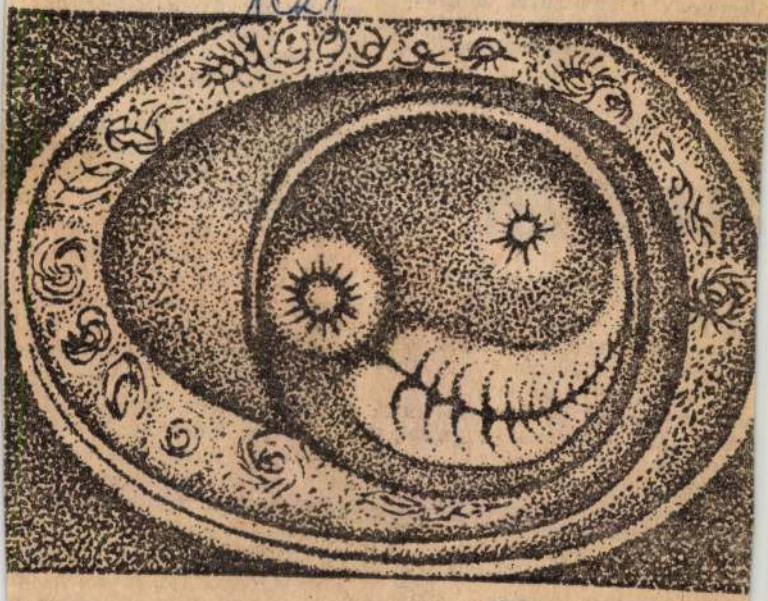

Nagy Zsuzsa rajza

alami gyom az árok

Nemcsak a személ
ultúrával szemben
néltánytalan az efféle
letrajz".

GOMBASZEZ

Ritkán látni anny
ándulót a budai he
z elmúlt hét végén.
okban sokat esett, s
ei talajon kidugták esernyőjüket
gombák. A budakeszi erdő, a Hár
hashatár-hegy vagy a Zsíros-hegy
nost valóságos Eldorádó a gomba
zedőknek.

Szedik a gombát zacskóba, ko
árba, összekötött ujjú tréningfel
őbe. Szedik azok is, akik nem is
nernek, csak egy-két fajtát. A
Moszkva téri gombavizsgáló előtt
asárnap délben százával állnak
orban a teliszatyrú kirándulók. A
sákmány gazdag, némelyik család
gy hétig eszi majd a gombalevest,

előtt. Mindig pecnes voltam, i
azt is megérhetem — elvégre ú
tások világában élünk —, hogy
Új Ember cikkírójánál rámer
sebb valakik nemcsak a „baba
hát" kérik majd vissza, han
például ilyen ötlettel állnak
mielőtt bármiféle halandó bá
től cédulázni kezdene valamit,
ződjék meg arról, nincs-e a ki
melt műalkotásnak még az o
sása is megtiltva.

Pesti Já

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 MÁJ 26
KÉPES ÚJSÁG
Budapest

Nagy Zsuzsanna

GYERMEKRAJZ-PÁLYÁZAT

1021

Nagy Zsuzsanna, Székesfehérvár: **KAZALRAKÓ**

Döbrentei Zoltán, Celldömölk: **LÉPCSŐN**

KÉP

agy Zsuzsa, grafikus

Nagy Zsuzsa rajza

Nagy Zsuz

10.

Élet is 7

XVIII/42

Nagyné Balogh Éva, festő, pedagógus

a Bőnegi művésztelepre érkeztek Szombathelyről az idei meleget a Pedagógusok Szakszervezete Kőrp. Vezetősége szervezi. Itt van pld. Nagyné Balogh Éva Miskolcról, Witt Katalin Csurgóról.

Szakály Éva: a művésztelepen: pedagógusok ecsettel.
Vas Népe, 1993. júl. 21.

Nagyné Farago Hedvig, építész

L. Farkasdy Z.

–: körelségi kérel

Magyar

Építőművészet Bn. 1983

6.

83/3

Nagyné Tasagó Hedvig, építén

L. Eltér Tihán

- követségi kérek

Magyar

Építőművészet Bp. 1983

10-12

83/4

Nagyné Lakatos Lilla, képzőművész

Az étyeki műhely tagjai néhány nap minlva közös kiállításon mutatkoznak be, Nagyné Lakatos Lillával kiegészítve, a Pataki István Művelődési Központban.

Stúdió '83.

1983. XII. 13. TV 1. műsor 20.50 (Ismé).

Nagy né Laratos Lilla és Luca

műveit láthatsár az etyeri
műhely tárlatán Kőbányán
a Patari Művelődési Központban.

1984 I 13 Kossuth r. „fóreggelt!"

Nagyné Nyikus Anna népművész

kiállítása a Budapesti Iparművészeti Egyetemen

Népszabadság, 1985. III. 12.

Nagyné Nyikus Anna, amatőr iparművész

Tatán, a művelődési központban látható az amatőr képzőművészeti kiállítás. — Nagyné Nyikus Anna falikárpitjai, párna, szőnyeg és vánkos munkái bármelyik „profi" iparművészeti kiállításon is sikert aratnának. Mindkettőt finom színharmónia, kissé népies, mégis modern mai, sikeresen ülteti át a népi formavilágot és anyagot, korunk igényének megfelelően. /emlitve/.

Tolnai Vilmos: Amatőr alkotók.
Dolgozók lapja, 1982. febr. 25.

NAGYNÉ NYIKUS ANNA (textil)

Szerepelt műveivel a Kernstok Teremben a Komárom megyei ipermüvészek kiállitásán, ahol az 1983-1985 közötti művekkel szerepelt minden kiállitó.

Wehner Tibor: Hüvészeti krónika. = Uj Forrás, 1986. 1. 61.p.

Nagy Zsuzsa, amatőr grafikus

A Budapesti Történeti Múzeumban a vizuális művészeti hónap alkalmából megrendezték az amatőr képző- és iparművészeti körök kiállítását. A kiállítás legszínvonalasabb munkái nagyrészt grafikák. Nagy Zsuzsa munkái túlméretezett formái nem tartalmaznak annyi finomságot és szellemességet, mint sok mű, ezért indokolatlannak érződik első helyre jutását.

Pasqualotti Zsófia: Egy amatőr kiállítás kapcsán.
Népművelés, 1984. júl. 12-13-old.

NAGYNÉ KUN ELEONÓRA

KELET - MAGYARORSZÁG
1998. 1. 27

A Magyar Honvédség — nyíregyházi — Helyőrségi Klubjában az utóbbi időben sorra-rendre nyílnak a figyelmet érdemlő képzőművészeti tárlatok. Tegnap — Most így dolgozom címmel — Nagyné Kun Eleonóra kiállítását adták át a közönségnek. A közel háromtucat olajképet tartalmazó kollekció alkotója — erre utal a bemutató elnevezése — korábban mint rajztanár és reklámgrafikus tevékenykedett; most, nyugdíjas éveiben viszont csak a festészetnek él. A tárlat február 8-ig várja a látogatókat

Balázs Attila felvétele

Nagyné Kovács Ibolya

1021

Képzőművészeti kiállítás a Járműjavítóban

Szép hagyományai vannak a szombathelyi MÁV Járműjavító üzemben a képzőművészet szeretetének, ápolásának. Több évtizede működik munkások, fiatalok, s az utóbbi években bárki részére képzőművészeti szakkör, ahol a tagok megismerkedhetnek a művészet alapjaival, elméletével és bizonyos szinten annak gyakorlatával is. Elsajátíthatják a szükséges technikai, anyagi ismereteket; mintázhatnak, rajzolhatnak, festhetnek.

Nagyné Kovács Ibolya: Portré.
Fotó: Tóth Imre

A képzőművészeti szakkörök célja: közelebb hozni tagjait a művészethez. Nem művésziskola, de arra is van lehetőség, hogy az esetleges tehetségeseknek alapot adjon a kör. Olyan alapot, amelyre támaszkodva magasabb szinten folytathatják tanulmányaikat. Példa erre kitűnő szobrászművészünk, Németh Mihály, aki valamikor a Járműjavító képzőművészeti szakköréből indult útjára, s ma a magyar szobrászművészet élvonalában van.

A szakkör sokat köszönhet többek között Jaksa István festőművésznek, aki hosszú éveken át lelkes mestere volt a körnek. Négy éve a vasi festőművészek egyik nesztora, Radnóti Kovács Árpád vezeti a kört. Hogy milyen eredményesen, azt bizonyítja a szombaton megnyílt szakköri kiállítás. A szakkörnek jelenleg 30 tagja van. Diákok zömmel, akik egyetemre, főiskolára készülnek, vasutasok, lakatosok és más „járműs" dolgozók, életkort tekintve a tizenévesektől a hatvanévesekig mindenkit egy sorba állít a közös ügy, a művészet szeretete.

Munkáikról, felkészültségükről évente egyszer adnak számot, mégpedig a vasutasnapon. Ilyenkor rendezik meg kiállításukat.

A mostanin mintegy hatvan képet mutatnak be. A képek változatos technikával — akvarell, pasztell, olaj, szénrajz, ceruzarajz, tempera, zsírkréta — készültek. Híven tükrözik a szakkör éves munkáját. Ebben az évben főleg a festészetre vonatkozó törvényekkel — egyensúly, ritmika, alaphang, színharmónia, általános színhang, dekoratívitás — ismerkedtek meg. Főleg az ember került a stúdiumok középpontjába, ezen belül is a portréábrázolásra, a fejtanulmányokra törekedtek. (Ez annál inkább is érthető, mivel R. Kovács Árpád maga is kitűnő portré, illetve figurális festő.)

A bemutatott képek között azonban találhatunk az absztrakt irányzat felé tartó próbálkozásokat is. Ezt elsősorban az a tendencia szülte, hogy a képi egyensúlyt próbálták nonfiguratív módon elsajátítani. Így aztán nagyon sok ötletes, és nyugodt mondhatjuk, ízléses színkompozíció készült.

Sok tehetséget árulnak el Nagyné Kovács Ibolya gencsapáti óvónő képei. Portréi, csendéletei, franciás impresszionisztikus hangvételt árasztanak. Nagyon szép Markó János MÁV tiszt pasztellal készült fejtanulmánya. Windhoffer Éva gimnáziumi tanuló rajzkészsége is dícséretes. Lechner Ferenc a Járműjavító dolgozójának képei kitűnő karakter-érzékről tanúskodnak. Krizmanics Gyulának, a Cipőjavító Ktsz dolgozójának képein nem bántó az elrajzoltság, sőt színekkel kitöltve az elrajzolt felületek bizonyos fokú naivitást tükröznek, s ez az egyfajta egyszerűség adja képeinek értékét.

Csak örömmel lehet nézni Kaposvári Krisztina általános iskolai tanuló egészséges hangvételű, jól megválasztott színekben gazdag, dekoratív próbálkozásait. A zöldek, a lilák, a vörösek, a barnák szépen harmonizálnak egymással.

Tetszettek még Novotny József, Tóth Angyal, Kékesi László, Kóbor János, K. Vasvári Mária, Vári Kovács József, Kőhalmi Vilmos és Bencsik Aladár képei.

A kiállítás egésze tükrözi azt a fáradságos munkát, melyet Radnóti Kovács Árpád fordított tanítványaira. És ez a kiállítás ad ötletet arra vonatkozóan, hogy nem ártana egyszer Vas megyében összegyűjteni azokat a legjobb műveket, amelyek képzőművészeti szakkörökben születtek, s bemutatni őket akár a Művelődési Sportház galériáján, egy egész megyét átfogó reprezentatív kiállításon. Annál is inkább, mivel a képzőművészeti szakkörök vezetői, s tagjai is igénylik ezt, s élnének a lehetőséggel. A mostani szakköri kiállításon is láttunk jócskán olyan képeket, amelyek megérdemelnék, hogy a nagyközönség is láthassa őket.

Zentai Pál
Fotó: Tóth Imre

r bocsánat...

— Tehát már elment az Igazgatóságra — hangzott szomorkásan a vonalban. — Most akartam indulni hozzá. Lesz szíves átadni neki egy...

— Nem leszek szíves! — szakítottam félbe. — Semmit se tudok átadni Vaszilkovnak, mert itt nincs, nem is volt és nem is lesz Vaszilkov! Rossz számot hívott! Ez magánlakás!

— Óh, ne haragudjék! — búgta a kagylóba. — Ez az átkozott notesz, ez mindennek az oka! Olvashatatlan az utolsó szám... „3" vagy „8"... nem tudok rájönni...

— Három! Három! — üvöltöttem és lecsaptam a hallgatót.

Többet nem jelentkezett. Úgy látszik, kijavította végre a számot.

Két hónappal később megint különös csengéssel szólalt meg a telefonom. Szörnyen ismerősnek tűnt. Nem, a behízelgésnek nyoma sem volt, csak a szaharinos émelygés maradt meg...

Felkaptam a kagylót.

— Pável Nyikolájevics? — kérdezte egy öblös férfihang.

— Itt Korzinkin.

— Jónapot, Korzinkin elvtárs! — köszöntöttem. — Rég beszéltünk!

—Tudja, a munka! Sok a munka! — morogta a bajusza alatt régi ismerősöm. — Kevés az idő, nem jut mindenre... Pável Nyikolájevics, legyen olyan szíves, jöjjön el hozzám kettő és három között. Csak arra kérem, ne késsen...

Óh! Mindent értek! Ez a Korzinkin biztosan ugrott néhányat a ranglétrán.

— Nem leszek olyan szíves! — válaszoltam. — Megint téves számot hívott. És én még arra gondoltam, hogy méltóztatott kijavítani a noteszében a „8"-at „3"-ra.

— Alla Petrovna! — hallatszott a vonal túlsó végén a dühös, oly jólismert főnök-üvöltés.

— Világosan megmondtam, hogy Vaszilkov telefonszáma nem „8"-ra, hanem „3"-ra végződik. Maga meg — az ördög tudja — kit kapcsol ide...

Dühös kattanást hallottam és akkor megértettem, hogy elveszítettem Korzinkint... örökre.

De nem így történt...

Tegnap szigorú határozottsággal megszólalt a telefon. Reménykedve ugrottam a készülékhez.

— Vaszilkov! — harsogta egy kegyetlenül dühös hang. — Itt Korzinkin! Megmondanád, mi folyik az osztályodon?! Hol a negyedéves jelentésed?

— Korzinkin elvtárs, — kezdtem nyájas hangon — kérem, bocsásson meg, de téves számot hívott. És ha nem esik túlzottan nehezére, nagyon hálás lennék Önnek, ha volna olyan szíves és utasítaná a titkárnőjét, hogy javítsa már ki a „8"-at „3"-ra.

— Alla Petrovna! — recsegett maximális erősséggel az érces férfihang. — Hányszor kell ugyanazt a dolgot elmondani magának?

Úgy látszik, Korzinkin elérte a ranglétra felső fokát. Most aztán örökre búcsút vehetek tőle...

Bár, ki tudja. Előfordulhat, hogy jövőre megszólal az asztalomon a telefon, és egy ismerős férfihang beleszól:

— Ezerszeres elnézést kérek a zavarásért! Korzinkin vagyok... Ha nem okoz túl nagy fáradságot Önnek, nagyon lekötelezne...

Fordította:
Kádas Gézáné

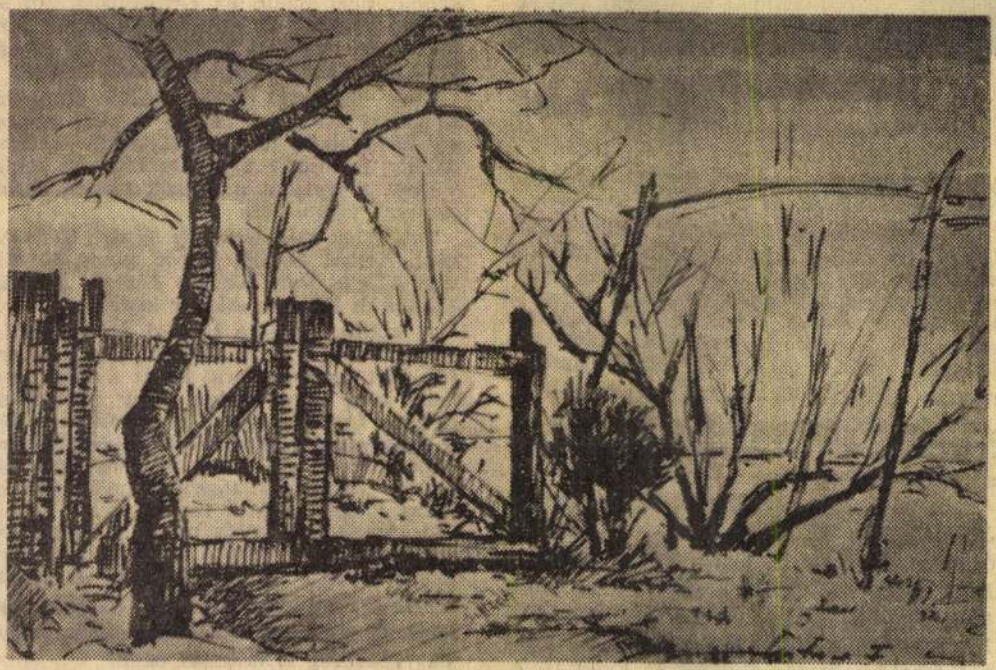

Artner Ferenc: Kertkapu

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 JUL 17

Vas Népe

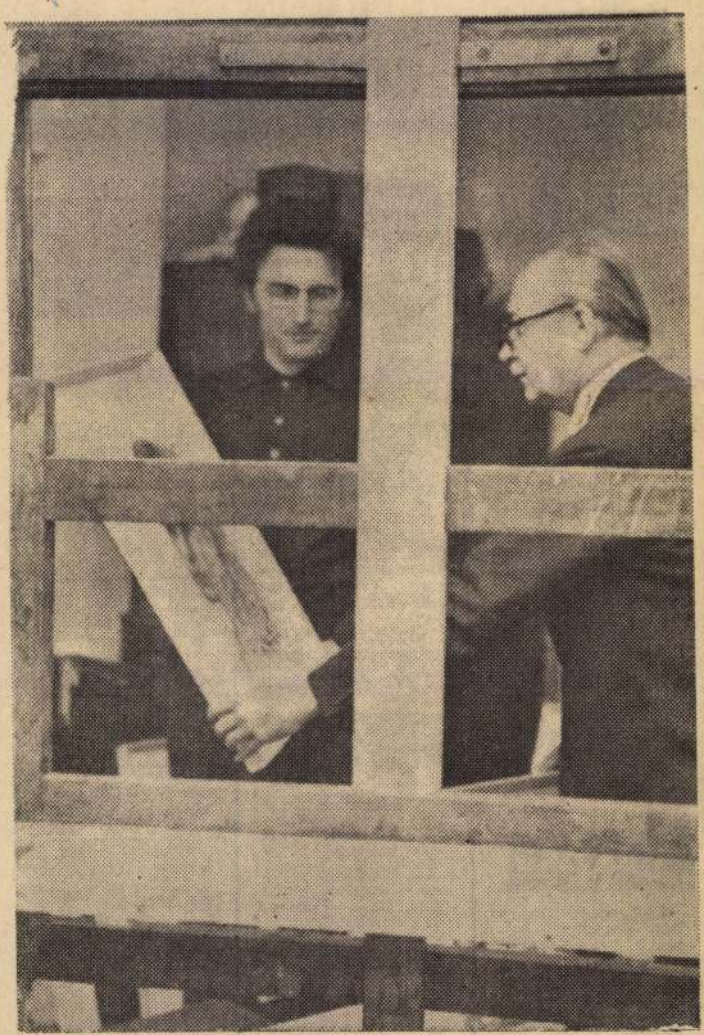

A mester egyik tanítványával a Járműben.

Képzőművészeti szakkör
Cikk a 7. oldalon.
Fotó: Tóth Imre

APRÓHIRDETÉS

INGATLAN

Beköltözhető kertes családi ház eladó. Érdeklődni: Szombathely, (Kámon), Szófia u. 35.

(7604)

Szombathely legszebb részén 4 szoba hallos villa 500 négyszögöl telekkel, garázzsal, őszi beköltözhetően gel eladó, esetleg megosztva is. Leveleket: „Készpénz" jeligére a Kiadóba kérek.

(7577)

Zalabéren első osztályú termő szőlő nagyon szép villaszerű borpincével, teljes felszereléssel megosztva is sürgősen eladó Érdeklődni lehet Tóth Ferencnél, Batykon.

(7627)

LAKÁS

Egy szoba konyhás lakrészt keresek, későbbi megoldás is érdekel, „Ötvenig" jeligére leveleket a Lapkiadóba.

(7463)

Körmenden, Bartók Béla lakótelepen 14. épület I. em. 3., öröklakás garázzsal együtt OTP átvállalással

Fiatal házaspár két gyermekkel bútorozott szobát, üres konyhás albérletet keres. Ajánlatokat „Július 20." jelígére a Lapkiadóba kérnek.

(7648)

GÉPJÁRMŰ

353-as Wartburg Limusine eladó, Szombathely, Kertész u. 40.

(7564)

Jó karban levő Trabant eladó. Megtekinthető hétfőn, kedden Szombathely, Kiskar u. 1. Porta.

(7656)

CH-s Wartburg eladó Szombathely, Kisfaludy S. u. 10. I. em. 12.

(7639)

Most vizsgázott 408-as Moszkvics Combi eladó Érdeklődni Kovács Béla Szombat-

UI-s Zsiguli eladó Vát, Lenin út 31.

(7630)

ADÁS-VÉTEL

Boxerkölykök győztes szülőktől eladók Nemesbőd, Kossuth u. 71.

(7623)

Öt darabból álló szép tűzpiros konyhabútor eladó Szombathely, Bartók Béla krt. 21., Horváth Jánosné.

(7644)

Festményt vennék, régebbit, lehetőleg márkásat és egyéb régiséget is. „Privát 72 826" jeligére a Budapesti Felszabadulás téri Hirdetőbe.

(7649)

„Szikra" kombináltszekrény eladó. Szombathely, Hunyadi út 41.

(7652)

Eladók: két db kétszemélyes lengyel heverő, két db fotellal, külön is, Szombathely, Tarr Imre u. 12.

(7653)

Cserépkályha krémszínű sürgősen olcsón eladó Cím: Szombathely, Deák F. u. 76/c. I. em. 6.

(7667)

ÁLLÁS

1021

C. Nagy Györgyné
népi iparművész

1984. V. 4. Kossuth 17.35 /Németh hó/

Szabályzók és matyórózsák

Kedves hallgatóink Kapusi Rózsa riportját hallják.

- Honnan lettek a matyórózsák? Erre a kérdésre C. Nagy Györgyné népi iparművész válaszol nekem Mezőkövesden, a matyóházban.

- Élt Mezőkövesden egy matyólány. Annak elraboltak az édesanyját kedvesét. A gonosz rabolta el. A lány nagyon könyörgött, hogy adják neki vissza. A gonosz feltételt szabott meg, hogy tóliz idején matyórózsát hozzon neki és azzal a feltétellel visszaadja, ha visz neki. Jól van, nincs rózsa egyet gondolt a lány, hogy kihimezi szép virágokkal a kötényét, és ezt látván a gonosz vissza adta a kedvesét. És az édesanyját.

- Szintén ki tudna váltani a gonosztól egész tömeget. Talán az egész várost is.

- Igen. Mert annyit himeztünk már. Az a sok minden, fonal elérhe talán az egész világon is. Amennyit már én is himeztem. Harminc év óta. Azóta mindig csak varrok. Nagy terítőket is szoktam kisebbeket is, nagyat ismert is..

- Ez mind külföldre ment?

- Igen.

- Mit?

- Mikor mi adódik, mikor mi van. Azt varrom amit kell.

- Ünnepek alkalmával csak volt egy kis szünet?

- Igen. Sütés főzés, takarítás. Jött a család, jött a katona fiam haza.

- Félre kellett tenni a tüt.

- Ugy bizony. Azzal a sok millió öltéssel amit egy év alatt meg kell csinálni.

- Mennyit lehet keresni? Ugye nem sértődik meg?

- Nem. Hát olyan kétezer kétezer ötszáz forintot tudok egy hónapban varrani.

- Amellett a család...

- Igen. Amellett ellátom a családot a háztartást van egy kis kertem is abba is eltevékenykedek ha megunom a munkát.

- Édesanyja is varró asszony volt?

- Igen. Még abban az időben amikor élt voltak ilyen maszek varratók, ők is varrtak. Kevés földünk volt, valahonnan kellett egy kis pénzt szerezni akkor is. Meg most is. Mikor iskolába jártunk már akkor is kézimunka órán varrtunk himeztünk. Az a kis forint is jó volt akkor hogy segítettünk a szüleinknek.

- Hányan voltak testvérek?

- Hatan vagyunk testvérek, és öten matyóházban dolgozunk. Szeretem csinálni, meg meg is vagyok elégedve is. Ha olyan sürgős munka van még akkor éjjel is csinálom.

- Jó szem kell ehhez ugye?

- Hát idáig volt. Most májusba leszek 52 de még idáig szemüveg nem kellett csak most a télen. Most már szemüveggel varrok.

- És mi lenne az érdeke egy bedolgozónak Mezőkövesden?

- Hogy legyen munka, nagyon sok munka és meg legyen fizetve. Ahonnyit varrunk annyit keresünk. Most beteg voltam, de mégis csak szeretem csinálni.

- Mégis varrt.

- Mégis varrok.

- Talán olyanok is vannak, akinek kisgyerekük van, vagy beteg szülőt ápolnak.

- Olyan is van nagyon sok.

- Ők nem tudnak annyit keresni...

- Nem. Nekik van más teendőik is. Kevesebbet keresnek. Nekem két családom van de most már mind a kettő nagyobb. Most már több az idő. A férjem is már nyugdíjas. Most már csak a főzés az én dolgom jóformán.

SZEX NÉLKÜL?

Fél éve már annak, hogy „Házasság szex nélkül" címmel összeállítást írtam olyan tartós párkapcsolatokról, amelyekben a partnerek nem élnek szexuális életet. Nem kényszerből (betegség miatt), vagy haragból (a másik hűtlensége miatt), hanem önszántukból és kölcsönös elhatározásukból, mert közös életüket így is teljesnek, boldognak és kiegyensúlyozottnak találják. Nemrégiben levelet kaptam.

„Megjelenésekor is olvastam a cikket, de még nem volt olyan döbbenetes hatással rám, mint most. Remény szállt belém. Egy hajszál a fuldoklónak. Sokan élnek szex nélkül boldogan. A kudarcok után irtózom a szextől, de tudom, hogy az emberek, magam is, gátlásokkal küzdenek, nem merik felfedni gondjaikat, titkaikat.

Talán ha közzétenné történetemet, lennének mások is, akik megnyílnának. Én is, más is találnánk magunknak egy magányban szenvedő embert, aki szex nélkül akar élni, megértésben, szeretetben.

Kérem, nagyon kérem, segítsen!"

Aztán egy délelőtt ott ültünk egymással szemben, mindketten meglehetősen zavarban. Ő bizonyára azt latolgatta, hogy miként beszéljen egy vadidegennek élete legfájdalmasabb gondjáról. Én pedig azon morfondíroztam, hogy van-e jogom ennek az ötvenhez közeledő asszonynak a titkaiba bepillantanom és bennük kérdéseimmel óhatatlanul vájkálnom.

Vendégem azonban gyógyulni akar és felejteni, lehetőleg minél többet. Ennek viszont az az egyik módja, hogy kibeszélje magából a bánatot, a fájdalmat és a szégyent.

„A házasságom egy rémálom volt, pedig a két év alatt, amíg udvarolt a férjem, annyi kedvességgel vett körül, ami már nem is tűnt normálisnak. Pedig micsoda álszent játékot űzött! Tudatlan kisfiúnak tetette magát, az esküvőnk előtt még csak szóba sem hozta a szexet. Később, a padlásról véletlenül előkerült levelekből viszont kiderült, hogy közben viszonya volt egy másik asszonnyal, aki attól tartott, terhes is lett tőle.

Az első élmény, a nászéjszakánk, szörnyű volt. Attól kezdve csak önmagával törődött, iszonyú önzése teljesen tönkretette a szexuális életemet. Önmagában ez is tragédiát jelentett, ehhez jött még, hogy a legelemibb tisztálkodásra sem ügyelt. A családja – ott laktunk náluk – nem szerette, ha fürödtem, ha dezodort használtam, nem értették, miért kell strand után megfürdetnem a gyerekeket. Semmi segítséget nem kaptam a férjemtől. Az anyósomék házában úgy kellett kiszökdösnöm az élelemért, nehogy észrevegyék. Esténként holtfáradtan zuhantam ágyba, minden tavasszal idegkimerültséggel orvoshoz kerültem. A rengeteg taszító, rossz élmény miatt egy idő után egyszerűen képtelen voltam a szexuális életre, ám ő ezzel nem törődött, hiszen fizikailag erősebb volt nálam.

Kilenc év után megváltást jelentett a válás, mégis megviselt. Ezek után még csak elégtételt sem jelentett, amikor egy új házassággal és két új gyerekkel a háta mögött visszakéredzkedett. A szexben és a házasságban azonban olyan primitív életet élt, olyan embertelen volt, hogy ez szóba sem jöhetett.

Ott maradtam tehát a gyerekeimmel, tudtam, hogy attól fogva minden férfira váró feladatot nekem kell ellátnom a családban. Egyedül fogtam hozzá a házépítéshez, és a lányokat igyekeztem úgy nevelni, hogy semminek ne érezzék hiányát. Ismerkedni nem akartam, valójában féltem egy újabb kudarctól. És azt sem tudtam volna elviselni, hogy egy számukra idegen férfi rászóljon a gyerekeimre, ami természetes lett volna, ha még egyszer férjhez megyek.

Az évek múltak, a lányok felnőttek, elköltöztek, én is elköltöztem egy másik városba. Akkor éreztem úgy, hogy most már gondolhatok magamra, gondolhatok arra, hogy ne éljek egyedül.

Egy kolléganőm mutatott be egymásnak bennünket. Szimpatikus volt a férfi, mégis rossz előérzetem támadt... Harmonikusan indult azonban minden, szépen éltünk. Visszakaptam az önbizalmamat a szex terén is. Aztán észrevettem a párom potenciális zavarait, és ezzel egy időben beteges, teljesen alaptalan féltékenykedés kerítette hatalmába. Gondoltam, a türelem, a szeretet és a megértés segít, ragaszkodtam hozzá, nem akartam ismét egyedül maradni. Elmentem nőgyógyászhoz is, vizsgáljon meg, nem lehet, hogy a szülések, az idő múlása valami végzetes elváltozást okozott? Az orvos azonban megnyugtatott. A párom viszont továbbra is engem hibáztatott szexuális kudarcaiért. Megint én kerültem padlóra. Már nem vagyunk együtt.

Nyugalomra vágyom, de iszonyúan rossz hazamenni az üres lakásba, hiszen már megismertem milyen is valakivel együtt lenni, akivel jól érzem magam. És ha ennek az az ára, hogy ezentúl szex nélkül kell élnem, hát azt is vállalom.

A cikk olvasásakor azt mondtam, szeretnék egy kedves, figyelmes, intelligens, de szexet nem kívánó férfival megismerkedni. Inkább élek tartalmas szellemi életet, de engem egy zavarokkal küzdő partner még egyszer ne tegyen tönkre, mert azt már tényleg nem bírnám elviselni."

Vannak élettörténetek, amelyek önmagukért beszélnek. Ez is olyan.

Ám ha önben, kedves Olvasó, mindez gondolatokat, emlékeket, érzelmeket ébresztett, kérem, írjon. „Szex nélkül" jeligére várom levelét.

Beke Csilla

MAGUNKNAK

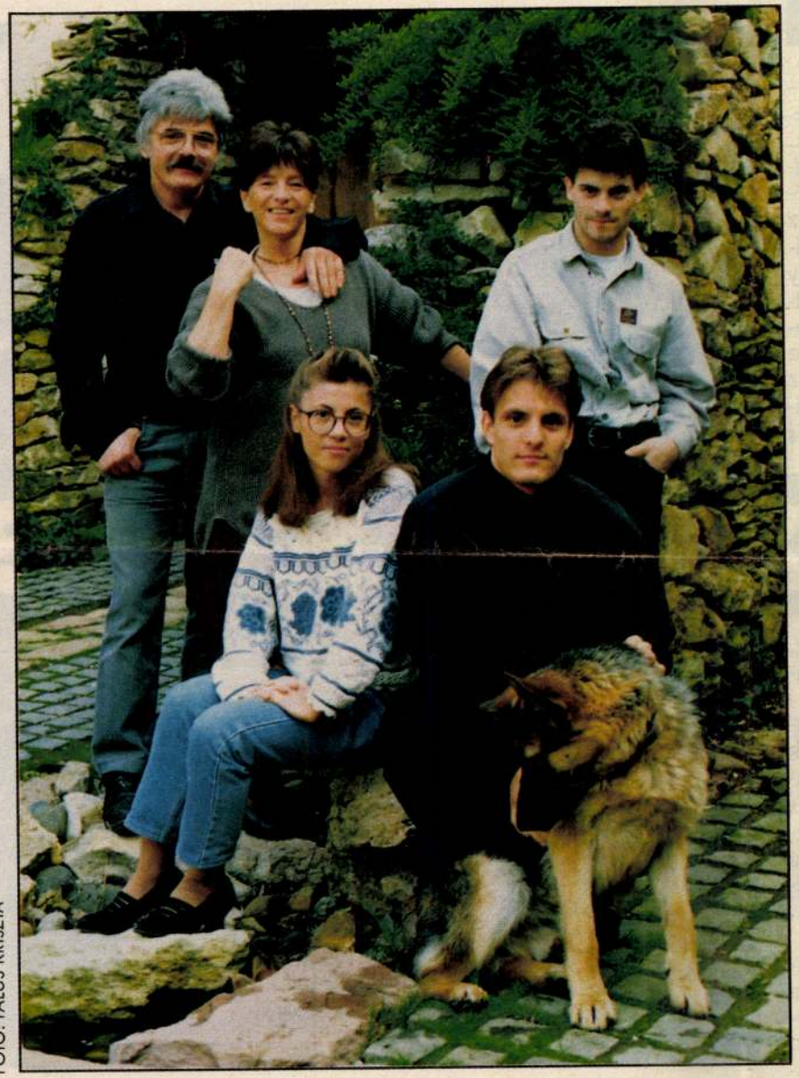

FOTÓ: FALUS KRISZTA

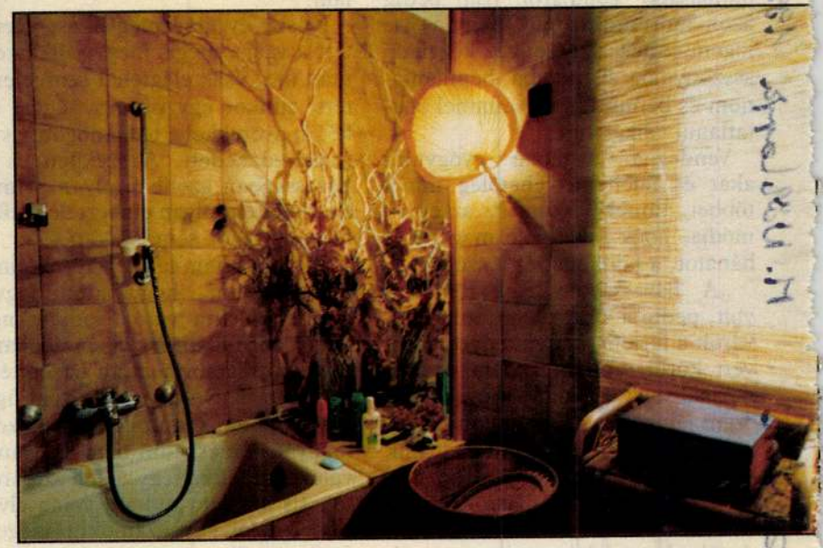

Gyönyörű ház! Amikor megláttam, belesajdult a szívem. És hogy némi okkal, nos, ezt látszik igazolni a tény, hogy a tervezője, *Nagy Zsolt* elnyerte „Az év szép háza'93" díjat a nagycsaládos kategóriában. Nem véletlenül lett ez a ház ilyen, hiszen a feleségének, négy gyerekének – saját maguknak tervezte.

Felesége, *Láng-Miticzky Katalin* textiltervező iparművész. Mindketten szabadúszók, otthon dolgoznak. A családi vállalkozásban újabban már nagyfiuk, *Szabolcs* is részt vesz. Belsőépítész diplomája van, édesapjával együtt vállal megbízásokat. A gyerekek már mind egyetemista korúak. *Gergely* az International Business School hallgatója, néhány év múlva menedzser lesz, *Zsombor* a Kereskedelmi Főiskolán elsőéves, *Eszter* pedig most készül felvételizni a gyógyszerész karra.

Katalin azt mondja: a szabadúszó életformát nekik találták ki, imádnak otthon lenni. Persze, így is lehet látástól vakulásig dolgozni, de jó, hogy ő döntheti el, mikor ül le gobelint szőni a szövőszéke mellé, mikor főz, hogy osztja be a napját. A gyerekei szerencsésnek mondhatók, hiszen azt szokták meg, hogy a mama otthon van, amikor hazajönnek. A szemérmes szeretetből, ahogy a gyerekeiről, a férjéről és mindennapjaikról beszél, kitetszik: ugyanolyan szép család ez, mint a ház, amit otthonuknak teremtettek. Az egymásba nyíló hatalmas terasz, nappali és étkező a közösségi tér, ahol együtt vannak, de mindenkinek van saját szobája, ahová visszavonulhat, ha úgy tartja kedve. Katalin szövőműhelye a nappaliból nyílik, a férfiak tervezőirodája az emeleten van. A gyerekek szobájából kis, tágas teraszra léphetünk, az embernek az az érzése, hogy a természet szinte bejön a szobákba.

ÉPÍTETTÜK

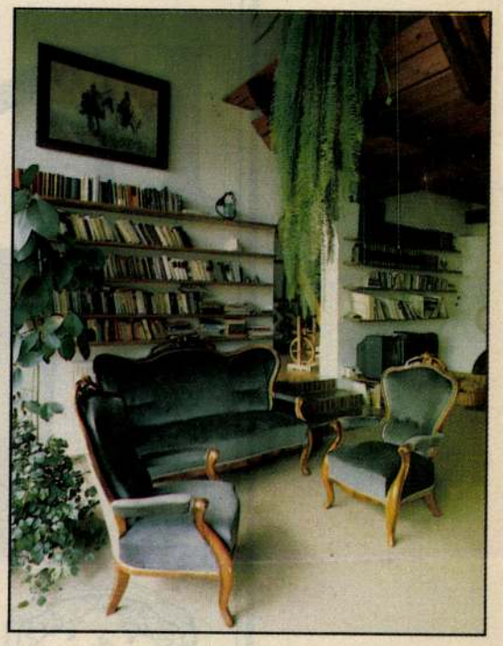

Mikor arról faggatom őket, hogy is fogtak házépítésbe, elmesélik: véletlenül sétáltak erre egy vasárnap délután, gyönyörködtek a kilátásban, hiszen akkoriban egy két és fél szobás lakótelepi lakásban éltek, ami persze nem volt igazán alkalmas arra, hogy úgy éljenek, ahogy szeretnének, ezért gyakran mentek sátorral kirándulni, utazgattak. Ám amióta megvan ez a ház, nem kívánkoznak sehova, jól érzik magukat. Katalin elismeri, hogy férje unszolására vágták fejszéjüket ilyen nagy fába. Zsolt meglátta ezt a telket, és nyomban elkezdett ábrándozni arról, milyen házat tervezne ő ide, aztán az álmodozás átragadt a család minden tagjára. A többi már ment magától, kölcsönöket vettek fel, eladták a lakásukat, napokat töltöttek beszerzéssel ilyenolyan Tüzép-telepeken, rengeteget segítettek a gyerekek is, hordták a téglát, pácolták a fákat, de nem bánták meg, hogy belevágtak, mert lett egy igazi otthonuk. Egy ekkora házban persze, ahol egy-egy szint alapterülete száznegyven négyzetméter, mindig akad tennivaló, aztán ott a kert, a fák, a virágok, a kutya, törődni kell velük.

A teraszon és a kertben már ébredeznek a növények. Ahogy szétházzák a nappali ablakait, a tavasz friss levegője szinte bezúdul a szobába.

Hűvösebb napokon gyakran begyújtanak a nappali sarkában álló kemencébe. Az se dísztárgy, jól látszik, hogy izzik a parázs, az otthonosság érzetét kelti. Ugyanúgy, mint ez a hatalmas tölgyfa asztal az étkezőben, aminél beszélgetünk. Ki hinné, hogy maholnap nem férnek el mellette, de ünnepeken bizony, amikor összejön a család, van úgy, hogy harmincan is asztalhoz ülnek, hiszen mindegyik gyerek jár valakivel, egyre bővül a családi kör. Aztán azzal is számolniuk kell, hogy családot alapítanak, kirepülnek a gyerekek. Idővel tán egyikmásik visszaköltözik, hiszen egy ilyen igazi otthonnak valódi varázsereje van.

N. E.

VÁSÁROLJON

szinte

INGYEN!

99% ENGEDMÉNY

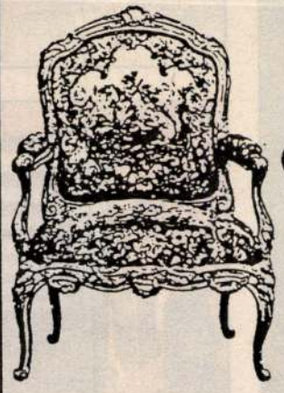

1994-ben

minden hónapban

egy teljes napon át

a **DOMUS**

áruházakban vásárolt

minden bútor árát

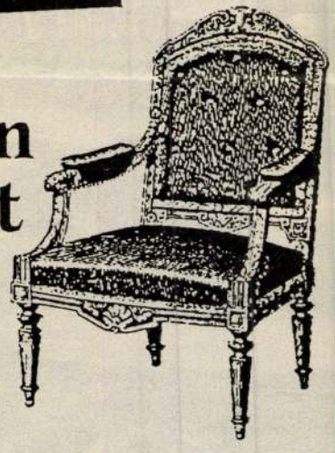

99%-ban visszafizetjük.

Azt, hogy melyik volt ez a nap, a következő hónap első vasárnapján tudhatja meg.

KÖSZÖNJÜK, HOGY INGYEN VÁSÁROL NÁLUNK!

DOMUS

A FOTEX CSOPORT TAGJA